

သံယုတ္တနိကာယ်
သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

- ၁ - သဠာယတနသံယုတ်
- ၂ - ဝေဒနာသံယုတ်
- ၃ - မာတုဂါမသံယုတ်
- ၄ - ဇမ္ဗုခါဒကသံယုတ်
- ၅ - သာမဏ္ဍကသံယုတ်
- ၆ - မောဂ္ဂလာနသံယုတ်
- ၇ - စိတ္တသံယုတ်
- ၈ - ဂါမဏီသံယုတ်
- ၉ - အသင်္ခိတသံယုတ်
- ၁၀ - အဗျာကတသံယုတ်

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ် မြန်မာပြန်

မာတိကာ ပြီး၏။

သံယုတ္တနိကာယ်
သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁ - သဠာယတနသံယုတ်

၁ - အနိစ္စဝဂ်	(၈) ၃ - ဂိလာနဝဂ်	(၁၅) ၅ - နဝပုရာဏဝဂ်
၂ - ယမကဝဂ်	(၉) ၄ - ဆန္ဒဝဂ်	(၁၆) ၁ - နန္ဒိက္ခယဝဂ်
၃ - သဗ္ဗဝဂ်	(၁၀) ၅ - သဠဝဂ်	(၁၇) ၂ - သဠိပေယျာလဝဂ်
၄ - ဇာတိဓမ္မဝဂ်	(၁၁) ၁ - ယောဂက္ခေမိဝဂ်	(၁၈) ၃ - သမုဒ္ဒဝဂ်
၅ - သဗ္ဗအနိစ္စဝဂ်	(၁၂) ၂ - လောကကာမဂုဏဝဂ်	(၁၉) ၄ - အာသီဝိသဝဂ်
(၆) ၁ - အဝိဇ္ဇာဝဂ်	(၁၃) ၃ - ဂဟပတိဝဂ်	
(၇) ၂ - မိဂဇာလဝဂ်	(၁၄) ၄ - ဒေဝဒဟဝဂ်	

၂ - ဝေဒနာသံယုတ်

- ၁ - သဂါဏာဝဂ်
- ၂ - ရဟောဂတဝဂ်
- ၃ - အဋ္ဌသတပရိယာယဝဂ်

၃ - မာတုဂါမသံယုတ်

- ၁ - ပဌမ ပေယျာလဝဂ်
- ၂ - ဒုတိယ ပေယျာလဝဂ်
- ၃ - ဗလဝဂ်

၄ - ဇမ္ဗုဒါဒကသံယုတ်

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

၅ - သာမဏ္ဍကသံယုတ်

၆ - မောဂ္ဂလာနသံယုတ်

၇ - စိတ္တသံယုတ်

၈ - ဂါမဏိသံယုတ်

၉ - အသင်္ခိတသံယုတ်

၁ - ပဌမဝဂ်

၂ - ဒုတိယဝဂ်

၁၀ - အဗျာကတသံယုတ်

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ် မြန်မာပြန်

မာတိကာ ပြီး၏။

သံယုတ္တနိကာယ်
သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁ - သဠာယတနသံယုတ်

၁ - အနိစ္စဝဂ်

- ၁ - အဇ္ဈတ္တာနိစ္စသုတ်
- ၂ - အဇ္ဈတ္တဒုက္ခသုတ်
- ၃ - အဇ္ဈတ္တာနတ္ထသုတ်
- ၄ - ဗာဟိရာနိစ္စသုတ်
- ၅ - ဗာဟိရဒုက္ခသုတ်
- ၆ - ဗာဟိရာနတ္ထသုတ်
- ၇ - အဇ္ဈတ္တာနိစ္စာတိတာနာဂတသုတ်
- ၈ - အဇ္ဈတ္တဒုက္ခာတိတာနာဂတသုတ်
- ၉ - အဇ္ဈတ္တာနတ္တာတိတာနာဂတသုတ်
- ၁၀ - ဗာဟိရာနိစ္စာတိတာနာဂတသုတ်
- ၁၁ - ဗာဟိရဒုက္ခာတိတာနာဂတသုတ်
- ၁၂ - ဗာဟိရာနတ္တာတိတာနာဂတသုတ်

၂ - ယမကဝဂ်

- ၁ - ပဌမ ပုဗ္ဗေသမ္မောဓသုတ်
- ၂ - ဒုတိယ ပုဗ္ဗေသမ္မောဓသုတ်
- ၃ - ပဌမ အဿာဒပရိယေသနသုတ်
- ၄ - ဒုတိယ အဿာဒပရိယေသနသုတ်
- ၅ - ပဌမ နောစေအဿာဒသုတ်
- ၆ - ဒုတိယ နောစေအဿာဒသုတ်
- ၇ - ပဌမာဘိနန္ဒသုတ်
- ၈ - ဒုတိယာဘိနန္ဒသုတ်
- ၉ - ပဌမ ဒုက္ခုပ္ပါဒသုတ်
- ၁၀ - ဒုတိယ ဒုက္ခုပ္ပါဒသုတ်

၃ - သဗ္ဗဝဂ်

- ၁ - သဗ္ဗသုတ်
- ၂ - ပဟာနသုတ်
- ၃ - အဘိညာပရိညာပဟာနသုတ်
- ၄ - ပဌမ အပရိဇာနနသုတ်
- ၅ - ဒုတိယ အပရိဇာနနသုတ်
- ၆ - အာဒိတ္တသုတ်
- ၇ - အဒ္ဓဘူတသုတ်
- ၈ - သမုဂ္ဂါတသာရုပ္ပသုတ်
(သမုဂ္ဂါတသာရုပ္ပသုတ်)
- ၉ - ပဌမ သမုဂ္ဂါတသပ္ပိယသုတ်
- ၁၀ - ဒုတိယ သမုဂ္ဂါတသပ္ပိယသုတ်

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

၁ - သဠာယတနသံယုတ်

၄ - ဇာတိဓမ္မဝဂ်

၁-၁၀ - ဇာတိဓမ္မစသော ဆယ်သုတ်

၅ - သဗ္ဗအနိစ္စဝဂ်

၁-၉ - အနိစ္စစသော ကိုးသုတ်

၁၀ - ဥပဿဋ္ဌသုတ်

(၆) ၁ - အဝိဇ္ဇာဝဂ်

၁ - အဝိဇ္ဇာပဟာနသုတ်

၆ - အနုသယပဟာနသုတ်

၂ - သံယောဇနပဟာနသုတ်

၇ - အနုသယသမုတ္တိတသုတ်

၃ - သံယောဇနသမုတ္တိတသုတ်

၈ - သဗ္ဗပါဒါနပရိညာသုတ်

၄ - အာသဝပဟာနသုတ်

၉ - ပဌမ သဗ္ဗပါဒါနပရိယာဒါနသုတ်

၅ - အာသဝသမုတ္တိတသုတ်

၁၀ - ဒုတိယ သဗ္ဗပါဒါနပရိယာဒါနသုတ်

(၇) ၂ - မိဂဇာလဝဂ်

၁ - ပဌမ မိဂဇာလသုတ်

၇ - ဥပသေနအာသီဝိသသုတ်

၂ - ဒုတိယ မိဂဇာလသုတ်

၈ - ဥပဝါဏသန္နိဋ္ဌိကသုတ်

၃ - ပဌမ သမိဒ္ဓိမာရပဉ္စာသုတ်

၉ - ပဌမ ဆဖဿာယတနသုတ်

၄ - သမိဒ္ဓိသတ္တပဉ္စာသုတ်

၁၀ - ဒုတိယ ဆဖဿာယတနသုတ်

၅ - သမိဒ္ဓိဒုက္ခပဉ္စာသုတ်

၁၁ - တတိယ ဆဖဿာယတနသုတ်

၆ - သမိဒ္ဓိလောကပဉ္စာသုတ်

(၈) ၃ - ဂိလာနဝဂ်

၁ - ပဌမ ဂိလာနသုတ်

၆ - ပဌမ အဝိဇ္ဇာပဟာနသုတ်

၂ - ဒုတိယ ဂိလာနသုတ်

၇ - ဒုတိယ အဝိဇ္ဇာပဟာနသုတ်

၃ - ရာဓ အနိစ္စသုတ်

၈ - သမ္မဟုလဘိက္ခုသုတ်

၄ - ရာဓ ဒုက္ခသုတ်

၉ - လောကပဉ္စာသုတ်

၅ - ရာဓ အနတ္တသုတ်

၁၀ - ဖဂ္ဂနပဉ္စာသုတ်

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

၁ - သဠာယတနသံယုတ်

(၉) ၄ - ဆန္ဒဝဂ်

၁ - ပလောကဓမ္မသုတ်	၆ - ဗာဟိယသုတ်
၂ - သုညတလောကသုတ်	၇ - ပဌမ ဇောသုတ်
၃ - သံခိတ္တဓမ္မသုတ်	၈ - ဒုတိယ ဇောသုတ်
၄ - ဆန္ဒသုတ်	၉ - ပဌမ ဒွယသုတ်
၅ - ပုဏ္ဏသုတ်	၁၀ - ဒုတိယ ဒွယသုတ်

(၁၀) ၅ - သဠဝဂ်

၁ - အဒန္တအဂုတ္တသုတ်	၆ - သမာဓိသုတ်
၂ - မာလုကျပုတ္တသုတ်	၇ - ပဋိသလ္လာနသုတ်
၃ - ပရိဟာနဓမ္မသုတ်	၈ - ပဌမ နတုမ္ဘာကသုတ်
၄ - ပမာဒဝိဟာရီသုတ်	၉ - ဒုတိယ နတုမ္ဘာကသုတ်
၅ - သံဝရသုတ်	၁၀ - ဥဒကသုတ်

(၁၁) ၁ - ယောဂက္ခေမိဝဂ်

၁ - ယောဂက္ခေမိသုတ်	၆ - သံယောဇနိယသုတ်
၂ - ဥပါဒါယသုတ်	၇ - ဥပါဒါနိယသုတ်
၃ - ဒုက္ခသမုဒယသုတ်	၈ - အဇ္ဈတ္တိကာယတနပရိဇာနနသုတ်
၄ - လောကသမုဒယသုတ်	၉ - ဗာဟိရာယတနပရိဇာနနသုတ်
၅ - သေယျာဟမသ္မိသုတ်	၁၀ - ဥပသုတိသုတ်

(၁၂) ၂ - လောကကာမဂုဏဝဂ်

၁ - ပဌမ မာရပါသသုတ်	၆ - ပဉ္စသိခသုတ်
၂ - ဒုတိယ မာရပါသသုတ်	၇ - သာရိပုတ္တသဒ္ဓိဝိဟာရိကသုတ်
၃ - လောကန္တဂမနသုတ်	၈ - ရာဟုလောဝါဒသုတ်
၄ - ကာမဂုဏသုတ်	၉ - သံယောဇနိယဓမ္မသုတ်
၅ - သက္ကပဉ္စသုတ်	၁၀ - ဥပါဒါနိယဓမ္မသုတ်

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

၁ - သဠာယတနသံယုတ်

(၁၃) ၃ - ဂဟပတိဝဂ်

၁ - ဝေသာလီသုတ်

၆ - ဃောသိတသုတ်

၂ - ဝဇ္ဇီသုတ်

၇ - ဟာလိဒ္ဓိကာနိသုတ်

၃ - နာဠန္ဒသုတ်

၈ - နကုလပိတုသုတ်

၄ - ဘာရဒွါဇသုတ်

၉ - လောဟိစ္စသုတ်

၅ - သောဏသုတ်

၁၀ - ဝေရဟစ္စာနိသုတ်

(၁၄) ၄ - ဒေဝဒဟဝဂ်

၁ - ဒေဝဒဟသုတ်

၇ - အဇ္ဈတ္တ အနိစ္စဟေတုသုတ်

၂ - ခဏသုတ်

၈ - အဇ္ဈတ္တ ဒုက္ခဟေတုသုတ်

၃ - ပဌမ ရူပါရာမသုတ်

၉ - အဇ္ဈတ္တာ နတ္တဟေတုသုတ်

၄ - ဒုတိယ ရူပါရာမသုတ်

၁၀ - ဗာဟိရာနိစ္စဟေတုသုတ်

၅ - ပဌမ နတုမှာကသုတ်

၁၁ - ဗာဟိရဒုက္ခဟေတုသုတ်

၆ - ဒုတိယ နတုမှာကသုတ်

၁၂ - ဗာဟိရာနတ္တဟေတုသုတ်

(၁၅) ၅ - နဝပုရာဏဝဂ်

၁ - ကမ္မနိရောဓသုတ်

၆ - အန္တေဝါသိကသုတ်

၂ - အနိစ္စနိဗ္ဗာနသပ္ပိယသုတ်

၇ - ကိမတ္ထိယဗြဟ္မစရိယသုတ်

၃ - ဒုက္ခနိဗ္ဗာနသပ္ပိယသုတ်

၈ - အတ္ထိနုခေါပရိယာယသုတ်

၄ - အနတ္တနိဗ္ဗာနသပ္ပိယသုတ်

၉ - ဣန္ဒြိယသမ္ပန္နသုတ်

၅ - နိဗ္ဗာနသပ္ပိယပဋိပဒါသုတ်

၁၀ - ဓမ္မကထိကပုစ္ဆသုတ်

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

၁ - သဠာယတနသံယုတ်

(၁၆) ၁ - နန္ဒိက္ခယဝဂ်

- ၁ - အဇ္ဈတ္တနန္ဒိက္ခယသုတ်
- ၂ - ဗာဟိရနန္ဒိက္ခယသုတ်
- ၃ - အဇ္ဈတ္တအနိစ္စနန္ဒိက္ခယသုတ်
- ၄ - ဗာဟိရအနိစ္စနန္ဒိက္ခယသုတ်
- ၅ - ဇိဝကမ္ပဝနသမာဓိသုတ်
- ၆ - ဇိဝကမ္ပဝနပဋိသလ္လာနသုတ်
- ၇ - ကောဠိကအနိစ္စသုတ်
- ၈ - ကောဠိကဒုက္ခသုတ်
- ၉ - ကောဠိကအနတ္တသုတ်
- ၁၀ - မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပဟာနသုတ်
- ၁၁ - သက္ကာယဒိဋ္ဌိပဟာနသုတ်
- ၁၂ - အတ္တာနုဒိဋ္ဌိပဟာနသုတ်

(၁၇) ၂ - သဋ္ဌိပေယျာလဝဂ်

- ၁ - အဇ္ဈတ္တအနိစ္စဆန္ဒသုတ်
- ၂ - အဇ္ဈတ္တအနိစ္စရာဂသုတ်
- ၃ - အဇ္ဈတ္တအနိစ္စဆန္ဒရာဂသုတ်
- ၄-၆ - ဒုက္ခဆန္ဒာဒိသုတ်
- ၇-၉ - အနတ္တဆန္ဒာဒိသုတ်
- ၁၀-၁၂ - ဗာဟိရနိစ္စဆန္ဒာဒိသုတ်
- ၁၃-၁၅ - ဗာဟိရဒုက္ခဆန္ဒာဒိသုတ်
- ၁၆-၁၈ - ဗာဟိရနတ္တဆန္ဒာဒိသုတ်
- ၁၉ - အဇ္ဈတ္တာတိတာနိစ္စသုတ်
- ၂၀ - အဇ္ဈတ္တာနာဂတာနိစ္စသုတ်
- ၂၁ - အဇ္ဈတ္တပစ္စုပ္ပန်နိစ္စသုတ်
- ၂၂-၂၄ - အဇ္ဈတ္တာတိတာဒိဒုက္ခသုတ်
- ၂၅-၂၇ - အဇ္ဈတ္တာတိတာဒိအနတ္တသုတ်
- ၂၈-၃၀ - ဗာဟိရတိတာဒိအနိစ္စသုတ်
- ၃၁-၃၃ - ဗာဟိရတိတာဒိဒုက္ခသုတ်
- ၃၄-၃၆ - ဗာဟိရတိတာဒိအနတ္တသုတ်
- ၃၇ - အဇ္ဈတ္တာတိတယဒနိစ္စသုတ်
- ၃၈ - အဇ္ဈတ္တာနာဂတယဒနိစ္စသုတ်
- ၃၉ - အဇ္ဈတ္တပစ္စုပ္ပန်ယဒနိစ္စသုတ်
- ၄၀-၄၂ - အဇ္ဈတ္တာတိတာဒိယဒုက္ခသုတ်
- ၄၃-၄၅ - အဇ္ဈတ္တာတိတာဒိယဒနတ္တသုတ်
- ၄၆-၄၈ - ဗာဟိရတိတာဒိယဒနတ္တသုတ်
- ၄၉-၅၁ - ဗာဟိရတိတာဒိယဒုက္ခသုတ် (၄၉-၅၀)
- ၅၂-၅၄ - ဗာဟိရတိတာဒိယဒနတ္တသုတ် (၅၁-၅၄)
- ၅၅ - အဇ္ဈတ္တာယတနအနိစ္စသုတ်
- ၅၆ - အဇ္ဈတ္တာယတနဒုက္ခသုတ်
- ၅၇ - အဇ္ဈတ္တာယတနအနတ္တသုတ်
- ၅၈ - ဗာဟိရယတနအနိစ္စသုတ်
- ၅၉ - ဗာဟိရယတနဒုက္ခသုတ်
- ၆၀ - ဗာဟိရယတနအနတ္တသုတ်

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

၁ - သဠာယတနသံယုတ်

(၁၈) ၃ - သမုဒ္ဒဝဂ်

၁ - ပဌမ သမုဒ္ဒသုတ်	၆ - ကာမဘူသုတ်
၂ - ဒုတိယ သမုဒ္ဒသုတ်	၇ - ဥဒါယီသုတ်
၃ - ဗာဠိသိကောပမသုတ်	၈ - အာဒိတ္ထပရိယာယသုတ်
၄ - ဒီရုရက္ခောပမသုတ်	၉ - ပဌမ ဟတ္ထပါဒေါပမသုတ်
၅ - ကောဠိကသုတ်	၁၀ - ဒုတိယ ဟတ္ထပါဒေါပမသုတ်

(၁၉) ၄ - အာသီဝိသဝဂ်

၁ - အာသီဝိသောပမသုတ်	၇ - ဒုက္ခဓမ္မသုတ်
၂ - ရထောပမသုတ်	၈ - ကိသုကောပမသုတ်
၃ - ကုမ္မောပမသုတ်	၉ - ဝိဏောပမသုတ်
၄ - ပဌမ ဒါရုက္ခန္ဓောပမသုတ်	၁၀ - ဆပ္ပါဏကောပမသုတ်
၅ - ဒုတိယ ဒါရုက္ခန္ဓောပမသုတ်	၁၁ - ယဝကလာပိသုတ်
၆ - အဝဿုတပရိယာယသုတ်	

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

၂ - ဝေဒနာသံယုတ်

၁ - သဂါထာဝဂ်

၁ - သမာဓိသုတ်	၆ - သလ္လသုတ်
၂ - သုခသုတ်	၇ - ပဌမ ဂေလညသုတ်
၃ - ပဟာနသုတ်	၈ - ဒုတိယ ဂေလညသုတ်
၄ - ပါတာလသုတ်	၉ - အနိစ္စသုတ်
၅ - ဒဋ္ဌဗ္ဗသုတ်	၁၀ - ဖဿမူလကသုတ်

၂ - ရဟောဂတဝဂ်

၁ - ရဟောဂတသုတ်	၆ - ဒုတိယ အာနန္ဒသုတ်
၂ - ပဌမ အာကာသသုတ်	၇ - ပဌမ သမ္မဟုလသုတ်
၃ - ဒုတိယ အာကာသသုတ်	၈ - ဒုတိယ သမ္မဟုလသုတ်
၄ - အဂါရသုတ်	၉ - ပဉ္စကင်္ဂသုတ်
၅ - ပဌမ အာနန္ဒသုတ်	၁၀ - ဘိက္ခုသုတ်

၃ - အဋ္ဌသတပရိယာယဝဂ်

၁ - သီဝကသုတ်	၇ - ပဌမ သမဏဗြာဟ္မဏသုတ်
၂ - အဋ္ဌသတပရိယာယသုတ်	၈ - ဒုတိယ သမဏဗြာဟ္မဏသုတ်
၃ - အညတရဘိက္ခုသုတ်	၉ - တတိယ သမဏဗြာဟ္မဏသုတ်
၄ - ပုဗ္ဗသုတ်	၁၀ - သုဒ္ဓိကသုတ်
၅ - ဉာဏသုတ်	၁၁ - နိရာမိသသုတ်
၆ - သမ္မဟုလဘိက္ခုသုတ်	

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

၃ - မာတုဂါမသံယုတ်

၁ - ပဌမ ပေယျာလဝဂ်

၁ - မာတုဂါမသုတ်	၈ - မစ္ဆရီသုတ်
၂ - ပုရိသသုတ်	၉ - အတိစာရီသုတ်
၃ - အာဝေဏိကဒုက္ခသုတ်	၁၀ - ဒုဿီလသုတ်
၄ - တီဟိ ဓမ္မေဟိသုတ်	၁၁ - အပ္ပဿုတသုတ်
၅ - ကောဓနသုတ်	၁၂ - ကုသိတသုတ်
၆ - ဥပနာဟိသုတ်	၁၃ - မုဋ္ဌဿတိသုတ်
၇ - ဣဿုကီသုတ်	၁၄ - ပဉ္စဝေရသုတ်

၂ - ဒုတိယ ပေယျာလဝဂ်

၁ - အက္ကောဓနသုတ်	၆ - သုဿီလသုတ်
၂ - အနုပနာဟိသုတ်	၇ - ဗဟုဿုတသုတ်
၃ - အနိဿုကီသုတ်	၈ - အာရဒ္ဓဝီရိယသုတ်
၄ - အမစ္ဆရီသုတ်	၉ - ဥပဋ္ဌိတဿတိသုတ်
၅ - အနတိစာရီသုတ်	၁၀ - ပဉ္စသီလသုတ်

၃ - ဗလဝဂ်

၁ - ဝိသာရဒသုတ်	၆ - နာသေန္တိသုတ်
၂ - ပသယုသုတ်	၇ - ဟေတုသုတ်
၃ - အဘိဘုယုသုတ်	၈ - ဌာနသုတ်
၄ - ဧကသုတ်	၉ - ပဉ္စသီလဝိသာရဒသုတ်
၅ - အင်္ဂသုတ်	၁၀ - ဝဗ္ဗိသုတ်

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

၄ - ဇမ္ဗူဒါဒကသံယုတ်

၁ - နိဗ္ဗာနပညာသုတ်	၉ - အဝိဇ္ဇာပညာသုတ်
၂ - အရဟတ္တပညာသုတ်	၁၀ - တဏှာပညာသုတ်
၃ - ဓမ္မဝါဒီပညာသုတ်	၁၁ - ဩဃပညာသုတ်
၄ - ကိမတ္ထိယသုတ်	၁၂ - ဥပါဒါနပညာသုတ်
၅ - အဿာသပ္ပတ္တသုတ်	၁၃ - ဘဝပညာသုတ်
၆ - ပရမဿာသပ္ပတ္တသုတ်	၁၄ - ဒုက္ခပညာသုတ်
၇ - ဝေဒနာပညာသုတ်	၁၅ - သက္ကာယပညာသုတ်
၈ - အာသဝပညာသုတ်	၁၆ - ဒုက္ခရပညာသုတ်

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

၅ - သာမဏ္ဍကသံယုတ်

၁ - သာမဏ္ဍကသုတ်	၁၆ - ဒုက္ခရသုတ် (၂-၁၆)

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

၆ - မောဂ္ဂလာနသံယုတ်

၁ - ပဌမ ဈာနပညာသုတ်	၇ - အာကိဉ္ဇညာယတနပညာသုတ်
၂ - ဒုတိယ ဈာနပညာသုတ်	၈ - နေဝသညာနာသညာယတနပညာသုတ်
၃ - တတိယ ဈာနပညာသုတ်	၉ - အနိမိတ္တပညာသုတ်
၄ - စတုတ္ထ ဈာနပညာသုတ်	၁၀ - သက္ကသုတ်
၅ - အာကာသာနဉ္ဇာယတနပညာသုတ်	၁၁ - စန္ဒနသုတ်
၆ - ဝိညာဏဉ္ဇာယတနပညာသုတ်	

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

၇ - စိတ္တသံယုတ်

- ၁ - သံယောဇနသုတ်
- ၂ - ပဌမ ဣသိဒတ္တသုတ်
- ၃ - ဒုတိယ ဣသိဒတ္တသုတ်
- ၄ - မဟကပါဠိဟာရိယသုတ်
- ၅ - ပဌမ ကာမဘူသုတ်
- ၆ - ဒုတိယ ကာမဘူသုတ်
- ၇ - ဂေါဒတ္တသုတ်
- ၈ - နိဂဏ္ဌနာဠုပုတ္တသုတ်
- ၉ - အစေလကဿပသုတ်
- ၁၀ - ဂိလာနဒဿနသုတ်

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

၈ - ဂါမဏိသံယုတ်

- ၁ - စက္ကသုတ်
- ၂ - တာလပုဋ္ဌသုတ်
- ၃ - ယောဓာဇီဝသုတ်
- ၄ - ဟတ္ထာရောဟသုတ်
- ၅ - အဿာရောဟသုတ်
- ၆ - အသိဗန္ဓကပုတ္တသုတ်
- ၇ - ခေတ္တုပမသုတ်
- ၈ - သင်္ခမေသုတ်
- ၉ - ကုလသုတ်
- ၁၀ - မဏိစူဠကသုတ်
- ၁၁ - ဘဒြကသုတ်
- ၁၂ - ရာသီယသုတ်
- ၁၃ - ပါဠိလိယသုတ်

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

၉ - အသင်္ခတသံယုတ်

၁ - ပဌမဝဂ်

- ၁ - ကာယဂတာသတိသုတ်
- ၂ - သမထဝိပဿနာသုတ်
- ၃ - သဝိတက္ကသဝိစာရသုတ်
- ၄ - သုညတသမာဓိသုတ်
- ၅ - သတိပဋ္ဌာနသုတ်
- ၆ - သမ္ပပ္ပဓာနသုတ်
- ၇ - ဣဒ္ဓိပါဒသုတ်
- ၈ - ဣန္ဒြိယသုတ်
- ၉ - ဗလသုတ်
- ၁၀ - ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ်
- ၁၁ - မဂ္ဂင်္ဂသုတ်

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

၉ - အသင်္ခံတသံယုတ်

၂ - ဒုတိယဝဂ်

၁ - အသင်္ခံတသုတ်

၂ - အနတသုတ်

၃-၃၂ - အနာသဝါဒီသုတ်

၃၃ - ပရာယနသုတ်

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

၁၀ - အဗျာကတသံယုတ်

၁ - ခေမာသုတ်

၂ - အနုရာဓသုတ်

၃ - ပဌမ သာရိပုတ္တကောဠိကသုတ်

၄ - ဒုတိယ သာရိပုတ္တကောဠိကသုတ်

၅ - တတိယ သာရိပုတ္တကောဠိကသုတ်

၆ - စတုတ္ထ သာရိပုတ္တကောဠိကသုတ်

၇ - မောဂ္ဂလာနသုတ်

၈ - ဝစ္ဆဂေါတ္တသုတ်

၉ - ကုတူဟလသာလာသုတ်

၁၀ - အာနန္ဒသုတ်

၁၁ - သဘိယကစ္စာနသုတ်

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ် မြန်မာပြန်

မာတိကာ ပြီး၏။

သံယုတ္တနိကာယ်

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁ - သဠာယတနသံယုတ်

=== ၁ - အနိစ္စဝဂ် ===

၁ - အဇ္ဈတ္တာနိစ္စသုတ်

၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ် သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့” ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ မျက်စိသည် မမြဲ၊ မမြဲသော မျက်စိသည် ဆင်းရဲ၏။ ဆင်းရဲသော မျက်စိသည်ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်၊ ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်သော မျက်စိကို “ဤမျက်စိသည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤမျက်စိသည် ငါမဟုတ်၊ ဤမျက်စိသည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ဤသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ နားသည် မမြဲ၊ မမြဲသော နားသည်။ နှာခေါင်းသည် မမြဲ၊ မမြဲသော နှာခေါင်းသည်။ လျှာသည် မမြဲ၊ မမြဲသော လျှာသည် ဆင်းရဲ၏။ ဆင်းရဲသော လျှာသည် ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်၊ ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်သော လျှာကို “ဤလျှာသည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤလျှာသည် ငါ မဟုတ်၊ ဤလျှာသည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ဤသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ ကိုယ်သည် မမြဲ၊ မမြဲသော ကိုယ်သည်။ စိတ်သည် မမြဲ၊ မမြဲသော စိတ်သည် ဆင်းရဲ၏။ ဆင်းရဲသော စိတ်သည် ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်၊ ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်သော စိတ်ကို “ဤစိတ်သည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤစိတ်သည် ငါမဟုတ်၊ ဤစိတ်သည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ဤသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့်ရှုရမည်။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှုသော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် မျက်စိ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ နား၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ နှာခေါင်း၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ လျှာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ကိုယ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ စိတ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ငြီးငွေ့သော် စွဲမက်မှု ကင်း၏။ စွဲမက်မှု ကင်းသောကြောင့် (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်၏။ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော် (ကိလေသာမှ) “လွတ်မြောက်ပြီ” ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်၏။ “ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ မဂ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ” ဟု သိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - အနိစ္စဝဂ် ===

၂ - အဇ္ဈတ္တဒုက္ခသုတ်

၂။ ရဟန်းတို့ မျက်စိသည် ဆင်းရဲ၏၊ ဆင်းရဲသော မျက်စိသည်ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်၊ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်သော မျက်စိကို "ဤမျက်စိသည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤမျက်စိသည် ငါ မဟုတ်၊ ဤမျက်စိသည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်" ဟု ဤသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ နားသည် ဆင်းရဲ၏။ နှာခေါင်းသည် ဆင်းရဲ၏။ လျှာသည် ဆင်းရဲ၏။ ကိုယ်သည် ဆင်းရဲ၏။ စိတ်သည် ဆင်းရဲ၏။ ဆင်းရဲသော စိတ်သည်ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်၊ ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်သော စိတ်ကို "ဤစိတ်သည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤစိတ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤစိတ်သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်" ဟု ဤသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။

ဤသို့ ရှုသော။ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ" ဟု သိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - အနိစ္စဝဂ် ===

၃ - အဇ္ဈတ္တာနတ္တသုတ်

၃။ ရဟန်းတို့ မျက်စိသည်ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်၊ ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်သော မျက်စိကို "ဤမျက်စိသည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤမျက်စိသည် ငါ မဟုတ်၊ ဤမျက်စိသည် ငါ၏ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်" ဟု ဤသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ နားသည်ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်။ နှာခေါင်းသည် ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်။ လျှာသည်ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်။ ကိုယ်သည် ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်။ စိတ်သည်ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်၊ ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်သော စိတ်ကို "ဤစိတ်သည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤ စိတ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤစိတ်သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်" ဟု ဤသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။

ဤသို့ ရှုသော။ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - အနိစ္စဝဂ် ===

၄ - ဗာဟိရာနိစ္စသုတ်

၄။ ရဟန်းတို့ အဆင်းတို့သည် မမြဲကုန်၊ မမြဲသော အဆင်းသည် ဆင်းရဲ၏။ ဆင်းရဲသော အဆင်းသည်ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်၊ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်သော အဆင်းကို “ဤအဆင်းသည် ငါ့ဥစ္စာမဟုတ်၊ ဤအဆင်းသည် ငါ မဟုတ်၊ ဤအဆင်းသည် ငါ၏ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်” ဟု ဤသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ အသံတို့သည်။ အနံ့တို့သည်။ အရသာတို့သည်။ အတွေ့အထိတို့သည်။ သဘောတရားတို့သည် မမြဲကုန်။ မမြဲသော သဘောတရားသည် ဆင်းရဲ၏။ ဆင်းရဲသော သဘောတရားသည် ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်၊ ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်သော သဘောတရားကို “ဤသဘောတရားသည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤသဘောတရားသည် ငါ မဟုတ်၊ ဤသဘောတရားသည် ငါ၏ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်” ဟု ဤသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှုသော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် အဆင်းတို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ အသံတို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ အနံ့တို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ အရသာတို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ အတွေ့အထိတို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ သဘောတရားတို့၌ လည်း ငြီးငွေ့၏။ ငြီးငွေ့သော် စွဲမက်မှု ကင်း၏။ စွဲမက်မှု ကင်းသော် (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်၏။ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော် (ကိလေသာမှ) “လွတ်မြောက်ပြီ” ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်၏။ “ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ မဂ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မဂ်ကိစ္စ)အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ” ဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - အနိစ္စဝဂ် ===

၅ - ဗာဟိရဒုက္ခသုတ်

၅။ ရဟန်းတို့ အဆင်းတို့သည် ဆင်းရဲကုန်၏။ ဆင်းရဲသော အဆင်းသည်ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်၊ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်သော အဆင်းကို “ ဤအဆင်းသည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤအဆင်းသည် ငါ မဟုတ်၊ ဤအဆင်းသည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်” ဟု ဤသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော (မဂ်) ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ အသံတို့သည်။ အနံ့တို့သည်။ အရသာတို့သည်။ အတွေ့အထိတို့သည်။ သဘောတရားတို့သည် ဆင်းရဲကုန်၏။ ဆင်းရဲသော သဘောတရားသည် ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်၊ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်သော သဘော တရားကို “ဤသဘောတရားသည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤသဘော တရားသည် ငါမဟုတ်၊ ဤသဘောတရားသည် ငါ၏ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်” ဟု ဤသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။

ဤသို့ ရှုသော။ပ။ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ” ဟု သိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - အနိစ္စဝဂ် ===

၆ - ဗာဟိရာနတ္ထသုတ်

၆။ ရဟန်းတို့ အဆင်းတို့သည်ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်ကုန်၊ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်သော အဆင်းကို "ဤအဆင်းသည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤအဆင်းသည် ငါ မဟုတ်၊ ဤအဆင်းသည် ငါ၏ကိုယ် 'အတ္တ'မဟုတ်" ဟု ဤသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ပ။ အသံတို့သည်။ အနံ့တို့သည်။ အရသာတို့သည်။ အတွေ့အထိတို့သည်။ သဘော တရားတို့သည် ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်၊ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်သော သဘောတရားကို "ဤသဘောတရားသည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤသဘောတရားသည် ငါမဟုတ်၊ ဤသဘောတရားသည် ငါ၏ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်" ဟု ဤသို့ ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။

ဤသို့ ရှုသော။ပ။ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ" ဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - အနိစ္စဝဂ် ===

၇ - အဇ္ဈတ္တာနိစ္စာတိတာနာဂတသုတ်

၇။ ရဟန်းတို့ အတိတ် အနာဂတ်ဖြစ်သော မျက်စိသည် မမြဲ၊ ပစ္စုပ္ပန်မျက်စိ၏ မမြဲမှု၌ကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိမည်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှုသော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် အတိတ်ဖြစ်သော မျက်စိ၌ ငဲ့ကွက်မှု ကင်း၏။ အနာဂတ်ဖြစ်သော မျက်စိကို မနှစ်သက်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော မျက်စိကို ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ငြိမ်း ခြင်းငှါ ကျင့်၏။ နားသည် မမြဲ။ နှာခေါင်းသည် မမြဲ။ အတိတ် အနာဂတ်ဖြစ်သော လျှာသည် မမြဲ၊ ပစ္စုပ္ပန်လျှာ၏ မမြဲမှု၌ ကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိမည်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှုသော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် အတိတ် ဖြစ်သော လျှာ၌ ငဲ့ကွက်မှု ကင်း၏။ အနာဂတ်ဖြစ်သော လျှာကို မနှစ်သက်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော လျှာကို ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းငှါ ကျင့်၏။ကိုယ်သည် မမြဲ။ပ။ အတိတ် အနာဂတ်ဖြစ်သော စိတ်သည် မမြဲ၊ ပစ္စုပ္ပန် စိတ်၏ မမြဲမှု၌ ကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိမည်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှုသော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့် သည် အတိတ်ဖြစ်သော စိတ်၌ ငဲ့ကွက်မှု ကင်း၏။ အနာဂတ် ဖြစ်သော စိတ်ကို မနှစ်သက်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော စိတ်ကို ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းငှါ ကျင့်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - အနိစ္စဝဂ် ===

၈ - အဇ္ဈတ္တဒုက္ခာတိတာနာဂတသုတ်

၈။ ရဟန်းတို့ အတိတ် အနာဂတ်ဖြစ်သော မျက်စိသည် ဆင်းရဲ၏၊ ပစ္စုပ္ပန်မျက်စိ၏ ဆင်းရဲမှု၌ကား အဘယ်ဆိုဖွယ် ရာ ရှိမည်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ရှုသော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် အတိတ်ဖြစ်သော မျက်စိ၌ ငဲ့ကွက်မှု ကင်း၏၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော မျက်စိကို မနှစ်သက်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော မျက်စိကို ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းငှါ ကျင့်၏။ နားသည်။ပ။ နှာခေါင်းသည်။ပ။ အတိတ် အနာဂတ်ဖြစ်သော လျှာသည် ဆင်းရဲ၏၊ ပစ္စုပ္ပန်လျှာ၏ ဆင်းရဲမှု၌ကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိမည်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှုသော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် အတိတ်ဖြစ်သော လျှာ၌ ငဲ့ကွက်မှု ကင်း၏၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော လျှာကို မနှစ်သက်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော လျှာကို ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းငှါ ကျင့်၏။ကိုယ်သည် ဆင်းရဲ၏။ ပ။ အတိတ် အနာဂတ်ဖြစ်သော စိတ်သည် ဆင်းရဲ၏၊ ပစ္စုပ္ပန်စိတ်၏ ဆင်းရဲမှု၌ ကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိမည်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှုသော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် အတိတ်ဖြစ်သော စိတ်၌ ငဲ့ကွက်မှု ကင်း၏၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော စိတ်ကို မနှစ်သက်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော စိတ်ကို ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းငှါ ချုပ် ငြိမ်းခြင်းငှါ ကျင့်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - အနိစ္စဝဂ် ===

၉ - အဇ္ဈတ္တာနတ္တာတိတာနာဂတသုတ်

၉။ ရဟန်းတို့ အတိတ် အနာဂတ်ဖြစ်သော မျက်စိသည်ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်မျက်စိ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်မှု၌ကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိမည်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှုသော အကြားအမြင် ရှိသော အရိယာတပည့်သည် အတိတ်ဖြစ်သော မျက်စိ၌လည်း ငဲ့ကွက်မှု ကင်း၏၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော မျက်စိကိုလည်း မနှစ်သက်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော မျက်စိကို ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ငြိမ်းခြင်း ငှါ ကျင့်၏။ နားသည်ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်။ပ။ နှာခေါင်းသည် ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်။ပ။ အတိတ် အနာဂတ် ဖြစ်သော လျှာသည်ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်လျှာ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်မှု၌ကား အဘယ် ဆိုဖွယ်ရာ ရှိမည်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှုသော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာ တပည့်သည် အတိတ်ဖြစ်သော လျှာ၌ ငဲ့ကွက်မှု ကင်း၏၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော လျှာကို မနှစ်သက်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော လျှာကို ငြီးငွေ့ခြင်း ငှါစွဲမက်မှု ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းငှါ ကျင့်၏။ကိုယ်သည် ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်။ပ။ အတိတ် အနာဂတ် ဖြစ်သော စိတ်သည် ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်စိတ်၏ ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်မှု ၌ကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိမည်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှုသော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့် သည် အတိတ်ဖြစ်သော စိတ်၌ ငဲ့ကွက်မှု ကင်း၏၊ အနာဂတ်ဖြစ် သော စိတ်ကို မနှစ်သက်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော စိတ်ကို ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းငှါ ကျင့်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - အနိစ္စဝဂ် ===

၁၀ - ဗာဟိရာနိစ္စာတိတာနာဂတသုတ်

၁၀။ ရဟန်းတို့ အတိတ် အနာဂတ်ဖြစ်ကုန်သော အဆင်းတို့သည် မမြဲကုန်၊ ပစ္စုပ္ပန်အဆင်းတို့၏ မမြဲမှု၌ကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိမည်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှုသော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာ တပည့်သည် အတိတ်ဖြစ်ကုန် သော အဆင်းတို့၌ ငဲ့ကွက်မှု ကင်း၏။ အနာဂတ် ဖြစ်ကုန်သော အဆင်း တို့ကို မနှစ်သက်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်သော အဆင်းတို့ ကို ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ငြိမ်းခြင်း ငှါ ကျင့်၏။ အသံတို့သည်။ အနံ့တို့သည်။ အရသာတို့သည်။ အတွေ့ အထိတို့သည်။ အတိတ် အနာဂတ် ဖြစ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည် မမြဲကုန်၊ ပစ္စုပ္ပန် သဘောတရားတို့၏ မမြဲမှု၌ ကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိမည်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှုသော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာ တပည့်သည် အတိတ် ဖြစ်ကုန်သော သဘောတရားတို့၌ ငဲ့ကွက်မှု ကင်း၏။ အနာဂတ် ဖြစ်ကုန်သော သဘောတရား တို့ကို မနှစ်သက်၊ ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်ကုန်သော သဘောတရားတို့ကို ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းငှါ ကျင့်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - အနိစ္စဝဂ် ===

၁၁ - ဗာဟိရဒုက္ခာတိတာနာဂတသုတ်

၁၁။ ရဟန်းတို့ အတိတ် အနာဂတ်ဖြစ်ကုန်သော အဆင်းတို့သည် ဆင်းရဲကုန်၏။ ပစ္စုပ္ပန်အဆင်း တို့၏ ဆင်းရဲမှု၌ကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိမည်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှုသော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် အတိတ် ဖြစ်ကုန်သော အဆင်းတို့၌ ငဲ့ကွက်မှု ကင်း၏။ အနာဂတ်ဖြစ်ကုန်သော အဆင်းတို့ကို မနှစ်သက်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်သော အဆင်းတို့ကို ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းငှါ ကျင့်၏။ပ။

ဧကဒသမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - အနိစ္စဝဂ် ===

၁၂ - ဗာဟိရာနတ္တာတိတာနာဂတသုတ်

၁၂။ ရဟန်းတို့ အတိတ် အနာဂတ်ဖြစ်ကုန်သော အဆင်းတို့သည် ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်ကုန်၊ ပစ္စုပ္ပန်အဆင်းတို့၏ ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်မှု၌ကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိမည်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှုသော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာ တပည့်သည် အတိတ်ဖြစ်ကုန်သော အဆင်းတို့၌ ငဲ့ကွက်မှု ကင်း၏။ အနာဂတ်ဖြစ်ကုန်သော အဆင်းတို့ကို မနှစ်သက်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်သော အဆင်းတို့ကို ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းငှါ ကျင့်၏။ အသံတို့သည်။ အနံ့တို့ သည်။ အရသာ တို့သည်။ အတွေ့ အထိတို့သည်။ အတိတ် အနာဂတ်ဖြစ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည် ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်ကုန်၊ ပစ္စုပ္ပန် သဘောတရားတို့၏ ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်မှု၌ကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိမည်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှုသော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် အတိတ်ဖြစ်ကုန်သော သဘောတရား တို့၌ ငဲ့ကွက်မှု ကင်း၏။ အနာဂတ် ဖြစ်ကုန်သော သဘောတရားတို့ကို မနှစ်သက်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်သော သဘောတရားတို့ကို ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းငှါ ကျင့်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒွါဒသသုတ်။

ရှေးဦးစွာသော အနိစ္စဝဂ် ပြီး၏။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ယမကဝဂ် ===

၁ - ပဌမ ပုဗ္ဗေသမ္မောဓသုတ်

၁၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ဘုရားမဖြစ်မီ သစ္စာလေးပါးကို မသိသေးသော ဘုရားအလောင်း ဖြစ်စဉ် ငါ့အား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်၏- “အဘယ်သည် မျက်စိ၏ သာယာဖွယ် ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်သည် အပြစ်ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်သည် ထွက်မြောက်ရာ ဖြစ်သနည်း။ အဘယ်သည် နား၏။ အဘယ်သည် နှာခေါင်း၏။ အဘယ်သည် လျှာ၏။ အဘယ်သည် ကိုယ်၏။ အဘယ်သည် စိတ်၏ သာယာဖွယ် ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်သည် အပြစ်ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်သည် ထွက်မြောက်ရာ ဖြစ်သနည်း” ဟု အကြံ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုသို့ (အကြံဖြစ်ပေါ်သော) ငါ့အား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပြန်၏- မျက်စိကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုသည် မျက်စိ၏ သာယာဖွယ်တည်း၊ မျက်စိ၏ မမြဲခြင်း ဆင်းရဲခြင်း ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောသည် မျက်စိ၏ အပြစ်တည်း၊ မျက်စိ၌ လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ ကို ဖျောက်ခြင်း ပယ်ခြင်းသည် မျက်စိ၏ ထွက်မြောက်ရာတည်း။ နားကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော။ပ။ နှာခေါင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော။ပ။ လျှာကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုသည် လျှာ၏ သာယာဖွယ်တည်း၊ လျှာ၏ မမြဲခြင်း ဆင်းရဲခြင်း ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောသည် လျှာ၏ အပြစ်တည်း၊ လျှာ၌ လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ ကို ဖျောက်ခြင်း ပယ်ခြင်းသည် လျှာ၏ ထွက်မြောက်ရာ တည်း။ ကိုယ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော။ပ။ စိတ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှု သည် စိတ်၏ သာယာဖွယ်တည်း၊ စိတ်၏ မမြဲခြင်း ဆင်းရဲခြင်း ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောသည် စိတ်၏ အပြစ်တည်း၊ စိတ်၌ လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ ကို ဖျောက်ခြင်း ပယ်ခြင်းသည် စိတ်၏ ထွက်မြောက်ရာ တည်း။

ရဟန်းတို့ ငါသည် ဤခြောက်ပါးသော ကိုယ်တွင်းဖြစ် တည်ရာ ‘အဇ္ဈတ္တိကာယတန’ တို့၏ ဤသို့ သာယာဖွယ်ကို လည်း သာယာဖွယ်အားဖြင့် အပြစ်ကိုလည်း အပြစ်အားဖြင့် ထွက်မြောက်ရာကိုလည်း ထွက် မြောက်ရာအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိရသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာ နှင့်တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့်တကွသော လူ့လောက၌ အတုမရှိ သော သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိပြီ ဟု ဝန်ခံ။

ရဟန်းတို့ ငါသည် ဤခြောက်ပါးသော ကိုယ်တွင်းဖြစ် တည်ရာ ‘အဇ္ဈတ္တိကာယတန’ တို့၏ ဤသို့ သာယာဖွယ်ကို လည်း သာယာဖွယ်အားဖြင့် အပြစ်ကိုလည်း အပြစ်အားဖြင့် ထွက်မြောက်ရာကိုလည်း ထွက် မြောက်ရာအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိပြီးသော အခါ၌ သာလျှင် နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာ နှင့်တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့်တကွသော လူ့လောက၌ အတုမ ရှိသော သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိပြီဟု ဝန်ခံ၏။ ငါ့အား ဉာဏ်အမြင်သည်လည်း ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ ငါ၏ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်သည်လည်း မပျက်စီး နိုင်၊ ဤဘဝ၌ကား နောက်ဆုံးဖြစ်သော ဘဝတည်း၊ ယခုအခါ နောက်ထပ် ပဋိသန္ဓေနေမှု မရှိတော့ပြီ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ယမကဝဂ် ===

၂ - ဒုတိယ ပုဗ္ဗသမ္မောဓသုတ်

၁၄။ ရဟန်းတို့ ဘုရားမဖြစ်မီ သစ္စာလေးပါးကို မသိသေးသော ဘုရားအလောင်းဖြစ်စဉ် ငါ့အား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်၏- “အဘယ်သည် အဆင်းတို့၏ သာယာဖွယ် ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်သည် အပြစ် ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်သည် ထွက်မြောက်ရာ ဖြစ်သနည်း။ အဘယ်သည် အသံတို့၏။ အဘယ်သည် အနံ့တို့၏။ အဘယ်သည် အရသာတို့၏။ အဘယ်သည် အတွေ့အထိ တို့၏။ အဘယ်သည် သဘောတရားတို့၏ သာယာဖွယ် ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်သည် အပြစ် ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်သည် ထွက်မြောက်ရာ ဖြစ်သနည်း” ဟု အကြံ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုသို့ (အကြံဖြစ်ပေါ်သော) ငါ့အား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပေါ်ပြန်၏- အဆင်းတို့ကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုသည် အဆင်းတို့၏ သာယာဖွယ်တည်း၊ အဆင်းတို့၏ မမြဲခြင်း ဆင်းရဲခြင်း ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောသည် အဆင်းတို့၏ အပြစ်တည်း။ အဆင်းတို့၌ လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ ကို ဖျောက်ခြင်း ပယ်ခြင်းသည် အဆင်းတို့၏ ထွက်မြောက်ရာတည်း။ အသံ တို့ကို။ အနံ့တို့ကို။ အရသာတို့ကို။ အတွေ့အထိတို့ကို။ သဘောတရားတို့ကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ် လာသော ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုသည် သဘောတရားတို့၏ သာယာဖွယ်တည်း၊ သဘောတရားတို့၏ မမြဲခြင်း ဆင်းရဲခြင်း ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောသည် သဘောတရားတို့၏ အပြစ်တည်း။ သဘောတရား တို့၌ လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ ကို ဖျောက်ခြင်း ပယ်ခြင်းသည် သဘောတရားတို့၏ ထွက်မြောက်ရာ တည်း။

ရဟန်းတို့ ငါသည် ဤခြောက်ပါးကုန်သော ကိုယ်ပဖြစ် တည်ရာ ‘ဗာဟိရာယတန’ တို့၏ ဤသို့ သာယာဖွယ်ကိုလည်း သာယာဖွယ်အားဖြင့် အပြစ်ကိုလည်း အပြစ်အားဖြင့် ထွက်မြောက်ရာကိုလည်း ထွက်မြောက်ရာ အားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိရသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့် တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့် တကွသော လူ့လောက၌ အတုမရှိ သော သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိပြီဟု ဝန်ခံ။

ရဟန်းတို့ ငါသည် ဤခြောက်ပါးကုန်သော ကိုယ်ပဖြစ် တည်ရာ ‘ဗာဟိရာယတန’ တို့၏ ဤသို့ သာယာဖွယ်ကိုလည်း သာယာဖွယ်အားဖြင့် အပြစ်ကိုလည်း အပြစ်အားဖြင့် ထွက်မြောက်ရာကိုလည်း ထွက်မြောက်ရာ အားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိပြီးသော အခါ၌သာလျှင် နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့် တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့် တကွသော လူ့လောက၌ အတုမရှိသော သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိပြီဟု ဝန်ခံ၏။ ငါ့အား ဉာဏ်အမြင်သည်လည်း ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ ငါ၏ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်သည်လည်း မပျက်စီးနိုင်၊ ဤဘဝ၌ ကား နောက်ဆုံးဖြစ်သော ဘဝတည်း၊ ယခုအခါ နောက်ထပ် ပဋိသန္ဓေနေမှု မရှိတော့ပြီ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ယမကဝဂ် ===

၃ - ပဌမ အဿာဒပရိယေသနသုတ်

၁၅။ ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် မျက်စိ၏ သာယာဖွယ်ကို ရှာမှီးလျက် လှည့်လည်ဖူးပြီ၊ မျက်စိ၏ သာယာဖွယ်ကို သိခဲ့ပြီ၊ မျက်စိ၏ သာယာဖွယ် ရှိသမျှကို ပညာဖြင့် ငါ ကောင်းစွာ မြင်အပ်ပြီ။ ရဟန်းတို့ ငါသည် မျက်စိ၏ အပြစ်ကို ရှာမှီးလျက် လှည့်လည်ဖူးပြီ၊ မျက်စိ၏ အပြစ်ကို သိခဲ့ပြီ၊ မျက်စိ၏ အပြစ်ရှိသမျှကို ပညာဖြင့် ငါ ကောင်းစွာ မြင်အပ်ပြီ။ ရဟန်းတို့ ငါသည် မျက်စိ၏ ထွက်မြောက်ရာကို ရှာမှီးလျက် လှည့်လည်ဖူးပြီ၊ မျက်စိ၏ ထွက်မြောက်ရာကို သိခဲ့ပြီ၊ မျက်စိ၏ ထွက်မြောက်ရာရှိ သမျှကိုပညာဖြင့် ငါ ကောင်းစွာ မြင်အပ်ပြီ။ ရဟန်းတို့ ငါသည် နား၏။ နှာခေါင်း၏။ လျှာ၏ သာယာဖွယ်ကို ရှာမှီးလျက် လှည့်လည်ဖူးပြီ၊ လျှာ၏ သာယာဖွယ်ကို သိခဲ့ပြီ၊ လျှာ၏ သာယာဖွယ် ရှိသမျှကို ပညာဖြင့် ငါကောင်းစွာ မြင်အပ်ပြီ။ ရဟန်းတို့ ငါသည် လျှာ၏ အပြစ်ကို ရှာမှီးလျက် လှည့်လည် ဖူးပြီ၊ လျှာ၏ အပြစ်ကို သိခဲ့ပြီ၊ လျှာ၏ အပြစ်ရှိသမျှကို ပညာဖြင့် ငါ ကောင်းစွာ မြင်အပ်ပြီ။ ရဟန်းတို့ ငါသည် လျှာ၏ ထွက်မြောက်ရာကို ရှာမှီးလျက် လှည့်လည်ဖူးပြီ၊ လျှာ၏ ထွက်မြောက်ရာကို သိခဲ့ပြီ၊ လျှာ၏ ထွက်မြောက်ရာ ရှိသမျှကို ပညာဖြင့် ငါ ကောင်းစွာ မြင်အပ်ပြီ။ ပ။ ကိုယ်၏။ ပ။ ရဟန်းတို့ ငါသည် စိတ်၏ သာယာဖွယ်ကို ရှာမှီးလျက် လှည့်လည်ဖူးပြီ၊ စိတ်၏ သာယာဖွယ်ကို သိခဲ့ပြီ၊ စိတ်၏ သာယာဖွယ် ရှိသမျှကို ပညာဖြင့် ငါ ကောင်းစွာ မြင်အပ်ပြီ။ ရဟန်းတို့ ငါသည် စိတ်၏ အပြစ်ကို ရှာမှီးလျက် လှည့်လည်ဖူးပြီ၊ စိတ်၏ အပြစ်ကို သိခဲ့ပြီ၊ စိတ်၏ အပြစ်ရှိသမျှကို ပညာဖြင့် ငါကောင်းစွာ မြင်အပ်ပြီ။ ရဟန်းတို့ ငါသည် စိတ်၏ ထွက်မြောက်ရာကို ရှာမှီးလျက် လှည့်လည်ဖူးပြီ၊ စိတ်၏ ထွက်မြောက်ရာကို သိခဲ့ပြီ၊ စိတ်၏ ထွက်မြောက် ရာရှိသမျှကို ပညာဖြင့် ငါ ကောင်းစွာ မြင်အပ်ပြီ။

ရဟန်းတို့ ငါသည် ဤခြောက်ပါးကုန်သော ကိုယ်တွင်းဖြစ် တည်ရာ ‘အဇ္ဈတ္တိကာယတန’ တို့၏ သာယာဖွယ်ကိုလည်း သာယာဖွယ်အားဖြင့် အပြစ်ကိုလည်း အပြစ်အားဖြင့် ထွက်မြောက်ရာကိုလည်း ထွက်မြောက်ရာအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိရသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး။ ပ။ သိပြီးသောအခါ၌ သာလျှင်။ ပ။ ဝန်ခံ၏။ ငါ့အား ဉာဏ် အမြင်သည်လည်း ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်သည်လည်း မပျက်စီးနိုင်၊ ဤဘဝကား နောက်ဆုံးဖြစ် သော ဘဝတည်း၊ ယခုအခါ နောက်ထပ် ပဋိသန္ဓေနေမှု မရှိတော့ပြီဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ယမကဝဂ် ===

၄ - ဒုတိယ အသာဒပရိယေသနသုတ်

၁၆။ ရဟန်းတို့ ငါသည် အဆင်းတို့၏ သာယာဖွယ်ကို ရှာမှီးလျက် လှည့်လည်ဖူးပြီ၊ အဆင်းတို့၏ သာယာဖွယ်ကို သိခဲ့ပြီ၊ အဆင်းတို့၏ သာယာဖွယ်ရှိသမျှကို ပညာဖြင့် ငါ ကောင်းစွာ မြင်အပ်ပြီ။ ရဟန်းတို့ ငါသည် အဆင်းတို့၏ အပြစ်ကို ရှာမှီးလျက် လှည့်လည်ဖူးပြီ၊ အဆင်းတို့၏ အပြစ်ကို သိခဲ့ပြီ၊ အဆင်းတို့၏ အပြစ်ရှိသမျှကို ပညာဖြင့် ငါ ကောင်းစွာ မြင်အပ်ပြီ။ ရဟန်းတို့ ငါသည် အဆင်းတို့၏ ထွက်မြောက်ရာကို ရှာမှီးလျက် လှည့်လည်ဖူးပြီ၊ အဆင်းတို့၏ ထွက်မြောက်ရာကို သိခဲ့ပြီ၊ အဆင်းတို့၏ ထွက်မြောက်ရာ ရှိသမျှကို ပညာဖြင့် ငါ ကောင်းစွာ မြင်အပ်ပြီ။ ရဟန်းတို့ ငါသည် အသံတို့၏။

အနံ့တို့၏။ အရသာတို့၏။ အတွေ့အထိတို့၏။ ရဟန်းတို့ ငါသည် သဘောတရားတို့၏ သာယာဖွယ်ကို ရှာမှီးလျက် လှည့်လည်ဖူးပြီ၊ သဘောတရားတို့၏ သာယာဖွယ်ကို သိခဲ့ပြီ၊ သဘောတရားတို့၏ သာယာဖွယ်ရှိသမျှကို ပညာဖြင့် ငါ ကောင်းစွာ မြင်အပ်ပြီ။ ရဟန်းတို့ ငါသည် သဘောတရားတို့၏ အပြစ်ကို ရှာမှီးလျက် လှည့်လည်ဖူးပြီ၊ သဘောတရားတို့ ၏ အပြစ်ကို သိခဲ့ပြီ၊ သဘောတရားတို့၏ အပြစ်ရှိသမျှကို ပညာဖြင့် ငါ ကောင်းစွာ မြင်အပ်ပြီ။ ရဟန်းတို့ ငါသည် သဘောတရားတို့၏ ထွက်မြောက်ရာကို ရှာမှီးလျက် လှည့်လည်ဖူးပြီ၊ သဘောတရားတို့၏ ထွက်မြောက်ရာကို သိခဲ့ပြီ၊ သဘောတရားတို့၏ ထွက်မြောက်ရာ ရှိသမျှကို ပညာဖြင့် ငါ ကောင်းစွာ မြင်အပ်ပြီ။

ရဟန်းတို့ ငါသည် ဤခြောက်ပါးကုန်သော ကိုယ်ပဖြစ် တည်ရာ ‘ဗဟိရာယတန’ တို့၏ သာယာဖွယ်ကိုလည်း သာယာဖွယ်အားဖြင့် အပြစ်ကိုလည်း အပြစ်အားဖြင့် ထွက်မြောက်ရာကိုလည်း ထွက်မြောက်ရာအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိရသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး။ပ။ သိပြီးသောအခါ၌ သာလျှင်။ပ။ ဝန်ခံ၏။ ငါ့အား ဉာဏ်အမြင်သည်လည်း ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်သည်လည်း မပျက်စီးနိုင်၊ ဤဘဝကား နောက်ဆုံးဖြစ်သော ဘဝတည်း၊ ယခုအခါ နောက်ထပ် ပဋိသန္ဓေနေမှု မရှိတော့ပြီဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ယမကဝဂ် ===

၅ - ပဌမ နောစေအဿာဒသုတ်

၁၇။ ရဟန်းတို့ အကယ်၍ မျက်စိ၏ သာယာဖွယ် မရှိခဲ့ပါမူ သတ္တဝါတို့သည် မျက်စိ၌ မစွဲလမ်းကုန်ရာ၊ ရဟန်းတို့ မျက်စိ၏ သာယာဖွယ် ရှိနေခြင်းကြောင့်သာလျှင် သတ္တဝါတို့သည် မျက်စိ၌ စွဲလမ်းကုန်၏။ ရဟန်းတို့ အကယ်၍ မျက်စိ၏ အပြစ် မရှိခဲ့ပါမူ သတ္တဝါတို့သည် မျက်စိ၌ မငြီးငွေ့ ကုန်ရာ၊ ရဟန်းတို့ မျက်စိ၏ အပြစ် ရှိနေခြင်းကြောင့် သာလျှင် သတ္တဝါတို့သည် မျက်စိ၌ ငြီးငွေ့ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အကယ်၍ မျက်စိ၏ ထွက်မြောက်ရာ မရှိခဲ့ပါမူ သတ္တဝါတို့သည် မျက်စိမှ မထွက်မြောက် နိုင်ကုန်ရာ၊ ရဟန်းတို့ မျက်စိ၏ ထွက်မြောက်ရာ ရှိနေခြင်းကြောင့်သာလျှင် သတ္တဝါတို့သည် မျက်စိမှ ထွက်မြောက်နိုင်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ အကယ်၍ နား၏ သာယာဖွယ် မရှိခဲ့ပါမူ၊ ရဟန်းတို့ အကယ်၍ နှာခေါင်း၏ သာယာဖွယ် မရှိခဲ့ပါမူ၊ ရဟန်းတို့ အကယ်၍ လျှာ၏ သာယာဖွယ် မရှိခဲ့ပါမူ သတ္တဝါ တို့သည် လျှာ၌ မစွဲလမ်းကုန်ရာ၊ ရဟန်းတို့ လျှာ၏ သာယာဖွယ် ရှိနေခြင်းကြောင့်သာလျှင် သတ္တဝါတို့ သည် လျှာ၌ စွဲလမ်းကုန်၏။ ရဟန်းတို့ အကယ်၍ လျှာ၏ အပြစ်မရှိခဲ့ပါမူ သတ္တဝါတို့ သည် လျှာ၌ မငြီးငွေ့ကုန်ရာ၊ ရဟန်းတို့ လျှာ၏ အပြစ် ရှိနေခြင်းကြောင့် သာလျှင် သတ္တဝါတို့သည် လျှာ၌ ငြီးငွေ့ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ အကယ်၍ လျှာ၏ ထွက်မြောက်ရာ မရှိခဲ့ပါမူ သတ္တဝါတို့သည် လျှာမှ မထွက်မြောက်နိုင်ကုန်ရာ၊ ရဟန်းတို့ လျှာ၏ ထွက်မြောက်ရာ ရှိနေခြင်းကြောင့်သာလျှင် သတ္တဝါတို့သည် လျှာမှ ထွက်မြောက်နိုင်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ အကယ်၍ ကိုယ်၏ သာယာဖွယ် မရှိခဲ့ပါမူ၊ ရဟန်းတို့ အကယ်၍ စိတ်၏ သာယာဖွယ် မရှိခဲ့ပါမူ သတ္တဝါတို့သည် စိတ်၌ မစွဲလမ်းကုန်ရာ၊ ရဟန်းတို့ စိတ်၏ သာယာဖွယ် ရှိနေခြင်းကြောင့်သာလျှင် သတ္တဝါတို့သည် စိတ်၌ စွဲလမ်းကုန်၏။ ရဟန်းတို့ အကယ်၍ စိတ်၏ အပြစ် မရှိခဲ့ပါမူ သတ္တဝါတို့သည် စိတ်၌ မငြီးငွေ့ကုန်ရာ၊ ရဟန်းတို့ စိတ်၏ အပြစ် ရှိနေခြင်းကြောင့်သာလျှင် သတ္တဝါတို့သည် စိတ်၌ ငြီးငွေ့ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ အကယ်၍ စိတ်၏ ထွက်မြောက်ရာ မရှိခဲ့ပါမူ သတ္တဝါတို့သည် စိတ်မှ မထွက်မြောက်နိုင်ကုန်ရာ၊ ရဟန်းတို့ စိတ်၏ ထွက်မြောက်ရာ ရှိနေခြင်းကြောင့် သာလျှင် သတ္တဝါတို့သည် စိတ်မှ ထွက်မြောက်နိုင်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ဤခြောက်ပါးကုန်သော ကိုယ်တွင်းဖြစ် တည်ရာ ‘အဇ္ဈတ္တိကာယတန’ တို့၏ သာယာဖွယ် ကိုလည်း သာယာဖွယ်အားဖြင့် အပြစ်ကိုလည်း အပြစ်အားဖြင့် ထွက်မြောက်ရာ ကိုလည်း ထွက်မြောက်ရာအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိကြသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့်တကွသော လူ့လောကမှ ကျွတ်လွတ်ကွေ့ကင်း လွတ်ကင်းကြကုန်သည် ဖြစ်၍ (ကိလေသာ) အပိုင်း အခြား ကင်းသော စိတ်ဖြင့် မနေကြရကုန်။

ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ဤခြောက်ပါးသော ကိုယ်တွင်းဖြစ် တည်ရာ ‘အဇ္ဈတ္တိကာယတန’ တို့၏ သာယာဖွယ်ကို လည်း သာယာဖွယ်အားဖြင့် အပြစ်ကိုလည်း အပြစ်အားဖြင့် ထွက်မြောက်ရာကိုလည်း ထွက် မြောက်ရာအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိပြီးသော အခါ၌ သာလျှင် နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့် တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့်တကွသော လူ့လောကမှ ကျွတ်လွတ် ကွေ့ကင်း လွတ်ကင်းကြကုန်သည် ဖြစ်၍ (ကိလေသာ) အပိုင်းအခြား ကင်းသော စိတ်ဖြင့် နေကြရကုန်၏ ဟု (မိန့် တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ယမကဝဂ် ===

၆ - ဒုတိယ နောစေအဿာဒသုတ်

၁၈။ ရဟန်းတို့ အကယ်၍ အဆင်းတို့၏ သာယာဖွယ် မရှိခဲ့ပါမူ သတ္တဝါတို့သည် အဆင်းတို့၌ မစွဲလမ်းကုန်ရာ၊ ရဟန်းတို့ အဆင်းတို့၌ သာယာဖွယ် ရှိနေခြင်းကြောင့်သာလျှင် သတ္တဝါတို့သည် အဆင်းတို့၌ စွဲလမ်းကုန်၏။ ရဟန်းတို့ အကယ်၍ အဆင်းတို့၏ အပြစ် မရှိခဲ့ပါမူ သတ္တဝါတို့သည် အဆင်းတို့၌ မငြီးငွေ့ကုန်ရာ၊ ရဟန်းတို့ အဆင်းတို့၏ အပြစ် ရှိနေခြင်းကြောင့်သာလျှင် သတ္တဝါတို့သည် အဆင်းတို့၌ ငြီးငွေ့ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ အကယ်၍ အဆင်းတို့၏ ထွက်မြောက် ရာ မရှိခဲ့ပါမူ သတ္တဝါတို့သည် အဆင်းတို့မှ မထွက်မြောက်နိုင်ကုန်ရာ၊ ရဟန်းတို့ အဆင်းတို့၏ ထွက်မြောက်ရာ ရှိနေခြင်း ကြောင့် သာလျှင် သတ္တဝါ တို့သည် အဆင်းတို့မှ ထွက်မြောက်နိုင်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အကယ်၍ အသံတို့၏။ အနံ့တို့၏။ အရသာတို့၏။ အတွေ့အထိတို့၏။ သဘောတရား တို့၏ သာယာဖွယ် သည် မရှိခဲ့ပါမူ သတ္တဝါတို့သည် သဘော တရားတို့၌ မစွဲလမ်းကုန်ရာ၊ ရဟန်းတို့ သဘောတရားတို့၏ သာယာဖွယ် ရှိနေခြင်းကြောင့် သာလျှင် သတ္တဝါတို့သည် သဘောတရား တို့၌ စွဲလမ်းကုန်၏။ ရဟန်းတို့ အကယ်၍ သဘောတရားတို့၏ အပြစ် မရှိခဲ့ပါမူ သတ္တဝါတို့သည် သဘောတရားတို့၌ မငြီးငွေ့ကုန်ရာ၊ ရဟန်းတို့ သဘောတရားတို့၏ အပြစ် ရှိနေခြင်း ကြောင့် သာလျှင် သတ္တဝါတို့သည် သဘောတရားတို့၌ ငြီးငွေ့ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ အကယ်၍ သဘောတရားတို့၏ ထွက်မြောက်ရာ မရှိခဲ့ပါမူ သတ္တဝါတို့သည် သဘောတရားတို့မှ မထွက်မြောက်နိုင် ကုန်ရာ၊ ရဟန်းတို့ သဘောတရားတို့၏ ထွက်မြောက်ရာ ရှိနေခြင်းကြောင့်သာလျှင် သတ္တဝါတို့သည် သဘောတရားတို့မှ ထွက်မြောက်နိုင်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ဤခြောက်ပါးကုန်သော ကိုယ်ပဖြစ် တည်ရာ ‘ဗာဟိရာယတန’ တို့၏ သာယာဖွယ်ကိုလည်း သာယာဖွယ်အားဖြင့် အပြစ်ကိုလည်း အပြစ်အားဖြင့် ထွက်မြောက်ရာကိုလည်း ထွက်မြောက်ရာ အားဖြင့် ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ မသိကြသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာ နှင့်တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့်တကွသော လူ့လောကမှ ကျွတ်လွတ် ကွေကင်း လွတ်ကင်း ကြကုန်သည် ဖြစ်၍ (ကိလေသာ) အပိုင်းအခြား ကင်းသောစိတ်ဖြင့် မနေကြရကုန်။

ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ဤခြောက်ပါးကုန်သော ကိုယ်ပဖြစ် တည်ရာ ‘ဗာဟိရာယတန’ တို့၏ သာယာဖွယ်ကို လည်း သာယာဖွယ်အားဖြင့် အပြစ်ကိုလည်း အပြစ်အားဖြင့် ထွက်မြောက်ရာကိုလည်း ထွက်မြောက်ရာအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိပြီးသော အခါ၌ သာလျှင် နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာ နှင့်တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့်တကွသော လူ့လောကမှ ကျွတ်လွတ် ကွေကင်း လွတ်ကင်းကြကုန်သည် ဖြစ်၍ (ကိလေသာ) အပိုင်း အခြား ကင်းသော စိတ်ဖြင့် နေကြရကုန်၏ ဟု (မိန့် တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ယမကဝဂ် ===

၇ - ပဌမာဘိနန္ဒသုတ်

၁၉။ ရဟန်းတို့ အကြင်သူသည် မျက်စိကို နှစ်သက်၏။ ထိုသူသည် ဆင်းရဲကို နှစ်သက်၏။ အကြင်သူသည် ဆင်းရဲကို နှစ်သက်၏။ ထိုသူသည် ဝဋ်ဆင်းရဲမှ မလွတ်နိုင်ဟု ငါ ဆို၏။ နားကို။ပ။ နှာခေါင်းကို။ပ။ အကြင်သူသည် လျှာကို နှစ်သက်၏။ ထိုသူသည် ဆင်းရဲကို နှစ်သက်၏။ အကြင်သူသည် ဆင်းရဲကို နှစ်သက်၏။ ထိုသူသည် ဝဋ်ဆင်းရဲမှ မလွတ်နိုင်ဟု ငါ ဆို၏။ကိုယ်ကို။ပ။ အကြင်သူသည် စိတ်ကို နှစ်သက်၏။ ထိုသူသည် ဆင်းရဲကို နှစ်သက်၏။ အကြင်သူ သည် ဆင်းရဲကို နှစ်သက်၏။ ထိုသူသည် ဝဋ်ဆင်းရဲမှ မလွတ်နိုင်ဟု ငါ ဆို၏။

ရဟန်းတို့ အကြင်သူသည်ကား မျက်စိကို မနှစ်သက်။ ထိုသူသည် ဆင်းရဲကို မနှစ်သက်။ အကြင်သူသည် ဆင်းရဲကို မနှစ်သက်။ ထိုသူသည် ဝဋ်ဆင်းရဲမှ လွတ်ကင်းနိုင်၏ဟု ငါ ဆို၏။ နားကို။ပ။ နှာခေါင်းကို။ပ။ အကြင်သူသည် လျှာကို မနှစ်သက်။ ထိုသူသည် ဆင်းရဲကို မနှစ်သက်။ အကြင်သူသည် ဆင်းရဲကို မနှစ်သက်။ ထိုသူသည် ဝဋ်ဆင်းရဲမှ လွတ်ကင်း နိုင်၏ဟု ငါ ဆို၏။ကိုယ်ကို။ပ။ အကြင်သူသည် စိတ်ကို မနှစ်သက်။ ထိုသူသည် ဆင်းရဲကို မနှစ်သက်။ အကြင်သူသည် ဆင်းရဲကိုမနှစ်သက်။ ထိုသူသည် ဝဋ်ဆင်းရဲမှ လွတ်ကင်းနိုင်၏ဟု ငါ ဆို၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ယမကဝဂ် ===

၈ - ဒုတိယာဘိနန္ဒသုတ်

၂၀။ ရဟန်းတို့ အကြင်သူသည် အဆင်းတို့ကို နှစ်သက်၏။ ထိုသူသည် ဆင်းရဲကို နှစ်သက်၏။ အကြင်သူသည် ဆင်းရဲကို နှစ်သက်၏။ ထိုသူသည် ဝဋ်ဆင်းရဲမှ မလွတ်နိုင်ဟု ငါ ဆို၏။ အကြင်သူသည် အသံတို့ကို။ပ။ အနံ့တို့ကို။ အရသာတို့ကို။ အထိအတွေ့တို့ကို။ သဘောတရားတို့ကို နှစ်သက်၏။ ထိုသူသည် ဆင်းရဲကို နှစ်သက်၏။ အကြင်သူသည် ဆင်းရဲကို နှစ်သက်၏။ ထိုသူသည် ဝဋ်ဆင်းရဲမှ မလွတ်နိုင်ဟု ငါ ဆို၏။

ရဟန်းတို့ အကြင်သူသည်ကား အဆင်းတို့ကို မနှစ်သက်။ ထိုသူသည် ဆင်းရဲကို မနှစ်သက်။ အကြင်သူသည် ဆင်းရဲ ကို မနှစ်သက်။ ထိုသူသည် ဝဋ်ဆင်းရဲမှ လွတ်ကင်းနိုင်၏ဟု ငါ ဆို၏။ အကြင်သူသည် အသံတို့ကို။ပ။ အနံ့တို့ကို။ အရသာတို့ကို။ အထိအတွေ့တို့ကို။ သဘောတရားတို့ကို မနှစ်သက်။ ထိုသူသည် ဆင်းရဲကို မနှစ်သက်။ အကြင်သူသည် ဆင်းရဲကို မနှစ်သက်။ ထိုသူသည် ဝဋ်ဆင်းရဲမှ လွတ်ကင်းနိုင်၏ဟု ငါ ဆို၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ယမကဝဂ် ===

၉ - ပဌမ ဒုက္ခုပ္ပါဒသုတ်

၂၁။ ရဟန်းတို့ မျက်စိ၏ ဖြစ်ပေါ်မှု တည်မှု အသစ်ဖြစ်မှု ထင်ရှားဖြစ်မှုသည် ဆင်းရဲ၏ ဖြစ်မှု ပင်တည်း၊ ရောဂါတို့၏ တည်တံ့မှုပင်တည်း၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ထင်ရှားဖြစ်မှုပင်တည်း။ နား၏။ပ။ နှာခေါင်း၏။ လျှာ၏။ကိုယ်၏။ စိတ်၏ ဖြစ်ပေါ်မှု တည်မှု အသစ်ဖြစ်မှု ထင်ရှားဖြစ်မှုသည် ဆင်းရဲ၏ ဖြစ်မှုပင်တည်း၊ ရောဂါတို့၏ တည်တံ့မှုပင်တည်း၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ထင်ရှားဖြစ်မှုပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ မျက်စိ၏ ချုပ်မှု ငြိမ်းမှု ကွယ်ပျောက်မှုသည် ဆင်းရဲ၏ ချုပ်မှုပင်တည်း၊ ရောဂါတို့၏ ငြိမ်းမှုပင်တည်း၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ကွယ်ပျောက်မှုပင်တည်း။ နား၏။ပ။ နှာခေါင်း၏။ လျှာ၏။

ကိုယ်၏။ စိတ်၏ ချုပ်မှု ငြိမ်းမှု ကွယ်ပျောက်မှုသည် ဆင်းရဲ၏ ချုပ်မှုပင်တည်း၊ ရောဂါတို့၏ ငြိမ်းမှုပင်တည်း၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ကွယ်ပျောက်မှုပင်တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ယမကဝဂ် ===

၁၀ - ဒုတိယ ဒုက္ခုပ္ပါဒသုတ်

၂၂။ ရဟန်းတို့ အဆင်းတို့၏ ဖြစ်ပေါ်မှု တည်မှု အသစ်ဖြစ်မှု ထင်ရှားဖြစ်မှုသည် ဆင်းရဲ၏ ဖြစ်မှုပင်တည်း၊ ရောဂါတို့၏ တည်တံ့မှုပင်တည်း၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ထင်ရှားဖြစ်မှုပင်တည်း။ အသံတို့၏။ပ။ အနံ့တို့၏။ အရသာတို့၏။ အတွေ့အထိတို့၏။ သဘောတရားတို့၏ ဖြစ်ပေါ်မှု တည်မှု အသစ်ဖြစ်မှု ထင်ရှားဖြစ်မှုသည် ဆင်းရဲ၏ ဖြစ်မှုပင်တည်း၊ ရောဂါတို့၏ တည်တံ့မှုပင်တည်း၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ထင်ရှားဖြစ်မှုပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ အဆင်းတို့၏ ချုပ်မှု ငြိမ်းမှု ကွယ်ပျောက်မှုသည် ဆင်းရဲ၏ ချုပ်မှုပင်တည်း၊ ရောဂါတို့၏ ငြိမ်းမှုပင်တည်း၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ကွယ်ပျောက်မှုပင်တည်း။ အသံတို့၏။ပ။ အနံ့တို့၏။ အရသာ တို့၏။ အတွေ့အထိတို့၏။ သဘော တရားတို့၏ ချုပ်မှု ငြိမ်းမှု ကွယ်ပျောက်မှုသည် ဆင်းရဲ၏ ချုပ်မှု ပင်တည်း၊ ရောဂါတို့၏ ငြိမ်းမှုပင်တည်း၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ကွယ်ပျောက်မှုပင်တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

နှစ်ခုမြောက် ယမကဝဂ် ပြီး၏။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ -သဗ္ဗဝဂ် ===

၁ - သဗ္ဗသုတ်

၂၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံကို သင်တို့အား ဟောကြားပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့။ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံဟူသည် အဘယ်နည်း။ မျက်စိနှင့် အဆင်းတို့ လည်းကောင်း၊ နားနှင့် အသံတို့ လည်းကောင်း၊ လျှာနှင့် အရသာတို့ လည်းကောင်း၊ ကိုယ်နှင့် အတွေ့အထိတို့ လည်းကောင်း၊ စိတ်နှင့် သဘောတရားတို့ လည်းကောင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အလုံးစုံဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ “ငါသည် ဤအလုံးစုံကို ပယ်စွန့်၍ တစ်ပါးသော အလုံးစုံကို ပညတ်မည်” ဟု တစ်ဦး တစ်ယောက်က ဆိုခဲ့ပါ လျှင် ထိုသူ၏ စကားသည် အပြောမျှသာ ဖြစ်ရာ၏။ မေးသည်ရှိသော်ကား အပြည့်အစုံ မဖြေဆိုနိုင်ရုံသာမက ပင်ပန်းခြင်း သို့လည်း ရောက်ရာ၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ အရာမဟုတ် သောကြောင့်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ -သဗ္ဗဝဂ် ===

၂ - ပဟာနသုတ်

၂၄။ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံကို ပယ်ခြင်းငှါ သင်တို့အား ဟောကြားပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့။ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံကို ပယ်ခြင်းငှါ ဟောမည့် တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ မျက်စိကို ပယ်ရမည်၊ အဆင်းတို့ကို ပယ်ရမည်၊ စက္ခုဝိညာဏ်ကို ပယ်ရမည်၊ စက္ခုသမ္ပဿကို ပယ်ရမည်၊ စက္ခုသမ္ပဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခဥပေက္ခာကိုလည်း ပယ်ရမည်။ နားကို။ပ။ နှာခေါင်းကို။ပ။ လျှာကို ပယ်ရမည်၊ အရသာတို့ကို ပယ်ရမည်၊ ဇိဝှါဝိညာဏ်ကို ပယ်ရမည်၊ ဇိဝှါသမ္ပဿကို ပယ်ရမည်၊ ဇိဝှါသမ္ပဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာကိုလည်း ပယ်ရမည်။ ကိုယ်ကို ပယ်ရမည်၊ စိတ်ကို ပယ်ရမည်၊ သဘောတရားတို့ကို ပယ်ရမည်၊ မနောဝိညာဏ်ကို ပယ်ရမည်၊ မနောသမ္ပဿကို ပယ်ရမည်၊ မနောသမ္ပဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာကိုလည်း ပယ်ရမည်။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံကို ပယ်ခြင်းငှါ ဟောပြုအပ်သော တရားတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ -သဗ္ဗဝဂ် ===

၃ - အဘိညာပရိညာပဟာနသုတ်

၂၅။ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံကို အထူးသိ၍ ပိုင်းခြားသိ၍ ပယ်ခြင်းငှါ သင်တို့အား တရားကို ဟောကြားအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့။ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံကို အထူးသိ၍ ပိုင်းခြားသိ၍ ပယ်ခြင်းငှါဟောမည့် တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ မျက်စိကို အထူးသိ၍ ပိုင်းခြားသိ၍ ပယ်ရမည်၊ အဆင်းတို့ကို အထူးသိ၍ ပိုင်းခြား သိ၍ ပယ်ရမည်၊ စက္ခုဝိညာဏ်ကို အထူးသိ၍ ပိုင်းခြားသိ၍ ပယ်ရမည်၊ စက္ခုသမ္ပဿကို အထူးသိ၍ ပိုင်းခြားသိ၍ ပယ်ရမည်၊ စက္ခု သမ္ပဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခဥပေက္ခာကိုလည်း အထူးသိ၍ ပိုင်းခြားသိ၍ ပယ်ရမည်။ နားကို။ပ။ နှာခေါင်းကို။ပ။ လျှာကို အထူးသိ၍ ပိုင်းခြားသိ၍ ပယ်ရမည်၊ အရသာကို အထူးသိ၍ ပိုင်းခြားသိ၍ ပယ်ရမည်၊ ဇိဝှိဝိညာဏ်ကို အထူးသိ၍ ပိုင်းခြားသိ၍ ပယ်ရမည်၊ ဇိဝှိသမ္ပဿကို အထူးသိ၍ ပိုင်းခြားသိ၍ ပယ်ရမည်၊ ဇိဝှိသမ္ပဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာကိုလည်း အထူးသိ၍ ပိုင်းခြားသိ၍ ပယ်ရမည်။ ကိုယ်ကို အထူးသိ၍ ပိုင်းခြားသိ၍ ပယ်ရမည်၊ စိတ်ကို အထူးသိ၍ ပိုင်းခြား သိ၍ ပယ်ရမည်၊ သဘောတရားတို့ကို အထူးသိ၍ ပိုင်းခြားသိ၍ ပယ်ရမည်၊ မနောဝိညာဏ်ကို အထူးသိ၍ ပိုင်းခြား သိ၍ ပယ်ရမည်၊ မနောသမ္ပဿကို အထူးသိ၍ ပိုင်းခြားသိ၍ ပယ်ရမည်၊ မနောသမ္ပဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာကိုလည်း အထူးသိ၍ ပိုင်းခြားသိ၍ ပယ်ရမည်။

ရဟန်းတို့ ဤသည်လျှင် အလုံးစုံကို အထူးသိ၍ ပိုင်းခြားသိ၍ ပယ်ခြင်းငှါ ဟောပြုအပ်သော တရားတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ -သဗ္ဗဝဂ် ===

၄ - ပဌမ အပရိဇာနနသုတ်

၂၆။ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံကို အထူးမသိသေးလျှင် ပိုင်းခြား၍ မသိသေးလျှင် မခွါနိုင်သေးလျှင် မပယ်နိုင်သေးလျှင် ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ မထိုက်။ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံကို အထူးမသိသေးလျှင် ပိုင်းခြား၍ မသိသေးလျှင် မခွါနိုင်သေးလျှင် မပယ်နိုင်သေးလျှင် ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ မထိုက်ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ မျက်စိကို အထူးမသိသေးလျှင် ပိုင်းခြား၍ မသိသေးလျှင် မခွါနိုင်သေးလျှင် မပယ်နိုင် သေးလျှင် ဆင်းရဲ ကုန်ခြင်းငှါ မထိုက်၊ အဆင်းတို့ကို အထူးမသိသေးလျှင် ပိုင်းခြား၍ မသိသေးလျှင် မခွါနိုင်သေးလျှင် မပယ်နိုင်သေးလျှင် ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ မထိုက်၊ စက္ခုဝိညာဏ်ကို အထူးမသိသေးလျှင် ပိုင်းခြား၍ မသိသေးလျှင် မခွါနိုင်သေးလျှင် မပယ်နိုင် သေးလျှင် ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ မထိုက်၊ စက္ခုသမ္ပဿကို အထူးမသိသေးလျှင် ပိုင်းခြား၍ မသိသေးလျှင် မခွါနိုင်သေးလျှင် မပယ်နိုင်သေးလျှင်

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ -သဗ္ဗဝဂ် ===

၅ - ဒုတိယ အပရိဇာနသုတ်

၂၇။ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံကို အထူးမသိသေးလျှင် ပိုင်းခြား၍ မသိသေးလျှင် မခွဲနိုင်သေးလျှင် မပယ်နိုင်သေးလျှင် ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ မထိုက်။ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံကို အထူးမသိသေးလျှင် ပိုင်းခြား၍ မသိ သေးလျှင် မခွဲနိုင်သေးလျှင် မပယ်နိုင်သေးလျှင် ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ မထိုက်ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ မျက်စိ လည်းကောင်း၊ အဆင်းတို့ လည်းကောင်း၊ စက္ခုဝိညာဏ် လည်းကောင်း၊ စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားတို့ လည်းကောင်း။ ပ။ လျှာ လည်းကောင်း၊ အရသာတို့ လည်းကောင်း၊ ဇိဝှိဝိညာဏ် လည်းကောင်း၊ ဇိဝှိ ဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားတို့ လည်းကောင်း။ ကိုယ် လည်းကောင်း၊ အတွေ့အထိတို့ လည်းကောင်း၊ ကာယဝိညာဏ် လည်းကောင်း၊ ကာယဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားတို့ လည်းကောင်း။ စိတ် လည်းကောင်း၊ သဘောတရားတို့ လည်းကောင်း၊ မနောဝိညာဏ် လည်းကောင်း၊ မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားတို့ လည်းကောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ အလုံးစုံကို အထူးမသိသေးလျှင် ပိုင်းခြား၍ မသိသေးလျှင် မခွဲနိုင်သေးလျှင် မပယ်နိုင် သေးလျှင် ဆင်းရဲ ကုန်ခြင်းငှါ မထိုက်ဟူသည် ဤသည်ပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ အလုံးစုံကို အထူးသိလျှင် ပိုင်းခြား၍ သိလျှင် ခွဲနိုင်လျှင် ပယ်နိုင်လျှင် ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ ထိုက်၏။ ရဟန်း တို့ အလုံးစုံကို အထူးသိလျှင် ပိုင်းခြား၍ သိလျှင် ခွဲနိုင်လျှင် ပယ်နိုင်လျှင် ဆင်းရဲ ကုန်ခြင်းငှါ ထိုက်၏ ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ မျက်စိ လည်းကောင်း၊ အဆင်းတို့ လည်းကောင်း၊ စက္ခုဝိညာဏ် လည်းကောင်း၊ စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားတို့ လည်းကောင်း။ ပ။ လျှာ လည်းကောင်း၊ အရသာတို့ လည်းကောင်း၊ ဇိဝှိဝိညာဏ် လည်းကောင်း၊ ဇိဝှိ ဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားတို့ လည်းကောင်း။ ကိုယ် လည်းကောင်း၊ အတွေ့အထိတို့ လည်းကောင်း၊ ကာယဝိညာဏ် လည်းကောင်း၊ ကာယဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားတို့ လည်းကောင်း။ စိတ် လည်းကောင်း၊ သဘောတရားတို့ လည်းကောင်း၊ မနောဝိညာဏ် လည်းကောင်း၊ မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော သဘောတရားတို့ ညည်းကောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ အလုံးစုံကို အထူးသိလျှင် ပိုင်းခြား၍ သိလျှင် ခွဲနိုင်လျှင် ပယ်နိုင်လျှင် ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ ထိုက်၏ဟူသည် ဤသည်ပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ -သဗ္ဗဝဂ် ===

၆ - အာဒိတ္တသုတ်

၂၈။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဂယာရွာ၏ အနီး ဂယာသီသအရပ်၌ တစ်ထောင်သော ရဟန်းသံဃာနှင့် အတူ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏- ရဟန်းတို့ အလုံးစုံသည် ပြောင်ပြောင်တောက်လောင်၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်မည်သော အလုံးစုံသည် ပြောင်ပြောင် တောက်လောင်သနည်း။

မျက်စိသည် ပြောင်ပြောင် တောက်လောင်၏။ အဆင်းတို့သည် ပြောင်ပြောင် တောက်လောင် ကုန်၏။ စက္ခုဝိညာဏ်သည် ပြောင်ပြောင် တောက်လောင်၏။ စက္ခုသမ္ပဿသည် ပြောင်ပြောင် တောက်လောင်၏။ စက္ခုသမ္ပဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာသည်လည်း ပြောင်ပြောင် တောက်လောင်၏။ အဘယ်ဖြင့် ပြောင်ပြောင် တောက်လောင် သနည်း။ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ မီးဖြင့်၊ အမျက် ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ မီးဖြင့်၊ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ မီးဖြင့် ပြောင်ပြောင် တောက်လောင်၏။ ပဋိသန္ဓေနေမှု ‘ဇာတိ’ အိုမှု ‘ဇရာ’ သေမှု ‘မရဏ’ စိုးရိမ်မှု ‘သောက’ ငိုကြွေးမှု ‘ပရိဒေဝ’ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု ‘ဒုက္ခ’ စိတ်ဆင်းရဲမှု ‘ဒေါမနဿ’ ပြင်းစွာပင်ပန်းမှု ‘ဥပါယာသ’ တို့ဖြင့် ပြောင်ပြောင် တောက်လောင်၏ဟု ငါ ဆို၏။ပ။

လျှာသည် ပြောင်ပြောင် တောက်လောင်၏။ အရသာတို့သည် ပြောင်ပြောင် တောက်လောင်ကုန်၏။ ဇိဝှါဝိညာဏ် သည် ပြောင်ပြောင် တောက်လောင်၏။ ဇိဝှါသမ္ပဿသည် ပြောင်ပြောင် တောက်လောင်၏။ ဇိဝှါသမ္ပဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာသည်လည်း ပြောင်ပြောင် တောက်လောင်၏။ အဘယ်ဖြင့် ပြောင်ပြောင် တောက်လောင်သနည်း။ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ မီးဖြင့်၊ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ မီးဖြင့်၊ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ မီးဖြင့် ပြောင်ပြောင် တောက်လောင်၏။ ပဋိသန္ဓေနေမှု ‘ဇာတိ’ အိုမှု ‘ဇရာ’ သေမှု ‘မရဏ’ စိုးရိမ်မှု ‘သောက’ ငိုကြွေးမှု ‘ပရိဒေဝ’ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု ‘ဒုက္ခ’ စိတ်ဆင်းရဲမှု ‘ဒေါမနဿ’ ပြင်းစွာပင်ပန်းမှု ‘ဥပါယာသ’ တို့ဖြင့် ပြောင်ပြောင် တောက်လောင်၏ ဟု ငါ ဆို၏။ပ။

စိတ်သည် ပြောင်ပြောင် တောက်လောင်၏။ သဘောတရားတို့သည် ပြောင်ပြောင် တောက်လောင် ကုန်၏။ မနော ဝိညာဏ်သည် ပြောင်ပြောင် တောက်လောင်၏။ မနောသမ္ပဿသည် ပြောင်ပြောင် တောက်လောင်၏။ မနောသမ္ပဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာသည်လည်း ပြောင်ပြောင် တောက်လောင်၏။ အဘယ်ဖြင့် ပြောင်ပြောင် တောက်လောင် သနည်း။ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ မီးဖြင့်၊ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ မီးဖြင့်၊ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ မီးဖြင့် ပြောင်ပြောင် တောက်လောင်၏။ ပဋိသန္ဓေနေမှု ‘ဇာတိ’ အိုမှု ‘ဇရာ’ သေမှု ‘မရဏ’ စိုးရိမ်မှု ‘သောက’ ငိုကြွေးမှု ‘ပရိဒေဝ’ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု ‘ဒုက္ခ’ စိတ်ဆင်းရဲမှု ‘ဒေါမနဿ’ ပြင်းစွာပင်ပန်းမှု ‘ဥပါယာသ’ တို့ဖြင့် ပြောင်ပြောင် တောက်လောင်၏ ဟု ငါ ဆို၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှုသော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် မျက်စိ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ အဆင်းတို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ စက္ခုဝိညာဏ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ စက္ခုသမ္ပဿ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ စက္ခုသမ္ပဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ပ။ မနောသမ္ပဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ် လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ (ငြီးငွေ့သည်ရှိသော်) မစွဲမက်၊ မစွဲမက်ခြင်းကြောင့် (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်၏။ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော် (ကိလေသာမှ) “လွတ်မြောက်ပြီ” ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်၏။ “ပဋိသန္ဓေ

နေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ မင်္ဂလိကကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မင်္ဂလိက) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ” ဟု သိ၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားကို နှစ်လိုကုန်သည် ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ခံယူကြလေကုန်၏။ ဤစကားပြေသက်သက် ဒေသနာကို ဟောဆဲ ကာလမှာပင် ထိုရဟန်းတစ်ထောင်တို့၏ စိတ်တို့သည် (တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) တစ်စုံတစ်ခုသော အာရုံကို မစွဲလမ်းမူ၍ အာသဝေါတို့မှ လွတ်မြောက်ကြလေကုန်ပြီ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

သဋ္ဌာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ -သဗ္ဗဝဂ် ===

၇ - အဒ္ဓဘူတသုတ်

၂၉။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့အား အစာကျွေးရာဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏- ရဟန်းတို့ အလုံးစုံသည် အနှိပ်စက်ခံရ၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ် အလုံးစုံသည် အနှိပ်စက်ခံရသနည်း။

ရဟန်းတို့ မျက်စိသည် အနှိပ်စက်ခံရ၏။ အဆင်းတို့သည် အနှိပ်စက်ခံရကုန်၏။ စက္ခုဝိညာဏ်သည် အနှိပ်စက်ခံရ၏။ စက္ခုသမ္မဿသည် အနှိပ်စက်ခံရ၏။ စက္ခုသမ္မဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာသည်လည်း အနှိပ်စက်ခံရ၏။ အဘယ်တရားက နှိပ်စက်အပ်သနည်း။ ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှု စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှုတို့က နှိပ်စက်အပ်၏ဟု ငါ ဆို၏။ပ။

လျှာသည် အနှိပ်စက်ခံရ၏။ အရသာတို့သည် အနှိပ်စက် ခံရကုန်၏။ ဇိဝှါဝိညာဏ်သည် အနှိပ်စက်ခံရ၏။ ဇိဝှါသမ္မဿသည် အနှိပ်စက်ခံရ၏။ ဇိဝှါသမ္မဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာသည်လည်း အနှိပ်စက်ခံရ၏။ အဘယ်တရားက နှိပ်စက်အပ်သနည်း။ ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှု စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှုတို့က နှိပ်စက်အပ်၏ဟု ငါ ဆို၏။ကိုယ်သည် အနှိပ်စက်ခံရ၏။ပ။

စိတ်သည် အနှိပ်စက်ခံရ၏။ သဘောတရားတို့သည် အနှိပ်စက်ခံရကုန်၏။ မနောဝိညာဏ်သည် အနှိပ်စက်ခံရ၏။ မနောသမ္မဿသည် အနှိပ်စက်ခံရ၏။ မနောသမ္မဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာသည်လည်း အနှိပ်စက်ခံရ၏။ အဘယ်တရားက နှိပ်စက်အပ်သနည်း။ ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှု စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှုတို့က နှိပ်စက်အပ်၏ဟု ငါ ဆို၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှုသော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် မျက်စိ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ အဆင်းတို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ စက္ခုဝိညာဏ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ စက္ခုသမ္မဿ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ပ။ မနောသမ္မဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။

ပြီးငွေသော် စွဲမက်မှု ကင်း၏။ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်၏။ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော် (ကိလေသာမှ) “လွတ်မြောက်ပြီ” ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်၏။ “ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ မဂ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ” ဟု သိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

သဗ္ဗာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ -သဗ္ဗဝဂ် ===

၈ - သမုဂ္ဂါတသာရုပ္ပသုတ်

၃၀။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား အထင်မှားမှု အားလုံးကို ပယ်ခွါရန် သင့်လျော်သော အကျင့်ကို ဟောပြောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့၊ ဟောကြားပေအံ့။ ရဟန်းတို့ အထင်မှားမှု အားလုံးကို ပယ်ခွါရန် သင့်လျော်သော ထိုအကျင့်သည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မျက်စိကို အထင်မမှား၊ မျက်စိ၌ အထင်မမှား၊ မျက်စိမှ အထင်မမှား၊ ငါ၏ မျက်စိဟု အထင်မမှား။ အဆင်းတို့ကို အထင်မမှား၊ အဆင်းတို့၌ အထင်မမှား၊ အဆင်းတို့မှ အထင်မမှား၊ ငါ၏ အဆင်းတို့ဟု အထင်မမှား။ စက္ခုဝိညာဏ်ကို အထင်မမှား၊ စက္ခုဝိညာဏ်၌ အထင်မမှား၊ စက္ခုဝိညာဏ်မှ အထင်မမှား၊ ငါ၏ စက္ခုဝိညာဏ်ဟု အထင်မမှား။ စက္ခုသမ္မဿကို အထင်မမှား၊ စက္ခုသမ္မဿ၌ အထင်မမှား၊ စက္ခုသမ္မဿမှ အထင်မမှား၊ ငါ၏ စက္ခုသမ္မဿဟု အထင်မမှား။ စက္ခုသမ္မဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာကိုလည်း အထင်မမှား၊ ထိုခံစားမှု၌လည်း အထင်မမှား၊ ထိုခံစားမှုမှလည်း အထင်မမှား၊ ငါ၏ ခံစားမှုဟု အထင် မမှား။ပ။

လျှာကို အထင်မမှား၊ လျှာ၌ အထင်မမှား၊ လျှာမှ အထင်မမှား၊ ငါ၏ လျှာဟု အထင်မမှား။ အရသာတို့ကို အထင် မမှား၊ အရသာတို့၌ အထင်မမှား၊ အရသာတို့မှ အထင်မမှား၊ ငါ၏ အရသာတို့ဟု အထင်မမှား။ ဇိဝှိဝိညာဏ်ကို အထင် မမှား၊ ဇိဝှိဝိညာဏ်၌ အထင်မမှား၊ ဇိဝှိဝိညာဏ်မှ အထင်မမှား၊ ငါ၏ ဇိဝှိဝိညာဏ်ဟု အထင်မမှား။ ဇိဝှိဝိညာဏ်ကို အထင်မမှား၊ ဇိဝှိဝိညာဏ်၌ အထင်မမှား၊ ဇိဝှိဝိညာဏ်မှ အထင်မမှား၊ ငါ၏ ဇိဝှိဝိညာဏ်ဟု အထင်မမှား။ ဇိဝှိဝိညာဏ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာကိုလည်း အထင်မမှား၊ ထိုခံစားမှု၌လည်း အထင်မမှား၊ ထိုခံစားမှုမှလည်း အထင်မမှား၊ ငါ၏ ခံစားမှုဟု အထင်မမှား။ပ။

စိတ်ကို အထင်မမှား၊ စိတ်၌ အထင်မမှား၊ စိတ်မှ အထင်မမှား၊ ငါ၏ စိတ်ဟု အထင်မမှား။ သဘောတရားတို့ကို အထင်မမှား၊ သဘောတရားတို့၌ အထင်မမှား၊ သဘောတရားတို့မှ အထင်မမှား၊ ငါ၏ သဘောတရားတို့ဟု အထင်မမှား။ မနောဝိညာဏ်ကို အထင်မမှား၊ မနောဝိညာဏ်၌ အထင်မမှား၊ မနောဝိညာဏ်မှ အထင်မမှား၊ ငါ၏ မနောဝိညာဏ်ဟု အထင်မမှား။ မနောသမ္မဿကို အထင်မမှား၊ မနောသမ္မဿ၌ အထင်မမှား၊ မနောသမ္မဿမှ အထင်မမှား၊ ငါ၏ မနောသမ္မဿဟု အထင်မမှား။ မနောသမ္မဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ကိုလည်း အထင်မမှား၊ ထိုခံစားမှု၌လည်း အထင်မမှား၊ ထိုခံစားမှုမှလည်း အထင်မမှား၊ ငါ၏ ခံစားမှုဟု

အထင်မမှား။ အလုံးစုံကို အထင်မမှား၊ အလုံးစုံ၌ အထင်မမှား၊ အလုံးစုံမှ အထင်မမှား၊ ငါ၏ အလုံးစုံဟု အထင်မမှား။

ထိုရဟန်းသည် ဤသို့ အထင်မမှားသည် ဖြစ်၍ လောက၌ အဘယ်အရာကိုမျှ မစွဲလမ်း၊ မစွဲလမ်းသော် မတောင့်တ၊ မတောင့်တသော် မျက်မှောက်ဘဝ၌ ပင် ငြိမ်းအေး၏။ “ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ မဂ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ” ဟု ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ ရဟန်းတို့ အထင်မှားမှု အားလုံးကို ပယ်ခွါရန် သင့်လျော်သော အကျင့်ဟူသည် ဤသည်ပင်တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

သဋ္ဌာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ -သဗ္ဗဝဂ် ===

၉ - ပဌမ သမုဂ္ဂါတသပ္ပါယသုတ်

၃၁။ ရဟန်းတို့ အထင်မှားမှုအားလုံးကို ပယ်ခွါရန် ကျေးဇူးများသော အကျင့်ကို သင်တို့အား ဟောပြောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့။ ရဟန်းတို့ အထင်မှားမှု အားလုံးကို ပယ်ခွါရန် ကျေးဇူး များသော ထိုအကျင့် ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မျက်စိကို အထင်မမှား၊ မျက်စိ၌ အထင်မမှား၊ မျက်စိမှ အထင်မမှား၊ ငါ၏ မျက်စိဟု အထင်မမှား။ အဆင်းတို့ကို အထင်မမှား။ပ။ စက္ခုဝိညာဏ်ကိုအထင်မမှား။ စက္ခုသမ္မဿကို အထင်မမှား။ စက္ခုသမ္မဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့်ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာကိုလည်း အထင်မမှား၊ ထိုခံစားမှု၌ လည်း အထင်မမှား၊ ထိုခံစားမှုမှလည်း အထင်မမှား၊ ငါ၏ ခံစားမှုဟုလည်း အထင်မမှား။

ရဟန်းတို့ အကြင်သဘောကို အထင်မှား၏၊ အကြင်သဘော၌ အထင်မှား၏၊ အကြင်သဘောမှ အထင်မှား၏၊ အကြင် သဘောသည် ငါဟု အထင်မှား၏၊ ထိုသဘောတရားသည် ထိုအထင်မှားမှုမှ တစ်မျိုးတစ်ဖုံအားဖြင့် ဖြစ်တတ်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံအားဖြင့် ဖြစ်၍ ဘဝတို့၌ ကပ်ငြိတတ်သော သတ္တဝါ အပေါင်းသည် ဘဝကိုသာ နှစ်သက်တတ်၏။ပ။

လျှာကို အထင်မမှား၊ လျှာ၌ အထင်မမှား၊ လျှာမှ အထင်မမှား၊ ငါ၏ လျှာဟု အထင်မမှား။ အရသာတို့ကို အထင် မမှား။ပ။ ဇိဝှိဝိညာဏ်ကို အထင်မမှား။ ဇိဝှိသမ္မဿကို အထင်မမှား။ ဇိဝှိသမ္မဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ် လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာကိုလည်း အထင်မမှား၊ ထိုခံစားမှု၌လည်း အထင်မမှား၊ ထိုခံစားမှုမှလည်း အထင် မမှား၊ ငါ၏ ခံစားမှု ဟုလည်း အထင်မမှား။

ရဟန်းတို့ အကြင်သဘောကို အထင်မှား၏၊ အကြင်သဘော၌ အထင်မှား၏၊ အကြင်သဘောမှ အထင်မှား၏၊ အကြင်သဘောသည် ငါဟု အထင်မှား၏၊ ထိုသဘောတရားသည် ထိုအထင်မှားမှုမှ တစ်မျိုး တစ်ဖုံအားဖြင့် ဖြစ်တတ်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံအားဖြင့် ဖြစ်၍ ဘဝတို့၌ ကပ်ငြိတတ်သော သတ္တဝါ အပေါင်းသည် ဘဝကိုသာ နှစ်သက်တတ်၏။ပ။

စိတ်ကို အထင်မမှား၊ စိတ်၌ အထင်မမှား၊ စိတ်မှ အထင်မမှား၊ ငါ၏ စိတ်ဟု အထင်မမှား။

သဘောတရားတို့ကို အထင်မမှား။။။။ မနောဝိညာဏ်ကို အထင်မမှား။။ မနောသမ္မဿကို အထင်မမှား။။ မနော သမ္မဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ကိုလည်း အထင်မမှား။ ထိုခံစားမှု၌ လည်း အထင်မမှား။ ထိုခံစားမှုမှလည်း အထင်မမှား။ ငါ၏ ခံစားမှု ဟုလည်း အထင်မမှား။။

ရဟန်းတို့ အကြင်သဘောကို အထင်မှား၏။ အကြင်သဘော၌ အထင်မှား၏။ အကြင်သဘောမှ အထင်မှား၏။ အကြင်သဘောသည် ငါဟု အထင်မှား၏။ ထိုသဘောတရားသည် ထိုအထင်မှားမှုမှ တစ်မျိုးတစ်ဖုံအားဖြင့် ဖြစ်တတ်၏။ တစ်မျိုးတစ်ဖုံအားဖြင့် ဖြစ်၍ ဘဝတို့၌ ကပ်ငြိတတ်သော သတ္တဝါ အပေါင်းသည် ဘဝကိုသာ နှစ်သက်တတ်၏။။

ရဟန်းတို့ ခန္ဓာ ဓာတ် အာယတနရှိသမျှကိုလည်း အထင်မမှား။ ထိုခန္ဓာဓာတ် အာယတန ရှိသမျှ၌ လည်း အထင်မမှား။ ထိုခန္ဓာဓာတ် အာယတနရှိသမျှမှလည်း အထင်မမှား။ ငါ၏ ခန္ဓာ ဓာတ် အာယတန ဟုလည်း အထင်မမှား။။ ထိုရဟန်းသည် ဤသို့ အထင်မမှားသည် ဖြစ်၍ လောက၌ အဘယ်အရာကိုမျှ မစွဲလမ်း။ မစွဲလမ်းသော် မတောင့်တ၊ မတောင့်တသော် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိလေသာမှ ငြိမ်းအေး၏။ “ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ မဂ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလိုငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ” ဟု ပိုင်းခြား၍ သိ၏။။

ရဟန်းတို့ အထင်မှားမှု အားလုံးကို ပယ်ခွါရန် ကျေးဇူးများသော ထိုအကျင့်ဟူသည် ဤသည်ပင် တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။။

နဝမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ -သဗ္ဗဝဂ် ===

၁၀ - ဒုတိယ သမုတ္တိတသပ္ပာယ်သုတ်

၃၂။ ရဟန်းတို့ အထင်မှားမှုအားလုံးကို ပယ်ခွါရန် ကျေးဇူးများသော အကျင့်ကို သင်တို့အား ဟောပြောပေအံ့။ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့။ ရဟန်းတို့ အထင်မှားမှု အားလုံးကို ပယ်ခွါရန် ကျေးဇူး များသော ထိုအကျင့် ဟူသည် အဘယ်နည်း။။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း။ မျက်စိသည် မြိသလော၊ မမြိသလော။ မမြိပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြိသော မျက်စိသည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြိသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော မျက်စိကို “ဤမျက်စိသည် ငါ့ဥစ္စာ ဖြစ်၏။ ဤမျက်စိသည် ငါ ဖြစ်၏။ ဤမျက်စိသည် ငါ၏ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း” ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်လျော်ပါမည်လော။ မသင့်လျော်ပါ အသျှင်ဘုရား။ အဆင်းတို့သည်။။။ စက္ခုဝိညာဏ်သည်။ စက္ခုသမ္မဿသည် မြိသလော၊ မမြိသလော။ မမြိပါ အသျှင်ဘုရား။။။ စက္ခုသမ္မဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာသည်လည်း မြိသလော၊ မမြိသလော။ မမြိပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြိသော ခံစားမှုသည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြိသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော ရှိသော ခံစားမှုကို “ဤခံစားမှုသည် ငါ့ဥစ္စာ ဖြစ်၏။ ဤခံစားမှုသည် ငါ ဖြစ်၏။ ဤခံစားမှုသည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း” ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်လျော်ပါမည်လော။ မသင့်လျော်ပါ အသျှင်ဘုရား။။။

လျှာသည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ပ။ အရသာတို့သည်။ ဇိဝှိဝိညာဏ်သည်။ ဇိဝှိသမ္ဗဿ သည်။ပ။ ဇိဝှိသမ္ဗဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ သည်လည်း မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ စိတ်သည်။ သဘောတရား တို့သည်။ မနောဝိညာဏ်သည်။ မနောသမ္ဗဿသည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါအသျှင်ဘုရား။ မနောသမ္ဗဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခဥပေက္ခာသည်လည်း မြဲသလော၊ မမြဲ သလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ခံစားမှုသည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင် ဘုရား။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ခံစားမှုကို “ဤခံစားမှုသည် ငါ့ဥစ္စာ ဖြစ်၏။ ဤခံစားမှုသည် ငါ ဖြစ်၏။ ဤခံစားမှုသည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း” ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်လျော်ပါ မည်လော။ မသင့်လျော်ပါ အသျှင်ဘုရား။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှုသော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် မျက်စိ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ အဆင်းတို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ စက္ခုဝိညာဏ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ စက္ခုသမ္ဗဿ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ စက္ခုသမ္ဗဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ပ။ လျှာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ အရသာတို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ပ။ ဇိဝှိသမ္ဗဿဟူသော အကြောင်း ကြောင့် ဖြစ်ပေါ် လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။

စိတ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ သဘောတရားတို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ မနောဝိညာဏ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ မနောသမ္ဗဿ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ မနောသမ္ဗဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ငြီးငွေ့သော် စွဲမက်မှု ကင်း၏။ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်၏။ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော် (ကိလေသာမှ) “လွတ်မြောက်ပြီ” ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်၏။ “ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး ပြီးပြီ၊ မဂ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ ” ဟု ပိုင်းခြား၍ သိ၏။

ရဟန်းတို့ အထင်မှားမှုအားလုံးကို ပယ်ခွါရန် ကျေးဇူးများသော ထိုအကျင့်ဟူသည် ဤသည် ပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

သုံးခုမြောက် သဗ္ဗဝဂ် ပြီး၏။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဇာတိဓမ္မဝဂ် ===

၁-၁၀ - ဇာတိဓမ္မစသော ဆယ်သုတ်

၃၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ။ပ။ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံသည် ဖြစ်ခြင်း‘ဇာတိ’ သဘောရှိ၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် အလုံးစုံသည် ဖြစ်ခြင်း ‘ဇာတိ’ သဘောရှိသနည်း။

မျက်စိသည် ဖြစ်ခြင်း ‘ဇာတိ’ သဘောရှိ၏။ အဆင်းတို့သည်။ စက္ခုဝိညာဏ်သည်။ စက္ခုသမ္ပဿ သည် ဖြစ်ခြင်း ‘ဇာတိ’ သဘောရှိ၏။ စက္ခုသမ္ပဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခဒုက္ခ ဥပေက္ခာသည်လည်း ဖြစ်ခြင်း ‘ဇာတိ’ သဘောရှိ၏။ပ။ လျှာသည်။ အရသာတို့သည်။ ဇိဝှိဝိညာဏ်သည်။ ဇိဝှိ သမ္ပဿသည်။ပ။ ဇိဝှိသမ္ပဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာသည်လည်း ဖြစ်ခြင်း ‘ဇာတိ’ သဘောရှိ၏။ပ။ ကိုယ်သည်။ပ။ စိတ်သည် ဖြစ်ခြင်း ‘ဇာတိ’ သဘောရှိ၏။ပ။ သဘောတရား တို့သည် ဖြစ်ခြင်း ‘ဇာတိ’ သဘော ရှိကုန်၏။ မနောဝိညာဏ်သည် ဖြစ်ခြင်း ‘ဇာတိ’ သဘောရှိ၏။ မနောသမ္ပဿသည် ဖြစ်ခြင်း ‘ဇာတိ’ သဘောရှိ၏။ မနောသမ္ပဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာသည်လည်း ဖြစ်ခြင်း ‘ဇာတိ’ သဘောရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှုသော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် မျက်စိ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ အဆင်းတို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ စက္ခုဝိညာဏ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ စက္ခုသမ္ပဿ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ပ။ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု ပိုင်းခြား၍ သိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်

- ၃၄။ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံသည် အိုခြင်း သဘောရှိ၏။ [ချုံးအပ်၏။]
- ၃၅။ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံသည် နာခြင်း သဘောရှိ၏။ [ချုံးအပ်၏။]
- ၃၆။ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံသည် သေခြင်း သဘောရှိ၏။ [ချုံးအပ်၏။]
- ၃၇။ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံသည် စိုးရိမ်ခြင်း သဘောရှိ၏။ [ချုံးအပ်၏။]
- ၃၈။ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံသည် ညစ်ညူးခြင်း သဘောရှိ၏။ [ချုံးအပ်၏။]
- ၃၉။ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံသည် ကုန်ခန်းခြင်း သဘောရှိ၏။ [ချုံးအပ်၏။]
- ၄၀။ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံသည် ပျက်စီးခြင်း သဘောရှိ၏။ [ချုံးအပ်၏။]
- ၄၁။ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံသည် ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘောရှိ၏။ [ချုံးအပ်၏။]
- ၄၂။ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံသည် ချုပ်ခြင်း သဘောရှိ၏။ [ချုံးအပ်၏။]

ဒသမသုတ်။

လေးခုမြောက် ဇာတိဓမ္မဝဂ် ပြီး၏။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၅ - သဗ္ဗအနိစ္စဝဂ် ===

၁-၉ - အနိစ္စစသော ကိုးသုတ်

၄၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ။ပ။ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံသည် မမြဲ။ ရဟန်းတို့ အဘယ်အလုံးစုံသည် မမြဲသနည်း။

ရဟန်းတို့ မျက်စိသည် မမြဲ၊ အဆင်းတို့သည် မမြဲကုန်၊ စက္ခုဝိညာဏ်စိတ်သည် မမြဲ၊ စက္ခုသမ္ပဿသည် မမြဲ၊ စက္ခု သမ္ပဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာသည်လည်း မမြဲ။ပ။ လျှာသည် မမြဲ၊ အရသာတို့သည် မမြဲကုန်၊ ဇိဝှိဝိညာဏ်သည် မမြဲ၊ ဇိဝှိသမ္ပဿသည် မမြဲ၊ ဇိဝှိသမ္ပဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာသည်လည်း မမြဲကိုယ်သည် မမြဲ။ပ။ စိတ်သည် မမြဲ၊ သဘောတရား တို့သည်လည်း မမြဲကုန်၊ မနောဝိညာဏ်သည် မမြဲ၊ မနောသမ္ပဿသည် မမြဲ၊ မနောသမ္ပဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာသည်လည်း မမြဲ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှုသော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် မျက်စိ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ အဆင်းတို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ စက္ခုဝိညာဏ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ စက္ခုသမ္ပဿ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ စက္ခုသမ္ပဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ပ။ စိတ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ သဘောတရားတို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ မနောဝိညာဏ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ မနောသမ္ပဿ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ မနောသမ္ပဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခဒုက္ခ ဥပေက္ခာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ငြီးငွေ့သော် တပ်မက်မှု ကင်း၏၊ တပ်မက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်၏၊ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော် (ကိလေသာမှ) “လွတ်မြောက်ပြီ”ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ် ပေါ်၏၊ “ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ မဂ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ” ဟု ပိုင်းခြား၍ သိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၄၄။ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံသည် ဆင်းရဲ၏။ပ။

ဒုတိယသုတ်။

၄၅။ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံသည်ကိုယ် “အတ္တ” မဟုတ်။ပ။

တတိယသုတ်။

၄၆။ ရဟန်းတို့အလုံးစုံသည်သိအပ်သော တရားတည်း။ပ။

စတုတ္ထသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၅ - သဗ္ဗအနိစ္စဝဂ် ===

၄၇။ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံသည် ပိုင်ခြား၍ သိအပ်သော တရားတည်း။ပ။

ပဉ္စမသုတ်။

၄၈။ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံသည် ပယ်အပ်သော တရားတည်း။ပ။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၄၉။ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံသည် မျက်မှောက်ပြုအပ်သော တရားတည်း။ပ။

သတ္တမသုတ်။

၅၀။ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံသည် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော တရားတည်း။ပ။

အဋ္ဌမသုတ်။

၅၁။ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံသည် အနှိပ်စက်ခံရသော တရားတည်း။ပ။

နဝမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၅ - သဗ္ဗအနိစ္စဝဂ် ===

၁၀ - ဥပဿဒ္ဓသုတ်

၅၂။ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံသည် အညှဉ်းဆဲခံရသော တရားတည်း။ ရဟန်းတို့ အဘယ်အလုံးစုံသည် အညှဉ်းဆဲခံရ သနည်း။

ရဟန်းတို့ မျက်စိသည် အညှဉ်းဆဲခံရ၏။ အဆင်းတို့သည် အညှဉ်းဆဲ ခံရကုန်၏။ စက္ခုဝိညာဏ် သည် အညှဉ်းဆဲ ခံရ၏။ စက္ခုသမ္ပယသည် အညှဉ်းဆဲ ခံရ၏။ စက္ခုသမ္ပယဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာသည်လည်း အညှဉ်းဆဲ ခံရ၏။ ပ။ လျှာသည် အညှဉ်းဆဲ ခံရ၏။ အရသာ တို့သည် အညှဉ်းဆဲ ခံရကုန်၏။ ဇိဝှာဝိညာဏ်သည် အညှဉ်းဆဲ ခံရ၏။ ဇိဝှာသမ္ပယသည် အညှဉ်းဆဲ ခံရ၏။ ဇိဝှာသမ္ပယဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ သည်လည်း အညှဉ်းဆဲ ခံရ၏။ ကိုယ်သည် အညှဉ်းဆဲ ခံရ၏။ ပ။ စိတ်သည် အညှဉ်းဆဲခံရ၏။ သဘောတရား တို့သည် အညှဉ်းဆဲ ခံရကုန်၏။ မနောဝိညာဏ်သည် အညှဉ်းဆဲ ခံရ၏။ မနောသမ္ပယ သည် အညှဉ်းဆဲခံရ၏။ မနောသမ္ပယ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့်ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာသည် လည်း အညှဉ်းဆဲ ခံရ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှုသော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် မျက်စိ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ အဆင်းတို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ စက္ခုဝိညာဏ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ စက္ခုသမ္ပယ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ စက္ခုသမ္ပယ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ပ။ စိတ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ သဘောတရားတို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ မနောဝိညာဏ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ မနောသမ္ပယ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ မနောသမ္ပယဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခဒုက္ခ ဥပေက္ခာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ငြီးငွေ့သော် တပ်မက်မှု ကင်း၏။ တပ်မက်မှု ကင်းခြင်း ကြောင့် (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်၏။ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော် (ကိလေသာမှ) “လွတ်မြောက်ပြီ” ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်၏။ “ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး ပြီးပြီ၊ မဂ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ ” ဟု ပိုင်းခြား၍ သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ငါးခုမြောက် သဗ္ဗအနိစ္စဝဂ် ပြီး၏။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - အဝိဇ္ဇာဝဂ် ===

၁ - အဝိဇ္ဇာပဟာနသုတ်

၅၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏။ မြတ်စွာဘုရား အဘယ်သို့ သိသူ အဘယ်သို့ မြင်သူအား မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ပျောက်ကင်း နိုင်ပါသနည်း၊ သိမှု ‘ဝိဇ္ဇာ’ ပေါ်ပေါက်နိုင်ပါသနည်း” ဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်း မျက်စိကို မမြဲဟူ၍ သိသူ မြင်သူအား မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ပျောက်ကင်းနိုင်၏။ သိမှု ‘ဝိဇ္ဇာ’ ပေါ်ပေါက်နိုင်၏။ အဆင်းတို့ကို မမြဲ ဟူ၍ သိသူ မြင်သူအား မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ပျောက်ကင်းနိုင်၏။ သိမှု ‘ဝိဇ္ဇာ’ ပေါ်ပေါက်နိုင်၏။ စက္ခုဝိညာဏ်ကို။ စက္ခုသမ္ပဿကို။ စက္ခုသမ္ပဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာကို မမြဲဟု သိသူ မြင်သူအား မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ပျောက်ကင်း နိုင်၏။ သိမှု ‘ဝိဇ္ဇာ’ ပေါ်ပေါက်နိုင်၏။ နားကို။ နှာခေါင်းကို။ လျှာကို။ ကိုယ်ကို။ စိတ်ကို မမြဲဟူ၍ သိသူ မြင်သူအား မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ပျောက်ကင်းနိုင်၏။ သိမှု ‘ဝိဇ္ဇာ’ ပေါ်ပေါက်နိုင်၏။ သဘောတရား တို့ကို။ မနော ဝိညာဏ်ကို။ မနောသမ္ပဿကို။ မနောသမ္ပဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာကို မမြဲဟု သိသူ မြင်သူအား မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ပျောက်ကင်း နိုင်၏။ သိမှု ‘ဝိဇ္ဇာ’ ပေါ်ပေါက် နိုင်၏။

ရဟန်း ဤသို့ သိသူ ဤသို့ မြင်သူအား မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ပျောက်ကင်းနိုင်၏။ သိမှု ‘ဝိဇ္ဇာ’ ပေါ်ပေါက် နိုင်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - အဝိဇ္ဇာဝဂ် ===

၂ - သံယောဇနပဟာနသုတ်

၅၄။ အသျှင်ဘုရား အဘယ်သို့ သိသူ အဘယ်သို့ မြင်သူအား သံယောဇဉ် ‘အနှောင်အဖွဲ့’ တရားတို့ ပျောက်ကင်းနိုင် ကြပါသနည်း။

ရဟန်း မျက်စိကို မမြဲဟု သိသူ မြင်သူအား သံယောဇဉ် ‘အနှောင်အဖွဲ့’ တရားတို့ ပျောက်ကင်း နိုင်ကုန်၏။ အဆင်းတို့ကို။ စက္ခုဝိညာဏ်ကို။ စက္ခုသမ္ပယုတ်ကို။ စက္ခုသမ္ပယုတ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာကို မမြဲဟု သိသူ မြင်သူအား သံယောဇဉ် ‘အနှောင်အဖွဲ့’ တရားတို့ ပျောက်ကင်းနိုင်ကုန်၏။ နားကို။ နှာခေါင်းကို။ လျှာကို။ ကိုယ်ကို။ စိတ်ကို။ သဘောတရားတို့ကို။ မနောဝိညာဏ်ကို။ မနောသမ္ပယုတ်ကို။ မနောသမ္ပယုတ်ဟူ သော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာကို မမြဲဟု သိသူ မြင်သူအား သံယောဇဉ် ‘အနှောင်အဖွဲ့’ တရားတို့ ပျောက်ကင်းနိုင် ကုန်၏။

ရဟန်း ဤသို့ သိသူ ဤသို့ မြင်သူအား သံယောဇဉ် ‘အနှောင်အဖွဲ့’ တရားတို့ ပျောက်ကင်း နိုင်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - အဝိဇ္ဇာဝဂ် ===

၃ - သံယောဇနသမုဂ္ဂါတသုတ်

၅၅။ အသျှင်ဘုရား အဘယ်သို့ သိသူ အဘယ်သို့ မြင်သူအား သံယောဇဉ် ‘အနှောင်အဖွဲ့’ တရားတို့သည် ပယ်ခွါခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သနည်း။

ရဟန်း မျက်စိကိုကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်ဟု သိသူ မြင်သူအား သံယောဇဉ် ‘အနှောင်အဖွဲ့’ တရားတို့သည် ပယ်ခွါခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ အဆင်းတို့ကိုကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်ဟု။ စက္ခုဝိညာဏ်ကို။ စက္ခု သမ္ပယုတ်ကို။ စက္ခုသမ္ပယုတ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခဥပေက္ခာကို ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်ဟု သိသူ မြင်သူအား သံယောဇဉ် ‘အနှောင်အဖွဲ့’ တရားတို့သည် ပယ်ခွါခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ နားကို။ နှာခေါင်းကို။ လျှာကို။ ကိုယ်ကို။ စိတ်ကို။ သဘောတရားတို့ကို။ မနောဝိညာဏ်ကို။ မနောသမ္ပယုတ်ကို။ မနောသမ္ပယုတ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှုသုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာကိုကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်ဟု သိသူ မြင်သူအား သံယောဇဉ် ‘အနှောင်အဖွဲ့’ တရားတို့သည် ပယ်ခွါ ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။

ရဟန်း ဤသို့ သိသူ ဤသို့ မြင်သူအား သံယောဇဉ် ‘အနှောင်အဖွဲ့’ တရားတို့သည် ပယ်ခွါခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - အဝိဇ္ဇာဝဂ် ===

၄ - အာသဝပဟာနသုတ်

၅၆။ အသျှင်ဘုရား အဘယ်သို့ သိသူ အဘယ်သို့ မြင်သူအား အာသဝေါတရားတို့ ပျောက်ကင်း ပါကုန်သနည်း။ပ။

စတုတ္ထသုတ်။

၅ - အာသဝသမုဂ္ဂါတသုတ်

၅၇။ အသျှင်ဘုရား အဘယ်သို့ သိသူ အဘယ်သို့ မြင်သူအား အာသဝေါတရားတို့သည် ပယ်ခွါခြင်း သို့ ရောက်ပါ ကုန်သနည်း။ပ။

ပဉ္စမသုတ်။

၆ - အနုသယပဟာနသုတ်

၅၈။ အသျှင်ဘုရား အဘယ်သို့ သိသူ အဘယ်သို့ မြင်သူအား အနုသယတရားတို့ ပျောက်ကင်း ပါကုန်သနည်း။ပ။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇ - အနုသယသမုဂ္ဂါတသုတ်

၅၉။ အဘယ်သို့။ပ။ အနုသယတရားတို့သည် ပယ်ခွါခြင်းသို့ ရောက်ပါကုန်သနည်း။ ရဟန်း မျက်စိ ကို ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်ဟု သိသူ မြင်သူအား အနုသယတရားတို့သည် ပယ်ခွါခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ နားကို။ နှာခေါင်းကို။ လျှာကို။ ကိုယ်ကို။ စိတ်ကို။ သဘောတရားတို့ကို။ မနောဝိညာဏ်ကို။ မနောသမ္မဿကို။ မနောသမ္မဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာကိုကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်ဟု သိသူ မြင်သူအား အနုသယတရားတို့သည် ပယ်ခွါခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ရဟန်း ဤသို့ သိသူ ဤသို့ မြင်သူအား အနုသယတရားတို့သည် ပယ်ခွါခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - အဝိဇ္ဇာဝဂ် ===

၈ - သဗ္ဗပါဒါနပရိညာသုတ်

၆၀။ ရဟန်းတို့ စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ အားလုံးကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းငှါ သင်တို့အား တရားဟော ပေအံ့။ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့။ ရဟန်းတို့ စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ အားလုံးကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းငှါ ငါဟောကြားမည့် တရား ဟူသည် အဘယ်နည်း။

မျက်စိကို လည်းကောင်း၊ အဆင်းတို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ စက္ခုဝိညာဏ် ဖြစ်၏။ (မျက်စိအဆင်း စက္ခုဝိညာဏ်) သုံးမျိုးတို့၏ ပေါင်းဆုံမှုကြောင့် တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ဖြစ်၏။ တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှုသော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာ တပည့်သည် မျက်စိ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ အဆင်းတို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ စက္ခုဝိညာဏ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ စက္ခုသမ္ပဿ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ခံစားမှု၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ငြီးငွေ့သော် စွဲမက်မှု ကင်း၏။ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်၏။ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော် “ငါသည် စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ ကို ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ပြီ” ဟု ပိုင်းခြား၍ သိ၏။

နားကို လည်းကောင်း၊ အသံတို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ ။ နှာခေါင်းကို လည်းကောင်း၊ အနံ့တို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍။ လျှာကို လည်းကောင်း၊ အရသာတို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ ။ ကိုယ်ကို လည်းကောင်း၊ အတွေ့ အထိတို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ ။ စိတ်ကို လည်းကောင်း သဘောတရားတို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ မနော ဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်၏။ (စိတ် သဘောတရား မနောဝိညာဏ်) သုံးမျိုးတို့၏ ပေါင်းဆုံမှုကြောင့် တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ဖြစ်၏။ တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှုသော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် စိတ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ သဘောတရားတို့၌ လည်း ငြီးငွေ့၏။ မနောဝိညာဏ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ မနောသမ္ပဿ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ဝေဒနာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ငြီးငွေ့ သော် စွဲမက်မှု ကင်း၏။ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်၏။ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော် “ငါသည် စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ ကို ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ပြီ ” ဟု ပိုင်းခြား၍ သိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်လျှင် စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ အားလုံးကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းငှါ ဟောကြားအပ်သော တရားတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - အဝိဇ္ဇာဝဂ် ===

၉ - ပဌမ သဗ္ဗပါဒါနပရိယာဒါနသုတ်

၆၁။ ရဟန်းတို့ စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ အားလုံးကို ကုန်ခန်းစေရန် သင်တို့အား တရားဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့။ ရဟန်းတို့ စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ အားလုံးကို ကုန်ခန်းစေရန် ငါ ဟောမည့် တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။

မျက်စိကို လည်းကောင်း၊ အဆင်းတို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ စက္ခုဝိညာဏ် ဖြစ်၏။ (မျက်စိအဆင်း စက္ခုဝိညာဏ်) သုံးမျိုးတို့၏ ပေါင်းဆုံမှုကြောင့် တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ဖြစ်၏။ တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှုသော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် မျက်စိ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ အဆင်းတို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ စက္ခုဝိညာဏ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ စက္ခုသမ္ပယုတ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ဝေဒနာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ငြီးငွေ့သော် စွဲမက်မှု ကင်း၏။ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်၏။ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော် “ငါသည် စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ ကို ကုန်ခန်းစေအပ်ပြီ” ဟု ပိုင်းခြား၍ သိ၏။

လျှာကို လည်းကောင်း၊ အရသာတို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ ဇိဝှိဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်၏။ စိတ်ကို လည်းကောင်း၊ သဘောတရားတို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ မနောဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်၏။ (စိတ်သဘော တရား မနောဝိညာဏ်) သုံးမျိုးတို့၏ ပေါင်းဆုံမှုကြောင့် တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ဖြစ်၏။ တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှုသော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် စိတ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ သဘောတရားတို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ မနောဝိညာဏ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ မနောသမ္ပယုတ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ဝေဒနာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ငြီးငွေ့သော် စွဲမက်မှု ကင်း၏။ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်၏။ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော် “ငါသည် စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ ကို ကုန်ခန်းစေအပ်ပြီ” ဟု ပိုင်းခြား၍ သိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်လျှင် စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ အားလုံးကို ကုန်ခန်းစေရန် ငါ ဟောကြားအပ်သော တရားတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - အဝိဇ္ဇာဝဂ် ===

၁၀ - ဒုတိယ သဗ္ဗပါဒါနပရိယာဒါနသုတ်

၆၂။ ရဟန်းတို့ စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ အားလုံးကို ကုန်ခန်းစေရန် သင်တို့အား တရားဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြ ကုန်လော့။ ရဟန်းတို့ စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ အားလုံးကို ကုန်ခန်းစေရန် ငါ ဟောကြားမည့် တရား ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြသနည်း။ မျက်စိသည် မြိသလော၊ မမြိသလော။ မမြိပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြိသော မျက်စိသည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြိသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော မျက်စိကို “ဤမျက်စိသည် ငါ့ဥစ္စာ ဖြစ်၏။ ဤမျက်စိသည် ငါ ဖြစ်၏။ ဤမျက်စိသည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း” ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်လျော် ပါမည်လော။ မသင့်လျော်ပါ အသျှင်ဘုရား။ အဆင်းတို့သည်။ပ။ စက္ခုဝိညာဏ်သည်။ စက္ခုသမ္ပဿသည် မြိသလော၊ မမြိသလော။ မမြိပါ အသျှင်ဘုရား။ပ။ စက္ခုသမ္ပဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ် လာသည့် ခံစားမှု သုခဒုက္ခ ဥပေက္ခာသည်လည်း မြိသလော၊ မမြိသလော။ မမြိပါ အသျှင်ဘုရား။

နားသည်။ နှာခေါင်းသည်။ လျှာသည်။ကိုယ်သည်။ စိတ်သည်။ သဘောတရားတို့သည်။ မနောဝိညာဏ်သည်။ မနော သမ္ပဿသည်။ မနောသမ္ပဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ် လာသည့် ခံစားမှုသုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာသည်လည်း မြိသလော၊ မမြိသလော။ မမြိပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြိသော ခံစားမှုသည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင် ဘုရား။ မမြိသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ဝေဒနာကို “ဤဝေဒနာသည် ငါ့ဥစ္စာ ဖြစ်၏။ ဤဝေဒနာ သည် ငါ ဖြစ်၏။ ဤဝေဒနာသည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း” ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်လျော်ပါမည်လော။ မသင့်လျော်ပါ အသျှင်ဘုရား။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှုသော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် မျက်စိ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ အဆင်းတို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ စက္ခုဝိညာဏ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ စက္ခုသမ္ပဿ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ စက္ခုသမ္ပဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ပ။ လျှာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ အရသာတို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ဇိဝှါဝိညာဏ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ဇိဝှါသမ္ပဿ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ဇိဝှါသမ္ပဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာ သည့်။ပ။ စိတ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ သဘောတရားတို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ မနောဝိညာဏ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ မနောသမ္ပဿ၌ လည်း ငြီးငွေ့၏။ မနောသမ္ပဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ၌လည်း ငြီးငွေ့ ၏။ ငြီးငွေ့သော် စွဲမက်မှု ကင်း၏။ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်၏။ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော် (ကိလေသာမှ) “လွတ်မြောက်ပြီ” ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်၏။ “ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ မဂ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်ကိစ္စ)အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ” ဟု ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လျှင် စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ အားလုံးကို ကုန်ခန်းစေရန် ဟောအပ်သော တရားတည်းဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

ဒဿမသုတ်။

ရှေးဦးစွာသော အဝိဇ္ဇာဝဂ် ပြီး၏။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - မိဂဇာလဝဂ် ===

၁ - ပဌမ မိဂဇာလသုတ်

၆၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ အသျှင်မိဂဇာလသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်လျက်။ပ။ တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏-“အသျှင်ဘုရား တစ်ယောက်တည်း နေသူ တစ်ယောက် တည်းနေသူ” ဟု ဆိုအပ်၏။ အဘယ်သို့ နေခြင်းဖြင့် တစ်ယောက်တည်း နေသူ ဖြစ်နိုင်ပါသနည်း၊ အဘယ်သို့ နေခြင်းဖြင့်ကား အဖော်နှင့်အတူနေသူ ဖြစ်ပါသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

မိဂဇာလ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန်သော စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန်သော ချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိကုန် သော ကာမနှင့် စပ်ကုန်သော စွဲမက်အပ်ကုန်သော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော အဆင်းတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုအဆင်းကို ရဟန်းသည် အကယ်၍ အလွန်နှစ်သက်အံ့၊ အလွန်ပြောဆိုအံ့၊ လွှမ်းမိုး၍ တည်အံ့၊ ထိုအဆင်းကို အလွန် နှစ်သက် အလွန်ပြောဆို လွှမ်းမိုး၍ တည်သော ထိုရဟန်း အား နှစ်သက်မှု ဖြစ်၏။ နှစ်သက်မှုရှိသော် ပြင်းစွာစွဲမက်မှု ဖြစ်၏။ ပြင်းစွာစွဲမက်မှု ရှိသော် စပ်ယှဉ် ‘နှောင်ဖွဲ့’ မှုဖြစ်၏။ မိဂဇာလ နှစ်သက်မှု သံယောဇဉ်ကြီး အချည်ခံရသော ရဟန်းကို “အဖော်နှင့် အတူနေသူ” ဟုဆိုအပ်၏။ပ။

မိဂဇာလ ဇိဝှိဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော အရသာတို့သည် ရှိကုန်၏။ပ။ မိဂဇာလ အလိုရှိအပ် ကုန်နှစ်သက်အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန် ချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိကုန်သော ကာမနှင့် စပ်ကုန်သော စွဲမက်အပ်ကုန်သော မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုသဘောတရားကို ရဟန်းသည် အကယ်၍ အလွန် နှစ်သက်အံ့၊ အလွန်ပြောဆိုအံ့၊ လွှမ်းမိုး၍ တည်အံ့၊ ထိုသဘောတရားကို အလွန်နှစ်သက် အလွန်ပြောဆို လွှမ်းမိုး၍ တည်သော ထိုရဟန်းအား နှစ်သက်မှု ဖြစ်၏။ နှစ်သက်မှု ရှိသော် ပြင်းစွာစွဲမက်မှု ဖြစ်၏။ ပြင်းစွာစွဲမက်မှုရှိသော် စပ်ယှဉ် ‘နှောင်ဖွဲ့’ မှု ဖြစ်၏။ မိဂဇာလ နှစ်သက်မှု သံယောဇဉ်ကြီး အချည်ခံရသော ရဟန်းကို “အဖော်နှင့်အတူနေသူ” ဟု ဆိုအပ်၏။

မိဂဇာလ ဤသို့ နေသော ရဟန်းသည် လူသံ မရှိကုန်သော ကျယ်လောင်သော အသံ မရှိကုန်သော လူနံ့ မရှိကုန်သော လူတို့ လျှို့ဝှက်မှုကို ပြုရန် ထိုက်ကုန်သော ကိန်းအောင်းခြင်းငှါ လျှောက်ပတ် ကုန်သော အလွန်ဝေးကုန်သော တော၊ တောအုပ် ဖြစ်ကုန်သော ကျောင်းတို့ကို အကယ်၍ မှီဝဲနေ စေကာမူ ထိုရဟန်းကို “အဖော်နှင့် အတူနေသူ” ဟုပင် ဆိုအပ်၏။ ထိုသို့ ဆိုခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့် နည်း၊ တဏှာသည်ထို ရဟန်း၏ အဖော်မည်၏။ ထိုအဖော်တဏှာကို ထိုရဟန်းသည် မပယ်အပ်သေး၊ ထို့ကြောင့် “အဖော်နှင့် အတူနေသူ” ဟု ဆိုအပ်၏။

မိဂဇာလ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန်သော စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန်သော ချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိကုန်သော ကာမနှင့် စပ်ကုန်သော စွဲမက်အပ်ကုန်သော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော အဆင်းတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုအဆင်းကို ရဟန်းသည် အကယ်၍ အလွန် မနှစ်သက်အံ့၊ အလွန် မပြောဆိုအံ့၊ လွှမ်းမိုး၍ မတည်အံ့၊ ထိုအဆင်းကို အလွန်မနှစ်သက် အလွန်မပြောဆို လွှမ်းမိုး၍ မတည်သော ထိုရဟန်းအား နှစ်သက်မှုသည် ချုပ်ငြိမ်း၏။ နှစ်သက်မှု မရှိသော် ပြင်းစွာတပ်မက်မှု မဖြစ်နိုင်၊ ပြင်းစွာတပ်မက်မှု မရှိသော် စပ်ယှဉ် ‘နှောင်ဖွဲ့’ မှု မဖြစ်၊ မိဂဇာလ နှစ်သက်မှု သံယောဇဉ်ကြီး အချည်မခံရသော ရဟန်းကို “တစ်ယောက်တည်း နေသူ” ဟု ဆိုအပ်၏။ပ။

မိဂဇာလ ဇိဝှိဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော အရသာတို့သည် ရှိကုန်၏။ပ။ မိဂဇာလ အလိုရှိအပ် ကုန်နှစ်သက်အပ် ကုန်သော စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန်သော ချစ်ခင်ဖွယ်သဘော ရှိကုန်သော ကာမနှင့်စပ်ကုန်သော စွဲမက်အပ်ကုန် သော မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော သဘောတရား တို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုသဘောတရားကို ရဟန်းသည် အကယ် ၍ အလွန် မနှစ်သက်အံ့၊ အလွန် မပြောဆိုအံ့၊ လွှမ်းမိုး၍ မတည်အံ့၊ ထိုသဘောတရားကို မနှစ်သက် မပြောဆို လွှမ်းမိုး၍ မတည်သော ထိုရဟန်းအား နှစ်သက်မှု ချုပ်ငြိမ်း၏။ နှစ်သက်မှု မရှိသော် ပြင်းစွာတပ်မက်မှု မဖြစ်နိုင်၊ ပြင်းစွာ တပ်မက်မှု မရှိသော် စပ်ယှဉ် ‘နှောင်ဖွဲ့’ မှု မဖြစ်၊ မိဂဇာလ နှစ်သက်မှု သံယောဇဉ်ကြီး အချည်မခံ ရသော ရဟန်းကို “တစ်ယောက် တည်းနေသူ” ဟု ဆိုအပ်၏။

မိဂဇာလ ဤသို့နေသော ရဟန်းသည် ရဟန်းယောကျ်ား၊ ရဟန်းမိန်းမ၊ ဥပါသကာယောကျ်ား၊ ဥပါသကာမိန်းမ၊ မင်း၊ မင်းအမတ်ကြီး၊ တိတ္ထိ၊ တိတ္ထိတပည့်တို့နှင့် ရောကာ ရွာနီးကျောင်း၌ အကယ်၍ နေစေကာမူ “တစ်ယောက်တည်းနေသူ” ဟုပင် ဆိုအပ်၏။ ထိုသို့ ဆိုခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ တဏှာသည် ထိုရဟန်း၏ အဖော်မည်၏။ ဌိအဖော် တဏှာကို ထိုရဟန်းသည် ပယ်အပ်၏။ ထို့ကြောင့် “တစ်ယောက်တည်း နေသူ” ဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - မိဂဇာလဝဂ် ===

၂ - ဒုတိယ မိဂဇာလသုတ်

၆၄။ ထိုအခါ အသျှင်မိဂဇာလသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- “အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်တော်အား အကျဉ်းအားဖြင့် တရားတော်ကို ဟောတော်မူပါလော့၊ တပည့်တော်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ယင်းတရားတော်ကို နာကြားပြီးလျှင် တစ်ယောက်တည်း ဆိတ်ငြိမ် ရာသို့ ကပ်လျက် မမေ့မလျော့ ကိလေသာကို ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လရှိ လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ် အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေလိုပါ၏” ဟု (လျှောက်၏)။

မိဂဇာလ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ် ကုန်သော စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန်သော ချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိကုန်သော ကာမနှင့် စပ်ကုန်သော စွဲမက်အပ်ကုန်သော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော အဆင်း တို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုအဆင်းကို ရဟန်းသည် အကယ်၍ အလွန်နှစ်သက်အံ့၊ အလွန်ပြောဆိုအံ့၊ လွှမ်းမိုး၍ တည်အံ့၊ ထိုအဆင်းကို အလွန် နှစ်သက် အလွန်ပြောဆို လွှမ်းမိုး၍ တည်သော ထိုရဟန်း အား နှစ်သက်မှု ဖြစ်၏။ မိဂဇာလ နှစ်သက်မှု ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း ကြောင့် ဆင်းရဲ ဖြစ်ပေါ်၏ဟု ငါ ဆို၏။ပ။

မိဂဇာလ ဇိဝှိဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော အရသာတို့သည် ရှိကုန်၏။ပ။ မိဂဇာလ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန်သော စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန်သော ချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိကုန်သော ကာမနှင့် စပ်ကုန်သော စွဲမက် အပ်ကုန်သော မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုသဘောတရားကို ရဟန်းသည် အကယ်၍ အလွန်နှစ်သက်အံ့၊ အလွန်ပြောဆိုအံ့၊ လွှမ်းမိုး၍

တည်အံ့၊ ထိုသဘောတရားကို အလွန်နှစ်သက် အလွန်ပြောဆို လွှမ်းမိုး ၍ တည်သော ထိုရဟန်းအား နှစ်သက်မှုဖြစ်၏။ မိဂဇာလ နှစ်သက်မှု ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲ ဖြစ်ပေါ်၏ဟု ငါ ဆို၏။

မိဂဇာလ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန်သော စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန်သော ချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိကုန်သော ကာမနှင့် စပ်ကုန်သော စွဲမက်အပ်ကုန်သော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော အဆင်းတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုအဆင်းကို ရဟန်းသည် အကယ်၍ အလွန် မနှစ်သက်အံ့၊ အလွန် မပြောဆိုအံ့၊ လွှမ်းမိုး၍ မတည်အံ့၊ ထိုအဆင်းကို အလွန်မနှစ်သက် အလွန်မပြောဆို လွှမ်းမိုး၍ မတည်သောထိုရဟန်းအား နှစ်သက်မှု ချုပ်ငြိမ်း၏။ မိဂဇာလ နှစ်သက်မှု ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲ ချုပ်ငြိမ်း၏ဟု ငါ ဆို၏။ပ။

မိဂဇာလ ဇိဝှာဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော အရသာတို့သည် ရှိကုန်၏။ပ။ မိဂဇာလ အလိုရှိ အပ်ကုန် နှစ်သက်အပ် ကုန်သော စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန်သော ချစ်ခင်ဖွယ်သဘော ရှိကုန်သော ကာမနှင့်စပ်ကုန်သော စွဲမက်အပ်ကုန် သော မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော သဘောတရား တို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုသဘောတရားကို ရဟန်းသည် အကယ် ၍ အလွန်မနှစ်သက်အံ့၊ အလွန်မပြော ဆိုအံ့၊ လွှမ်းမိုး၍ မတည်အံ့၊ ထိုသဘောတရားကို အလွန်မနှစ်သက် အလွန် မပြောဆို လွှမ်းမိုး၍ မတည် သော ထိုရဟန်းအား နှစ်သက်မှု ချုပ်ငြိမ်း၏။ မိဂဇာလ နှစ်သက်မှု ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲ ချုပ်ငြိမ်း၏ဟု ငါ ဆို၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ အသျှင်မိဂဇာလသည် မြတ်စွာဘုရား၏ စကားကို အလွန်နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်၍ နေရာမှ ထကာ မြတ်စွာ ဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် အရိအသေ ပြု၍ ဖဲသွားလေ၏။ ထို့နောက် အသျှင်မိဂဇာလ သည် တစ်ပါးတည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်လျက် မမေ့မလျော့ ကိလေသာကို ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လ ရှိသည် (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေသည်ရှိသော် မကြာမီပင် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ကြသော အမျိုးသားတို့ လိုလားတောင့်တ အပ်သော အတုမဲ့ ဖြစ်သော အကျင့်မြတ်၏ အဆုံးဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြု၍ ရောက်လျက် နေရ၏။ “ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ အကျင့် မြတ်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် (မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ” ဟု သိလေ၏။ အသျှင်မိဂဇာလသည် ရဟန္တာ တို့တွင် တစ်ပါး အပါအဝင် ဖြစ်လေ၏။

ဒုတိယသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - မိဂဇာလဝဂ် ===

၃ - ပဌမ သမိဒ္ဓိမာရပဠာသုတ်

၆၅။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့အား အစာကျွေးရာဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်သမိဒ္ဓိသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့။ပ။ မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- အသျှင်ဘုရား “မာရ် မာရ်” ဟူ၍ဆိုအပ်၏။ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှလောက်ဖြင့် မာရ်သည် လည်းကောင်း၊ မာရ်ဟူသော အခေါ်အဝေါ် ပညတ်သည် လည်းကောင်း ဖြစ်ပါသနည်း ဟု (ဤစကားကို လျှောက်၏)။

သမိဒ္ဓိ မျက်စိရှိရာ အဆင်းတို့ရှိရာ စက္ခုဝိညာဏ်ရှိရာ စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားတို့ရှိရာ အရပ်၌ မာရ် သည် လည်းကောင်း၊ မာရ်ဟူသော အခေါ်အဝေါ် ပညတ်သည် လည်းကောင်း ရှိ၏။ နားရှိရာ အသံတို့ ရှိရာ သောတ ဝိညာဏ်ရှိရာ သောတဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားတို့ရှိရာ အရပ်၌ မာရ်သည် လည်းကောင်း၊ မာရ်ဟူသော အခေါ်အဝေါ် ပညတ်သည် လည်းကောင်း ရှိ၏။ နှာခေါင်းရှိရာ အနံ့တို့ ရှိရာ ယာနဝိညာဏ်ရှိရာ ယာနဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားတို့ရှိရာ အရပ်၌ မာရ်သည် လည်းကောင်း၊ မာရ်ဟူသော အခေါ်အဝေါ် ပညတ်သည် လည်းကောင်း ရှိ၏။ လျှာရှိရာ အရသာတို့ရှိရာ ဇိဝှိဝိညာဏ်ရှိရာ ဇိဝှိဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားတို့ရှိရာ အရပ်၌ မာရ်သည် လည်းကောင်း၊ မာရ်ဟူသော အခေါ်အဝေါ် ပညတ်သည် လည်းကောင်း ရှိ၏။ ကိုယ်ရှိရာ အတွေ့အထိ တို့ ရှိရာ ကာယ ဝိညာဏ်ရှိရာ ကာယဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားတို့ရှိရာ အရပ်၌ မာရ်သည် လည်းကောင်း၊ မာရ်ဟူသော အခေါ် အဝေါ်ပညတ်သည် လည်းကောင်း ရှိ၏။ စိတ်ရှိရာ သဘောတရား တို့ ရှိရာ မနောဝိညာဏ်ရှိရာ မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားတို့ရှိရာ အရပ်၌ မာရ်သည် လည်းကောင်း၊ မာရ်ဟူသော အခေါ်အဝေါ် ပညတ်သည် လည်းကောင်း ရှိ၏။

သမိဒ္ဓိ မျက်စိ မရှိရာ အဆင်းတို့ မရှိရာ စက္ခုဝိညာဏ် မရှိရာ စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားတို့ မရှိရာ အရပ်၌ မာရ်သည် လည်းကောင်း၊ မာရ်ဟူသော အခေါ်အဝေါ် ပညတ်သည် လည်းကောင်း မရှိ။ နား မရှိရာ။ပ။ နှာခေါင်း မရှိရာ။ပ။ လျှာ မရှိရာ။ပ။ အရသာတို့ မရှိရာ။ ဇိဝှိဝိညာဏ် မရှိရာ။ ဇိဝှိဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားတို့ မရှိရာ အရပ်၌ မာရ်သည် လည်းကောင်း၊ မာရ်ဟူသော အခေါ်အဝေါ်ပညတ်သည် လည်းကောင်း မရှိနိုင်။ကိုယ် မရှိရာ။ ပ။ စိတ် မရှိရာ သဘောတရားတို့ မရှိရာ မနောဝိညာဏ် မရှိရာ မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားတို့ မရှိရာ အရပ်၌ မာရ်သည် လည်းကောင်း၊ မာရ်ဟူသော အခေါ်အဝေါ် ပညတ်သည် လည်းကောင်း မရှိဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - မိဂဇာလဝဂ် ===

၄ - သမိဒ္ဓိသတ္တပဉ္စာသုတ်

၆၆။ အသျှင်ဘုရား “သတ္တဝါ သတ္တဝါ” ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှလောက်ဖြင့် သတ္တဝါသည် လည်းကောင်း၊ သတ္တဝါဟူသော အခေါ်အဝေါ် ပညတ်သည် လည်းကောင်း ဖြစ်ရာပါ သနည်း ဟု (ဤစကားကို လျှောက်၏) ။ပ။

စတုတ္ထသုတ်။

၅ - သမိဒ္ဓိဒုက္ခပဉ္စာသုတ်

၆၇။ အသျှင်ဘုရား “ဒုက္ခ ဒုက္ခ” ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှလောက်ဖြင့် ဒုက္ခသည် လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခ ဟူသော အခေါ်အဝေါ် ပညတ်သည် လည်းကောင်း ဖြစ်ရာပါသနည်း ဟု (ဤစကားကို လျှောက်၏) ။ပ။

ပဉ္စမသုတ်။

၆ - သမိဒ္ဓိလောကပဉ္စာသုတ်

၆၈။ အသျှင်ဘုရား “လောက လောက” ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှလောက်ဖြင့် လောကသည် လည်းကောင်း၊ လောကဟူသော အခေါ်အဝေါ် ပညတ်သည် လည်းကောင်း ဖြစ်ရာပါသနည်းဟု (ဤစကားကို လျှောက် ၏) ။ သမိဒ္ဓိ မျက်စိရှိရာ အဆင်းတို့ ရှိရာ စက္ခုဝိညာဏ်ရှိရာ စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားတို့ ရှိရာအရပ်၌ လောကသည် လည်းကောင်း၊ လောကဟူသော အခေါ်အဝေါ် ပညတ်သည် လည်းကောင်း ရှိ၏။ လျှာရှိရာပ။ စိတ်ရှိရာ သဘောတရားတို့ ရှိရာ မနောဝိညာဏ်ရှိရာ မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားတို့ ရှိရာအရပ်၌ လောကသည် လည်းကောင်း၊ လောကဟူသော အခေါ်အဝေါ် ပညတ်သည် လည်းကောင်း ရှိ၏။

သမိဒ္ဓိ မျက်စိ မရှိရာ အဆင်းတို့ မရှိရာ စက္ခုဝိညာဏ် မရှိရာ စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားတို့ မရှိရာအရပ် ၌ လောကသည် လည်းကောင်း၊ လောကဟူသော အခေါ်အဝေါ် ပညတ်သည်လည်းကောင်း မရှိပ။ လျှာ မရှိရာပ။ စိတ် မရှိရာ သဘောတရားတို့ မရှိရာ မနောဝိညာဏ် မရှိရာ မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော သဘောတရားတို့ မရှိရာ အရပ်၌ လောကသည် လည်းကောင်း၊ လောကဟူသော အခေါ်အဝေါ် ပညတ်သည် လည်းကောင်း မရှိဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - မိဂဇာလဝဂ် ===

၇ - ဥပသေနအာသီဝိသသုတ်

၆၉။ အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်သာရိပုတြာနှင့် အသျှင်ဥပသေနတို့သည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ယင်းတိုက် တော့သပွသော ဣက္ခိကလိဏ်ဂူ၌ (သီတင်းသုံး) နေကုန်၏။ ထိုအခါ အသျှင်ဥပသေန၏ ကိုယ်ပေါ်၌ မြွေဆိုး (တစ်ကောင်) ကျလာ၏။ ထိုအခါ အသျှင်ဥပသေနသည် ရဟန်းတို့ကို “ငါ့သျှင်တို့ လာကြကုန်၊ ဤကိုယ်သည် ဤနေရာ၌ ဖွဲ့ဆုပ်ကဲ့သို့ ဖရိုဖရဲ ကျဲမသွားမီ ငါ၏ ဤကိုယ်ကို ညောင်စောင်းငယ်ပေါ်သို့ တင်ပြီးလျှင် အပြင်သို့ ထုတ်ကြပါကုန်” ဟု မိန့်ဆို၏။

ဤသို့ မိန့်ဆိုသော် အသျှင်သာရိပုတြာသည် အသျှင်ဥပသေနအား ဤစကားကို မိန့်ဆို၏- “အသျှင်ဥပသေန ကိုယ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း ဣန္ဒြေတို့ ဖောက်ပြန်ခြင်းကို ငါတို့ မတွေ့မြင်ကြရကုန်၊ ထိုသို့ ဖြစ်ပါလျက် အသျှင်ဥပသေနသည် ‘ငါ့သျှင်တို့ လာကြကုန်၊ ဤကိုယ်သည် ဤနေရာ၌ ဖွဲ့ဆုပ်ကဲ့သို့ ဖရိုဖရဲ ကျဲမသွားမီ ငါ၏ ကိုယ်ကို ညောင်စောင်းငယ်ပေါ် သို့ တင်ပြီးလျှင် အပြင်သို့ ထုတ်ကြပါကုန်’ ဟု ဤသို့ ပြောဆိုနေဘိ၏။ ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ အမှန်အားဖြင့် ‘ငါသည် မျက်စိဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ငါ၏ မျက်စိဟူ၍ လည်းကောင်း။ပ။ ငါသည် လျှာဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ငါ၏ လျှာဟူ၍ လည်းကောင်း။ပ။ ငါသည် စိတ်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ငါ၏ စိတ်ဟူ၍ လည်းကောင်း’ ဤကဲ့သို့ ထင်မြင်နေသူအားသာ ကိုယ်ဖောက်ပြန်ခြင်း၊ ဣန္ဒြေဖောက်ပြန်ခြင်း ဖြစ်ရာ၏။ ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ‘ငါသည် မျက်စိဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ငါ၏ မျက်စိဟူ၍ လည်းကောင်း။ပ။ ငါသည် လျှာဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ငါ၏ လျှာဟူ၍ လည်းကောင်း။ပ။ ငါသည် စိတ်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ငါ၏ စိတ်ဟူ၍ လည်းကောင်း’ ငါ့အား ဤကဲ့သို့ ထင်မြင်မှုမျိုး မရှိ။ ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ထိုထင်မြင်မှုမျိုး မရှိသော ငါ့အား ကိုယ်ဖောက်ပြန်ခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ ဣန္ဒြေတို့ဖောက် ပြန်ခြင်းသည် လည်းကောင်း အဘယ်မှာ ဖြစ်နိုင်မည်နည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုသို့ မဖြစ်နိုင်သောကြောင့်သာလျှင် အသျှင်ဥပသေနသည် အချိန်ကြာမြင့်စွာကပင် ငါဟု စွဲယူမှု ‘ဒိဋ္ဌိ’၊ ငါ့ဥစ္စာဟု တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’၊ ငါဟု ထောင်လွှားမှု ‘မာနာနုဿ’ ကို ကောင်းစွာ နုတ်ပယ်ပြီး ဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် “ငါသည် မျက်စိဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ငါ၏ မျက်စိဟူ၍ လည်းကောင်း။ပ။ ငါသည် လျှာဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ငါ၏ လျှာဟူ၍ လည်းကောင်း။ပ။ ငါသည် စိတ်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ငါ၏ စိတ်ဟူ၍ လည်းကောင်း” အသျှင်ဥပသေနအား ဤကဲ့သို့ ထင်မြင်မှုမျိုး မဖြစ်နိုင်ဟု (အသျှင်သာရိပုတြာ) မိန့်ဆို၏။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်ဥပသေန၏ ကိုယ်ကို ညောင်စောင်းငယ် ပေါ်သို့ တင်ပြီးလျှင် အပြင်သို့ ထုတ်ကြ ကုန်၏။ ထိုအခါ အသျှင်ဥပသေန၏ ကိုယ်သည် ထိုနေရာ၌ ပင် ဖွဲ့ဆုပ်ကဲ့သို့ ဖရိုဖရဲ ကျဲသွားလေ၏။

သတ္တမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - မိဂဇာလဝဂ် ===

၈ - ဥပဝါဏသန္တိဋ္ဌိကသုတ်

၇၀။ ထိုအခါ အသျှင်ဥပဝါဏသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏-အသျှင်ဘုရား “ကိုယ်တိုင် သိမြင်နိုင်သော တရားကိုယ်တိုင် သိမြင်နိုင်သော တရား”ဟု ဆိုအပ်၏။ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှလောက်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် သိမြင်နိုင်သော အခါမလင့် အကျိုးပေးနိုင်သော လာလှည့် ရှုလှည့်ဟု ပြထိုက်သော မိမိ၏ ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူထား ထိုက်သော (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီ ကိုယ်င သိနိုင် ခံစားနိုင်သော တရား ဖြစ်ပါသည်။ ဟု (လျှောက်၏)။

ဥပဝါဏ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် အဆင်းကို မြင်၍ အဆင်းကို သိသူလည်း ဖြစ်၏။ အဆင်း၌ စွဲမက်သည်ကို သိသူလည်း ဖြစ်၏။ မိမိသန္တာန်ဝယ် ထင်ရှားရှိသော အဆင်းတို့၌ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို “ငါ၏ သန္တာန်ဝယ် အဆင်းတို့၌ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ရှိ၏” ဟုလည်း ပိုင်းခြား၍ သိ၏။

ဥပဝါဏ ယင်းသို့ ရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် အဆင်းကို မြင်၍ အဆင်းကို သိသူလည်း ဖြစ်၏။ အဆင်း၌ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ကို သိသူလည်း ဖြစ်၏။ မိမိသန္တာန်ဝယ် ထင်ရှားရှိသော အဆင်းတို့၌ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို “ငါ၏ သန္တာန်ဝယ် အဆင်းတို့၌ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ရှိ၏” ဟုလည်း ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ ဥပဝါဏ ဤသို့လည်း ကိုယ်တိုင်သိ မြင်နိုင်သော အခါမလင့် အကျိုးပေးနိုင်သော လာလှည့် ရှုလှည့်ဟု ပြထိုက် သော မိမိ၏ ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူထားထိုက်သော (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီ ကိုယ်င သိနိုင် ခံစားနိုင်သော တရား ဖြစ်၏။ပ။

ဥပဝါဏ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် လျှာဖြင့် အရသာကို လျက်၍ အရသာကို သိသူလည်း ဖြစ်၏။ အရသာတို့ ၌ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို သိသူလည်း ဖြစ်၏။ မိမိသန္တာန်ဝယ် ထင်ရှားရှိသော အရသာတို့၌ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို “ငါ၏ သန္တာန် ဝယ် အရသာတို့၌ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ရှိ၏ ” ဟုလည်း ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ ဥပဝါဏ ယင်းသို့ ရဟန်းသည် လျှာဖြင့် အရသာကို လျက်၍ အရသာကို သိသူလည်း ဖြစ်၏။ အရသာတို့၌ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို သိသူလည်း ဖြစ်၏။ မိမိသန္တာန်ဝယ် ထင်ရှားရှိ သော အရသာတို့၌ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို “ငါ၏ သန္တာန်ဝယ် အရသာတို့၌ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ရှိ၏ ” ဟုလည်း ပိုင်းခြား၍ သိ၏။

ဥပဝါဏ ဤသို့လည်း ကိုယ်တိုင် သိမြင်နိုင်သော အခါမလင့် အကျိုးပေးနိုင်သော လာလှည့် ရှုလှည့်ဟု ပြထိုက်သော မိမိ၏ ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူထားထိုက်သော (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီ ကိုယ်င သိနိုင် ခံစားနိုင်သော တရား ဖြစ်၏။ပ။

ဥပဝါဏ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် စိတ်ဖြင့် သဘောတရားကို သိ၍ သဘောတရားကို သိသူလည်း ဖြစ်၏။ သဘောတရားတို့၌ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို သိသူလည်း ဖြစ်၏။ မိမိသန္တာန်ဝယ် ထင်ရှားရှိသော သဘောတရားတို့၌ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို “ငါ၏ သန္တာန်ဝယ် သဘောတရားတို့၌ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ရှိ၏” ဟုလည်း ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ ဥပဝါဏ ယင်းသို့ ရဟန်းသည် စိတ်ဖြင့် သဘောတရားကို သိ၍ သဘောတရားကို သိသူလည်း ဖြစ်၏။ သဘောတရားတို့၌ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို သိသူလည်း ဖြစ်၏။ မိမိသန္တာန်ဝယ် ထင်ရှားရှိသော သဘောတရားတို့၌ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို “ငါ၏ သန္တာန်ဝယ် သဘောတရားတို့၌ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ရှိ၏” ဟုလည်း ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ ဥပဝါဏ ဤသို့လည်း ကိုယ်တိုင် သိမြင်နိုင်သော အခါမလင့် အကျိုးပေးနိုင်သော လာလှည့် ရှုလှည့်ဟု ပြထိုက်သော မိမိ၏ ကိုယ်ထဲ

စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူထားထိုက်သော (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီကိုယ်၎င်း သိနိုင် ခံစားနိုင်သော တရားဖြစ်၏။ပ။

ဥပဝါဏ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် အဆင်းကို မြင်၍ အဆင်းကို သိသူကား ဖြစ်၏။ အဆင်း၌ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို သိသူကား မဟုတ်ပေ။ မိမိသန္တာန်ဝယ် ထင်ရှားမရှိသော အဆင်း တို့၌ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို “ငါ၏ သန္တာန်ဝယ် အဆင်းတို့၌ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ မရှိ” ဟု ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ ဥပဝါဏ ယင်းသို့ ရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် အဆင်းကို မြင်၍ အဆင်းကို သိသူကား ဖြစ်၏။ အဆင်း၌ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို သိသူကား မဟုတ်ပေ။ မိမိသန္တာန်ဝယ် ထင်ရှား မရှိသော အဆင်းတို့၌ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကိုလည်း “ငါ၏ သန္တာန်ဝယ် အဆင်းတို့၌ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ မရှိ” ဟုလည်း ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ ဥပဝါဏ ဤသို့လည်း ကိုယ်တိုင် သိမြင်နိုင်သော အခါမလင့် အကျိုးပေးနိုင်သော လာလှည့် ရှုလှည့်ဟု ပြုထိုက်သော မိမိ၏ ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူထားထိုက်သော (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီ ကိုယ်၎င်း သိနိုင် ခံစားနိုင်သော တရား ဖြစ်၏။ပ။

ဥပဝါဏ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် လျှာဖြင့် အရသာကို လျက်၍ အရသာကို သိသူကား ဖြစ်၏။ အရသာတို့၌ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို သိသူကား မဟုတ်ပေ။ မိမိသန္တာန်ဝယ် ထင်ရှားမရှိသော အရသာ တို့၌ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကိုလည်း “ငါ၏ သန္တာန်ဝယ် အရသာတို့၌ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ မရှိ” ဟု ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ပ။

ဥပဝါဏ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် စိတ်ဖြင့် သဘောတရားကို သိ၍ သဘောတရားကို သိသူကား ဖြစ်၏။ သဘောတရားတို့၌ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို သိသူကား မဟုတ်ပေ။ မိမိသန္တာန်ဝယ် ထင်ရှားမရှိသော သဘောတရားတို့၌ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကိုလည်း “ငါ၏ သန္တာန်ဝယ် သဘောတရားတို့၌ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ မရှိ” ဟု ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ ဥပဝါဏ ယင်းသို့ ရဟန်းသည် စိတ်ဖြင့် သဘောတရားကို သိ၍ သဘောတရားကို သိသူကား ဖြစ်၏။ သဘောတရားတို့၌ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို သိသူကား မဟုတ်ပေ။ မိမိသန္တာန်ဝယ် ထင်ရှားမရှိသော သဘောတရားတို့၌ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကိုလည်း “ငါ၏ သန္တာန်ဝယ် သဘောတရားတို့၌ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ မရှိ” ဟုလည်း ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ ဥပဝါဏ ဤသို့လည်း ကိုယ်တိုင် သိမြင်နိုင်သော အခါမလင့် အကျိုးပေးနိုင်သော လာလှည့် ရှုလှည့်ဟု ပြုထိုက်သော မိမိ၏ ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူ ထားထိုက်သော (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီကိုယ်၎င်း သိနိုင် ခံစားနိုင်သော တရားဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - မိဂဇာလဝဂ် ===

၉ - ပဌမ ဆဖဿာယတနသုတ်

၇၁။ ရဟန်းတို့ တစ်ဦးတစ်ယောက်သော ရဟန်းသည် တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ၏ တည်ရာ ခြောက်မျိုးတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်မှုကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ ထိုမသိသော ရဟန်းသည် မြတ်သော အကျင့်ကို မကျင့်သုံးရသေး၊ ထိုရဟန်းသည် ဤဓမ္မဝိနယ ‘သာသနာတော်’ မှ ဝေး၏။ ဤသို့ မိန့်တော်မူသည်ရှိသော် ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကား ကို လျှောက်၏- “အသျှင်ဘုရား သာသနာတော်၌ တပည့်တော်သည် ပျက်စီးနေပါ၏။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် တွေ့ထိမှု၏ တည်ရာ ခြောက်မျိုးတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်မှုကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိပါ” ဟု လျှောက်၏။

ရဟန်း ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ပါသနည်း၊ မျက်စိကို “ဤမျက်စိသည် ငါ့ဥစ္စာ ဖြစ်၏။ ဤမျက်စိသည် ငါ ဖြစ်၏။ ဤမျက်စိသည် ငါ၏ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း” ဟု ရှုသလော။ မရှုပါ အသျှင်ဘုရား။ ရဟန်း ကောင်းပေစွ၊ သင်သည် ဤတည်ရာ ခြောက်မျိုးတို့တွင် မျက်စိကို “ဤမျက်စိ သည် ငါ့ဥစ္စာမဟုတ်၊ ဤမျက်စိသည် ငါ မဟုတ်၊ ဤမျက်စိသည် ငါ၏ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ဤသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်အပ်သည် ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဤမြင်မှုသည်ပင် ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံး (နိဗ္ဗာန်) ဖြစ်ပေ၏။ပ။

လျှာကို “ ဤလျှာသည် ငါ့ဥစ္စာ ဖြစ်၏။ ဤလျှာသည် ငါ ဖြစ်၏။ ဤလျှာသည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း” ဟု ရှုသလော။ မရှုပါ အသျှင်ဘုရား။ ရဟန်း ကောင်းပေစွ၊ သင်သည် ဤတည်ရာ ခြောက်မျိုး တို့တွင် လျှာကိုလည်း “ ဤလျှာသည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤလျှာသည် ငါ မဟုတ်၊ ဤလျှာသည် ငါ၏ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ဤသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်အပ်သည် ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဤမြင်မှုသည်ပင် ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံး (နိဗ္ဗာန်) ဖြစ်ပေ၏။ပ။

စိတ်ကို “ဤစိတ်သည် ငါ့ဥစ္စာ ဖြစ်၏။ ဤစိတ်သည် ငါ ဖြစ်၏။ ဤစိတ်သည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’တည်း” ဟု ရှုသလော။ မရှုပါ အသျှင်ဘုရား။ ရဟန်း ကောင်းပေစွ၊ သင်သည် ဤတည်ရာ ခြောက်မျိုးတို့တွင် စိတ်ကိုလည်း “ဤစိတ် သည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤစိတ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤစိတ်သည် ငါ၏ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ဤသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်အပ်သည်ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဤမြင်မှုသည်ပင် ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံး (နိဗ္ဗာန်) ဖြစ်ပေ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - မိဂဇာလဝဂ် ===

၁၀ - ဒုတိယ ဆဖဿာယတနသုတ်

၇၂။ ရဟန်းတို့ တစ်ဦးတစ်ယောက်သော ရဟန်းသည် တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ၏ တည်ရာ ခြောက်မျိုး တို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်မှုကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ ထိုရဟန်းသည် မြတ်သော အကျင့်ကို မကျင့်သုံးရသေး၊ ထိုရဟန်းသည် ဤဓမ္မဝိနယ ‘သာသနာတော်’ မှ ဝေး၏။ ဤသို့ မိန့်တော်မူ သည် ရှိသော် ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- “အသျှင်ဘုရား ဤသာသနာတော်၌ တပည့်တော်သည် ပျက်စီးနေပါ၏၊ အလွန် ပျက်စီးနေပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် တွေ့ထိမှု၏ တည်ရာ ခြောက်မျိုးတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်မှုကို လည်း ကောင်း ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ မသိပါ” ဟု လျှောက်၏။

ရဟန်း ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ပါသနည်း၊ မျက်စိကို “ဤမျက်စိသည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤမျက်စိသည် ငါ မဟုတ်၊ ဤမျက်စိသည် ငါ၏ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ရှုသလော။ ရှုပါသည်အသျှင် ဘုရား။ ရဟန်း ကောင်းပေစွ၊ သင်သည် ဤတည်ရာ ခြောက်မျိုးတို့တွင် မျက်စိကို “ဤမျက်စိသည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤမျက်စိသည် ငါ မဟုတ်၊ ဤမျက်စိသည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ဤသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်အပ်သည် ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဤသို့ မြင်သော် သင်သည် ရှေးဦးစွာသော တွေ့ထိမှု၏ တည်ရာကို နောင်အခါ၌ ထပ်၍ မဖြစ်ရန် ပယ်ပြီး ဖြစ်လတ္တံ့။ပ။

လျှာကို “ဤလျှာသည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤလျှာသည် ငါ မဟုတ်၊ ဤလျှာသည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ရှုသလော။ ရှုပါသည် အသျှင်ဘုရား။ ရဟန်း ကောင်းပေစွ၊ သင်သည် ဤတည်ရာ ခြောက်မျိုးတို့တွင် လျှာကိုလည်း “ဤလျှာသည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤလျှာသည် ငါ မဟုတ်၊ ဤလျှာသည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ဤသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်အပ်သည် ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဤသို့ မြင်သော် သင်သည် ဤလေးခု မြောက်ဖြစ်သော တွေ့ထိမှု၏ တည်ရာကို နောင်အခါ၌ ထပ်၍ မဖြစ်ရန် ပယ်ပြီး ဖြစ်လတ္တံ့။ပ။

စိတ်ကို “ဤစိတ်သည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤစိတ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤစိတ်သည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ရှုသလော။ ရှုပါသည် အသျှင်ဘုရား။ ရဟန်း ကောင်းပေစွ၊ သင်သည် ဤတည်ရာ ခြောက်မျိုးတို့တွင် စိတ်ကိုလည်း “ဤစိတ်သည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤစိတ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤစိတ်သည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ဤသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်အပ်သည်ဖြစ် လတ္တံ့၊ ဤသို့ မြင်သော် သင်သည် ဤခြောက်ခု မြောက်ဖြစ်သော တွေ့ထိမှု၏ တည်ရာကို နောင်အခါ၌ ထပ်၍ မဖြစ်ရန် ပယ်ပြီး ဖြစ်လတ္တံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - မိဂဇာလဝဂ် ===

၁၁ - တတိယ ဆဖဿာယတနသုတ်

၇၃။ ရဟန်းတို့ တစ်ဦးတစ်ယောက်သော ရဟန်းသည် တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ၏ တည်ရာ ခြောက်မျိုး တို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်မှုကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ ထိုရဟန်းသည် မြတ်သော အကျင့်ကို မကျင့်သုံးရသေး၊ ထိုရဟန်းသည် ဤဓမ္မ ဝိနယ ‘သာသနာတော်’ မှ ဝေး၏။ ဤသို့ မိန့်တော်မူသည်ရှိသော် ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏-“အသျှင်ဘုရား သာသနာတော်၌ တပည့်တော်သည် ပျက်စီးနေပါ၏၊ အလွန်ပျက်စီးနေပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော် သည် တွေ့ထိမှု၏ တည်ရာ ခြောက်မျိုးတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်မှုကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ မသိပါ” ဟု လျှောက်၏။

ရဟန်း ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ပါသနည်း။ မျက်စိသည် မြိသလော၊ မမြိသလော။ မမြိပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြိသော မျက်စိသည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြိသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော မျက်စိကို “ဤမျက်စိသည် ငါ့ဥစ္စာ ဖြစ်၏၊ ဤမျက်စိသည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤမျက်စိသည် ငါ၏ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း” ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်လျော်ပါမည်လော။ မသင့်လျော်ပါ အသျှင်ဘုရား။

နားသည်။ နှာခေါင်းသည်။ လျှာသည်။ ကိုယ်သည်။ စိတ်သည် မြိသလော၊ မမြိသလော။ မမြိပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြိသော စိတ်သည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြိသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ဤစိတ်ကို “ဤစိတ်သည် ငါ့ဥစ္စာ ဖြစ်၏၊ ဤစိတ်သည် ငါဖြစ်၏၊ ဤစိတ်သည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း” ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်လျော်ပါမည်လော။ မသင့်လျော်ပါ အသျှင်ဘုရား။

ရဟန်း ဤသို့ မြင်သော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် မျက်စိ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ နား၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ နှာခေါင်း၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ လျှာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ကိုယ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ စိတ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ငြီးငွေ့သော် စွဲမက်မှု ကင်း၏၊ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်၏၊ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော် (ကိလေသာမှ) “လွတ်မြောက်ပြီ” ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်၏။ “ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်(မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ” ဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ကောဒသမသုတ်။

နှစ်ခုမြောက် မိဂဇာလဝဂ် ပြီး၏။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - ဂိလာနဝဂ် ===

၁ - ပဌမ ဂိလာနသုတ်

၇၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင်။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏ - “မြတ်စွာဘုရား ဤမည်သော ကျောင်း၌ မထင်ရှားသော ရဟန်းငယ်တစ်ပါးသည် အနာရောဂါ နှိပ်စက်ရကား ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်လျက် သည်းထန်စွာ မကျန်းမမာ ဖြစ်နေပါ၏။ အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုရဟန်းထံသို့ သနားသည်ကို အကြောင်းပြု၍ ကြွတော်မူစေလိုပါ၏” ဟု လျှောက်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အငယ်ဟူသော စကားကို လည်းကောင်း၊ သူနာဟူသော စကားကို လည်းကောင်း ကြားရသဖြင့် “သူနာရဟန်းသည် မထင်ရှားသော ရဟန်း” ဟု သိတော်မူ၍ ထိုရဟန်းထံသို့ ကြွတော်မူ၏။ ထိုသူနာရဟန်း သည် မြတ်စွာဘုရား ကြွလာတော်မူသည်ကို အဝေးမှပင် မြင်ရ၍ ညောင်စောင်းမှ အောက်သို့ ဆင်းမည့် အယောင် ပြု၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုရဟန်းအား “ရဟန်း မသင့်၊ သင်သည် ညောင်စောင်းမှ အောက်သို့ မဆင်းလင့်၊ ခင်းထားပြီးသော ဤနေရာတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုနေရာတို့၌ ငါ ထိုင်အံ့” ဟု ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ခင်းထားပြီးသော နေရာ၌ ထိုင်နေတော်မူ၏။ ထိုင်နေတော်မူပြီးနောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုသူနာရဟန်းအား “ရဟန်း သင့်အား ခွဲကျန်းပါ၏လော၊ မျှတပါ၏လော၊ ဆင်းရဲဝေဒနာတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ကုန်ပါ၏လော၊ မတိုးပွားဘဲ ရှိပါကုန်၏လော၊ ဆင်းရဲဝေဒနာတို့သည် ဆုတ်ယုတ်၏ဟု ထင်ပါ၏လော၊ တိုးပွား၏ ဟု မထင်ဘဲရှိပါ၏လော” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်အား မခွဲကျန်းပါ၊ မမျှတပါ၊ တပည့်တော်အား ပြင်းထန်သော ဆင်းရဲဝေဒနာ တို့သည် တိုးပွားပါကုန်၏။ မဆုတ်ယုတ်ပါကုန်၊ ဆင်းရဲဝေဒနာတို့သည် တိုးပွား၏ဟု ထင်ပါ၏။ ဆုတ်ယုတ်၏ဟု မထင်ပါဟု (လျှောက်၏)။ ရဟန်း သင့်အား တစ်စုံတစ်ခုသော စိုးရိမ်မှု နှလုံးမသာမှု သည် ရှိသလော။ အသျှင်ဘုရား စင်စစ်အားဖြင့် တပည့်တော်အား စိုးရိမ်မှု နှလုံးမသာမှုသည် မနည်းလှပါ။ ရဟန်း သင့်ကို သီလအားဖြင့် မိမိကိုယ်တိုင် မစွပ်စွဲနိုင်ဘဲ ရှိပါ၏လော။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်ကို သီလအားဖြင့် မိမိကိုယ်တိုင် မစွပ်စွဲနိုင်ဘဲ ရှိပါ၏။ ရဟန်း သီလအားဖြင့် မိမိကိုယ်တိုင် မစွပ်စွဲနိုင်ဘဲ ရှိခဲ့မှု သင်၏ စိုးရိမ်မှု နှလုံးမသာမှုကား အဘယ်နည်း။ အသျှင်ဘုရား သီလစင်ကြယ်ခြင်း အကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရားသည် တရားကို ဟော၏ဟု တပည့်တော် မသိပါ။ ရဟန်း သီလစင်ကြယ်ခြင်း အကျိုးငှါ ငါဘုရားသည် တရားကို ဟော၏ဟု မသိခဲ့မှု အဘယ်အကျိုးငှါ ငါဘုရားသည် တရားတော်ကို ဟော၏ဟု သင် သိသနည်း ။ အသျှင်ဘုရား တပ်မက်မှု ‘ရာဂ’ ကင်းခြင်း အကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရားသည် တရားတော်ကို ဟော၏ဟု တပည့်တော် သိပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်း ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ ရဟန်း တပ်မက်မှု ‘ရာဂ’ ကင်းခြင်း အကျိုးငှါ ငါဘုရားသည် တရားကို ဟောထားသည်ကို သင် ကောင်းစွာ သိ၏။ ရဟန်း ငါဘုရားသည် တပ်မက်မှု ‘ရာဂ’ ကင်းခြင်း အကျိုးရှိသော တရားတော် ကို ဟောအပ်၏။ ရဟန်း ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း။ မျက်စိသည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ပ။ နားသည်။ နှာခေါင်းသည်။ လျှာသည်။ ကိုယ်သည်။ စိတ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင် ဘုရား။ မမြဲသော စိတ်သည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ဤစိတ်ကို “ဤစိတ်သည် ငါ့ဥစ္စာ ဖြစ်၏။ ဤစိတ်သည် ငါ ဖြစ်၏။ ဤစိတ်သည် ငါ၏ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း” ဟု ရှုခြင်း ငှါ သင့်လျော်ပါမည်လော။ မသင့်လျော်ပါ အသျှင်ဘုရား။

ရဟန်း ဤသို့ မြင်သော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် မျက်စိ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ နား၌လည်း ငြီးငွေ့၏ ။ပ။ စိတ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ငြီးငွေ့သော် စွဲမက်မှု ကင်း၏၊ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်၏၊ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော် (ကိလေသာမှ) “လွတ်မြောက်ပြီ” ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်၏။ “ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဘွယ် (မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ” ဟု သိ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ ထိုသူနာရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော်ကို အလွန် နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်လေပြီ။ ဤစုဏ္ဏိယစကားပြေကို ဟောပြသည်ရှိသော် ထိုသူနာရဟန်းအား “ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘော ရှိသော တရားမှန်သမျှသည် ချုပ်ပျောက်ခြင်း သဘောရှိ၏” ဟု ကိလေသာမြူ အညစ်အကြေးကင်းသော တရားမျက်စိ ‘သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်’ သည် ဖြစ်ပေါ်၏။

ပဌမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - ဂိလာနဝဂ် ===

၂ - ဒုတိယ ဂိလာနသုတ်

၇၅။ ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည်။ပ။ မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- “အသျှင်ဘုရား ဤမည်သော ကျောင်း၌ မထင်ရှားသော ရဟန်းငယ်တစ်ပါးသည် အနာရောဂါ နှိပ်စက်ရကား ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်လျက် သည်းထန် စွာ မကျန်းမမာ ဖြစ်နေပါ၏။ အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုရဟန်းထံသို့ သနားသည်ကို အကြောင်းပြု၍ ကြွတော်မူစေလိုပါ၏” ဟု လျှောက်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အငယ်ဟူသော စကားကို လည်းကောင်း၊ သူနာဟူသော စကားကို လည်းကောင်း ကြားရသဖြင့် “သူနာရဟန်းသည် မထင်ရှားသော ရဟန်း” ဟု သိတော်မူ၍ ထိုရဟန်း ထံသို့ ကြွတော်မူ၏။ ထိုသူနာရဟန်း သည် မြတ်စွာဘုရား ကြွလာတော်မူသည်ကို အဝေးမှပင် မြင်ရ၍ ညောင် စောင်းမှ အောက်သို့ ဆင်းမည့်အယောင် ပြု၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုရဟန်းအား “ရဟန်း မသင့်၊ သင်သည် ညောင်စောင်းမှ အောက်သို့ မဆင်းလင့်၊ ခင်းထားပြီးသော ဤနေရာတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုနေရာတို့၌ ငါ ထိုင်အံ့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ခင်းထားပြီးသော နေရာ၌ ထိုင်နေ တော်မူ၏။ ထိုင်နေတော်မူပြီးနောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုသူနာရဟန်းအား “ရဟန်း သင့်အား ခွံကျန်း ပါ၏လော၊ မျှတပါ၏လော၊ ဆင်းရဲဝေဒနာတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ကုန်ပါ၏လော၊ မတိုးပွားဘဲ ရှိပါကုန်၏ လော၊ ဆင်းရဲဝေဒနာတို့သည် ဆုတ်ယုတ်၏ဟုထင်ပါ၏လော၊ တိုးပွား၏ဟု မထင်ဘဲ ရှိပါ၏လော” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်အား မခွံကျန်းပါ၊ မမျှတပါ။ပ။ အသျှင်ဘုရား စင်စစ်အားဖြင့် တပည့်တော်ကို သီလအားဖြင့် မိမိကိုယ်တိုင် မစွပ်စွဲနိုင်ဘဲ ရှိပါ၏။

ရဟန်း သီလအားဖြင့် မိမိကိုယ်တိုင် မစွပ်စွဲနိုင်ဘဲ ရှိခဲ့မှု သင်၏ စိုးရိမ်မှု နှလုံးမသာမှုကား အဘယ်နည်း၊ အသျှင် ဘုရား သီလစင်ကြယ်ခြင်း အကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရားသည် တရားတော်ကို ဟော၏ဟု တပည့်တော် မသိပါ။ ရဟန်း သီလစင်ကြယ်ခြင်း အကျိုးငှါ ငါဘုရားသည် တရားကို ဟော၏ဟု မသိခဲ့မှု အဘယ် အကျိုးငှါ ငါသည် တရားဟော၏ဟု သင် သိသနည်း။ အသျှင်ဘုရား စွဲလမ်းမှု မရှိသည် ဖြစ်၍ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းငှါ မြတ်စွာဘုရားသည် တရားတော်ကို ဟော၏ဟု တပည့်တော်

သိပါ၏။ ရဟန်း ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ ရဟန်း စွဲလမ်းမှု မရှိသည် ဖြစ်၍ ချုပ်ငြိမ်းခြင်း အကျိုးငှါ ငါဘုရားသည် တရားကိုဟော၏ဟု သင် ကောင်းစွာ သိပေ၏။ ရဟန်း ငါဘုရားသည် စွဲလမ်းမှု မရှိသည် ဖြစ်၍ ချုပ်ငြိမ်း ခြင်း အကျိုးရှိသော တရားတော်ကို ဟောအပ်၏။

ရဟန်း ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း။ မျက်စိသည် မြိသလော၊ မမြိသလော။ မမြိပါ အသျှင်ဘုရား။ပ။ နားသည်။ နှာခေါင်းသည်။ လျှာသည်။ ကိုယ်သည်။ စိတ်သည်။ မနောဝိညာဏ်သည်။ မနောသမ္မဿသည်။ မနောသမ္မဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခဥပေက္ခာ ဝေဒနာသည် မြိသလော၊ မမြိသလော။ မမြိပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြိသော ဝေဒနာသည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြိသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ဤဝေဒနာကို “ဤဝေဒနာသည် ငါ့ဥစ္စာ ဖြစ်၏။ ဤဝေဒနာသည် ငါ ဖြစ်၏။ ဤဝေဒနာ သည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း” ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်လျော်ပါမည်လော။ မသင့်လျော်ပါ အသျှင်ဘုရား။

ရဟန်း ဤသို့ မြင်သော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် မျက်စိ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ပ။ စိတ်၌လည်း ငြီးငွေ့ ၏။ မနောဝိညာဏ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ မနောသမ္မဿ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ မနောသမ္မဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာဝေဒနာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ငြီးငွေ့သော် စွဲမက်မှု ကင်း၏။ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်း ကြောင့် (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်၏။ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော် (ကိလေသာမှ) “လွတ်မြောက်ပြီ” ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်၏။ “ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် (မဂ်)ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ” ဟု သိ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ ထိုသူနာရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရား၏ စကား တော်ကို အလွန် နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်လေပြီ။ ဤစုဏ္ဏိယ စကားပြေတရားကို ဟောပြသည် ရှိသော် ထိုသူနာ ရဟန်း၏ စိတ်သည် စွဲလမ်းမှု မရှိမူ၍ အာသဝေါတရားတို့မှ လွတ်၏။

ဒုတိယသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - ဂိလာနဝဂ် ===

၃ - ရာဓအနိစ္စသုတ်

၇၆။ ထိုအခါ အသျှင်ရာဓသည်။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် အသျှင်ရာဓသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- “အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်တော်အား အကျဉ်းအားဖြင့် တရား ဟောတော်မူပါလော့။ တပည့်တော်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံမှ ယင်းတရားကို နာကြားပြီးလျှင် တစ်ယောက်တည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်၍ မမေ့မလျော့ လုံ့လရှိသည် ဖြစ်၍ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိလျက် နေလိုပါ၏။” ဟု လျှောက်၏။

ရာဓ အကြင်တရားသည် မမြဲ၊ ထိုမမြဲသော တရား၌ သင်သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ ရာဓထိုတရား၌ လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်ဟူသော မမြဲသော တရားကား အဘယ်နည်း။ ရာဓ မျက်စိသည် မမြဲ၊ အဆင်းတို့သည် မမြဲကုန်။ စက္ခုဝိညာဏ်သည်။ စက္ခုသမ္မဿသည်။ စက္ခုသမ္မဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာသည် မမြဲ၊

ထိုမမြဲသော ဝေဒနာ၌ သင်သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ နားသည်။ နှာခေါင်းသည်။ လျှာသည်။ ကိုယ်သည်။

စိတ်သည် မမြဲ၊ ထိုမမြဲသော စိတ်၌ သင်သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ သဘောတရား တို့သည်။ မနော ဝိညာဏ်သည်။ မနောသမ္မဿသည်။ မနောသမ္မဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာသည် မမြဲ၊ ထိုမမြဲသော ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ၌ သင်သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ ရာဇ အကြင် တရားကား မမြဲ၊ ထိုမမြဲသော တရား၌ သင်သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကိုပယ်ရမည်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - ဂိလာနဝဂ် ===

၄ - ရာဇဒုက္ခသုတ်

၇၇။ ရာဇ အကြင်တရားသည် ဆင်းရဲ၏၊ ထိုဆင်းရဲသော တရား၌ သင်သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ ရာဇ ထိုတရား၌ သင်သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်ဟူသော ဆင်းရဲသော တရားကား အဘယ်နည်း။

ရာဇ မျက်စိသည် ဆင်းရဲ၏၊ ထိုမျက်စိ၌ သင်သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ အဆင်း တို့သည်။ စက္ခုဝိညာဏ် သည်။ စက္ခုသမ္မဿသည်။ စက္ခုသမ္မဿဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ပ။ ဥပေက္ခာဝေဒနာသည် ဆင်းရဲ၏၊ ထိုခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ၌ သင်သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ပ။ ရာဇ စိတ်သည်ဆင်းရဲ၏၊ သဘောတရားတို့သည်။ မနော ဝိညာဏ်သည်။ မနောသမ္မဿသည်။ မနောသမ္မဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာဝေဒနာသည် ဆင်းရဲ၏၊ ထိုခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ၌ သင်သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။

ရာဇ အကြင်တရားသည် ဆင်းရဲ၏၊ ထိုဆင်းရဲသော တရား၌ သင်သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည် ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - ဂိလာနဝဂ် ===

၅ - ရာဓ အနတ္တသုတ်

၇၈။ ရာဓ အကြင်တရားသည်ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်၊ ထိုကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်သော တရား၌ သင်သည် လိုချင်မှု 'ဆန္ဒ' ကို ပယ်ရမည်။ ရာဓ ထိုတရား၌ သင်သည် လိုချင်မှု 'ဆန္ဒ' ကို ပယ်ရမည် ဟူသော ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်သော တရားကား အဘယ်နည်း။

ရာဓ မျက်စိသည်ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်၊ ထိုမျက်စိ၌ သင်သည် လိုချင်မှု 'ဆန္ဒ' ကို ပယ်ရမည်။ အဆင်းတို့သည်။ စက္ခုဝိညာဏ်သည်။ စက္ခုသမ္ပဿသည်။ စက္ခုသမ္ပဿဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ပ။ စိတ်သည်ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်။ သဘောတရားတို့သည်။ မနောဝိညာဏ်သည်။ မနောသမ္ပဿသည်။ မနောသမ္ပဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ် လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာဝေဒနာသည် ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်၊ ထိုခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ၌ သင်သည် လိုချင်မှု 'ဆန္ဒ' ကို ပယ်ရမည်။

ရာဓ အကြင်တရားသည် ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်၊ ထိုကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်သော တရား၌ သင်သည် လိုချင်မှု 'ဆန္ဒ' ကို ပယ်ရမည် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - ဂိလာနဝဂ် ===

၆ - ပဌမ အဝိဇ္ဇာပဟာနသုတ်

၇၉။ ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား- “အသျှင်ဘုရား အကြင်တရားကို ပယ်ခြင်းကြောင့် ရဟန်းအား မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ပျောက်၍ သိမှု 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်၏။ ထိုပယ်အပ်သော တစ်ခုသော တရားကား ရှိပါသလော” ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။ ရဟန်း အကြင်တရားကို ပယ်ခြင်းကြောင့် ရဟန်းအား မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ပျောက်၍ သိမှု 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်၏။ ထိုပယ်အပ် သော တစ်ခုသော တရား ဟူသည် ရှိ၏။

အသျှင်ဘုရား အကြင်တရားကို ပယ်ခြင်းကြောင့် ရဟန်းအား မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ပျောက်၍ သိမှု 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ်လာ နိုင်၏။ ထိုပယ်အပ်သော တစ်ခုသော တရားဟူသည် အဘယ်ပါနည်း။ ရဟန်း အကြင်တရားကို ပယ်ခြင်းကြောင့် ရဟန်းအား မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ပျောက်၍ သိမှု 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ်လာ နိုင်၏။ ထိုပယ်အပ်သော တစ်ခုသော တရားဟူသည် မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ပင်တည်း။

အသျှင်ဘုရား အဘယ်သို့ သိသူ အဘယ်သို့ မြင်သူ ရဟန်းအား မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ပျောက်၍ သိမှု 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ်လာ နိုင်ပါသနည်း။ ရဟန်း မျက်စိကို မမြဲဟူ၍ သိသူ မြင်သူ ရဟန်းအား မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ပျောက်၍ သိမှု 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ်လာ နိုင်၏။ အဆင်းတို့ကို။ စက္ခုဝိညာဏ်ကို။ စက္ခုသမ္ပဿကို။

စက္ခုသမ္ဗုဒ္ဓိ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာဝေဒနာကို မမြဲဟူ၍ သိသူမြင်သူ ရဟန်းအား မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ပျောက်၍ သိမှု 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ် လာနိုင်၏။ပ။

စိတ်ကို မမြဲဟူ၍ သိသူ မြင်သူ ရဟန်းအား မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ပျောက်၍ သိမှု 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ် လာနိုင်၏။

သဘောတရားတို့ကို။ မနောဝိညာဏ်ကို။ မနောသမ္ဗုဒ္ဓိကို။ မနောသမ္ဗုဒ္ဓိဟူသော အကြောင်း ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာကိုလည်း မမြဲ ဟူ၍ သိသူ မြင်သူ ရဟန်းအား မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ပျောက်၍ သိမှု 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်၏။

ရဟန်း ဤသို့ သိသူ ဤသို့ မြင်သူ ရဟန်းအား မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ပျောက်၍ သိမှု 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ် လာနိုင်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - ဂိလာနဝဂ် ===

၇ - ဒုတိယ အဝိဇ္ဇာပဟာနသုတ်

၈၀။ ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည်။ပ။ ဤစကားကို လျှောက်၏- “အသျှင်ဘုရား အကြင်တရားကို ပယ်ခြင်းကြောင့် ရဟန်းအား မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ပျောက်၍ သိမှု 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်၏။ ထိုပယ်အပ်သော တစ်ခုသော တရား ဟူသည် ရှိပါသလော”။ ရဟန်း အကြင်တရားကို ပယ်ခြင်းကြောင့် ရဟန်းအား မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ပျောက်၍ သိမှု 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ်လာ နိုင်၏။ ထိုပယ်အပ်သော တစ်ခုသော တရားဟူသည် ရှိ၏။

အသျှင်ဘုရား အကြင်တရားကို ပယ်ခြင်းကြောင့် ရဟန်းအား မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ပျောက်၍ သိမှု 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ်လာနိုင် ၏။ ထိုပယ်အပ်သော တစ်ခုသော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်း အကြင်တရားကို ပယ်ခြင်းကြောင့် ရဟန်းအား မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ပျောက်၍ သိမှု 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်၏။ ထိုပယ်အပ်သော တစ်ခုသော တရားဟူသည် မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ပင်တည်း။

အသျှင်ဘုရား အဘယ်သို့ သိသူ အဘယ်သို့ မြင်သူ ရဟန်းအား မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ပျောက်၍ သိမှု 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ်လာ နိုင်ပါသနည်း။

ရဟန်း ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းအား “တရားအားလုံးတို့သည် အမှားနှလုံးသွင်းရန် မသင့်” ဟု ကြားဖူး၏။ ရဟန်း ရဟန်းအား “တရားအားလုံးတို့သည် အမှားနှလုံးသွင်းရန် မသင့်” ဟူသော ဤစကားကို ကြားဖူးခဲ့မှု ထိုရဟန်းသည် တရားအားလုံးကို အထူးသိ၏။ တရားအားလုံးကို အထူးသိသော် တရားအားလုံးကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ တရားအားလုံးကို ပိုင်းခြား၍ သိသော် နိမိတ်အားလုံးတို့ကို တစ်ပါးသော (အနတ္တ) အားဖြင့် မြင်၏။ မျက်စိကို တစ်ပါးသော (အနတ္တ) အား ဖြင့် မြင်၏။ အဆင်းတို့ကို။ စက္ခုဝိညာဏ်ကို။ စက္ခုသမ္ဗုဒ္ဓိကို။ စက္ခုသမ္ဗုဒ္ဓိဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာ သည့် ခံစားမှု သုခဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာကို တစ်ပါးသော (အနတ္တ) အားဖြင့် မြင်၏။ပ။ စိတ်ကို တစ်ပါးသော (အနတ္တ) အားဖြင့် မြင်၏။ သဘောတရားတို့ကို။ မနောဝိညာဏ်ကို။ မနောသမ္ဗုဒ္ဓိကို။

မနောသမ္မဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာဝေဒနာကို တစ်ပါးသော (အနတ္တ) အားဖြင့် မြင်၏။

ရဟန်း ဤသို့ သိသူ ဤသို့ မြင်သူ ရဟန်းအား မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ပျောက်၍ သိမှု ‘ဝိဇ္ဇာ’ ဖြစ်ပေါ် လာနိုင်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

သဗ္ဗာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - ဝိလာနဝဂ် ===

၈ - သမ္ပဟုလဘိက္ခုသုတ်

၈၁။ ထိုအခါ များစွာသော ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ။။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကြ ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ကြကုန်၏- “အသျှင်ဘုရား သာသနာ့ပြင်ပ အယူရှိကြသည့် များစွာ သော ပရိဗိုဇ်တို့သည် တပည့်တော်တို့အား ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း ဂေါတမအထံ၌ အဘယ်အကျိုးရှိသော အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးသနည်းဟု မေးမြန်းကြပါကုန်၏။ အသျှင် ဘုရား ဤသို့ အမေးခံကြရသော တပည့်တော်တို့သည် ထိုသာသနာ့ ပြင်ပ အယူရှိကြသည့် များစွာသော ပရိဗိုဇ်တို့အား ငါ့သျှင်တို့ ဆင်းရဲကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်း အကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရား အထံ၌ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံး၏” ဟု ဖြေဆိုကြပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ အမေးခံကြရသော တပည့်တော်တို့ သည် ဤသို့ ဖြေဆိုကြသော် မြတ်စွာဘုရား၏ ဤစကားကိုပင် အတုလိုက်၍ ဆိုသည် မည်ပါကုန်၏လော၊ မြတ်စွာဘုရားကို မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့် မစွပ်စွဲဘဲ ရှိကြပါကုန်၏လော၊ (မြတ်စွာဘုရား ဟောသော) တရားအား လျော်သော အကြောင်းကို ပြောဆိုမိကြပါကုန်၏လော၊ အကြောင်းနှင့်တကွ မြတ်စွာဘုရား ပြောကြားသော စကားနှင့် (တပည့်တော်တို့) တစ်ဆင့် ပြောကြားသော စကားသည် တစ်စုံတစ်ရာ ကဲ့ရဲ့ဖွယ် အကြောင်းသို့ မရောက်ဘဲ ရှိပါ၏လော ဟု (လျှောက် ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ စင်စစ် ဤသို့ အမေးခံကြရသော သင်တို့သည် ဤသို့ ဖြေဆိုကြသော် ငါဘုရား၏ စကားကိုပင် အတုလိုက် ၍ ဆိုသည် မည်ကုန်၏။ ငါဘုရားကို မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့် မစွပ်စွဲဘဲရှိကြ ပေကုန်၏။ (ငါဟောသော) တရားအား လျော်သော အကြောင်းကို ပြောဆိုကြပေကုန်၏။ အကြောင်းနှင့်တကွ (ငါဘုရား) ပြောကြားထားသော စကားနှင့် (သင်တို့) တစ်ဆင့် ပြောကြားသော စကားသည် တစ်စုံတစ်ရာ ကဲ့ရဲ့ဖွယ် အကြောင်းသို့ မရောက်ဘဲ ရှိပေ၏။ ရဟန်းတို့ (သင်တို့သည်) ဆင်းရဲကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်း အကျိုးငှါ ငါဘုရားအထံ၌ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အကယ်၍ သာသနာ့ပြင်ပ အယူရှိကြသည့် များစွာသော ပရိဗိုဇ်တို့သည် သင်တို့အား “ငါ့သျှင်တို့ ဆင်းရဲကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းငှါ ရဟန်းဂေါတမအထံ၌ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးအပ်၏ဟု သင်တို့ ပြောသော ထိုဆင်းရဲ ကား အဘယ်နည်း” ဟု ဤသို့ မေးမြန်းကြကုန်မှု ရဟန်းတို့ ဤသို့ အမေးခံကြရသော သင်တို့သည် ထိုသာသနာ့ပြင်ပ အယူရှိကြသည့် များစွာသော ပရိဗိုဇ်တို့အား ဤသို့ ဖြေဆိုကုန်ရာ၏- ငါ့သျှင်တို့ မျက်စိသည် ဆင်းရဲတည်း၊ ထိုဆင်းရဲကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းငှါ မြတ်စွာဘုရား အထံ၌ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံး၏။ အဆင်းတို့သည်။။ စက္ခုသမ္မဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာသည် ဆင်းရဲတည်း၊ ထိုဆင်းရဲသော ဝေဒနာကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းငှါ မြတ်စွာဘုရားအထံ၌ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံး၏။

စိတ်သည် ဆင်းရဲတည်း။ပ။ မနောသမ္ပဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာဝေဒနာသည် ဆင်းရဲတည်း။ ထိုဆင်းရဲသော ဝေဒနာကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းငှါ မြတ်စွာဘုရား အထံ၌ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံး၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဆင်းရဲကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းငှါ မြတ်စွာဘုရား အထံ၌ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံး၏ ဟု (ငါတို့ ပြောအပ်သော) ထိုဆင်းရဲကား ဤသည် ပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ အမေးခံကြရသော သင်တို့သည် ထိုသာသနာ့ပြင်ပ အယူရှိကြသည့် များစွာသော ပရိပိုင်တို့အား ဤသို့ ဖြေဆိုကြကုန်ရာ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

သဋ္ဌာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - ဂိလာနဝဂ် ===

၉ - လောကပဉ္စာသုတ်

၈၂။ ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏-အသျှင်ဘုရား “လောက လောက” ဟု ဆိုအပ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှလောက်သော အကြောင်းကြောင့် “လောက” ဟု ဆိုအပ်ပါသနည်း။ ရဟန်း ပျက်စီးတတ်သောကြောင့် “လောက” ဟု ဆိုအပ်၏။

အဘယ်သည် ပျက်စီးတတ်သနည်း။ ရဟန်း မျက်စိသည် ပျက်စီးတတ်၏။ အဆင်းတို့သည် ပျက်စီး တတ်ကုန်၏။ စက္ခုဝိညာဏ်သည် ပျက်စီးတတ်၏။ စက္ခုသမ္ပဿသည် ပျက်စီးတတ်၏။ စက္ခုသမ္ပဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာဝေဒနာသည် ပျက်စီး တတ်၏။ပ။ လျှာသည် ပျက်စီးတတ်၏။ပ။ စိတ်သည် ပျက်စီးတတ်၏။ သဘောတရားတို့သည် ပျက်စီး တတ်ကုန်၏။ မနော ဝိညာဏ်သည် ပျက်စီးတတ်၏။ မနောသမ္ပဿသည် ပျက်စီးတတ်၏။ မနောသမ္ပဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာဝေဒနာသည် ပျက်စီး တတ်၏။

ရဟန်း ထိုသို့ ပျက်စီးတတ်သောကြောင့် “လောက” ဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - ဂိလာနဝဂ် ===

၁၀ - ဖဂ္ဂနပညာသုတ်

၈၃။ ထိုအခါ အသျှင်ဖဂ္ဂနသည်။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- “အသျှင်ဘုရား အချဲ့ ‘ပပဉ္စ’ တရားတို့ကို ဖြတ်ပြီးကုန်သော သံသရာခရီးလမ်းကို ဖြတ်ပြီးကုန်သော ဝဋ်တရားတို့ကို ကုန်ခန်းစေပြီးကုန်သော ဆင်းရဲအားလုံးကို လွန်ပြီးကုန်သော ပရိနိဗ္ဗာန် စံလွန်ပြီးကုန်သော လွန်လေပြီးကုန်သော မြတ်စွာ ဘုရားတို့ကို ပညတ်လိုသော သူသည် အကြင် မျက်စိဖြင့် ပညတ်ရာ၏။ ထိုမျက်စိသည် ရှိပါသလော။ပ။ အသျှင်ဘုရား အချဲ့ ‘ပပဉ္စ’ တရားတို့ကို ဖြတ်ပြီးကုန်သော သံသရာခရီးလမ်းကို ဖြတ်ပြီးကုန်သော ဝဋ်တရားတို့ကို ကုန်ခန်းစေပြီး ကုန်သော ဆင်းရဲအားလုံးကို လွန်ပြီးကုန်သော ပရိနိဗ္ဗာန် စံလွန်ပြီးကုန်သော လွန်လေပြီးကုန်သော မြတ်စွာဘုရားတို့ကို ပညတ်လိုသော သူသည် အကြင်လျှာဖြင့် ပညတ်ရာ၏။ ထိုလျှာသည် ရှိပါ သလော။ပ။ အသျှင်ဘုရား အချဲ့ ‘ပပဉ္စ’ တရား တို့ကို ဖြတ်ပြီးကုန်သော သံသရာ ခရီးလမ်းကို ဖြတ်ပြီး ကုန်သော ဝဋ်တရားတို့ကို ကုန်ခန်းစေပြီးကုန်သော ဆင်းရဲအားလုံးကို လွန်ပြီးကုန်သော ပရိနိဗ္ဗာန် စံလွန်ပြီးကုန်သော လွန်လေပြီးကုန်သော မြတ်စွာဘုရားတို့ကို ပညတ်လိုသော သူသည် အကြင်စိတ်ဖြင့် ပညတ်ရာ၏။ ထိုစိတ်သည် ရှိပါသလောဟု လျှောက်၏။

ဖဂ္ဂန အချဲ့ ‘ပပဉ္စ’ တရားတို့ကို ဖြတ်ပြီးကုန်သော သံသရာခရီးလမ်းကို ဖြတ်ပြီးကုန်သော ဝဋ်တရားတို့ကို ကုန်ခန်း စေပြီးကုန်သော ဆင်းရဲအားလုံးကို လွန်ပြီးကုန်သော ပရိနိဗ္ဗာန် စံလွန်ပြီးကုန်သော လွန်လေပြီး ကုန်သော မြတ်စွာဘုရား တို့ကို ပညတ်လိုသော သူသည် အကြင် မျက်စိဖြင့် ပညတ်ရာ၏။ ထိုမျက်စိသည် မရှိ။ပ။ ဖဂ္ဂန အချဲ့ ‘ပပဉ္စ’ တရားတို့ကို ဖြတ်ပြီးကုန်သော သံသရာခရီးလမ်းကို ဖြတ်ပြီးကုန်သော ဝဋ်တရားတို့ကို ကုန်ခန်းစေပြီး ကုန်သော ဝဋ်ဆင်းရဲ အားလုံးကို လွန်ပြီးကုန်သော ပရိနိဗ္ဗာန် စံလွန်ပြီးကုန်သော လွန်လေပြီးကုန်သော မြတ်စွာဘုရားတို့ကို ပညတ် လိုသော သူသည် အကြင် လျှာဖြင့် ပညတ်ရာ၏။ ထိုလျှာသည် မရှိ။ပ။ ဖဂ္ဂန အချဲ့ ‘ပပဉ္စ’ တရားတို့ကို ဖြတ်ပြီး ကုန်သော သံသရာ ခရီးလမ်းကို ဖြတ်ပြီးကုန်သော ဝဋ်တရားတို့ကို ကုန်ခန်းစေပြီး ကုန်သော ဆင်းရဲ အားလုံးကို လွန်ပြီးကုန်သော ပရိနိဗ္ဗာန် စံလွန်ပြီး ကုန်သော လွန်လေပြီး ကုန်သော မြတ်စွာဘုရားတို့ကို ပညတ်လိုသော သူသည် အကြင်စိတ်ဖြင့် ပညတ်ရာ၏။ ထိုစိတ်သည် မရှိဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

သုံးခုမြောက် ဂိလာနဝဂ် ပြီး၏။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - ဆန္ဒဝဂ် ===

၁ - ပလောကဓမ္မသုတ်

၈၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ။ပ။ တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- အသျှင်ဘုရား “လောက လောက” ဟု ဆိုအပ်၏။ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှလောက်သော အကြောင်းဖြင့် “လောက” ဟု ဆိုအပ်ပါသနည်း။

အာနန္ဒာ အကြင်တရားသည် ပျက်စီးတတ်သော သဘောရှိ၏။ ဤပျက်စီးတတ်သော သဘော ရှိသော တရားကို (အရိယာ) မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ၌ လောကဟု ဆိုအပ်၏။

အာနန္ဒာ ပျက်စီးတတ်သော သဘောရှိသော တရားသည် အဘယ်နည်း။ အာနန္ဒာ မျက်စိသည် ပျက်စီးတတ်သော သဘောရှိ၏။ အဆင်းတို့သည် ပျက်စီးတတ်သော သဘောရှိကုန်၏။ စက္ခုဝိညာဏ် သည် ပျက်စီးတတ်သော သဘောရှိ၏။ စက္ခုသမ္ပဿသည် ပျက်စီးတတ်သော သဘောရှိ၏။ စက္ခုသမ္ပဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့်။ပ။ ထိုဝေဒနာသည်လည်း ပျက်စီးတတ်သော သဘော ရှိ၏။ပ။

လျှာသည် ပျက်စီးတတ်သော သဘောရှိ၏။ အရသာတို့သည် ပျက်စီးတတ်သော သဘောရှိကုန်၏။ ဇိဝှါဝိညာဏ်သည် ပျက်စီးတတ်သော သဘောရှိ၏။ ဇိဝှါသမ္ပဿသည် ပျက်စီးတတ်သော သဘောရှိ၏။ ဇိဝှါ သမ္ပဿဟူသော အကြောင်း ကြောင့်။ပ။ ထိုဝေဒနာသည်လည်း ပျက်စီးတတ်သော သဘောရှိ၏။ပ။ စိတ်သည် ပျက်စီးတတ်သော သဘောရှိ၏။ သဘောတရားတို့သည် ပျက်စီးတတ်သော သဘောရှိကုန်၏။ မနော ဝိညာဏ်သည် ပျက်စီးတတ်သော သဘောရှိ၏။ မနောသမ္ပဿသည် ပျက်စီးတတ်သော သဘောရှိ၏။ မနောသမ္ပဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာဝေဒနာ သည်လည်း ပျက်စီးတတ်သော သဘောရှိ၏။

အာနန္ဒာ အကြင်တရားသည် ပျက်စီးတတ်သော သဘောရှိ၏။ ဤပျက်စီးတတ်သော သဘော ရှိသော တရားကို (အရိယာ) မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ၌ လောကဟု ဆိုအပ်၏။ (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - ဆန္ဒဝဂ် ===

၂ - သုညတလောကသုတ်

၈၅။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည်။ပ။ မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- “အသျှင်ဘုရား“လောကသည် (ဆိတ်) သုဉ်း၏၊ လောကသည် (ဆိတ်) သုဉ်း၏ ” ဟု ဆိုအပ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှလောက်သော အကြောင်း ဖြင့် “လောကသည် (ဆိတ်) သုဉ်း၏ ” ဟု ဆိုအပ်ပါသနည်း။ အာနန္ဒာ ငါမှ လည်းကောင်း၊ ငါ့ဥစ္စာမှ လည်းကောင်း၊^၁ (ဆိတ်) သုဉ်းသောကြောင့် “လောကသည် (ဆိတ်) သုဉ်း၏” ဟု ဆိုအပ်၏။

အာနန္ဒာ အဘယ်အရာသည် ငါမှ လည်းကောင်း၊ ငါ့ဥစ္စာမှ လည်းကောင်း (ဆိတ်) သုဉ်းသနည်း။ အာနန္ဒာ မျက်စိသည် ငါမှ လည်းကောင်း၊ ငါ့ဥစ္စာမှ လည်းကောင်း (ဆိတ်) သုဉ်း၏။ အဆင်းတို့သည် ငါမှ လည်းကောင်း၊ ငါ့ဥစ္စာမှ လည်းကောင်း (ဆိတ်) သုဉ်းကုန်၏။ စက္ခုဝိညာဏ်သည် ငါမှ လည်းကောင်း၊ ငါ့ဥစ္စာမှ လည်းကောင်း (ဆိတ်) သုဉ်း၏။ စက္ခုသမ္ပဿသည် ငါမှ လည်းကောင်း၊ ငါ့ဥစ္စာမှ လည်းကောင်း (ဆိတ်) သုဉ်း၏။ မနောသမ္ပဿဟူသော အကြောင်း ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာဝေဒနာသည် ငါမှ လည်းကောင်း၊ ငါ့ဥစ္စာမှ လည်းကောင်း (ဆိတ်) သုဉ်း၏။

အာနန္ဒာ ငါမှ လည်းကောင်း၊ ငါ့ဥစ္စာမှ လည်းကောင်း (ဆိတ်) သုဉ်းသောကြောင့် “လောကသည် (ဆိတ်) သုဉ်း၏ ” ဟု ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

၁။ အတ္တမှ လည်းကောင်း၊
၂။ (အတ္တ၏ ဥစ္စာ) အတ္တနိယမှ လည်းကောင်း။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - ဆန္ဒဝဂ် ===

၃ - သံခိတ္တဓမ္မသုတ်

၈၆။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- “မြတ်စွာဘုရား တောင်းပန်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်တော်အား အကျဉ်းအားဖြင့် တရားကို ဟောတော်မူစေလို ပါ၏။ တပည့်တော်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ယင်းတရားတော်ကို နာကြားပြီးလျှင် တစ်ယောက်တည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်၍ မမေ့မလျော့ လုံ့လရှိလျက် (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေလိုပါ၏” ဟု လျှောက်၏။

အာနန္ဒာ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ပါသနည်း၊ မျက်စိသည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော မျက်စိသည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော မျက်စိကို “ဤမျက်စိသည် ငါ့ဥစ္စာ ဖြစ်၏။ ဤမျက်စိသည် ငါဖြစ်၏။ ဤမျက်စိသည် ငါ၏ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း” ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်လျော်ပါမည်လော။ မသင့်လျော်ပါ အသျှင်ဘုရား။ အဆင်းတို့သည် မြဲကုန်သလော၊ မမြဲကုန်သလော။ မမြဲကုန်ပါ အသျှင်ဘုရား။ စက္ခုဝိညာဏ်သည်။ပ။ စက္ခုသမ္ပဿသည်။ပ။ စက္ခုသမ္ပဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာဝေဒနာသည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင် ဘုရား။ မမြဲသော ဝေဒနာသည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ဝေဒနာကို “ဤဝေဒနာသည် ငါ့ဥစ္စာ ဖြစ်၏။ ဤဝေဒနာသည် ငါ ဖြစ်၏။ ဤဝေဒနာသည် ငါ၏ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း” ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်လျော်ပါမည်လော။ မသင့်လျော်ပါ အသျှင်ဘုရား။ပ။

လျှာသည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ အရသာသည်။ ဇီဝါဝိညာဏ်သည်။ ဇီဝါသမ္ပဿသည်။ပ။ မနောသမ္ပဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခဥပေက္ခာ ဝေဒနာသည် မြဲသလော၊ မမြဲ သလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဝေဒနာသည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ဝေဒနာကို “ဤဝေဒနာသည် ငါ့ဥစ္စာ ဖြစ်၏။ ဤဝေဒနာသည် ငါ ဖြစ်၏။ ဤဝေဒနာသည် ငါ၏ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း” ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်လျော်ပါမည်လော။ မသင့်လျော်ပါ အသျှင်ဘုရား။

အာနန္ဒာ ဤသို့ မြင်သော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် မျက်စိ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ပ။ စက္ခုသမ္ပဿ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ပ။ စိတ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ပ။ မနောသမ္ပဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာဝေဒနာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ငြီးငွေ့သော် စွဲမက်မှု ကင်း၏။ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်၏။ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော် (ကိလေသာမှ) “လွတ်မြောက်ပြီ” ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်၏။ “ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် (မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ” ဟု သိ၏ ဟု (မိန့် တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - ဆန္ဒဝဂ် ===

၄ - ဆန္ဒသုတ်

၈၇။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့အား အစာကျွေးရာဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာ အသျှင်မဟာစုန္ဒနှင့် အသျှင်ဆန္ဒ တို့သည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌ (သီတင်းသုံး) နေကြကုန်၏။ ထိုအခါ အသျှင်ဆန္ဒသည် အနာရောဂါ နှိပ်စက်ရကား ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်လျက် ပြင်းထန်စွာ မကျန်းမမာ ဖြစ်နေ၏။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ညနေချမ်းအခါ တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းရာမှ ထ၍ အသျှင်မဟာစုန္ဒထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးသော် “ငါ့သျှင်စုန္ဒ လာ၊ သွားကြစို့၊ အသျှင်ဆန္ဒထံသို့ သူနာမေးရန် ချဉ်းကပ်ကြ ကုန်အံ့” ဟု အသျှင်မဟာစုန္ဒအား ဤစကားကို ဆို၏။ “ကောင်းပါပြီ ငါ့သျှင်” ဟု အသျှင်မဟာစုန္ဒသည် အသျှင် သာရိပုတြာအား ဝန်ခံလေ၏။

ထို့နောက် အသျှင်သာရိပုတြာနှင့် အသျှင်မဟာစုန္ဒတို့သည် အသျှင်ဆန္ဒထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြကုန်၍ ခင်းထားပြီးသော နေရာတို့၌ ထိုင်နေကြပြီးသော် အသျှင်သာရိပုတြာသည် အသျှင်ဆန္ဒအား “ငါ့သျှင်ဆန္ဒ သင့်အား ခွံကျန်းပါ၏လော၊ မျှတပါ၏ လော၊ ဆင်းရဲဝေဒနာတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ပါကုန်၏လော၊ မတိုးပွားဘဲ ရှိပါကုန်၏လော၊ ဆင်းရဲဝေဒနာတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏ဟု ထင်ပါ၏လော၊ တိုးပွား၏ဟု မထင်ဘဲရှိပါ၏လော” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ငါ့အား မခွံကျန်းပါ၊ မမျှတပါ၊ ငါ့အား ပြင်းထန်သော ဆင်းရဲဝေဒနာတို့သည် တိုးပွားပါကုန်၏၊ မဆုတ်ယုတ်ပါကုန်၊ ဆင်းရဲဝေဒနာတို့သည် တိုးပွား၏ဟု ထင်ပါ၏၊ ဆုတ်ယုတ်၏ ဟု မထင်ပါ။ ငါ့သျှင် အားကောင်းသော ယောက်ျားသည် ထက်လှစွာသော သန်လျက်ဦးဖြင့် ဦးထိပ်၌ ထိုးသကဲ့သို့ ဤအတူ လွန်ကဲသော လေတို့သည် ဦးထိပ်၌ ထိုးကုန်၏။

ငါ့သျှင် ငါ့အား မခွံကျန်းပါ၊ မမျှတပါ။။။ ဆုတ်ယုတ်၏ဟု မထင်ပါ။ ငါ့သျှင် အားကောင်းသော ယောက်ျားသည် ခိုင်မြဲသော သားရေကြိုးပိုင်းဖြင့် ဦးခေါင်း၌ ရစ်ပတ်ရာ သကဲ့သို့ ဤအတူ ဦးခေါင်း၌ လွန်ကဲသော ဝေဒနာ ဖြစ်နေပါကုန် ၏။

ငါ့သျှင် ငါ့အား မခွံကျန်းပါ၊ မမျှတပါ။။။ ဆုတ်ယုတ်၏ဟု မထင်ပါ။ ငါ့သျှင် ကျွမ်းကျင်သော နွားသတ်သမား ဖြစ်စေ၊ နွားသတ်သမား၏ တပည့်ဖြစ်စေ ထက်လှစွာသော သားလှီးဓားဦးဖြင့် ဝမ်းပိုက်ကို ထိုးဖောက်ဆွဲငင်ရာ သကဲ့သို့ ဤအတူ လွန်ကဲသော လေတို့သည် ဝမ်းပိုက်ကို ထိုးဖောက် ဆွဲငင်ပါကုန်၏။

ငါ့သျှင် ငါ့အား မခွံကျန်းပါ၊ မမျှတပါ။။။ ဆုတ်ယုတ်၏ဟု မထင်ပါ။ ငါ့သျှင် အားကောင်းသော ယောက်ျား နှစ်ယောက်တို့သည် အားနည်းသော ယောက်ျားကို လက်မောင်း တစ်ဖက်စီတို့၌ ဆွဲကိုင်ပြီး လျှင် မီးကျီတွင်း၌ ကင်ကုန် သကဲ့သို့ ဤအတူ ခန္ဓာကိုယ်၌ အလွန်ပူ လောင်နေပါ၏။

ငါ့သျှင် ငါ့အား မခွံကျန်းပါ၊ မမျှတပါ။ ငါ့အား ပြင်းထန်သော ဆင်းရဲဝေဒနာတို့သည် တိုးပွားပါကုန် ၏။ မဆုတ်ယုတ် ပါကုန်၊ ဆင်းရဲဝေဒနာတို့သည် တိုးပွား၏ဟု ထင်ပါ၏၊ ဆုတ်ယုတ်၏ဟု မထင်ပါ။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ဓားဖြင့် (အသက်ကို) ဆောင်တော့အံ့၊ အသက်ရှင်မှုကို အလိုမရှိတော့ပါ ဟု လျှောက်၏။

အသျှင်ဆန္ဒသည် ဓားဖြင့် (အသက်ကို) မဆောင်ပါလင့်၊ အသျှင်ဆန္ဒသည် မျှတပါစေလော့၊ အသျှင်ဆန္ဒ မျှတ နေသည်ကို အကျွန်ုပ်တို့ လိုလားပါကုန်၏။ အသျှင်ဆန္ဒအား လျှောက်ပတ်သော ဘောဇဉ်များ မရှိခဲ့ပါမူ အကျွန်ုပ်သည် အသျှင်ဆန္ဒအတွက် လျှောက်ပတ်သော ဘောဇဉ်များကို

ရှာပေးပါအံ့၊ အသျှင်ဆန္ဒအား လျောက်ပတ်သော ဆေးတို့ မရှိခဲ့ပါမူ အကျွန်ုပ်သည် အသျှင်ဆန္ဒအတွက် လျောက်ပတ်သော ဆေးတို့ကို ရှာပေးပါအံ့၊ အကယ်၍ အသျှင်ဆန္ဒအား သင့်လျော်သော အလုပ်အကျွေးများ မရှိခဲ့ပါမူ အကျွန်ုပ်သည် အသျှင်ဆန္ဒကို လုပ်ကျွေးပါအံ့။ အသျှင်ဆန္ဒသည် ဓားဖြင့် (အသက်ကို) မဆောင်ပါလင့်၊ အသျှင်ဆန္ဒသည် မျှတပါစေလော့၊ အသျှင်ဆန္ဒ မျှတနေသည်ကို အကျွန်ုပ်တို့ လိုလားပါ ကုန်၏ဟု ဆို၏။

ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ငါ့အား လျောက်ပတ်သော ဘောဇဉ်များ မရှိကုန်သည် မဟုတ်၊ လျောက်ပတ်သော ဘောဇဉ်များ ရှိပါကုန်၏။ ငါ့အား လျောက်ပတ်သော ဆေးတို့လည်း မရှိကုန်သည် မဟုတ်၊ လျောက်ပတ်သော ဆေးတို့ ရှိပါကုန်၏။ ငါ့အား သင့်လျော်သော အလုပ်အကျွေးတို့လည်း မရှိကုန်သည် မဟုတ်၊ သင့်လျော်သော အလုပ်အကျွေးတို့ ရှိပါကုန်၏။ စင်စစ်အားဖြင့် ငါသည် မြတ်စွာဘုရားကို အချိန်ကြာမြင့်စွာ နှစ်လိုဖွယ်သော အမူအရာဖြင့် လုပ်ကျွေးခဲ့ပြီ၊ မနှစ်လိုဖွယ် သော အမူအရာဖြင့် မလုပ်ကျွေးပါ။ ငါ့သျှင် မြတ်စွာဘုရားကို နှစ်လိုဖွယ်သော အမူအရာဖြင့် လုပ်ကျွေး၍ မနှစ်လိုဖွယ်သော အမူအရာဖြင့် မလုပ်ကျွေးခြင်းသည် တပည့် ဖြစ်သူအား သင့်လျော်၏။ (ပဋိသန္ဓေနေမှုသို့) ချဉ်းကပ်ထိုက်သူ မဟုတ်သော ဆန္ဒရဟန်းသည် ဓားဖြင့် (အသက်ကို) ဆောင်လတ္တံ့ ဟု ဤအတိုင်း မှတ်လေလော့ ဟု လျှောက်၏။

အသျှင်ဆန္ဒသည် ပြဿနာကို ဖြေရန် အကယ်၍ ခွင့်ပြုပါမူ အကျွန်ုပ်တို့သည် အသျှင်ဆန္ဒအား အနည်းငယ်မျှ မေးလိုပါကုန်၏ဟု (ဆို၏)။ ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ မေးပါလော့၊ ကြားရသည်ရှိသော် (ဖြေနိုင်မဖြေနိုင်) သိရပါလိမ့်မည်ဟု လျှောက်၏။ ငါ့သျှင်ဆန္ဒ မျက်စိကို စက္ခုဝိညာဏ်ကို စက္ခုဝိညာဏ် ဖြင့် သိအပ်သော တရားတို့ကို “ဤကား ငါ၏ ဥစ္စာ ဖြစ်၏၊ ဤကား ငါ ဖြစ်၏၊ ဤကား ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’တည်း” ဟု ရှုသလော့။ပ။ ငါ့သျှင်ဆန္ဒ လျှာကို ဇိဝှိဝိညာဏ်ကို ဇိဝှိဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားတို့ကို “ဤကား ငါ၏ ဥစ္စာ ဖြစ်၏၊ ဤကား ငါ ဖြစ်၏၊ ဤကား ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’တည်း” ဟု ရှုသလော့။ပ။ ငါ့သျှင်ဆန္ဒ စိတ်ကို မနောဝိညာဏ်ကို မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားတို့ကို “ဤကား ငါ၏ ဥစ္စာ ဖြစ်၏၊ ဤကား ငါ ဖြစ်၏၊ ဤကား ငါ၏ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း” ဟု ရှုသလော့ဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ မျက်စိကို စက္ခုဝိညာဏ်ကို စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားတို့ကို “ဤကား ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤကား ငါ မဟုတ်၊ ဤကား ငါ၏ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ရှုပါ၏။ပ။ ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ လျှာကို ဇိဝှိဝိညာဏ် ကို ဇိဝှိဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားတို့ကို “ဤကား ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤကား ငါ မဟုတ်၊ ဤကား ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ရှုပါ၏။ပ။ ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ စိတ်ကို မနောဝိညာဏ်ကို မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားတို့ ကို “ဤကား ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤကား ငါ မဟုတ်၊ ဤကား ငါ၏ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ရှုပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင်ဆန္ဒ မျက်စိ၌ စက္ခုဝိညာဏ်၌ စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားတို့၌ အဘယ်ကို မြင်၍ အဘယ်ကို အထူးသိ၍ မျက်စိကို စက္ခုဝိညာဏ်ကို စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားတို့ကို “ဤကား ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤကား ငါ မဟုတ်၊ ဤကား ငါ၏ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ရှုသနည်း။ပ။ ငါ့သျှင်ဆန္ဒ လျှာ၌ ဇိဝှိဝိညာဏ်၌ ဇိဝှိဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားတို့၌ အဘယ်ကို မြင်၍ အဘယ်ကို အထူးသိ၍ လျှာကို ဇိဝှိဝိညာဏ်ကို ဇိဝှိဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ် သော တရားတို့ကို “ဤကား ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤကား ငါ မဟုတ်၊ ဤကား ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ရှုသနည်း။ပ။ ငါ့သျှင်ဆန္ဒ စိတ်၌ မနောဝိညာဏ်၌ မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားတို့၌ အဘယ်ကို မြင်၍ အဘယ်ကို အထူး သိ၍ စိတ်ကို မနော ဝိညာဏ်ကို မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားတို့ကို “ဤကား ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤကား ငါ မဟုတ်၊ ဤကား ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ရှုသနည်းဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ မျက်စိ၌ စက္ခုဝိညာဏ်၌ စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားတို့၌ ချုပ်မှုကို မြင်၍ ချုပ်မှုကို အထူးသိ၍ မျက်စိကို စက္ခုဝိညာဏ်ကို စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားတို့ကို “ ဤကား ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤကား ငါ မဟုတ်၊ ဤကား ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ရှုပါ၏။ပ။ ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ လျှာ၌ ဇိဝှိဝိညာဏ်၌ ဇိဝှိဝိညာဏ် ဖြင့် သိအပ်သော တရားတို့၌ ချုပ်မှုကို မြင်၍ ချုပ်မှုကို အထူးသိ၍ လျှာကို ဇိဝှိဝိညာဏ်ကို ဇိဝှိဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားတို့ကို “ ဤကား ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤကား ငါ မဟုတ်၊ ဤကား ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ရှုပါ၏။ပ။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ စိတ်၌ မနောဝိညာဏ်၌ မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားတို့၌ ချုပ်မှုကို မြင်၍ ချုပ်မှုကို အထူးသိ၍ စိတ်ကို မနောဝိညာဏ်ကို မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားတို့ကို “ ဤကား ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤကား ငါ မဟုတ်၊ ဤကား ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ရှုပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။

ဤသို့ ပြောဆိုသည်ရှိသော် အသျှင်မဟာစုန္ဒသည် အသျှင်ဆန္ဒအား ဤစကားကို ပြောဆို၏ - “ငါ့သျှင်ဆန္ဒ ထိုသို့ ဖြစ်သောကြောင့်ပင် (တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိတို့) အမှီခံရသူအား တုန်လှုပ်၏။ အမှီ မခံရသူအား တုန်လှုပ်မှု မရှိ။ တုန်လှုပ်မှု မရှိသော် ငြိမ်းအေးမှု ဖြစ်၏။ ငြိမ်းအေးမှု ဖြစ်သော် (တဏှာ) ညွတ်မှုမဖြစ်နိုင်၊ (တဏှာ) ညွတ်မှု မရှိသော် လာမှု သွားမှု မရှိ၊ လာမှု သွားမှု မရှိသော် သေမှု ပဋိသန္ဓေနေမှု မရှိ၊ သေမှု ပဋိသန္ဓေနေမှု မရှိသော် ဤဘဝ၌ မဖြစ်၊ တမလွန်ဘဝ၌ မဖြစ်၊ နှစ်ဘဝလုံး၌ မဖြစ်၊ ဤမဖြစ်မှုသည်ပင် ဆင်းရဲဒုက္ခ၏ အဆုံး (နိဗ္ဗာန်) မည်၏ ဟူသော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံး အမတော်ကိုလည်း အမြဲကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းအပ်၏” ဟု မိန့်ဆို၏။ ထို့နောက် အသျှင်သာရိပုတြာနှင့် အသျှင်မဟာစုန္ဒ တို့သည် အသျှင်ဆန္ဒအား ဤဩဝါဒစကားဖြင့် ဆုံးမ၍ နေရာမှ ထကာ ဖဲသွားကုန်၏။ ထို့နောက် အသျှင်ဆန္ဒသည် ထိုအသျှင်တို့ ဖဲသွား၍ မကြာမီ ဓားဖြင့် (အသက်ကို) ဆောင်လေ၏။

ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား “အသျှင်ဆန္ဒသည် ဓားဖြင့် (အသက်ကို) ဆောင် အပ်၏။ အသျှင်ဆန္ဒ၏ လားရာကား အဘယ်ပါနည်း၊ တမလွန်ဘဝကား အဘယ်ပါနည်း” ဟု လျှောက်ထား၏။ သာရိပုတြာ ဆန္ဒရဟန်းသည် ပဋိသန္ဓေနေမှုသို့ မချဉ်းကပ်ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို မျက်မှောက်၌ပင် သင့်အား ပြောကြားခဲ့သည် မဟုတ်လောဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ပုဗ္ဗဝိဇ္ဇန မည်သော ဝဇ္ဇိရွာ ရှိပါ၏။ ထိုရွာ၌ အသျှင်ဆန္ဒအား မိတ်ဆွေဒါယကာ ချစ်ခင်အပ်သော ဒါယကာ ချဉ်းကပ်ထိုက်သော ဒါယကာတို့ ရှိကုန်၏ဟု (လျှောက်၏)။ သာရိပုတြာ ဆန္ဒအား မိတ်ဆွေဒါယကာ ချစ်ခင်အပ်သော ဒါယကာ ချဉ်းကပ်ထိုက်သော ဒါယကာတို့ ရှိကုန်သည်သာတည်း။

သာရိပုတြာ ဤမျှလောက်ဖြင့် “ပဋိသန္ဓေနေမှုသို့ ချဉ်းကပ်ထိုက်သူ” ဟု ငါ မဆို၊ သာရိပုတြာ အကြင်သူသည် ကိုယ်ကိုလည်း ပစ်ချလိုက်၏။ တစ်ပါးသော ကိုယ်ကိုလည်း စွဲယူ၏။ ထိုသူကို “ပဋိသန္ဓေနေမှုသို့ ချဉ်းကပ်ထိုက်သူ” ဟု ငါ ဆို၏။ ပဋိသန္ဓေသို့ ချဉ်းကပ်မှုသည် ဆန္ဒရဟန်းအား မရှိ၊ သာရိပုတြာ ဆန္ဒရဟန်းသည် ပဋိသန္ဓေသို့ ချဉ်းကပ်ခြင်း မရှိဘဲ (အသက်ကို) ဆောင်လေပြီဟု မှတ်လေလော့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - ဆန္ဒဝဂ် ===

၅ - ပုဏ္ဏသုတ်

၈၈။ ထိုအခါ အသျှင်ပုဏ္ဏသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင်။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် အသျှင်ပုဏ္ဏသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ထား၏- “အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရားထံမှ တပည့်တော်အား အကျဉ်းအားဖြင့် တရားကို ဟောတော်မူပါလော့၊ တပည့်တော်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ယင်းတရားတော် ကို နာကြားပြီးလျှင် တစ်ယောက်တည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်လျက် မမေ့မလျော့ လုံ့လရှိသည် ဖြစ်၍ (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိလျက် နေလိုပါ၏” ဟု လျှောက်၏။

ပုဏ္ဏ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန်သော ချစ်ခင်ဖွယ် သဘော ရှိကုန်သော ကာမနှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်သော စွဲမက်အပ်ကုန်သော မျက်စိဖြင့် သိအပ်သော အဆင်းတို့သည် ရှိကုန်၏။ ပုဏ္ဏ ထိုအဆင်းကို ရဟန်း သည် အလွန်နှစ်သက်ခဲ့မှု စွဲလမ်းခဲ့မှု လွှမ်းမိုး၍ တည်ခဲ့မှု ထိုအဆင်းကို အလွန်နှစ်သက်သော စွဲလမ်းသော လွှမ်းမိုး၍ တည်သော ထိုရဟန်းအား နှစ်သက်မှု ‘တဏှာ’ သည် ဖြစ်၏။ နှစ်သက်မှု ‘တဏှာ’ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲ ဖြစ်ပေါ်၏ဟု (ငါဘုရား) ဟော၏။ပ။ ပုဏ္ဏ လျှာဖြင့် သိအပ်သော အရသာတို့သည် ရှိကုန်၏။ပ။ ပုဏ္ဏ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန်သော ချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိကုန်သော ကာမနှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်သော စွဲမက် အပ်ကုန်သော စိတ်ဖြင့် သိအပ်သော သဘောတရားတို့သည် ရှိကုန်၏။ ပုဏ္ဏ ထိုသဘော တရားတို့ကို ရဟန်းသည် အလွန်နှစ်သက်ခဲ့မှု စွဲလမ်းခဲ့မှု လွှမ်းမိုး၍ တည်ခဲ့မှု ထိုသဘောတရားကို အလွန် နှစ်သက်သော စွဲလမ်းသော လွှမ်းမိုး၍ တည်သော ထိုရဟန်းအား နှစ်သက်မှု ‘တဏှာ’ သည် ဖြစ်၏။ နှစ်သက်မှု ‘တဏှာ’ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲ ဖြစ်ပေါ်၏ဟု ငါ ဟော၏။

ပုဏ္ဏ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန်သော ချစ်ခင်ဖွယ် သဘော ရှိကုန်သော ကာမနှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်သော စွဲမက်အပ်ကုန်သော မျက်စိဖြင့် သိအပ်သော အဆင်းတို့သည် ရှိကုန်၏။ ပုဏ္ဏ ထိုအဆင်းကို ရဟန်း သည် မနှစ်သက်ခဲ့မှု မစွဲလမ်းခဲ့မှု လွှမ်းမိုး၍ မတည်ခဲ့မှု ထိုအဆင်းကို မနှစ်သက်သော မစွဲလမ်းသော လွှမ်းမိုး၍ မတည် သော ထိုရဟန်းအား နှစ်သက်မှု ‘တဏှာ’ ချုပ်ငြိမ်း၏။ နှစ်သက်မှု ‘တဏှာ’ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲ ချုပ်ငြိမ်း၏ဟု ငါ ဟော၏။ပ။ ပုဏ္ဏ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန်သော ချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိကုန်သော ကာမနှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်သော စွဲမက်အပ်ကုန်သော စိတ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည် ရှိကုန်၏။ ပုဏ္ဏ ထိုသဘောတရားကို ရဟန်းသည် အလွန်မနှစ်သက်ခဲ့မှု မစွဲလမ်းခဲ့မှု လွှမ်းမိုး၍ မတည်ခဲ့မှု ထိုသဘောတရားကို အလွန် မနှစ်သက်သော မစွဲ လမ်းသော လွှမ်းမိုး၍ မတည်သော ထိုရဟန်းအား နှစ်သက်မှု ‘တဏှာ’ ချုပ်ငြိမ်း၏။ နှစ်သက်မှု ‘တဏှာ’ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲ ချုပ်ငြိမ်း၏ ဟု ငါဟော၏။

ပုဏ္ဏ ဤအကျဉ်းဖြစ်သော အဆုံးအမဖြင့် ငါဘုရား ဆုံးမအပ်ပြီးသော သင်သည် အဘယ်ဇနပုဒ်၌ နေမည်နည်းဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား သုနာပရန္တမည်သော ဇနပုဒ်သည် ရှိပါ၏။ ထိုဇနပုဒ်၌ တပည့်တော် နေပါမည် ဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏ သုနာပရန္တတိုင်းသားဖြစ်သော လူတို့သည် ကြမ်းတမ်းကုန်၏။ ခက်ထန်ကုန်၏။ ပုဏ္ဏ သုနာပရန္တတိုင်းသား ဖြစ်သော လူတို့သည် သင့်ကို ဆဲရေးကြကုန်မှု ရေရွတ်ကြကုန်မှု သင်၏ စိတ်သည် အဘယ်သို့ ဖြစ်လိမ့်မည်နည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား ဤအခါ၌ ဤသို့ စိတ်ဖြစ်ပါ လတ္တံ့၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား ဤအခါ၌ ဤသို့ စိတ်ဖြစ်ပါလတ္တံ့ ဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏ သင့်အား သုနာပရန္တတိုင်းသားဖြစ်သော လူတို့သည် ထက်လှစွာသော ဓားဖြင့် အသက်မှ ချကြကုန်မူ သင်၏ စိတ်သည် အဘယ်သို့ ဖြစ်လိမ့်မည်နည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်အား သုနာပရန္တတိုင်းသားဖြစ်သော လူတို့သည် ထက်လှစွာသော ဓားဖြင့် အသက်မှ ချကြကုန်မူ တပည့်တော်အား ဤသို့ စိတ်ဖြစ်ပါလတ္တံ့- “ခန္ဓာကိုယ်မှ လည်းကောင်း အသက်မှ လည်းကောင်း ငြီးငွေ့ကုန် သည် ရှက်နိုးကုန်သည် စက်ဆုပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ အသက်ကို ဆောင်တတ်သော ဓားလက်နက်ကို ရှာကြကုန်သော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုအသက်ကို ဆောင်တတ်သော ဓားလက်နက်ကို ငါသည် မရှာဖွေဘဲ သာလျှင် ရအပ်၏”။ ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား ဤအခါ၌ ဤသို့ စိတ်ဖြစ်ပါလတ္တံ့၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား ဤအခါ၌ ဤသို့ စိတ်ဖြစ်ပါလတ္တံ့ဟု လျှောက်၏။

ပုဏ္ဏ ကောင်းပေစွ၊ ကောင်းပေစွ၊ ပုဏ္ဏ သင်သည် ဤသည်းခံမှု အအေးဓာတ်နှင့် ပြည့်စုံသည် ရှိသော် သုနာပရန္တ ဇနပုဒ်၌ နေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်လတ္တံ့၊ ပုဏ္ဏ သင်သည် ယခု သွားရန် အချိန်ကို သိ၏၊ သွားရန်မှာ သင်၏ အလိုအတိုင်းပင် ဖြစ်၏ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထိုအခါ အသျှင်ပုဏ္ဏသည် မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော်ကို အလွန်နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်၍ နေရာမှထပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ အရိုအသေ ပြုလျက် အိပ်ရာနေရာကို သို့မှီ သိမ်းဆည်းပြီး နောက် သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူဆောင်၍ သုနာပရန္တဇနပုဒ်သို့ ဒေသစာရီ ကြွချီခဲ့၏။ အစဉ်အတိုင်း ဒေသစာရီ လှည့်လည်သည် ရှိသော် သုနာပရန္တဇနပုဒ်သို့ ဆိုက်ရောက်၏။ ထိုသုနာပရန္တဇနပုဒ်၌ အသျှင်ပုဏ္ဏသည် (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထို့နောက် အသျှင်ပုဏ္ဏသည် ထိုဝါတွင်း၌ပင်လျှင် ဥပါသကာ ငါးရာတို့အား သရဏဂုံ တည်သူ၏ အဖြစ်ကို ပြောကြားစေ၏။ ထိုဝါတွင်း၌ ပင်လျှင် ဥပါသိကာမ ငါးရာတို့အား သရဏဂုံ တည်သူ၏ အဖြစ်ကို ပြောကြားစေ၏။ ထိုဝါတွင်း၌ပင်လျှင် ဝိဇ္ဇာသုံးပါးတို့ကို မျက်မှောက်ပြု၏။ ထိုဝါတွင်း ၌ ပင်လျှင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု၏။

ထိုအခါ များစွာသော ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၍။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကြပြီးသော်- “အသျှင်ဘုရား ပုဏ္ဏမည်သော အမျိုးသားကို မြတ်စွာဘုရားသည် အကျဉ်းဖြစ်သော အဆုံးအမဖြင့် ဆုံးမတော် မူအပ်၏။ ထိုပုဏ္ဏသည် သေဆုံးပါပြီ။ ထိုပုဏ္ဏ၏ လားရာဂတိကား အဘယ်ပါနည်း၊ တမလွန်ဘဝကား အဘယ်ပါနည်း” ဟု လျှောက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ပုဏ္ဏ အမျိုးသား သည် ပညာရှိ၏၊ အမှန်ကို ဆိုလေ့ရှိ၏၊ တရားတော်အား လျော်သော အကျင့်ကိုလည်း ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ တရားဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ငါဘုရားကို မပင်ပန်းစေခဲ့။ ရဟန်းတို့ ပုဏ္ဏ အမျိုးသားသည် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလေပြီ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - ဆန္ဒဝဂ် ===

၆ - ဗာဟိယသုတ်

၈၉။ ထိုအခါ အသျှင်ဗာဟိယသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင်။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ထား၏- “အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်တော်အား အကျဉ်းအားဖြင့် တရားကို ဟောတော်မူစေလိုပါ၏။ တပည့်တော်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ယင်းတရားတော်ကို နာကြားပြီးလျှင် တစ်ယောက် တည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်လျက် မမေ့မလျော့ လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍ (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိလျက် နေလိုပါ၏” ဟု လျှောက်၏။

ဗာဟိယ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ပါသနည်း။ မျက်စိသည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော မျက်စိသည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား။

မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော မျက်စိကို “ဤမျက်စိသည် ငဲ့ဥစ္စာ ဖြစ်၏။ ဤမျက်စိသည် ငါ ဖြစ်၏။ ဤမျက်စိသည် ငါ၏ကိုယ် ‘အတ္တ’တည်း” ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်လျော်ပါမည်လော။ မသင့်လျော်ပါ အသျှင်ဘုရား။ အဆင်းတို့သည် မြဲကုန်သလော၊ မမြဲကုန်သလော။ မမြဲကုန်ပါ အသျှင်ဘုရား။ စက္ခုဝိညာဏ်သည်။ပ။ စက္ခုသမ္ပဿသည် ။ပ။ မနောသမ္ပဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာဝေဒနာသည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဝေဒနာသည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော၊ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ဝေဒနာကို “ဤဝေဒနာသည် ငဲ့ဥစ္စာ ဖြစ်၏။ ဤဝေဒနာသည် ငါဖြစ်၏။ ဤဝေဒနာသည် ငါ၏ကိုယ် ‘အတ္တ’တည်း” ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်လျော်ပါမည်လော။ မသင့်လျော်ပါ အသျှင်ဘုရား။

ဗာဟိယ ဤသို့ မြင်သော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် မျက်စိ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ အဆင်းတို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ စက္ခုဝိညာဏ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ စက္ခုသမ္ပဿ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ပ။ မနောသမ္ပဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာဝေဒနာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ငြီးငွေ့သော် စွဲမက်မှုကင်း၏။ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်း ကြောင့် (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်၏။ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော် (ကိလေသာမှ) “လွတ်မြောက်ပြီ” ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်၏။ “ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် (မဂ်)ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ” ဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ အသျှင်ဗာဟိယသည် မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော်ကို အလွန် နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်၍ နေရာမှထကာ မြတ်စွာဘုရားကို အရိုအသေ ပြုလျက် ဖဲသွားလေ၏။ ထို့နောက် အသျှင်ဗာဟိယသည် တစ်ပါးတည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်လျက် မမေ့မလျော့ လုံ့လ ရှိသည်ဖြစ်၍ (နိဗ္ဗာန်)သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိလျက်နေသော် မကြာမီပင် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်သော အမျိုးသားတို့ လိုလား တောင့်တအပ်သော အတုမရှိသော အကျင့်မြတ်၏ အဆုံးဖြစ် သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို ယခုဘဝ၌ ပင်ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရ၏။ “ပဋိသန္ဓေ နေမှု ကုန်ပြီ၊ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် (မဂ်)ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ” ဟု သိ၏။ အသျှင်ဗာဟိယသည် ရဟန္တာတို့တွင် တစ်ပါး အပါအဝင် ဖြစ်လေ၏။

ဆဋ္ဌသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - ဆန္ဒဝဂ် ===

၇ - ပဌမ ဇောသုတ်

၉၀။ ရဟန်းတို့ တဏှာသည်ကား ရောဂါတည်း၊ တဏှာသည် အိုင်းအမာတည်း၊ တဏှာသည် ငြောင့်တံသင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ထိုသို့ ဖြစ်သောကြောင့် ငါဘုရားသည် တဏှာ မရှိသည်ဖြစ်၍ ငြောင့်တံသင်း ကင်းသည်ဖြစ်၍ နေ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုသို့ ဖြစ်သောကြောင့် ရဟန်းသည်လည်း “တဏှာ မရှိသည်ဖြစ်၍ ငြောင့်တံသင်း ကင်းသည်ဖြစ်၍ နေလိုခဲ့မှု” မျက်စိကို အထင်မမှားရာ၊ မျက်စိ၌ အထင်မမှားရာ၊ မျက်စိမှ အထင် မမှားရာ၊ မျက်စိကို ငါ့ဥစ္စာဟု အထင် မမှားရာ။ အဆင်းတို့ကို အထင်မမှားရာ၊ အဆင်းတို့၌ အထင် မမှားရာ၊ အဆင်းတို့မှ အထင်မမှားရာ၊ အဆင်းတို့ကို ငါ့ဥစ္စာဟု အထင်မမှားရာ။ စက္ခုဝိညာဏ်ကို အထင်မမှားရာ၊ စက္ခုဝိညာဏ်၌ အထင်မမှားရာ၊ စက္ခုဝိညာဏ်မှ အထင် မမှားရာ၊ စက္ခုဝိညာဏ်ကို ငါ့ဥစ္စာဟု အထင်မမှား ရာ။ စက္ခုသမ္မဿကို အထင်မမှားရာ၊ စက္ခုသမ္မဿ၌ အထင်မမှားရာ၊ စက္ခုသမ္မဿမှ အထင်မမှားရာ၊ စက္ခုသမ္မဿကို ငါ့ဥစ္စာဟု အထင်မမှားရာ။ စက္ခုသမ္မဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာဝေဒနာကိုလည်း အထင်မမှားရာ၊ ထိုဝေဒနာ၌လည်း အထင်မမှားရာ၊ ထို ဝေဒနာမှလည်း အထင်မမှားရာ၊ ထိုဝေဒနာကို ငါ့ဥစ္စာဟုလည်း အထင်မမှားရာ။

နားကို အထင်မမှားရာ။ နှာခေါင်းကို အထင်မမှားရာ။ လျှာကို အထင်မမှားရာ၊ လျှာ၌ အထင်မမှားရာ၊ လျှာမှ အထင်မမှားရာ၊ လျှာကို ငါ့ဥစ္စာဟု အထင်မမှားရာ။ အရသာတို့ကို အထင် မမှားရာ။ ဇိဝှါဝိညာဏ်ကို အထင်မမှားရာ။ပ။ ဇိဝှါဝိသမ္မဿကို အထင်မမှားရာ။ ဇိဝှါသမ္မဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာကိုလည်း အထင်မမှားရာ၊ ထိုဝေဒနာ၌လည်း အထင် မမှားရာ၊ ထိုဝေဒနာမှလည်း အထင်မမှားရာ၊ ထိုဝေဒနာကို ငါ့ဥစ္စာဟုလည်း အထင်မမှားရာ။

ကိုယ်ကို အထင်မမှားရာ။ စိတ်ကို အထင်မမှားရာ၊ စိတ်၌ အထင်မမှားရာ၊ စိတ်မှ အထင်မမှားရာ၊ စိတ်ကို ငါ့ဥစ္စာဟု အထင်မမှားရာ။ သဘောတရားတို့ကို အထင်မမှားရာ။ မနောဝိညာဏ်ကို အထင်မမှားရာ။ မနောသမ္မဿကို အထင် မမှားရာ။ မနောသမ္မဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့်ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာကိုလည်း အထင်မမှားရာ၊ ထိုဝေဒနာ၌လည်း အထင်မမှားရာ၊ ထိုဝေဒနာမှလည်း အထင်မမှားရာ၊ ထိုဝေဒနာကို ငါ့ဥစ္စာဟုလည်း အထင်မမှားရာ။ အလုံးစုံကို အထင်မမှားရာ၊ အလုံးစုံ၌ အထင်မမှားရာ၊ အလုံးစုံမှ အထင်မမှားရာ၊ အလုံးစုံကို ငါ့ဥစ္စာဟု အထင်မမှားရာ။

ဤသို့ အထင်မမှားသော ထိုရဟန်းသည် လောက၌ အဘယ်အရာကိုမျှ မစွဲလမ်း၊ မစွဲလမ်းသည် ရှိသော် မတောင့်တ၊ မတောင့်တသော် ယခုဘဝ၌ ပင် ငြိမ်းအေး၏။ “ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် (မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ်မရှိတော့ပြီ” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - ဆန္ဒဝဂ် ===

၈ - ဒုတိယ ဇောသုတ်

၉၁။ ရဟန်းတို့ တဏှာသည် ရောဂါတည်း၊ တဏှာသည် အိုင်အမာတည်း၊ တဏှာသည် ငြောင့်တံသင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ထိုသို့ ဖြစ်သောကြောင့် ငါဘုရားသည် “တဏှာ မရှိသည် ငြောင့်တံသင်းကင်းသည် ဖြစ်၍ နေ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုသို့ ဖြစ်သောကြောင့် ရဟန်းသည်လည်း “တဏှာ မရှိသည် ငြောင့်တံသင်းကင်းသည်ဖြစ်၍ နေလို့ခဲ့မှု ” မျက်စိကို အထင်မမှားရာ၊ မျက်စိ၌ အထင်မမှားရာ၊ မျက်စိမှ အထင်မမှားရာ၊ မျက်စိကို ငါ့ဥစ္စာဟု အထင်မမှားရာ။ အဆင်းတို့ကို အထင်မမှားရာ။ စက္ခုဝိညာဏ်ကို အထင်မမှားရာ။ စက္ခုသမ္မဿကို အထင်မမှားရာ။ စက္ခုသမ္မဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှုသုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာကိုလည်း အထင်မမှားရာ၊ ထိုဝေဒနာ၌လည်း အထင်မမှားရာ၊ ထိုဝေဒနာမှလည်း အထင်မမှားရာ၊ ထိုဝေဒနာကို ငါ့ဥစ္စာ ဟုလည်း အထင်မမှားရာ။

ရဟန်းတို့ အကြင် မျက်စိစသည်ကို အထင်မှား၏၊ အကြင် မျက်စိစသည်၌ အထင်မှား၏၊ အကြင် မျက်စိစသည်မှ အထင်မှား၏၊ အကြင် မျက်စိစသည်ကို ငါ့ဥစ္စာဟု အထင်မှား၏။ ထိုအထင်မှားခံရသော မျက်စိစသည်သည် ထိုထင်မြင် ယူဆချက်မှ တစ်မျိုးတစ်ဖုံအားဖြင့် ဖြစ်လေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ ဘဝတို့၌ ငြိကပ်တတ်သော သတ္တဝါအပေါင်းသည် ဘဝကိုသာလျှင် နှစ်သက်၏။ပ။

လျှာကို အထင်မမှားရာ၊ လျှာ၌ အထင်မမှားရာ၊ လျှာမှ အထင်မမှားရာ၊ လျှာကို ငါ့ဥစ္စာဟု အထင်မမှားရာ။ အရသာ တို့ကို အထင်မမှားရာ။ ဇိဝှါဝိညာဏ်ကို အထင်မမှားရာ။ ဇိဝှါသမ္မဿကို အထင်မမှားရာ။ ဇိဝှါသမ္မဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာကိုလည်း အထင်မမှားရာ၊ ထိုဝေဒနာ၌လည်း အထင်မမှားရာ၊ ထိုဝေဒနာမှလည်း အထင်မမှားရာ၊ ထိုဝေဒနာကို ငါ့ဥစ္စာဟုလည်း အထင်မမှားရာ။

ရဟန်းတို့ အကြင် လျှာစသည်ကို အထင်မှား၏၊ အကြင် လျှာစသည်၌ အထင်မှား၏၊ အကြင် လျှာစသည်မှ အထင်မှား၏၊ အကြင် လျှာစသည်ကို ငါ့ဥစ္စာဟု အထင်မှား၏။ ထိုအထင်မှားခံရသော လျှာစသည်သည် ထိုထင်မြင်ယူဆချက်မှ တစ်မျိုးတစ်ဖုံအားဖြင့် ဖြစ်တတ်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံအားဖြင့် ဖြစ်လေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ ဘဝတို့၌ ငြိကပ်တတ်သော သတ္တဝါ အပေါင်းသည် ဘဝကိုသာလျှင် နှစ်သက်၏။ပ။

စိတ်ကို အထင်မမှားရာ၊ စိတ်၌ အထင်မမှားရာ၊ စိတ်မှ အထင်မမှားရာ၊ စိတ်ကို ငါ့ဥစ္စာဟု အထင်မမှားရာ။ မနော ဝိညာဏ်ကို အထင်မမှားရာ။ မနောသမ္မဿကို အထင်မမှားရာ။ မနောသမ္မဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာ သည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာဝေဒနာကိုလည်း အထင်မမှားရာ၊ ထိုဝေဒနာ၌လည်း အထင်မမှားရာ၊ ထိုဝေဒနာမှ လည်း အထင်မမှားရာ၊ ထိုဝေဒနာကို ငါ့ဥစ္စာဟုလည်း အထင်မမှားရာ။

ရဟန်းတို့ အကြင် စိတ်စသည်ကို အထင်မှား၏၊ အကြင် စိတ်စသည်၌ အထင်မှား၏၊ အကြင် စိတ်စသည်မှ အထင်မှား၏၊ အကြင် စိတ်စသည်ကို ငါ့ဥစ္စာဟု အထင်မှား၏။ ထိုအထင်မှား ခံရသော စိတ်စသည်သည် ထိုထင်မြင် ယူဆချက်မှ တစ်မျိုးတစ်ဖုံအားဖြင့် ဖြစ်တတ်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံအားဖြင့် ဖြစ်လေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ ဘဝတို့၌ ငြိကပ်တတ်သော သတ္တဝါအပေါင်းသည် ဘဝကို သာလျှင် နှစ်သက်၏။

ရဟန်းတို့ ခန္ဓာဓာတ် အာယတနရှိသမျှကိုလည်း အထင်မမှားရာ၊ ခန္ဓာဓာတ် အာယတနရှိသမျှ၌လည်း အထင်မမှား ရာ၊ ခန္ဓာဓာတ် အာယတနရှိသမျှမှလည်း အထင်မမှားရာ၊ ခန္ဓာဓာတ်

အာယတန ရှိသမျှကို ငါ့ဥစ္စာဟုလည်း အထင်မမှား ရာ။ ဤသို့ အထင်မမှားသော ထိုရဟန်းသည် လောက၌ အဘယ်အရာကိုမျှ မစွဲလမ်း၊ မစွဲလမ်းသည် ရှိသော် မတောင့်တ၊ မတောင့်တသော် ယခုဘဝ၌ ပင် ငြိမ်းအေး၏။

“ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်(မဂ်)ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါး သော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

သဗ္ဗာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - ဆန္ဒဝဂ် ===

၉ - ပဌမ ဒွယသုတ်

၉၂။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား နှစ်ခုနှစ်ခုသော အစုတရားကို ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြ ကုန်လော့။ ရဟန်းတို့ နှစ်ခုနှစ်ခုသော အစုတရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ မျက်စိနှင့် အဆင်းတို့ လည်းကောင်း၊ နားနှင့် အသံတို့ လည်းကောင်း၊ နှာခေါင်းနှင့် အနံ့တို့ လည်းကောင်း၊ လျှာနှင့် အရသာတို့ လည်းကောင်း၊ ကိုယ်နှင့် အတွေ့အထိတို့ လည်းကောင်း၊ စိတ်နှင့် သဘောတရားတို့ လည်းကောင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကို နှစ်ခုနှစ်ခုသော အစုတရားဟု ဆိုအပ် ၏။

ရဟန်းတို့ “ဤနှစ်ခုနှစ်ခုသော အစုတရားကို ဖယ်ထား၍ အခြားသော နှစ်ခုနှစ်ခုသော အစု တရားကို ငါ ပညတ်မည်” ဟု တစ်ဦး တစ်ယောက်သော သူသည် ဤသို့ ဆိုခဲ့ပါမူ ထိုသူ၏ ထိုစကား သည် စကားမျှသာ ဖြစ်ရာ၏။ မေးသည် ရှိသော် မဖြေဆိုနိုင်ရုံသာမက ပင်ပန်းခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ရဟန်းတို့ အရာ မဟုတ် သောကြောင့်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - ဆန္ဒဝဂ် ===

၁၀ - ဒုတိယ ဒွယသုတ်

၉၃။ ရဟန်းတို့ နှစ်ခုနှစ်ခုသော အစုတရားကို စွဲ၍ ဝိညာဏ်ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် နှစ်ခုနှစ်ခုသော အစုတရားကို စွဲ၍ ဝိညာဏ်ဖြစ်သနည်း။

မျက်စိနှင့် အဆင်းတို့ကို စွဲ၍ စက္ခုဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်၏။ မျက်စိသည် မမြဲ၊ ဗဖာက်ပြန်လေ့ ရှိ၏။ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်လေ့ရှိ၏။ အဆင်းတို့သည် မမြဲကုန်၊ ဖောက်ပြန်လေ့ ရှိကုန်၏။ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်လေ့ ရှိကုန်၏။ ဤသို့ သဘောရှိ သော တရားနှစ်ခုအစုသည် တုန်လှုပ်လည်း တုန်လှုပ်တတ်၏။ ပျက်စီးလည်း ပျက်စီးတတ်၏။ မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်လေ့ရှိ၏။ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်လေ့ရှိ၏။ စက္ခုဝိညာဏ်သည် မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်လေ့ရှိ၏။ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်လေ့ရှိ၏။ စက္ခုဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာရန် အကြောင်း အထောက်အပံ့ သည်လည်း မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်လေ့ရှိ၏။ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်လေ့ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ မမြဲသော အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော စက္ခုဝိညာဏ်သည်ကား အဘယ်မှာ မြဲနိုင်လိမ့်မည်နည်း။ ရဟန်းတို့ (မျက်စိအဆင်း စက္ခုဝိညာဏ်) ဤသုံးပါးတို့၏ ပေါင်းဆုံစုဝေး အညီအညွတ်ဖြစ်မှုကို စက္ခုသမ္ပဿဟု ဆိုအပ်၏။ စက္ခု သမ္ပဿသည်လည်း မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်လေ့ရှိ၏။ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်လေ့ရှိ၏။ စက္ခုသမ္ပဿ ဖြစ်ပေါ်လာရန် အကြောင်း အထောက်အပံ့သည်လည်း မမြဲ၊ ဖောက်ပြန် လေ့ရှိ၏။ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်လေ့ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ မမြဲသော အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော စက္ခုသမ္ပဿ သည်ကား အဘယ်မှာ မြဲနိုင်လိမ့်မည်နည်း။

ရဟန်းတို့ တွေ့ထိမှု ရှိသော သူသည် ခံစား၏။ တွေ့ထိမှုရှိသော သူသည် စေ့ဆော်၏။ တွေ့ထိမှု ရှိသော သူသည် မှတ်သား၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော တရားတို့သည် တုန်လှုပ်လည်း တုန်လှုပ်တတ် ကုန်၏။ ပျက်စီးလည်း ပျက်စီးတတ် ကုန်၏။ မမြဲကုန်၊ ဖောက်ပြန်လေ့ ရှိကုန်၏။ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်လေ့ ရှိကုန်၏။ပ။

လျှာနှင့် အရသာတို့ကို စွဲ၍ ဇိဝှိဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်၏။ လျှာသည် မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်လေ့ရှိ၏။ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်လေ့ ရှိ၏။ အရသာတို့သည် မမြဲကုန်၊ ဖောက်ပြန်လေ့ရှိကုန်၏။ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်လေ့ ရှိကုန်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော တရား နှစ်ခုအစုသည် တုန်လှုပ်လည်း တုန်လှုပ်တတ်၏။ ပျက်စီးလည်း ပျက်စီးတတ်၏။ မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်လေ့ရှိ၏။ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်လေ့ရှိ၏။ ဇိဝှိဝိညာဏ်သည် မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်လေ့ရှိ၏။ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်လေ့ရှိ၏။ ဇိဝှိဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာရန် အကြောင်း အထောက်အပံ့ သည်လည်း မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်လေ့ရှိ၏။ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်လေ့ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ မမြဲသော အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဇိဝှိဝိညာဏ်သည်ကား အဘယ်မှာ မြဲနိုင်လိမ့်မည်နည်း။ ရဟန်းတို့ (လျှာအရသာ ဇိဝှိဝိညာဏ်) ဤသုံးပါးတို့၏ ပေါင်းဆုံစုဝေး အညီအညွတ် ဖြစ်မှုကို ဇိဝှိသမ္ပဿဟု ဆိုအပ်၏။ ဇိဝှိသမ္ပဿသည်လည်း မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်လေ့ရှိ၏။ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်လေ့ရှိ၏။ ဇိဝှိသမ္ပဿ ဖြစ်ပေါ်လာရန် အကြောင်း အထောက်အပံ့သည်လည်း မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်လေ့ ရှိ၏။ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်လေ့ရှိ၏။ ရဟန်းတို့မမြဲသော အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဇိဝှိ သမ္ပဿသည်ကား အဘယ်မှာ မြဲနိုင်လိမ့်မည်နည်း။

ရဟန်းတို့ တွေ့ထိမှု ရှိသော သူသည် ခံစား၏။ တွေ့ထိမှုရှိသော သူသည် စေ့ဆော်၏။ တွေ့ထိမှု ရှိသော သူသည် မှတ်သား၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော တရားတို့သည် တုန်လှုပ်လည်း တုန်လှုပ်တတ် ကုန်၏။ ပျက်စီးလည်း ပျက်စီးတတ်ကုန်၏။ မမြဲကုန်၊ ဖောက်ပြန်လေ့ရှိကုန်၏။ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်လေ့ရှိ ကုန်၏။ပ။

စိတ်နှင့် သဘောတရားတို့ကို စွဲ၍ မနောဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်၏။ စိတ်သည် မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်လေ့ရှိ၏။ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်လေ့ရှိ၏။ သဘောတရားတို့သည် မမြဲကုန်၊ ဖောက်ပြန်လေ့ရှိကုန်၏။ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်လေ့ရှိကုန်၏။ ဤသို့ သဘော ရှိသော တရားနှစ်ခုအစုသည် တုန်လှုပ်လည်း တုန်လှုပ်တတ်၏။ ပျက်စီးလည်း ပျက်စီးတတ်၏။ မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်လေ့ရှိ၏။ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်လေ့ရှိ၏။ မနောဝိညာဏ် သည် မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်လေ့ ရှိ၏။ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်လေ့ရှိ၏။ မနောဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာရန် အကြောင်း အထောက်အပံ့ သည်လည်း မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်လေ့ရှိ၏။ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်လေ့ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ မမြဲသော အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော မနောဝိညာဏ်သည်ကား အဘယ်မှာ မြဲနိုင်လိမ့်မည် နည်း။ ရဟန်းတို့ (စိတ်သဘောတရား မနောဝိညာဏ်) ဤသုံးပါးတို့၏ ပေါင်းဆုံ စုဝေး အညီအညွတ် ဖြစ်မှုကို မနောသမ္မဿဟု ဆိုအပ်၏။ မနောသမ္မဿသည်လည်း မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်လေ့ရှိ၏။ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်လေ့ရှိ၏။ မနောသမ္မဿ ဖြစ်ပေါ်လာရန် အကြောင်း အထောက်အပံ့သည်လည်း မမြဲ၊ ဖောက်ပြန် လေ့ရှိ၏။ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်လေ့ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ မမြဲသော အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော မနောသမ္မဿသည်ကား အဘယ်မှာ မြဲနိုင်လိမ့်မည်နည်း။

ရဟန်းတို့ တွေ့ထိမှုရှိသော သူသည် ခံစား၏။ တွေ့ထိမှုရှိသော သူသည် စေ့ဆော်၏။ တွေ့ထိမှု ရှိသော သူသည် မှတ်သား၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော တရားတို့သည် တုန်လှုပ်လည်း တုန်လှုပ်တတ် ကုန်၏။

ပျက်စီးလည်း ပျက်စီးတတ်ကုန်၏။ မမြဲကုန်၊ ဖောက်ပြန်လေ့ရှိကုန်၏။ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်လေ့ရှိ ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ နှစ်ခုနှစ်ခုသော အစုကို စွဲ၍ ဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

လေးခုမြောက် ဆန္ဒဝဂ် ပြီး၏။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - သဠဝဂ် ===

၁ - အဒန္တအဂုတ္တသုတ်

၉၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ တွေ့ထိမှု၏ တည်ရာ ‘ဖဿာယတန’ ခြောက်မျိုးတို့ကို မဆုံးမအပ် မလုံခြုံစေအပ် မစောင့်ရှောက်အပ် မပိတ်ဆို့အပ်ကုန်သော် လွန်ကဲသော ဆင်းရဲကို ဆောင်တတ်ကုန်၏။ အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်း။

ရဟန်းတို့ မျက်စိတည်းဟူသော တွေ့ထိမှု၏ တည်ရာ ‘ဖဿာယတန’ ကို မဆုံးမအပ် မလုံခြုံစေအပ် မစောင့်ရှောက်အပ် မပိတ်ဆို့အပ်ကုန်သော် လွန်ကဲသော ဆင်းရဲကို ဆောင်တတ် ကုန်၏။ပ။ လျှာ တည်းဟူသော တွေ့ထိမှု၏ တည်ရာ ‘ဖဿာယတန’ ကို မဆုံးမအပ် မလုံခြုံစေအပ် မစောင့်ရှောက်အပ် မပိတ်ဆို့အပ်ကုန်သော် လွန်ကဲသော ဆင်းရဲကို ဆောင်တတ်ကုန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ စိတ် တည်းဟူသော တွေ့ထိမှု၏ တည်ရာ ‘ဖဿာယတန’ ကို မဆုံးမအပ် မလုံခြုံစေအပ် မစောင့်ရှောက်အပ် မပိတ်ဆို့အပ်ကုန်သော် လွန်ကဲသော ဆင်းရဲကို ဆောင်တတ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတွေ့ထိမှု၏ တည်ရာ ‘ဖဿာယတန’ ခြောက်မျိုးတို့ကို မဆုံးမအပ် မလုံခြုံစေအပ် မစောင့်ရှောက်အပ် မပိတ်ဆို့အပ် ကုန်သော် လွန်ကဲသော ဆင်းရဲကို ဆောင်တတ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတွေ့ထိမှု၏ တည်ရာ ‘ဖဿာယတန’ ခြောက်မျိုးတို့ကို ကောင်းစွာ ဆုံးမအပ် ကောင်းစွာ လုံခြုံစေအပ် ကောင်းစွာ စောင့်ရှောက်အပ် ကောင်းစွာ ပိတ်ဆို့အပ်ကုန်သော် လွန်ကဲသော ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်ကုန်၏။ အဘယ် ခြောက်မျိုးတို့နည်း။

ရဟန်းတို့ မျက်စိတည်းဟူသော တွေ့ထိမှု၏ တည်ရာ ‘ဖဿာယတန’ ကို ကောင်းစွာ ဆုံးမအပ် ကောင်းစွာ လုံခြုံစေအပ် ကောင်းစွာ စောင့်ရှောက်အပ် ကောင်းစွာ ပိတ်ဆို့အပ်ကုန်သော် လွန်ကဲသော ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်ကုန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ လျှာတည်းဟူသော တွေ့ထိမှု၏ တည်ရာ ‘ဖဿာယတန’ ကို ကောင်းစွာ ဆုံးမအပ် ကောင်းစွာ လုံခြုံစေအပ် ကောင်းစွာ စောင့်ရှောက်အပ် ကောင်းစွာ ပိတ်ဆို့အပ် ကုန်သော် လွန်ကဲသော ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်ကုန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ စိတ်တည်းဟူသော တွေ့ထိမှု၏ တည်ရာ ‘ဖဿာယတန’ ကို ကောင်းစွာ ဆုံးမအပ် ကောင်းစွာ လုံခြုံစေအပ် ကောင်းစွာ စောင့်ရှောက်အပ် ကောင်းစွာ ပိတ်ဆို့အပ် ကုန်သော် လွန်ကဲသော ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်ကုန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤတွေ့ထိမှု၏ တည်ရာ ‘ဖဿာယတန’ ခြောက်မျိုးတို့ကို ကောင်းစွာ ဆုံးမအပ် ကောင်းစွာ လုံခြုံစေအပ် ကောင်းစွာ စောင့်ရှောက်အပ် ကောင်းစွာ ပိတ်ဆို့အပ် ကုန်သော် လွန်ကဲသော ချမ်းသာကို ဆောင်တတ် ကုန်၏။ မြတ်စွာ ဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ပ။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤဂါထာကို မိန့်တော်မူပြန်၏-

“ရဟန်းတို့ ဤတွေ့ထိမှု၏ တည်ရာ ‘ဖဿာယတန’ တို့ကား ခြောက်မျိုးတို့ တည်း။ ယင်းတရား ခြောက်မျိုးတို့၌ မစောင့်စည်းသော သူသည် ဆင်းရဲသို့ ရောက်ရ၏။ အကြင်သူတို့သည် ထိုတရား ခြောက်မျိုး တို့၏ စောင့်ရှောက်မှုကို ရကုန်၏။ သဒ္ဓါ တည်းဟူသော အဖော်ရှိကုန်သော ထိုသူတို့သည် (ကိလေသာမိုး) မစိုစွတ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ နေရကုန်၏။

နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ်သော အဆင်းတို့ကို မြင်ရသော် လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ် မရှိသော အဆင်းတို့ကို မြင်ရသော် လည်းကောင်း နှလုံးမွေ့ လျော်ဖွယ်သော အဆင်း၌ စွဲမက်မှု ‘တဏှာ’ လမ်းကြောင်းကို ပယ်ဖျောက်ရာ၏။ (နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ် မရှိသော အဆင်း၌) ငါသည် မနှစ်သက်အပ်ဟုလည်း စိတ်ကို မပျက်စီးစေရာ။

နှစ်သက်ဖွယ် မနှစ်သက်ဖွယ် နှစ်ပါးစုံဖြစ်သော အသံကို ကြားသော် နှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်သော အသံ၌ အလွန်တပ်မက်ခြင်း မဖြစ်ရာ၊ သို့မဟုတ် မနှစ်သက်ဖွယ် ဖြစ်သော အသံ၌ အမျက်ထွက်ခြင်းသို့ ရောက်မှုကို ပယ်ဖျောက်ရာ၏။ ငါသည် မနှစ်သက်အပ်ဟုလည်း စိတ်ကို မပျက်စီးစေရာ။

နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ်သော အနံ့ကို နမ်းရှူရသော် လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် မနှစ်သက်ဖွယ် မစင်ကြယ်သော အနံ့ကို နမ်းရှူရသော် လည်းကောင်း မနှစ်သက်ဖွယ်သော အနံ့၌ အမျက်ထွက်မှုကို ပယ်ဖျောက်ရာ၏။ နှစ်သက်ဖွယ်သော အနံ့၌လည်း အလို ‘ဆန္ဒ’ နောက်သို့ လိုက်သည် မဖြစ်ရာ။

သာယာဖွယ်ရှိသော ကောင်းသော အရသာကို စားရသော် လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် တစ်ခါတစ်ရံ မကောင်းသော အရသာကို စားရသော် လည်းကောင်း ကောင်းသော အရသာကို လွန်သော အာသာဖြင့် မစားရာ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော မကောင်းသော အရသာကို (စားရာ၌) စိတ်ကို မပျက်စီးစေရာ။

ချမ်းသာသော အတွေ့အထိဖြင့် တွေ့ထိသော်လည်း မမေ့လျော့ရာ၊ ဆင်းရဲသော အတွေ့ဖြင့် တွေ့ထိသော်လည်း မတုန်လှုပ်ရာ၊ ချမ်းသာ ဆင်းရဲဖြစ်သော အတွေ့နှစ်မျိုးကို လျစ်လျူရှုရာ၏။ တစ်စုံတစ်ခုနှင့်မျှ မလိုက်လျောရာ၊ မဆန့်ကျင် ရာ။

သညာရှိကုန်သော ယုတ်ညံ့သော သူတို့သည် သံသရာ ချဲ့တတ်သော သညာရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ သံသရာကို ချဲ့ကုန် လျက် ဝဋ်ဆင်းရဲသို့ ကပ်ရောက်ရကုန်၏။ သညာရှိသော သူသည် စိတ်ဖြင့် ပြီးသော ကာမဂုဏ်၌ မှီသော အကြံအစည် အားလုံးကို ပယ်နုတ်၍ ကာမဂုဏ်မှ ထွက်မြောက်မှု၌ မှီသော အကြံအစည်ကို ဖြစ်စေ၏။

ဤကဲ့သို့ စိတ်ကို အာရုံခြောက်ပါးတို့၌ ပွားများပြီးသောအခါ တစ်စုံတစ်ခုသော အာရုံ၌ တွေ့ထိအပ်သော သူ၏ စိတ်သည် မတုန်လှုပ်။ ရဟန်းတို့ ထိုသူတို့သည် ရာဂ ဒေါသတို့ကို လွှမ်းမိုး ဖိနှိပ်ကုန်၍ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း သေခြင်း၏ တစ်ဖက်ကမ်း (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြရကုန်၏။”

ပဌမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - သဠဝဂ် ===

၂ - မာလုကျပုတ္တသုတ်

၉၅။ ထိုအခါ အသျှင်မာလုကျပုတ္တသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော အသျှင်မာလုကျပုတ္တသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ထား၏- “အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်တော်အား အကျဉ်းအားဖြင့် တရားကို ဟောတော်မူပါ။ တပည့်တော်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ယင်းတရားတော်ကို နာကြားပြီးလျှင် တစ်ယောက် တည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်လျက် မမေ့မလျော့ လုံ့လရှိသည် ဖြစ်၍ (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်သော စိတ်ရှိလျက် နေလိုပါ၏” ဟု လျှောက်၏။

“ရဟန်း သင်သည် အိုမင်းသည် ကြီးသည် ရင့်ရော်သည် အရွယ်လွန်သည် နောက်ဆုံးအရွယ်သို့ ရောက်နေပြီးသည် ဖြစ်ပါလျက် အကျဉ်းအားဖြင့် အဆုံးအမကို တောင်းဘိ၏။ မာလုကျပုတ္တ ဤသို့အဆုံး အမ တောင်းရာ ယခုအခါ၌ ရဟန်းငယ်များကို အဘယ်သို့ ဆိုရပါအံ့နည်း” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် အိုမင်းသည် ကြီးသည် ရင့်ရော်သည် အရွယ်လွန်သည် နောက်ဆုံး အရွယ်သို့ ရောက်နေပြီးသည်ကား မှန်ပါ၏။ သို့ပါသော်လည်း တပည့်တော်အား ဘုန်းတော်ကြီး တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် အကျဉ်းအားဖြင့် တရားကို ဟောတော်မူစေလိုပါ၏။ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် အကျဉ်းအားဖြင့် တရားကို ဟောတော်မူပါ။ တပည့်တော်သည် မြတ်စွာဘုရား စကားတော်၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို သိကောင်း တန်ရာပါ၏။ တပည့်တော်သည် မြတ်စွာဘုရား စကားတော်၏ အမွေခံ ဖြစ်နိုင်ကောင်း တန်ရာပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။

မာလုကျပုတ္တ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း။ သင်သည် မမြင်အပ်ကုန်သော မမြင်ဖူး ကုန်သော မြင်ဆဲ မဟုတ်ကုန်သော မြင်ရလို၏ဟု နှလုံးသွင်းလည်း မရှိကုန်သော (စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့်) သိအပ်ကုန်သော အဆင်းတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုအဆင်းတို့၌ လိုချင်မှုသော် လည်းကောင်း၊ စွဲမက်မှုသော် လည်းကောင်း၊ ခင်မင်မှုသော် လည်းကောင်း သင့်အား ရှိပါသလော။ မရှိပါ အသျှင်ဘုရား။

သင်သည် မကြားနာအပ်ကုန်သော မကြားနာဖူးကုန်သော ကြားနာဆဲ မဟုတ်ကုန်သော ကြားနာရ လို၏ ဟု နှလုံးသွင်းလည်း မရှိကုန်သော (သောတဝိညာဏ်ဖြင့်) သိအပ်ကုန်သော အသံတို့သည် ရှိကုန်၏။

ထိုအသံတို့၌ လိုချင်မှုသော် လည်းကောင်း၊ စွဲမက်မှုသော် လည်းကောင်း၊ ခင်မင်မှုသော် လည်း ကောင်း သင့်အား ရှိပါသလော။ မရှိပါ အသျှင်ဘုရား။

သင်သည် မနမ်းရှူအပ်ကုန်သော မနမ်းရှူဖူးကုန်သော နမ်းရှူဆဲ မဟုတ်ကုန်သော နမ်းရှူရလို၏ဟု နှလုံးသွင်းလည်း မရှိကုန်သော (ဃာနဝိညာဏ်ဖြင့်) သိအပ်ကုန်သော အနံ့တို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုအနံ့တို့၌ လိုချင်မှုသော် လည်းကောင်း၊ စွဲမက်မှုသော် လည်းကောင်း၊ ခင်မင်မှုသော် လည်းကောင်း သင့်အား ရှိပါသလော။ မရှိပါ အသျှင်ဘုရား။

သင်သည် မလျက်အပ်ကုန်သော မလျက်ဖူးကုန်သော လျက်ဆဲ မဟုတ်ကုန်သော လျက်ရလို၏ဟု နှလုံးသွင်းလည်း မရှိကုန်သော (ဇိဝှိဝိညာဏ်ဖြင့်) သိအပ်ကုန်သော အရသာတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုအရသာတို့၌ လိုချင်မှုသော် လည်း ကောင်း၊ စွဲမက်မှုသော် လည်းကောင်း၊ ခင်မင်မှုသော် လည်းကောင်း သင့်အား ရှိပါသလော။ မရှိပါ အသျှင်ဘုရား။

သင်သည် မတွေ့ထိအပ်ကုန်သော မတွေ့ထိဖူးကုန်သော တွေ့ထိဆဲ မဟုတ်ကုန်သော တွေ့ထိရ လို၏ဟု နှလုံးသွင်း လည်း မရှိကုန်သော (ကာယဝိညာဏ်ဖြင့်) သိအပ်ကုန်သော အတွေ့အထိတို့သည် ရှိကုန်၏။

ထိုအတွေ့အထိတို့၌ လိုချင်မှုသော် လည်းကောင်း၊ စွဲမက်မှုသော် လည်းကောင်း၊ ခင်မင်မှုသော် လည်းကောင်း သင့်အား ရှိပါသလော။ မရှိပါ အသျှင်ဘုရား။

သင်သည် မသိအပ်ကုန်သော မသိအပ်ဖူးကုန်သော သိဆဲ မဟုတ်ကုန်သော သိရလို၏ဟု နှလုံးသွင်းလည်း မရှိကုန်သော (မနောဝိညာဏ်ဖြင့်) သိအပ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုသဘောတရားတို့၌ လိုချင်မှုသော် လည်းကောင်း၊ စွဲမက်မှုသော် လည်းကောင်း၊ ခင်မင်မှုသော် လည်းကောင်း သင့်အား ရှိပါသလော။ မရှိပါ အသျှင်ဘုရား။

မာလုကျပုတ္တ မြင်အပ် ကြားအပ် တွေ့ထိအပ် သိအပ်ကုန်သော ဤအာရုံခြောက်မျိုးတို့၌ သင့်အား မြင်လျှင် မြင်ကာ မျှ ဖြစ်လတ္တံ့၊ ကြားလျှင် ကြားကာမျှ ဖြစ်လတ္တံ့၊ တွေ့ထိလျှင် တွေ့ထိကာမျှဖြစ်လတ္တံ့၊ သိလျှင် သိကာမျှ ဖြစ်လတ္တံ့။

မာလုကျပုတ္တ အကြင်အခါ မြင်အပ် ကြားအပ် တွေ့ထိအပ် သိအပ်ကုန်သော ဤအာရုံ ခြောက်မျိုးတို့၌ သင့်အား မြင်လျှင် မြင်ကာမျှ ဖြစ်လတ္တံ့၊ ကြားလျှင် ကြားကာမျှ ဖြစ်လတ္တံ့၊ တွေ့ထိလျှင် တွေ့ထိကာမျှ ဖြစ်လတ္တံ့၊ သိလျှင် သိကာမျှ ဖြစ်လတ္တံ့။ မာလုကျပုတ္တ ထိုအခါ သင်သည် ထို(စွဲမက်ခြင်းအမျက် ထွက်ခြင်း တွေဝေခြင်းဖြင့်) မဖြစ်လတ္တံ့။ မာလုကျပုတ္တ အကြင်အခါ သင်သည် ထို(စွဲမက်ခြင်းအမျက် ထွက်ခြင်း တွေဝေခြင်းဖြင့်) မဖြစ်လတ္တံ့၊ မာလုကျပုတ္တ ထိုအခါ သင်သည် ထိုအာရုံခြောက်ပါးတို့၌ မတည် လတ္တံ့။ မာလုကျပုတ္တ အကြင်အခါ သင်သည် ထိုအာရုံခြောက်ပါးတို့၌ မတည်လတ္တံ့၊ မာလုကျပုတ္တ ထိုအခါ သင်သည် ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌လည်း မဖြစ်လတ္တံ့၊ တမလွန်ဘဝ၌လည်း မဖြစ်လတ္တံ့၊ နှစ်ဘဝလုံး၌ လည်း မဖြစ်လတ္တံ့၊ ဤ (ပစ္စုပ္ပန်တမလွန် နှစ်တန်သောဘဝ၌) မဖြစ်မှုသည်ပင် ဆင်းရဲ၏ အဆုံး (နိဗ္ဗာန်) မည်၏ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောအပ်သော ဤတရား စကား၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို ဤသို့ အကျယ်အားဖြင့် သိနားလည်ပါ၏ -

၁။ အဆင်းကို မြင်သော် နှစ်သက်ဖွယ် အာရုံဟု နှလုံးသွင်းသော သူ့အား သတိ မေ့ပျောက် သည်ဖြစ်၍ ပြင်းစွာ စွဲလမ်းသော စိတ်ရှိလျက် ခံစား၏။ ထိုအဆင်း အာရုံကိုလည်း လွှမ်းမိုး၍ တည်၏။

ထိုသူ့အား အဆင်းအာရုံကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော များစွာသော ဝေဒနာတို့သည် တိုးပွားကုန်၏။

သူတစ်ပါးစည်းစိမ်ကို ရှေးရှာကံစည်မှု 'အဘိဇ္ဈာ' သည် လည်းကောင်း၊ စိတ်ပင်ပန်းမှုသည် လည်း ကောင်း ထိုသူ၏ စိတ်ကို ကပ်၍ ညှဉ်းဆဲအပ်၏။ ဤသို့ ဆင်းရဲကို ဆည်းပူးနေသော သူ့အား နိဗ္ဗာန်မှ ဝေးလှ၏ဟု ဆိုအပ်၏။

၂။ အသံကို ကြားသော် နှစ်သက်ဖွယ် အာရုံဟု နှလုံးသွင်းသော သူ့အား သတိ မေ့ပျောက် သည်ဖြစ်၍ ပြင်းစွာ စွဲလမ်းသော စိတ်ရှိလျက် ခံစား၏။ ထိုအသံအာရုံကိုလည်း လွှမ်းမိုး၍ တည်၏။

ထိုသူ့အား အသံအာရုံကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော များစွာသော ဝေဒနာတို့သည် တိုးပွားကုန်၏။

သူတစ်ပါးစည်းစိမ်ကို ရှေးရှုကြံစည်မှု 'အဘိဇ္ဈာ' သည် လည်းကောင်း၊ စိတ်ပင်ပန်းမှုသည် လည်း ကောင်း ထိုသူ၏ စိတ်ကို ကပ်၍ ညှဉ်းဆဲအပ်၏။ ဤသို့ ဆင်းရဲကို ဆည်းပူးနေသော သူ့အား နိဗ္ဗာန်မှ ဝေးလှ၏ဟု ဆိုအပ်၏။

၃။ အနံ့ကို နမ်းရှူသော် နှစ်သက်ဖွယ်အာရုံဟု နှလုံးသွင်းသောသူ့အား သတိ မေ့ပျောက်သည်ဖြစ်၍ ပြင်းစွာ စွဲလမ်းသော စိတ်ရှိလျက် ခံစား၏။ ထိုအနံ့ အာရုံကိုလည်း လွှမ်းမိုး၍ တည်၏။

ထိုသူအား အနံ့အာရုံကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော များစွာသော ဝေဒနာတို့သည် တိုးပွားကုန်၏။

သူတစ်ပါးစည်းစိမ်ကို ရှေးရှုကြံစည်မှု ‘အဘိဇ္ဈာ’ သည် လည်းကောင်း၊ စိတ်ပင်ပန်းမှုသည် လည်းကောင်း ထိုသူ၏ စိတ်ကို ကပ်၍ ညှဉ်းဆဲအပ်၏။ ဤသို့ ဆင်းရဲကို ဆည်းပူးနေသော သူအား နိဗ္ဗာန်မှ ဝေးလှ၏ဟု ဆိုအပ်၏။

၄။ အရသာကို စားသောက်သော် နှစ်သက်ဖွယ် အာရုံဟု နှလုံးသွင်းသော သူအား သတိမေ့ပျောက်သည် ဖြစ်၍ ပြင်းစွာ စွဲလမ်းသော စိတ်ရှိလျက် ခံစား၏။ ထိုအရသာ အာရုံကိုလည်း လွှမ်းမိုး၍ တည်၏။

ထိုသူအား အရသာအာရုံကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော များစွာသော ဝေဒနာတို့သည် တိုးပွားကုန်၏။

သူတစ်ပါးစည်းစိမ်ကို ရှေးရှုကြံစည်မှု ‘အဘိဇ္ဈာ’ သည် လည်းကောင်း၊ စိတ်ပင်ပန်းမှုသည် လည်းကောင်း ထိုသူ၏ စိတ်ကို ကပ်၍ ညှဉ်းဆဲအပ်၏။ ဤသို့ ဆင်းရဲကို ဆည်းပူးနေသော သူအား နိဗ္ဗာန်မှ ဝေးလှ၏ဟု ဆိုအပ်၏။

၅။ အတွေ့အထိကို တွေ့ထိရသော် နှစ်သက်ဖွယ်အာရုံဟု နှလုံးသွင်းသော သူအား သတိမေ့ပျောက်သည် ဖြစ်၍ ပြင်းစွာစွဲလမ်းသော စိတ်ရှိလျက် ခံစား၏။ ထိုအတွေ့ အထိ အာရုံကိုလည်း လွှမ်းမိုး၍ တည်၏။

ထိုသူအား အတွေ့အထိ အာရုံကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော များစွာသော ဝေဒနာတို့သည် တိုးပွားကုန်၏။

သူတစ်ပါးစည်းစိမ်ကို ရှေးရှုကြံစည်မှု ‘အဘိဇ္ဈာ’ သည် လည်းကောင်း၊ စိတ်ပင်ပန်းမှုသည် လည်းကောင်း ထိုသူ၏ စိတ်ကို ကပ်၍ ညှဉ်းဆဲအပ်၏။ ဤသို့ ဆင်းရဲကို ဆည်းပူးနေသော သူအား နိဗ္ဗာန်မှ ဝေးလှ၏ ဟု ဆိုအပ်၏။

၆။ သဘောတရားကို သိသော် နှစ်သက်ဖွယ် အာရုံဟု နှလုံးသွင်းသော သူအား သတိမေ့ပျောက်သည် ဖြစ်၍ ပြင်းစွာ စွဲလမ်းသော စိတ်ရှိလျက် ခံစား၏။ ထိုသဘော တရားကိုလည်း လွှမ်းမိုး၍ တည်၏။

ထိုသူအား သဘောတရားကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော များစွာသော ဝေဒနာတို့သည် တိုးပွားကုန်၏။ သူတစ်ပါးစည်းစိမ်ကို ရှေးရှုကံစည်မှု ‘အဘိဇ္ဈာ’ သည် လည်းကောင်း၊ စိတ်ပင်ပန်းမှုသည် လည်းကောင်း ထိုသူ၏ စိတ်ကို ကပ်၍ ညှဉ်းဆဲ အပ်၏။ ဤသို့ ဆင်းရဲကို ဆည်းပူးနေသော သူအား နိဗ္ဗာန်မှ ဝေးလှ၏ ဟု ဆိုအပ်၏။

၁။ ထိုသူသည် အဆင်းကို မြင်လတ်သော် ထင်သော သတိရှိသည် ဖြစ်၍ အဆင်းတို့၌ မစွဲမက်၊ စွဲမက်မှု ကင်းသော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ခံစား၏။ ထိုအဆင်းကို လွှမ်းမိုး၍ မတည်။

အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် အဆင်းကို ရှုသော် လည်းကောင်း၊ ဝေဒနာကို မှီဝဲသော် လည်းကောင်း ထိုသူအား ဆင်းရဲကုန်ခန်း၏။ မတိုးပွား။ ဤသို့သော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ထိုသူသည် သတိရှိသည် ဖြစ်၍ ကျင့်၏။ ဤသို့ ဆင်းရဲကို ဖျက်ဆီးသောသူအား နိဗ္ဗာန်နှင့် နီး၏ဟု ဆိုအပ်၏။

၂။ ထိုသူသည် အသံကို ကြားလတ်သော် ထင်သော သတိရှိသည် ဖြစ်၍ အသံတို့၌ မစွဲမက်၊ စွဲမက်မှု ကင်းသော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ခံစား၏။ ထိုအသံကိုလည်း လွှမ်းမိုး၍ မတည်။

အကြင် အခြင်းအရာ အားဖြင့် အသံကို နားထောင်သော် လည်းကောင်း၊ ဝေဒနာကို မှီဝဲသော် လည်းကောင်း ထိုသူ အား ဆင်းရဲ ကုန်ခန်း၏။ မတိုးပွား။ ဤသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ထိုသူသည် သတိရှိသည်ဖြစ်၍ ကျင့်၏။ ဤသို့ ဆင်းရဲကို ဖျက်ဆီးသော သူအား နိဗ္ဗာန်နှင့် နီး၏ ဟု ဆိုအပ်၏။

၃။ ထိုသူသည် အနံ့ကို နမ်းရှူလတ်သော် ထင်သော သတိရှိသည် ဖြစ်၍ အနံ့တို့၌ မစွဲမက်၊ စွဲမက်မှု ကင်းသော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ခံစား၏။ ထိုအနံ့ကိုလည်း လွှမ်းမိုး၍ မတည်။

အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် အနံ့ကို နမ်းရှူသော်လည်းကောင်း၊ ဝေဒနာကို မှီဝဲသော် လည်းကောင်း ထိုသူအား ဆင်းရဲကုန်ခန်း၏။ မတိုးပွား။ ဤသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ထိုသူသည် သတိရှိသည် ဖြစ်၍ ကျင့်၏။ ဤသို့ ဆင်းရဲကို ဖျက်ဆီးသောသူအား နိဗ္ဗာန်နှင့် နီး၏ဟု ဆိုအပ်၏။

၄။ ထိုသူသည် အရသာကို စားသောက်ရသော် ထင်သော သတိရှိသည် ဖြစ်၍ အရသာတို့၌ မစွဲမက်၊ စွဲမက်မှု ကင်းသော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ခံစား၏။ ထို အရသာကိုလည်း လွှမ်းမိုး၍ မတည်။

အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် အရသာကို စားသောက်သော် လည်းကောင်း၊ ဝေဒနာကို မှီဝဲသော် လည်းကောင်း ထိုသူအား ဆင်းရဲ ကုန်ခန်း၏။ မတိုးပွား။ ဤသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ထိုသူသည် သတိရှိသည် ဖြစ်၍ ကျင့်၏။ ဤသို့ ဆင်းရဲကို ဖျက်ဆီးသော သူအား နိဗ္ဗာန်နှင့် နီး၏ဟု ဆိုအပ်၏။

၅။ ထိုသူသည် အတွေ့အထိကို တွေ့ထိရသော် ထင်သော သတိရှိသည် ဖြစ်၍ အတွေ့အထိတို့၌ မစွဲမက်၊ စွဲမက်မှု ကင်းသော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ခံစား၏။ ထိုအတွေ့အထိကိုလည်း လွှမ်းမိုး၍ မတည်။

အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် အတွေ့အထိကို တွေ့ထိသော် လည်းကောင်း၊ ဝေဒနာကို မှီဝဲသော် လည်းကောင်း ထိုသူအား ဆင်းရဲ ကုန်ခန်း၏။ မတိုးပွား။ ဤသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ထိုသူသည် သတိရှိသည် ဖြစ်၍ ကျင့်၏။ ဤသို့ ဆင်းရဲကို ဖျက်ဆီးသူအား နိဗ္ဗာန်နှင့် နီး၏ဟု ဆိုအပ်၏။

၆။ ထိုသူသည် သဘောတရားကို သိရသော် ထင်သော သတိရှိသည် ဖြစ်၍ သဘောတရားတို့၌ မစွဲမက်၊ စွဲမက်မှု ကင်းသော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ခံစား၏။ ထိုသဘောတရားကိုလည်း လွှမ်းမိုး၍ မတည်။

အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် သဘောတရားကို သိသော် လည်းကောင်း၊ ဝေဒနာကို မှီဝဲသော် လည်းကောင်း ထိုသူအား ဆင်းရဲ ကုန်ခန်း၏။ မတိုးပွား။ ဤသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ထိုသူသည် သတိရှိသည် ဖြစ်၍ ကျင့်၏။ ဤသို့ ဆင်းရဲကို ဖျက်ဆီးသူအား နိဗ္ဗာန်နှင့် နီး၏ဟု ဆိုအပ်၏။

အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောအပ်သော ဤစကားတော် ၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို ဤသို့ အကျယ်အားဖြင့် နားလည်ပါ၏ဟု လျှောက်၏။ မာလုကျပုတ္တ ကောင်းပေစွ၊ ကောင်းပေစွ၊ မာလုကျ ပုတ္တ သင်သည် ငါဘုရား အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောကြားအပ်သော စကားတော်၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို အကျယ်အားဖြင့် ကောင်းစွာ သိပေ၏-

၁။ အဆင်းကို မြင်သော် နှစ်သက်ဖွယ်အာရုံဟု နှလုံးသွင်းသော သူအား သတိမေ့ပျောက် သည်ဖြစ်၍ ပြင်းစွာစွဲလမ်း သော စိတ်ရှိလျက် ခံစား၏။ ထိုအဆင်းကိုလည်း လွှမ်းမိုး၍ တည်၏။

ထိုသူအား အဆင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော များစွာသော ဝေဒနာတို့သည် တိုးပွားကုန်၏။ သူတစ်ပါး စည်းစိမ်ကို ရှေးရှုကြံစည်မှု ‘အဘိဇ္ဈာ’ သည် လည်းကောင်း၊ စိတ်ပင်ပန်းမှုသည် လည်းကောင်း ထိုသူ၏ စိတ်ကို ကပ်၍ ညှဉ်းဆဲအပ်၏။ ဤသို့ ဆင်းရဲကို ဆည်းပူးနေသော သူအား နိဗ္ဗာန်မှ ဝေးလှ၏ဟု ဆိုအပ်၏။

၆။ ထိုသူသည် သဘောတရားကို သိသော် ထင်သော သတိရှိသည် ဖြစ်၍ သဘောတရားတို့၌ မစွဲမက်၊ စွဲမက်မှု ကင်းသော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ခံစား၏။ ထိုသဘောတရားကိုလည်း လွှမ်းမိုး၍ မတည်။

အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် သဘောတရားကို သိသော် လည်းကောင်း၊ ဝေဒနာကို မှီဝဲသော် လည်းကောင်း ထိုသူအား ဆင်းရဲ ကုန်ခန်း၏။ မတိုးပွား။ ဤသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ထိုသူသည် သတိရှိသည် ဖြစ်၍ ကျင့်၏။ ဤသို့ ဆင်းရဲကို ဖျက်ဆီးသောသူအား နိဗ္ဗာန်နှင့် နီး၏ဟုဆိုအပ်၏။

မာလုကျပုတ္တ ငါဘုရား အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောကြားအပ်သော ဤစကားတော်၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို ဤသို့ အကျယ် အားဖြင့် မှတ်အပ်၏ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထိုအခါ အသျှင်မာလုကျပုတ္တသည် မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော်ကို အလွန်နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်၍ နေရာမှ ထကာ မြတ်စွာဘုရားကို ရိုသေစွာ ရှိခိုးလျက် အရိုအသေပြုကာ ဖဲသွားလေ၏။ ထို့နောက် အသျှင်မာလုကျပုတ္တသည် တစ်ပါး တည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်လျက် မမေ့မလျော့ လုံ့လရှိသည် ဖြစ်၍ (နိဗ္ဗာန်)သို့ စေလွှတ်သော စိတ်ရှိလျက် နေလတ်သော် မကြာမီပင် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ကပ်ရောက်ကြသော အမျိုးသားတို့ လိုလား တောင့်တအပ်သော အတုမရှိသော အကျင့်မြတ်၏ အဆုံး ဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို ယခုဘဝ၌ ပင်ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။

“ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်(မဂ်)ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ” ဟု သိ၏။ အသျှင်မာလုကျပုတ္တသည်လည်း ရဟန္တာတို့တွင် တစ်ပါးအပါအဝင် ဖြစ်လေ၏။

ဒုတိယသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - သဠဝဂ် ===

၃ - ပရိဟာနဓမ္မသုတ်

၉၆။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ယုတ်လျော့မှု သဘောကို လည်းကောင်း၊ မယုတ်လျော့မှု သဘောကို လည်းကောင်း၊ လွှမ်းမိုးကြောင်းတရား ခြောက်ပါးတို့ကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားတို့ကိုနာကြ ကုန်လော့။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ယုတ်လျော့မှုသဘော ဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းအား မျက်စိဖြင့် အဆင်းကို မြင်သော် ပြေးသွားကြံ့စည်တတ်ကုန် နှောင်ဖွဲ့ကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော ယုတ်ညံ့ကုန်သော အကုသိုလ်တရားတို့ သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏။ ထိုဖြစ်ပေါ်လာသော အကုသိုလ် တရားကို ရဟန်းသည် လက်ခံနေခဲ့မှု မပယ်စွန့်ခဲ့မှု မဖျောက်ဖျက်ခဲ့မှု ကင်းအောင် မပြုခဲ့မှု နောက်ထပ် မဖြစ်ခြင်းသို့ မရောက်စေခဲ့မှု ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဖြစ်မှုကို ရဟန်းသည် “ (ငါကား) ကုသိုလ်တရားတို့မှ ယုတ်လျော့နေ၏၊ အကြောင်းသော်ကား ဤသို့ ဖြစ်မှုကို ယုတ်လျော့မှုဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ သောကြောင့်တည်း” ဟု သိသင့်သိထိုက်၏။ပ။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းအား လျှာဖြင့် အရသာကို လျက်သော်။ပ။ ရဟန်းတို့ နောက် တစ်မျိုးကား ရဟန်းအား စိတ်ဖြင့် သဘောတရားကို သိသော် ပြေးသွား ကြံ့စည်တတ်ကုန် နှောင်ဖွဲ့ ကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော ယုတ်ညံ့ကုန်သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏။ ထိုဖြစ် ပေါ်လာသော အကုသိုလ်တရားတို့ကို ရဟန်းသည် လက်ခံနေ ခဲ့မှု မပယ်စွန့်ခဲ့မှု မဖျောက်ဖျက်ခဲ့မှု ကင်းအောင် မပြုခဲ့မှု နောက်ထပ် မဖြစ်ခြင်းသို့ မရောက်စေခဲ့မှု ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဖြစ်မှုကို ရဟန်းသည် “(ငါကား) ကုသိုလ်တရားတို့မှ ယုတ်လျော့နေ၏၊ အကြောင်းသော်ကား ဤသို့ ဖြစ်မှုကို ယုတ်လျော့မှု

ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသောကြောင့်တည်း” ဟု သိသင့်သိထိုက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ယုတ်လျော့မှု သဘော ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မယုတ်လျော့မှု သဘော ဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းအား မျက်စိဖြင့် အဆင်းကို မြင်သော် ပြေးသွား ကြံစည်တတ်ကုန် နှောင်ဖွဲ့ကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော ယုတ်ညံ့ကုန်သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏။ ထိုအကုသိုလ်တရားတို့ကို ရဟန်းသည် လက်မခံခဲ့မှု ပယ်စွန့်ခဲ့မှု ဖျောက်ဖျက်ခဲ့မှု ကင်းအောင် ပြုခဲ့မှု နောက်ထပ် မဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်စေခဲ့မှု ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဖြစ်မှုကို ရဟန်းသည် “(ငါကား) ကုသိုလ်တရားတို့မှ မယုတ်လျော့၊ အကြောင်း သော်ကား ဤသို့ ဖြစ်မှုကို မယုတ်လျော့မှု ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသောကြောင့်တည်း” ဟု သိသင့်သိထိုက်၏။ပ။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းအား လျှာဖြင့် အရသာကို လျက်သော်။ပ။ ရဟန်းတို့နောက် တစ်မျိုးကား ရဟန်းအား စိတ်ဖြင့် သဘောတရားကို သိသော် ပြေးသွားကြံစည်တတ်ကုန် နှောင်ဖွဲ့ ကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော ယုတ်ညံ့ကုန် သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏။ ထိုအကုသိုလ် တရားတို့ကို ရဟန်းသည် လက်မခံခဲ့မှု ပယ်စွန့်ခဲ့မှု ဖျောက်ဖျက်ခဲ့မှု ကင်းအောင် ပြုခဲ့မှု နောက်ထပ် မဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်စေခဲ့မှု ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဖြစ်မှုကို ရဟန်းသည် “(ငါကား) ကုသိုလ်တရားတို့မှ မယုတ်လျော့၊ အကြောင်းသော်ကား ဤသို့ ဖြစ်မှုကို မယုတ်လျော့မှု ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ သောကြောင့်တည်း” ဟု သိသင့် သိထိုက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မယုတ်လျော့မှု သဘော ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ လွှမ်းမိုးကြောင်းတရား ခြောက်ပါးတို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာ တော်၌ ရဟန်းအား မျက်စိဖြင့် အဆင်းကို မြင်သော် ပြေးသွား ကြံစည်တတ်ကုန် နှောင်ဖွဲ့ကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော ယုတ်ညံ့ကုန်သော အကုသိုလ် တရားတို့သည် မဖြစ်ပေါ်လာကုန်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ မဖြစ်ပေါ်မှုကို ရဟန်းသည် “ဤအကြောင်းတရားကို လွှမ်းမိုးအပ်၏။ အကြောင်းသော်ကား ဤသို့ ဖြစ်ပေါ်မှုကို လွှမ်းမိုးကြောင်း တရားဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ကြောင့်တည်း” ဟု သိသင့် သိထိုက်၏။ပ။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား “ရဟန်းအား စိတ်ဖြင့် သဘောတရားကို သိသော် ပြေးသွား ကြံစည် တတ်ကုန် နှောင်ဖွဲ့ကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော ယုတ်ညံ့ကုန်သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် မဖြစ်ပေါ် လာကုန်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ မဖြစ်ပေါ်မှုကို ရဟန်းသည် “ဤအကြောင်းတရားကို လွှမ်းမိုးအပ်၏။ အကြောင်းသော်ကား ဤသို့ မဖြစ်ပေါ်မှုကို လွှမ်းမိုးကြောင်းတရားဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ သောကြောင့်တည်း” ဟု သိသင့်သိထိုက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားတို့ကို လွှမ်းမိုးကြောင်း တရား ခြောက်ပါး တို့ဟူ၍ ဆိုအပ်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - သဠဝဂ် ===

၄ - ပမာဒဝိဟာရီသုတ်

၉၇။ ရဟန်းတို့ မေ့မေ့လျော့လျော့ နေတတ်သူကို လည်းကောင်း၊ မမေ့မလျော့ နေတတ်သူကို လည်းကောင်း သင်တို့ အား ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မေ့မေ့လျော့လျော့ နေတတ်သူ ဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ စက္ခုန္ဓြေကို မပိတ်ဆို့သည် ဖြစ်၍ နေသော သူ၏ စိတ်သည် စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် မြင်အပ်ကုန်သော အဆင်းတို့၌ စိုစွတ်လျက် ဖြစ်၏။ ထိုစိုစွတ်လျက် ဖြစ်သော စိတ်ရှိသူအား ဝမ်းမြောက်မှု မဖြစ်နိုင်၊ ဝမ်းမြောက်မှု မရှိသော် နှစ်သက်မှု မဖြစ်နိုင်၊ နှစ်သက်မှု မရှိသော် ငြိမ်းချမ်းမှု မဖြစ်နိုင်၊ ငြိမ်းချမ်းမှု မရှိသော် ဆင်းရဲ၏။ ဆင်းရဲသော သူ၏ စိတ်သည် မတည်ငြိမ်၊ စိတ် မတည်ငြိမ်သော် တရားတို့သည် ထင်စွာ မဖြစ်ပေါ် နိုင်ကြကုန်၊ တရားတို့ ထင်စွာ မဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့် မေ့မေ့လျော့လျော့ နေတတ်သူဟူ၍ သာရေတွက် ခြင်းသို့ ရောက်၏။ပ။

ရဟန်းတို့ ဇိဝှိန္ဓြေကို မပိတ်ဆို့သည်ဖြစ်၍ နေသော သူ၏ စိတ်သည် ဇိဝှိဝိညာဏ်ဖြင့် လျက်အပ် ကုန်သော အရသာတို့၌ စိုစွတ်လျက် ဖြစ်၏။ ထိုစိုစွတ်လျက် ဖြစ်သော စိတ်ရှိသူအား။ပ။ မေ့မေ့လျော့လျော့ နေတတ်သူ ဟူ၍သာ ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ မနိန္ဓြေကို မပိတ်ဆို့သည် ဖြစ်၍ နေသော သူ၏ စိတ်သည် မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော သဘောတရား တို့၌ စိုစွတ်လျက် ဖြစ်၏။ ထိုစိုစွတ်လျက် ဖြစ်သော စိတ်ရှိသူအား ဝမ်းမြောက်မှု မဖြစ်နိုင်၊ ဝမ်းမြောက်မှု မရှိသော် နှစ်သက်မှု မဖြစ်နိုင်၊ နှစ်သက်မှု မရှိသော် ငြိမ်းချမ်းမှု မဖြစ်နိုင်၊ ငြိမ်းချမ်းမှု မရှိသော် ဆင်းရဲ၏။ ဆင်းရဲသော သူ၏ စိတ်သည် မတည်ငြိမ်၊ စိတ်မတည်ငြိမ်သော် တရားတို့သည် ထင်စွာ မဖြစ်ပေါ်နိုင်ကုန်၊ တရားတို့ ထင်စွာ မဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့် မေ့မေ့လျော့လျော့ နေတတ်သူ ဟူ၍သာ ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မေ့မေ့လျော့လျော့ နေတတ်သူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မမေ့မလျော့ နေတတ်သူ ဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ စက္ခုန္ဓြေကို ပိတ်ဆို့သည် ဖြစ်၍ နေသောသူ၏ စိတ်သည် စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် မြင်အပ်ကုန်သော အဆင်းတို့၌ စိုစွတ်လျက် မဖြစ်၊ ထိုစိုစွတ်လျက် မဖြစ်သော စိတ်ရှိသူအား ဝမ်းမြောက်မှု ဖြစ်၏။ ဝမ်းမြောက်မှုရှိသော သူအား နှစ်သက်မှု ဖြစ်၏။ နှစ်သက်မှု ရှိသော သူ၏ ကိုယ်သည် ငြိမ်းချမ်း၏။ ကိုယ်ငြိမ်းချမ်းသော သူသည် ချမ်းသာစွာ နေရ၏။ ချမ်းသာသော သူ၏ စိတ်သည် တည်ငြိမ်၏။ စိတ်တည်ငြိမ် သော် တရား တို့သည် ထင်စွာ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ တရားတို့ ထင်စွာ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့် မမေ့မလျော့ နေတတ်သူ ဟူ၍သာ ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ပ။

ရဟန်းတို့ ဇိဝှိန္ဓြေကို ပိတ်ဆို့သည် ဖြစ်၍ နေသောသူ၏ စိတ်သည် ဇိဝှိဝိညာဏ်ဖြင့် လျက်အပ် ကုန်သော အရသာတို့ ၌ စိုစွတ်လျက် မဖြစ်။ပ။ မမေ့မလျော့ နေတတ်သူဟူ၍သာ ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

ရဟန်းတို့ မနိန္ဓြေကို ပိတ်ဆို့သည် ဖြစ်၍ နေသော သူ၏ စိတ်သည် မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ် ကုန်သော သဘော တရားတို့၌ စိုစွတ်လျက် မဖြစ်၊ ထိုစိုစွတ်လျက် မဖြစ်သော စိတ်ရှိသူအား ဝမ်းမြောက်မှု ဖြစ်၏။ ဝမ်းမြောက်မှု ရှိသော သူအား နှစ်သက်မှု ဖြစ်၏။ နှစ်သက်မှုရှိသော သူ၏ ကိုယ်သည် ငြိမ်းချမ်း၏။ ကိုယ်ငြိမ်းချမ်းသော သူသည် ချမ်းသာစွာ နေရ၏။ ချမ်းသာသော သူ၏ စိတ်သည် တည်ငြိမ်၏။ စိတ်တည်ငြိမ်သော် တရားတို့သည် ထင်စွာဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ တရားတို့ ထင်စွာ

ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့် မမေ့မလျော့ နေတတ်သူဟူ၍သာ ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မမေ့မလျော့ နေတတ်သူ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

၁။ (ကိလေသာဖြင့်) စိုစွတ်လျက်

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - သဠဝဂ် ===

၅ - သံဝရသုတ်

၉၈။ ရဟန်းတို့ စောင့်စည်းမှုကို လည်းကောင်း၊ မစောင့်စည်းမှုကို လည်းကောင်း သင်တို့အား ဟောပေအံ့၊ ထိုတရား ကို နာကြကုန်လော့။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မစောင့်စည်းမှု ဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက် အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန် ချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိကုန်သော ကာမနှင့် စပ်ကုန်သော စွဲမက်အပ်ကုန်သော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် မြင်အပ် ကုန်သော အဆင်းတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုအဆင်းကို ရဟန်းသည် အလွန်နှစ်သက်ခဲ့မှု စွဲလမ်းခဲ့မှု လွှမ်းမိုး၍ တည်ခဲ့မှု ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဖြစ်နေမှုကို ရဟန်းသည် “ကုသိုလ်တရားတို့မှ ယုတ်လျော့နေ၏။ အကြောင်းသော်ကား ဤသို့ ဖြစ်နေမှုကို ယုတ်လျော့မှု ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရားဟော တော်မူသောကြောင့်တည်း” ဟု သိသင့်သိထိုက်၏။ပ။

ဇိဝှါဝိညာဏ်ဖြင့် လျက်အပ်ကုန်သော အရသာတို့သည် ရှိကုန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန် ချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိကုန်သော ကာမနှင့် စပ်ကုန်သော စွဲမက်အပ်ကုန်သော မနော ဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုသဘောတရားကို ရဟန်းသည် အလွန်နှစ်သက်ခဲ့မှု စွဲလမ်းခဲ့မှု လွှမ်းမိုး၍ တည်ခဲ့မှု ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဖြစ်နေမှုကို ရဟန်းသည် “ကုသိုလ်တရားတို့မှ ယုတ်လျော့နေ၏။ အကြောင်းသော်ကား ဤသို့ ဖြစ်နေမှုကို ယုတ်လျော့မှု ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသောကြောင့်တည်း” ဟု သိသင့် သိထိုက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မစောင့်စည်းမှု ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် စောင့်စည်းမှု ဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန် ချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိကုန်သော ကာမနှင့်စပ်ကုန်သော စွဲမက် အပ်ကုန်သော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် မြင်အပ်ကုန် သော အဆင်းတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုအဆင်းကို ရဟန်း သည် အလွန်မနှစ်သက်ခဲ့မှု မစွဲလမ်းခဲ့မှု လွှမ်းမိုး၍ မတည်ခဲ့မှု ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဖြစ်နေမှုကို ရဟန်းသည် “ကုသိုလ်တရားတို့မှ မယုတ်လျော့၊ အကြောင်းသော်ကား ဤသို့ ဖြစ်နေမှုကို မယုတ်လျော့မှု ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသောကြောင့်တည်း” ဟု သိသင့်သိထိုက်၏။ပ။

ရဟန်းတို့ ဇိဝှါဝိညာဏ်ဖြင့် လျက်အပ်ကုန်သော အရသာတို့သည် ရှိကုန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ အလိုရှိ အပ်ကုန် နှစ်သက် အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန် ချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိကုန်သော ကာမနှင့် စပ်ကုန်သော စွဲမက်အပ်ကုန်သော မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည်

ရိုက်ကုန်၏။ ငြိသဘော တရားတို့ကို ရဟန်းသည် အလွန် မနှစ်သက်ခဲ့မှု မစွဲလမ်းခဲ့မှု လွှမ်းမိုး၍ မတည်ခဲ့မှု ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဖြစ်နေမှုကို ရဟန်းသည် “ကုသိုလ်တရားတို့မှ မယုတ်လျော့၊ အကြောင်းသော်ကား ဤသို့ ဖြစ်နေမှုကို မယုတ်လျော့မှုဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသောကြောင့် တည်း” ဟု သိသင့် သိထိုက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် စောင့်စည်းမှု ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - သဠဝဂ် ===

၆ - သမာဓိသုတ်

၉၉။ ရဟန်းတို့ စိတ်တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ ကို ပွားများကြကုန်လော့၊ ရဟန်းတို့ စိတ်တည် ကြည်သော ရဟန်းသည် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိနိုင်၏။

အဘယ်သို့လျှင် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိနိုင်သနည်း။ “မျက်စိသည် မမြဲ” ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိနိုင် ၏။ “အဆင်းတို့ သည် မမြဲကုန်” ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိနိုင်၏။ “စက္ခုဝိညာဏ်သည် မမြဲ” ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိနိုင်၏။ “စက္ခုသမ္ပဿ သည် မမြဲ” ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိနိုင်၏။ စက္ခုသမ္ပဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် “ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာဝေဒနာသည် မမြဲ” ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိနိုင်၏။ “စိတ်သည် မမြဲ” ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိနိုင်၏။ သဘောတရားတို့သည်။ မနောဝိညာဏ်သည်။ မနောသမ္ပဿသည်။ မနောသမ္ပဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ် လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာဝေဒနာသည် မမြဲဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ စိတ်တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ ကို ပွားများကြကုန်လော့၊ ရဟန်းတို့ စိတ်တည်ကြည်သော ရဟန်းသည် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိနိုင်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - သဠဝဂ် ===

၇ - ပဋိသလ္လာနသုတ်

၁၀၀။ ရဟန်းတို့ တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းခြင်း၌ အားထုတ်မှုသို့ ရောက်ကြကုန်လော့၊ ရဟန်းတို့ တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းသော ရဟန်းသည် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိနိုင်၏။

အဘယ်သို့လျှင် ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ သိနိုင်သနည်း။ “မျက်စိသည် မမြဲ” ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိနိုင်၏။ “အဆင်းတို့ သည် မမြဲကုန်” ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိနိုင်၏။ “စက္ခုဝိညာဏ်သည် မမြဲ” ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိနိုင်၏။ “စက္ခု သမ္ပဿသည် မမြဲ” ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိနိုင်၏။ပ။ မနောသမ္ပဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် “ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာဝေဒနာသည် မမြဲ” ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းခြင်း၌ အားထုတ်မှုသို့ ရောက်ကြကုန်လော့။ ရဟန်းတို့ တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းသော ရဟန်းသည် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိနိုင်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - သဠဝဂ် ===

၈ - ပဌမ န တုမှာကသုတ်

၁၀၁။ ရဟန်းတို့ သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်သော တရားကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ ထိုတရားကို ပယ်သည် ရှိသော် သင်တို့ အား စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။

ရဟန်းတို့ အဘယ်တရားသည် သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ မျက်စိသည် သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ထိုမျက်စိကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ ထိုမျက်စိကို ပယ်သည်ရှိသော် သင်တို့အား စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။ အဆင်းတို့သည် သင်တို့၏ ဥစ္စာမဟုတ်ကုန်၊ ထိုအဆင်းတို့ကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ ထိုအဆင်းတို့ကို ပယ်ကြကုန်သည် ရှိသော် သင်တို့အား စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ စက္ခုဝိညာဏ်သည် သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ထိုစက္ခု ဝိညာဏ်ကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ ထိုစက္ခုဝိညာဏ်ကို ပယ်သည်ရှိသော် သင်တို့အား စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။ စက္ခုသမ္ပဿ သည် သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ထိုစက္ခုသမ္ပဿကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ ထိုစက္ခုသမ္ပဿကို ပယ်သည် ရှိသော် သင်တို့အား စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။ စက္ခုသမ္ပဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာဝေဒနာသည် သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ထိုဝေဒနာကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ ထိုဝေဒနာကို ပယ်သည်ရှိ သော် သင်တို့အား စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။ပ။

လျှာသည် သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ထိုလျှာကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ ထိုလျှာကို ပယ်သည်ရှိသော် သင်တို့အား စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။ အရသာတို့သည် သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်ကုန်၊

ထိုအရသာတို့ကို ပယ်ကြကုန် လော့၊ ထိုအရသာတို့ကို ပယ်သည်ရှိသော် သင်တို့အား စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဇိဝှိဝိညာဏ်သည် သင်တို့၏ ဥစ္စာမဟုတ်၊ ထိုဇိဝှိဝိညာဏ်ကို ပယ်ကြ ကုန်လော့၊ ထိုဇိဝှိဝိညာဏ်ကို ပယ်သည်ရှိသော် သင်တို့အား စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဇိဝှိသမ္မဿသည် သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ထိုဇိဝှိသမ္မဿကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ ထိုဇိဝှိသမ္မဿကို ပယ်သည်ရှိသော် သင်တို့အား စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဇိဝှိသမ္မဿဟူသော အကြောင်း ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာဝေဒနာသည် သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ထိုဝေဒနာကို ပယ်ကြကုန် လော့၊ ထိုဝေဒနာကို ပယ်သည်ရှိသော် သင်တို့အား စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။ပ။

စိတ်သည် သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ထိုစိတ်ကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ ထိုစိတ်ကို ပယ်သည်ရှိသော် သင်တို့အား စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။ သဘောတရားတို့သည် သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်ကုန်၊ ထိုသဘောတရားတို့ကို ပယ်ကြကုန် လော့၊ ထိုသဘောတရားတို့ကို ပယ်သည်ရှိသော် သင်တို့အား စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။ မနောဝိညာဏ်သည် သင်တို့၏ ဥစ္စာမဟုတ်၊ ထိုမနောဝိညာဏ်ကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ ထိုမနောဝိညာဏ်ကို ပယ်သည်ရှိသော် သင်တို့အား စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။ မနောသမ္မဿသည် သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ထိုမနောသမ္မဿကို ပယ်ကြကုန် လော့၊ ထိုမနောသမ္မဿကို ပယ်သည်ရှိသော် သင်တို့အား စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။ မနောသမ္မဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာသည် သင်တို့၏ ဥစ္စာမဟုတ်၊ ထိုဝေဒနာကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ ထိုဝေဒနာကို ပယ်သည်ရှိသော် သင်တို့အား စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ဤဇေတဝန်ကျောင်းတိုက်၌ အကြင် မြက် ထင်း သစ်ခက် သစ်ရွက်သည် ရှိ၏၊ ထိုမြက် ထင်း သစ်ခက် သစ်ရွက်ကို လူအပေါင်းသည် ယူသွားသော် လည်းကောင်း၊ မီးရှို့သော် လည်းကောင်း၊ အလိုရှိတိုင်း ပြုသော် လည်းကောင်း “ငါတို့ကို လူအပေါင်းသည် ယူသွား၏ ဟူ၍သော် လည်းကောင်း၊ မီးရှို့၏ ဟူ၍သော် လည်းကောင်း၊ အလိုရှိတိုင်း ပြု၏ဟူ၍ လည်းကောင်း” သင်တို့အား ဤသို့ စိတ်အကြံ ဖြစ်ရာသလော။ မဖြစ်ရာပါ အသျှင် ဘုရား။ ထိုမဖြစ်မှုသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ အသျှင်ဘုရား ဤ(မြက်စသော) အရာသည် တပည့်တော်တို့၏ ကိုယ်သော် လည်းကောင်း၊ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာသော် လည်းကောင်း မဟုတ်သောကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤအတူ မျက်စိသည် သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ထိုမျက်စိကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ ထိုမျက်စိကို ပယ်သည် ရှိသော် သင်တို့အား စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။ အဆင်းတို့သည် သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်ကုန်၊ စက္ခုဝိညာဏ် သည်။ပ။ စက္ခုသမ္မဿသည်။ပ။ စက္ခုသမ္မဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာသည် သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ထိုဝေဒနာကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ ထိုဝေဒနာကို ပယ်သည်ရှိသော် သင်တို့အား စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - သဠဝဂ် ===

၉ - ဒုတိယ န တုမှာကသုတ်

၁၀၂။ ရဟန်းတို့ သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်သော တရားကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ ထိုသင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်သော တရားကို ပယ်သည်ရှိသော် သင်တို့အား စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။

ရဟန်းတို့ အဘယ်တရားသည် သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ မျက်စိသည် သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ထိုမျက်စိကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ ထိုမျက်စိကို ပယ်သည်ရှိသော် သင်တို့အား စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။ အဆင်းတို့သည် သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်ကုန်၊ ထိုအဆင်းတို့ကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ ထိုအဆင်းတို့ကို ပယ်သည်ရှိသော် သင်တို့အား စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန် လတ္တံ့။ စက္ခုဝိညာဏ်သည် သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ထိုစက္ခုဝိညာဏ်ကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ ထိုစက္ခုဝိညာဏ်ကို ပယ်သည်ရှိသော် သင်တို့အား စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။ပ။ စက္ခုသမ္မဿသည် သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ထိုစက္ခုသမ္မဿကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ ထိုစက္ခုသမ္မဿကို ပယ်သည်ရှိသော် သင်တို့အား စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။ပ။ မနောသမ္မဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာသည် သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ထိုဝေဒနာကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ ထိုဝေဒနာကို ပယ်သည် ရှိသော် သင်တို့အား စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။

ရဟန်းတို့ သင်တို့၏ ဥစ္စာမဟုတ်သော တရားကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ ထိုသင်တို့၏ ဥစ္စာမဟုတ်သော တရားကို ပယ်သည်ရှိသော် သင်တို့အား စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - သဠဝဂ် ===

၁၀ - ဥဒကသုတ်

၁၀၃။ ရဟန်းတို့ ရာမ၏သား ဥဒကသည် “ငါသည် ပညာရှိ အစစ်တည်း၊ အလုံးစုံသော ဝဋ်ဆင်းရဲ ကို စင်စစ် အောင်ပြီးသူတည်း၊ မတူးအပ်သေးသော ဆင်းရဲအမြစ်ကို စင်စစ် တူးပြီးသူတည်း” ဟု ဤသို့သော စကားကို ပြောဆို၏။ ရဟန်းတို့ ရာမ၏သား ဥဒကသည် ပညာရှိ မဟုတ်သူသာ ဖြစ်လျက် “ငါပညာရှိ” ဟု ပြောဆို၏။ အလုံးစုံသော ဝဋ်ဆင်းရဲ ကို မအောင်သေးသူသာ ဖြစ်လျက် “အောင်ပြီးသူ” ဟု ပြောဆို၏။ ဆင်းရဲအမြစ်ကို စင်စစ် မတူးအပ်သေးပါဘဲလျက် “ငါသည် ဆင်းရဲအမြစ်ကို တူးပြီးသူ” ဟု ပြောဆို၏။ ရဟန်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ဤသာသနာတော်၌ ရှိသော ရဟန်းက သာလျှင် “ငါသည် ပညာရှိ အစစ်တည်း၊ အလုံးစုံသော ဝဋ်ဆင်းရဲကို စင်စစ် အောင်ပြီးသူတည်း၊ မတူးအပ်သေးသော ဆင်းရဲအမြစ်ကို စင်စစ် တူးပြီးသူတည်း” ဟူသော ထိုစကားကို ပြောဆိုလိုသော် ကောင်းစွာ ပြောဆို နိုင်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပညာရှိဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် တွေ့ထိမှုတည်ရာ ခြောက်မျိုး တို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊

အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်ရာကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ပညာရှိ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် အလုံးစုံသော ဝဋ်ဆင်းရဲကို အောင်ပြီးသူ ဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် တွေ့ထိမှု တည်ရာ ခြောက်မျိုးတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်ရာကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ သိသောကြောင့် အဘယ်အရာကိုမျှ မစွဲလမ်းတော့ဘဲ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဝဋ်ဆင်းရဲကို အောင်ပြီးသူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် မတူးအပ်သေးသော ဆင်းရဲအမြစ်ကို တူးပြီးသူ ဖြစ် သနည်း။ ရဟန်းတို့ “ဝဋ်ဆင်းရဲ” ဟူသော ဤအမည်ကား မဟာဘုတ်လေးပါးကို မှီ၍ ဖြစ်သော မိဘတို့ သုတ်သွေးကို မှီ၍ ဖြစ်သော ထမင်း မုယောမုံတို့ကြောင့် ကြီးပွားရသော မမြဲခြင်း လိမ်းကျံခြင်း ဆုပ်နယ်ခြင်း ပြိုကွဲခြင်း ပျက်စီးခြင်း သဘောရှိသော ဤခန္ဓာကိုယ်၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ “ဆင်းရဲအမြစ်” ဟူသော ဤအမည်ကား တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ ၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းအား တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ ကို ပယ်ပြီး ဖြစ်၏။ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီး ဖြစ်၏။ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာ ကဲ့သို့ ပြုပြီး ဖြစ်၏။ နောင်တစ်ဖန် မဖြစ်ပေါ်အောင် ပြုပြီး ဖြစ်၏။ နောင်အခါ ဖြစ်ခြင်း သဘော မရှိတော့ချေ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် မတူးအပ်သေးသော ဆင်းရဲအမြစ်ကို တူးပြီးသူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ရာမ၏သား ဥဒကသည် “ငါသည် ပညာရှိ အစစ်တည်း၊ အလုံးစုံသော ဝဋ်ဆင်းရဲကို အောင်ပြီးသူတည်း၊ မတူးအပ်သေးသော ဆင်းရဲအမြစ်ကို စင်စစ် တူးပြီးသူတည်း” ဟု ဤသို့သော စကားကို ပြောဆို၏။ ရဟန်းတို့ ရာမ၏သား ဥဒကသည် ပညာရှိ မဟုတ်သူသာ ဖြစ်လျက် “ငါပညာရှိ” ဟု ပြောဆို၏။ အလုံးစုံသော ဝဋ်ဆင်းရဲကို အောင်ပြီးသူ မဟုတ်ပါဘဲလျက် “အောင်ပြီးသူ” ဟု ပြောဆို၏။ ဆင်းရဲအမြစ်ကို စင်စစ် မတူးအပ်သေးပါဘဲလျက် “ငါသည် ဆင်းရဲအမြစ်ကို စင်စစ် တူးပြီးသူ” ဟု ပြောဆို၏။ ရဟန်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ဤသာသနာတော်၌ ရှိသော ရဟန်းကသာလျှင် “ငါသည် ပညာရှိ အစစ်တည်း၊ အလုံးစုံသော ဝဋ်ဆင်းရဲကို အောင်ပြီးသူတည်း၊ မတူးအပ်သေးသော ဆင်းရဲအမြစ်ကို စင်စစ် တူးပြီးသူတည်း” ဟူသော ထိုစကားကို ပြောဆိုလိုသော် ကောင်းစွာ ပြောဆိုနိုင် ရာ၏ ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ငါးခုမြောက် သဠဝင် ပြီး၏။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၁) ၁ - ယောဂက္ခေမိဝဂ် ===

၁ - ယောဂက္ခေမိသုတ်

၁၀၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ယောဂကို ကုန်စေသော သူ၏ အကြောင်းဖြစ်သော တရားကို သင်တို့အား ဟောပြောအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့။

ရဟန်းတို့ ယောဂကို ကုန်စေနိုင်သူ၏ အကြောင်းဖြစ်သော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန် ချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိ ကုန်သော ကာမနှင့် စပ်ကုန်သော စွဲမက်အပ်ကုန် သော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် မြင်အပ်ကုန်သော အဆင်း တို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုအဆင်းတို့ကို မြတ်စွာဘုရားသည် ပယ်အပ် ကုန်ပြီ၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်အပ်ကုန်ပြီ၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုအပ်ကုန်ပြီ၊ နောင်တစ်ဖန် မဖြစ် အောင် ပြုအပ်ကုန်ပြီ၊ နောင်အခါ ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိကုန်၊ ထိုအဆင်းတို့ကို ပယ်ခြင်းငှါ အားထုတ်မှုကို ဟောကြားတော် မူ၏။ ထို့ကြောင့် “မြတ်စွာဘုရားကို ယောဂကုန်ပြီးသူ” ဟု ဆိုအပ်၏။ပ။

ရဟန်းတို့ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန် ချစ်ခင်ဖွယ် သဘော ရှိကုန်သော ကာမ နှင့်စပ်ကုန်သော စွဲမက်အပ်ကုန်သော မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော သဘော တရားတို့သည် ရှိကုန်၏။ ဌိသဘော တရားတို့ကို မြတ်စွာဘုရားသည် ပယ်အပ်ကုန်ပြီ၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်အပ်ကုန်ပြီ၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုအပ်ကုန်ပြီ၊ နောင်တစ်ဖန် မဖြစ်အောင် ပြုအပ်ကုန်ပြီ၊ နောင်အခါ ဖြစ်ခြင်း သဘော မရှိကုန်၊ ထိုသဘောတရားတို့ကို ပယ်ခြင်းငှါ အားထုတ်မှုကို ဟောကြားတော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် “မြတ်စွာဘုရားကို ယောဂကုန်ပြီးသူ” ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လျှင် ယောဂကို ကုန်စေနိုင်သူ၏ အကြောင်းဖြစ်သော တရားတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၁) ၁ - ယောဂက္ခေမိဝဂ် ===

၂ - ဥပါဒါယသုတ်

၁၀၅။ ရဟန်းတို့ အဘယ်တရားရှိလျှင် အဘယ်တရားကို စွဲလမ်း၍ ကိုယ်တွင်း အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ချမ်းသာ ဆင်းရဲ ဖြစ်ပေါ်သနည်း။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့အား တရားတို့သည် မြတ်စွာဘုရား လျှင် အမွန်အစ ရှိပါကုန်၏။ ရဟန်း တို့ မျက်စိရှိလျှင် မျက်စိကို စွဲလမ်း၍ ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ပ။ စိတ်ရှိလျှင် စိတ်ကို စွဲလမ်း၍ ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း။ မျက်စိသည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင် ဘုရား။ မမြဲသော မျက်စိသည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော မျက်စိကို မစွဲလမ်းလျှင် ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲ ဖြစ်ပေါ်နိုင်ရာသလော။ မဖြစ်ပေါ် နိုင်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။ပ။ လျှာသည် မြဲသလော၊

မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော လျှာသည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော လျှာကို မစွဲလမ်းလျှင် ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲ ဖြစ်ပေါ်နိုင်ရာသလော။ မဖြစ်ပေါ် နိုင်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။ပ။ စိတ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲ သလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော စိတ်သည် ချမ်းသာလော၊ ဆင်းရဲလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော စိတ်ကို မစွဲလမ်းလျှင် ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲ ဖြစ်ပေါ်နိုင်ရာသလော။ မဖြစ်ပေါ်နိုင်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ မြင်သော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် မျက်စိ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ပ။ စိတ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ငြီးငွေ့သော် စွဲမက်မှု ကင်း၏။ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်၏။ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော် (ကိလေသာမှ) “လွတ်မြောက်ပြီ” ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်၏။ “ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်(မဂ်)ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ” ဟု သိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

သဗ္ဗာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၁) ၁ - ယောဂက္ခေမိဝဂ် ===

၃ - ဒုက္ခသမုဒယသုတ်

၁၀၆။ ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲ၏ ဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း ဟောပြုပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့။

ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲ၏ ဖြစ်ခြင်းကား အဘယ်နည်း။ မျက်စိကို လည်းကောင်း၊ အဆင်းတို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ စက္ခု ဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ (မျက်စိ အဆင်း စက္ခုဝိညာဏ်) သုံးမျိုးတို့၏ ပေါင်းဆုံမှုကြောင့် တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ဖြစ်၏။ တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ဖြစ်၏။ ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ဤတပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ သည် ဆင်းရဲ၏ ဖြစ်ကြောင်းတည်း။ပ။

လျှာကို လည်းကောင်း၊ အရသာတို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ ဇိဝှိဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ (လျှာ ရသာရုံ ဇိဝှိဝိညာဏ်) သုံးမျိုးတို့၏ ပေါင်းဆုံမှုကြောင့် တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ဖြစ်၏။ တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ဟူ သော အကြောင်းကြောင့် ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ဖြစ်၏။ ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ဤတပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ သည် ဆင်းရဲ၏ ဖြစ်ကြောင်းပေတည်း။ပ။ စိတ်ကို လည်းကောင်း၊ သဘောတရားတို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ မနောဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ (စိတ် သဘောတရား မနောဝိညာဏ်) သုံးမျိုးတို့၏ ပေါင်းဆုံမှုကြောင့် တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ဖြစ်၏။ တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ဖြစ်၏။ ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ဟူသော အကြောင်း ကြောင့် တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ သည် ဆင်းရဲ၏ ဖြစ်ကြောင်းပေတည်း။

ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲ၏ ချုပ်ခြင်းကား အဘယ်နည်း။ မျက်စိကို လည်းကောင်း၊ အဆင်းတို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ စက္ခုဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ (မျက်စိ အဆင်း စက္ခုဝိညာဏ်) သုံးမျိုးတို့၏ ပေါင်းဆုံမှုကြောင့် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ဖြစ်၏။ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ဖြစ်၏။ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ထိုတပ်မက်မှု 'တဏှာ' ၏ သာလျှင် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ချုပ်၏။ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝ ချုပ်၏။ ဘဝချုပ်ခြင်းကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' ချုပ်၏။ ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် အိုမှု 'ဇရာ'၊ သေမှု 'မရဏ'၊ စိုးရိမ်မှု 'သောက'၊ ငိုကြွေးမှု 'ပရိဒေဝ'၊ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု 'ဒုက္ခ'၊ စိတ်ဆင်းရဲမှု 'ဒေါမနဿ'၊ ပြင်းစွာပင်ပန်းမှု 'ဥပါယာသ' တို့ ချုပ်ကုန်၏။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဤဆင်းရဲအစု၏ ချုပ်မှုသည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ဆင်းရဲ၏ ချုပ်ခြင်းတည်း။ပ။

လျှာကို လည်းကောင်း၊ အရသာတို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ ဇိဝှိဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ပ။ စိတ်ကို လည်းကောင်း၊ သဘောတရားတို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ မနောဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ (စိတ် သဘောတရား မနောဝိညာဏ်) သုံးမျိုးတို့၏ ပေါင်းဆုံမှုကြောင့် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ဖြစ်၏။ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ဖြစ်၏။ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ထိုတပ်မက်မှု 'တဏှာ' ၏ သာလျှင် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ချုပ်၏။ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝချုပ်၏။ ဘဝ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' ချုပ်၏။ ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် အိုမှု 'ဇရာ'၊ သေမှု 'မရဏ'၊ စိုးရိမ်မှု 'သောက'၊ ငိုကြွေးမှု 'ပရိဒေဝ'၊ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု 'ဒုက္ခ'၊ စိတ်ဆင်းရဲမှု 'ဒေါမနဿ'၊ ပြင်းစွာပင်ပန်းမှု 'ဥပါယာသ' တို့ ချုပ်ကုန်၏။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဤဆင်းရဲအစု၏ ချုပ်မှုသည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ဆင်းရဲ၏ ချုပ်ခြင်းတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၁) ၁ - ယောဂက္ခေမိဝဂ် ===

၄ - လောကသမုဒယသုတ်

၁၀၇။ ရဟန်းတို့ လောက၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း ဟောပြု ပေအံ့။ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့။

ရဟန်းတို့ လောက၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကား အဘယ်နည်း။ မျက်စိကို လည်းကောင်း၊ အဆင်းတို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ စက္ခုဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ (မျက်စိ အဆင်း စက္ခုဝိညာဏ်) သုံးမျိုးတို့၏ ပေါင်းဆုံမှုကြောင့် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ဖြစ်၏။ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ဖြစ်၏။ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ဖြစ်၏။ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဘဝ ဖြစ်၏။ ဘဝဟူသော အကြောင်းကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' ဖြစ်၏။ ပဋိသန္ဓေနေမှု 'ဇာတိ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် အိုမှု 'ဇရာ'၊ သေမှု 'မရဏ'၊ စိုးရိမ်မှု 'သောက'၊

ငိုကြွေးမှု ‘ပရိဒေဝ’၊ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု ‘ဒုက္ခ’၊ စိတ်ဆင်းရဲမှု ‘ဒေါမနဿ’၊ ပြင်းစွာပင်ပန်းမှု ‘ဥပါယာသ’ တို့ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား လောက၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းတည်း။ပ။

လျှာကို လည်းကောင်း၊ အရသာတို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ ဇိဝှိဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ပ။ စိတ်ကို လည်းကောင်း၊ သဘောတရားတို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ မနောဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ (စိတ် သဘောတရား မနောဝိညာဏ်) သုံးမျိုးတို့၏ ပေါင်းဆုံမှုကြောင့် တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ဖြစ်၏။ တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ဖြစ်၏။ ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ဟူသော အကြောင်း ကြောင့် တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ ဖြစ်၏။ စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဘဝ ဖြစ်၏။ ဘဝဟူသော အကြောင်းကြောင့် ပဋိသန္ဓေ နေမှု ‘ဇာတိ’ ဖြစ်၏။ ပဋိသန္ဓေနေမှု ‘ဇာတိ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် အိုမှု ‘ဇရာ’၊ သေမှု ‘မရဏ’၊ စိုးရိမ်မှု ‘သောက’၊ ငိုကြွေးမှု ‘ပရိဒေဝ’၊ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု ‘ဒုက္ခ’၊ စိတ်ဆင်းရဲမှု ‘ဒေါမနဿ’၊ ပြင်းစွာပင်ပန်းမှု ‘ဥပါယာသ’ တို့ ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား လောက၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ လောက၏ ချုပ်ခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း။ မျက်စိကို လည်းကောင်း၊ အဆင်းတို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ စက္ခုဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ (မျက်စိ အဆင်း စက္ခုဝိညာဏ်) သုံးမျိုးတို့၏ ပေါင်းဆုံမှုကြောင့် တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ဖြစ်၏။ တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ဖြစ်၏။ ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ ဖြစ်၏။

ထိုတပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ ၏ သာလျှင် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ ချုပ်၏။ စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝ ချုပ်၏။ ဘဝချုပ်ခြင်းကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေမှု ‘ဇာတိ’ ချုပ်၏။ ပဋိသန္ဓေနေမှု ‘ဇာတိ’ ချုပ်ခြင်းကြောင့် အိုမှု ‘ဇရာ’၊ သေမှု ‘မရဏ’၊ စိုးရိမ်မှု ‘သောက’၊ ငိုကြွေးမှု ‘ပရိဒေဝ’၊ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု ‘ဒုက္ခ’၊ စိတ်ဆင်းရဲမှု ‘ဒေါမနဿ’ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှု ‘ဥပါယာသ’ တို့ ချုပ်ကုန်၏။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဤဆင်းရဲအစု၏ ချုပ်မှုသည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား လောက၏ ချုပ်ခြင်းတည်း။ပ။

လျှာကို လည်းကောင်း၊ အရသာတို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ ဇိဝှိဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ပ။ စိတ်ကို လည်းကောင်း၊ သဘောတရားတို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ မနောဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ (စိတ် သဘောတရား မနောဝိညာဏ်) သုံးမျိုးတို့၏ ပေါင်းဆုံမှုကြောင့် တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ဖြစ်၏။ တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ဖြစ်၏။ ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ ဖြစ်၏။ ထိုတပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ ၏သာလျှင် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ ချုပ်၏။ စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ ချုပ်ခြင်းကြောင့်ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဤဆင်းရဲ အစု၏ ချုပ်မှုသည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား လောက၏ ချုပ်ခြင်းတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၁) ၁ - ယောဂက္ခေမိဝဂ် ===

၅ - သေယျာဟမသ္မိသုတ်

၁၀၈။ ရဟန်းတို့ အဘယ်တရားရှိနေလျှင် အဘယ်တရားကို စွဲလမ်း၍ အဘယ်တရားကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ “ငါ မြင့်မြတ်သူ” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “ငါ တန်းတူသူ” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “ငါ ယုတ်ညံ့သူ” ဟူ၍ လည်းကောင်း ဖြစ်သနည်း။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့အား တရားတို့သည် မြတ်စွာဘုရား သာလျှင် အမွန်အစ ရှိပါကုန်၏။

ရဟန်းတို့ မျက်စိရှိလျှင် မျက်စိကို အကြောင်းပြု၍ မျက်စိကို အမှားနှလုံးသွင်း၍ “ငါ မြင့်မြတ်သူ” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “ငါ တန်းတူသူ” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “ငါ ယုတ်ညံ့သူ” ဟူ၍ လည်းကောင်း ဖြစ်၏။ပ။ လျှာရှိလျှင်။ပ။ စိတ်ရှိလျှင် စိတ်ကို အကြောင်းပြု၍ စိတ်ကို အမှားနှလုံးသွင်း၍ “ငါ မြင့်မြတ်သူ” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “ငါ တန်းတူသူ” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “ငါ ယုတ်ညံ့သူ” ဟူ၍ လည်းကောင်း ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း။ မျက်စိသည် မြိသလော၊ မမြိသလော။ မမြိပါ အသျှင် ဘုရား။ မမြိသော မျက်စိသည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြိသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန် ခြင်း သဘောရှိသော မျက်စိကို မစွဲလမ်းခဲ့လျှင် “ငါ မြင့်မြတ်သူ” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “ငါ တန်းတူသူ” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “ငါ ယုတ်ညံ့သူ” ဟူ၍ လည်းကောင်း ဖြစ်ရာသလော။ မဖြစ် ရာပါ အသျှင်ဘုရား။ပ။ လျှာသည် မြိသလော၊ မမြိသလော။ မမြိပါ ဘုရား။ပ။ စိတ်သည် မြိသလော၊ မမြိသလော။ မမြိပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြိသော စိတ်သည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြိသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော စိတ်ကို မစွဲလမ်းခဲ့လျှင် “ငါ မြင့်မြတ်သူ” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “ငါ တန်းတူသူ” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “ငါ ယုတ်ညံ့သူ” ဟူ၍ လည်းကောင်း ဖြစ်ရာသလော။ မဖြစ်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ မြင်သော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် မျက်စိ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ပ။ စိတ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ငြီးငွေ့သော် စွဲမက်မှု ကင်း၏။ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်၏။ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော် (ကိလေသာမှ) “လွတ်မြောက်ပြီ” ဟု အသိဉာဏ်ဖြစ် ပေါ်၏။ “ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်(မဂ်)ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ” ဟု သိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၁) ၁ - ယောဂက္ခေမိဝဂ် ===

၆ - သံယောဇနိယသုတ်

၁၀၉။ ရဟန်းတို့ နှောင်ဖွဲ့အပ်သော (သံယောဇနိယ) တရားတို့ကို လည်းကောင်း၊ အနှောင်အဖွဲ့ (သံယောဇန) ‘သံယောဇဉ်’ တရားကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့။

ရဟန်းတို့ နှောင်ဖွဲ့အပ်သော (သံယောဇနိယ) တရားတို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း၊ အနှောင်အဖွဲ့ (သံယောဇန) ‘သံယောဇဉ်’ တရားကား အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ မျက်စိသည် နှောင်ဖွဲ့အပ်သော (သံယောဇနိယ) တရားတည်း၊ ထိုမျက်စိ၌ လိုချင် စွဲမက်မှုသည် ထိုမျက်စိ၌ အနှောင်အဖွဲ့ (သံယောဇန) ‘သံယောဇဉ်’ မည်၏။ပ။ လျှာသည် နှောင်ဖွဲ့အပ်သော (သံယောဇနိယ) တရားတည်း။ပ။ စိတ်သည် နှောင်ဖွဲ့အပ်သော (သံယောဇနိယ) တရားတည်း၊ ထိုစိတ်၌ လိုချင် စွဲမက်မှုသည် ထိုစိတ်၌ အနှောင်အဖွဲ့ (သံယောဇန) ‘သံယောဇဉ်’ မည်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားတို့ကို နှောင်ဖွဲ့အပ်သော (သံယောဇနိယ) တရားတို့ ဟူ၍ ဤတရားကို အနှောင်အဖွဲ့ (သံယောဇန) ‘သံယောဇဉ်’ တရားဟူ၍ ဆိုအပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၁) ၁ - ယောဂက္ခေမိဝဂ် ===

၇ - ဥပါဒါနိယသုတ်

၁၁၀။ ရဟန်းတို့ စွဲလမ်းအပ်သော တရားတို့ကို လည်းကောင်း၊ စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါနိ’ တရားကို လည်းကောင်း ဟောပေ အံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့။

ရဟန်းတို့ စွဲလမ်းအပ်သော တရားတို့ကား အဘယ်တို့နည်း၊ စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါနိ’ တရားကား အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ မျက်စိသည် စွဲလမ်းအပ်သော တရားတည်း။ ထိုမျက်စိ၌ လိုချင်စွဲမက်မှုသည် ထိုမျက်စိ၌ စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါနိ’ တရား မည်၏ ။ပ။ လျှာသည် စွဲလမ်းအပ်သော တရားတည်း။ပ။ စိတ်သည် စွဲလမ်းအပ်သော တရားတည်း။ ထိုစိတ်၌ လိုချင် စွဲမက်မှု သည် ထိုစိတ်၌ စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါနိ’ တရားမည်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားတို့ကို စွဲလမ်းအပ်သော တရားတို့ ဟူ၍ ဤတရားကို စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါနိ’ တရားဟူ၍ ဆိုအပ် ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၁) ၁ - ယောဂက္ခေမိဝဂ် ===

၈ - အဇ္ဈတ္တိကာယတနပရိဇာနနသုတ်

၁၁၁။ ရဟန်းတို့ မျက်စိကို အထူးမသိလျှင် ပိုင်းခြား၍ မသိလျှင် မခွါနိုင်လျှင် မပယ်စွန့်နိုင်လျှင် ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ မထိုက်။ နားကို။ နှာခေါင်းကို။ လျှာကို။ ကိုယ်ကို။ စိတ်ကို အထူး မသိလျှင် ပိုင်းခြား၍ မသိလျှင် ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ မထိုက် ။

ရဟန်းတို့ မျက်စိကို အထူး သိလျှင် ပိုင်းခြား၍ သိလျှင် ခွါနိုင်လျှင် ပယ်စွန့်နိုင်လျှင် ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ ထိုက်၏။ပ။ လျှာကို။ ကိုယ်ကို။ စိတ်ကို အထူးသိလျှင် ပိုင်းခြား၍ သိလျှင် ခွါနိုင်လျှင် ပယ်စွန့်နိုင်လျှင် ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ ထိုက်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၁) ၁ - ယောဂက္ခေမိဝဂ် ===

၉ - ဗာဟိရာယတနပရိဇာနနသုတ်

၁၁၂။ ရဟန်းတို့ အဆင်းတို့ကို အထူးမသိလျှင် ပိုင်းခြား၍ မသိလျှင် မခွါနိုင်လျှင် မပယ်စွန့်နိုင်လျှင် ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ မထိုက်။ အသံတို့ကို။ အနံ့တို့ကို။ အရသာတို့ကို။ အတွေ့အထိတို့ကို။ သဘောတရားတို့ကို အထူးမသိလျှင် ပိုင်းခြား၍ မသိလျှင် မခွါနိုင်လျှင် မပယ်စွန့်နိုင်လျှင် ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ မထိုက်။

ရဟန်းတို့ အဆင်းတို့ကို အထူးသိလျှင် ပိုင်းခြား၍ သိလျှင် ခွါနိုင်လျှင် ပယ်စွန့်နိုင်လျှင် ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ ထိုက်၏။ အသံတို့ကို။ အနံ့တို့ကို။ အရသာတို့ကို။ အတွေ့အထိတို့ကို။ သဘောတရားတို့ကို အထူးသိလျှင် ပိုင်းခြား၍ သိလျှင် ခွါနိုင်လျှင် ပယ်စွန့်နိုင်လျှင် ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ ထိုက်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၁) ၁ - ယောဂက္ခေမိဝဂ် ===

၁၀ - ဥပဿုတိသုတ်

၁၁၃။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် နာတိကရွာ အုတ်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်၍ တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းတော်မူလျက် ဤတရားကို ရွတ်ဆို တော်မူ၏-

“မျက်စိကို လည်းကောင်း၊ အဆင်းတို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ စက္ခုဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ (မျက်စိ အဆင်း စက္ခုဝိညာဏ်) သုံးမျိုးတို့၏ ပေါင်းဆုံမှုကြောင့် တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ဖြစ်၏။ တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ဟူသော ကြောင်းကြောင့် ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ဖြစ်၏။ ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ ဖြစ်၏။ စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဘဝ ဖြစ်၏။ ဘဝဟူသော အကြောင်းကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေမှု ‘ဇာတိ’ ဖြစ်၏။ ပဋိသန္ဓေနေမှု ‘ဇာတိ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် အိုမှု ‘ဇရာ’၊ သေမှု ‘မရဏ’၊ စိုးရိမ်မှု ‘သောက’၊ ငိုကြွေးမှု ‘ပရိဒေဝံ၊ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု ‘ဒုက္ခ’၊ စိတ်ဆင်းရဲမှု ‘ဒေါမနဿ’၊ ပြင်းစွာပင်ပန်းမှု ‘ဥပါယာသ’ တို့ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစုသည် ဖြစ်ပေါ် ၏။ပ။

လျှာကို လည်းကောင်း၊ အရသာတို့ကို လည်းကောင်း။ပ။ စိတ်ကို လည်းကောင်း၊ သဘောတရား တို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ မနောဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ (စိတ် သဘောတရား မနောဝိညာဏ်) သုံးမျိုး တို့၏ ပေါင်းဆုံမှုကြောင့် တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ဖြစ်၏။ တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ဖြစ်၏။ ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ ဖြစ်၏။ စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဘဝဖြစ်၏။ ဘဝဟူသော အကြောင်းကြောင့် ပဋိသန္ဓေ နေမှု ‘ဇာတိ’ ဖြစ်၏။ ပဋိသန္ဓေနေမှု ‘ဇာတိ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် အိုမှု ‘ဇရာ’၊ သေမှု ‘မရဏ’၊ စိုးရိမ်မှု ‘သောက’၊ ငိုကြွေးမှု ‘ပရိဒေဝံ၊ ကိုယ် ဆင်းရဲမှု ‘ဒုက္ခ’၊ စိတ်ဆင်းရဲမှု ‘ဒေါမနဿ’၊ ပြင်းစွာပင်ပန်းမှု ‘ဥပါယာသ’ တို့ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစုသည်ဖြစ်ပေါ်၏။

မျက်စိကို လည်းကောင်း၊ အဆင်းတို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ စက္ခုဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ (မျက်စိ အဆင်း စက္ခုဝိညာဏ်) သုံးမျိုးတို့၏ ပေါင်းဆုံမှုကြောင့် တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ဖြစ်၏။ တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ဖြစ်၏။ ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ ၏ သာလျှင် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ ချုပ်၏။ စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝချုပ်၏။ ဘဝ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေမှု ‘ဇာတိ’ ချုပ်၏။ ပဋိသန္ဓေနေမှု ‘ဇာတိ’ ချုပ်ခြင်းကြောင့် အိုမှု ‘ဇရာ’၊ သေမှု ‘မရဏ’၊ စိုးရိမ်မှု ‘သောက’၊ ငိုကြွေးမှု ‘ပရိဒေဝံ၊ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု ‘ဒုက္ခ’၊ စိတ်ဆင်းရဲမှု ‘ဒေါမနဿ’၊ ပြင်းစွာပင်ပန်းမှု ‘ဥပါယာသ’ တို့ချုပ်ကုန်၏။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏။ပ။

လျှာကို လည်းကောင်း၊ အရသာတို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ ။ပ။ စိတ်ကို လည်းကောင်း၊ သဘောတရား တို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ မနောဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ (စိတ် သဘောတရား မနောဝိညာဏ်) သုံးမျိုးတို့၏ ပေါင်းဆုံမှုကြောင့် တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ဖြစ်၏။ တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ဖြစ်၏။ ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

တပ် မက်မှု ‘တဏှာ’ ၏သာလျှင် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ ချုပ်၏။ စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ ချုပ်ခြင်း ကြောင့်။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏” ဟု ရွတ်ဆို၏။

ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရား၏ အသံတော်ကို ကြားနိုင်လောက်ရာ၌ ရပ်လျက်ရှိ၏။ မြတ်စွာဘုရား သည် အသံကြားလောက်ရာ၌ ရပ်နေသော ထိုရဟန်းကို မြင်တော်မူ၍ ထိုရဟန်းအား “ရဟန်း သင်သည် ဤတရား ဒေသနာကို ကြားလိုက်ရ၏လော” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ ကြားလိုက်ရပါ၏ အသျှင်ဘုရား။ ရဟန်း သင်သည် ဤတရား ဒေသနာ ကို သင်ယူလေလော့။ ရဟန်း သင်သည် ဤတရားဒေသနာကို အထပ်ထပ် လေ့လာလော့၊ ရဟန်း သင်သည် ဤတရားဒေသနာကို ဆောင်လေ လော့၊ ရဟန်း ဤတရားဒေသနာကား အကျိုးစီးပွားနှင့်စပ်လျက် အကျင့်မြတ်၏ အဦး အစ ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ရှေးဦးစွာသော ယောဂက္ခေမိဝဂ် ပြီး၏။

လိုက်မနေရသူ၊ မာရ်၏ ကျော့ကွင်းကို (လည်ပင်းမှ) ချွတ်ထားပြီး သူဟု ဆိုအပ်၏။ ထိုရဟန်းသည် မာရ်၏ အနှောင်အဖွဲ့မှ လွတ်မြောက်ပြီ၊ ယုတ်မာသော မာရ်၏ အလိုရှိတိုင်း အပြု မခံရတော့ပြီဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၂) ၂ - လောကကာမဂုဏဝဂ် ===

၂ - ဒုတိယ မာရပါသသုတ်

၁၁၅။ ရဟန်းတို့ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန် ချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိကုန်သော ကာမနှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်သော စွဲမက်အပ်ကုန်သော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် မြင်အပ် ကုန်သော အဆင်းတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုအဆင်းကို ရဟန်းသည် အလွန်နှစ်သက်ခဲ့မှု စွဲလမ်းခဲ့မှု လွှမ်းမိုး၍ တည်ခဲ့မှု ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် မြင်အပ်ကုန်သော အဆင်းတို့၌ အနှောင်အဖွဲ့ ခံရသူ၊ မာရ်၏ နေရာအိမ်သို့ ရောက်နေရသူ၊ မာရ်၏ အလိုသို့ လိုက်နေရသူ၊ မာရ်၏ ကျော့ကွင်းကို (လည်ပင်း၌) စွပ်ထားသူဟု ဆိုအပ်၏။ ထိုရဟန်းသည် မာရ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့ ခံနေရပြီ၊ ယုတ်မာသောမာရ်၏ အလိုရှိတိုင်း အပြုခံနေရပြီ။ပ။

ရဟန်းတို့ ဇိဝှါဝိညာဏ်ဖြင့် လျက်အပ်ကုန်သော အရသာတို့သည် ရှိကုန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ အလိုရှိ အပ်ကုန် နှစ်သက် အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန် ချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိကုန်သော ကာမနှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်သော စွဲမက်အပ်ကုန်သော မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည် ရှိကုန်၏။

ထိုသဘောတရားကို ရဟန်းသည် အလွန်နှစ်သက်ခဲ့မှု စွဲလမ်းခဲ့မှု လွှမ်းမိုး၍ တည်ခဲ့မှု ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော တရားတို့၌ အနှောင်အဖွဲ့ခံရသူ၊ မာရ်၏ နေရာ အိမ်သို့ ရောက်နေရသူ၊ မာရ်၏ အလိုသို့ လိုက်နေရသူ၊ မာရ်၏ ကျော့ကွင်းကို (လည်ပင်း၌) စွပ်ထားသူ ဟု ဆိုအပ်၏။ ထိုရဟန်းသည် မာရ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့ ခံရပြီ၊ ယုတ်မာသော မာရ်၏ အလိုရှိ တိုင်း အပြုခံနေရပြီ။

ရဟန်းတို့ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန် ချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိ ကုန်သော ကာမနှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်သော စွဲမက်အပ်ကုန်သော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် မြင်အပ် ကုန်သော အဆင်းတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုအဆင်းကို ရဟန်းသည် အလွန်နှစ်သက်ခဲ့မှု မစွဲလမ်းခဲ့မှု လွှမ်းမိုး၍ မတည်ခဲ့မှု ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို စက္ခုဝိညာဏ် ဖြင့် မြင်အပ်ကုန်သော အဆင်းတို့မှ လွတ်မြောက်သူ၊ မာရ်၏ နေရာအိမ်သို့ ရောက်မနေသူ၊ မာရ်၏ အလိုသို့ လိုက် မနေရသူ၊ မာရ်၏ ကျော့ကွင်းကို (လည်ပင်းမှ) ချွတ်ထားပြီးသူဟု ဆိုအပ်၏။ ထိုရဟန်းသည် မာရ်၏ အနှောင်အဖွဲ့မှ လွတ်မြောက်ပြီ၊ ယုတ်မာသော မာရ်၏ အလိုရှိတိုင်း အပြုမခံရတော့ပြီ။ပ။

ရဟန်းတို့ ဇိဝှါဝိညာဏ်ဖြင့် လျက်အပ်ကုန်သော အရသာတို့သည် ရှိကုန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ အလိုရှိ အပ်ကုန် နှစ်သက် အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန် ချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိကုန်သော ကာမနှင့်

စပ်ယှဉ်ကုန်သော စွဲမက်အပ်ကုန်သော မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည် ရှိကုန်၏။

ထိုသဘောတရားကို ရဟန်းသည် အလွန် မနှစ်သက်ခဲ့မှု မစွဲလမ်းခဲ့မှု လွှမ်းမိုး၍ မတည်ခဲ့မှု ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော သဘောတရားတို့မှ လွတ်မြောက်သူ မာရ်၏ နေရာအိမ်သို့ ရောက်မနေသူ၊ မာရ်၏ အလိုသို့ လိုက်မနေရသူ၊ မာရ်၏ ကျော့ကွင်းကို (လည်ပင်းမှ) ချွတ်ထား ပြီးသူဟု ဆိုအပ်၏။ ထိုရဟန်းသည် မာရ်၏ အနှောင်အဖွဲ့မှ လွတ်မြောက်ပြီး ယုတ်မာသောမာရ်၏ အလို ရှိတိုင်း အပြုမခံရတော့ပြီဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၂) ၂ - လောကကာမဂုဏဝဂ် ===

၃ - လောကန္တဂမနသုတ်

၁၁၆။ ရဟန်းတို့ (ခြေဖြင့်) သွားခြင်းဖြင့် လောက၏ အဆုံးကို သိအပ်၏၊ မြင်အပ်၏၊ ရောက်အပ်၏ ဟူ၍ ငါ မဆို။ ရဟန်းတို့ လောက၏ အဆုံးသို့ မရောက်ဘဲလည်း ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကိုပြုအပ်၏ ဟု ငါ မဆို။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို ဟောတော်မူပြီးလျှင် နေရာမှ ထ၍ ကျောင်းတော်သို့ ဝင်တော် မူ၏။

ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရား ကြွသွားတော်မူ၍ မကြာမြင့်မီ ထိုရဟန်းတို့အား- “ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ‘ရဟန်း တို့ (ခြေဖြင့်) သွားခြင်းဖြင့် လောက၏ အဆုံးကို သိအပ်၏၊ မြင်အပ်၏၊ ရောက်အပ်၏ ဟူ၍ ငါ မဆို၊ ရဟန်းတို့ လောက၏ အဆုံးသို့ မရောက်ဘဲလည်း ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုအပ်၏ ဟု ငါ မဆို’ ဟု ဤအကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြချက် ကို ငါတို့အား ညွှန်ပြတော်မူပြီးလျှင် အကျယ်အားဖြင့် အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ဝေဖန်တော်မူဘဲ နေရာမှထကာ ကျောင်းတော်သို့ ဝင်တော်မူ ခဲ့၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို မဝေဖန်ဘဲ အကျဉ်းအားဖြင့် ပြုအပ် သော ဤညွှန်ပြချက်၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို အကျယ်အားဖြင့် အဘယ်သူ ဝေဖန်နိုင်ရာသနည်း” ဟု အကြံ ဖြစ်၏။

ထို့နောက် ထိုရဟန်းတို့အား “ဤအသျှင်အာနန္ဒာကား မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ချီးမွမ်းအပ်၏၊ ပညာရှိ သီတင်း သုံးဖော်တို့သည်လည်း မြောက်စားအပ်၏၊ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရား အကျယ်အားဖြင့် အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို မဝေဖန်ဘဲ အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြအပ်သော ဤညွှန်ပြချက်၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို အကျယ်အားဖြင့် ဝေဖန်ခြင်းငှါလည်း စွမ်းနိုင်၏၊ ငါတို့သည် အသျှင်အာနန္ဒာထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၍ အသျှင်အာနန္ဒာအား ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို မေးကြရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အကြံ ဖြစ်၏။

ထို့နောက် ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်အာနန္ဒာထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြပြီးလျှင် အသျှင်အာနန္ဒာနှင့် အတူတကွ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်စကား ပြောဆိုပြီးနောက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ကြပြီး သော် အသျှင်အာနန္ဒာအား ဤစကားကို ဆိုကြကုန်၏- ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ ငါတို့အား မြတ်စွာဘုရားသည် “ရဟန်းတို့ (ခြေဖြင့်) သွားခြင်းဖြင့် လောက၏ အဆုံးကို သိအပ်၏၊ မြင်အပ်၏၊ ရောက်အပ်၏ဟူ၍

ငါမဆို၊ ရဟန်းတို့ လောက၏ အဆုံးသို့ မရောက်ဘဲလည်း ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုအပ်၏ဟု ငါမဆို” ဟု ဤအကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြချက်ကို ညွှန်ပြပြီးလျှင် အကျယ်အားဖြင့် အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ဝေဖန်တော် မမူဘဲ နေရာမှထကာ ကျောင်းတော်သို့ ဝင်တော်မူခဲ့ပါ၏။ ငါ့သျှင် အာနန္ဒာ မြတ်စွာဘုရား ကြွသွား၍ မကြာမြင့်မီ ငါတို့အား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပါ၏-

“မြတ်စွာဘုရားသည် ‘ရဟန်းတို့ (ခြေဖြင့်) သွားခြင်းဖြင့် လောက၏ အဆုံးကို သိအပ်၏၊ မြင်အပ်၏၊ ရောက်အပ်၏ ဟူ၍ ငါ မဆို၊ ရဟန်းတို့ လောက၏ အဆုံးသို့ မရောက်ဘဲလည်း ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုအပ်၏ဟု ငါ မဆို’ ဟု ဤအကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြချက်ကို ငါတို့အား ညွှန်ပြတော်မူပြီးလျှင် အကျယ်အားဖြင့် အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ဝေဖန်တော် မမူဘဲ နေရာမှထကာ ကျောင်းတော်သို့ ဝင်တော်မူခဲ့ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျယ်အားဖြင့် အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို မဝေဖန်ဘဲ အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြအပ်သော ဤညွှန်ပြချက်၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို အကျယ်အားဖြင့် အဘယ်သူ ဝေဖန်နိုင်ရာ သနည်း” ဟု အကြံဖြစ်ပါ၏။ ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ ထိုငါတို့အား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြန်ပါ၏- “ငါ့သျှင်တို့ ဤအသျှင် အာနန္ဒာကား မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ချီးမွမ်းအပ်၏၊ ပညာရှိ သီတင်းသုံးဖော် တို့လည်း မြောက်စားအပ်၏။ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရား အကျယ် အားဖြင့် အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို မဝေဖန်အပ်သေးသော အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြအပ်သော ဤညွှန်ပြချက် ၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို အကျယ်အားဖြင့် ဝေဖန်ခြင်းငှါလည်း စွမ်းနိုင်ပါ၏။ ငါတို့သည် အသျှင် အာနန္ဒာထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်အာနန္ဒာအား ဤအနက် အဓိပ္ပါယ်ကို မေးကြရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အကြံ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါ၏။

အသျှင်အာနန္ဒာသည် ဝေဖန် ဟောကြားတော်မူပါဟု ဆိုကြကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ယောက်ျားသည် အနှစ်ကို အလိုရှိသည်ဖြစ်၍ အနှစ်ကို ရှာလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ အနှစ်ရှာ ရန် သွားသည် ရှိသော် အနှစ်ရှိသည်ဖြစ်၍ တည်နေသော သစ်ပင်ကြီး၏ အမြစ်ကို ကျော်လွန်၍ သာလျှင် ပင်စည်ကို ကျော်လွန်၍ သာလျှင် အခက်အခက်၌ အနှစ်ကို ရှာသင့်၏ဟု ထင်သကဲ့သို့ ဤအတူ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်တို့၏ မျက်မှောက်၌ ရှိသည် ဖြစ်ပါလျက် ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ကျော်လွန်၍ အကျွန်ုပ်တို့အား ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို မေးသင့်သည်ဟု မှတ်ထင်ကြကုန်ဘိ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် သိသင့်သည်ကို သိတော်မူ၏၊ မြင်သင့်သည်ကို မြင်တော်မူ၏၊ မျက်လုံးသဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏၊ ဉာဏ်တုံး ဉာဏ်ခဲ ဖြစ်တော်မူ၏၊ တရားတုံး တရားခဲ ဖြစ်တော်မူ၏၊ ဗြဟ္မာ ဖြစ်တော်မူ၏၊ ဟောပြတော် မူတတ်၏၊ တရားကို ဖြစ်စေတော်မူတတ်၏၊ အကျိုးစီးပွားကို ထုတ်ဆောင်တော် မူတတ်၏၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို ပေးတော်မူ တတ်၏၊ တရားရှင် ဖြစ်တော်မူ၏၊ ရှေးဘုရားတို့ကဲ့သို့ လာခြင်း ကောင်းတော်မူ၏၊ ယခုအခါသည်ကား မြတ်စွာဘုရားအား သာလျှင် ဤအနက် အဓိပ္ပါယ်ကို မေးမြန်းကြရန် အခါဖြစ်ခဲ့၏၊ မြတ်စွာဘုရား ဖြေကြားတော်မူသည့်အတိုင်း သင်တို့ မှတ်ကြကုန်လော့ဟု ဤစကားကို ဆို၏။

ငါ့သျှင် အာနန္ဒာ မြတ်စွာဘုရားသည် သိသင့်သည်ကို သိတော်မူပါ၏၊ မြင်သင့်သည်ကို မြင်တော် မူပါ၏၊ မျက်လုံး သဖွယ် ဖြစ်တော်မူပါ၏၊ ဉာဏ်တုံး ဉာဏ်ခဲ ဖြစ်တော်မူပါ၏၊ တရားတုံး တရားခဲ ဖြစ်တော်မူပါ၏၊ ဗြဟ္မာဖြစ်တော်မူပါ၏၊ ဟောပြတော် မူတတ်ပါ၏၊ တရားကို ဖြစ်စေတော် မူတတ်ပါ၏၊ အကျိုးစီးပွားကို ထုတ်ဆောင်တော် မူတတ်ပါ၏၊ အမြိုက် နိဗ္ဗာန်ကို ပေးတော်မူတတ်ပါ၏၊ တရားရှင် ဖြစ်တော်မူ ပါပေ၏၊ ရှေးဘုရားတို့ ကဲ့သို့ လာခြင်း ကောင်းတော်မူပါ၏၊ ယခုအခါ သည်ကား မြတ်စွာဘုရား အား သာလျှင် ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို မေးမြန်းကြရန် အခါဖြစ်ခဲ့ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရား ဖြေကြားတော်မူသည့်အတိုင်း ငါတို့ မှတ်ကြပါကုန်အံ့။

သို့သော်လည်း အသျှင်အာနန္ဒာကို မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ချီးမွမ်းတော်မူအပ်ပါ၏၊ ပညာရှိ သီတင်းသုံးဖော်တို့ သည်လည်း မြောက်စားအပ်ပါ၏။ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရား

အကျယ်အားဖြင့် အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို မဝေဖန်အပ် သေးသော အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြအပ်သော ဤညွှန်ပြချက်၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို အကျယ်အားဖြင့် ဝေဖန်ခြင်းငှါလည်း စွမ်းနိုင်ပါ၏။ အသျှင် အာနန္ဒာသည် ဝန်မလေးမှု၍ ဝေဖန်ဟောကြားတော် မူပါလော့ဟု ပြောဆိုကုန်၏။ ငါ့ရှင်တို့ သို့ဖြစ်လျှင် နားထောင်ကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့၊ ဟောပြောအံ့ဟု မိန့်ဆို၏။

“ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်အာနန္ဒာအား ပြန်ကြား လျှောက်ကြ ကုန်၏။

အသျှင်အာနန္ဒာသည် ဤ စကားကို မိန့်ဆို၏-

ငါ့သျှင်တို့ သင်တို့အား မြတ်စွာဘုရားသည် “ရဟန်းတို့ (ခြေဖြင့်) သွားခြင်းဖြင့် လောက၏ အဆုံးကို သိအပ်၏။ မြင်အပ်၏။ ရောက်အပ်၏ဟု ဟူ၍ ငါ မဆို။ ရဟန်းတို့ လောက၏ အဆုံးသို့ မရောက်ဘဲလည်း ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုအပ်၏ဟု ငါ မဆို” ဟု အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြချက်ကို ညွှန်ပြတော် မူပြီး၍ အကျယ်အားဖြင့် အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ဝေဖန်တော် မမူဘဲ နေရာမှထကာ ကျောင်းတော်သို့ ဝင်တော်မူခဲ့၏။

ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျယ်အားဖြင့် အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို မဝေဖန်အပ်ဘဲ အကျဉ်း အားဖြင့် ညွှန်ပြအပ် သော ဤညွှန်ပြချက်၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို အကျယ်အားဖြင့် အကျွန်ုပ် သိပါ၏-

ငါ့သျှင်တို့ သတ္တလောက၌ အကြင် အရာကြောင့် လောကဟု အမှတ်ရှိ၏။ လောကဟု အထင်ရှိ၏။ ဤအရာကို မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ၌ လောကဟု ဆိုအပ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ သတ္တလောက၌ အဘယ် အရာကြောင့် လောကဟု အမှတ်ရှိသနည်း၊ လောကဟု အထင်ရှိသနည်း။ ငါ့သျှင်တို့ သတ္တလောက၌ မျက်စိကြောင့် လောကဟု အမှတ်ရှိ၏။ လောကဟု အထင်ရှိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ နားကြောင့်။ ငါ့သျှင်တို့ နှာခေါင်းကြောင့်။ ငါ့သျှင်တို့ လျှာကြောင့်။ ငါ့သျှင်တို့ ကိုယ်ကြောင့်။ ငါ့သျှင်တို့ သတ္တလောက၌ စိတ်ကြောင့် လောကဟု အမှတ်ရှိ၏။ လောကဟု အထင်ရှိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ လောက၌ အကြင် အရာကြောင့် လောကဟု အမှတ်ရှိ၏။ လောကဟု အထင်ရှိ၏။ ဤအရာကို မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ ၌ လောကဟု ဆိုအပ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ သင်တို့အား မြတ်စွာဘုရားသည် “ရဟန်းတို့ (ခြေဖြင့်) သွားခြင်းဖြင့် လောက၏ အဆုံးကို သိအပ်၏။ မြင်အပ်၏။ ရောက်အပ်၏ဟု ငါ မဆို။ ရဟန်းတို့ လောက၏ အဆုံးသို့ မရောက်ဘဲလည်း ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုအပ်၏ဟု ငါ မဆို” ဟု အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြချက်ကို ညွှန်ပြတော်မူပြီးလျှင် အကျယ်အားဖြင့် အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို ဝေဖန်တော်မမူဘဲ နေရာမှ ထကာ ကျောင်းတော်သို့ ဝင်ခဲ့၏။

ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျယ်အားဖြင့် အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို မဝေဖန်အပ်ဘဲ အကျဉ်း အားဖြင့် ညွှန်ပြအပ်သော ဤညွှန်ပြချက်၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ဤသို့ အကျယ်အားဖြင့် အကျွန်ုပ် သိရပါ၏။ အသျှင်တို့သည် အလိုရှိကြပါမူ မြတ်စွာဘုရားသို့သာ ချဉ်းကပ်ကြပြီးလျှင် ဤအနက် အဓိပ္ပါယ်ကို မေးလျှောက်ကြ ပါကုန်၊ သင်တို့အား မြတ်စွာဘုရား ဖြေကြားတော်မူသည့် အတိုင်း ထိုအနက် အဓိပ္ပါယ်ကို မှတ်သားကြပါကုန်ဟု မိန့်ဆို၏။

“ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်အာနန္ဒာ၏ စကားကို ဝန်ခံကြပြီးလျှင် နေရာမှထကာ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြပြီးနောက် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးကြကုန်၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကြပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ထားကြကုန်၏-

“အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်တော်တို့အား ‘ရဟန်းတို့ (ခြေဖြင့်) သွားခြင်းဖြင့် လောက၏ အဆုံးကို သိအပ်၏။ မြင်အပ်၏။ ရောက်အပ်၏ဟု ငါ မဆို။ ရဟန်းတို့ လောက၏ အဆုံးသို့ မရောက်ဘဲလည်း ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုအပ်၏ဟု ငါ မဆို’ ဟု အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြချက်ကို

ညွှန်ပြ တော်မူပြီးလျှင် အကျယ်အားဖြင့် အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို ဝေဖန်တော်မူဘဲ နေရာမှထကာ ကျောင်းတော်သို့ ဝင်ခဲ့ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့အား မြတ်စွာဘုရား ကြွသွားတော်မူ၍ မကြာမြင့်မီ ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပါ၏- “ငါ့သျှင်တို့ ငါတို့အား မြတ်စွာဘုရားသည် ‘ရဟန်းတို့ (ခြေဖြင့်) သွားခြင်းဖြင့် လောက၏ အဆုံးကို သိအပ်၏၊ မြင်အပ်၏၊ ရောက်အပ်၏ဟု ငါမဆို။ ရဟန်းတို့ လောက၏ အဆုံးသို့ မရောက်ဘဲလည်း ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုအပ်၏ဟု ငါမဆို’ ဟု အကျဉ်း အားဖြင့် ညွှန်ပြချက်ကို ညွှန်ပြတော်မူပြီးလျှင် အကျယ်အားဖြင့် အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ဝေဖန်တော်မူဘဲ နေရာမှထကာ ကျောင်းတော်သို့ ဝင်တော်မူ ခဲ့ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျယ်အားဖြင့် အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို မဝေဖန်ဘဲ အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြအပ်သော ဤညွှန်ပြချက်၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို အကျယ်အားဖြင့် အဘယ်သူ ဝေဖန်နိုင်ရာသနည်း” ဟု အကြံ ဖြစ်ပေါ် ခဲ့ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား ထိုတပည့်တော်တို့အား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပြန်ပါ၏- “ဤ အသျှင်အာနန္ဒာကို မြတ်စွာဘုရားလည်း ချီးမွမ်းအပ်ပါ၏။ ပညာရှိ သီတင်းသုံးဖော်တို့လည်း မြှောက်စားအပ်ပါ၏။ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရား အကျယ် အားဖြင့် အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို မဝေဖန်ဘဲ အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြအပ်သော ဤအကျဉ်း ညွှန်ပြချက်၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို အကျယ်အားဖြင့် ဝေဖန်ခြင်းငှါလည်း စွမ်းနိုင်ပါ၏။ ငါတို့သည် အသျှင်အာနန္ဒာထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြပြီးလျှင် အသျှင်အာနန္ဒာ အား ဤအနက် အဓိပ္ပါယ်ကို မေးကြရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အကြံဖြစ်ပြန်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ တပည့်တော်တို့ သည် အသျှင်အာနန္ဒာထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြပြီးလျှင် အသျှင်အာနန္ဒာအား ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို မေးမြန်းကြ ပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့အား အသျှင်အာနန္ဒာသည် ဤအကြောင်း အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ဤပုဒ်တို့ဖြင့် ဤသဒ္ဒါတို့ဖြင့် အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ဝေဖန်ပြအပ်ပါ၏” ဟု ဤစကားကို လျှောက်ထားကြကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အာနန္ဒာသည် ပညာရှိပေ၏။ ရဟန်းတို့ အာနန္ဒာသည် ပညာကြီးပေ၏။ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ငါဘုရား ကိုလည်း ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို မေးလျှောက်ခဲ့မှု ငါဘုရားသည်လည်း အာနန္ဒာ ဖြေဆိုသည့် အတိုင်းသာလျှင် ထိုအနက် အဓိပ္ပါယ်ကို ဖြေဆိုရာ၏။ ဤသည်ပင် ထိုအကျဉ်း ညွှန်ပြချက်၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်တည်း။ ဤသို့သာ ထိုအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို မှတ်ကြကုန်ရာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၂) ၂ - လောကကာမဂုဏဝဂ် ===

၄ - ကာမဂုဏသုတ်

၁၁၇။ ရဟန်းတို့ ဘုရားမဖြစ်မီ သစ္စာလေးပါးကို မသိသေးသော ဘုရားလောင်းဖြစ်စဉ် ငါ့အား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်၏- “ငါ၏စိတ်ဖြင့် ကောင်းစွာ တွေ့ထိဖူးကုန် လွန်ပြီးကုန် ချုပ်ပြီးကုန် ဖောက်ပြန်ပြီး ဖြစ်ကုန်သော အကြင် ကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့သည် ရှိကုန်၏။ အကြိမ်များစွာ အတိတ် ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့၌ လည်းကောင်း၊ ပစ္စုပ္ပန်ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့၌ လည်းကောင်း၊ အကြိမ်အနည်းငယ်သာ အနာဂတ် ကာမဂုဏ်တို့၌ လည်းကောင်း ငါ၏ စိတ်သည် သွားရောက်လိုသော် သွားရောက်ရာ၏။” ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်၏- “ငါ၏ စိတ်ဖြင့် ကောင်းစွာ တွေ့ထိဖူးကုန် လွန်ပြီးကုန် ချုပ်ပြီးကုန် ဖောက်ပြန်ပြီး ဖြစ်ကုန်သော အကြင် ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုကာမဂုဏ်တို့၌ ငါသည် ကိုယ်ကျိုး ကိုယ်စီးပွားကို လိုလားသော သဘောဖြင့် မမေ့လျော့မှု သတိထားမှုဟူသော စိတ်၏ အစောင့်အရှောက်ကို ပြုအပ်၏” ဟု အကြံ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် သင်တို့အားလည်း စိတ်ဖြင့် တွေ့ထိဖူးကုန် လွန်ပြီးကုန် ချုပ်ပြီး ကုန်ဖောက်ပြန်ပြီး ဖြစ်ကုန်သော အကြင် ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့သည် ရှိကုန်၏။ အကြိမ်များစွာ ထိုအတိတ် ကာမဂုဏ်တို့၌ လည်းကောင်း၊ ပစ္စုပ္ပန် ကာမဂုဏ်တို့၌ လည်းကောင်း၊ အကြိမ်အနည်းငယ် အနာဂတ် ကာမဂုဏ်တို့၌ လည်းကောင်း သင်တို့၏ စိတ်သည် သွားရောက်လိုသော် သွားရောက်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် သင်တို့သည်လည်း စိတ်ဖြင့် တွေ့ထိဖူးကုန် လွန်ပြီးကုန် ချုပ်ပြီးကုန် ဖောက်ပြန်ပြီး ဖြစ်ကုန်သော အကြင် ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့၌ သင်တို့သည် ကိုယ်ကျိုး ကိုယ်စီးပွားကို လိုလားသော သဘောတို့ဖြင့် မမေ့လျော့မှု သတိထားမှု ဟူသော စိတ်၏ အစောင့်အရှောက်ကို ပြုရမည်။

ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ထိုအကြောင်းကို သိအပ်၏။ ရဟန်းတို့ အကြင် အကြောင်း၌ မျက်စိ သည်လည်း ချုပ်၏။ အဆင်း၌ မှတ်သားမှု ‘သညာ’ သည်လည်း ချုပ်၏။ ထိုအကြောင်းကို သိအပ်၏။ပ။ အကြင် အကြောင်း၌ လျှာသည်လည်း ချုပ်၏။ အရသာ၌ မှတ်သားမှု ‘သညာ’ သည်လည်း ချုပ်၏။ ထိုအကြောင်းကို သိအပ်၏။ပ။ အကြင် အကြောင်း၌ စိတ်သည်လည်း ချုပ်၏။ သဘောတရား၌ မှတ်သားမှု ‘သညာ’ သည်လည်း ချုပ်၏။ ထိုအကြောင်းကို သိအပ်၏ ဟု ဤစကားကို မိန့်တော်မူပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် နေရာမှထကာ ကျောင်းတော်သို့ ဝင်တော်မူလေ၏။

ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရား ကြွသွား၍ မကြာမြင့်မီ ထိုရဟန်းတို့အား ဤသို့ အကြံဖြစ်၏- “ငါ့သျှင်တို့ ငါတို့အား မြတ်စွာဘုရားသည် ‘ရဟန်းတို့ အကြင် အကြောင်း၌ မျက်စိသည်လည်း ချုပ်၏။ အဆင်း၌ မှတ်သားမှု ‘သညာ’ သည်လည်း ချုပ်၏။ ထိုအကြောင်းကို သိအပ်၏။ပ။ အကြင်အကြောင်း၌ လျှာ သည်လည်း ချုပ်၏။ အရသာ၌ မှတ်သားမှု ‘သညာ’ သည်လည်း ချုပ်၏။ ထိုအကြောင်းကို သိအပ်၏။ပ။ အကြင် အကြောင်း၌ စိတ်သည်လည်း ချုပ်၏။ ဥဘော တရား၌ မှတ်သားမှု ‘သညာ’ သည်လည်း ချုပ်၏။ ထိုအကြောင်းကို သိအပ်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်သောကြောင့် ထိုအကြောင်းကို သိအပ်၏’ ဟု ဤအကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြချက်ကို ညွှန်ပြတော်မူပြီးလျှင် အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို အကျယ်အားဖြင့် ဝေဖန်တော် မမူဘဲ နေရာမှထကာ ကျောင်းတော်သို့ ဝင်တော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို အကျယ် အားဖြင့် မဝေဖန်ဘဲ အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြအပ်သော ဤညွှန်ပြချက်၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို အကျယ် အားဖြင့် အဘယ်သူသည် ဝေဖန်နိုင်ရာ သနည်း” ဟု အကြံ ဖြစ်၏။

ထို့နောက် ထိုရဟန်းတို့အား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပြန်၏- “ဤအသျှင်အာနန္ဒာကို မြတ်စွာဘုရား သည်လည်း ချီးမွမ်းအပ်၏။ ပညာရှိ သီတင်းသုံးဖော်တို့သည်လည်း မြောက်စားအပ်၏။ အသျှင်အာနန္ဒာ

သည် မြတ်စွာဘုရား အကျယ်အားဖြင့် အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို မဝေဖန်ဘဲ အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြအပ်သော ဤညွှန်ပြချက်၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို အကျယ်အားဖြင့် ဝေဖန်ခြင်းငှါလည်း စွမ်းနိုင်၏။ ငါတို့သည် အသျှင်အာနန္ဒာထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အသျှင်အာနန္ဒာအား အနက်အဓိပ္ပါယ် ကို မေးကြရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အကြံ ဖြစ်ပြန်၏။

ထို့နောက် ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်အာနန္ဒာထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြပြီးလျှင် အသျှင်အာနန္ဒာနှင့် အတူတကွ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်စကား ပြောဆိုပြီးနောက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကြ ပြီးသော် အသျှင်အာနန္ဒာအား ဤစကားကို ဆိုကုန်၏-

ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ ငါတို့အား မြတ်စွာဘုရားသည် “ရဟန်းတို့ အကြင်အကြောင်း၌ မျက်စိသည်လည်း ချုပ်၏။ အဆင်း၌ မှတ်သားမှု ‘သညာ’ သည်လည်း ချုပ်၏။ ထိုအကြောင်းကို သိအပ်၏။ပ။ အကြင် အကြောင်း၌ လျှာသည်လည်း ချုပ်၏။ အရသာ၌ မှတ်သားမှု ‘သညာ’ သည်လည်း ချုပ်၏။ ထိုအကြောင်းကို သိအပ်၏။ပ။ အကြင် အကြောင်း၌ စိတ်သည်လည်း ချုပ်၏။ သဘောတရား၌ မှတ်သားမှု ‘သညာ’ သည်လည်း ချုပ်၏။ ထိုအကြောင်းကို သိအပ်၏။ ထိုသို့ဖြစ်သောကြောင့် ထို အကြောင်းကို သိအပ်၏” ဟု ဤအကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြချက်ကို ညွှန်ပြတော်မူပြီးလျှင် အကျယ်အားဖြင့် အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို ဝေဖန်တော် မမူဘဲ နေရာမှထကာ ကျောင်းတော်သို့ ဝင်တော်မူခဲ့ပါ၏။

ငါ့သျှင် ငါတို့အား မြတ်စွာဘုရား ကြွသွားတော်မူ၍ မကြာမြင့်မီ ဤသို့ အကြံ ဖြစ်၏- “ငါ့သျှင်တို့ ငါတို့အား မြတ်စွာဘုရားသည် ‘ရဟန်းတို့ အကြင် အကြောင်း၌ မျက်စိသည်လည်း ချုပ်၏။ အဆင်း၌ မှတ်သားမှု ‘သညာ’ သည်လည်း ချုပ်၏။ ထိုအကြောင်းကို သိအပ်၏။ပ။ အကြင်အကြောင်း၌ လျှာ သည်လည်း ချုပ်၏။ အရသာ၌ မှတ်သားမှု ‘သညာ’ သည်လည်း ချုပ်၏။ ထိုအကြောင်းကို သိအပ်၏။ပ။ အကြင် အကြောင်း၌ စိတ်သည်လည်း ချုပ်၏။ ဥဘော တရား၌ မှတ်သားမှု ‘သညာ’ သည်လည်း ချုပ်၏။ ထိုအကြောင်းကို သိအပ်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်သောကြောင့် ထိုအကြောင်းကို သိအပ်၏’ ဟူ၍ အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြချက်ကို ညွှန်ပြတော်မူပြီး၍ အကျယ်အားဖြင့် အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ဝေဖန်တော် မမူဘဲ နေရာမှထကာ ကျောင်းတော်သို့ ဝင်တော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျယ်အားဖြင့် အနက် အဓိပ္ပါယ် ကို မဝေဖန်ဘဲ အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြအပ်သော ဤညွှန်ပြချက်၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို အဘယ်သူသည် ဝေဖန်နိုင်ရာ အံ့နည်း” ဟု အကြံ ဖြစ်ပါ၏။

ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ ထိုငါတို့အား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပြန်၏- “ငါ့သျှင်တို့ ဤအသျှင်အာနန္ဒာကို မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ချီးမွမ်းအပ်၏။ ပညာရှိသီတင်းသုံး ဖော်တို့သည်လည်း မြှောက်စားအပ်၏။ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရား အကျယ် အားဖြင့် အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို မဝေဖန်ဘဲ အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြအပ်သော ဤညွှန်ပြချက်၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို အကျယ် အားဖြင့် ဝေဖန်ခြင်းငှါလည်း စွမ်းနိုင်၏။ ငါတို့သည် အသျှင်အာနန္ဒာထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အသျှင်အာနန္ဒာအား ဤအနက် အဓိပ္ပါယ်ကို မေးကြရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အကြံ ဖြစ်ပြန်ပါ၏။ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ဝေဖန်ဟောပြုတော် မူပါဟု ဤစကားကိုဆိုကြ ကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ယောက်ျားသည် အနှစ်ကို အလိုရှိသည်ဖြစ်၍ အနှစ်ကို ရှာလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ အနှစ်ရှာရန် သွားသည် ရှိသော် အနှစ်ရှိသည်ဖြစ်၍ တည်သော သစ်ပင်ကြီး၏ အမြစ်ကို ကျော်လွန်၍ သာလျှင်ပင်စည်ကို ကျော်လွန်၍ သာလျှင် အခက်အရွက်၌ အနှစ်ကို ရှာသင့်၏ဟု ထင်သကဲ့သို့ ဤအတူ။ပ။ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ဝန်မလေးမှု၍ ဝေဖန်ဟောပြု တော် မူပါလော့ဟု လျှောက်ကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ သို့ဖြစ်လျှင် နားထောင် ကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့၊ ဟောပြောအံ့ဟု (မိန့်ဆို၏)။

“ငါ့သျှင် ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်အာနန္ဒာအား ပြန်ကြား လျှောက်ကြကုန်၏။ အသျှင်အာနန္ဒာ သည် ဤစကားကို မိန့်ဆို၏-

“ငါ့သျှင်တို့ သင်တို့အား မြတ်စွာဘုရားသည် အကြင် အကြောင်း၌ မျက်စိသည်လည်း ချုပ်၏။ အဆင်း၌ မှတ်သားမှု ‘သညာ’ သည်လည်း ချုပ်၏။ ထိုအကြောင်းကို သိအပ်၏။ပ။ အကြင် အကြောင်း၌ စိတ်သည်လည်း ချုပ်၏။ ဥဘော တရား၌ မှတ်သားမှု ‘သညာ’ သည်လည်း ချုပ်၏။ ထိုအကြောင်းကို သိအပ်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်သောကြောင့် ထိုအကြောင်းကို သိအပ်၏” ဟု အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြချက်ကို ညွှန်ပြတော်မူပြီး၍ အကျယ်အားဖြင့် အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ဝေဖန်တော် မမူဘဲ နေရာမှထကာ ကျောင်းတော်သို့ ဝင်တော်မူ၏။ ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရား အကျယ်အားဖြင့် အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ဝေဖန်တော် မမူဘဲအကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြအပ်သော ဤညွှန်ပြချက်၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို အကျယ် အားဖြင့် အကျွန်ုပ် သိပါ၏။

ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရားသည် တည်ရာအကြောင်း ခြောက်ပါး ‘သဠာယတန’ တို့ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရည်ရွယ်တော် မူ၍ ရဟန်းတို့ အကြင်အကြောင်း၌ မျက်စိသည်လည်း ချုပ်၏။ အဆင်း၌ မှတ်သားမှု ‘သညာ’ သည်လည်း ချုပ်၏။ ထိုအကြောင်းကို သိအပ်၏။ပ။ အကြင် အကြောင်း၌ စိတ်သည်လည်း ချုပ်၏။ သဘောတရား၌ မှတ်သားမှု ‘သညာ’ သည် လည်း ချုပ်၏။ ထိုအကြောင်းကို သိအပ်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်သောကြောင့် ထိုအကြောင်းကို သိအပ်၏။ဟူသော ဤစကားကို ဟောတော်မူအပ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ သင်တို့အား မြတ်စွာဘုရားသည် “ရဟန်းတို့ အကြင်အကြောင်း၌ မျက်စိသည်လည်း ချုပ်၏။ အဆင်း၌ မှတ်သားမှု ‘သညာ’ သည်လည်း ချုပ်၏။ ထိုအကြောင်းကို သိအပ်၏။ပ။ အကြင် အကြောင်း၌ စိတ်သည်လည်း ချုပ်၏။ သဘောတရား၌ မှတ်သားမှု ‘သညာ’ သည်လည်း ချုပ်၏။ ထိုအကြောင်းကို သိအပ်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်သောကြောင့် ထိုအကြောင်းကို သိအပ်၏” ဟု အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြချက်ကို ညွှန်ပြတော်မူပြီးလျှင် အကျယ်အားဖြင့် အနက်အဓိပ္ပါယ် ကို ဝေဖန်တော် မမူဘဲ နေရာမှထကာ ကျောင်းတော်သို့ ဝင်တော်မူ၏။ ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြချက်ကို ညွှန်ပြတော် မူပြီး၍ အကျယ်အားဖြင့် အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို မဝေဖန်ဘဲ ဤညွှန်ပြချက်၏ အနက်အဓိပ္ပါယ် ကို ဤသို့ အကျယ်အားဖြင့် အကျွန်ုပ် သိပါ၏။ အသျှင်တို့သည် အလိုရှိကြပါမူ မြတ်စွာဘုရားထံသို့သာ ချဉ်းကပ်ကြပြီးလျှင် ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို မေးလျှောက်ကြပါကုန်၊ သင်တို့အား မြတ်စွာဘုရား ဖြေကြား တော်မူသည့်အတိုင်း ထိုအနက် အဓိပ္ပါယ်ကို မှတ်သားကြပါကုန်ဟု အသျှင်အာနန္ဒာသည် မိန့်ဆို၏။

“ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အရှင်အာနန္ဒာအား ပြန်ကြား လျှောက်ကြ ပြီးလျှင် နေရာမှ ထကာ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကြပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ကြကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်တော်တို့အား “ရဟန်းတို့ အကြင် အကြောင်း၌ မျက်စိသည် လည်း ချုပ်၏။ အဆင်း၌ မှတ်သားမှု ‘သညာ’ သည်လည်း ချုပ်၏။ ထိုအကြောင်းကို သိအပ်၏။ပ။ အကြင် အကြောင်း၌ လျှာသည်လည်း ချုပ်၏။ အရသာ၌ မှတ်သားမှု ‘သညာ’ သည်လည်း ချုပ်၏။ ထိုအကြောင်းကို သိအပ်၏။ပ။ အကြင်အကြောင်း၌ စိတ်သည်လည်း ချုပ်၏။ သဘောတရား၌ မှတ်သားမှု ‘သညာ’ သည်လည်း ချုပ်၏။ ထိုအကြောင်းကို သိအပ်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်သောကြောင့် ထိုအကြောင်းကို သိအပ်၏” ဟု အကျဉ်း အားဖြင့် ညွှန်ပြချက်ကို ညွှန်ပြတော်မူပြီးလျှင် အကျယ် အားဖြင့် အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ဝေဖန်တော် မမူဘဲ နေရာမှထကာ ကျောင်းတော်သို့ ဝင်တော်မူပါ၏။

အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့အား မြတ်စွာဘုရား ကြွသွားတော်မူ၍ မကြာမြင့်မီ ဤသို့ အကြံဖြစ်ပါ၏- “ငါ့သျှင်တို့ ငါတို့အား မြတ်စွာဘုရားသည် ‘ရဟန်းတို့ အကြင် အကြောင်း၌ မျက်စိ သည်လည်းချုပ်၏။ အဆင်း၌ မှတ်သားမှု ‘သညာ’ သည်လည်း ချုပ်၏။ ထိုအကြောင်းကို သိအပ်၏။ပ။ အကြင်အကြောင်း၌ စိတ်သည်လည်း ချုပ်၏။ သဘောတရား၌ မှတ်သားမှု ‘သညာ’ သည်လည်း ချုပ်၏။ ထိုအကြောင်းကို သိအပ်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်သောကြောင့် ထိုအကြောင်းကို သိအပ်၏’ ဟု အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြချက်ကို ညွှန်ပြတော်မူပြီးလျှင် အကျယ်အားဖြင့် အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ဝေဖန်တော်မမူဘဲ နေရာမှ ထကာ ကျောင်းတော်သို့ ဝင်တော်မူပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား အကျယ်အားဖြင့် အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို

မဝေဖန်ဘဲ အကျဉ်း အားဖြင့် ညွှန်ပြအပ်သော ဤညွှန်ပြချက်ကို အကျယ်အားဖြင့် အဘယ်သူ ဝေဖန် နိုင်ရာ သနည်း” ဟု အကြံ ဖြစ်ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား ထို တပည့်တော်တို့အား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပါ၏- “ဤ အသျှင်အာနန္ဒာကို မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ချီးမွမ်းအပ်၏။ ပညာရှိ သီတင်းသုံးဖော်တို့သည်လည်း မြောက်စားအပ်၏။ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရား အကျယ် အားဖြင့် အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို မဝေဖန်ဘဲ အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြအပ်သော ဤညွှန်ပြချက်၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို အကျယ်အားဖြင့် ဝေဖန်ခြင်းငှါလည်း စွမ်းနိုင်၏။ ငါတို့သည် အသျှင်အာနန္ဒာထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြပြီးလျှင် အသျှင်အာနန္ဒာအား ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို မေးကြရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အကြံ ဖြစ်ပြန်ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ တပည့်တော်တို့သည် အသျှင်အာနန္ဒာထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြ ကုန်၍ အသျှင်အာနန္ဒာအား ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို မေးကြပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုတပည့်တော် တို့အား အသျှင်အာနန္ဒာသည် ဤအခြင်းအရာတို့ ဖြင့် ဤပုဒ်တို့ဖြင့် ဤသဒ္ဒါတို့ဖြင့် အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ဝေဖန်ပြပါ၏ ဟု ဤစကားကို လျှောက်ကြကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အာနန္ဒာသည် ပညာရှိပေ၏။ ရဟန်းတို့ အာနန္ဒာသည် ပညာကြီးပေ၏။ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ငါဘုရား အား ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို မေးကြကုန်မူ ငါဘုရားသည်လည်း အာနန္ဒာ ဖြေကြားသကဲ့သို့ ထိုအနက် အဓိပ္ပါယ်ကို ဖြေဆိုရာ၏။ ဤသည်ပင် ညွှန်ပြချက်၏ အနက်အဓိပ္ပါယ် တည်း။ ထိုအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို မှတ်ကြကုန်ရာ၏ ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၂) ၂ - လောကကာမဂုဏဝဂ် ===

၅ - သတ္တပဉ္စသုတ်

၁၁၈။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝိဇ္ဇကုဋ်တောင်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရား အား ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား “အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ ကိလေသာမှ မငြိမ်းအေးနိုင်သော အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း၊ အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ ကိလေသာမှ ငြိမ်းအေးနိုင်သော အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါ နည်း” ဟု မေးလျှောက်၏။

နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန် ချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိကုန်သော ကာမနှင့်စပ်ယှဉ်ကုန်သော စွဲမက်အပ်ကုန်သော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် မြင်အပ်ကုန်သော အဆင်းတို့သည် ရှိကုန် ၏။ ထိုအဆင်းကို ရဟန်းသည် အလွန်နှစ်သက်ခဲ့မှု စွဲလမ်းခဲ့မှု လွှမ်းမိုး၍ တည်ခဲ့မှု ထိုအဆင်းကို အလွန်နှစ်သက်သော စွဲလမ်းသော လွှမ်းမိုး၍ တည်သော ထိုရဟန်း အား ထိုနှစ်သက်မှုကို မှီသော ထိုနှစ်သက်မှုဖြင့် စွဲလမ်းသော ဝိညာဏ်သည် ဖြစ်၏။ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း စွဲလမ်းမှုရှိသော ရဟန်းသည် ကိလေသာမှ မငြိမ်းအေးနိုင်။ပ။

နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း ဇိဝှိဝိညာဏ်ဖြင့် လျက်အပ်ကုန်သော အရသာတို့သည် ရှိကုန်၏။ပ။
နတ်တို့ အရှင် သိကြားမင်း အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန် ချစ်ခင်ဖွယ်
သဘောရှိကုန်သော ကာမနှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်သော စွဲမက်အပ်ကုန်သော မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်
ကုန်သော သဘောတရားတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုသဘော တရားကို ရဟန်းသည် အလွန်နှစ်သက်ခဲ့မှု
စွဲလမ်းခဲ့မှု လွှမ်းမိုး၍ တည်ခဲ့မှု ထိုသဘောတရားကို အလွန်နှစ်သက်သော စွဲလမ်းသော လွှမ်းမိုး၍
တည်သော ထိုရဟန်းအား ထိုနှစ်သက်မှုကို မှီသော ထိုနှစ်သက်မှုဖြင့် စွဲလမ်းသော ဝိညာဏ်သည်
ဖြစ်၏။ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း စွဲလမ်းမှုရှိသော ရဟန်းသည် ကိလေသာမှ မငြိမ်းအေးနိုင်။

နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် မျက်မှောက်ဘဝ၌
ကိလေသာမှ မငြိမ်းအေးနိုင်သော အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင်တည်း။

နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန်
ချစ်ခင်ဖွယ် သဘော ရှိကုန်သော ကာမနှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်သော စွဲမက်အပ်ကုန်သော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့်
မြင်အပ်ကုန်သော အဆင်းတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုအဆင်းကို ရဟန်းသည် အလွန် မနှစ်သက်ခဲ့မှု
မစွဲလမ်းခဲ့မှု လွှမ်းမိုး၍ မတည်ခဲ့မှု ထိုအဆင်းကို အလွန် မနှစ်သက်သော မစွဲလမ်းသော လွှမ်းမိုး၍
မတည်သော ထိုရဟန်းအား ထိုနှစ်သက်မှုကို မှီသော ထိုနှစ်သက်မှုဖြင့် စွဲလမ်း သော ဝိညာဏ်သည်
မဖြစ်။ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း စွဲလမ်းမှု မရှိသော ရဟန်းသည် ကိလေသာမှ ငြိမ်းအေးနိုင်၏။ပ။

နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း ဇိဝှိဝိညာဏ်ဖြင့် လျက်အပ်ကုန်သော အရသာတို့သည် ရှိကုန်၏။ပ။
နတ်တို့ အရှင် သိကြားမင်း အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန် ချစ်ခင်ဖွယ်
သဘော ရှိကုန်သော ကာမနှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်သော စွဲမက်အပ်ကုန်သော မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်
ကုန်သော သဘောတရားတို့သည် ရှိကုန်၏။ ဌိသဘော တရားကို ရဟန်းသည် အလွန်မနှစ်သက်ခဲ့မှု
မစွဲလမ်းခဲ့မှု လွှမ်းမိုး၍ မတည်ခဲ့မှု ထိုသဘောတရားကို အလွန် မနှစ်သက်သော မစွဲလမ်းသော
လွှမ်းမိုး၍ မတည်သော ထိုရဟန်းအား ထိုနှစ်သက်မှုကို မှီသော ထိုနှစ်သက်မှုဖြင့် စွဲလမ်းသော ဝိညာဏ်
သည် မဖြစ်။ နတ်တို့ အရှင် သိကြားမင်း စွဲလမ်းမှု မရှိသော ရဟန်းသည် ကိလေသာမှ ငြိမ်းအေးနိုင်၏။

နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ကိလေသာမှ ငြိမ်းအေးနိုင်
သောအကြောင်း အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၂) ၂ - လောကကာမဂုဏဝဂ် ===

၆ - ပဉ္စသိခသုတ်

၁၁၉။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝိဇ္ဇကုဋ်တောင်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ပဉ္စသိခမည်သော ဂန္ဓဗ္ဗနတ်သားသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား “အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် မျက်မှောက်၌ ကိလေသာမှ မငြိမ်းအေးနိုင်သော အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း၊ အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ ကိလေသာမှ ငြိမ်းအေးနိုင်သော အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း” ဟု လျှောက် ၏။

ပဉ္စသိခ စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် မြင်အပ်ကုန်သော အဆင်းတို့သည် ရှိကုန်၏။ပ။ ပဉ္စသိခ အလိုရှိ အပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန် ချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိကုန်သော ကာမနှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်သော စွဲမက်အပ်ကုန်သော မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုသဘော တရားကို ရဟန်းသည် အလွန် နှစ်သက်ခဲ့မှု စွဲလမ်းခဲ့မှု လွှမ်းမိုး၍ တည်ခဲ့မှု ထိုသဘောတရားကို အလွန်နှစ်သက်သော စွဲလမ်းသော လွှမ်းမိုး၍ တည်သော ထိုရဟန်းအား ထိုနှစ်သက်မှုကို မှီသော ထိုနှစ်သက်မှုဖြင့် စွဲလမ်းသော ဝိညာဏ်သည် ဖြစ်၏။ ပဉ္စသိခ စွဲလမ်းမှု ရှိနေသော ရဟန်းသည် ကိလေသာမှ မငြိမ်းအေးနိုင်။

ပဉ္စသိခ ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ ကိလေသာမှ မငြိမ်းအေး နိုင်သော အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင်တည်း။

ပဉ္စသိခ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန်သော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် မြင်အပ်ကုန်သော အဆင်းတို့သည် ရှိကုန်၏။ပ။ ပဉ္စသိခ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် စိတ် နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန် ချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိကုန်သော ကာမနှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်သော စွဲမက်အပ် ကုန်သော မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော သဘော တရားတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုသဘောတရားကို ရဟန်းသည် အလွန်မနှစ်သက်ခဲ့မှု မစွဲလမ်းခဲ့မှု လွှမ်းမိုး၍ မတည်ခဲ့မှု ထိုသဘောတရားကို အလွန် မနှစ်သက်သော မစွဲလမ်းသော လွှမ်းမိုး၍ မတည်သော ထိုရဟန်းအား ထိုနှစ်သက်မှုကို မှီသော ထိုနှစ်သက်မှုဖြင့် စွဲလမ်းသော ဝိညာဏ်သည် မဖြစ်။ ပဉ္စသိခ စွဲလမ်းမှု မရှိသော ရဟန်းသည် ကိလေသာမှ ငြိမ်းအေးနိုင်၏။

ပဉ္စသိခ ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ ကိလေသာမှ ငြိမ်းအေး နိုင်သော အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၂) ၂ - လောကကာမဂုဏဝဂ် ===

၇ - သာရိပုတ္တသဒ္ဓိဝိဟာရိကသုတ်

၁၂၀။ အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်သာရိပုတြာသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည် အသျှင်သာရိပုတြာထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်သာရိပုတြာနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆိုပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် အသျှင်သာရိပုတြာအား ဤစကားကို လျှောက်၏- “ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ (သင်၏) အတူနေ တပည့်ရဟန်းသည် ကျင့်ဝတ်သိက္ခာကို ပယ်စွန့်၍ ယုတ်သော (လူ့) ဘောင်သို့ ပြန်လည်လေ၏” ဟု ဆို၏။

ငါ့သျှင် ကုန္ဒုတို့၌ မလုံခြုံသော တံခါးရှိသည် ဖြစ်၍ အစားအစာ၌ ပမာဏကို မသိဘဲ နိုးကြားမှု၌ အားမထုတ်သော သူအား ဤအတိုင်းပင် ဖြစ်တတ်၏။ ငါ့သျှင် ကုန္ဒုတို့၌ မလုံခြုံသော တံခါး ရှိသည်ဖြစ်၍ အစားအစာ၌ ပမာဏကို မသိဘဲ နိုးကြားမှု၌ အားမထုတ်သော ထိုရဟန်းအား အသက်ထက်ဆုံး ပြည့်စုံ စင်ကြယ်စွာ အကျင့်မြတ်ကို အားထုတ်နိုင် လတ္တံ့ဟူသော ဤအကြောင်းသည် မရှိ။ ငါ့သျှင် ကုန္ဒုတို့၌ လုံခြုံသော တံခါးရှိသည် ဖြစ်၍ အစားအစာ၌ ပမာဏကို သိလျက် နိုးကြားမှု၌ အားထုတ်သော ထိုရဟန်းအားသာ အသက်ထက်ဆုံး ပြည့်စုံစင်ကြယ်စွာ အကျင့်မြတ်ကို အားထုတ်နိုင် လတ္တံ့ ဟူသော ဤအကြောင်းသည် ရှိ၏။

ငါ့သျှင် အဘယ်သို့လျှင် ကုန္ဒုတို့၌ လုံခြုံသော တံခါးရှိသူ ဖြစ်သနည်း။ ငါ့သျှင် ဤသာသနာ တော်၌ ရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် အဆင်း ‘ရူပါရုံ’ ကို မြင်သော် (မိန်းမယောက်ျားစသော) သဏ္ဍန် နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့မရှိ။ (လက်ခြေစသော အင်္ဂါ ပြုံးဟန်ရယ်ဟန်စသော အမူအရာ) အမှတ်လက္ခဏာကို စွဲယူလေ့မရှိ။ (အကယ်၍) စက္ခုန္ဓုကို မစောင့်စည်းဘဲနေလျှင် ယင်း (စက္ခုန္ဓုကို မစောင့်စည်းခြင်း ဟူသော) အကြောင်း ကြောင့် မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ နှလုံးမသာခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ ဟူသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုမစောင့်စည်းသူကို လိုက်၍ နှိပ်စက်ကုန်ရာ၏။ (ထို့ကြောင့် ရဟန်းသည်) စက္ခုန္ဓုကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်၏။ စက္ခုန္ဓုကို စောင့်စည်း၏။ စက္ခုန္ဓုကို စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏။

နားဖြင့် အသံ ‘သဒ္ဓါရုံ’ ကို ကြားသော်။ နှာခေါင်းဖြင့် အနံ့ ‘ဂန္ဓာရုံ’ ကို နမ်းရှူသော်။ လျှာဖြင့် အရသာ ‘ရသာရုံ’ ကို လျက်သော်။ ကိုယ်ဖြင့် အတွေ့အထိ ‘ဖောဠဗ္ဗာရုံ’ ကို တွေ့ထိသော်။ စိတ်ဖြင့် သဘောတရား ‘မဗ္ဗာရုံ’ ကို သိသော် (မိန်းမယောက်ျားစသော) သဏ္ဍန်နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့မရှိ။ (လက်ခြေ စသော အင်္ဂါပြုံးဟန် ရယ်ဟန်စသော အမူအရာ) အမှတ်လက္ခဏာကို စွဲယူလေ့ မရှိ။ (အကယ်၍) မနိန္ဓုကိုမစောင့် စည်းဘဲနေလျှင် ယင်း (မနိန္ဓုကို မစောင့်စည်းခြင်း ဟူသော) အကြောင်းကြောင့် မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ နှလုံးမသာခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ ဟူသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့သည် ထိုမစောင့်စည်းသူကို လိုက်၍ နှိပ်စက်ကုန်ရာ၏။ (ထို့ကြောင့်ရဟန်းသည်) မနိန္ဓုကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်၏။ မနိန္ဓုကို စောင့်စည်း၏။ မနိန္ဓုကို စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏။ ငါ့သျှင် ဤသို့လျှင် ကုန္ဒုတို့၌ လုံခြုံသော တံခါးရှိသူ ဖြစ်၏။

ငါ့သျှင် အဘယ်သို့လျှင် အစားအစာ၌ အတိုင်းအရှည်ပမာဏကို သိသူ ဖြစ်သနည်း။ ငါ့သျှင် ဤ သာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အသင့်အားဖြင့် ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်၍ အစားအစာကို မှီဝဲ၏။ မြူးတူးရန် မာန်ယစ်ရန် တန်ဆာဆင်ရန် အရေအဆင်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးပွားရန် ဆွမ်းကို မှီဝဲသည် မဟုတ်။ ဤကိုယ် တည်တံ့ရန်မျှသာ မျှတရန်မျှသာ ပင်ပန်းခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ရန်မျှသာ မြတ်သော အကျင့်ကို ချီးမြှောက် ရန်မျှသာ အစားအစာကို မှီဝဲ၏။ ဤသို့ မှီဝဲခြင်းဖြင့် ဝေဒနာ ဟောင်းကိုလည်း ပယ်ဖျောက်အံ့။ ဝေဒနာ

သစ်ကိုလည်း မဖြစ်စေအံ့၊ ငါ့အား မျှတခြင်း အပြစ်မရှိခြင်းနှင့် ချမ်းသာစွာ နေခြင်း ဖြစ်လတ္တံ့ဟု နှလုံးသွင်း၍ အစားအစာကို မှီဝဲ၏။ ငါ့သျှင် ဤသို့လျှင် အစားအစာ၌ အတိုင်းအရှည် ပမာဏကို သိသူ ဖြစ်၏။

ငါ့သျှင် အဘယ်သို့လျှင် နိုးကြားမှု၌ အားထုတ်သူ ဖြစ်သနည်း။ ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်း သည် နေ့အခါ စကြိုသွားခြင်း ထိုင်ခြင်းဖြင့် ပိတ်ဆို့တတ်သော တရားတို့မှ စိတ်ကို သန့်ရှင်းစေ၏။ ည၌၏ ပဌမယာမ၌ စကြိုသွားခြင်း ထိုင်ခြင်းဖြင့် ပိတ်ဆို့တတ်သော တရားတို့မှ စိတ်ကို သန့်ရှင်း စေ၏။ ည၌၏ မဇ္ဈိမယာမ၌ ခြေတစ်ဖက်၌ ခြေတစ်ဖက်ကို စဉ်းငယ်လွန်ကာ တင်ထား၍ အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္ပဇဉ်’ နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ ထအံ့ဟူသော အမှတ်ကို နှလုံးသွင်းလျက် လက်ယာ နံတောင်းဖြင့် မြတ်သော အိပ်ခြင်းကို ပြု၏။ ည၌၏ ပစ္ဆိမယာမ၌ အိပ်ရာမှ ထပြီးသော် စကြိုသွားခြင်း ထိုင်ခြင်းဖြင့် ပိတ်ဆို့တတ်သော တရားတို့မှ စိတ်ကို သန့်ရှင်းစေ၏။ ငါ့သျှင် ဤသို့လျှင် နိုးကြားမှု၌ အားထုတ်သူ ဖြစ်၏။

ငါ့သျှင် ထိုသို့ ဖြစ်သောကြောင့် “ဣန္ဒြေတို့၌ လုံခြုံသော တံခါးရှိသည် ဖြစ်ကုန်အံ့၊ အစားအစာ၌ အတိုင်းအရှည် ပမာဏကို သိကုန်အံ့၊ နိုးကြားမှု၌ အားထုတ်ကုန်အံ့” ဟု ဤသို့ ကျင့်အပ်၏။ ငါ့သျှင် သင်သည် ဤသို့သာ ကျင့်အပ်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

သတ္တမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၂) ၂ - လောကကာမဂုဏဝဂ် ===

၈ - ရာဟုလောဝါဒသုတ်

၁၂၁။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်၌ တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းနေတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားအား- “ရာဟုလာအား (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှု (အရဟတ္တဖိုလ်)ကို ရင့်ကျက်စေနိုင်သော တရားတို့သည် ရင့်ကျက်ကုန်ပြီ၊ ငါသည် ရာဟုလာကို ထို့ထက် အလွန် အာသဝေါတရား ကုန်ခြင်း၌ ဆုံးမရမှု ကောင်းလေစွ” ဟု အကြံ ဖြစ်၏။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အခါ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်တော်မူ၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူဆောင်လျက် သာဝတ္ထိပြည်သို့ ဆွမ်းအလို့ငှါ လှည့်လည်တော်မူ၍ ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရွာမှ ဖဲခွါတော်မူပြီးလျှင် အသျှင်ရာဟုလာ ကို “ရာဟုလာ နိဿိဒ် အခင်းကို ယူလော့၊ အန္ဓဝန်တောအုပ်သို့ နေ့သန့်စင်ရန် ချဉ်းကပ်ကုန်အံ့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ “ကောင်းပါပြီ အသျှင်ဘုရား” ဟု အသျှင်ရာဟုလာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်လျှောက်၍ နိဿိဒ်အခင်းကို ယူပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားသို့ နောက်မှ နောက်မှထက်ကြပ်မကွာ လိုက်လေ၏။

ထိုအခါ အထောင်မက များစွာသော နတ်တို့သည် “ယနေ့ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်ရာဟုလာကို အထက်ဖြစ်သော အာသဝေါတရား ကုန်ခြင်း၌ ဆုံးမလတ္တံ့” ဟု မြတ်စွာဘုရားနောက်သို့ ထက်ကြပ် မကွာ လိုက်ကြကုန်၏။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် အန္ဓဝန်တောအုပ်သို့ ဝင်တော်မူ၍ တစ်ခုသော သစ်ပင်ရင်းဝယ် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်နေတော် မူ၏။ အသျှင်ရာဟုလာ သည်လည်း

‘ဝေဒနာ’၊ မှတ်သားမှု ‘သညာ’၊ ပြုပြင်မှု ‘သင်္ခါရ’၊ သိမှု ‘ဝိညာဏ်’ ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ပ။ စိတ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ သဘောတရား တို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ မနောဝိညာဏ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ မနောသမ္မဿ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ မနောသမ္မဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’၊ မှတ်သားမှု ‘သညာ’၊ ပြုပြင်မှု ‘သင်္ခါရ’၊ သိမှု ‘ဝိညာဏ်’ ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ငြီးငွေ့သော် စွဲမက်မှု ‘တဏှာ’ ကင်း၏။ စွဲမက်မှု ‘တဏှာ’ ကင်းခြင်းကြောင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်၏။ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော် (ကိလေသာမှ) “လွတ်မြောက်ပြီ” ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်၏။ “ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် (မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ” ဟု သိ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ အသျှင်ရာဟုလာသည် အလွန်နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်လေ၏။ ဤတရားဒေသနာတော်ကို ဟောနေဆဲ အခါ၌ အသျှင်ရာဟုလာ၏ စိတ်သည် အဘယ်အရာကိုမျှ မစွဲလမ်းမှု၍ အာသဝေါ တရားတို့မှ လွတ်မြောက်၏။ အထောင်မက များစွာသော နတ်တို့အားလည်း “ဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသော အရာမှန်သမျှသည် ချုပ်ခြင်း သဘောရှိ၏” ဟု ကိလေသာ မြူ အညစ်အကြေးကင်းသော တရားမျက်စိ (သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်)သည် ထင်ရှား ဖြစ်လေ၏။

အဋ္ဌမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၂) ၂ - လောကကာမဂုဏဝဂ် ===

၉ - သံယောဇနိယဓမ္မသုတ်

၁၂၂။ ရဟန်းတို့ နှောင်ဖွဲ့အပ်သော (သံယောဇနိယ) တရားတို့ကိုလည်းကောင်း၊ နှောင်ဖွဲ့မှု (သံယောဇန) ‘သံယောဇဉ်’ကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့။ ရဟန်းတို့ နှောင်ဖွဲ့အပ်သော (သံယောဇနိယ) တရားတို့ကား အဘယ်တို့နည်း၊ နှောင်ဖွဲ့မှု (သံယောဇန) ‘သံယောဇဉ်’ တရားကား အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန်သော ချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိကုန်သော ကာမနှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်သော စွဲမက်အပ်ကုန်သော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် မြင်အပ် ကုန်သော အဆင်း ‘ရူပါရုံ’ တို့သည် ရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအဆင်း ‘ရူပါရုံ’ တို့ကို နှောင်ဖွဲ့အပ်သော (သံယောဇနိယ) တရားတို့ဟူ၍ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ထိုအဆင်း ‘ရူပါရုံ’ တို့၌ လိုချင် စွဲမက်မှုသည် ထိုအဆင်းတို့၌ နှောင်ဖွဲ့မှု (သံယောဇန) ‘သံယောဇဉ်’ တရားမည်၏။ပ။

ရဟန်းတို့ ဇိဝှါဝိညာဏ်ဖြင့် လျက်အပ်ကုန်သော အရသာ ‘ရသာရုံ’ တို့သည် ရှိကုန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန်သော ချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိကုန်သော ကာမနှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်သော စွဲမက်အပ်ကုန်သော စိတ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော သဘောတရား ‘ဓမ္မာရုံ’ တို့သည် ရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသဘောတရား ‘ဓမ္မာရုံ’ တို့ကို နှောင်ဖွဲ့အပ်သော (သံယောဇနိယ) တရားတို့ဟူ၍ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ထိုတရားတို့၌ လိုချင်စွဲမက်မှုသည် ထိုတရားတို့၌ နှောင်ဖွဲ့မှု (သံယောဇန) ‘သံယောဇဉ်’ တရား မည်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၂) ၂ - လောကကာမဂုဏဝဂ် ===

၁၀ - ဥပါဒါနိယဓမ္မသုတ်

၁၂၃။ ရဟန်းတို့ စွဲလမ်းကြောင်း တရားတို့ကို လည်းကောင်း၊ စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါနိ’ တရားကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့။ ရဟန်းတို့ စွဲလမ်းကြောင်းတရားတို့ကား အဘယ်တို့နည်း၊ စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါနိ’ တရားကား အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန်သော ချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိကုန်သော ကာမနှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်သော စွဲမက်အပ်ကုန်သော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် မြင်အပ် ကုန်သော အဆင်း ‘ရူပါရုံ’ တို့သည် ရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအဆင်း ‘ရူပါရုံ’ တို့ကို စွဲလမ်းကြောင်း တရားတို့ဟူ၍ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ထိုအဆင်း ‘ရူပါရုံ’ တို့၌ လိုချင် စွဲမက်မှုသည် ထိုအဆင်းတို့၌ စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါနိ’ တရားမည်၏။ပ။

ရဟန်းတို့ ဇိဝှါဝိညာဏ်ဖြင့် လျက်အပ်ကုန်သော အရသာ ‘ရသာရုံ’ တို့သည် ရှိကုန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန်သော ချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိကုန်သော ကာမနှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်သော စွဲမက် အပ်ကုန်သော မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော သဘောတရား ‘ဓမ္မာရုံ’တို့သည် ရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသဘော တရား ‘ဓမ္မာရုံ’ တို့ကို စွဲလမ်းကြောင်း တရားတို့ဟူ၍ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ထိုတရားတို့၌ လိုချင်စွဲမက်မှုသည် ထိုတရားတို့၌ စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါနိ’ တရားမည်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

နှစ်ခုမြောက် လောကကာမဂုဏဝဂ် ပြီး၏။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၃) ၃ - ဂဟပတိဝဂ် ===

၁ - ဝေသာလီသုတ်

၁၂၄။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ်ဆောင် ပေါက်သော ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဝေသာလီပြည်သား ဥဂ္ဂသူကြွယ်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- “အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့ မျက်မှောက်ဘဝ၌ ကိလေသာမှ ငြိမ်းအေးနိုင်သော အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား အဘယ်နည်း” ဟု (လျှောက်၏)။

သူကြွယ် အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန်သော ချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိကုန်သော ကာမနှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်သော စွဲမက်အပ်ကုန်သော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် မြင်အပ် ကုန်သော အဆင်းတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုအဆင်းကို ရဟန်းသည် အလွန်နှစ်သက်ခဲ့မှု စွဲလမ်းခဲ့မှု လွှမ်းမိုး၍ တည်ခဲ့မှု ထိုအဆင်းကို အလွန်နှစ်သက်သော စွဲလမ်းသော လွှမ်းမိုး၍ တည်သော ထိုရဟန်း အား ထိုနှစ်သက်မှုကို မှီသော ထိုနှစ်သက်မှုဖြင့် စွဲလမ်းသော ဝိညာဏ်သည် ဖြစ်၏။ သူကြွယ် စွဲလမ်းမှု ရှိသော ရဟန်းသည် ကိလေသာမှ မငြိမ်းအေးနိုင်။။

သူကြွယ် ဇိဝှါဝိညာဏ်ဖြင့် လျက်အပ်ကုန်သော အရသာတို့သည် ရှိကုန်၏။။ သူကြွယ် အလိုရှိအပ် ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန်သော ချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိကုန်သော ကာမနှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်သော စွဲမက်အပ်ကုန် သော မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုသဘောတရားကို ရဟန်းသည် အလွန် နှစ်သက်ခဲ့မှု စွဲလမ်းခဲ့မှု လွှမ်းမိုး၍ တည်ခဲ့မှု ထိုသဘောတရားကို အလွန်နှစ်သက်သော စွဲလမ်းသော လွှမ်းမိုး၍ တည်သော ထိုရဟန်းအား ထိုနှစ်သက်မှုကို မှီသော ထိုနှစ်သက်မှုဖြင့် စွဲလမ်းသော ဝိညာဏ်သည် ဖြစ်၏။ သူကြွယ် စွဲလမ်းမှုရှိသော ရဟန်းသည် ကိလေသာမှ မငြိမ်းအေးနိုင်။

သူကြွယ် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့ မျက်မှောက်ဘဝ၌ ကိလေသာမှ မငြိမ်းအေးနိုင်သော အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင်တည်း။

သူကြွယ် အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန်သော ချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိကုန်သော ကာမနှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်သော စွဲမက်အပ်ကုန်သော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် မြင်အပ်ကုန် သော အဆင်းတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုအဆင်းကို ရဟန်းသည် အလွန် မနှစ်သက်ခဲ့မှု မစွဲလမ်းခဲ့မှု လွှမ်းမိုး၍ မတည်ခဲ့မှု ထိုအဆင်းကို အလွန် မနှစ်သက် သော မစွဲလမ်းသော လွှမ်းမိုး၍ မတည်သော ထိုရဟန်းအား ထိုနှစ်သက်မှုကို မှီသော ထိုနှစ်သက်မှုဖြင့် စွဲလမ်းသော ဝိညာဏ်သည် မဖြစ်။ သူကြွယ် စွဲလမ်းမှု မရှိသော ရဟန်းသည် ကိလေသာမှ ငြိမ်းအေးနိုင်၏။။

သူကြွယ် ဇိဝှါဝိညာဏ်ဖြင့် လျက်အပ်ကုန်သော အရသာတို့သည် ရှိကုန်၏။။ သူကြွယ် အလိုရှိအပ် ကုန် နှစ်သက် အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန်သော ချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိကုန်သော ကာမနှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်သော စွဲမက်အပ် ကုန်သော မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုသဘောတရားကို ရဟန်းသည် အလွန်မနှစ်သက်ခဲ့မှု မစွဲလမ်းခဲ့မှု လွှမ်းမိုး၍ မတည်ခဲ့မှု ထိုသဘောတရားကို အလွန်မနှစ်သက်သော မစွဲလမ်းသော လွှမ်းမိုး၍ မတည်သော ထိုရဟန်းအား ထိုနှစ်သက်မှုကို မှီသော ထိုနှစ်သက်မှုဖြင့် စွဲလမ်းသော ဝိညာဏ်သည် မဖြစ်။ သူကြွယ် စွဲလမ်းမှု မရှိသော ရဟန်းသည် ကိလေသာမှ ငြိမ်းအေးနိုင်၏။

သူကြွယ် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့ မျက်မှောက်ဘဝ၌ ကိလေသာမှ ငြိမ်းအေးနိုင်သော အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင်တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၃) ၃ - ဂဟပတိဝဂ် ===

၂ - ဝဇ္ဇီသုတ်

၁၂၅။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝဇ္ဇီတိုင်း ဟတ္ထိရွာ၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါဟတ္ထိရွာသား ဥဂ္ဂသူကြွယ်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား- “အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့ မျက်မှောက်ဘဝ၌ ကိလေသာမှ မငြိမ်းအေးနိုင်သော အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း၊ အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့ မျက်မှောက်ဘဝ၌ ကိလေသာမှ ငြိမ်းအေး နိုင်သော အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း” ဟု လျှောက်၏။ [ရှေးသုတ်ကဲ့သို့ ချဲ့အပ်၏]။

သူကြွယ် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့ မျက်မှောက်ဘဝ၌ ကိလေသာမှ ငြိမ်းအေးနိုင်သော အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင်တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၃) ၃ - ဂဟပတိဝဂ် ===

၃ - နာဠန္ဒသုတ်

၁၂၆။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် နာဠန္ဒရွာ ပါဝါရိကသူဌေး၏ သရက်ဥယျာဉ်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဥပါလိသူကြွယ်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား- “အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့မျက် မှောက်ဘဝ၌ ကိလေသာမှ မငြိမ်းအေးနိုင်သော အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း၊ အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့ မျက်မှောက် ဘဝ၌ ကိလေသာမှ ငြိမ်းအေးနိုင်သော အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း” ဟု လျှောက်၏။ [ရှေးသုတ်ကဲ့သို့ ချဲ့အပ်၏]။

သူကြွယ် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့ မျက်မှောက်ဘဝ၌ ကိလေသာမှ ငြိမ်းအေးနိုင်သော အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင်တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၃) ၃ - ဂဟပတိဝဂ် ===

၄ - ဘာရဒ္ဒါဇသုတ်

၁၂၇။ အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်ပိဏ္ဍောလဘာရဒ္ဒါဇသည် ကောသမ္မိပြည် ယောသိတာရုံကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဥဒေနမင်းသည် အသျှင်ပိဏ္ဍောလဘာရဒ္ဒါဇထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်ပိဏ္ဍောလဘာရဒ္ဒါဇနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆိုပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် အသျှင်ပိဏ္ဍောလဘာရဒ္ဒါဇအား ဤစကားကို လျှောက်ထား၏- “အသျှင် ဘာရဒ္ဒါဇ ဤပျိုမျစ်နုနယ် ရဟန်းငယ်တို့သည် မည်းနက်သော ဆံပင် ရှိကုန်လျက် ကောင်းသော အရွယ် နှင့် ပြည့်စုံကုန်လျက် ပဌမအရွယ်နှင့် ပြည့်စုံကုန်လျက် ကာမဂုဏ်တို့၌ မပျော်မြူးကြဖူး ကုန်ဘဲလျက် အသက်ထက်ဆုံး ပြည့်စုံ စင်ကြယ်စွာ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်ကုန်၍ အစဉ်အဆက်ကိုလည်း ပြီးစေ ကုန်သော အကြောင်း အထောက်အပံ့ ကား အဘယ်ပါနည်း” ဟု လျှောက်၏။

မင်းမြတ် သိတော်မူ မြင်တော်မူသော ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန် စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် “ရဟန်းတို့ လာကြကုန်လော့၊ သင်တို့သည် အမိအရွယ်ရှိသူတို့၌ အမိဟူသော စိတ်ကို ထားကြကုန်လော့၊ နှမအရွယ်ရှိသူတို့၌ နှမ ဟူသော စိတ်ကို ထားကြကုန်လော့၊ သမီးအရွယ်ရှိသူတို့၌ သမီးဟူသော စိတ်ကို ထားကြကုန်လော့” ဟူသော ဤစကားကို ဟောတော်မူ၏။ မင်းမြတ် ဤပျိုမျစ်နုနယ် ရဟန်းငယ်တို့သည် မည်းနက်သော ဆံပင်ရှိကုန်လျက် ကောင်းသော အရွယ်နှင့် ပြည့်စုံကုန်လျက် ပဌမအရွယ်နှင့် ပြည့်စုံကုန်လျက် ကာမဂုဏ်တို့၌ မပျော်မြူး ကြဖူးကုန်ဘဲလျက် အသက်ထက်ဆုံး ပြည့်စုံစင်ကြယ်စွာ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်ကုန်၍ အစဉ်အဆက်ကိုလည်း ပြီးစေကုန်သော အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင် တည်းဟု (မိန့်ဆို၏)။

အသျှင်ဘာရဒ္ဒါဇ စိတ်ဟူသည် လော်လည်ဖောက်ပြားတတ်၏။ တစ်ခါတစ်ရံ အမိအရွယ် ရှိသူတို့၌ သော်လည်း တပ်မက်မှုတရားတို့သည် ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ နှမအရွယ်ရှိသူတို့၌ သော်လည်း တပ်မက်မှု တရားတို့သည် ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ သမီးအရွယ် ရှိသူတို့၌သော်လည်း တပ်မက်မှု တရားတို့သည် ဖြစ်တတ် ကုန်၏။ အသျှင်ဘာရဒ္ဒါဇ ဤပျိုမျစ်နုနယ်သော ရဟန်းတို့သည် မည်းနက်သော ဆံပင်ရှိကုန်လျက်။ပ။ အစဉ်အဆက်ကိုလည်း ပြီးစေကုန်သော တစ်ပါးသော အကြောင်း အထောက်အပံ့သည်လည်း ရှိပါသေး သလောဟု (လျှောက်၏)။

မင်းမြတ် သိတော်မူ မြင်တော်မူသော ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် “ရဟန်းတို့ လာကြကုန်လော့၊ သင်တို့သည် ခြေဖဝါးမှ အထက် ဆံဖျားမှ အောက်ဖြစ်သော အရေ အပိုင်းအခြားရှိသော မစင်ကြယ်သော ဝတ္ထု အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ပြည့်သော ဤခန္ဓာကိုယ်ကိုသာလျှင် ဆင်ခြင်ကြကုန်လော့။ ဤခန္ဓာကိုယ်၌ ဆံပင်၊ အမွေး၊ ခြေသည်း လက်သည်း၊ သွား၊ အရေ၊ အသား၊ အကြော၊ အရိုး၊ ရိုးတွင်းခြင်ဆီ၊ အညှို့၊ နှလုံး၊ အသည်း၊ အမြေး၊ အဖျဉ်း၊ အဆုတ်၊ အူမ၊ အူသိမ်၊ အစာသစ်၊ အစာဟောင်းသည်းခြေ၊ သလိပ်၊ ပြည်၊ သွေး၊ ခွေး၊ အဆီခဲ၊ မျက်ရည်၊ ဆီကြည်၊ တံတွေး၊ နှပ်၊ အစေး၊ ကျင်ငယ်ဟူ၍ ရှိ၏။ ဤသို့ ရှုဆင်ခြင်ကြ ကုန်လော့” ဟူသော ဤစကားကို ဟောကြားတော်မူအပ်၏။ မင်းမြတ် ပျိုမျစ်နုနယ် ရဟန်းငယ်တို့သည် မည်းနက်သော ဆံပင် ရှိကုန်လျက်။ပ။ အစဉ်အဆက်ကိုလည်း ပြီးစေကုန်သော အကြောင်း အထောက် အပံ့ကား ဤသည်ပင်တည်း။

အသျှင်ဘာရဒ္ဒါဇ ပွားအပ်ပြီးသော ခန္ဓာကိုယ်၊ ပွားအပ်ပြီးသော ကိုယ်ကျင့်တရား၊ ပွားအပ်ပြီးသော စိတ်၊ ပွားအပ်ပြီးသော ပညာရှိကုန်သော ရဟန်းတို့အား ထိုအမှုသည် ပြုလွယ်ပါ၏။ အသျှင်ဘာရဒ္ဒါဇ

မပွားအပ်သေးသော ခန္ဓာကိုယ်၊ မပွားအပ်သေးသော ကိုယ်ကျင့်တရား၊ မပွားအပ်သေးသော စိတ်၊ မပွားအပ်သေးသော ပညာရှိကုန်သော ရဟန်းတို့အား ကား ထိုအမှုသည် ခဲယဉ်း၏။ အသျှင်ဘာရဒ္ဒါဇ တစ်ရံတစ်ခါ အသုဘဟု နှလုံးသွင်းမည် ကြံသော်လည်း သုဘအားဖြင့်သာ ရောက်လာ၏။ အသျှင် ဘာရဒ္ဒါဇ ဤပျိုမျစ်နုနယ် ရဟန်းငယ်တို့သည် မည်းနက်သော ဆံပင် ရှိကုန်လျက်။။ အစဉ် အဆက်ကို လည်း ပြီးစေကုန်သော တစ်ပါးသော အကြောင်း အထောက်အပံ့သည် ရှိပါသေးသလော ဟု (လျှောက် ၏)။

မင်းမြတ် သိတော်မူ မြင်တော်မူသော ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် “ရဟန်းတို့ လာကြကုန်လော့၊ သင်တို့သည် ကုန်ကြွေတို့၌ လုံခြုံသော တံခါးရှိလျက် နေကြကုန်လော့၊ စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် အဆင်း ‘ရူပါရုံ’ ကို မြင်သော် (မိန်းမယောက်ျားစသော) သဏ္ဍာန်နိမိတ်ကို မမှတ်ယူကြကုန်လော့၊ (လက်ခြေစသော အင်္ဂါ ပြုံးဟန် ရယ်ဟန် စသော အမှုအရာ) အမှတ်လက္ခဏာကို မမှတ်ယူကြကုန်လော့၊ စက္ခုကြွေကို မစောင့်စည်း ဘဲ နေသော ထိုရဟန်းအား မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ နှလုံးမသာခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ ဟူသော ယုတ်ညံ့ သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် လိုက်၍ နှိပ်စက်ကုန်ရာ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုစက္ခုကြွေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်ကြံ ကုန်လော့၊ စက္ခုကြွေကို စောင့်စည်းကြကုန်လော့၊ စက္ခုကြွေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်ကြ ကုန်လော့။

နားဖြင့် အသံ ‘သဒ္ဒါရုံ’ ကို ကြားသော်။။ နှာခေါင်းဖြင့် အနံ့ ‘ဂန္ဓာရုံ’ ကို နမ်းရှူသော်။ လျှာဖြင့် အရသာ ‘ရသာရုံ’ ကို လျက်သော်။ ကိုယ်ဖြင့် အတွေ့အထိ ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ’ ကို တွေ့ထိသော်။ စိတ်ဖြင့် သဘောတရား ‘မဗ္ဗာရုံ’ ကို သိသော် (မိန်းမယောက်ျားစသော) သဏ္ဍာန် နိမိတ်ကို မမှတ်ယူကြ ကုန်လော့၊ (လက်ခြေစသောအင်္ဂါ ပြုံးဟန် ရယ်ဟန် စသော အမှုအရာ) အမှတ်လက္ခဏာကို မမှတ်ယူကြ ကုန်လော့၊ မနိန္ဒြေကို မစောင့်စည်းဘဲ နေသော ထိုရဟန်းအား မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ နှလုံးမသာခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ ဟူသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် လိုက်၍ နှိပ်စက်ကုန်ရာ၏။

ထို့ကြောင့် ထိုမနိန္ဒြေကို စောင့်စည်း ခြင်းငှါ ကျင့်ကြံကုန်လော့၊ မနိန္ဒြေကို စောင့်စည်းကြကုန်လော့၊ မနိန္ဒြေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်ကြကုန်လော့”။ မင်းမြတ် ဤပျိုမျစ်နုနယ် ရဟန်းငယ်တို့သည် မည်းနက်သော ဆံပင် ရှိကုန်လျက် ကောင်းသော အရွယ်နှင့် ပြည့်စုံကုန်လျက် ပဌမအရွယ်နှင့် ပြည့်စုံ ကုန်လျက် ကာမဂုဏ်တို့၌ မပျော်မြူးကြဖူးကုန် ဘဲလျက် အသက်ထက်ဆုံး ပြည့်စုံ စင်ကြယ်စွာ အကျင့် မြတ်ကို ကျင့်ကုန်၍ အစဉ်အဆက်ကိုလည်း ပြီးစေကုန်သော အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘာရဒ္ဒါဇ အံ့ဩဖွယ်ရှိပေစွ၊ အသျှင်ဘာရဒ္ဒါဇ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပါပေစွ။ အသျှင်ဘာရဒ္ဒါဇ သိတော်မူ မြင်တော်မူသော ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရား သည် ဤစကားတော်ကို အလွန်ပင် ကောင်းစွာ ဟောတော်မူ အပ်ပါပေ၏။ အသျှင်ဘာရဒ္ဒါဇ ဤပျိုမျစ်နုနယ် ရဟန်းငယ် တို့သည် မည်းနက်သော ဆံပင်ရှိကုန်လျက် ကောင်းသော အရွယ်နှင့် ပြည့်စုံကုန်လျက် ပဌမအရွယ်နှင့် ပြည့်စုံကုန်လျက် ကာမဂုဏ်တို့၌ မပျော်မြူး ကြဖူးကုန်ဘဲလျက် အသက်ထက်ဆုံး ပြည့်စုံ စင်ကြယ်စွာ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်ကုန်သော အစဉ် အဆက် ကိုလည်း ပြီးစေကုန်သော အကြောင်းအထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင်တည်း။

အသျှင်ဘာရဒ္ဒါဇ တပည့်တော်သည်လည်း မစောင့်ထိန်းအပ်သော ကိုယ်ဖြင့် မစောင့်ထိန်းအပ်သော နှုတ်ဖြင့် မစောင့်ထိန်းအပ်သော စိတ်ဖြင့် မထင်စေအပ်သော သတိဖြင့် မစောင့်စည်း အပ်သော ကုန်ကြွေ တို့ဖြင့် (နန်းတော်တွင်းသို့) ဝင်သောအခါ တပည့်တော်ကို တပ်မက်မှု တရားတို့သည် အလွန် နှိပ်စက် ပါကုန်၏။ အသျှင်ဘာရဒ္ဒါဇ တပည့်တော်သည် စောင့်ထိန်းအပ်သော ကိုယ်ဖြင့် စောင့်ထိန်း အပ်သော

နှုတ်ဖြင့် စောင့်ထိန်းအပ်သော စိတ်ဖြင့် ထင်စေအပ်သော သတိဖြင့် စောင့်စည်းအပ်သော ကုန်ကြွေးတို့ဖြင့် (နန်းတော်တွင်းသို့) ဝင်သောအခါ တပည့်တော်ကို တပ်မက်မှု တရားတို့သည် ထိုကဲ့သို့ မနှိပ်စက်ပါကုန်။

အသျှင်ဘာရဒွါဇ အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပေစွ၊ အသျှင်ဘာရဒွါဇ အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပေစွ။ အသျှင်ဘာရဒွါဇ မှောက်ထားသော ဝတ္ထုကို လှန်ပြဘိသကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဖုံးထားအပ်သော ဝတ္ထုကို ဖွင့်လှစ်ပြဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ မျက်စိလည်သော သူ့အား လမ်းမှန်ကို ပြောကြားဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ “မျက်စိအမြင် ရှိသူတို့သည် အဆင်းတို့ကို မြင်ကြလိမ့်မည်” ဟု အမိုက်မှောင်၌ ဆီမီးတန်ဆောင်ကို ဆောင်ပြဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း အသျှင်ဘာရဒွါဇသည် အကြောင်း အမျိုးမျိုး ဖြင့် တရားကို ပြတော်မူအပ်ပါ၏။

အသျှင်ဘာရဒွါဇ အကျွန်ုပ်သည် ထိုမြတ်စွာဘုရားကို လည်းကောင်း၊ တရားကို လည်းကောင်း၊ ရဟန်း သံဃာကို လည်းကောင်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ အသျှင်ဘာရဒွါဇသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး (ရတနာသုံးပါးကို) ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာဟူ၍ မှတ်တော်မူပါဟု (လျှောက်၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

သဗ္ဗာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၃) ၃ - ဂဟပတိဝဂ် ===

၅ - သောဏသုတ်

၁၂၈။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့အား အစာကျွေးရာဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ သူကြွယ်သား သောဏသည် မြတ်စွာဘုရား ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရား အား ဤစကားကို လျှောက်ထား၏- “အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့ မျက်မှောက် ဘဝ၌ ကိလေသာမှ မငြိမ်းအေးနိုင်သော အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း၊ အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့ မျက်မှောက်ဘဝ၌ ကိလေသာမှ ငြိမ်းအေးနိုင်သော အကြောင်းအထောက် အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း” ဟု လျှောက်၏။ [ရှေးသုတ်ကဲ့သို့ ချဲ့အပ်၏]။

သောဏ ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့ မျက်မှောက်ဘဝ၌ ကိလေသာမှ ငြိမ်းအေးနိုင်သော အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင်တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၃) ၃ - ဂဟပတိဝဂ် ===

၆ - ယောသိတသုတ်

၁၂၉။ အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ကောသမ္ဗိပြည် ယောသိတာရုံကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ယောသိတသုကြွယ်သည် အသျှင်အာနန္ဒာထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် အသျှင်အာနန္ဒာအား ဤစကားကို လျှောက်ထား၏- “အသျှင်အာနန္ဒာ ဓာတ်တို့၏ ထူးခြားမှု၊ ဓာတ်တို့၏ ထူးခြားမှုဟု ဆိုအပ်၏။ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှလောက်ဖြင့် ဓာတ်တို့၏ ထူးခြားမှုကို မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားအပ်ပါသနည်း” ဟု (လျှောက်၏)။

သူကြွယ် စက္ခုဓာတ်သည်လည်း ရှိ၏။ စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်သော အဆင်းတို့သည်လည်း ရှိကုန်၏။ စက္ခုဝိညာဏ် သည်လည်း ရှိ၏။ သုခဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ကို စွဲ၍ သုခ ဝေဒနာသည် ဖြစ်၏။ သူကြွယ် စက္ခုဓာတ်သည်လည်း ရှိ၏။ စိတ်နှလုံးကို မပွားစေတတ်သော အဆင်းတို့သည်လည်း ရှိကုန်၏။ စက္ခုဝိညာဏ်သည်လည်း ရှိ၏။ ဒုက္ခဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ကို စွဲ၍ ဒုက္ခဝေဒနာသည် ဖြစ်၏။ သူကြွယ် စက္ခုဓာတ်သည် လည်း ရှိ၏။ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော အဆင်းတို့သည်လည်း ရှိကုန်၏။ စက္ခုဝိညာဏ်သည်လည်း ရှိ၏။ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ကို စွဲ၍ ဥပေက္ခာဝေဒနာသည် ဖြစ်၏။ပ။

သူကြွယ် ဇိဝှိဓာတ်သည်လည်း ရှိ၏။ စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်သော အရသာတို့သည်လည်း ရှိကုန်၏။ ဇိဝှိဝိညာဏ် သည်လည်း ရှိ၏။ သုခဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ကို စွဲ၍ သုခဝေဒနာသည် ဖြစ်၏။ သူကြွယ် ဇိဝှိဓာတ်သည်လည်း ရှိ၏။ စိတ်နှလုံးကို မပွားစေတတ်သော အရသာတို့သည်လည်း ရှိကုန်၏။ ဇိဝှိဝိညာဏ်သည်လည်း ရှိ၏။ ဒုက္ခဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ကို စွဲ၍ ဒုက္ခဝေဒနာသည် ဖြစ်၏။ သူကြွယ် ဇိဝှိဓာတ်သည်လည်း ရှိ၏။ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော အရသာတို့သည်လည်း ရှိကုန်၏။ ဇိဝှိဝိညာဏ်သည်လည်း ရှိ၏။ ဥပေက္ခာဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ကို စွဲ၍ ဥပေက္ခာဝေဒနာသည် ဖြစ်၏။ပ။

သူကြွယ် မနောဓာတ်သည်လည်း ရှိ၏။ စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်သော သဘောတရားတို့သည်လည်း ရှိကုန်၏။ မနောဝိညာဏ်သည်လည်း ရှိ၏။ သုခဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ကို စွဲ၍ သုခဝေဒနာသည် ဖြစ်၏။ သူကြွယ် မနောဓာတ်သည်လည်း ရှိ၏။ စိတ်နှလုံးကို မပွားစေတတ်သော သဘောတရားတို့သည်လည်း ရှိကုန်၏။ မနောဝိညာဏ်သည်လည်း ရှိ၏။ ဒုက္ခဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ကို စွဲ၍ ဒုက္ခဝေဒနာသည် ဖြစ်၏။ သူကြွယ် မနောဓာတ်သည်လည်း ရှိ၏။ ဥပေက္ခာဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော သဘောတရားတို့သည် လည်းကောင်း၊ မနောဝိညာဏ်သည် လည်းကောင်း ရှိ၏။ ဥပေက္ခာဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ကို စွဲ၍ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာသည်ဖြစ်၏။

သူကြွယ် ဤမျှလောက်ဖြင့် ဓာတ်တို့၏ ထူးခြားမှုကို မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၃) ၃ - ဂဟပတိဝဂ် ===

၇ - ဟာလိဒ္ဓိကာနိသုတ်

၁၃၀။ အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်မဟာကစ္စည်းသည် အဝန္တိတိုင်း ကုလဃရုဏှာ ပပါတတောင်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဟာလိဒ္ဓိကာနိသုတ္တံသည် အသျှင်မဟာကစ္စည်းထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် အသျှင်မဟာကစ္စည်းအား ဤစကားကို လျှောက်ထား ၏- “အသျှင် ဘုရားမြတ်စွာဘုရားသည် ‘ဓာတ်တို့၏ ထူးခြားမှုကို စွဲ၍ အတွေ့အထိ ထူးခြားမှု ဖြစ်ပေါ်၏။ အတွေ့ အထိထူးခြားမှုကို စွဲ၍ ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ထူးခြားမှု ဖြစ်ပေါ်၏’ ဟူသော ဤစကားကို ဟောကြားတော်မူအပ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အဘယ်သို့လျှင် ဓာတ်တို့၏ ထူးခြားမှုကို စွဲ၍ အတွေ့အထိ ထူးခြားမှု ဖြစ်ပေါ်ပါသနည်း၊ အတွေ့အထိ ထူးခြားမှုကို စွဲ၍ ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ထူးခြားမှု ဖြစ်ပေါ် ပါသနည်း” ဟု လျှောက်၏။

သူကြွယ် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်သော အဆင်းကို မြင်သော် ဤအဆင်းသည် ဤသို့ သဘောရှိ၏ဟု သိ၏။ စက္ခုဝိညာဏ်ကို လည်းကောင်း၊ သုခဝေဒနာ၏ အကြောင်း ဖြစ်သော တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ သုခဝေဒနာသည် ဖြစ်၏။ မျက်စိဖြင့် စိတ်နှလုံးကို မပွားစေတတ်သော အဆင်းကိုပင် မြင်သော် ဤအဆင်းသည် ဤသို့ သဘောရှိ၏ဟု သိ၏။ စက္ခုဝိညာဏ်ကို လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ ဒုက္ခဝေဒနာသည် ဖြစ်၏။ မျက်စိဖြင့် ဥပေက္ခာဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော အဆင်းကိုပင် မြင်သော် ဤအဆင်းသည် ဤသို့ သဘောရှိ၏ဟု သိ၏။ စက္ခုဝိညာဏ်ကို လည်းကောင်း၊ ဥပေက္ခာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ ဥပေက္ခာဝေဒနာ ဖြစ်၏။

သူကြွယ် နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် နားဖြင့် အသံကို ကြားသော်။ပ။ နှာခေါင်းဖြင့် အနံ့ကို နှမ်းရှူသော်။ပ။ လျှာဖြင့် အရသာကို လျက်သော်။ပ။ ကိုယ်ဖြင့် အတွေ့အထိကို တွေ့ထိသော်။ပ။ စိတ်ဖြင့် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်သော သဘောတရားကို သိသော် ဤသဘောတရားသည် ဤသို့သဘောရှိ၏ဟု သိ၏။ မနောဝိညာဏ်ကို လည်းကောင်း၊ သုခ ဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ သုခဝေဒနာသည် ဖြစ်၏။ စိတ်ဖြင့် စိတ်နှလုံးကို မပွားစေတတ်သော သဘောတရားကိုပင် သိသော် ဤသဘောတရားသည် ဤသို့ သဘောရှိ၏ဟု သိ၏။

မနောဝိညာဏ်ကို လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခ ဝေဒနာ၏ အကြောင်း ဖြစ်သော တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ ဒုက္ခဝေဒနာသည် ဖြစ်၏။ စိတ်ဖြင့် ဥပေက္ခာဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော သဘောတရားကိုပင် သိသော် ဤသဘော တရားသည် ဤသို့ သဘောရှိ၏ဟု သိ၏။ မနောဝိညာဏ်ကို လည်းကောင်း၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ ဥပေက္ခာဝေဒနာသည် ဖြစ်၏။

သူကြွယ် ဤသို့လျှင် ဓာတ်တို့၏ ထူးခြားမှုကို စွဲ၍ အတွေ့အထိ ထူးခြားမှု ဖြစ်၏။ အတွေ့အထိ ထူးခြားမှုကို စွဲ၍ ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ထူးခြားမှု ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၃) ၃ - ဂဟပတိဝဂ် ===

၈ - နကုလပိတုသုတ်

၁၃၁။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဘဂ္ဂတိုင်း သုသုမာရဂိရမြို့ဝယ်သားတို့အား ဘေးမဲ့ပေး ရာဘောသကဠ တော၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ နကုလပိတာသူကြွယ်သည် မြတ်စွာဘုရား ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား- “အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့ မျက်မှောက်ဘဝ၌ ကိလေသာမှ မငြိမ်းအေးနိုင်သော အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း၊ အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့ မျက်မှောက် ဘဝ၌ ကိလေသာမှ ငြိမ်းအေးနိုင်သော အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း” ဟု လျှောက် ၏။

သူကြွယ် အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန်သော ချစ်ခင်ဖွယ် သဘော ရှိကုန်သော ကာမနှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်သော စွဲမက်အပ်ကုန်သော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် မြင်အပ်ကုန် သော အဆင်းတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုအဆင်းကို ရဟန်းသည် အလွန်နှစ်သက်ခဲ့မှု စွဲလမ်းခဲ့မှု လွှမ်းမိုး၍ တည်ခဲ့မှု ထိုအဆင်းကို အလွန်နှစ်သက်သော စွဲလမ်းသော လွှမ်းမိုး၍ တည်သော ထိုရဟန်းအား ထိုနှစ်သက်မှုကို မှီသော ထိုနှစ်သက်မှုဖြင့် စွဲလမ်းသော ဝိညာဏ်သည် ဖြစ်၏။ သူကြွယ် စွဲလမ်းမှု ရှိသော ရဟန်းသည် ကိလေသာမှ မငြိမ်းအေးနိုင်။ပ။

သူကြွယ် ဇိဝှိဝိညာဏ်ဖြင့် လျက်အပ်ကုန်သော အရသာ တို့သည် ရှိကုန်၏။ပ။ သူကြွယ် အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက် အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန်သော ချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိကုန်သော ကာမနှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်သော စွဲမက်အပ်ကုန် သော မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော သဘောတရား တို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုသဘောတရားကို ရဟန်းသည် အလွန် နှစ်သက်ခဲ့မှု စွဲလမ်းခဲ့မှု လွှမ်းမိုး၍ တည်ခဲ့မှု ထိုသဘောတရားကို အလွန်နှစ်သက်သော စွဲလမ်းသော လွှမ်းမိုး၍ တည် သော ထိုရဟန်းအား ထိုနှစ်သက်မှုကို မှီသော ထိုနှစ်သက်မှုဖြင့် စွဲလမ်းသော ဝိညာဏ်သည် ဖြစ်၏။ သူကြွယ် စွဲလမ်းမှု ရှိသော ရဟန်းသည် ကိလေသာမှ မငြိမ်းအေးနိုင်။

သူကြွယ် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့ မျက်မှောက်ဘဝ၌ ကိလေသာမှ မငြိမ်းအေးနိုင်သော အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင်တည်း။

သူကြွယ် အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန်သော ချစ်ခင်ဖွယ် သဘော ရှိကုန်သော ကာမနှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်သော စွဲမက်အပ်ကုန်သော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် မြင်အပ်ကုန် သော အဆင်းတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုအဆင်းကို ရဟန်းသည် အလွန် မနှစ်သက်ခဲ့မှု မစွဲလမ်းခဲ့မှု လွှမ်းမိုး၍ မတည်ခဲ့မှု ထိုအဆင်းကို အလွန် မနှစ်သက် သော မစွဲလမ်းသော လွှမ်းမိုး၍ မတည်သော ထိုရဟန်းအား ထိုနှစ်သက်မှုကို မှီသော ထိုနှစ်သက်မှုဖြင့် စွဲလမ်းသော ဝိညာဏ်သည် မဖြစ်။ သူကြွယ် စွဲလမ်းမှု မရှိသော ရဟန်းသည် ကိလေသာမှ ငြိမ်းအေးနိုင်၏။ပ။

သူကြွယ် ဇိဝှိဝိညာဏ်ဖြင့် လျက်အပ်ကုန်သော အရသာတို့သည် ရှိကုန်၏။ပ။ သူကြွယ် အလိုရှိ အပ်ကုန် နှစ်သက် အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန်သော ချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိကုန်သော ကာမနှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်သော စွဲမက်အပ်ကုန် သော မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော သဘောတရား တို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုသဘောတရားကို ရဟန်းသည် အလွန် မနှစ်သက်ခဲ့မှု မစွဲလမ်းခဲ့မှု လွှမ်းမိုး၍ မတည်ခဲ့မှု ထိုသဘောတရားကို အလွန်မနှစ်သက်သော မစွဲလမ်းသော လွှမ်းမိုး၍ မတည်သော

ထိုရဟန်းအား ထိုနှစ်သက်မှုကို မှီသော ထိုနှစ်သက်မှုဖြင့် စွဲလမ်းသော ဝိညာဏ်သည် မဖြစ်။ သူကြွယ် စွဲလမ်းမှု မရှိသော ရဟန်းသည် ကိလေသာမှ ငြိမ်းအေးနိုင်၏။

သူကြွယ် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့ မျက်မှောက်ဘဝ၌ ကိလေသာမှ ငြိမ်းအေးနိုင်သော အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင်တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၃) ၃ - ဂဟပတိဝဂ် ===

၉ - လောဟိစ္စသုတ်

၁၃၂။ အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်မဟာကစ္စည်းသည် အဝန္တိတိုင်း မက္ကရကတမြို့ဝယ် တောကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ လောဟိစ္စပုဏ္ဏား၏ များစွာကုန်သော ထင်းခွေသမား တပည့် လုလင်တို့သည် အသျှင်မဟာ ကစ္စည်း ၏ တောကျောင်းသို့ ချဉ်းကပ်ကြကုန်၍ ကျောင်း၏ ပတ်ဝန်းကျင်၌ ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန် စကြို လျှောက်ကြကုန်၏။ လှည့်ပတ်ကြကုန်၏။ အချို့ အချို့သော သူတို့သည် ကျယ်လောင် ဆူညံသော အသံ ရှိကြကုန်သည် ဖြစ်၍ အချင်းချင်း ခုန်ကျော်ပြေးလွှားသော ကစားမျိုးတို့ကို ပြုလုပ်ကြကုန်၏။ “ဤသူတို့ကား ဦးပြည်း ရဟန်းညွှတ်တို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ဇာတ်နိမ့်တို့ ဖြစ်ကုန်၏။ မည်းညစ်ကုန်၏။ ဗြဟ္မာ၏ ခြေဖမိုးမှ ပေါက်ဖွားကုန်၏။ ဤဇာတ်နိမ့် ရဟန်းညွှတ်အား (လူတို့သည်) အရိုအသေ ပြုကြကုန်၏။ အလေးပြုကြကုန်၏။ မြတ်နိုးကြကုန်၏။ ပူဇော်ကြကုန်၏။ တုပ်ဝပ်ကြကုန်၏” ဟု (ပြောဆိုကြ ကုန်၏)။

ထိုအခါ အသျှင်မဟာကစ္စည်းသည် ကျောင်းမှ ထွက်၍ ထိုလုလင်တို့ကို “လုလင်တို့ အသံ မပြုကြ ကုန်လင့်၊ ငါသည် သင်တို့အား တရားကို ဟောအံ့” ဟု ဤစကားကို ဆိုလေ၏။ ဤသို့ ဆိုသော် ထိုလုလင်တို့သည် ဆိတ်ဆိတ် နေကုန်၏။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာကစ္စည်းသည် ထိုလုလင်တို့ကို ဂါထာတို့ဖြင့် ဟောပြုလေ၏-

“ရှေးပုဏ္ဏားတို့၏ ကျင့်ဝတ်ကို အောက်မေ့ကုန်သော ရှေး၌ ဖြစ်ကုန်သော ပုဏ္ဏားတို့သည် သီလကိုသာလျှင် အမြတ် ထားကုန်၏။ ထိုပုဏ္ဏားတို့သည် အမျက်ဒေါသကို ဖိနှိပ်၍ ပိတ်ဆို့အပ်သော တံခါးတို့ကို ကောင်းစွာ စောင့်ရှောက်ကြ ကုန်၏။

ရှေးပုဏ္ဏားတို့၏ ကျင့်ဝတ်ကို အောက်မေ့ကုန်သော ပုဏ္ဏားတို့သည် ကုသိုလ် တရား၌ လည်း ကောင်း၊ စျာန်တရား၌ လည်းကောင်း မွေ့လျော် ပျော်ပိုက်ကြကုန်၏။ ဤ(ယခုကာလ) ပုဏ္ဏားတို့ သည်ကား (ထိုတရားတို့မှ) ဖဲထွက်ကြကုန်ပြီးလျှင် (ငါတို့သည်) ဗေဒင်ကို ရွတ်တတ်ကုန်၏ဟု အမျိုးအနွယ်အားဖြင့် မာန်ယစ်ကြကုန်လျက် မညီမျှ မသင့်တင့်သော အမှုကို ပြုကျင့်ကြကုန်၏။ ဤပုဏ္ဏားတို့သည် အမျက်ဒေါသ နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ အထူးထူး အပြားပြားသော တုတ်တို့ကို စွဲကိုင်ကုန်လျက် တဏှာရှိသူ တဏှာမဲ့သူတို့၌ ဆန့်ကျင်ကြကုန်၏။

(ဣန္ဒြေတို့၌) လုံခြုံသော တံခါး မရှိသူအား “အိပ်မက်၌ ရသော ယောက်ျား၏ ဥစ္စာတို့ကဲ့သို့” အလုံးစုံသော အကျင့်တို့သည် အချည်းနှီးသာ ဖြစ်ကုန်၏။ အစာမစားခြင်း လည်းကောင်း၊ မြက်စိမ်း

ခင်းသော မြေ၌ အိပ်ခြင်း လည်းကောင်း၊ နံနက် စောစော ရေချိုးခြင်း လည်းကောင်း၊ ဗေဒင်သုံးပုံ သင်ခြင်း လည်းကောင်း။

ကြမ်းထမ်းသော သစ်နက်ရေရှိခြင်း လည်းကောင်း၊ ဆံကျစ်ရှိခြင်း လည်းကောင်း၊ သွားချေးရှိခြင်း လည်းကောင်း၊ မန္တာန်ရွတ်ခြင်း လည်းကောင်း၊ နွား၏အလေ့ နွား၏အကျင့်ဖြစ်သော ပုဏ္ဏားအကျင့် လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို ဖုံးကွယ်ခြင်း လည်းကောင်း၊ ကောက်ကွေးသော တုတ်ကိုကိုင်ခြင်း လည်းကောင်း၊ ရေဖြင့် မျက်နှာကို ဆေးခြင်း လည်းကောင်း ဤအကျင့်တို့သည် အာမိသဘဏ္ဍာ တိုးပွားခြင်းငှါ ပြုအပ်သော ဘဏ္ဍာတို့၏ ဂုဏ်တို့တည်း။

(ရှေးဟောင်းပုဏ္ဏားတို့၏) စိတ်သည်ကား ကောင်းစွာ တည်ကြည်၏။ အလွန် ကြည်လင်၏။ နောက်ကျူခြင်း ကင်း၏။ သတ္တဝါ အားလုံးတို့၌ ဆူးငြောင့်ဟူ၍ မရှိ၊ (နူးညံ့၏)။ ထိုအကျင့်သည် မြတ်သော ဘုံသို့ ရောက်ခြင်းငှါ လမ်းကြောင်း ဖြစ်၏”ဟု ရွတ်ဆို၏။

ထိုအခါ ထိုလူလင်တို့သည် အမျက်ထွက်ကုန် နှလုံးမသာယာကုန်သည် ဖြစ်၍ လောဟိစ္စပုဏ္ဏား ထံသို့ ချဉ်းကပ်လျက် “ဆရာကြီး သိတော်မူပါလော့၊ မဟာကစ္စည်းရဟန်းသည် ပုဏ္ဏားတို့၏ မန္တာန်ကို တစ်ဖက်သတ် ကဲ့ရဲ့ပါ၏။ ဆဲရေး တားမြစ်ပါ၏” ဟု ပြောဆိုကုန်၏။ ဤသို့ ပြောဆိုကြသော် လောဟိစ္စပုဏ္ဏားသည် အမျက်ထွက်သော်လည်း နှလုံး မသာယာ ဖြစ်သော်လည်း “ငါသည် လူလင်တို့၏ စကားကိုသာ ကြား၍ မဟာကစ္စည်း ရဟန်းကို ဆဲရေးငြားအံ့၊ ဆန့်ကျင် ငြားအံ့၊ ရေရွတ်ငြားအံ့၊ စင်စစ် မသင့်လျော်၊ ငါသည် မဟာကစ္စည်းထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မေးရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အကြံ ဖြစ်၏။

ထို့နောက် လောဟိစ္စပုဏ္ဏားသည် ထိုလူလင်တို့နှင့်အတူ အသျှင်မဟာကစ္စည်းထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်မဟာကစ္စည်း နှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆိုပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ ပြီးသော် အသျှင်မဟာကစ္စည်းအား- “အသျှင်ကစ္စည်း အကျွန်ုပ်တို့၏ များစွာကုန်သော ထင်းခွေ သမား တပည့်လူလင်တို့သည် ဤအရပ်သို့ လာရောက်ကြပါ ကုန်သလော” ဟု ဤစကားကို ဆို၏။

ပုဏ္ဏား သင်၏ များစွာကုန်သော ထင်းခွေသမား တပည့်လူလင်တို့သည် ဤအရပ်သို့ ရောက်လာ ကုန်၏ ဟု မိန့်တော်မူ၏။ အသျှင်ကစ္စည်းသည် ထိုလူလင်တို့နှင့်အတူ တစ်စုံတစ်ရာ စကားပြောဆိုမှု ဖြစ်ပါသလော။ ပုဏ္ဏား ငါသည် ထိုလူလင်တို့နှင့် အတူ စကားပြောဆိုမှု ဖြစ်၏။

အသျှင်ကစ္စည်းသည် ထိုလူလင်တို့နှင့်အတူ အဘယ်သို့ စကားပြောဆိုမှု ဖြစ်ပါသနည်း၊ ပုဏ္ဏား ငါသည် ထိုလူလင်တို့ နှင့်အတူ ဤသို့ စကား ပြောဆိုမှု ဖြစ်၏-

ရှေးပုဏ္ဏားတို့၏ ကျင့်ဝတ်ကို အောက်မေ့ကုန်သော ရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော ပုဏ္ဏားတို့သည် သီလကို သာလျှင် အမြတ် ထားကုန်၏။ သတ္တဝါ အားလုံးတို့၌ ဆူးငြောင့်ဟူ၍ မရှိ၊ (နူးညံ့၏)။ ထိုအကျင့်သည် မြတ်သော ဘုံသို့ ရောက်ခြင်းငှါ လမ်းကြောင်း ဖြစ်၏။

ပုဏ္ဏား ငါသည် ထိုလူလင်တို့နှင့် အတူ ဤသို့ စကားပြောဆိုမှု ဖြစ်၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

“(ကုန္ဒေတို့၌) မလုံခြုံသော တံခါးရှိသူ” ဟု အသျှင်ကစ္စည်း ဆို၏။ အဘယ်မျှလောက်ဖြင့် မလုံခြုံ သော တံခါးရှိသူ ဖြစ်ပါသနည်းဟု လျှောက်၏။

ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူသည် မျက်စိဖြင့် အဆင်းကို မြင်သော် ချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိသော အဆင်း၌ တပ်မက်၏။ မချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိသော အဆင်း၌ အမျက် ထွက်၏။ မထင်သော သတိရှိရကား ကျဉ်းမြောင်း သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ ထိုသူအား အကြင် ဝိမုတ္တိတရား၌ ဖြစ်ပြီး ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်ကုန်သော ယုတ်ညံ့ကုန်သော ထိုအကုသိုလ်တရားတို့သည် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ကုန်၏။ ထိုကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်နှင့် ကိလေသာ မှ လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်ပညာကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။

နားဖြင့် အသံကို ကြားသော်။ နှာခေါင်းဖြင့် အနံ့ကို နမ်းရှူသော်။ လျှာဖြင့် အရသာကို လျက်
သော်။ ကိုယ်ဖြင့် အတွေ့အထိကို တွေ့ထိသော်။ စိတ်ဖြင့် သဘောတရားကို သိသော် ချစ်ခင်ဖွယ်
သဘောရှိသော သဘောတရား၌ တပ်မက်၏။ မချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိသော သဘောတရား၌
အမျက်ထွက်၏။ မထင်သော သတိရှိရကား ကျဉ်းမြောင်းသော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ ထိုသူအား
အကြင်ဝိမုတ္တိတရား၌ ဖြစ်ပြီးဖြစ်ဆဲ ဖြစ်ကုန်သော ယုတ်ညံ့ကုန်သော ထိုအကုသိုလ် တရားတို့သည်
အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ကုန်၏။ ထိုကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်နှင့် ကိလေသာမှ
လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်ပညာကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ ပုဏ္ဏား ဤသို့လျှင် (ဣန္ဒြေတို့၌)
မလုံခြုံသော တံခါး ရှိသူ ဖြစ်၏ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ကစွည်း အံ့ဖွယ်ရှိပါပေစွ၊ အသျှင်ကစွည်း မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပါပေစွ၊ အသျှင်ကစွည်းသည်
အမှန်အတိုင်း (ဣန္ဒြေတို့၌) မလုံခြုံသော တံခါးရှိသူကိုသာ မလုံခြုံသော တံခါးရှိသူဟု ဆိုအပ်ပါ၏။

အသျှင်ကစွည်းသည် “(ဣန္ဒြေတို့၌) လုံခြုံသော တံခါးရှိသူ” ဟု ဆို၏။ အသျှင်ကစွည်း အဘယ်မျှ
လောက်ဖြင့် (ဣန္ဒြေတို့၌) လုံခြုံသော တံခါးရှိသူ ဖြစ်ပါသနည်းဟု လျှောက်၏။

ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ ရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် အဆင်းကို မြင်သော် ချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိသော
အဆင်း၌ မတပ်မက် ၊ မချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိသော အဆင်း၌ အမျက်မထွက်၊ ထင်သော သတိရှိရကား
ကျယ်ဝန်းသော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ ထိုသူအား အကြင် ဝိမုတ္တိတရား၌ ဖြစ်ပြီး ဖြစ်ဆဲ
ဖြစ်ကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ကုန်၏။ ထိုကိလေသာမှ
လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်နှင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ် ပညာကို
ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။

နားဖြင့် အသံကို ကြားသော်။ နှာခေါင်းဖြင့် အနံ့ကို နမ်းရှူသော်။ လျှာဖြင့် အရသာကို လျက်
သော်။ ကိုယ်ဖြင့် အတွေ့အထိကို တွေ့ထိသော်။ စိတ်ဖြင့် သဘောတရားကို သိသော် ချစ်ခင်ဖွယ်
သဘောရှိသော သဘောတရား၌ မတပ်မက်၊ မချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိသော သဘောတရား၌ အမျက်
မထွက်၊ ငွင်သော သတိရှိရကား ကျယ်ဝန်းသော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ ထိုသူအား အကြင်
ဝိမုတ္တိတရား၌ ဖြစ်ပြီး ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်ကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့သည် အကြွင်းမဲ့
ချုပ်ကုန်၏။ ထိုကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်နှင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော
အရဟတ္တဖိုလ်ပညာကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ ပုဏ္ဏား ဤသို့လျှင် (ဣန္ဒြေတို့၌) လုံခြုံသော တံခါးရှိသူ
ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ကစွည်း အံ့ဖွယ်ရှိပါပေစွ၊ အသျှင်ကစွည်း မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပါပေစွ၊ အသျှင်ကစွည်းသည်
အမှန်အတိုင်း (ဣန္ဒြေတို့၌) လုံခြုံသော တံခါးရှိသူကိုသာ (ဣန္ဒြေတို့၌) လုံခြုံသော တံခါးရှိသူဟု
ဆိုအပ်ပါ၏။

အသျှင်ကစွည်း နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေစွ၊ အသျှင်ကစွည်း နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေစွ။ အသျှင်ကစွည်း
မှောက်ထားသော ဝတ္ထုကို လှန်ပြဘိသကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဖုံးလွှမ်းထားသော ဝတ္ထုကို ဖွင့်လှစ်ပြဘိ
သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ မျက်စိ လည်သော သူအား လမ်းမှန်ကို ပြောကြားဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊
“မျက်စိအမြင် ရှိသူတို့သည် အဆင်းတို့ကို မြင်ကြလိမ့်မည်” ဟု အမိုက်မှောင်၌ ဆီမီးတန်ဆောင်ကို
ဆောင်ပြဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း ဤအတူ အသျှင်ကစွည်း သည် အကြောင်းအမျိုးမျိုးဖြင့် တရားကို
ပြတော်မူ၏။ အသျှင်ကစွည်း ထိုအကျွန်ုပ်သည် ထိုမြတ်စွာဘုရားကို လည်း ကောင်း၊ တရားတော်ကို
လည်းကောင်း၊ ရဟန်း သံဃာတော်ကို လည်းကောင်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ အသျှင်ကစွည်း
သည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး (ရတနာသုံးပါးကို) ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်သော
ဥပါသကာ ဟု မှတ်တော်မူပါ။

အသျှင်ကစွည်းသည် မက္ကရကတမြို့ဝယ် ဥပါသကာအမျိုးတို့သို့ ချဉ်းကပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ လောဟိစ္စအမျိုးသို့လည်း ချဉ်းကပ်တော်မူပါ။ ထိုအမျိုး၌ အကြင်လုလင်ပျို လုလင်ပျိုမတို့သည် အသျှင်ကစွည်းကို ရှိခိုးကြကုန်လတ္တံ့၊ ခရီးဦးကြိုဆို ကုန်လတ္တံ့။ နေရာကို လည်းကောင်း၊ ရေကို လည်းကောင်း ပေးလှူကြကုန်လတ္တံ့။ ထိုလုလင်ပျို လုလင်ပျိုမတို့အား ထိုရှိခိုးခြင်း စသော အမှုသည် ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားချမ်းသာ အလို့ငှါ ဖြစ်ပါလတ္တံ့ဟု (လျှောက်၏)။

နဝမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၃) ၃ - ဂဟပတိဝဂ် ===

၁၀ - ဝေရဟစွာနိသုတ်

၁၃၃။ အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်ဥဒါယီသည် ကာမက္ကမမြို့ဝယ် တောဒေယျပုဏ္ဏား၏ သရက်ဥယျာဉ်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဝေရဟစွာနိအနွယ်ဖြစ်သော ပုဏ္ဏားမ၏ တပည့်လုလင်ငယ်သည် အသျှင်ဥဒါယီထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်ဥဒါယီနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆိုပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် ထိုလုလင်ငယ်ကို အသျှင်ဥဒါယီ သည် တရားစကားဖြင့် အကျိုးစီးပွားကို ကောင်းစွာပြုလျက် တရားကို ဆောက်တည် စေကာ တရားကျင့်သုံးရန် ထက်သန်ရွှင်လန်းစေတော်မူ၏။

ထိုအခါ ထိုလုလင်ငယ်သည် အသျှင်ဥဒါယီက တရားစကားဖြင့် အကျိုးစီးပွားကို ကောင်းစွာပြုလျက် တရားကို ဆောက်တည်စေကာ တရားကျင့်သုံးရန် ထက်သန် ရွှင်လန်းစေတော် မူပြီးသော် နေရာမှ ထကာဝေရဟစွာနိအနွယ် ပုဏ္ဏားမထံသို့ ချဉ်းကပ်လျက် ဤစကားကို ပြောဆို၏- “အရှင်မ သိတော်မူ ပါလော့၊ ရဟန်းဥဒါယီသည် အစ၌ ကောင်းခြင်းရှိသော အလယ်၌ ကောင်းခြင်းရှိသော အဆုံး၌ ကောင်းခြင်းရှိသော အနက်နှင့်ပြည့်စုံသော သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံ သော တရားကို ဟောတော်မူ၏။ အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော အကျင့်မြတ်ကို ပြတော်မူ၏” ဟု ဆို၏။ လုလင်ငယ် သို့ဖြစ်လျှင် သင်သည် ငါ၏ စကားဖြင့် ရဟန်း ဥဒါယီကို နက်ဖြန်အလို့ငှါ ဆွမ်းဖြင့် ဖိတ်ချေလော့ဟု ဆို၏။ “အရှင် မကောင်းပါပြီ” ဟု လုလင်ငယ်သည် ဝေရဟစွာနိအနွယ် ပုဏ္ဏားမအား ပြန်ကြား ပြောဆို ပြီးလျှင် အသျှင်ဥဒါယီထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်ဥဒါယီအား- “အသျှင်ဥဒါယီသည် အကျွန်ုပ်တို့၏ ဆရာကတော်ဖြစ်သော ဝေရဟစွာနိအနွယ် ပုဏ္ဏားမ၏ နက်ဖြန် အလို့ငှါ ဖိတ်အပ်သော ဆွမ်းကို လက်ခံတော်မူပါ” ဟု (လျှောက်ထား၏)။ အသျှင်ဥဒါယီသည် ဆိတ်ဆိတ် နေခြင်းဖြင့် လက်ခံတော်မူ၏။

ထို့နောက် အသျှင်ဥဒါယီသည် ထိုညဉ့်လွန်သဖြင့် နံနက်အခါ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူလျက် ဝေရဟစွာနိအနွယ် ပုဏ္ဏားမ၏ အိမ်သို့ ချဉ်းကပ်၍ ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏။ ထိုအခါ ဝေရဟစွာနိအနွယ် ပုဏ္ဏားမသည် အသျှင်ဥဒါယီကို မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ် ဖြင့် ရောင့်ရဲသည့် တိုင်အောင် တားမြစ်သည့် တိုင်အောင် မိမိကိုယ်တိုင် လုပ်ကျွေး၏။ အသျှင်ဥဒါယီ သည် ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီး၍ သပိတ်မှ လက်ကို ဖယ်ပြီးသောအခါ ဝေရဟစွာနိ အနွယ် ဖြစ်သော ပုဏ္ဏားမသည် ခြေနှင်းစီးလျက် နေရာမြင့်၌ ထိုင်ကာ ဦးခေါင်းကို ခြုံပြီးလျှင် “အသျှင်ရဟန်း တရားကို ရွတ်ဆိုတော် မူပါလော့” ဟု ဤစကားကို ပြောဆို၏။ “နမ တရားဟောရန် အချိန်အခါသည် ဖြစ်လတ္တံ့” ဟု ဆို၍ နေရာမှထကာ ပြန်သွားလေ၏။

ဒုတိယအကြိမ်လည်း ထိုလူလင်ငယ်သည် အသျှင်ဥဒါယီထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်ဥဒါယီနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆိုပြီး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ ပြီးသော် ထိုလူလင်ငယ် ကို အသျှင်ဥဒါယီသည် တရားစကားဖြင့် အကျိုးစီးပွားကို ကောင်းစွာ ပြုလျက် တရားကို ဆောက်တည်စေကာ တရားကို ကျင့်သုံးရန် ထက်သန် ရွှင်လန်းစေတော်မူ၏။

ဒုတိယအကြိမ်လည်း ထိုလူလင်ငယ်သည် အသျှင်ဥဒါယီက တရားစကားဖြင့် အကျိုးစီးပွားကို ကောင်းစွာ ပြုလျက် တရားကို ဆောက်တည်စေကာ တရားကျင့်သုံးရန် ထက်သန် ရွှင်လန်းစေ တော်မူပြီးသော် နေရာမှထကာ ဝေရဟစွာနိ အနွယ် ပုဏ္ဏားမထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ဝေရဟစွာနိအနွယ် ပုဏ္ဏားမအား “အရှင်မ သိတော်မူပါလော့၊ ရဟန်း ဥဒါယီသည် အစ၌ ကောင်းခြင်း ရှိသော အလယ်၌ ကောင်းခြင်း ရှိသော အဆုံး၌ ကောင်းခြင်းရှိသော အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော တရားကို ဟောတော်မူ၏။ အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော အကျင့်မြတ်ကို ပြတော်မူ၏” ဟုပြောဆို၏။

လူလင်ငယ် သင်သည် ရဟန်းဥဒါယီ၏ ကျေးဇူးကို ဤသို့ ပြောဆို၏။ ထိုရဟန်း ဥဒါယီသည်ကား “ရဟန်း တရားကို ရွတ်ဆိုတော် မူပါလော့” ဟု ဆိုသော် ‘နှမ တရားဟောရန် အချိန်အခါသည် ဖြစ်လတ္တံ့’ ဟု ဆို၍ နေရာမှ ထကာ ပြန်သွားလေ၏ဟု ဆို၏။ အရှင်မ သင်သည် ခြေခြင်းကို စီးလျက် နေရာမြင့်၌ ထိုင်ကာ ဦးခေါင်း ခြုံပြီးလျှင် “ရဟန်း တရားကို ရွတ်ဆိုတော် မူပါလော့” ဟု ဤသို့ ဆိုသောကြောင့်သာဖြစ်၏။ ထိုအသျှင်တို့သည် တရားကို လေးစားကုန်၏။ တရားကို ရိုသေခြင်း ရှိကုန်၏ဟု ဆို၏။

လူလင်ငယ် သို့ဖြစ်လျှင် သင်သည် ငါ၏ စကားဖြင့် ရဟန်းဥဒါယီကို နက်ဖြန်အလို့ငှါ ဆွမ်းဖြင့် ဖိတ်ချေဦးလော့ဟု ဆို၏။ “အရှင်မ ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုလူလင်ငယ်သည် ဝေရဟစွာနိအနွယ် ပုဏ္ဏားမ အား ပြောကြားပြီးလျှင် အသျှင်ဥဒါယီ ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်ဥဒါယီအား-“အသျှင်ဥဒါယီသည် အကျွန်ုပ်တို့၏ ဆရာကတော် ဝေရဟစွာနိအနွယ် ပုဏ္ဏားမ၏ နက်ဖြန် အလို့ငှါ ဖိတ်အပ်သော ဆွမ်းကိုလက်ခံ တော်မူပါလော့” ဟု လျှောက်ထား၏။ အသျှင်ဥဒါယီသည် ဆိတ်ဆိတ် နေခြင်းဖြင့် လက်ခံတော်မူ၏။

ထို့နောက် အသျှင်ဥဒါယီသည် ထိုည၌လွန်သဖြင့် နံနက်အခါ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူလျက် ဝေရဟစွာနိအနွယ် ပုဏ္ဏားမ၏ အိမ်သို့ ချဉ်းကပ်၍ ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏။ ထိုအခါ ဝေရဟစွာနိအနွယ် ပုဏ္ဏားမသည် အသျှင်ဥဒါယီကို မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ် ဘောဇဉ်ဖြင့် ရောင့်ရဲသည့် တိုင်အောင် တားမြစ်သည့် တိုင်အောင် မိမိကိုယ်တိုင် လုပ်ကျွေး၏။ အသျှင်ဥဒါယီသည် ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီး၍ သပိတ်မှ လက်ကို ဖယ်ပြီးသောအခါ ဝေရဟစွာနိ အနွယ် ပုဏ္ဏားမသည် ခြေခြင်းကို ချွတ်လျက် နေရာနိမ့်၌ ထိုင်ကာ ဦးခေါင်းဖွင့်ပြီးလျှင် “အသျှင်ဘုရား ရဟန္တာ တို့သည် အဘယ် တရားရှိသော် ချမ်းသာဆင်းရဲကို ပညတ်ပါကုန်သနည်း၊ အဘယ်တရား မရှိသော် ချမ်းသာဆင်းရဲကို မပညတ်ပါကုန် သနည်း” ဟု လျှောက်၏။

နှမ မျက်စိရှိသော် ရဟန္တာတို့သည် ချမ်းသာဆင်းရဲကို ပညတ်ကုန်၏။ မျက်စိမရှိသော် ရဟန္တာ တို့သည် ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို မပညတ်ကုန်။ပ။ လျှာရှိသော် ရဟန္တာတို့သည် ချမ်းသာဆင်းရဲကို ပညတ် ကုန်၏။ လျှာမရှိသော် ရဟန္တာတို့သည် ချမ်းသာဆင်းရဲကို မပညတ်ကုန်။ပ။ စိတ်ရှိသော် ရဟန္တာတို့သည် ချမ်းသာဆင်းရဲကို ပညတ်ကုန်၏။ စိတ်မရှိသော် ရဟန္တာတို့သည် ချမ်းသာဆင်းရဲကို မပညတ်ကုန်ဟု မိန့်ဆို၏။

ဤသို့ ဟောတော်မူသော် ဝေရဟစွာနိအနွယ် ပုဏ္ဏားမသည် အသျှင်ဥဒါယီအား ဤစကားကို လျှောက်ထား၏- “အသျှင်ဘုရား အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေစွ၊ အသျှင်ဘုရား အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေစွ။ အသျှင်ဘုရား မှောက်ထား အပ်သော ဝတ္ထုကို လှန်ပြဘိသကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊

ဖုံးလွှမ်းထားအပ်သော ဝတ္ထုကို ဖွင့်လှစ်ပြဘိသကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ မျက်စိလည်သော သူ့အား လမ်းမှန်ကို ပြောကြားဘိသကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ‘မျက်စိအမြင်ရှိသော သူတို့သည် အဆင်းတို့ ကို မြင်ကြလိမ့်မည်’ ဟု အမှိုက်မှောင်၌ ဆီမီးတန်ဆောင်ကို ဆောင်ပြဘိသကဲ့သို့ လည်းကောင်း ဤအတူ အသျှင် ဥဒါယီသည် အကြောင်းအမျိုးမျိုးဖြင့် တရားကို ပြတော်မူပါပေ၏။ အသျှင်ဥဒါယီ ထိုတပည့်တော်မသည် ထိုမြတ်စွာဘုရား ကို လည်းကောင်း၊ တရားတော်ကို လည်းကောင်း၊ ရဟန်း သံဃာတော်ကို လည်းကောင်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ခြင်း သို့ ရောက်ပါ၏။ အသျှင်ဥဒါယီသည် တပည့်တော်မကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး (ရတနာသုံးပါးကို) ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်ခြင်းသို့ ရောက်သော ဥပါသိကာမ” ဟု အမှတ်ပြုတော်မူပါဟု လျှောက်၏။

ဒသမသုတ်။

သုံးခုမြောက် ဂဟပတိဝဂ် ပြီး၏။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၄) ၄ - ဒေဝဒဟဝဂ် ===

၁ - ဒေဝဒဟသုတ်

၁၃၄။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သက္ကတိုင်း ဒေဝဒဟမည်သော သာကီဝင်မင်းတို့၏ နိဂုံး၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏- ရဟန်းတို့ ရဟန်းအားလုံးတို့သည်ပင် တွေ့ထိမှု၏ တည်ရာ ‘ဖဿာယတန’ ခြောက်မျိုးတို့၌ မမေ့မလျော့ ပြုရမည်ဟု ငါ မဆို၊ ရဟန်းအားလုံးတို့သည်ပင် တွေ့ထိမှု၏ တည်ရာ ‘ဖဿာယတန’ ခြောက်မျိုးတို့၌ မမေ့မလျော့ မပြုရဟုလည်း ငါ မဆို။

ရဟန်းတို့ ရဟန္တာဖြစ်ကုန်သော အာသဝေါကုန်ခန်းပြီး ကုန်သော အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးပြီး ကုန်သော ပြုဖွယ် အားလုံးကို ပြုပြီးကုန်သော သံသရာဝန်ကို ချပြီးကုန်သော ကိုယ်ကျိုးစီးပွားသို့ ရောက်ပြီးကုန်သော ကုန်ပြီးသော ဘဝ နှောင်ကြီး ရှိကုန်သော (ကိလေသာမှ) ကောင်းစွာ လွတ်ပြီးကုန်သော ရဟန်းတို့သည် တွေ့ထိမှု၏ တည်ရာ ‘ဖဿာယတန’ ခြောက်မျိုးတို့၌ မမေ့မလျော့ ပြုရမည်ဟု ငါ မဆို။ ထိုသို့ မဆိုခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ထိုရဟန်းတို့အား မမေ့မလျော့ခြင်း သည် အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း၊ ထိုရဟန်းတို့သည် မေ့လျော့ခြင်းငှါ မထိုက်ကုန်။

ရဟန်းတို့ ကျင့်ဆဲဖြစ်ကုန်သော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မရောက်သေးကုန်သော အတုမရှိသော ယောဂ၏ ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန် ကို တောင့်တလျက် နေကုန်သော ရဟန်းတို့သည်ကား တွေ့ထိမှု၏ တည်ရာ ‘ဖဿာယတန’ ခြောက်မျိုးတို့၌ မမေ့မလျော့ ပြုရမည်ဟု ငါ ဆို၏။ ထိုသို့ ဆိုခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့် နည်း၊ ရဟန်းတို့ စိတ်နှလုံး မွေ့လျော်ဖွယ်လည်း ဖြစ်ကုန်သော စိတ်နှလုံး မမွေ့လျော်ဖွယ်လည်း ဖြစ်ကုန်သော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် မြင်အပ်ကုန်သော အဆင်းတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုအဆင်းတို့သည် ထိုရဟန်း၏ စိတ်ကိုတွေ့၍ တွေ့၍ သိမ်းကျုံးဆွဲဆောင်ကာ မတည်နိုင်ကုန်၊ စိတ်ကို မသိမ်းကျုံး မဆွဲဆောင်နိုင်ခြင်းကြောင့် မတွန့်တိုသော လုံ့လကို အားထုတ်အပ်၏။ မေ့လျော့ခြင်း မရှိသော သတိ သည် ထင်၏။ ကိုယ်သည် ပူပန်ခြင်း မရှိ ငြိမ်းအေး၏။ စိတ်သည် တစ်ခုတည်းသော အာရုံရှိသည် ဖြစ်၍ ကောင်းစွာ တည်၏။

ရဟန်းတို့ ဤမမေ့မလျော့ခြင်း၏ အကျိုးကို မြင်သည် ဖြစ်၍ ထိုရဟန်းတို့အားသာ တွေ့ထိမှု၏ တည်ရာ ‘ဖဿာယတန’ ခြောက်မျိုးတို့၌ မမေ့မလျော့ ပြုရမည်ဟု ငါ ဆို၏။ပ။

ရဟန်းတို့ နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ်လည်း ဖြစ်ကုန်သော နှလုံး မမွေ့လျော်ဖွယ်လည်း ဖြစ်ကုန်သော မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုသဘောတရားတို့သည် ထိုရဟန်း၏ စိတ်ကို တွေ့၍ တွေ့၍ သိမ်းကျုံး ဆွဲဆောင်ကာ မတည်နိုင်ကုန်၊ စိတ်ကို မသိမ်းကျုံး မဆွဲဆောင်နိုင်ခြင်းကြောင့် မတွန့်တိုသော လုံ့လကို အားထုတ်အပ်၏။ မေ့လျော့ခြင်း မရှိသော သတိသည် ထင်၏။ ကိုယ်သည် ပူပန်ခြင်းမရှိ ငြိမ်းအေး၏။ စိတ်သည် တစ်ခုတည်းသော အာရုံရှိသည် ဖြစ်၍ ကောင်းစွာတည်၏။ ရဟန်းတို့ ဤမမေ့မလျော့ခြင်း၏ အကျိုးကို မြင်သည် ဖြစ်၍ ထိုရဟန်းတို့အားသာ တွေ့ထိမှု၏ တည်ရာ ‘ဖဿာယတန’ ခြောက်မျိုးတို့၌ မမေ့မလျော့ ပြုရမည်ဟု ငါ ဆို၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၄) ၄ - ဒေဝဒဟဝဂ် ===

၂ - ခဏသုတ်

၁၃၅။ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် အရတော်ကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ကောင်းစွာ ရအပ်ကုန်၏။ သင်တို့သည် အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးခြင်းငှါ အခွင့်ကို ရအပ်၏။

ရဟန်းတို့ တွေ့ထိမှု၏ တည်ရာ ‘ဖဿာယတန’ ခြောက်မျိုးရှိသော ‘ဆဖဿာယတနိက’ ငရဲတို့ကို ငါဘုရား မြင်အပ် ကုန်၏။ ထိုငရဲ၌ မျက်စိဖြင့် အဆင်းအားလုံးကို ကြည့်သော် မလိုလားအပ်သော သဘောကိုသာ မြင်၏။ လိုလားအပ်သော သဘောကို မမြင်။ မနှစ်သက်အပ်သော သဘောကိုသာ မြင်၏။ နှစ်သက်အပ်သော သဘောကို မမြင်။ စိတ်နှလုံးကို မပွားစေတတ်သော သဘောကိုသာ မြင်၏။ စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်သော သဘောကို မမြင်။

နားဖြင့် အသံအားလုံးကို နားထောင်သည်ရှိသော်။ပ။ နှာခေါင်းဖြင့် အနံ့အားလုံးကို နမ်းရှူသည် ရှိသော်။ လျှာဖြင့် အရသာအားလုံးကို လျက်သည်ရှိသော်။ ကိုယ်ဖြင့် အတွေ့အထိ အားလုံးကို တွေ့ထိသည်ရှိသော်။ စိတ်ဖြင့် သဘောတရား အားလုံးကို သိသည်ရှိသော် မလိုလားအပ်သော သဘောကိုသာ သိ၏။ လိုလားအပ်သော သဘောကို မသိ။ မနှစ်သက် အပ်သော သဘောကိုသာ သိ၏။ နှစ်သက်အပ်သော သဘောကို မသိ။ စိတ်နှလုံးကို မပွားစေတတ်သော သဘောကိုသာ သိ၏။ စိတ်နှလုံး ကို ပွားစေတတ်သော သဘောကို မသိ။

ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် အရတော်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ကောင်းစွာ ရအပ်ကုန်၏။

သင်တို့သည် အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးခြင်းငှါ အခွင့်ကို ရအပ်၏။

ရဟန်းတို့ တွေ့ထိမှု၏ တည်ရာ ‘ဖဿာယတန’ ခြောက်မျိုးရှိသော ‘ဆဖဿာယတနိက’ နတ်ပြည်တို့ကို ငါဘုရား မြင်အပ်ကုန်၏။ ထိုနတ်ပြည်တို့၌ မျက်စိဖြင့် အဆင်း အားလုံးကို ကြည့်သည် ရှိသော် လိုလားအပ်သော သဘောကိုသာ မြင်၏။ မလိုလားအပ်သော သဘောကို မမြင်။ နှစ်သက်အပ်သော သဘောကိုသာ မြင်၏။ မနှစ်သက်အပ်သော သဘောကို မမြင်။ စိတ်နှလုံးကို ပွားစေ တတ်သော သဘောကိုသာ မြင်၏။ စိတ်နှလုံးကို မပွားစေတတ်သော သဘောကို မမြင်။ပ။

လျှာဖြင့် အရသာအားလုံးကို လျက်သည်ရှိသော်။ပ။ စိတ်ဖြင့် သဘောတရားအားလုံးကို သိသည် ရှိသော် လိုလားအပ် သော သဘောကိုသာ သိ၏။ မလိုလားအပ်သော သဘောကို မသိ။ နှစ်သက် အပ်သော သဘောကိုသာ သိ၏။ မနှစ်သက် အပ်သော သဘောကို မသိ။ စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်သော သဘောကိုသာ သိ၏။ စိတ်နှလုံးကို မပွားစေတတ်သော သဘောကို မသိ။

ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် အရတော်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ကောင်းစွာ ရအပ်ကုန်၏။ သင်တို့သည် အကျင့် မြတ်ကို ကျင့်သုံးခြင်းငှါ အခွင့်ကို ရအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၄) ၄ - ဒေဝဒဟဝဂ် ===

၃ - ပဌမ ရူပါရာမသုတ်

၁၃၆။ ရဟန်းတို့ နတ်လူတို့သည် အဆင်းလျှင် ပျော်မွေ့ရာရှိကုန်၏။ အဆင်း၌ ပျော်ပိုက်ကုန်၏။ အဆင်း၌ ဝမ်းမြောက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ နတ်လူတို့သည် အဆင်း၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း ကင်းပြတ် ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲစွာ နေရကုန်၏။ ရဟန်းတို့ နတ်လူတို့သည် အသံလျှင် ပျော်မွေ့ရာရှိကုန်၏။ အသံ၌ ပျော်ပိုက်ကုန်၏။ အသံ၌ ဝမ်းမြောက် ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ နတ်လူတို့သည် အသံ၏ ဖောက်ပြန် ခြင်း ကင်းပြတ် ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲစွာ နေရကုန်၏။ အနံ့လျှင် ပျော်မွေ့ရာ ရှိကုန်၏။ အရသာ လျှင် ပျော်မွေ့ ရာရှိကုန်၏။ အတွေ့အထိလျှင် ပျော်မွေ့ရာရှိကုန်၏။

ရဟန်းတို့ နတ်လူတို့သည် သဘောတရားလျှင် ပျော်မွေ့ရာရှိကုန်၏။ သဘောတရား၌ ပျော်ပိုက် ကုန်၏။ သဘောတရား၌ ဝမ်းမြောက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ နတ်လူတို့သည် သဘောတရား၏ ဖောက်ပြန် ခြင်း ကင်းပြတ် ချုပ်ငြိမ်းခြင်း ကြောင့် ဆင်းရဲစွာ နေရကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာ ဘုရားသည်ကား အဆင်းတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ခြင်းကို လည်း ကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်ရာကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသောကြောင့် အဆင်းလျှင် ပျော်မွေ့ရာ မရှိ၊ အဆင်း၌ ပျော်ပိုက်ခြင်းမရှိ၊ အဆင်း၌ ဝမ်းမြောက်ခြင်းမရှိ။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် အဆင်း၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း ကင်းပြတ် ချုပ်ငြိမ်းခြင်း ကြောင့် ချမ်းသာစွာ နေရ၏။

အသံတို့၏။ အနံ့တို့၏။ အရသာတို့၏။ အတွေ့အထိတို့၏။ သဘောတရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို လည်း ကောင်း၊ ချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်ရာကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသောကြောင့် သဘောတရားလျှင် ပျော်မွေ့ရာ မရှိ၊ သဘောတရား၌ ပျော်ပိုက်ခြင်း မရှိ၊ သဘော တရား၌ ဝမ်းမြောက်ခြင်း မရှိ။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် သဘောတရားတို့၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း ကင်းပြတ် ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ချမ်းသာစွာ နေရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူပြီး နောက် လူနတ်တို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤဂါထာကို မိန့်တော်မူပြန်၏-

အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန်သော အကြင်မျှလောက်သော အဆင်း အသံ အနံ့ အရသာ အတွေ့အထိ သဘောတရား အားလုံးတို့သည် ရှိကုန်၏ဟု ဆိုအပ်၏။

ထိုအာရုံတို့ကို နတ်နှင့်တကွသော လူအပေါင်းသည် ချမ်းသာ‘သုခ’ ဟု သမုတ်အပ်ကုန်၏။ ထိုအာရုံတို့ ချုပ်ရာကို ထိုနတ်နှင့် တကွသော လူတို့သည် ဆင်းရဲ ‘ဒုက္ခ’ ဟု သမုတ်အပ်၏။

အရိယာတို့သည် သက္ကာယချုပ်ခြင်းကို ချမ်းသာဟု မြင်အပ်၏။ ချမ်းသာဟု မြင်သော ပညာရှိတို့၏ ဤမြင်မှုသည် တလောကလုံးနှင့် ဆန့်ကျင်၏။

သူတစ်ပါးတို့ ချမ်းသာဟု ဆိုအပ်သော အရာကို အရိယာတို့သည် ဆင်းရဲ၏ဟု ဆိုကုန်၏။ သူတစ်ပါးတို့ ဆင်းရဲ ဟု ဆိုအပ်သော အရာကို အရိယာတို့သည် ချမ်းသာ ဟု သိကုန်၏။

သိနိုင်ခဲ့သော တရားကို ရှုစမ်းပါလော့။ ဤနိဗ္ဗာန်တရား၌ ပညာမဲ့သူတို့သည် တွေဝေကုန်၏။ ကိလေသာ ပိတ်ဖုံးအပ် ကုန်သော သူတို့အား အမှိုက်တိုက် ဖြစ်နေ၏။ မမြင်နိုင်သူ ပညာမဲ့သူတို့အား အမှိုက်မှောင် ဖြစ်နေ၏။

ပညာရှိကုန်သော သူတော်ကောင်းတို့အား နိဗ္ဗာန်သည် အလင်းရောင် ကဲ့သို့ ပွင့်နေ၏။ သစ္စာလေးပါးတရား၌ မလိမ္မာ ကုန်သော သူတို့သည် နိဗ္ဗာန်တရားကို မသိနိုင်ကုန်။

ဘဝတို့၌ စွဲမက်သော တဏှာသည် နှိပ်စက်အပ်ကုန်သော ဘဝတို့၌ စွဲမက်သော တဏှာသို့ အစဉ်လိုက်ကုန်သော မာရ်၏ နိုင်ငံသို့ ရောက်ကုန်သော သူတို့သည် ဤတရားကို အလွယ်တကူ မသိနိုင်ကုန်။

အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ချန်ထား၍ အဘယ်သူသည် နိဗ္ဗာန်ကို ကောင်းစွာ သိခြင်းငှါ ထိုက်ပါအံ့နည်း။ အရိယာတို့သည် ယင်းနိဗ္ဗာန်ကို ကောင်းစွာ သိ၍ အာသဝေါကင်းကုန်လျက် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုကုန်၏။

တတိယသုတ်။

သဗ္ဗာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၄) ၄ - ဒေဝဒဟဝဂ် ===

၄ - ဒုတိယ ရူပါရာမသုတ်

၁၃၇။ ရဟန်းတို့ နတ်လူတို့သည် အဆင်းလျှင် ပျော်မွေ့ရာ ရှိကုန်၏။ အဆင်း၌ ပျော်ပိုက်ကုန်၏။ အဆင်း၌ ဝမ်းမြောက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ နတ်လူတို့သည် အဆင်း၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း ကင်းပြတ် ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲစွာ နေရကုန်၏။ အသံလျှင် ပျော်မွေ့ရာ ရှိကုန်၏။ အနံ့လျှင် ပျော်မွေ့ရာ ရှိကုန်၏။ အရသာလျှင် ပျော်မွေ့ရာ ရှိကုန်၏။ အတွေ့အထိလျှင် ပျော်မွေ့ရာရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ နတ်လူတို့သည် သဘောတရားလျှင် ပျော်မွေ့ရာ ရှိကုန်၏။ ဥဘော တရား၌ ပျော်ပိုက်ကုန်၏။ သဘောတရား၌ ဝမ်းမြောက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ နတ်လူတို့သည် သဘောတရား၏ ဖောက်ပြန် ခြင်း ကင်းပြတ် ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲစွာ နေရကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် အဆင်းတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ခြင်းကို လည်း ကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်ရာကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသောကြောင့် အဆင်းလျှင် ပျော်မွေ့ရာ မရှိ၊ အဆင်း၌ မပျော်ပိုက်၊ အဆင်း၌ ဝမ်းမမြောက်။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် အဆင်း၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း ကင်းပြတ် ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ချမ်းသာစွာနေရ၏။

အသံတို့၏။ အနံ့တို့၏။ အရသာတို့၏။ အတွေ့အထိတို့၏။ သဘောတရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်ရာကို လည်းကောင်း၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသောကြောင့် သဘောတရားလျှင် ပျော်မွေ့ရာ မရှိ၊ သဘောတရား၌ မပျော်ပိုက်၊ သဘောတရား၌ ဝမ်းမမြောက်။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရား သည် သဘောတရား၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း ကင်းပြတ်ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ချမ်းသာစွာ နေရ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၄) ၄ - ဒေဝဒဟဝဂ် ===

၅ - ပဌမ န တုမှာကသုတ်

၁၃၈။ ရဟန်းတို့ အကြင်တရားသည် သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်သော ထိုတရားကို ပယ်ကြ ကုန်လော့၊ ထိုတရားကို ပယ်အပ်သည်ရှိသော် သင်တို့အား စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။

ရဟန်းတို့ သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်သော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ မျက်စိသည် သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်သော ထိုမျက်စိကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ ထိုမျက်စိကို ပယ်အပ်သည်ရှိသော် သင်တို့အား စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။ပ။ လျှာသည် သင်တို့၏ ဥစ္စာမဟုတ်၊ သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်သော ထိုလျှာကို ပယ်ကြ ကုန်လော့၊ ထိုလျှာကို ပယ်အပ်သည် ရှိသော် သင်တို့အား စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။ပ။ စိတ်သည် သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ သင်တို့၏ဥစ္စာ မဟုတ်သော ထိုစိတ်ကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ ထိုစိတ်ကို ပယ်အပ်သည်ရှိသော် သင်တို့အား စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ဤဇေတဝန်ကျောင်းတိုက်၌ မြက် ထင်း သစ်ခက် သစ်ရွက်ကို လူအပေါင်းသည် ယူဆောင်သွားသော် လည်းကောင်း၊ မီးရှို့သော် လည်းကောင်း၊ အလိုရှိတိုင်း ပြုသော် လည်းကောင်း သင်တို့အား “ငါတို့ကို လူအပေါင်းသည် ယူဆောင်သွား၏ဟုသော်လည်းကောင်း၊ မီးရှို့၏ ဟုသော် လည်းကောင်း၊ အလိုရှိတိုင်း ပြု၏ဟုသော် လည်းကောင်း” ဤသို့ ဖြစ်ရာသလော။ မဖြစ်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အသျှင်ဘုရား ဤမြက်စသော အရာသည် တပည့်တော်တို့၏ ကိုယ်သည် လည်းကောင်း၊ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာသည် လည်းကောင်း မဟုတ်သောကြောင့်ပါတည်း။

ရဟန်းတို့ ဤအတူ မျက်စိသည် သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်သော ထိုမျက်စိကို ပယ်ကြကုန် လော့၊ ထိုမျက်စိကို ပယ်အပ်သည်ရှိသော် သင်တို့အား စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။ပ။ လျှာသည် သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်သော ထိုလျှာကို ပယ်ကြ ကုန်လော့၊ ထိုလျှာကို ပယ်အပ်သည်ရှိသော် သင်တို့အား စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။ပ။ စိတ်သည် သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်သော ထိုစိတ်ကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ထိုစိတ်ကို ပယ်အပ်သည်ရှိသော် သင်တို့အား စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၄) ၄ - ဒေဝဒဟဝဂ် ===

၆ - ဒုတိယ န တုမှာကသုတ်

၁၃၉။ ရဟန်းတို့ အကြင်တရားသည် သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်သော ထိုတရားကို ပယ်ကြကုန် လော့၊ ထိုတရားကို ပယ်အပ်သည်ရှိသော် သင်တို့အား စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။

ရဟန်းတို့ သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်သော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ အဆင်းတို့သည် သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်ကုန်၊ သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်သော ထိုအဆင်းတို့ကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ ထိုအဆင်းတို့ကို ပယ်အပ်ကုန်သည် ရှိသော် သင်တို့အား စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ အသံတို့သည်။ အနံ့တို့သည်။ အရသာတို့သည်။ အတွေ့အထိ တို့သည်။ သဘောတရားတို့သည် သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်ကုန်၊ သင်တို့၏ ဥစ္စာမဟုတ်သော ထိုသဘောတရားတို့ကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ ထိုသဘောတရားတို့ကို ပယ်အပ်ကုန်သည်ရှိသော် သင်တို့အား စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန် လတ္တံ့။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ဤဇေတဝန်ကျောင်းတိုက်၌ မြက် ထင်း။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤအတူ သဘောတရားတို့သည် သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်ကုန်၊ သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်သော ထိုသဘောတရား တို့ကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ ထိုသဘောတရားတို့ ကို ပယ်အပ်ကုန်သည်ရှိသော် သင်တို့အား စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇ - အဇ္ဈတ္တ အနိစ္စဟေတုသုတ်

၁၄၀။ ရဟန်းတို့ မျက်စိသည် မမြဲ၊ မျက်စိ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည် လည်းကောင်း၊ အထောက်အပံ့သည် လည်းကောင်း မမြဲ။ ရဟန်းတို့ မမြဲသော အကြောင်း အထောက်အပံ့ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော မျက်စိသည် အဘယ်မှာ မြဲလိမ့်မည်နည်း။ပ။ လျှာသည် မမြဲ၊ လျှာ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည် လည်းကောင်း၊ အထောက်အပံ့သည် လည်း ကောင်း မမြဲ။ ရဟန်းတို့ မမြဲသော အကြောင်း အထောက်အပံ့ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော လျှာသည် အဘယ်မှာ မြဲလိမ့် မည်နည်း။ပ။ စိတ်သည် မမြဲ၊ စိတ်ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည် လည်းကောင်း၊ အထောက်အပံ့သည် လည်းကောင်း မမြဲ။ ရဟန်းတို့ မမြဲသော အကြောင်း အထောက်အပံ့ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော စိတ်သည် အဘယ်မှာ မြဲလိမ့်မည်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ မြင်သော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် မျက်စိ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ပ။ လျှာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ပ။ စိတ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ငြီးငွေ့သော် စွဲမက်မှုကင်း၏၊ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် (ကိလေသာမှ) လွတ် မြောက်၏၊ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော် (ကိလေသာမှ) “လွတ်မြောက်ပြီ” ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်၏။ “ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်(မဂ်)ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မဂ်ကိစ္စ)အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ” ဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၄) ၄ - ဒေဝဒဟဝဂ် ===

၈ - အဇ္ဈတ္တ ဒုက္ခဟေတုသုတ်

၁၄၁။ ရဟန်းတို့ မျက်စိသည် ဆင်းရဲ၏၊ မျက်စိဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည် လည်းကောင်း၊ အထောက်အပံ့သည် လည်းကောင်း ဆင်းရဲ၏။ ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲသော အကြောင်း အထောက်အပံ့ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော မျက်စိသည် အဘယ်မှာ ချမ်းသာလိမ့်မည်နည်း။ပ။

လျှာသည် ဆင်းရဲ၏၊ လျှာဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည် လည်းကောင်း၊ အထောက်အပံ့သည် လည်းကောင်း ဆင်းရဲ၏။ ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲသော အကြောင်း အထောက်အပံ့ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော လျှာသည် အဘယ်မှာ ချမ်းသာ လိမ့်မည်နည်း။ပ။

စိတ်သည် ဆင်းရဲ၏၊ စိတ်ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည် လည်းကောင်း၊ အထောက်အပံ့သည် လည်းကောင်း ဆင်းရဲ၏။ ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲသော အကြောင်း အထောက်အပံ့ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော စိတ်သည် အဘယ်မှာ ချမ်းသာ လိမ့်မည်နည်း။ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ်မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၄) ၄ - ဒေဝဒဟဝဂ် ===

၉ - အဇ္ဈတ္တာနတ္တဟေတုသုတ်

၁၄၂။ ရဟန်းတို့ မျက်စိသည် အတ္တ မဟုတ်၊ မျက်စိဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည် လည်းကောင်း၊ အထောက်အပံ့ သည် လည်းကောင်း အတ္တ မဟုတ်။ ရဟန်းတို့ အတ္တ မဟုတ်သော အကြောင်း အထောက်အပံ့ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော မျက်စိသည် အဘယ်မှာ အတ္တဖြစ်လိမ့်မည်နည်း။ပ။

လျှာသည် အတ္တ မဟုတ်၊ လျှာဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည် လည်းကောင်း၊ အထောက်အပံ့ သည် လည်းကောင်း အတ္တ မဟုတ်။ ရဟန်းတို့ အတ္တ မဟုတ်သော အကြောင်း အထောက်အပံ့ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော လျှာသည် အဘယ်မှာ အတ္တဖြစ်လိမ့်မည်နည်း။ပ။

စိတ်သည် အတ္တ မဟုတ်၊ စိတ်ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည် လည်းကောင်း၊ အထောက်အပံ့ သည် လည်းကောင်း အတ္တ မဟုတ်။ ရဟန်းတို့ အတ္တ မဟုတ်သော အကြောင်း အထောက်အပံ့ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော စိတ်သည် အဘယ် မှာ အတ္တဖြစ်လိမ့်မည်နည်း။ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၄) ၄ - ဒေဝဒဟဝဂ် ===

၁၀ - ဗာဟိရာနိစ္စဟေတုသုတ်

၁၄၃။ ရဟန်းတို့ အဆင်းတို့သည် မမြဲကုန်၊ အဆင်းတို့ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည် လည်းကောင်း၊ အထောက်အပံ့သည် လည်းကောင်း မမြဲ။ မမြဲသော အကြောင်း အထောက်အပံ့ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော အဆင်းတို့သည် အဘယ်မှာ မြဲကုန်လိမ့်မည်နည်း။

အသံတို့သည်။ အနံ့တို့သည်။ အရသာတို့သည်။ အတွေ့အထိတို့သည်။ သဘောတရားတို့သည် မမြဲကုန်၊ သဘော တရားတို့ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည် လည်းကောင်း၊ အထောက်အပံ့သည် လည်းကောင်း မမြဲ။ ရဟန်းတို့ မမြဲသော အကြောင်း အထောက်အပံ့ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော သဘောတရားတို့သည် အဘယ်မှာ မြဲကုန်လိမ့်မည်နည်း။ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၄) ၄ - ဒေဝဒဟဝဂ် ===

၁၁ - ဗာဟိရဒုက္ခဟေတုသုတ်

၁၄၄။ ရဟန်းတို့ အဆင်းတို့သည် ဆင်းရဲကုန်၏၊ အဆင်းတို့ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည် လည်းကောင်း၊ အထောက်အပံ့သည် လည်းကောင်း ဆင်းရဲ၏။ ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲသော အကြောင်း အထောက်အပံ့ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာ သော အဆင်းတို့သည် အဘယ်မှာ ချမ်းသာကုန်လိမ့်မည်နည်း။

အသံတို့သည်။ အနံ့တို့သည်။ အရသာတို့သည်။ အတွေ့အထိတို့သည်။ သဘောတရားတို့သည် ဆင်းရဲကုန်၏၊ သဘောတရားတို့ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည် လည်းကောင်း၊ အထောက်အပံ့သည် လည်းကောင်း ဆင်းရဲ၏။ ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲသော အကြောင်း အထောက်အပံ့ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော သဘောတရားတို့သည် အဘယ်မှာ ချမ်းသာကုန်လိမ့်မည်နည်း။ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသောပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဧကဒသမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၄) ၄ - ဒေဝဒဟဝဂ် ===

၁၂ - ဗာဟိရာနတ္ထဟေတုသုတ်

၁၄၅။ ရဟန်းတို့ အဆင်းတို့သည် အတ္တ မဟုတ်ကုန်၊ အဆင်းတို့ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည် လည်းကောင်း၊ အထောက်အပံ့သည် လည်းကောင်း အတ္တ မဟုတ်။ ရဟန်းတို့ အတ္တ မဟုတ်သော အကြောင်း အထောက်အပံ့ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော အဆင်းတို့သည် အဘယ်မှာ အတ္တဖြစ်ကုန်လိမ့် မည်နည်း။

အသံတို့သည်။ အနံ့တို့သည်။ အရသာတို့သည်။ အတွေ့အထိတို့သည်။ သဘောတရားတို့သည် အတ္တ မဟုတ်ကုန်၊ သဘောတရားတို့ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည် လည်းကောင်း၊ အထောက်အပံ့ သည် လည်းကောင်း အတ္တ မဟုတ်။ ရဟန်းတို့ အတ္တ မဟုတ်သော အကြောင်း အထောက်အပံ့ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော သဘောတရားတို့သည် အဘယ်မှာ အတ္တ ဖြစ်ကုန်လိမ့်မည်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ မြင်သော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် အဆင်းတို့၌လည်း ငြီးငွေ့ ၏။

အသံတို့၌လည်း။ အနံ့တို့၌လည်း။ အရသာတို့၌လည်း။ အတွေ့အထိတို့၌လည်း။ သဘောတရား တို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ငြီးငွေ့သော် စွဲမက်မှု ကင်း၏။ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်၏။ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက် သော် (ကိလေသာမှ) “လွတ်မြောက်ပြီ” ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်၏။ “ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် (မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ” ဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒွါဒသမသုတ်၊

လေးခုမြောက် ဒေဝဒဟဝဂ် ပြီး၏။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၅) ၅ - နဝပုရာဏဝဂ် ===

၁ - ကမ္မနိရောဓသုတ်

၁၄၆။ ရဟန်းတို့ အသစ်၊ အဟောင်းဖြစ်သော ကံတို့ကို လည်းကောင်း၊ ကံ၏ ချုပ်ရာကို လည်းကောင်း၊ ကံ၏ ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့။ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြ ကုန်လော့၊ ဟောကြားပေအံ့။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သည် ကံဟောင်းမည်သနည်း။ ရဟန်းတို့ မျက်စိသည် ကံဟောင်းမည်၏။ ပြုပြင်အပ်၏။ စိမ့်အပ်၏။ ခံစားမှု၏ အကြောင်းဟု ရှုရမည်။ပ။ လျှာသည် ကံဟောင်း မည်၏။ ပြုပြင်အပ်၏။ စိမ့်အပ်၏။ ခံစားမှု၏ အကြောင်းဟု ရှုရမည်။ပ။ စိတ်သည် ကံဟောင်းမည်၏။ ပြုပြင်အပ်၏။ စိမ့်အပ်၏။ ခံစားမှု၏ အကြောင်းဟု ရှုရမည်။ ရဟန်းတို့ ဤ (အလုံးစုံ)ကို ကံဟောင်းဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သည် ကံသစ်မည်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ယခု 'ပစ္စုပ္ပန်' အခါ၌ အကြင် (တစ်စုံတစ်ရာ) အမှုကို ကိုယ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ နှုတ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ စိတ်ဖြင့် လည်းကောင်း ပြု၏။ ရဟန်းတို့ ကိုယ်နှုတ်စိတ်ဖြင့် ယခု ပြုအပ်သော ဤအမှုကို ကံသစ်ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သည် ကံ၏ ချုပ်ရာမည်သနည်း။ ရဟန်းတို့ အကြင် နိဗ္ဗာန်သည် ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံ၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှု အရဟတ္တဖိုလ်သို့ အာရုံ၏ အဖြစ်ဖြင့် ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤနိဗ္ဗာန်ကို ကံ၏ ချုပ်ရာဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သည် ကံ၏ ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်မည်သနည်း။ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယာမဂ်ပင် တည်း။ ဤမဂ်ဟူသည် အဘယ်နည်း။ မှန်ကန်စွာ မြင်ခြင်း၊ မှန်ကန်စွာ ကြံခြင်း၊ မှန်ကန်စွာ ဆိုခြင်း၊ မှန်ကန်စွာ ပြုလုပ် ခြင်း၊ မှန်ကန်စွာ အသက်မွေးခြင်း၊ မှန်ကန်စွာ အားထုတ်ခြင်း၊ မှန်ကန်စွာ အောက်မေ့ခြင်း၊ မှန်ကန်စွာ တည်ကြည်ခြင်း တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤမဂ်ကို ကံ၏ ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ငါသည် ကံဟောင်းကို ဟောအပ်ပြီ၊ ကံသစ်ကို ဟောအပ်ပြီ၊ ကံ၏ ချုပ်ရာကို ဟောအပ်ပြီ၊ ကံ၏ ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ဟောအပ်ပြီ။ ရဟန်းတို့ တပည့်သာဝကတို့၏ အစီးအပွားကို လိုလားသော သနားတတ်သော ဆရာဖြစ်သော ငါသည် သနားခြင်းကို စွဲ၍ သင်တို့အတွက် ပြုသင့်သည်ကို ပြုအပ်ပြီ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား သစ်ပင်ရင်းတို့တည်း၊ ဤသည် တို့ကား ဆိတ်ငြိမ်ရာ ကျောင်းတို့တည်း၊ ရဟန်းတို့ (ကိလေသာကို) ရှို့မြှိုက် ကြကုန်လော့၊ မမေ့မလျော့ ကြ ကုန်လော့၊ နောင်အခါ နှလုံးမသာယာ မဖြစ်ကြကုန်လော့၊ ဤသည်လျှင် သင်တို့အတွက် ငါတို့၏ အဆုံးအမတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၅) ၅ - နဝပုရာဏဝဂ် ===

၂ - အနိစ္စနိဗ္ဗာနသပ္ပာယ်သုတ်

၁၄၇။ ရဟန်းတို့ နိဗ္ဗာန်အား လျှောက်ပတ်သော အကျင့်ကို သင်တို့အား ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန် လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ နိဗ္ဗာန်အား လျှောက်ပတ်သော ထိုအကျင့်သည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မျက်စိသည် မမြဲဟု ရှု၏၊ အဆင်းတို့သည် မမြဲကုန်ဟုရှု၏၊ စက္ခုဝိညာဏ် သည် မမြဲဟု ရှု၏၊ စက္ခုသမ္ပဿသည် မမြဲဟု ရှု၏၊ စက္ခုသမ္ပဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာဝေဒနာသည်လည်း မမြဲဟု ရှု၏။ပ။

လျှာသည် မမြဲဟု ရှု၏၊ အရသာတို့သည် မမြဲကုန်ဟု ရှု၏၊ ဇိဝှိဝိညာဏ်သည် မမြဲဟု ရှု၏၊ ဇိဝှိသမ္ပဿသည် မမြဲဟု ရှု၏၊ ဇိဝှိသမ္ပဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာသည်လည်း မမြဲဟု ရှု၏။ပ။

စိတ်သည် မမြဲဟု ရှု၏၊ သဘောတရားတို့သည် မမြဲကုန်ဟု ရှု၏၊ မနောဝိညာဏ်သည် မမြဲဟု ရှု၏၊ မနောသမ္ပဿ သည် မမြဲဟု ရှု၏၊ မနောသမ္ပဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာဝေဒနာ သည်လည်း မမြဲဟု ရှု၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် နိဗ္ဗာန်အား လျှောက်ပတ် သော အကျင့်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

၃ - ဒုက္ခနိဗ္ဗာနသပ္ပာယ်သုတ်

၁၄၈။ ရဟန်းတို့ နိဗ္ဗာန်အား လျှောက်ပတ်သော အကျင့်ကို သင်တို့အား ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့။ ပ။ ရဟန်းတို့ နိဗ္ဗာန်အား လျှောက်ပတ်သော ထိုအကျင့်သည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မျက်စိသည် ဆင်းရဲဟု ရှု၏၊ အဆင်းတို့သည် ဆင်းရဲကုန်ဟု ရှု၏၊ စက္ခု ဝိညာဏ်သည် ဆင်းရဲဟု ရှု၏၊ စက္ခုသမ္ပဿသည် ဆင်းရဲဟု ရှု၏၊ စက္ခုသမ္ပဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာ သည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာဝေဒနာသည်လည်း ဆင်းရဲဟုရှု၏။ပ။

လျှာသည် ဆင်းရဲဟု ရှု၏၊ အရသာတို့သည် ဆင်းရဲကုန်ဟု ရှု၏၊ ဇိဝှိဝိညာဏ်သည် ဆင်းရဲဟု ရှု၏၊ ဇိဝှိသမ္ပဿ သည် ဆင်းရဲဟု ရှု၏၊ ဇိဝှိသမ္ပဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှုသုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာဝေဒနာ သည်လည်း ဆင်းရဲဟု ရှု၏။ပ။

စိတ်သည် ဆင်းရဲဟု ရှု၏၊ သဘောတရားတို့သည် ဆင်းရဲကုန်ဟု ရှု၏၊ မနောဝိညာဏ်သည် ဆင်းရဲဟုရှု၏၊ မနော သမ္ပဿသည် ဆင်းရဲဟု ရှု၏၊ မနောသမ္ပဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာသည်လည်း ဆင်းရဲဟု ရှု၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် နိဗ္ဗာန်အား လျှောက်ပတ်သော အကျင့်တည်းဟု (မိန့်တော်မူ ၏)။

တတိယသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၅) ၅ - နဝပုရာဏဝဂ် ===

၄ - အနတ္တနိဗ္ဗာနသပ္ပိယသုတ်

၁၄၉။ ရဟန်းတို့ နိဗ္ဗာန်အား လျောက်ပတ်သော အကျင့်ကို သင်တို့အား ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြ ကုန်လော့။ ပ။ ရဟန်းတို့ နိဗ္ဗာန်အား လျောက်ပတ်သော ထိုအကျင့်သည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မျက်စိသည် အတ္တ မဟုတ်ဟု ရှု၏၊ အဆင်းတို့သည် အတ္တ မဟုတ်ကုန် ဟု ရှု၏၊ စက္ခုဝိညာဏ်သည် အတ္တ မဟုတ်ဟု ရှု၏၊ စက္ခုသမ္ပဿသည် အတ္တ မဟုတ်ဟု ရှု၏၊ စက္ခုသမ္ပဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာဝေဒနာသည်လည်း အတ္တ မဟုတ်ဟု ရှု၏။ပ။

လျှာသည် အတ္တ မဟုတ်ဟု ရှု၏၊ အရသာတို့သည် အတ္တ မဟုတ်ကုန်ဟု ရှု၏၊ ဇိဝှိဝိညာဏ်သည် အတ္တ မဟုတ်ဟု ရှု၏၊ ဇိဝှိသမ္ပဿသည် အတ္တ မဟုတ်ဟု ရှု၏၊ ဇိဝှိသမ္ပဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာသည်လည်း အတ္တ မဟုတ်ဟု ရှု၏။ပ။

စိတ်သည် အတ္တ မဟုတ်ဟု ရှု၏၊ သဘောတရားတို့သည် အတ္တ မဟုတ်ကုန်ဟု ရှု၏၊ မနောဝိညာဏ်သည် အတ္တ မဟုတ်ဟု ရှု၏၊ မနောသမ္ပဿသည် အတ္တ မဟုတ်ဟု ရှု၏၊ မနောသမ္ပဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာသည်လည်း အတ္တ မဟုတ်ဟု ရှု၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် နိဗ္ဗာန်အား လျောက်ပတ်သော အကျင့်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၅) ၅ - နဝပုရာဏဝဂ် ===

၅ - နိဗ္ဗာနသပ္ပိယပဋိပဒါသုတ်

၁၅၀။ ရဟန်းတို့ နိဗ္ဗာန်အား လျောက်ပတ်သော အကျင့်ကို သင်တို့အား ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့။ ပ။ ရဟန်းတို့ နိဗ္ဗာန်အား လျောက်ပတ်သော ထိုအကျင့်သည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း။ မျက်စိသည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင် ဘုရား။ မမြဲသော မျက်စိသည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန် ခြင်း သဘောရှိသော မျက်စိကို “ ဤမျက်စိသည် ငါ၏ ဥစ္စာ ဖြစ်၏၊ ဤမျက်စိသည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤမျက်စိသည် ငါ၏ အတ္တတည်း” ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်လျော်ပါမည်လော။ မသင့်လျော်ပါ အသျှင်ဘုရား။ အဆင်းတို့သည် မြဲကုန်သလော၊ မမြဲကုန်သလော။ မမြဲကုန်ပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော အဆင်းသည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား။ စက္ခုဝိညာဏ်သည်။ စက္ခုသမ္ပဿသည်။ပ။

မနောသမ္ပဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာသည်လည်း မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဝေဒနာသည်

ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ဝေဒနာကို “ဤဝေဒနာသည် ငါ၏ ဥစ္စာ ဖြစ်၏၊ ဤဝေဒနာသည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤဝေဒနာသည် ငါ၏ အတ္တတည်း” ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်လျော်ပါမည်လော။ မသင့်လျော်ပါ အသျှင်ဘုရား။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ မြင်သော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် မျက်စိ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ပ။ အဆင်းတို့၌ လည်း ငြီးငွေ့၏။ စက္ခုဝိညာဏ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ စက္ခုသမ္မဿ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ပ။ မနောသမ္မဿဟူသော အကြောင်း ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာဝေဒနာ၌ လည်း ငြီးငွေ့၏။ ငြီးငွေ့သော် စွဲမက်မှု ကင်း၏။ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက် ၏။ပ။ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လျှင် နိဗ္ဗာန်အား လျှောက်ပတ်သော အကျင့်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၅) ၅ - နဝပုရာဏဝဂ် ===

၆ - အန္တေဝါသိကသုတ်

၁၅၁။ ရဟန်းတို့ အတွင်းနေတပည့် မရှိဘဲ ဆရာ မရှိဘဲ ဤအကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးနေအပ်၏။ ရဟန်းတို့ အတွင်းနေ တပည့်ရှိသော ဆရာရှိသော ရဟန်းသည် ဆင်းဆင်းရဲရဲ နေရ၏။ ရဟန်းတို့ အတွင်းနေ တပည့် မရှိသော ဆရာ မရှိသော ရဟန်းသည် ချမ်းချမ်းသာသာ နေရ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် အတွင်းနေ တပည့်ရှိသော ဆရာရှိသော ရဟန်းသည် ဆင်းဆင်းရဲရဲ နေရသနည်း။ ရဟန်း တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းအား မျက်စိဖြင့် အဆင်းကို မြင်သော် ပြေးသွား ကြံစည်တတ်ကုန် နှောင်ဖွဲ့ကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုအကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုရဟန်း၏ အတွင်း၌ နေကုန်၏။ ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုရဟန်း၏ အတွင်း၌ နေကုန်သောကြောင့် အတွင်းနေ တပည့်ရှိသူ ဟု ဆိုအပ်၏။

အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုရဟန်းကို လွှမ်းမိုးကုန်၏။ ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုရဟန်းကို လွှမ်းမိုး ကုန်သော ကြောင့် ဆရာရှိသူဟု ဆိုအပ်၏။ပ။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းအား လျှာဖြင့် အရသာကို လျက်သော် ပြေးသွား ကြံစည်တတ်ကုန် နှောင်ဖွဲ့ ကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုအကုသိုလ် တရားတို့သည် ထိုရဟန်း၏ အတွင်း၌ နေကုန်၏။ ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရား တို့သည် ထိုရဟန်း၏ အတွင်း၌ နေကုန်သောကြောင့် အတွင်းနေ တပည့်ရှိသူဟု ဆိုအပ်၏။

ထိုအကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုရဟန်းကို လွှမ်းမိုးကုန်၏။ ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုရဟန်းကို လွှမ်းမိုးကုန်သောကြောင့် ဆရာရှိသူဟု ဆိုအပ်၏။ပ။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းအား စိတ်ဖြင့် သဘောတရားကို သိသော် ပြေးသွား ကြံစည်တတ်ကုန် နှောင်ဖွဲ့ ကြောင်းဖြစ်ကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုအကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုရဟန်း၏ အတွင်း၌ နေကုန်၏။ ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုရဟန်း၏ အတွင်း၌ နေကုန်သောကြောင့် အတွင်းနေ တပည့်ရှိသူ ဟု ဆိုအပ်၏။

ထိုအကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုရဟန်းကို လွှမ်းမိုးကုန်၏။ ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုရဟန်းကို လွှမ်းမိုးကုန်သောကြောင့် ဆရာရှိသူဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် အတွင်းနေ တပည့်ရှိသော ဆရာရှိသော ရဟန်း သည် ဆင်းဆင်းရဲရဲ နေရ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် အတွင်းနေတပည့် မရှိသော ဆရာ မရှိသော ရဟန်းသည် ချမ်းချမ်းသာသာ နေရသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းအား မျက်စိဖြင့် အဆင်းကို မြင်သော်ပြေး သွားကြစည်တတ်ကုန် နှောင်ဖွဲ့ကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရား တို့သည် မဖြစ်ကုန်၊ ထိုအကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုရဟန်း၏ အတွင်း၌ မနေကုန်။ ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုရဟန်း၏ အတွင်း၌ မနေကုန်သောကြောင့် အတွင်းနေတပည့် မရှိသူဟု ဆိုအပ်၏။ ထိုအကုသိုလ်တရား တို့သည် ထိုရဟန်းကို မလွှမ်းမိုးကုန်၊ ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရား တို့သည် ထိုရဟန်းကို မလွှမ်းမိုး ကုန်သောကြောင့် ဆရာ မရှိသူဟု ဆိုအပ်၏။ပ။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းအား လျှာဖြင့် အရသာကို လျက်သော် ပြေးသွား ကြံစည် တတ်ကုန် နှောင်ဖွဲ့ ကြောင်းဖြစ်ကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် မဖြစ်ကုန်၊ ထိုအကုသိုလ် တရားတို့သည် ထိုရဟန်း၏ အတွင်း၌ မနေကုန်၏။ ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရား တို့သည် ထိုရဟန်း၏ အတွင်း၌ မနေကုန်သောကြောင့် အတွင်းနေတပည့် မရှိသူဟုဆိုအပ်၏။ ထိုအကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုရဟန်းကို မလွှမ်းမိုးကုန်၊ ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့သည် ထိုရဟန်းကို မလွှမ်းမိုးကုန်သော ကြောင့် ဆရာ မရှိသူဟု ဆိုအပ်၏။ပ။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းအား စိတ်ဖြင့် သဘောတရားကို သိသော် ပြေးသွား ကြံစည်တတ်ကုန် နှောင်ဖွဲ့ကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် မဖြစ်ကုန်၊ ထိုအကုသိုလ် တရားတို့သည် ထိုရဟန်း၏ အတွင်း၌ မနေကုန်။ ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရား တို့သည် ထိုရဟန်း၏ အတွင်း၌ မနေကုန်သောကြောင့် အတွင်းနေ တပည့် မရှိသူဟု ဆိုအပ်၏။

ထိုအကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုရဟန်းကို မလွှမ်းမိုးကုန်၊ ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုရဟန်းကို မလွှမ်းမိုး ကုန်သောကြောင့် ဆရာ မရှိသူဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် အတွင်းနေ တပည့် မရှိသော ဆရာ မရှိ သော ရဟန်းသည် ချမ်းချမ်းသာသာ နေရ၏။

ရဟန်းတို့ အတွင်းနေတပည့် မရှိဘဲ ဆရာ မရှိဘဲ ဤအကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးအပ်၏။ ရဟန်းတို့ အတွင်းနေ တပည့်ရှိသော ဆရာရှိသော ရဟန်းသည် ဆင်းဆင်းရဲရဲ နေရ၏။ ရဟန်းတို့ အတွင်းနေ တပည့်မရှိသော ဆရာ မရှိသော ရဟန်းသည် ချမ်းချမ်းသာသာ နေရ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၅) ၅ - နဝပုရာဏဝဂ် ===

၇ - ကိမတ္ထိယဗြဟ္မစရိယသုတ်

၁၅၂။ ရဟန်းတို့ သာသနာ့ပြင်ပ အယူရှိကြသည့် များစွာသော ပရိဗိုဇ်တို့သည် “ငါ့သျှင်တို့ အဘယ်အကျိုးငှါ ရဟန်း ဂေါတမထံ၌ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးအပ်သနည်း” ဟု သင်တို့အား မေးကုန်မူ ရဟန်းတို့ ဤသို့ မေးအပ်ကုန်သည်ရှိသော် ထိုသာသနာ့ပြင်ပ အယူရှိကြသည့် များစွာသော ပရိဗိုဇ်တို့အား “ငါ့သျှင်တို့ ဆင်းရဲကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းငှါ မြတ်စွာဘုရား ထံ၌ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးအပ်၏” ဟု သင်တို့ ဖြေကုန်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ သာသနာ့ပြင်ပ အယူရှိကြသည့် များစွာသော ပရိဗိုဇ်တို့က “ငါ့သျှင်တို့ ဆင်းရဲကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းငှါ မြတ်စွာဘုရားထံ၌ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးအပ်၏။ ထိုဆင်းရဲကား အဘယ်နည်း” ဟု ဤသို့ သင်တို့အား မေးကုန်မူ ရဟန်းတို့ ဤသို့ မေးအပ်ကုန်သည်ရှိသော် ထိုသာသနာ့ပြင်ပ အယူရှိကြသည့် များစွာသော ပရိဗိုဇ်တို့အား သင်တို့သည် ဤသို့ ဖြေကုန်ရာ၏-ငါ့သျှင်တို့ မျက်စိသည် ဆင်းရဲတည်း၊ ထိုမျက်စိကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းငှါ မြတ်စွာဘုရားထံ၌ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးအပ်၏။ အဆင်းတို့သည် ဆင်းရဲတို့တည်း၊ ထိုအဆင်းတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းငှါ မြတ်စွာဘုရား ထံ၌ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးအပ်၏။ စက္ခုဝိညာဏ်သည် ဆင်းရဲတည်း၊ ထိုစက္ခုဝိညာဏ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းငှါ မြတ်စွာဘုရားထံ၌ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးအပ်၏။ စက္ခုသမ္ပဿသည် ဆင်းရဲတည်း၊ ထိုစက္ခုသမ္ပဿကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းငှါ မြတ်စွာဘုရားထံ၌ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးအပ်၏။ စက္ခုသမ္ပဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာဝေဒနာ သည်လည်း ဆင်းရဲတည်း၊ ထိုဆင်းရဲကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းငှါ မြတ်စွာဘုရားထံ၌ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးအပ်၏။ပ။

လျှာသည် ဆင်းရဲတည်း။ပ။ စိတ်သည် ဆင်းရဲတည်း၊ ထိုစိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းငှါ မြတ်စွာဘုရားထံ၌ အကျင့် မြတ်ကို ကျင့်သုံးအပ်၏။ပ။ မနောသမ္ပဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာသည်လည်း ဆင်းရဲတည်း၊ ထိုဆင်းရဲကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းငှါ မြတ်စွာဘုရားထံ၌ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးအပ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဆင်းရဲကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းငှါ မြတ်စွာဘုရားထံ၌ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးအပ်၏။ ထိုဆင်းရဲကား ဤသည်ပင်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ မေးအပ်ကုန်သည်ရှိသော် ထိုသာသနာ့ပြင်ပ အယူရှိကြသည့် များစွာသော ပရိဗိုဇ်တို့အား သင်တို့သည် ဤသို့ ဖြေကုန်ရာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၅) ၅ - နဝပုရာဏဝဂ် ===

၈ - အတ္တိနုခေါပရိယာယသုတ်

၁၅၃။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အကြင်အကြောင်းကို စွဲ၍ ယုံကြည်စေမှုကို ဖယ်ထား၍ နှစ်သက်စေမှုကို ဖယ်ထား၍ တစ်ဆင့်ကြားကို ဖယ်ထား၍ အကြောင်းအရာ ကြံဆမှုကို ဖယ်ထား၍ မှားသော အယူ၌ နှစ်သက်မှုကို ဖယ်ထား၍ “ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ” ဟု သိ၏ဟု အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောကြားရာသော အကြောင်းသည် ရှိပါသလောဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့အား တရားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားသာ အမွန်အစ ရှိပါကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသာ ရှေ့ဆောင် ရှိပါကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသာ ကိုးကွယ်ရာရှိပါကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ ထိုစကား၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ဉာဏ်တော်၌သာ ထင်ပါစေလော့၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အထံမှ ကြားနာရ၍ ရဟန်းတို့သည် ဆောင်ထားရပါကုန် လတ္တံ့ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ သို့ဖြစ်လျှင် နားထောင်ကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်း ကြကုန်လော့၊ ဟောပေအံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ “အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အကြင် အကြောင်းကို စွဲ၍ ယုံကြည်စေမှုကို ဖယ်ထား၍ နှစ်သက်စေမှုကို ဖယ်ထား၍ တစ်ဆင့်ကြားကို ဖယ်ထား၍ အကြောင်းအရာ ကြံဆမှုကို ဖယ်ထား၍ မှားသော အယူ၌ နှစ်သက်မှုကို ဖယ်ထား၍ “ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ” ဟု သိ၏ဟု အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောကြား ရာသော အကြောင်းသည် ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အကြင် အကြောင်းကို စွဲ၍ ယုံကြည်စေမှုကို ဖယ်ထား၍ ။ပ။ မှားသော အယူ၌ နှစ်သက်မှု ကို ဖယ်ထား၍ “ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ” ဟု သိ၏ ဟု အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောကြားရာသော အကြောင်းသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် အဆင်းကိုမြင်သော် အတွင်းသန္တာန်၌ ထင်ရှားရှိသော တပ်မက်မှု အမျက်ထွက်မှု တွေဝေမှု ‘ရာဂ ဒေါသ မောဟ’ ကိုလည်း ငါ၏ အတွင်းသန္တာန်၌ တပ်မက်မှု အမျက်ထွက်မှု တွေဝေမှု ‘ရာဂ ဒေါသ မောဟ’ သည် ရှိ၏ဟု သိ၏။ အတွင်းသန္တာန်၌ ထင်ရှားမရှိသော တပ်မက်မှု အမျက်ထွက်မှု တွေဝေမှု ‘ရာဂ ဒေါသ မောဟ’ ကိုလည်း ငါ၏ အတွင်းသန္တာန်၌ တပ်မက်မှု အမျက်ထွက်မှု တွေဝေမှု ‘ရာဂ ဒေါသ မောဟ’ သည် မရှိ ဟု သိ၏။

ရဟန်း တို့ ရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် အဆင်းကို မြင်သော် အတွင်းသန္တာန်၌ ထင်ရှားရှိသော တပ်မက်မှု အမျက် ထွက်မှု တွေဝေမှု ‘ရာဂ ဒေါသ မောဟ’ ကိုလည်း ငါ၏ အတွင်းသန္တာန်၌ တပ်မက်မှု အမျက်ထွက်မှု တွေဝေမှု ‘ရာဂ ဒေါသ မောဟ’ သည် ရှိ၏ဟု သိ၏။ အတွင်းသန္တာန်၌ ထင်ရှားမရှိသော တပ်မက်မှု အမျက်ထွက်မှု တွေဝေမှု ‘ရာဂ ဒေါသ မောဟ’ ကိုလည်း ငါ၏ အတွင်းသန္တာန်၌ ‘ရာဂ ဒေါသ မောဟ’ သည် မရှိဟု သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားတို့ကို ယုံကြည်စေမှုဖြင့်လည်း သိအပ်ကုန် သလော၊ နှစ်သက်စေမှုဖြင့်လည်း သိအပ်ကုန်သလော၊ တစ်ဆင့်ကြားဖြင့်လည်း သိအပ်ကုန်သလော၊ အကြောင်းအရာ ကြံဆမှု ဖြင့်လည်း သိအပ်ကုန်သလော၊ မှားသော အယူကို နှစ်သက်မှုဖြင့်လည်း သိအပ်ကုန်သလော။ မဟုတ်ပါ အသျှင်ဘုရား။ ရဟန်းတို့ ဤတရားတို့ကို ပညာဖြင့်မြင်၍ သိအပ်ကုန် သည် မဟုတ်လော။ မှန်ပါသည် အသျှင်ဘုရား။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အကြင် အကြောင်းကို စွဲ၍ ယုံကြည်စေမှုကို ဖယ်ထား၍ နှစ်သက်စေမှုကို ဖယ်ထား၍ တဆင့်ကြားကို ဖယ်ထား၍ အကြောင်းအရာ ကြံဆမှုကို ဖယ်ထား၍ မှားသော အယူ၌ နှစ်သက်မှုကို ဖယ်ထား၍ “ပဋိသန္ဓေ နေမှု ကုန်ပြီ၊ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်(မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ” ဟု သိ၏ဟု အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောကြားရာသော ထိုအကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်း။ပ။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် လျှာဖြင့် အရသာကို လျက်သော် အတွင်းသန္တာန်၌ ထင်ရှားရှိသော။ပ။ ရာဂ ဒေါသ မောဟကို။ပ။ သိ၏။ အတွင်းသန္တာန်၌ ထင်ရှားမရှိသော ရာဂ ဒေါသမောဟကိုလည်း ငါ၏ အတွင်းသန္တာန်၌ ရာဂ ဒေါသ မောဟသည် မရှိဟု သိ၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် လျှာဖြင့် အရသာကို လျက်၍ အတွင်းသန္တာန်၌ ထင်ရှား ရှိသော ရာဂ ဒေါသ မောဟကိုလည်း ငါ၏အတွင်းသန္တာန်၌ ရာဂ ဒေါသ မောဟသည် ရှိ၏ဟု သိ၏။ အတွင်းသန္တာန်၌ ထင်ရှား မရှိသော ရာဂ ဒေါသ မောဟကိုလည်း ငါ၏ အတွင်းသန္တာန်၌ ရာဂ ဒေါသ မောဟသည် မရှိဟု သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားတို့ကို ယုံကြည်စေမှုဖြင့်လည်း သိအပ်ကုန်သလော၊ နှစ်သက်စေမှု ဖြင့်လည်း သိအပ်ကုန်သလော၊ တဆင့်ကြားဖြင့်လည်း သိအပ်ကုန်သလော၊ အကြောင့်အရာ ကြံဆမှုဖြင့် လည်း သိအပ်ကုန်သလော၊ မှားသော အယူကို နှစ်သက်မှုဖြင့်လည်း သိအပ်ကုန်သလော။ မဟုတ်ပါ အသျှင်ဘုရား။ ရဟန်းတို့ ဤတရားတို့ကို ပညာဖြင့် မြင်၍ သိအပ် ကုန်သည် မဟုတ်လော။ မှန်ပါသည် အသျှင်ဘုရား။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အကြင်အကြောင်းကို စွဲ၍ ယုံကြည်စေမှုကို ဖယ်ထား၍ နှစ်သက်စေမှုကို ဖယ်ထား၍ တဆင့်ကြားကို ဖယ်ထား၍ အကြောင်းအရာ ကြံဆမှုကို ဖယ်ထား၍ မှားသောအယူ နှစ်သက်မှုကို ဖယ်ထား၍ “ပဋိသန္ဓေ နေမှု ကုန်ပြီ၊ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် (မဂ်)ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်ကိစ္စ)အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ” ဟု သိ၏ဟု အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောကြားရာသော ထိုအကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်း။ပ။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် စိတ်ဖြင့် သဘောတရားကို သိသော် အတွင်းသန္တာန်၌ ထင်ရှားရှိသော ရာဂ ဒေါသ မောဟကိုလည်း ငါ၏ အတွင်းသန္တာန်၌ ရာဂ ဒေါသ မောဟသည် ရှိ၏ဟု သိ၏။ အတွင်းသန္တာန်၌ ထင်ရှား မရှိသော ရာဂ ဒေါသ မောဟကိုလည်း ငါ၏ အတွင်းသန္တာန်၌ ရာဂဒေါသ မောဟသည် မရှိဟု သိ၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်း သည် စိတ်ဖြင့် သဘောတရားကို သိသော် အတွင်းသန္တာန်၌ ထင်ရှားရှိသော ရာဂ ဒေါသ မောဟကိုလည်း ငါ၏ အတွင်း သန္တာန်၌ ရာဂ ဒေါသ မောဟသည် ရှိ၏ဟု သိ၏။ အတွင်းသန္တာန်၌ ထင်ရှားမရှိသော ရာဂ ဒေါသ မောဟကိုလည်း ငါ၏ အတွင်းသန္တာန်၌ ရာဂ ဒေါသ မောဟသည် မရှိဟု သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားတို့ကို ယုံကြည်စေမှု ဖြင့်လည်း သိအပ် ကုန်သလော၊ နှစ်သက်စေမှုဖြင့်လည်း သိအပ်ကုန်သလော၊ တဆင့်ကြားဖြင့်လည်း သိအပ်ကုန်သလော၊ အကြောင်းအရာ ကြံဆမှုဖြင့်လည်း သိအပ်ကုန်သလော၊ မှားသော အယူကို နှစ်သက်မှုဖြင့်လည်း သိအပ်ကုန်သလော။ မဟုတ်ပါ အသျှင်ဘုရား။ ရဟန်းတို့ ဤတရားတို့ကို ပညာဖြင့် မြင်၍ သိအပ်ကုန်သည် မဟုတ်လော။ မှန်ပါသည် အသျှင်ဘုရား။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အကြင် အကြောင်းကို စွဲ၍ ယုံကြည်စေမှုကို ဖယ်ထား၍ နှစ်သက်စေမှုကို ဖယ်ထား၍ တဆင့်ကြားကို ဖယ်ထား၍ အကြောင်းအရာ ကြံဆမှုကို ဖယ်ထား၍ မှားသော အယူ၌ နှစ်သက်မှုကို ဖယ်ထား၍ “ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် (မဂ်) ကိစ္စကိုပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ” ဟု သိ၏ဟု အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောကြားရာသော ထိုအကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်းဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၅) ၅ - နဝပုရာဏဝဂ် ===

၉ - ဣန္ဒြိယသမ္ပန္နသုတ်

၁၅၄။ ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ။ပ။ ထစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား- အသျှင်ဘုရား “ဣန္ဒြေနှင့် ပြည့်စုံသူ ဣန္ဒြေနှင့် ပြည့်စုံသူ” ဟု ဆိုအပ်၏။ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှ လောက်သော အကြောင်းဖြင့် ဣန္ဒြေနှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်ပါသနည်းဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။

ရဟန်းသည် စက္ခုမြေ၌ အဖြစ်အပျက်ကို အဖန်ဖန် ရှု၍ နေခဲ့မှု စက္ခုမြေ၌ ငြီးငွေ့၏။ပ။ ရဟန်းသည် ဇိဝှိမြေ၌ အဖြစ်အပျက်ကို အဖန်ဖန် ရှု၍ နေခဲ့မှု ဇိဝှိမြေ၌ ငြီးငွေ့၏။ပ။ ရဟန်းသည် မနိမြေ၌ အဖြစ်အပျက်ကို အဖန်ဖန် ရှုလျက် နေခဲ့မှု မနိမြေ၌ ငြီးငွေ့၏။ ငြီးငွေ့သော် စွဲမက်မှု ကင်း၏။ပ။ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော် (ကိလေသာမှ) ‘လွတ်မြောက်ပြီ’ ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်၏။ “ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် (မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ”ဟု သိ၏။ ရဟန်းသည် ဤမျှသော အကြောင်းဖြင့် ဣန္ဒြေနှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၅) ၅ - နဝပုရာဏဝဂ် ===

၁၀ - ဓမ္မကထိကပုစ္ဆသုတ်

၁၅၅။ ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား- အသျှင်ဘုရား “ဓမ္မကထိကပုဂ္ဂိုလ် ဓမ္မကထိကပုဂ္ဂိုလ်” ဟု ဆိုအပ်၏။ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှ လောက်သော အကြောင်းဖြင့် ဓမ္မကထိကပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ပါသနည်းဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။

ရဟန်းသည် မျက်စိကို ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ခြင်းငှါ တရားကို ဟောခဲ့မှု ဓမ္မကထိက ရဟန်းဟု ဆိုခြင်းငှါ ထိုက်၏။ ရဟန်းသည် မျက်စိကို ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ခြင်းငှါ ကျင့်သည် ဖြစ်ခဲ့မှု တရားတော် အား လျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်သော ရဟန်းဟု ဆိုခြင်းငှါထိုက်၏။ ရဟန်းသည် မျက်စိကို ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့် စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် ချုပ်ခြင်းကြောင့် မစွဲလမ်းမှု၍ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သည် ဖြစ်ခဲ့မှု ယခုဘဝ၌ပင် နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သော ရဟန်းဟု ဆိုခြင်းငှါ ထိုက်၏။ပ။

ရဟန်းသည် လျှာကို ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ခြင်းငှါ တရားကို ဟောခဲ့မှု ဓမ္မ ကထိကရဟန်းဟု ဆိုခြင်းငှါ ထိုက်၏။ပ။ ရဟန်းသည် စိတ်ကို ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ခြင်းငှါတရားကို ဟောခဲ့မှု ဓမ္မကထိက ရဟန်းဟု ဆိုခြင်းငှါ ထိုက်၏။ ရဟန်းသည် စိတ်ကို ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ခြင်းငှါ ကျင့်သည် ဖြစ်ခဲ့မှု တရားတော်အား လျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်သောရဟန်းဟု ဆိုခြင်းငှါ ထိုက်၏။ ရဟန်းသည် စိတ်ကို ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့် စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် ချုပ်ခြင်းကြောင့် မစွဲလမ်းမှု၍ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သည် ဖြစ်ခဲ့မှု ယခုဘဝ၌ပင် နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သော ရဟန်းဟု ဆိုခြင်းငှါ ထိုက်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ငါးခုမြောက် နဝပုရာဏဝဂ် ပြီး၏။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၆) ၁ - နန္ဒိက္ခယဝဂ် ===

၁ - အဇ္ဈတ္တနန္ဒိက္ခယသုတ်

၁၅၆။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် မမြဲသည်သာ ဖြစ်သော မျက်စိကို မမြဲဟု ရှု၏။ ထိုရဟန်း၏ ထိုသို့ ရှုခြင်းသည် မှန်ကန်စွာ မြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ဖြစ်၏။ မှန်ကန်စွာ မြင်သူသည် ငြီးငွေ့၏။ နှစ်သက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် စွဲမက်မှု ကုန်၏။ စွဲမက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် နှစ်သက်မှု ကုန်၏။ နှစ်သက်မှု စွဲမက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် စိတ်သည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်ပြီ ဟု ဆိုအပ်၏။ပ။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် မမြဲသည်သာ ဖြစ်သော လျှာကို မမြဲဟု ရှု၏။ ထိုရဟန်း၏ ထိုသို့ ရှုခြင်းသည် မှန်ကန်စွာ မြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ဖြစ်၏။ မှန်ကန်စွာ မြင်သူသည် ငြီးငွေ့၏။ နှစ်သက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် စွဲမက်မှု ကုန်၏။ စွဲမက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့်။ပ။ စိတ်သည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်ပြီဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် မမြဲသည်သာ ဖြစ်သော စိတ်ကို မမြဲဟု ရှု၏။ ထိုရဟန်း၏ ထိုသို့ ရှုခြင်းသည် မှန်ကန်စွာ မြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ဖြစ်၏။ မှန်ကန်စွာ မြင်သူသည် ငြီးငွေ့၏။ နှစ်သက်မှု ကုန်ခြင်း ကြောင့်စွဲမက်မှု ကုန်၏။ စွဲမက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် နှစ်သက်မှု ကုန်၏။ နှစ်သက်မှု စွဲမက်မှု ကုန်ခြင်း ကြောင့်စိတ်သည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်ပြီဟူ၍ ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၆) ၁ - နန္ဒိက္ခယဝဂ် ===

၂ - ဗာဟိရနန္ဒိက္ခယသုတ်

၁၅၇။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် မမြဲသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော အဆင်းတို့ကို မမြဲကုန်ဟု ရှု၏။ ထိုရဟန်း၏ ထိုသို့ ရှုခြင်းသည် မှန်ကန်စွာ မြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ဖြစ်၏။ မှန်ကန်စွာ မြင်သူသည် ငြီးငွေ့၏။ နှစ်သက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် စွဲမက်မှု ကုန်၏။ စွဲမက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် နှစ်သက်မှု ကုန်၏။ နှစ်သက်မှု စွဲမက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် စိတ်သည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်ပြီဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် မမြဲသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော အသံတို့ကို။ အနံ့တို့ကို။ အရသာတို့ကို။ အတွေ့အထိတို့ကို။ သဘောတရားတို့ကို မမြဲကုန်ဟု ရှု၏။ ထိုရဟန်း၏ ထိုသို့ ရှုခြင်းသည် မှန်ကန်စွာမြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ဖြစ်၏။ မှန်ကန်စွာ မြင်သူသည် ငြီးငွေ့၏။ နှစ်သက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် စွဲမက်မှုကုန်၏။ စွဲမက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် နှစ်သက်မှုကုန်၏။ နှစ်သက်မှု စွဲမက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် စိတ်သည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်ပြီဟူ၍ ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၆) ၁ - နန္ဒိက္ခယဝဂ် ===

၃ - အဇ္ဈတ္တအနိစ္စနန္ဒိက္ခယသုတ်

၁၅၈။ ရဟန်းတို့ မျက်စိကို အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ မျက်စိ၏ မမြဲခြင်းကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ အဖန်ဖန် ရှုကုန်လော့၊ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် မျက်စိကို အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းသော် မျက်စိ၏ မမြဲခြင်းကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ အဖန်ဖန်ရှုသော် မျက်စိ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ နှစ်သက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် စွဲမက်မှု ကုန်၏။ စွဲမက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် နှစ်သက်မှု ကုန်၏။ နှစ်သက်မှု စွဲမက်မှုကုန် ခြင်းကြောင့် စိတ်သည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်ပြီ ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ နားကို အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ရဟန်းတို့ နှာခေါင်းကို။ လျှာကို အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်း ကုန်လော့၊ လျှာ၏ မမြဲခြင်းကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ အဖန်ဖန် ရှုကုန်လော့၊ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် လျှာကို အသင့် အားဖြင့် နှလုံးသွင်းသော် လျှာ၏ မမြဲခြင်းကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ အဖန်ဖန် ရှုသော် လျှာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ နှစ်သက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် စွဲမက်မှု ကုန်၏။ စွဲမက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် နှစ်သက်မှု ကုန်၏။ နှစ်သက်မှု စွဲမက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် စိတ်သည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်ပြီဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ကိုယ်ကို။ပ။ စိတ်ကို အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ စိတ်၏ မမြဲခြင်းကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ အဖန်ဖန် ရှုကုန်လော့၊ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် စိတ်ကို အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းသော် စိတ်၏ မမြဲခြင်းကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ အဖန်ဖန်ရှုသော် စိတ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ နှစ်သက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် စွဲမက်မှု ကုန်၏။ စွဲမက်မှု ကုန်ခြင်း ကြောင့် နှစ်သက်မှု ကုန်၏။ နှစ်သက်မှု စွဲမက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် စိတ်သည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်ပြီဟု ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၆) ၁ - နန္ဒိက္ခယဝဂ် ===

၄ - ဗာဟိရအနိစ္စနန္ဒိက္ခယသုတ်

၁၅၉။ ရဟန်းတို့ အဆင်းတို့ကို အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ အဆင်းတို့၏ မမြဲခြင်းကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန် စွာ အဖန်ဖန် ရှုကုန်လော့၊ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အဆင်းတို့ကို အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းသော် အဆင်းတို့၏ မမြဲခြင်းကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ အဖန်ဖန် ရှုသော် အဆင်းတို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ နှစ်သက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် စွဲမက်မှု ကုန်၏။ စွဲမက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် နှစ်သက်မှုကုန်၏။ နှစ်သက်မှု စွဲမက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် စိတ်သည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်ပြီဟု ဆိုအပ်၏။

အသံတို့ကို။ အနံ့တို့ကို။ အရသာတို့ကို။ အတွေ့အထိတို့ကို။ ရဟန်းတို့ သဘောတရားတို့ကို အသင့်အားဖြင့် နှလုံး သွင်းကုန်လော့၊ သဘောတရားတို့၏ မမြဲခြင်းကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ အဖန်ဖန် ရှုကုန်လော့၊ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် သဘောတရားတို့ကို အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းသော်

သဘောတရား တို့၏ မမြဲမှုကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ အဖန်ဖန် ရှုသော် သဘောတရားတို့၌လည်း ပြီးငွေ့၏။ နှစ်သက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် စွဲမက်မှု ကုန်၏။ စွဲမက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် နှစ်သက်မှု ကုန်၏။ နှစ်သက်မှု စွဲမက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် စိတ်သည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်ပြီဟု ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၆) ၁ - နန္ဒိက္ခယဝဂ် ===

၅ - ဇီဝကမ္မဝနသမာဓိသုတ်

၁၆၀။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဇီဝက၏ သရက်ဥယျာဉ်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ ကို ပွားကြ ကုန်လော့၊ ရဟန်းတို့ တည်ကြည်သော ရဟန်းအား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ထင်မြင်နိုင်၏။ အဘယ်သို့လျှင် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ထင်မြင်နိုင်သနည်း။

မျက်စိသည် မမြဲဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ထင်မြင်နိုင်၏။ အဆင်းတို့သည် မမြဲကုန်ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ထင်မြင်နိုင်၏။ စက္ခုဝိညာဏ်သည် မမြဲဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ထင်မြင်နိုင်၏။ စက္ခုသမ္ပဿသည် မမြဲဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ထင်မြင်နိုင်၏။ စက္ခုသမ္ပဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခဒုက္ခ ဥပေက္ခာဝေဒနာသည်လည်း မမြဲဟု ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ ထင်မြင်နိုင်၏။ပ။

လျှာသည် မမြဲဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ထင်မြင်နိုင်၏။ပ။ စိတ်သည် မမြဲဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ထင်မြင်နိုင်၏။ ဥဘော တရားတို့သည် မမြဲကုန်ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ထင်မြင်နိုင်၏။ပ။ မနောသမ္ပဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာ သည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာသည်လည်း မမြဲဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ထင်မြင်နိုင်၏။ ရဟန်းတို့ တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ ကို ပွားကုန်လော့။ ရဟန်းတို့ တည်ကြည်သော ရဟန်းအား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ထင်မြင်နိုင်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၆) ၁ - နန္ဒိက္ခယဝဂ် ===

၆ - ဇီဝကမ္မဝနပဋိသလ္လာနသုတ်

၁၆၁။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဇီဝက၏ သရက်ဥယျာဉ်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းမှု၌ အားထုတ်ခြင်းသို့ ရောက်ကြကုန်လော့၊ ရဟန်းတို့ တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းနေသော ရဟန်းအား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ထင်မြင်နိုင်၏။ အဘယ်သို့လျှင် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ထင်မြင်နိုင်သနည်း။

မျက်စိသည် မမြဲဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ထင်မြင်နိုင်၏။ အဆင်းတို့သည် မမြဲကုန်ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ထင်မြင်နိုင်၏။ စက္ခုဝိညာဏ်သည် မမြဲဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ထင်မြင်နိုင်၏။ စက္ခုသမ္မဿသည် မမြဲဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ထင်မြင်နိုင်၏။ စက္ခုသမ္မဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာဝေဒနာသည်လည်း မမြဲဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ထင်မြင်နိုင်၏။ပ။

စိတ်သည် မမြဲဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ထင်မြင်နိုင်၏။ သဘောတရားတို့သည်။ မနောဝိညာဏ်သည်။ မနောသမ္မဿသည်။ မနောသမ္မဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာသည်လည်း မမြဲဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ထင်မြင်နိုင်၏။ ရဟန်းတို့ တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းမှု၌ အားထုတ်ခြင်းသို့ ရောက်ကြကုန်လော့၊ ရဟန်းတို့ တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းနေသော ရဟန်းအား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ထင်မြင်နိုင်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၆) ၁ - နန္ဒိက္ခယဝဂ် ===

၇ - ကောဠိကအနိစ္စသုတ်

၁၆၂။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာကောဠိကသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- “အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်တော်အား အကျဉ်းအားဖြင့် တရားဟောတော်မူပါ။ တပည့်တော်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ယင်းတရားတော်ကို နာကြားပြီးသော် တစ်ယောက်တည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်လျက် မမေ့မလျော့ လုံ့လရှိသည် ဖြစ်၍ (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ် အပ်သော စိတ်ရှိလျက် နေလိုပါ၏” ဟု လျှောက်၏။

ကောဠိက အကြင်တရားသည် မမြဲ၊ ထိုတရား၌ သင်သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ ကောဠိက မမြဲသော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ ကောဠိက မျက်စိသည် မမြဲ၊ ထိုမမြဲသော မျက်စိ၌ သင်သည်လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ အဆင်းတို့သည် မမြဲကုန်၊ ထိုမမြဲသော အဆင်းတို့၌ သင်သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ စက္ခုဝိညာဏ်သည် မမြဲ၊ ထိုမမြဲသော စက္ခုဝိညာဏ်၌ သင်သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ စက္ခုသမ္မဿသည် မမြဲ၊ ထိုမမြဲသော စက္ခုသမ္မဿ၌ သင်သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို

ပယ်ရမည်။ စက္ခုသမ္ပဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာသည်လည်း မမြဲ၊ ထိုမမြဲသော ဝေဒနာ၌ သင်သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ပ။

လျှာသည် မမြဲ၊ ထိုမမြဲသော လျှာ၌ သင်သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ အရသာတို့သည် မမြဲကုန်၊ ထိုမမြဲသော အရသာတို့၌ သင်သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ ဇိဝှိညာဏ်သည် မမြဲ၊ ထိုမမြဲသော ဇိဝှိညာဏ်၌ သင်သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ ဇိဝှိသမ္ပဿသည် မမြဲ၊ ထိုမမြဲသော ဇိဝှိသမ္ပဿ၌ သင်သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ ဇိဝှိသမ္ပဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာသည်လည်း မမြဲ၊ ထိုမမြဲသော ဝေဒနာ၌ သင်သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ပ။

စိတ်သည် မမြဲ၊ ထိုမမြဲသော စိတ်၌ သင်သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ သဘောတရားတို့သည် မမြဲကုန်၊ ထိုမမြဲသော သဘောတရားတို့၌ သင်သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ မနောဝိညာဏ်သည် မမြဲ၊ ထိုမမြဲသော မနော ဝိညာဏ်၌ သင်သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ မနောသမ္ပဿသည် မမြဲ၊ ထိုမမြဲသော မနောသမ္ပဿ၌ သင်သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ မနောသမ္ပဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာသည်လည်း မမြဲ၊ ထိုမမြဲသော ဝေဒနာ၌ သင်သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ ကောဠိက အကြင်တရားသည် မမြဲ၊ ထိုတရား၌ သင်သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၆) ၁ - နန္ဒိက္ခယဝဂ် ===

၈ - ကောဠိကဒုက္ခသုတ်

၁၆၃။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာကောဠိကသည်။ပ။ မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကိုလျှောက်၏- “အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏။ ပ။ နေလိုပါ၏” ဟု လျှောက်၏။ ကောဠိက အကြင်တရားသည် ဆင်းရဲ၏။ ထိုဆင်းရဲသော တရား၌ သင်သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ ကောဠိက ဆင်းရဲသော တရား ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ကောဠိက မျက်စိသည် ဆင်းရဲ၏။ ထိုဆင်းရဲသော မျက်စိ၌ သင်သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ အဆင်းတို့ သည် ဆင်းရဲကုန်၏။ ထိုဆင်းရဲသော အဆင်းတို့၌ သင်သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ စက္ခုဝိညာဏ်သည် ဆင်းရဲ၏။ ထိုဆင်းရဲသော စက္ခုဝိညာဏ်၌ သင်သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ စက္ခုသမ္ပဿသည် ဆင်းရဲ၏။ ထိုဆင်းရဲသော စက္ခုသမ္ပဿ၌ သင်သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ စက္ခုသမ္ပဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာသည်လည်း ဆင်းရဲ၏။ ထိုဆင်းရဲသော ဝေဒနာ၌ သင်သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။

လျှာသည် ဆင်းရဲ၏။ ထိုဆင်းရဲသော လျှာ၌ သင်သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ပ။ စိတ်သည် ဆင်းရဲ၏။ ထိုဆင်းရဲသော စိတ်၌ သင်သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ သဘောတရားတို့သည် ဆင်းရဲကုန်၏။ ထိုဆင်းရဲသော သဘောတရားတို့၌ သင်သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ မနောဝိညာဏ်သည် ဆင်းရဲ၏။ ထိုဆင်းရဲသော မနော ဝိညာဏ်၌ သင်သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို

ပယ်ရမည်။ မနောသမ္ပဿသည် ဆင်းရဲ၏။ ထိုဆင်းရဲသော မနောသမ္ပဿ၌ သင်သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ကို ပယ်ရမည်။ မနောသမ္ပဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာသည်လည်း ဆင်းရဲ၏။ ထိုဆင်းရဲသော ဝေဒနာ၌ သင်သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ ကောဠိက အကြင် တရားကား ဆင်းရဲ၏။ ထိုဆင်းရဲသော တရား၌ သင်သည်လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၆) ၁ - နန္ဒိက္ခယဝဂ် ===

၉ - ကောဠိကအနတ္တသုတ်

၁၆၄။ အခါတစ်ပါး၌ ။ပ။ နေလိုပါ၏ဟု လျှောက်၏။ ကောဠိက အကြင် တရားကား အတ္တ မဟုတ်၊ ထိုအတ္တ မဟုတ်သော တရား၌ သင်သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ ကောဠိက အတ္တ မဟုတ်သော တရားဟူသည် အဘယ် နည်း။

ကောဠိက မျက်စိသည် အတ္တ မဟုတ်၊ ထိုအတ္တ မဟုတ်သော မျက်စိ၌ သင်သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ အဆင်းတို့သည် အတ္တ မဟုတ်ကုန်၊ ထိုအတ္တ မဟုတ်သော တရား၌ သင်သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ စက္ခုဝိညာဏ်သည် အတ္တ မဟုတ်၊ ထိုအတ္တ မဟုတ်သော စက္ခုဝိညာဏ်၌ သင်သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ စက္ခု သမ္ပဿသည် အတ္တ မဟုတ်၊ ထိုအတ္တ မဟုတ်သော စက္ခုသမ္ပဿ၌ သင်သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ စက္ခု သမ္ပဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာသည်လည်း အတ္တ မဟုတ်၊ ထိုအတ္တ မဟုတ်သော ဝေဒနာ၌ သင်သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ပ။

လျှာသည် အတ္တ မဟုတ်၊ ထိုအတ္တ မဟုတ်သော လျှာ၌ သင်သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ပ။ စိတ်သည် ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်၊ ထိုအတ္တ မဟုတ်သော စိတ်၌ သင်သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ သဘောတရားတို့သည် အတ္တ မဟုတ်ကုန်၊ ထိုအတ္တ မဟုတ်သော သဘောတရားတို့၌ သင်သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ မနောဝိညာဏ်သည်။ မနောသမ္ပဿသည်။ မနောသမ္ပဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာသည်လည်း အတ္တ မဟုတ်၊ ထိုအတ္တ မဟုတ်သော ဝေဒနာ၌ သင်သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ ကောဠိက အကြင် တရားကား အတ္တ မဟုတ်၊ ထိုအတ္တ မဟုတ်သော တရား၌ သင်သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၆) ၁ - နန္ဒိက္ခယဝဂ် ===

၁၀ - မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပဟာနသုတ်

၁၆၅။ ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား “အသျှင်ဘုရား အဘယ်သို့ သိသူ အဘယ်သို့ မြင်သူအား မှားသောအယူ ‘မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ’ ပျောက်ကင်းပါ သနည်း” ဟု လျှောက်၏။

ရဟန်း မျက်စိကို မမြဲဟု သိသူ မြင်သူအား မှားသော အယူ ပျောက်ကင်း၏။ စက္ခုဝိညာဏ်ကို မမြဲဟုသိသူ မြင်သူ အား မှားသော အယူ ပျောက်ကင်း၏။ စက္ခုသမ္ပဿကို မမြဲဟု သိသူ မြင်သူအား မှားသော အယူ ပျောက်ကင်း၏။ စက္ခုသမ္ပဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာကိုလည်း မမြဲဟု သိသူ မြင်သူအား မှားသော အယူ ပျောက်ကင်း၏။ ရဟန်း ဤသို့ သိသူ မြင်သူအား မှားသော အယူ ပျောက်ကင်း၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၆) ၁ - နန္ဒိက္ခယဝဂ် ===

၁၁ - သက္ကာယဒိဋ္ဌိပဟာနသုတ်

၁၆၆။ ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည်။ပ။ ဤစကားကို လျှောက်၏- “အသျှင်ဘုရား အဘယ်သို့ သိသူ အဘယ်သို့ မြင်သူအား ခန္ဓာကိုယ်၌ အယူမှား ‘သက္ကာယဒိဋ္ဌိ’ ပျောက်ကင်းပါသနည်း” ဟု လျှောက်၏။

ရဟန်း မျက်စိကို ဆင်းရဲဟု သိသူ မြင်သူအား ခန္ဓာကိုယ်၌ အယူမှား ‘သက္ကာယဒိဋ္ဌိ’ ပျောက်ကင်း၏။

အဆင်းတို့ကို ဆင်းရဲဟု သိသူ မြင်သူအား ခန္ဓာကိုယ်၌ အယူမှား ‘သက္ကာယဒိဋ္ဌိ’ ပျောက်ကင်း၏။

စက္ခုဝိညာဏ်ကို ဆင်းရဲဟု သိသူ မြင်သူအား ခန္ဓာကိုယ်၌ အယူမှား ‘သက္ကာယဒိဋ္ဌိ’ ပျောက်ကင်း၏။ စက္ခုသမ္ပဿကို ဆင်းရဲဟု သိသူ မြင်သူအား ခန္ဓာကိုယ်၌ အယူမှား ‘သက္ကာယဒိဋ္ဌိ’ ပျောက်ကင်း၏။ပ။ မနောသမ္ပဿဟူသော အကြောင်း ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာကိုလည်း ဆင်းရဲဟု သိသူ မြင်သူအား ခန္ဓာကိုယ်၌ အယူမှား ‘သက္ကာယဒိဋ္ဌိ’ ပျောက်ကင်း၏။

ရဟန်း ဤသို့ သိသူ ဤသို့ မြင်သူအား ခန္ဓာကိုယ်၌ အယူမှား ‘သက္ကာယဒိဋ္ဌိ’ ပျောက်ကင်း၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဧကဒသမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၆) ၁ - နန္ဒိက္ခယဝဂ် ===

၁၂ - အတ္တာနုဒိဋ္ဌိပဟာနသုတ်

၁၆၇။ ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည်။ပ။ ဤစကားကို လျှောက်၏- “အသျှင်ဘုရား အဘယ်သို့ သိသူ အဘယ်သို့ မြင်သူအား အတ္တသို့ အစဉ်လိုက်သော အယူမှား ‘အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ’ ပျောက်ကင်းပါသနည်း” ဟုလျှောက်၏။

ရဟန်း မျက်စိကို အတ္တ မဟုတ်ဟု သိသူ မြင်သူအား အတ္တသို့ အစဉ်လိုက်သော အယူမှား ‘အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ’ ပျောက်ကင်း၏။ အဆင်းတို့ကို အတ္တ မဟုတ်ဟု သိသူ မြင်သူအား အတ္တသို့ အစဉ်လိုက်သော အယူမှား ‘အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ’ ပျောက်ကင်း၏။ စက္ခုဝိညာဏ်ကို အတ္တ မဟုတ်ဟု သိသူ မြင်သူအား အတ္တသို့ အစဉ်လိုက်သော အယူမှား ‘အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ’ ပျောက်ကင်း၏။ စက္ခုသမ္မဿကို အတ္တ မဟုတ်ဟု သိသူ မြင်သူအား အတ္တသို့ အစဉ်လိုက်သော အယူမှား ‘အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ’ ပျောက်ကင်း၏။

စက္ခုသမ္မဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာကိုလည်း အတ္တ မဟုတ်ဟု သိသူ မြင်သူအား အတ္တသို့ အစဉ်လိုက်သော အယူမှား ‘အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ’ ပျောက်ကင်း၏။ပ။

လျှာကို အတ္တ မဟုတ်ဟု သိသူ မြင်သူအား အတ္တသို့ အစဉ်လိုက်သော အယူမှား ‘အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ’ ပျောက်ကင်း၏။ပ။ စိတ်ကို အတ္တ မဟုတ်ဟု သိသူ မြင်သူအား အတ္တသို့ အစဉ်လိုက်သော အယူမှား ‘အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ’ ပျောက်ကင်း၏။ သဘောတရားတို့ကို။ မနောဝိညာဏ်ကို။ မနောသမ္မဿကို။ မနောသမ္မဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာကိုလည်း အတ္တမဟုတ်ဟု သိသူ မြင်သူအား အတ္တသို့ အစဉ်လိုက်သော အယူမှား ‘အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ’ ပျောက်ကင်း၏။

ရဟန်း ဤသို့ သိသူ ဤသို့ မြင်သူအား အတ္တသို့ အစဉ်လိုက်သော အယူမှား ‘အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ’ ပျောက်ကင်း၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒွါဒသမသုတ်။

ရှေးဦးစွာသော နန္ဒိက္ခယဝဂ် ပြီး၏။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၇) ၂ - သဒ္ဓိပေယျာလဝဂ် ===

၁ - အဇ္ဈတ္တအနိစ္စဆန္ဒသုတ်

၁၆၈။ ရဟန်းတို့ အကြင်တရားသည် မမြဲ၊ ထိုမမြဲသော တရား၌ သင်တို့သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ ရဟန်း တို့ အဘယ်တရားသည် မမြဲသနည်း။

ရဟန်းတို့ မျက်စိသည် မမြဲ၊ ထိုမမြဲသော မျက်စိ၌ သင်တို့သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ပ။ လျှာသည် မမြဲ၊ ထိုမမြဲသော လျှာ၌ သင်တို့သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ပ။ စိတ်သည် မမြဲ၊ ထိုမမြဲသော စိတ်၌ သင်တို့သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။

ရဟန်းတို့ အကြင်တရားသည် မမြဲ၊ ထိုမမြဲသော တရား၌ သင်တို့သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၂ - အဇ္ဈတ္တအနိစ္စရာဂသုတ်

၁၆၉။ ရဟန်းတို့ အကြင်တရားသည် မမြဲ၊ ထိုမမြဲသော တရား၌ သင်တို့သည် စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို ပယ်ရမည်။ ရဟန်း တို့ အဘယ်တရားသည် မမြဲသနည်း။

ရဟန်းတို့ မျက်စိသည် မမြဲ၊ ထိုမမြဲသော မျက်စိ၌ သင်တို့သည် စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို ပယ်ရမည်။ပ။ လျှာသည် မမြဲ၊ ထိုမမြဲသော လျှာ၌ သင်တို့သည် စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို ပယ်ရမည်။ပ။ စိတ်သည် မမြဲ၊ ထိုမမြဲသော စိတ်၌ သင်တို့သည် စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို ပယ်ရမည်။

ရဟန်းတို့ အကြင် တရားသည် မမြဲ၊ ထိုမမြဲသော တရား၌ သင်တို့သည် စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို ပယ်ရမည် ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

၃ - အဇ္ဈတ္တအနိစ္စဆန္ဒရာဂသုတ်

၁၇၀။ ရဟန်းတို့ အကြင်တရားသည် မမြဲ၊ ထိုမမြဲသော တရား၌ သင်တို့သည် လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ ကို ပယ်ရမည်။ ရဟန်းတို့ အဘယ်တရားသည် မမြဲသနည်း။

ရဟန်းတို့ မျက်စိသည် မမြဲ၊ ထိုမမြဲသော မျက်စိ၌ သင်တို့သည် လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ ကို ပယ်ရမည်။ပ။ လျှာသည် မမြဲ၊ ထိုမမြဲသော လျှာ၌ သင်တို့သည် လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ ကို ပယ်ရမည်။ပ။ စိတ်သည် မမြဲ၊ ထိုမမြဲသော စိတ်၌ သင်တို့သည် လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ ကို ပယ်ရမည်။

ရဟန်းတို့ အကြင်တရားသည် မမြဲ၊ ထိုမမြဲသော တရား၌ သင်တို့သည် လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ ကိုပယ်ရမည် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၇) ၂ - သဒ္ဓိပေယျာလဝဂ် ===

၄-၆ - ဒုက္ခဆန္ဒာဒိသုတ်

၁၇၁-၁၇၃။ ရဟန်းတို့ အကြင်တရားသည် ဆင်းရဲ၏၊ ထိုဆင်းရဲသော တရား၌ သင်တို့သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို ပယ်ရမည်။ လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ ကို ပယ်ရမည်။ ရဟန်းတို့ အဘယ်တရားသည် ဆင်းရဲသနည်း။

ရဟန်းတို့ မျက်စိသည် ဆင်းရဲ၏၊ ထိုဆင်းရဲသော မျက်စိ၌ သင်တို့သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို ပယ်ရမည်။ လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ ကို ပယ်ရမည်။ပ။ လျှာသည် ဆင်းရဲ၏။ပ။ စိတ်သည် ဆင်းရဲ၏၊ ထိုဆင်းရဲသော စိတ်၌ သင်တို့သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို ပယ်ရမည်။ လိုချင် စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ ကို ပယ်ရမည်။

ရဟန်းတို့ အကြင်တရားသည် ဆင်းရဲ၏၊ ထိုဆင်းရဲသော တရား၌ သင်တို့သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို ပယ်ရမည်။ လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ ကို ပယ်ရမည် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၇) ၂ - သဒ္ဓိပေယျာလဝဂ် ===

၇-၉ - အနတ္တဆန္ဒာဒိသုတ်

၁၇၄-၁၇၆။ ရဟန်းတို့ အကြင်တရားသည် အတ္တ မဟုတ်၊ ထိုအတ္တ မဟုတ်သော တရား၌ သင်တို့သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို ပယ်ရမည်။ လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ ကို ပယ်ရမည်။ ရဟန်းတို့ အဘယ်တရား သည် အတ္တ မဟုတ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ မျက်စိသည် အတ္တ မဟုတ်၊ ထိုအတ္တ မဟုတ်သော မျက်စိ၌ သင်တို့သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို ပယ်ရမည်။ လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ ကို ပယ်ရမည်။ပ။ လျှာသည် အတ္တမဟုတ်၊ ထိုအတ္တ မဟုတ် သော လျှာ၌ သင်တို့သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို ပယ်ရမည်။ လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ ကို ပယ်ရမည်။ပ။

စိတ်သည် အတ္တ မဟုတ်၊ ထိုအတ္တ မဟုတ်သော စိတ်၌ သင်တို့သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို ပယ်ရမည်။ လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ ကို ပယ်ရမည်။

ရဟန်းတို့ အကြင်တရားသည် အတ္တ မဟုတ်၊ ထိုအတ္တမဟုတ်သော တရား၌ သင်တို့သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်။ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို ပယ်ရမည်။ လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ ကို ပယ်ရမည် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၇) ၂ - သဒ္ဓိပေယျာလဝဂ် ===

၁၆-၁၈ - ဗာဟိရာနတ္ထဆန္ဒာဒိသုတ်

၁၈၃-၁၈၅။ ရဟန်းတို့ အကြင်တရားသည် အတ္တ မဟုတ်၊ ထိုအတ္တမဟုတ်သော တရား၌ သင်တို့သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်၊ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို ပယ်ရမည်၊ လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ ကို ပယ်ရမည်။

ရဟန်းတို့ အတ္တမဟုတ်သော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ အဆင်းတို့သည် အတ္တမဟုတ်ကုန်၊ ထိုအတ္တ မဟုတ်သော အဆင်းတို့၌ သင်တို့သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်၊ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို ပယ်ရမည်၊ လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ ကို ပယ်ရမည်။ အသံတို့သည်။ အနံ့တို့သည်။ အရသာတို့သည်။ အတွေ့အထိတို့သည်။ သဘောတရားတို့ သည် အတ္တ မဟုတ်ကုန်၊ ထိုအတ္တ မဟုတ်သော သဘောတရားတို့၌ သင်တို့သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်၊ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို ပယ်ရမည်၊ လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ ကို ပယ်ရမည်။

ရဟန်းတို့ အကြင်တရားသည် အတ္တ မဟုတ်၊ ထိုအတ္တ မဟုတ်သော တရား၌ သင်တို့သည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို ပယ်ရမည်၊ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို ပယ်ရမည်၊ လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ ကို ပယ်ရမည် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၇) ၂ - သဒ္ဓိပေယျာလဝဂ် ===

၁၉ - အဇ္ဈတ္တာတိတာနိစ္စသုတ်

၁၈၆။ ရဟန်းတို့ အတိတ်ဖြစ်သော မျက်စိသည် မမြဲ။ပ။ အတိတ်ဖြစ်သော လျှာသည် မမြဲ။ပ။ အတိတ်ဖြစ်သော စိတ်သည် မမြဲ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ မြင်သော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် မျက်စိ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ပ။ လျှာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ပ။ စိတ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ပ။ ငြီးငွေ့သော် စွဲမက်မှု ကင်း၏။ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်၏။ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော် (ကိလေသာမှ) “လွတ်မြောက်ပြီ” ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်၏။ “ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံး ပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်(မဂ်)ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မဂ်ကိစ္စ)အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ” ဟု သိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၇) ၂ - သဒ္ဓိပေယျာလဝဂ် ===

၂၀ - အဇ္ဈတ္တာနာဂတာနိစ္စသုတ်

၁၈၇။ ရဟန်းတို့ အနာဂတ်ဖြစ်သော မျက်စိသည် မမြဲ။ပ။ အနာဂတ် ဖြစ်သော လျှာသည် မမြဲ။ပ။ အနာဂတ် ဖြစ်သော စိတ်သည် မမြဲ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ” ဟု သိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၂၁ - အဇ္ဈတ္တပစ္စုပ္ပန်နိစ္စသုတ်

၁၈၈။ ရဟန်းတို့ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော မျက်စိသည် မမြဲ။ပ။ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော လျှာသည် မမြဲ။ပ။ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော စိတ်သည် မမြဲ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၂၂-၂၄ - အဇ္ဈတ္တာတိတာဒိဒုက္ခသုတ်

၁၈၉-၁၉၁။ ရဟန်းတို့ အတိတ်ဖြစ်သော မျက်စိသည် ဆင်းရဲတည်း။ အနာဂတ်ဖြစ်သော။ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ပ။ အတိတ်ဖြစ်သော လျှာသည် ဆင်းရဲတည်း။ အနာဂတ်ဖြစ်သော။ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ပ။ အတိတ်ဖြစ်သော စိတ်သည် ဆင်းရဲတည်း။ အနာဂတ်ဖြစ်သော။ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၇) ၂ - သဒ္ဓိပေယျာလဝဂ် ===

၂၅-၂၇ - အဇ္ဈတ္တာတိတာဒိအနတ္တသုတ်

၁၉၂-၁၉၄။ ရဟန်းတို့ အတိတ်ဖြစ်သော မျက်စိသည် အတ္တ မဟုတ်။ အနာဂတ်ဖြစ်သော။ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ပ။ အတိတ်ဖြစ်သော လျှာသည် အတ္တ မဟုတ်။ပ။ အတိတ်ဖြစ်သော စိတ်သည် အတ္တ မဟုတ်။ အနာဂတ်ဖြစ်သော။ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၇) ၂ - သဒ္ဓိပေယျာလဝဂ် ===

၂၈-၃၀ - ဗာဟိရာတိတာဒိအနိစ္စသုတ်

၁၉၅-၁၉၇။ ရဟန်းတို့ အတိတ်ဖြစ်သော အဆင်းတို့သည် မမြဲကုန်။ အနာဂတ်ဖြစ်သော။ ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော။ အသံတို့ သည်။ အနံ့တို့သည်။ အရသာတို့သည်။ အတွေ့အထိတို့သည်။ အတိတ် ဖြစ်သော သဘောတရားတို့သည် မမြဲကုန်။ အနာဂတ်ဖြစ်သော။ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၃၁-၃၃ - ဗာဟိရာတိတာဒိဒုက္ခသုတ်

၁၉၈-၂၀၀။ ရဟန်းတို့ အတိတ်ဖြစ်သော အဆင်းတို့သည် မမြဲကုန်။ အနာဂတ်ဖြစ်သော။ ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော။ အသံတို့ သည်။ အနံ့တို့သည်။ အရသာတို့သည်။ အတွေ့အထိတို့သည်။ အတိတ်ဖြစ်သော သဘောတရားတို့သည် ဆင်းရဲကုန်၏။ အနာဂတ် ဖြစ်သော။ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၇) ၂ - သဒ္ဓိပေယျာလဝဂ် ===

၃၄-၃၆ - ဗာဟိရာတိတာဒိအနတ္တသုတ်

၂၀၁-၂၀၃။ ရဟန်းတို့ အတိတ်ဖြစ်သော အဆင်းတို့သည် အတ္တ မဟုတ်ကုန်။ အနာဂတ်ဖြစ်သော။ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ အသံတို့သည်။ အနံ့တို့သည်။ အရသာတို့သည်။ အတွေ့အထိတို့သည်။ အတိတ် ဖြစ်သော သဘောတရား တို့သည် အတ္တ မဟုတ်ကုန်။ အနာဂတ်ဖြစ်သော။ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၇) ၂ - သဒ္ဓိပေယျာလဝဂ် ===

၃၇ - အဇ္ဈတ္တာတိတယဒနိစ္စသုတ်

၂၀၄။ ရဟန်းတို့ အတိတ်ဖြစ်သော မျက်စိသည် မမြဲ၊ ထိုမမြဲသော မျက်စိသည် ဆင်းရဲ၏၊ ထိုဆင်းရဲသော မျက်စိသည် အတ္တ မဟုတ်၊ အတ္တမဟုတ်သော မျက်စိကို “ဤမျက်စိသည် ငါ၏ ဥစ္စာမဟုတ်၊ ဤမျက်စိသည် ငါ မဟုတ်၊ ဤမျက်စိသည် ငါ၏ အတ္တ မဟုတ်” ဟု ဤသို့ ထိုမျက်စိကို ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ပ။

အတိတ်ဖြစ်သော လျှာသည် မမြဲ၊ မမြဲသော လျှာသည် ဆင်းရဲ၏၊ ဆင်းရဲသော လျှာသည် အတ္တမဟုတ်၊ အတ္တ မဟုတ်သော လျှာကို “ဤလျှာသည် ငါ၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤလျှာသည် ငါ မဟုတ်၊ ဤလျှာသည် ငါ၏ အတ္တ မဟုတ်” ဟု ဤသို့ ထိုလျှာကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ပ။

အတိတ်ဖြစ်သော စိတ်သည် မမြဲ၊ ထိုမမြဲသော စိတ်သည် ဆင်းရဲ၏၊ ဆင်းရဲသော စိတ်သည် အတ္တ မဟုတ်၊ အတ္တမဟုတ်သော စိတ်ကို “ဤစိတ်သည် ငါ၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤစိတ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤစိတ်သည် ငါ၏ အတ္တ မဟုတ်” ဟု ဤသို့ ထိုစိတ်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ပ။ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၇) ၂ - သဒ္ဓိပေယျာလဝဂ် ===

၃၈ - အဇ္ဈတ္တာနာဂတယဒနိစ္စသုတ်

၂၀၅။ ရဟန်းတို့ အနာဂတ်ဖြစ်သော မျက်စိသည် မမြဲ၊ ထိုမမြဲသော မျက်စိသည် ဆင်းရဲ၏၊ ထိုဆင်းရဲသော မျက်စိ သည် အတ္တ မဟုတ်၊ အတ္တမဟုတ်သော မျက်စိကို “ ဤမျက်စိသည် ငါ၏ ဥစ္စာမဟုတ်၊ ဤမျက်စိသည် ငါ မဟုတ်၊ ဤမျက်စိသည် ငါ၏ အတ္တ မဟုတ်” ဟု ဤသို့ ထိုမျက်စိကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ပ။

အနာဂတ်ဖြစ်သော လျှာသည် မမြဲ၊ မမြဲသော လျှာသည် ဆင်းရဲ၏၊ ဆင်းရဲသော လျှာသည် အတ္တမဟုတ်၊ အတ္တ မဟုတ်သော လျှာကို “ ဤလျှာသည် ငါ၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤလျှာသည် ငါ မဟုတ်၊ ဤလျှာသည် ငါ၏ အတ္တ မဟုတ်” ဟု ဤသို့ ထိုလျှာကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ပ။

အနာဂတ်ဖြစ်သော စိတ်သည် မမြဲ၊ ထိုမမြဲသော စိတ်သည် ဆင်းရဲ၏၊ ဆင်းရဲသော စိတ်သည် အတ္တ မဟုတ်၊ အတ္တ မဟုတ်သော စိတ်ကို “ ဤစိတ်သည် ငါ၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤစိတ်သည် ငါမဟုတ်၊ ဤစိတ်သည် ငါ၏ အတ္တ မဟုတ်” ဟု ဤသို့ ထိုစိတ်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ ။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၇) ၂ - သဒ္ဓိပေယျာလဝဂ် ===

၃၉ - အဇ္ဈတ္တပစ္စုပ္ပန်ယဒနိစ္စသုတ်

၂၀၆။ ရဟန်းတို့ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော မျက်စိသည် မမြဲ၊ ထိုမမြဲသော မျက်စိသည် ဆင်းရဲ၏၊ ထိုဆင်းရဲသော မျက်စိသည် အတ္တ မဟုတ်၊ အတ္တမဟုတ်သော မျက်စိကို “ဤမျက်စိသည် ငါ၏ ဥစ္စာမဟုတ်၊ ဤမျက်စိသည် ငါ မဟုတ်၊ ဤမျက်စိ သည် ငါ၏ အတ္တ မဟုတ်” ဟု ဤသို့ ထိုမျက်စိကို ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ပ။

ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော လျှာသည် မမြဲ၊ မမြဲသော လျှာသည် ဆင်းရဲ၏၊ ဆင်းရဲသော လျှာသည် အတ္တမဟုတ်၊ အတ္တ မဟုတ် သော လျှာကို ‘ ဤလျှာသည် ငါ၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤလျှာသည် ငါ မဟုတ်၊ ဤလျှာသည် ငါ၏ အတ္တ မဟုတ်’ ဟု ဤသို့ ထိုလျှာကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ပ။

ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော စိတ်သည် မမြဲ၊ ထိုမမြဲသော စိတ်သည် ဆင်းရဲ၏၊ ဆင်းရဲသော စိတ်သည် အတ္တမဟုတ်၊ အတ္တ မဟုတ်သော စိတ်ကို “ဤစိတ်သည် ငါ၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤစိတ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤစိတ်သည် ငါ၏ အတ္တ မဟုတ်” ဟု ဤသို့ ထိုစိတ်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဇ္ဈတ္တာတိတာဒိယဒနိစ္စသုတ်^၁

ရဟန်းတို့ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော မျက်စိသည် အမြဲ မရှိ၊ ထိုအမြဲမရှိသော မျက်စိသည် အတ္တ မဟုတ်၊ အတ္တ မဟုတ်သော မျက်စိကို “ ဤမျက်စိသည် ငါ၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤမျက်စိသည် ငါမဟုတ်၊ ဤမျက်စိသည် ငါ၏ အတ္တ မဟုတ်”ဟု ဤသို့ ထိုမျက်စိကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ပ။ လျှာသည် အမြဲ မရှိ။ပ။ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော စိတ်သည် အမြဲ မရှိ၊ ထိုအမြဲမရှိသော စိတ်သည် အတ္တ မဟုတ်၊ အတ္တမဟုတ်သော စိတ်ကို “ဤစိတ်သည် ငါ၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤစိတ်သည်ငါ မဟုတ်၊ ဤစိတ်သည် ငါ၏ အတ္တ မဟုတ်” ဟု ဤသို့ ထိုစိတ်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ပ။ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟုသိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။]

၁။ ဤနေရာ၌ အဇ္ဈတ္တာတိတာဒိယဒနိစ္စသုတ်သည် ရှိသင့်သောကြောင့် ထည့်ထားသည်၊ ပါဠိတော်၌ မပါ။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၇) ၂ - သဒ္ဓိပေယျာလဝဂ် ===

၄၀-၄၂ - အဇ္ဈတ္တာတိတာဒိယံဒုက္ခသုတ်

၂၀၇-၂၀၉။ ရဟန်းတို့ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော မျက်စိသည် ဆင်းရဲ၏၊ ထိုဆင်းရဲသော မျက်စိသည် အတ္တ မဟုတ်၊ ထိုအတ္တ မဟုတ်သော မျက်စိကို “ ဤမျက်စိသည် ငါ၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤမျက်စိသည် ငါ မဟုတ်၊ ဤမျက်စိသည် ငါ၏ အတ္တ မဟုတ်” ဟု ဤသို့ ထိုမျက်စိကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ပ။ လျှာသည် ဆင်းရဲ၏။ပ။ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော စိတ်သည် ဆင်းရဲ၏၊ ထိုဆင်းရဲငြိသာ စိတ်သည် အတ္တ မဟုတ်၊ အတ္တ မဟုတ်သော စိတ်ကို “ ဤစိတ်သည် ငါ၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤစိတ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤစိတ်သည် ငါ၏ အတ္တ မဟုတ်” ဟု ဤသို့ ထိုစိတ်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ပ။ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၇) ၂ - သဒ္ဓိပေယျာလဝဂ် ===

၄၃-၄၅ - အဇ္ဈတ္တာတိတာဒိယဒနတ္တသုတ်

၂၁၀-၂၁၂။ ရဟန်းတို့ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော မျက်စိသည် အတ္တ မဟုတ်၊ အတ္တ မဟုတ်သော ထိုမျက်စိကို “ဤမျက်စိသည် ငါ၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤမျက်စိသည် ငါ မဟုတ်၊ ဤမျက်စိသည် ငါ၏ အတ္တ မဟုတ်” ဟု ဤသို့ ထိုမျက်စိကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ပ။

လျှာသည် အတ္တ မဟုတ်။ပ။ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော စိတ်သည် အတ္တ မဟုတ်၊ အတ္တ မဟုတ်သော ထိုစိတ်ကို ‘ ဤစိတ်သည် ငါ၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤစိတ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤစိတ်သည် ငါ၏ အတ္တမဟုတ်” ဟု ဤသို့ ထိုစိတ်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ပ။ ဤသို့မြင် သော။ပ။ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၇) ၂ - သဒ္ဓိပေယျာလဝဂ် ===

၄၆-၄၈ - ဗာဟိရာတိတာဒိယဒနတ္ထသုတ်

၂၁၃-၂၁၅။ ရဟန်းတို့ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော အဆင်းတို့သည် မမြဲကုန်၊ မမြဲသော ထိုအဆင်းတို့သည် ဆင်းရဲ ဖြစ်ကုန်၏။ ဆင်းရဲသော အဆင်းသည် အတ္တ မဟုတ်၊ အတ္တ မဟုတ်သော အဆင်းကို “ဤအဆင်းသည် ငါ၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤအဆင်းသည် ငါ မဟုတ်၊ ဤအဆင်းသည် ငါ၏ အတ္တမဟုတ်” ဟု ဤသို့ ထိုအဆင်းကို ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။

အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော အသံတို့သည်။ အနံ့တို့သည်။ အရသာတို့သည်။ အတွေ့ အထိတို့သည်။ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော သဘောတရားတို့သည် အတ္တ မဟုတ်ကုန်၊ အတ္တ မဟုတ်သော သဘောတရားကို “ဤသဘောတရားသည် ငါ၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤသဘောတရားသည် ငါမဟုတ်၊ ဤသဘောတရားသည် ငါ၏ အတ္တ မဟုတ်” ဟု ဤသို့ ထိုသဘောတရားကို ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၇) ၂ - သဒ္ဓိပေယျာလဝဂ် ===

၄၉-၅၁ - ဗာဟိရာတိတာဒိယဒနတ္ထသုတ်

၂၁၆-၂၁၈။ ရဟန်းတို့ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော အဆင်းတို့သည် ဆင်းရဲ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုဆင်းရဲသော အဆင်းသည် အတ္တ မဟုတ်၊ ထိုအတ္တမဟုတ်သော အဆင်းကို “ဤအဆင်းသည် ငါ၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤအဆင်းသည် ငါ မဟုတ်၊ ဤအဆင်းသည် ငါ၏ အတ္တမဟုတ်” ဟု ဤသို့ ထိုအဆင်းကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည် ။ပ။

အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော အသံတို့သည်။ အနံ့တို့သည်။ အရသာတို့သည်။ အတွေ့အထိ တို့သည်။ သဘောတရားတို့သည် ဆင်းရဲဖြစ်ကုန်၏။ ဆင်းရဲဖြစ်သော တရားသည် အတ္တ မဟုတ်၊ အတ္တ မဟုတ်သော တရားကို “ဤတရားသည် ငါ၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤတရားသည် ငါ မဟုတ်၊ ဤတရားသည် ငါ၏ အတ္တ မဟုတ်” ဟု ဤသို့ ထိုတရားကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ပ။ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤ(မဂ်ကိစ္စ)အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၇) ၂ - သဒ္ဓိပေယျာလဝဂ် ===

၅၂-၅၄ - ဗာဟိရာတိတာဒိယဒနတ္ထသုတ်

၂၁၉-၂၂၁။ ရဟန်းတို့ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော အဆင်းတို့သည် အတ္တ မဟုတ်ကုန်၊ အတ္တမဟုတ်သော အဆင်းကို “ဤအဆင်းသည် ငါ၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤအဆင်းသည် ငါ မဟုတ်၊ ဤအဆင်းသည် ငါ၏ အတ္တ မဟုတ်” ဟု ဤသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ပ။

အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော အသံတို့သည်။ အနံ့တို့သည်။ အရသာတို့သည်။ အတွေ့ အထိတို့သည်။ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော သဘောတရားတို့သည် အတ္တ မဟုတ်ကုန်၊ အတ္တ မဟုတ်သော သဘောတရားကို “ဤသဘောတရားသည် ငါ၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤသဘောတရားသည် ငါမဟုတ်၊ ဤသဘောတရားသည် ငါ၏ အတ္တမဟုတ်” ဟု ဤသို့ ထိုသဘောတရားကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၅၅ - အဇ္ဈတ္တာယတနအနိစ္စသုတ်

၂၂၂။ ရဟန်းတို့ မျက်စိသည် မမြဲ။ပ။ လျှာသည် မမြဲ။ပ။ စိတ်သည် မမြဲ။ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၅၆ - အဇ္ဈတ္တာယတနဒုက္ခသုတ်

၂၂၃။ ရဟန်းတို့ မျက်စိသည် ဆင်းရဲ၏။ပ။ လျှာသည် ဆင်းရဲ၏။ပ။ စိတ်သည် ဆင်းရဲ၏။ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၇) ၂ - သဒ္ဓိပေယျာလဝဂ် ===

၅၇ - အဇ္ဈတ္တာယတနအနတ္တသုတ်

၂၂၄။ ရဟန်းတို့ မျက်စိသည် အတ္တ မဟုတ်။ပ။ လျှာသည် အတ္တ မဟုတ်။ပ။ စိတ်သည် အတ္တ မဟုတ်။ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၇) ၂ - သဠိပေယျာလဝဂ် ===

၅၈ - ဗာဟိရာယတနအနိစ္စသုတ်

၂၂၅။ ရဟန်းတို့ အဆင်းတို့သည် မမြဲကုန်။ အသံတို့သည်။ အနံ့တို့သည်။ အရသာတို့သည်။ အတွေ့အထိတို့သည်။ သဘောတရားတို့သည် မမြဲကုန်။ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၅၉ - ဗာဟိရာယတနဒုက္ခသုတ်

၂၂၆။ ရဟန်းတို့ အဆင်းတို့သည် ဆင်းရဲ ဖြစ်ကုန်၏။ အသံတို့သည်။ အနံ့တို့သည်။ အရသာ တို့သည်။ အတွေ့အထိတို့သည်။ သဘောတရားတို့သည် ဆင်းရဲ ဖြစ်ကုန်၏။ ဤသို့ မြင်သော ။ပ။ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၇) ၂ - သဠိပေယျာလဝဂ် ===

၆၀ - ဗာဟိရာယတနအနတ္တသုတ်

၂၂၇။ ရဟန်းတို့ အဆင်းတို့သည် အတ္တ မဟုတ်ကုန်။ အသံတို့သည်။ အနံ့တို့သည်။ အရသာတို့သည်။ အတွေ့အထိ တို့သည်။ သဘောတရားတို့သည် အတ္တ မဟုတ်ကုန်။ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သဠိပေယျာလဝဂ် ပြီး၏။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၈) ၃ - သမုဒ္ဒဝဂ် ===

၁ - ပဌမ သမုဒ္ဒသုတ်

၂၂၈။ ရဟန်းတို့ အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် “သမုဒ္ဒရာ သမုဒ္ဒရာ” ဟု ပြောဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ပြောဆိုအပ်သော အရာသည် မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ၌ သမုဒ္ဒရာ မဟုတ်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ပြောဆိုအပ်သော အရာသည် ကြီးကျယ် များပြားသော ရေအစုသာ ဖြစ်၏။ ကြီးကျယ် များပြားသော ရေပြင်သာ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ မျက်စိသည် သတ္တဝါ၏ သမုဒ္ဒရာမည်၏။ ထိုမျက်စိသမုဒ္ဒရာအား အဆင်းတည်းဟူသော အဟုန်သည် ရှိ၏။ အကြင်သူသည် ထိုအဆင်း တည်းဟူသော အဟုန်ကို သည်းခံနိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသူကို လှိုင်းနှင့်တကွသော ဝဲနှင့်တကွ သာ ဖမ်းယူတတ်သော ရေသတ္တဝါ အထူးနှင့်တကွသော ရေစောင့်ဘီလူးနှင့်တကွသော မျက်စိ သမုဒ္ဒရာကို ကူးမြောက်ပြီး ဖြစ်၍ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ရောက်သူ ကြည်းကုန်း၌ တည်သူ ရဟန္တာဟု ဆိုအပ်၏။ပ။

ရဟန်းတို့ လျှာသည် သတ္တဝါ၏ သမုဒ္ဒရာမည်၏။ ထိုလျှာ သမုဒ္ဒရာအား အရသာတည်းဟူသော အဟုန်သည် ရှိ၏။ အကြင်သူသည် ထိုအရသာတည်းဟူသော အဟုန်ကို သည်းခံနိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသူကို လှိုင်းနှင့်တကွသော ဝဲနှင့် တကွသော ဖမ်းယူတတ်သော ရေသတ္တဝါ အထူးနှင့်တကွသော ရေစောင့် ဘီလူးနှင့်တကွသော လျှာသမုဒ္ဒရာကို ကူးမြောက်ပြီး ဖြစ်၍ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ရောက်သူ ကြည်းကုန်း၌ တည်သူ ရဟန္တာဟု ဆိုအပ်၏။ပ။

ရဟန်းတို့ စိတ်သည် သတ္တဝါ၏ သမုဒ္ဒရာမည်၏။ ထိုစိတ်သမုဒ္ဒရာအား သဘောတရား တည်းဟူသော အဟုန်သည် ရှိ၏။ အကြင်သူသည် ထိုသဘောတရားတည်းဟူသော အဟုန်ကို သည်းခံ နိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသူကို လှိုင်းနှင့်တကွသော ဝဲနှင့်တကွသော ဖမ်းယူတတ်သော ရေသတ္တဝါ အထူးနှင့် တကွသော ရေစောင့် ဘီလူးနှင့်တကွသော စိတ်သမုဒ္ဒရာကို ကူးမြောက်ပြီး ဖြစ်၍ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ရောက်သူ ကြည်းကုန်း၌ တည်သူ ရဟန္တာဟု ဆိုအပ်၏။ ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ပ။ လူနတ်တို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်-

“အကြင်သူသည် ဖမ်းယူတတ်သော ရေသတ္တဝါအထူးနှင့်တကွသော ရေစောင့် ဘီလူးနှင့်တကွ လှိုင်းနှင့်တကွ ဝဲနှင့်တကွ ဘေးဘျမ်းနှင့်တကွ ဖြစ်၍ ကူးခပ်နိုင်ခဲ့သော ဤသမုဒ္ဒရာကို ကူးမြောက်ပြီ။ ထိုသူကို ပညာရှိသူ၊ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးပြီးသူ၊ လောက၏ အဆုံးသို့ ရောက်ပြီးသူ၊ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ရောက်ပြီးသူ” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၈) ၃ - သမုဒ္ဒဝဂ် ===

၂ - ဒုတိယ သမုဒ္ဒသုတ်

၂၂၉။ ရဟန်းတို့ အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် “သမုဒ္ဒရာ သမုဒ္ဒရာ” ဟု ပြောဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ပြောဆိုအပ်သော အရာသည် မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ၌ သမုဒ္ဒရာ မဟုတ်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ပြောဆိုအပ်သော အရာသည် ကြီးကျယ် များပြားသော ရေအစုသာ ဖြစ်၏။ ကြီးကျယ်များပြားသော ရေအပြင်သာ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန်သော ချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိကုန်သော ကာမနှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်သော စွဲမက်အပ်ကုန်သော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် မြင်အပ်ကုန် သော အဆင်းတို့သည် ရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအဆင်းကို မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ၌ သမုဒ္ဒရာဟု ဆိုအပ်၏။ ဤအဆင်း သမုဒ္ဒရာ၌ နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏ ဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့်တကွသော လူ့လောက ဟူသော ဤသတ္တဝါ အပေါင်းတို့သည် များသောအားဖြင့် နှစ်မြုပ်လျက် ‘ချည်ခင်ထွေးကဲ့သို့ ရှုပ်ထွေးလျက်၊ စာပေါင်း သိုက်ကဲ့သို့ ဖြစ်လျက်၊ ဖြူဆံမြက် ပြိတ်မြက် ကဲ့သို့ ဖြစ်လျက်’ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော သူတို့၏ လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ဖြစ်သော သံသရာကို မလွန်နိုင်။ပ။

ရဟန်းတို့ ဇိဝှာဝိညာဏ်ဖြင့် လျက်အပ်ကုန်သော အရသာတို့သည် ရှိကုန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ အလိုရှိ အပ်ကုန် နှစ်သက် အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန် ချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိကုန်သော ကာမနှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်သော စွဲမက်အပ်ကုန်သော မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည် ရှိကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသဘောတရားကို မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ၌ သမုဒ္ဒရာဟု ဆိုအပ်၏။ ဤသဘော တရား သမုဒ္ဒရာ၌ နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့်တကွသော လူ့လောကဟူသော ဤသတ္တဝါအပေါင်းသည် များသောအားဖြင့် နှစ်မြုပ်လျက် ‘ချည်ခင်ထွေးကဲ့သို့ ရှုပ်ထွေးလျက်၊ စာပေါင်းသိုက် ကဲ့သို့ ဖြစ်လျက်၊ ဖြူဆံမြက် ပြိတ်မြက်ကဲ့သို့ ဖြစ် လျက်’ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော သူတို့၏ လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ဖြစ်သော သံသရာ ကို မလွန်နိုင်။

အကြင်သူသည် စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို လည်းကောင်း၊ ပြစ်မှားမှု ‘ဒေါသ’ ကို လည်းကောင်း၊ မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ကို လည်းကောင်း ကင်းကွာ စေအပ်၏။ ထိုသူသည် ဖမ်းယူ တတ်သော ရေသတ္တဝါ အထူးနှင့် တကွ ရေစောင့် ဘီလူးနှင့်တကွ လှိုင်းနှင့်တကွ ဘေးဘျမ်းနှင့်တကွ ဖြစ်၍ ကူးခပ်နိုင်ခဲ့သော ဤ သမုဒ္ဒရာကို ကူးမြောက်နိုင်၏။

ထိုသူသည် (ကိလေသာ) အငြိအတွယ်ကို လွန်မြောက်၏။ သေမင်းကို စွန့်လွှတ်၏။ ဥပဓိသုံးမျိုး မရှိ၊ တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းငှါ ဆင်းရဲကို ပယ်ပြီ၊ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍ တစ်ဖန် ပြန်မဖြစ်နိုင်၊ သေမင်းကို တွေဝေစေပြီးသော သူဟု ငါ ဆို၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၈) ၃ - သမုဒ္ဒဝဂ် ===

၃ - ဗာဠိသိကောပမသုတ်

၂၃၀။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား တံငါသည်သည် အစာတပ်ထားသော ငါးများချိတ်ကို နက်သော ရေအိုင်၌ ချရာ၏။ ထိုငါးများချိတ်ကို အစာ၌သာ မျက်စိရှိသော ငါးတစ်ကောင်သည် မျိုရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ထိုငါးသည် တံငါသည်၏ ငါးများချိတ်ကို မျိုမိသည်ဖြစ်၍ အကျိုးမဲ့သို့ ရောက်၏။ ပျက်စီးခြင်း သို့ ရောက်၏။ တံငါသည်၏ အလိုရှိတိုင်း အပြုခံရ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် လောက၌ သတ္တဝါတို့ အကျိုးမဲ့ရန် သတ္တဝါတို့ကို သတ်ဖြတ်ရန် ငါးများချိတ် တို့သည် ခြောက်မျိုးတို့တည်း။ ခြောက်မျိုးတို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း၊ ရဟန်းတို့ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန် ချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိကုန်သော ကာမနှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်သော စွဲမက်အပ်ကုန်သော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် မြင်အပ်ကုန်သော အဆင်းတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုအဆင်းကို ရဟန်းသည် အလွန်နှစ်သက်ခဲ့မှု စွဲလမ်းခဲ့မှု လွှမ်းမိုး၍ တည်ခဲ့မှု ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို မာရ်နတ်၏ ငါးများချိတ်ကို မျိုမိသည် ဖြစ်၍ အကျိုးမဲ့သို့ ရောက်သူ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်သူ၊ မာရ်မင်း၏ အလိုရှိတိုင်း အပြုခံရသူဟု ဆိုအပ်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဇိဝှိဝိညာဏ်ဖြင့် လျက်အပ်ကုန်သော အရသာတို့သည် ရှိကုန်၏။ပ။

ရဟန်းတို့ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန် ချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိကုန်သော ကာမနှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်သော စွဲမက်အပ်ကုန်သော မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန် သော သဘောတရားတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုသဘောတရားကို ရဟန်းသည် အလွန်နှစ်သက်ခဲ့မှု စွဲလမ်းခဲ့မှု လွှမ်းမိုး၍ တည်ခဲ့မှု ဤရဟန်းကို မာရ်၏ ငါးများချိတ်ကို မျိုမိသည်ဖြစ်၍ အကျိုးမဲ့သို့ ရောက် သူ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်သူ၊ မာရ်မင်း၏ အလိုရှိတိုင်း အပြုခံရသူဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန် ချစ်ခင်ဖွယ်သဘော ရှိကုန်သော ကာမနှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်သော စွဲမက်အပ်ကုန်သော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် မြင်အပ်ကုန်သော အဆင်းတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုအဆင်းကို ရဟန်းသည် အလွန် မနှစ်သက်ခဲ့မှု မစွဲလမ်းခဲ့မှု လွှမ်းမိုး၍ မတည်ခဲ့မှု ဤရဟန်းကို မာရ်၏ ငါးများချိတ်ကို မမျိုသူ၊ ငါးများချိတ်ကို ချိုးဖဲ့သူ၊ ငါးများချိတ်ကို ဖျက်ဆီးသူ၊အကျိုးမဲ့သို့ မရောက်သူ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့ မရောက်သူ မာရ်မင်း ၏ အလိုရှိတိုင်း အပြု မခံရသူ ဟု ဆိုအပ်၏။ပ။

ရဟန်းတို့ ဇိဝှိဝိညာဏ်ဖြင့် လျက်အပ်ကုန်သော အရသာတို့သည် ရှိကုန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက် အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန် ချစ်ခင်ဖွယ် သဘော ရှိကုန်သော ကာမနှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်သော စွဲမက်အပ်ကုန် သော မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော သဘောတရား တို့သည် ရှိကုန်၏။

ထိုသဘောတရားကို ရဟန်းသည် အလွန် မနှစ်သက်ခဲ့မှု မစွဲလမ်းခဲ့မှု လွှမ်းမိုး၍ မတည်ခဲ့မှု ဤရဟန်းကို မာရ်၏ ငါးများချိတ်ကို မမျိုသူ၊ ငါးများချိတ်ကို ချိုးဖဲ့သူ၊ ငါးများချိတ်ကို ဖျက်ဆီးသူ၊ အကျိုးမဲ့သို့ မရောက်သူ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့ မရောက်သူ မာရ်မင်း၏ အလိုရှိတိုင်း အပြုမခံရသူဟု ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၈) ၃ - သမုဒ္ဒဝဂ် ===

၄ - ဒီရရုက္ခောပမသုတ်

၂၃၁။ ရဟန်းတို့ တစ်ဦးတစ်ယောက်သော ရဟန်းယောက်ျားအား လည်းကောင်း၊ ရဟန်းမိန်းမအား လည်းကောင်း စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် မြင်အပ်ကုန်သော အဆင်းတို့၌ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ရှိနေ၏။ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ ရှိနေ၏။ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ ရှိနေ၏။ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ကို မပယ်အပ်သေး၊ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ ကို မပယ်အပ်သေး၊ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ ကို မပယ်အပ်သေး။ ထိုသူ၏ မျက်စိအား စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် မြင်အပ်ကုန်သော အနည်းငယ်မျှဖြစ်သော အဆင်း အာရုံတို့ပင် ထိခိုက်လာစေကုန်မှု ထိုသူ၏စိတ်ကို ဆွဲဆောင်နိုင်ကုန်သည် သာလျှင်တည်း၊ များပြားသော အဆင်းတို့၏ ထိခိုက်လာခြင်း ၌ကား အဘယ် ဆိုဖွယ်ရာ ရှိမည်နည်း။ ထိုဆွဲဆောင်နိုင်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ထိုသူအားစွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ရှိနေ၏။ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ ရှိနေ၏။ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ ရှိနေ၏။ ထိုသူသည် စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို မပယ်အပ်သေး၊ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ ကို မပယ်အပ်သေး၊ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ ကို မပယ်အပ်သေး သောကြောင့် ပင်တည်း။ပ။

ရဟန်းတို့ တစ်ဦးတစ်ယောက်သော ရဟန်းယောက်ျားအား လည်းကောင်း၊ ရဟန်းမိန်းမအား လည်း ကောင်း ဇိဝှါ ဝိညာဏ်ဖြင့် လျက်အပ်ကုန်သော အရသာတို့၌ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ရှိနေ၏။ပ။

ရဟန်းတို့ တစ်ဦးတစ်ယောက်သော ရဟန်းယောက်ျားအား လည်းကောင်း၊ ရဟန်းမိန်းမအား လည်းကောင်း မနော ဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော သဘောတရားတို့၌ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ရှိနေ၏။ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ ရှိနေ၏။ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ ရှိနေ၏။ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို မပယ်အပ်သေး၊ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ ကို မပယ်အပ်သေး၊ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ ကို မပယ်အပ်သေး။ ထိုသူ၏ စိတ်အား မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော အနည်းငယ်မျှသော သဘောတရားတို့ပင် ထိခိုက်လာ စေကုန်မှု ထိုသူ၏ စိတ်ကို ဆွဲဆောင်နိုင်ကုန်သည် သာလျှင်တည်း၊ များပြားသော သဘောတရားတို့၏ ထိခိုက် လာခြင်း၌ကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိမည်နည်း။ ထိုဆွဲဆောင်နိုင်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်း တို့ ထိုသူအား စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ရှိနေ၏။ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ ရှိနေ၏။ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ ရှိနေ၏။ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို မပယ် အပ်သေး၊ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ ကို မပယ်အပ်သေး၊ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ ကို မပယ်အပ်သေးသောကြောင့်ပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ပျိုမြစ်နုနယ် ငယ်ရွယ်သော ညောင်ဗုဒ္ဓဟေပင်ဖြစ်စေ၊ ပညောင်ပင် ဖြစ်စေ၊ ညောင်ကြပ် ပင်ဖြစ်စေ၊ ရေသဖန်းပင်ဖြစ်စေ အစေးထွက်သော သစ်ပင်သည် ရှိရာ၏။ ထိုသစ်ပင်ကိုယောက်ျားသည် ထက်လှစွာသော ဓားဖြင့် ခုတ်ထစ်ရာ၏။ ခုတ်လေရာရာ အရပ်မှ အစေး ယိုထွက်ရာသလော။ ယိုထွက်ရာပါ၏ အသျှင်ဘုရား။ ထိုယိုထွက် ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ အစေးရှိသောကြောင့်ပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤအတူ တစ်ဦးတစ်ယောက်သော ရဟန်းယောက်ျားအား လည်းကောင်း၊ ရဟန်းမိန်းမ အား လည်းကောင်း စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် မြင်အပ်ကုန်သော အဆင်းတို့၌ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ရှိနေ၏။ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ ရှိနေ၏။ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ ရှိနေ၏။ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ကို မပယ်အပ်သေး၊ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ ကို မပယ်အပ်သေး၊ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ ကို မပယ်အပ်သေး။ ထိုသူ၏ မျက်စိအား စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် မြင်အပ်ကုန်သော အနည်းငယ်မျှသော အဆင်းတို့ပင် ထိခိုက် လာစေ ကုန်မှု ထိုသူ၏ စိတ်ကို ဆွဲဆောင်နိုင်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း၊ များပြားသော အဆင်းတို့၏ ထိခိုက်လာ ခြင်း၌ကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိမည်နည်း။ ထိုဆွဲဆောင်နိုင်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ထိုသူအား စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ရှိနေ၏။ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ ရှိနေ၏။ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ ရှိနေ၏။

စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို မပယ်အပ်သေး၊ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ ကို မပယ်အပ်သေး၊ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ ကို မပယ်အပ်သေးသောကြောင့်ပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ တစ်ဦးတစ်ယောက်သော ရဟန်းယောက်ျားအား လည်းကောင်း၊ ရဟန်းမိန်းမအား လည်းကောင်း ဇိဝှါ ဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော အရသာတို့၌ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ရှိနေ၏။ပ။

ရဟန်းတို့ တစ်ဦးတစ်ယောက်သော ရဟန်းယောက်ျားအား လည်းကောင်း၊ ရဟန်းမိန်းမအား လည်းကောင်း မနော ဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော သဘောတရားတို့၌ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ရှိနေ၏။ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ ရှိနေ၏။ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ ရှိနေ၏။ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို မပယ်အပ်သေး၊ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ ကိုမပယ်အပ်သေး၊ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ ကို မပယ်အပ်သေး။ ထိုသူ၏ စိတ်အား မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော အနည်းငယ်မျှသော သဘောတရားတို့ပင် ထိခိုက်လာစေကုန်မှု ထိုသူ၏ စိတ်ကို ဆွဲဆောင်နိုင်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ များပြားသော သဘောတရားတို့၏ ထိခိုက် လာခြင်း၌ ကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိမည်နည်း။ ထိုဆွဲဆောင်နိုင်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ရဟန်းတို့ ထိုသူအား စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ရှိနေ၏။ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ ရှိနေ၏။ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ ရှိနေ၏။ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို မပယ်အပ်သေး၊ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ ကို မပယ်အပ်သေး၊ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ ကို မပယ်အပ်သေးသောကြောင့်ပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ တစ်ဦးတစ်ယောက်သော ရဟန်းယောက်ျားအား လည်းကောင်း၊ ရဟန်းမိန်းမအား လည်းကောင်း စက္ခု ဝိညာဏ်ဖြင့် မြင်အပ်ကုန်သော အဆင်းတို့၌ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ မရှိ၊ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ မရှိ၊ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ မရှိ၊ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို ပယ်အပ်၏။ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ ကို ပယ်အပ်၏။ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ ကို ပယ်အပ်၏။ ထိုသူ၏ မျက်စိအား ကောင်းမြတ်ကုန်သော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် မြင်အပ်ကုန်သော အဆင်းတို့ ထိခိုက်လာစေကုန်မှု ထိုသူ၏ စိတ်ကို မဆွဲဆောင် နိုင်ကုန်၊ ယုတ်ညံ့ကုန်သော အဆင်းတို့၏ ထိခိုက်လာခြင်း၌ကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိမည်နည်း။ ထိုမဆွဲ ဆောင်နိုင်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ရဟန်းတို့ ထိုသူအား စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ မရှိ၊ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ မရှိ၊ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ မရှိ၊ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို ပယ်အပ်၏။ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ ကို ပယ်အပ်၏။ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ ကို ပယ်အပ်၏။ ထို့ကြောင့်ပင်တည်း။ပ။

ရဟန်းတို့ တစ်ဦးတစ်ယောက်သော ရဟန်းယောက်ျားအား လည်းကောင်း၊ ရဟန်းမိန်းမအား လည်းကောင်း ဇိဝှါ ဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော အရသာတို့၌ ။ပ။

မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော သဘောတရားတို့၌ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ မရှိ၊ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ မရှိ၊ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ မရှိ၊ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို ပယ်အပ်၏။ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ ကို ပယ်အပ်၏။ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ ကို ပယ်အပ်၏။ ထိုသူ၏ စိတ်အား ကောင်းမြတ်ကုန်သော မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော သဘောတရားတို့ ထိခိုက်လာစေကုန်မှု ထိုသူ၏ စိတ်ကို မဆွဲဆောင်နိုင်ကုန်၊ ယုတ်ညံ့ကုန်သော သဘောတရားတို့၏ ထိခိုက်လာခြင်း၌ကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိမည်နည်း။ ထိုမဆွဲဆောင်နိုင်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ရဟန်းတို့ ထိုသူအား စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ မရှိ၊ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ မရှိ၊ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ မရှိ၊ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို ပယ်အပ်၏။ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ ကို ပယ်အပ်၏။ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ ကို ပယ်အပ်၏။ ထို့ကြောင့်ပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ ခြောက်သွေ့ ပုပ်ဆွေး၍ မိုးစွတ်ပြီးသော ညောင်ဗုဒ္ဓဟေပင်ဖြစ်စေ၊ ပညောင်ပင်ဖြစ်စေ၊ ညောင်ကြပ်ပင် ဖြစ်စေ၊ ရေသဖန်းပင်ဖြစ်စေ အစေးထွက်သော သစ်ပင်သည် ရှိရာ၏။ ထိုသစ်ပင်ကို ယောက်ျားသည် ထက်လှစွာသော ဓားဖြင့် ခုတ်ထစ်ရာ၏။ ခုတ်လေရာရာအရပ်မှ အစေးယိုထွက်ရာ သလော။ မယိုထွက်ပါ အသျှင်ဘုရား။ ထိုမယိုထွက်ခြင်း သည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ အစေး မရှိသော ကြောင့်ပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤအတူ တစ်ဦးတစ်ယောက်သော ရဟန်းယောက်ျားအား လည်းကောင်း၊ ရဟန်းမိန်းမအား လည်းကောင်း စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် မြင်အပ်ကုန်သော အဆင်းတို့၌ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ မရှိ၊ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ မရှိ၊ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ မရှိ၊ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို ပယ်အပ်၏။ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ ကို ပယ်အပ်၏။ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ ကို ပယ်အပ်၏။ ထိုသူ၏ မျက်စိအား ကောင်းမြတ်ကုန်သော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် မြင်အပ်ကုန်သော အဆင်းတို့ ထိခိုက်လာကုန်စေကာမူ ထိုသူ၏ စိတ်ကို မဆွဲဆောင်နိုင်ကုန်၊ ယုတ်ညံ့ကုန်သော အဆင်းတို့၏ ထိခိုက်လာခြင်း၌ကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိမည်နည်း။ ထိုမဆွဲဆောင်နိုင်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ထိုသူအား စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ မရှိ၊ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ မရှိ၊ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ မရှိ၊ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို ပယ်အပ်၏။ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ ကို ပယ်အပ်၏။ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ ကို ပယ်အပ်၏။ ထို့ကြောင့်ပင်တည်း။ပ။

ရဟန်းတို့ တစ်ဦးတစ်ယောက်သော ရဟန်းယောက်ျားအား လည်းကောင်း၊ ရဟန်းမိန်းမအား လည်းကောင်း ဇိဝှါ ဝိညာဏ်ဖြင့် လျက်အပ်ကုန်သော အရသာတို့၌ ။ပ။

ရဟန်းတို့ တစ်ဦးတစ်ယောက်သော ရဟန်းယောက်ျားအား လည်းကောင်း၊ ရဟန်းမိန်းမအား လည်းကောင်း မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော သဘောတရားတို့၌ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ မရှိ၊ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ မရှိ၊ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ မရှိ၊ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို ပယ်အပ်၏။ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ ကို ပယ်အပ်၏။ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ ကို ပယ်အပ်၏။ ထိုသူ၏ စိတ်အား ကောင်းမြတ်ကုန်သော မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော သဘောတရားတို့ ထိခိုက်လာကုန်စေကာမူ ထိုသူ၏ စိတ်ကို မဆွဲဆောင်နိုင်ကုန်၊ ယုတ်ညံ့ကုန်သော သဘောတရားတို့၏ ထိခိုက်လာခြင်း၌ကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိမည်နည်း။ ထိုမဆွဲဆောင်နိုင်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ထိုသူအား စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ မရှိ၊ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ မရှိ၊ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ မရှိ၊ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို ပယ်အပ်၏။ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ ကို ပယ်အပ်၏။ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ ကို ပယ်အပ်၏။ ထို့ကြောင့်ပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၈) ၃ - သမုဒ္ဒဝဂ် ===

၅ - ကောဠိကသုတ်

၂၃၂။ အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်သာရိပုတြာနှင့် အသျှင်မဟာကောဠိကတို့သည် ဗာရာဏသီပြည် ဣသိပတန မိဂဒါဝုန် တော၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူကြကုန်၏။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာကောဠိကသည် ညချမ်းအခါ တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းရာမှ ထခဲ့၍ အသျှင်သာရိပုတြာထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အသျှင်သာရိပုတြာနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆိုပြီး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် အသျှင်သာရိပုတြာအား ဤစကားကို လျှောက်၏-

ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ မျက်စိသည် အဆင်းတို့၏ အနှောင်အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’လော၊ အဆင်းတို့သည် မျက်စိ၏ အနှောင် အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’ လော။ပ။ လျှာသည် အရသာတို့၏ အနှောင်အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’ လော၊ အရသာတို့သည် လျှာ၏ အနှောင်အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’ လော။ပ။ စိတ်သည် သဘောတရားတို့၏ အနှောင်အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’ လော၊ သဘောတရား တို့သည် စိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’ လော ဟု လျှောက်၏။

ငါ့သျှင်ကောဠိက မျက်စိသည် အဆင်းတို့၏ အနှောင်အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’ မဟုတ်၊ အဆင်းတို့သည် မျက်စိ၏ အနှောင်အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’ မဟုတ်။ အမှန်အားဖြင့်သော်ကား ထိုမျက်စိ အဆင်း နှစ်မျိုးလုံးကို စွဲ၍ ဖြစ်သော လိုချင် စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ သည် ထိုနှစ်မျိုးလုံး၌ အနှောင်အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’ မည်၏။ပ။ လျှာသည် အရသာတို့၏ အနှောင်အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’ မဟုတ်၊ အရသာတို့သည် လျှာ၏ အနှောင်အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’ မဟုတ်။ အမှန်အားဖြင့်သော်ကား ထိုလျှာ အရသာ နှစ်မျိုးလုံးကို စွဲ၍ ဖြစ်သော လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ သည် ထိုနှစ်မျိုးလုံး၌ အနှောင်အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’ မည်၏။ပ။ စိတ်သည် သဘောတရားတို့၏ အနှောင်အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’ မဟုတ်၊ သဘောတရားတို့သည် စိတ်၏ အနှောင် အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’ မဟုတ်။ အမှန်အားဖြင့်သော်ကား ထိုစိတ် သဘောတရား နှစ်မျိုးလုံးကို စွဲ၍ ဖြစ်သော လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ သည် ထိုနှစ်မျိုးလုံး၌ အနှောင်အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’ မည်၏။

ငါ့သျှင် ဥပမာသော်ကား နွားနက်နှင့် နွားဖြူတို့ကို တစ်ချောင်းတည်းသော လျှော်ကြိုးဖြင့် လည်းကောင်း၊ လွန်ကြိုးဖြင့် လည်းကောင်း ချည်ထားကုန်ရာ၏။ တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူသည် “နွားနက်သည် နွားဖြူ၏ အနှောင်အဖွဲ့တည်း၊ နွားဖြူသည် နွားနက်၏ အနှောင်အဖွဲ့တည်း” ဟု ပြောဆိုရာ၏။ ထိုသို့ ပြောဆိုသူသည် အမှန်ကို ပြောဆိုသည် မည်ရာ သလော။ ငါ့သျှင် မမည်နိုင်ပါ။ ငါ့သျှင် နွားနက်သည် နွားဖြူ၏ အနှောင်အဖွဲ့ မဟုတ်၊ နွားဖြူသည် နွားနက်၏ အနှောင် အဖွဲ့ မဟုတ်၊ အမှန်အားဖြင့်သော်ကား ထိုနွားနှစ်ကောင်တို့ကို တစ်ချောင်းတည်းသော လျှော်ကြိုးဖြင့် လည်းကောင်း လွန်ကြိုးဖြင့် လည်းကောင်း ချည်ထားအပ်ကုန်၏။ ထိုကြိုးသည် ထိုနွားနှစ်ကောင်၌ အနှောင်အဖွဲ့ မည်ပါ၏။

ငါ့သျှင် ဤအတူ မျက်စိသည် အဆင်းတို့၏ အနှောင်အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’ မဟုတ်၊ အဆင်းတို့သည် မျက်စိ၏ အနှောင်အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’ မဟုတ်၊ အမှန်အားဖြင့်သော်ကား ထိုနှစ်မျိုးလုံးကို စွဲ၍ ဖြစ်သော လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ သည် ထိုနှစ်မျိုးလုံး၌ အနှောင်အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’ မည်၏။ပ။ လျှာသည် အရသာတို့၏ အနှောင်အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’ မဟုတ်။ပ။ စိတ်သည် သဘောတရားတို့၏ အနှောင်အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’ မဟုတ်၊ သဘောတရားတို့သည် စိတ်၏ အနှောင် အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’ မဟုတ်၊ အမှန်အား ဖြင့်သော်ကား ထိုနှစ်မျိုးလုံးကို စွဲ၍ ဖြစ်သော လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ သည် ထိုနှစ်မျိုးလုံး၌ အနှောင်အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’ မည်၏။

လွတ်မြောက်သော စိတ် ရှိတော်မူ၏။ ငါ့သျှင် မြတ်စွာဘုရားအား စိတ် ရှိတော်မူ၏။ မြတ်စွာ
ဘုရားသည် စိတ်တော်ဖြင့် သဘောတရားကို သိတော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရားအား လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’
သည် မရှိ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ကိလေသာမှ ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သော စိတ် ရှိတော်မူ၏။

ငါ့သျှင် မျက်စိသည် အဆင်းတို့၏ အနှောင်အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’ မဟုတ်၊ အဆင်းတို့သည် မျက်စိ၏
အနှောင်အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’ မဟုတ်၊ အမှန်အားဖြင့်သော်ကား ထိုနှစ်မျိုးလုံးကို စွဲ၍ ဖြစ်သော
လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ သည် ထိုနှစ်မျိုး လုံး၌ အနှောင်အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’ မည်၏။ နားသည်။
နားခေါင်းသည်။ လျှာသည် အရသာတို့၏ အနှောင်အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’ မဟုတ်၊ အရသာတို့သည် လျှာ၏
အနှောင်အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’ မဟုတ်၊ အမှန်အားဖြင့်သော်ကား ထိုနှစ်မျိုး လုံးကို စွဲ၍ ဖြစ်သော
လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ သည် ထိုနှစ်မျိုးလုံး၌ အနှောင်အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’ မည်၏။ ကိုယ်သည်။
စိတ်သည် သဘောတရားတို့၏ အနှောင်အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’ မဟုတ်၊ သဘောတရားတို့သည် စိတ်၏
အနှောင်အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’ မဟုတ်၊ အမှန်အားဖြင့်သော်ကား ထိုနှစ်မျိုးလုံးကို စွဲ၍ ဖြစ်သော
လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ သည် ထိုနှစ် မျိုးလုံး၌ အနှောင်အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’ မည်၏ဟူသော
အကြောင်းကို ဤပရိယာယ်တစ်မျိုးဖြင့် သိအပ်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

- ၁။ နွားနှစ်ကောင်သည် = သံယောဇနိယ၊
- ၂။ ကြိုးသည် = သံယောဇန ‘သံယောဇဉ်’ တည်း။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၈) ၃ - သမုဒ္ဒဝဂ် ===

၆ - ကာမဘူသုတ်

၂၃၃။ အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်အာနန္ဒာနှင့် အသျှင်ကာမဘူတို့သည် ကောသမ္မိပြည် ယောသိတာရုံ ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူကုန်၏။ ထိုအခါ အသျှင်ကာမဘူသည် ညနေချမ်းအခါ တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းရာမှ ထခဲ့၍ အသျှင် အာနန္ဒာထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အသျှင်အာနန္ဒာနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆိုပြီး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် အသျှင်အာနန္ဒာအား ဤစကားကို လျှောက်၏- ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ မျက်စိသည် အဆင်းတို့၏ အနှောင်အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’ လော၊ အဆင်းတို့သည် မျက်စိ၏အနှောင်အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’ လော။ပ။ လျှာသည် အရသာတို့၏ အနှောင်အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’ လော၊ အရသာတို့သည် လျှာ၏ အနှောင်အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’ လော။ပ။ စိတ်သည် သဘောတရားတို့၏ အနှောင်အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’ လော၊ သဘောတရားတို့သည် စိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’ လော ဟုလျှောက်၏။

ငါ့သျှင်ကာမဘူ မျက်စိသည် အဆင်းတို့၏ အနှောင်အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’ မဟုတ်၊ အဆင်းတို့သည် မျက်စိ၏ အနှောင် အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’ မဟုတ်၊ အမှန်အားဖြင့်သော်ကား ထိုနှစ်မျိုးလုံးကို စွဲ၍ ဖြစ်သော လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ သည် ထိုနှစ်မျိုးလုံး၌ အနှောင်အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’ မည်၏။ပ။ လျှာသည် အရသာတို့၏ အနှောင်အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’ မဟုတ်၊ အရသာတို့သည် လျှာ၏ အနှောင်အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’ မဟုတ်၊ အမှန်အားဖြင့်သော်ကား ထိုနှစ်မျိုးလုံးကို စွဲ၍ ဖြစ်သော လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ သည် ထိုနှစ်မျိုးလုံး၌ အနှောင်အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’ မည်၏။ပ။ စိတ်သည် သဘောတရားတို့၏ အနှောင်အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’ မဟုတ်၊ သဘောတရားတို့သည် စိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’ မဟုတ်၊ အမှန်အားဖြင့်သော်ကား ထိုနှစ်မျိုးလုံးကို စွဲ၍ ဖြစ်သော လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ သည် ထိုနှစ်မျိုးလုံး၌ အနှောင်အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’ မည်၏။

ငါ့သျှင် ဥပမာသော်ကား နွားနက်နှင့် နွားဖြူတို့ကို တစ်ချောင်းတည်းသော လျှော်ကြိုးဖြင့် လည်းကောင်း၊ လွန်ကြိုးဖြင့် လည်းကောင်း ချည်ထားကုန်ရာ၏။ တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူသည် “နွားနက်သည် နွားဖြူ၏ အနှောင်အဖွဲ့တည်း၊ နွားဖြူသည် နွားနက်၏ အနှောင်အဖွဲ့တည်း” ဟု ပြောဆိုရာ၏။ ထိုသို့ ပြောဆိုသူသည် အမှန်ကို ပြောဆိုသည် မည်ရာ သလော။ ငါ့သျှင် မမည်နိုင်ပါ။ ငါ့သျှင် နွားနက်သည် နွားဖြူ၏ အနှောင်အဖွဲ့ မဟုတ်၊ နွားဖြူသည် နွားနက်၏ အနှောင် အဖွဲ့ မဟုတ်၊ အမှန်အားဖြင့်သော်ကား ထိုနွားနှစ်ကောင်တို့ကို တစ်ချောင်းတည်းသော လျှော်ကြိုးဖြင့် လည်းကောင်း၊ လွန်ကြိုးဖြင့် လည်းကောင်း ချည်ထားကုန်၏။ ထိုကြိုးသည် ထိုနွားနှစ်ကောင်၌ အနှောင်အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’ မည်ပါ၏။

ငါ့သျှင် ဤအတူ မျက်စိသည် အဆင်းတို့၏ အနှောင်အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’ မဟုတ်၊ အဆင်းတို့သည် မျက်စိ၏ အနှောင် အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’ မဟုတ်။ပ။ လျှာသည်။ပ။ စိတ်သည်။ပ။ အမှန်အားဖြင့်သော်ကား ထိုနှစ်မျိုးလုံးကို စွဲ၍ ဖြစ်သော လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ သည် ထိုနှစ်မျိုးလုံး၌ အနှောင်အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’ မည်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၈) ၃ - သမုဒ္ဒဝဂ် ===

၃ - ဥဒါယိသုတ်

၂၃၄။ အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်အာနန္ဒာနှင့် အသျှင်ဥဒါယိတို့သည် ကောသမ္မိပြည် ယောသိတာရုံ ကျောင်း၌ (သီတင်း သုံး) နေတော်မူကုန်၏။ ထိုအခါ အသျှင်ဥဒါယိသည် ညနေချမ်းအခါ တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းရာမှ ထခဲ့၍ အသျှင် အာနန္ဒာထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အသျှင်အာနန္ဒာနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆိုပြီး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် အသျှင်အာနန္ဒာအား ဤစကားကို လျှောက်၏-

ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ “ဤကိုယ်ကောင်သည် ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း အတ္တမဟုတ်” ဟု ဤကိုယ် ကောင်ကို မြတ်စွာဘုရားသည် အကြောင်း (နည်းပရိယာယ်) အမျိုးမျိုးဖြင့် ဟောတော်မူ ဖွင့်တော်မူပြ တော်မူသကဲ့သို့ ဤအတူ “ဝိညာဏ်သည် ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း အတ္တမဟုတ်” ဟု ဤဝိညာဏ်ကို ပြောကြားရန် ဟောပြောရန် ပညတ်ရန် ဖြစ်စေရန် ဖွင့်ပြရန် ခွဲခြားဝေဖန်ရန် ပေါ်လွင်အောင် ပြုရန် တတ်ကောင်းပါမည်လော ဟု လျှောက်၏။

ငါ့သျှင်ဥဒါယိ “ဤကိုယ်ကောင်သည် ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း အတ္တမဟုတ်” ဟု ဤကိုယ် ကောင်ကို မြတ်စွာဘုရားသည် အကြောင်း (နည်းပရိယာယ်) အမျိုးမျိုးဖြင့် ဟောတော်မူ ဖွင့်တော်မူ ပြတော်မူသကဲ့သို့ ဤအတူ “ဝိညာဏ်သည် ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း အတ္တမဟုတ်” ဟု ဤဝိညာဏ် ကို ပြောကြားရန် ဟောပြောရန် ပညတ်ရန် ဖြစ်စေရန် ဖွင့်ပြရန် ခွဲခြားဝေဖန်ရန် ပေါ်လွင်အောင် ပြုရန်တတ်ကောင်း၏။

ငါ့သျှင် မျက်စိကို လည်းကောင်း၊ အဆင်းတို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ စက္ခုဝိညာဏ်သည် ဖြစ်သည် မဟုတ်လော။ ငါ့သျှင် ဟုတ်ပါ၏။ ငါ့သျှင် စက္ခုဝိညာဏ်ဖြစ်ပေါ်မှု၏ အကြောင်းအထောက်အပံ့သည် ရှိ၏။ ထိုအကြောင်း အထောက် အပံ့သည်ပင် အလုံးစုံ အချင်းခပ်သိမ်း အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ငြိမ်းခဲ့မှု စက္ခုဝိညာဏ်သည် ထင်ရှားနိုင်ပါဦးမည်လော။ ငါ့သျှင် မထင်ရှားနိုင်ပါ။ ငါ့သျှင် ဤသို့သော ပရိယာယ် အားဖြင့်လည်း “ဤဝိညာဏ်သည် ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း အတ္တမဟုတ်” ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ ဖွင့်တော်မူ ပြတော်မူအပ်ပေ၏။ပ။

ငါ့သျှင် လျှာကို လည်းကောင်း၊ အရသာတို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ ဇိဝှိဝိညာဏ်သည် ဖြစ်သည် မဟုတ်လော။ ငါ့သျှင် ဟုတ်ပါ၏။ ငါ့သျှင် ဇိဝှိဝိညာဏ်ဖြစ်ပေါ်မှု၏ အကြောင်းအထောက်အပံ့သည် ရှိ၏။ ထိုအကြောင်း အထောက် အပံ့သည်ပင် အလုံးစုံ အချင်းခပ်သိမ်း အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ငြိမ်းခဲ့မှု ဇိဝှိဝိညာဏ်သည် ထင်ရှားနိုင်ပါဦးမည်လော။ ငါ့သျှင် မထင်ရှားနိုင်ပါ။ ငါ့သျှင် ဤသို့သော ပရိယာယ် အားဖြင့်လည်း “ဤဝိညာဏ်သည် ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း အတ္တမဟုတ်” ဟု မြတ်စွာဘုရား သည် ဟောတော်မူ ဖွင့်တော်မူ ပြတော်မူအပ်ပေ၏။ပ။

ငါ့သျှင် စိတ်ကို လည်းကောင်း၊ သဘောတရားတို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ မနောဝိညာဏ်သည် ဖြစ်သည် မဟုတ်လော။ ငါ့သျှင် ဟုတ်ပါ၏။ ငါ့သျှင် မနောဝိညာဏ်ဖြစ်ပေါ်မှု၏ အကြောင်း အထောက်အပံ့သည် ရှိ၏။ ထိုအကြောင်း အထောက် အပံ့သည်ပင် အလုံးစုံ အချင်းခပ်သိမ်း အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ငြိမ်းခဲ့မှု မနောဝိညာဏ်သည် ထင်ရှားနိုင်ပါဦးမည်လော။ ငါ့သျှင် မထင်ရှားနိုင်ပါ။ ငါ့သျှင် ဤသို့သော ပရိယာယ်အားဖြင့်လည်း “ဤဝိညာဏ်သည် ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း အတ္တ မဟုတ်” ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ ဖွင့်တော်မူ ပြတော်မူအပ်ပေ၏။

ငါ့သျှင် ဥပမာသော်ကား အနှစ်ကို အလိုရှိ၍ အနှစ်ကို ရှာလေ့ရှိသော ယောက်ျားသည် အနှစ်ရှာ သွားသည်ရှိသော် ထက်လှစွာသော ဓားကို ယူပြီးလျှင် တောသို့ ဝင်ရာ၏။ ထိုယောက်ျားသည် ထိုတော၌ ဖြောင့်သော သစ်လွင်သော အနှစ် မရှိသော ငှက်ပျောတုံးကြီးကို တွေ့လေရာ၏။ ငှက်ပျောတုံးကို အရင်း၌ ဖြတ်ရာ၏။ အရင်း၌ ဖြတ်ပြီးလျှင် အဖျား၌ ဖြတ်ရာ၏။ အဖျား၌ ဖြတ်ပြီးလျှင် ငှက်ပျောပတ်ကို ခွါရာ၏။ ထိုသူသည် ငှက်ပျောတုံး၌ အကာမျှကိုလည်း မရရာ၊ အဘယ်မှာ အနှစ်ကို ရမည်နည်း။

ငါ့သျှင် ဤအတူ ရဟန်းသည် တွေ့ထိမှု၏ တည်ရာ ‘ဖဿာယတန’ ခြောက်ပါးတို့၌ အတ္တဟုလည်း မရှု၊ အတ္တနှင့် စပ်သော အရာဟုလည်း မရှု၊ ဤသို့ မရှုသည်ရှိသော် ထိုရဟန်းသည် လောက၌ အဘယ်ရာကိုမျှ မစွဲလမ်း၊ မစွဲလမ်းသော် မတောင့်တ၊ မတောင့်တသော် ယခုဘဝ၌ပင် ငြိမ်းအေး၏။ “ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် (မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ” ဟု သိ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

သတ္တမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၈) ၃ - သမုဒ္ဒဝဂ် ===

၈ - အာဒိတ္တပရိယာယသုတ်

၂၃၅။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား အာဒိတ္တပရိယာယမည်သော တရားဒေသနာကို ဟောပေအံ့။ ထိုတရားဒေသနာကို နာကြကုန်လော့၊ ရဟန်းတို့ အာဒိတ္တပရိယာယမည်သော တရားဒေသနာ ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ လောလောပူသော ရဲရဲညိုသော ပြောင်ပြောင် တောက်ပသော အလှူနှင့်တကွသော သံချောင်းဖြင့် မျက်စိ ကို ထိုးဖောက်ခြင်းသည် မြတ်သေး၏။ စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် မြင်အပ်ကုန်သော အဆင်းတို့၌ အမှတ်လက္ခဏာအားဖြင့် သဏ္ဍာန်နိမိတ်ကို ယူခြင်းသည် မမြတ်သည်သာလျှင်တည်း။ ရဟန်းတို့ တည်ဆဲ ဝိညာဏ်သည် သဏ္ဍာန်နိမိတ်ကို သာယာ သောအားဖြင့် ဖွဲ့အပ်သည်ဖြစ်၍သော် လည်းကောင်း၊ အမှတ်လက္ခဏာကို သာယာသောအားဖြင့် ဖွဲ့အပ်သည်ဖြစ်၍ သော် လည်းကောင်း တည်ရာ၏။ ထိုအခါဝယ် သေခဲ့မှု ငရဲသို့ဖြစ်စေ၊ တိရစ္ဆာန်မျိုးသို့ဖြစ်စေ လားရာ ‘ဂတိ’ နှစ်မျိုးတို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးသော လားရာ ‘ဂတိ’ သို့ ရောက်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအပြစ်ကို မြင်၍ ဤသို့ ငါ ဟော၏။

ရဟန်းတို့ ရဲရဲညိုသော ပြောင်ပြောင် တောက်ပသော အလှူနှင့်တကွသော ချွန်ထက်သော သံချွန်ဖြင့် နားကို ထိုးဖောက်ခြင်းသည် မြတ်သေး၏။ သောတဝိညာဏ်ဖြင့် ကြားအပ်ကုန်သော အသံတို့၌ အမှတ်လက္ခဏာအားဖြင့် သဏ္ဍာန်နိမိတ်ကို ယူခြင်းသည် မမြတ်သည်သာလျှင်တည်း။ ရဟန်းတို့ တည်ဆဲဝိညာဏ်သည် သဏ္ဍာန်နိမိတ်ကို သာယာ သောအားဖြင့် ဖွဲ့အပ်သည်ဖြစ်၍သော် လည်းကောင်း၊ အမှတ်လက္ခဏာကို သာယာသောအားဖြင့် ဖွဲ့အပ်သည်ဖြစ်၍ သော် လည်းကောင်း တည်ရာ၏။ ထိုအခါဝယ်သေခဲ့မှု ငရဲသို့ဖြစ်စေ၊ တိရစ္ဆာန်မျိုးသို့ဖြစ်စေ လားရာ ‘ဂတိ’ နှစ်မျိုးတို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးသော လားရာ ‘ဂတိ’ သို့ ရောက်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအပြစ်ကို မြင်၍ ဤသို့ ငါဟော ၏။

ရဟန်းတို့ ရဲရဲညီညီသော ပြောင်ပြောင် တောက်ပသော အလှူနှင့်တကွသော ထက်လှစွာသော လက်သည်းလှီးစားဖြင့် နှာခေါင်းကို ထိုးဖောက်ခြင်းသည် မြတ်သေး၏။ ယာနဝိညာဏ်ဖြင့် နှမ်းရှူအပ် ကုန်သော အနံ့တို့၌ အမှတ်လက္ခဏာ အားဖြင့် သဏ္ဍာန်နိမိတ်ကို ယူခြင်းသည် မမြတ်သည်သာ လျှင်တည်း။ ရဟန်းတို့ တည်ဆဲဝိညာဏ်သည် သဏ္ဍာန်နိမိတ်ကို သာယာသောအားဖြင့် ဖွဲ့အပ်သည် ဖြစ်၍သော် လည်းကောင်း၊ အမှတ်လက္ခဏာကို သာယာသောအားဖြင့် ဖွဲ့အပ်သည် ဖြစ်၍သော် လည်းကောင်း တည်ရာ၏။ ထိုအခါ ဝယ်သေခွဲမှု ငရဲသို့ဖြစ်စေ၊ တိရစ္ဆာန်မျိုးသို့ဖြစ်စေ လားရာ ‘ဂတိ’ နှစ်မျိုး တို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးသော လားရာ ‘ဂတိ’ သို့ ရောက်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအပြစ် ကို မြင်၍ ဤသို့ ငါ ဟော၏။

ရဟန်းတို့ ရဲရဲညီညီသော ပြောင်ပြောင် တောက်ပသော အလှူနှင့်တကွသော ထက်လှစွာသော သင်တန်းစားဖြင့် လျှာကို လှီးဖြတ်ခြင်းသည် မြတ်သေး၏။ ဇိဝှိဝိညာဏ်ဖြင့် လျက်အပ်ကုန်သော အရသာတို့၌ အမှတ်လက္ခဏာအားဖြင့် သဏ္ဍာန် နိမိတ်ကို ယူခြင်းသည် မမြတ်သည်သာလျှင်တည်း။ ရဟန်းတို့ တည်ဆဲဝိညာဏ်သည် သဏ္ဍာန်နိမိတ်ကို သာယာသော အားဖြင့် ဖွဲ့အပ်သည်ဖြစ်၍သော် လည်းကောင်း၊ အမှတ်လက္ခဏာကို သာယာသောအားဖြင့် ဖွဲ့အပ်သည်ဖြစ်၍သော် လည်းကောင်း တည်ရာ၏။ ထိုအခါ ဝယ်သေခွဲမှု ငရဲသို့ဖြစ်စေ၊ တိရစ္ဆာန်မျိုးသို့ဖြစ်စေ လားရာ ‘ဂတိ’ နှစ်မျိုးတို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးသော လားရာ ‘ဂတိ’ သို့ ရောက်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအပြစ်ကို မြင်၍ ဤသို့ ငါဟော ၏။

ရဟန်းတို့ ရဲရဲညီညီသော ပြောင်ပြောင် တောက်ပသော အလှူနှင့်တကွသော ထက်လှစွာသော လုံဖြင့် ကိုယ်ကို ထိုးဆွ ခြင်းသည် မြတ်သေး၏။ ကာယဝိညာဏ်ဖြင့် တွေ့ထိအပ်ကုန်သော အတွေ့အထိတို့၌ အမှတ်လက္ခဏာအားဖြင့် သဏ္ဍာန် နိမိတ်ကို ယူခြင်းသည် မမြတ်သည်သာလျှင်တည်း။ ရဟန်းတို့ တည်ဆဲဝိညာဏ်သည် သဏ္ဍာန်နိမိတ်ကို သာယာသော အားဖြင့် ဖွဲ့အပ်သည်ဖြစ်၍သော် လည်းကောင်း၊ အမှတ်လက္ခဏာကို သာယာသောအားဖြင့် ဖွဲ့အပ်သည်ဖြစ်၍သော် လည်းကောင်း တည်ရာ၏။ ထိုအခါ ဝယ်သေခွဲမှု ငရဲသို့ဖြစ်စေ၊ တိရစ္ဆာန်မျိုးသို့ဖြစ်စေ လားရာ ‘ဂတိ’ နှစ်မျိုးတို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးသော လားရာ ‘ဂတိ’ သို့ ရောက်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအပြစ်ကို မြင်၍ ဤသို့ ငါဟော၏။

ရဟန်းတို့ အိပ်ပျော်နေခြင်းသည် မြတ်သေး၏။ ရဟန်းတို့ အမှန်အားဖြင့်သော်ကား အိပ်ပျော်နေ ခြင်းကို အသက်ရှင် နေသူတို့၏။ မြဲခြင်းဟူ၍ ငါ ဟော၏။ အသက်ရှင်နေသူတို့၏ အကျိုး မရှိခြင်းဟူ၍ ငါဟော၏။ အသက်ရှင်နေသူတို့၏ တွေ့ဝေခြင်းဟူ၍ ငါ ဟော၏။ အကြင်သို့ သဘောရှိသော အကြံအစည်တို့၏ အလိုသို့ လိုက်ပါသော သူသည် သံဃာကို သင်းခွဲရာ၏။ ထိုသို့ သဘောရှိသော အကြံအစည်တို့ကို မကြံစည်ရာ။ ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် အသက်ရှင်နေသူတို့၏ အပြစ်ကို မြင်၍ ဤသို့ ငါ ဟော၏။

ရဟန်းတို့ ထိုတရားတို့၌ အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏-လောလော ပူသော ရဲရဲညီညီသော ပြောင်ပြောင်တောက်သော အလှူနှင့် တကွသော သံချောင်းဖြင့် မျက်စိကို ထိုးဖောက်ခြင်းကို ထားဘိဦး၊ “မျက်စိ သည် မမြဲ၊ အဆင်းတို့သည် မမြဲကုန်၊ စက္ခုဝိညာဏ်သည် မမြဲ၊ စက္ခုသမ္မဿသည် မမြဲ၊ စက္ခုသမ္မဿဟူသော အကြောင်း ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာသည်လည်း မမြဲ” ဟု ဤအကြောင်းကိုသာ ယခုအခါ ငါ နှလုံးသွင်းနေတော့အံ့။

ရဲရဲညီညီသော ပြောင်ပြောင်တောက်သော အလှူနှင့်တကွသော ထက်လှစွာသော သံချွန်ဖြင့် နားကို ထိုးဖောက်ခြင်းကို ထားဘိဦး၊ “နားသည် မမြဲ၊ အသံတို့သည် မမြဲကုန်၊ သောတဝိညာဏ်သည် မမြဲ၊ သောတသမ္မဿသည် မမြဲ၊ သောတ သမ္မဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာသည်လည်း မမြဲ” ဟု ဤအကြောင်းကိုသာ ယခုအခါ ငါ နှလုံးသွင်းနေ တော့အံ့။

ရဲရဲညီသော ပြောင်ပြောင်တောက်သော အလျှံနှင့်တကွသော ထက်လှစွာသော လက်သည်းလှီး ဓားဖြင့် နှာခေါင်းကို ထိုးဖောက်ခြင်းကို ထားဘိဦး၊ “နှာခေါင်းသည် မမြဲ၊ အနံ့တို့သည် မမြဲကုန်၊ ယာနဝိညာဏ်သည် မမြဲ၊ ယာနသမ္မဿသည် မမြဲ၊ ယာနသမ္မဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာသည်လည်း မမြဲ”ဟု ဤအကြောင်းကိုသာ ယခုအခါ ငါနှလုံးသွင်းနေတော့အံ့။

ရဲရဲညီသော ပြောင်ပြောင်တောက်သော အလျှံနှင့်တကွသော ထက်လှစွာသော သင်တုန်းဓားဖြင့် လျှာကို လှီးဖြတ် ခြင်းကို ထားဘိဦး၊ “လျှာသည် မမြဲ၊ အရသာတို့သည် မမြဲကုန်၊ ဇိဝှာဝိညာဏ်သည် မမြဲ၊ ဇိဝှာသမ္မဿသည် မမြဲ၊ ဇိဝှာ သမ္မဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခဥပေက္ခာ ဝေဒနာသည်လည်း မမြဲ” ဟု ဤအကြောင်းကိုသာ ယခုအခါ ငါ နှလုံးသွင်းနေတော့အံ့။

ရဲရဲညီသော ပြောင်ပြောင်တောက်သော အလျှံနှင့်တကွသော ထက်လှစွာသော လုံဖြင့် ကိုယ်ကို ထိုးဆွဲခြင်းကို ထားဘိဦး၊ “ကိုယ်သည် မမြဲ၊ အတွေ့အထိတို့သည် မမြဲကုန်၊ ကာယဝိညာဏ်သည် မမြဲ၊ ကာယသမ္မဿသည် မမြဲ၊ ကာယ သမ္မဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာသည်လည်း မမြဲ” ဟု ဤအကြောင်းကိုသာ ယခုအခါ ငါ နှလုံးသွင်း နေတော့အံ့။

အိပ်ပျော်နေခြင်းကို ထားဘိဦး “စိတ်သည် မမြဲ၊ သဘောတရားတို့သည် မမြဲကုန်၊ မနောဝိညာဏ် သည် မမြဲ၊ မနော သမ္မဿသည် မမြဲ၊ မနောသမ္မဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာ သည်လည်း မမြဲ” ဟု ဤအကြောင်းကိုသာ ယခုအခါ ငါ နှလုံးသွင်း နေတော့အံ့ ဟု ဆင်ခြင်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ မြင်သော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် မျက်စိ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ အဆင်းတို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ စက္ခုဝိညာဏ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ စက္ခုသမ္မဿ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ပ။ မနောသမ္မဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှု သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ငြီးငွေ့သော် စွဲမက်မှု ကင်း၏၊ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်၏၊ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော် (ကိလေသာမှ) “လွတ်မြောက်ပြီ” ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်၏။

“ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် (မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါး သော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ” ဟု သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤကား အာဒိတ္တပရိယာယမည်သော တရားဒေသနာတည်း ဟု (မိန့် တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၈) ၃ - သမုဒ္ဒဝဂ် ===

၉ - ပဌမ ဟတ္ထပါဒေါပမသုတ်

၂၃၆။ ရဟန်းတို့ လက်တို့ ရှိကုန်သော် ယူမှု ချထားမှုသည် ထင်ရှား၏။ ခြေတို့ ရှိကုန်သော် ရှေ့သို့ တက်မှု နောက်သို့ ဆုတ်မှုသည် ထင်ရှား၏။ အဆစ်တို့ ရှိကုန်သော် ကွေးမှု ဆန့်မှုသည် ထင်ရှား၏။ ဝမ်းဗိုက်ရှိသော် ဆာလောင်မှု မွတ်သိပ် မှုသည် ထင်ရှား၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူ စက္ခုရှိသော် စက္ခုသမ္ဗဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲသည် ဖြစ်၏။ပ။ ဇိဝှါရှိသော် ဇိဝှါသမ္ဗဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲ သည် ဖြစ်၏။ပ။ မနောရှိသော် မနောသမ္ဗဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌ ချမ်းသာ ဆင်းရဲသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ လက်တို့ မရှိကုန်သော် ယူမှုချထားမှုသည် မထင်ရှား၊ ခြေတို့ မရှိကုန်သော် ရှေ့သို့ တက်မှု နောက်သို့ ဆုတ်မှုသည် မထင်ရှား၊ အဆစ်တို့ မရှိကုန်သော် ကွေးမှု ဆန့်မှုသည် မထင်ရှား၊ ဝမ်းဗိုက်မရှိသော် ဆာလောင်မှု မွတ်သိပ် မှုသည် မထင်ရှား။ ရဟန်းတို့ ဤအတူ စက္ခုမရှိသော် စက္ခုသမ္ဗဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲသည် မဖြစ်နိုင်။ပ။ ဇိဝှါမရှိသော် ဇိဝှါသမ္ဗဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌ ချမ်းသာ ဆင်းရဲသည် မဖြစ်နိုင်။ပ။ မနောမရှိသော် မနောသမ္ဗဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌ ချမ်းသာ ဆင်းရဲသည် မဖြစ်နိုင် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၈) ၃ - သမုဒ္ဒဝဂ် ===

၁၀ - ဒုတိယ ဟတ္ထပါဒေါပမသုတ်

၂၃၇။ ရဟန်းတို့ လက်တို့ ရှိကုန်သော် ယူမှုချထားမှုသည် ဖြစ်၏။ ခြေတို့ ရှိကုန်သော် ရှေ့သို့ တက်မှု နောက်သို့ ဆုတ်မှုသည် ဖြစ်၏။ အဆစ်တို့ ရှိကုန်သော် ကွေးမှု ဆန့်မှုသည် ဖြစ်၏။ ဝမ်းဗိုက်ရှိသော် ဆာလောင်မှု မွတ်သိပ်မှုသည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူ စက္ခုရှိသော် စက္ခုသမ္ဗုဒ္ဓိ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲ သည် ဖြစ်၏။ပ။ ဇိဝှါရှိသော်။ပ။ မနော ရှိသော် မနောသမ္ဗုဒ္ဓိဟူသော အကြောင်းကြောင့် ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌ ချမ်းသာ ဆင်းရဲသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ လက်တို့ မရှိကုန်သော် ယူမှုချထားမှုသည် မဖြစ်နိုင်၊ ခြေတို့ မရှိကုန်သော် ရှေ့သို့ တက်မှု နောက်သို့ ဆုတ်မှုသည် မဖြစ်နိုင်၊ အဆစ်တို့ မရှိကုန်သော် ကွေးမှု ဆန့်မှုသည် မဖြစ်နိုင်၊ ဝမ်းဗိုက် မရှိသော် ဆာလောင်မှု မွတ်သိပ်မှုသည် မဖြစ်နိုင်။ ရဟန်းတို့ ဤအတူ စက္ခု မရှိသော် စက္ခုသမ္ဗုဒ္ဓိ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲသည် မဖြစ်နိုင်။ပ။ ဇိဝှါ မရှိသော် ဇိဝှါသမ္ဗုဒ္ဓိဟူသော အကြောင်းကြောင့် ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌ ချမ်းသာ ဆင်းရဲသည် မဖြစ်နိုင်။ပ။ မနော မရှိသော် မနောသမ္ဗုဒ္ဓိ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌ ချမ်းသာ ဆင်းရဲသည် မဖြစ်နိုင် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

သမုဒ္ဒဝဂ် ပြီး၏။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၉) ၄ - အာသီဝိသဝဂ် ===

၁ - အာသီဝိသောပမသုတ်

၂၃၈။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား လျင်သော အဆိပ်ရှိကုန်သော ထက်သော အခိုးရှိကုန်သော ပြင်းထန်သော အဆိပ်ရှိကုန်သော မြွေလေးကောင်တို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုအခါ အသက်ရှင်လိုသော မသေလိုသော ချမ်းသာကို လိုလား သော ဆင်းရဲကို စက်ဆုပ်သော ယောက်ျားသည် လာရောက်ရာ၏။ ထိုယောက်ျားကို ဤသို့ ဆိုကုန်ရာ၏- “အချင်း ယောက်ျား သင်သည် လျင်သော အဆိပ်ရှိကုန်သော ထက်သော အခိုးရှိကုန်သော ပြင်းထန်သော အဆိပ်ရှိကုန်သော ဤမြွေလေးကောင်တို့ကို အချိန်မှန်မှန် ထစေရမည်။ အချိန်မှန်မှန် ရေချိုးပေးရမည်။ အချိန်မှန်မှန် အစာကျွေးရမည်။ အချိန်မှန်မှန် အိပ်စေရမည်။ အချင်းယောက်ျား သင့်အား လျင်သော အဆိပ်ရှိကုန်သော ထက်သော အခိုးရှိကုန်သော ပြင်းထန်သော အဆိပ်ရှိကုန်သော မြွေလေးကောင်တို့တွင် တစ်ကောင်ကောင်သည် အမျက်ထွက်သော အခါ သင်သည့် သေခြင်းသို့ ဖြစ်စေ၊ သေလောက်နီးပါး ဆင်းရဲသို့ဖြစ်စေ ရောက်လတ္တံ့။ အချင်း ယောက်ျား သင်သည် ပြုသင့် ပြုထိုက် သည်ကို ပြုလေလော့” ဟု ဆိုကုန်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ထိုယောက်ျားသည် လျင်သော အဆိပ်ရှိကုန်သော ထက်သော အခိုးရှိကုန်သော ပြင်းထန်သော အဆိပ်ရှိကုန်သော မြွေလေးကောင်တို့မှ ကြောက်လန့်သည် ဖြစ်၍ ထိုထို ဤ ဤခြေဦး တည့်ရာ အရပ်သို့ ပြေးလေရာ၏။ ထိုယောက်ျားကို ဤသို့ ဆိုကုန်ရာ၏- “အချင်းယောက်ျား သင့်ကို တွေ့မြင်ရာအရပ်၌ သတ်ဖြတ်ကုန်အံ့ဟု ဤရန်သူ လူသတ်သမားငါးဦးတို့သည် နောက်မှနောက်မှ ထက်ကြပ်မကွာ လိုက်ပါနေကုန်၏။ အချင်းယောက်ျား သင် ပြုသင့် ပြုထိုက်သည်ကို ပြုလေလော့” ဟု ဆိုကုန်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ထိုယောက်ျားသည် လျင်သော အဆိပ်ရှိကုန်သော ထက်သော အခိုးရှိကုန်သော ပြင်းထန်သော အဆိပ်ရှိကုန်သော မြွေလေးကောင်တို့မှ ကြောက်လန့်သည် ဖြစ်၍ ရန်သူ လူသတ်သမားငါးဦးတို့မှ ကြောက်လန့်သည် ဖြစ်၍ ထိုထို ဤ ဤ ခြေဦးတည့်ရာ အရပ်သို့ ပြေးလေရာ၏။ ထိုယောက်ျားကို ဤသို့ဆို ကုန်ရာ၏- “အချင်းယောက်ျား သင့်ကို တွေ့မြင်ရာ အရပ်၌ ဦးခေါင်းကို ဖြတ်အံ့ဟု သင်၏ အတွင်းသူလျှိုဖြစ်သော ဤခြောက်ယောက်မြောက် လူသတ် သမားသည် သန်လျက်ကို မြှောက်မိုးလျက် နောက်မှ နောက်မှ ထက်ကြပ်မကွာ လိုက်ပါနေကုန်၏။ အချင်းယောက်ျား သင် ပြုသင့် ပြုထိုက်သည်ကို ပြုလေလော့” ဟု ဆိုကုန်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ထိုယောက်ျားသည် လျင်သော အဆိပ်ရှိကုန်သော ထက်သော အခိုးရှိကုန်သော ပြင်းထန်သော အဆိပ်ရှိကုန်သော မြွေလေးကောင်တို့မှ ကြောက်လန့်သည်ဖြစ်၍ ရန်သူ လူသတ်သမား ငါးဦးတို့မှ ကြောက်လန့်သည် ဖြစ်၍ ခြောက်ယောက်မြောက် အတွင်းသူလျှို သန်လျက်မိုးထားသော လူသတ်သမားမှ ကြောက်လန့်သည်ဖြစ်၍ ထို ထို ဤ ဤ ခြေဦးတည့်ရာ အရပ်သို့ ပြေးလေရာ၏။ ထိုသူသည် လူသူ ဆိတ်သုဉ်းသော ရွာကို မြင်၍ အကြင် အကြင်အိမ်သို့ ဝင်ငြားအံ့၊ တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိသော အိမ်သို့သာ ဝင်မိရာ၏။ အချည်းနှီးသော အိမ်သို့သာ ဝင်မိရာ၏။ ဆိတ်သုဉ်းသော အိမ်သို့သာ ဝင်မိရာ၏။ အကြင်အကြင် အိုးခွက်ကို ကိုင်တွယ်ငြားအံ့၊ တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိသော အိုးခွက်ကိုသာ ကိုင်မိရာ၏။ အချည်းနှီးသော အိုးခွက်ကိုသာ ကိုင်မိရာ၏။ ဆိတ်သုဉ်းသော အိုးခွက်ကိုသာ ကိုင်မိရာ၏။ ထိုယောက်ျားကို ဤသို့ ဆိုကုန်ရာ၏- “အချင်းယောက်ျား ယခုအခါ ရွာကို နှိပ်စက် ဖျက်ဆီးတတ်သော ဦးသူတို့သည် ဤလူသူဆိတ်သုဉ်းသော ရွာသို့ ဝင်လာကြကုန်၏။ အချင်းယောက်ျား သင် ပြုသင့် ပြုထိုက်သည်ကို ပြုလေလော့” ဟု ဆိုကုန်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ထိုယောက်ျားသည် လျင်သော အဆိပ်ရှိကုန်သော ထက်သော အခိုးရှိကုန်သော ပြင်းထန်သော အဆိပ်ရှိကုန်သော မြွေလေးကောင်တို့မှ ကြောက်လန့်သည်ဖြစ်၍ ရန်သူ လူသတ်သမား ငါးဦးတို့မှ ကြောက်လန့်သည် ဖြစ်၍ ခြောက်ယောက်မြောက် အတွင်းသူလျှို သန်လျက်မိုးထားသော လူသတ်သမားမှ ကြောက်လန့်သည်ဖြစ်၍ ရွာကို နှိပ်စက် ဖျက်ဆီးတတ်သော ခိုးသူတို့မှ ကြောက်လန့် သည် ဖြစ်၍ ထိုထို ဤဤ ခြေဦး တည့်ရာ အရပ်သို့ ပြေးလေရာ၏။ ထိုသူသည် ဤမှာဘက်ကမ်းသည် စိုးရိမ်ဖွယ်နှင့်တကွ ဘေးဘျမ်းနှင့်တကွ ဖြစ်၍ ထိုမှာဘက်ကမ်းကား စိုးရိမ်ဖွယ်မရှိ၊ ဘေးဘျမ်း မရှိသော နက်ကျယ်သော ရေပင်လယ်ကြီးကို မြင်လေရာ၏။ သို့သော်လည်း ဤဘက်မှ ထိုဘက်သို့ သွားရောက်ရန် ကူးခပ်နိုင်သော လှေလည်း မရှိ၊ တံတားလည်း မရှိ။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ထိုယောက်ျားအား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်၏- “ဤကား နက်ကျယ်သော ရေပင်လယ်ကြီးတည်း၊ ဤဘက်ကမ်းသည် စိုးရိမ်ဖွယ်နှင့်တကွ ဖြစ်၏။ ဘေးဘျမ်းနှင့် တကွဖြစ်၏။ ထိုဘက်ကမ်းကား စိုးရိမ်ဖွယ်မရှိ၊ ဘေးဘျမ်း မရှိ၊ ဤဘက်မှ ထိုဘက်သို့ သွားရောက်ရန် ကူးခပ်နိုင်သော လှေလည်း မရှိ၊ တံတားလည်း မရှိ၊ ငါသည် မြက် ထင်း သစ်ခက် သစ်ရွက်ကို စုဆောင်း၍ ဖောင်ဖွဲ့ပြီးလျှင် ထိုဖောင်ကို အမှီပြုကာ လက်ခြေတို့ဖြင့် လုံ့လပြုလျက် ချမ်းသာစွာ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ သွားရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အကြံ ဖြစ်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ထိုယောက်ျားသည် မြက် ထင်း သစ်ခက် သစ်ရွက်ကို စုဆောင်း၍ ဖောင်ဖွဲ့ ပြီးလျှင် ထိုဖောင်ကို အမှီပြုကာ လက်ခြေတို့ဖြင့် လုံ့လပြုလျက် ချမ်းသာစွာ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ သွားရာ၏။ ကူးမြောက်ပြီးဖြစ်၍ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ရောက်ပြီးသော ဘေးရန်တို့ကို အပပြုပြီးသော သူမြတ်သည် ကြည်းကုန်းထက်၌ တည်၏။

ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို သိလွယ်စေရန် ဤဥပမာကို ပြုအပ်ပြီ၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား ဤဆို အပ်ပြီးသော ဥပမာစကား၌ အနက်အဓိပ္ပာယ်တည်း။ ရဟန်းတို့ “လျင်သော အဆိပ်ရှိ ကုန်သော ထက်သော အခိုး ရှိကုန်သော ပြင်းထန်သော အဆိပ်ရှိကုန်သော မြွေလေးကောင်တို့”ဟူသော ဤအမည်သည်ကား ပထဝီဓာတ်၊ အာပေါ ဓာတ်၊ တေဇောဓာတ်၊ ဝါယောဓာတ်ဟူသော မဟာဘုတ် လေးပါးတို့၏ အမည်တည်း။

ရဟန်းတို့ “ရန်သူ လူသတ်သမားငါးဦးတို့” ဟူသော အမည်သည်ကား ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ သညုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓာ ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ အမည်တည်း။

ရဟန်းတို့ “ခြောက်ယောက်မြောက် အတွင်းသူလျှို သန်လျက်မိုးထားသော လူသတ်သမား” ဟူသော ဤအမည်သည် ကား နှစ်သက်စွဲလမ်းမှု ‘နန္ဒီရာဂ’ ၏ အမည်တည်း။

ရဟန်းတို့ “လူသူဆိတ်သုဉ်းသောရွာ” ဟူသော ဤအမည်သည်ကား အတွင်းဖြစ်သော တည်ရာ ‘အဇ္ဈတ္တိကာယတန’ တို့၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ လိမ္မာသော ထက်မြက်သော ပညာရှိသူသည် ထိုခန္ဓာကောင်ကြီးကို မျက်စိအားဖြင့်လည်း ဆင်ခြင်ခဲ့မှု တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိသည်ဖြစ်၍သာ ထင်၏။ အချည်းနှီးဖြစ်၍သာ ထင်၏။ ဆိတ်သုဉ်းသည်ဖြစ်၍သာ ထင်၏ ။ပ။ ရဟန်းတို့ ထိုခန္ဓာကောင်ကြီးကို လျှာအားဖြင့်လည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ လိမ္မာသော ထက်မြက်သော ပညာရှိသူသည် ထိုခန္ဓာကောင်ကြီးကို စိတ်အားဖြင့်လည်း ဆင်ခြင်ခဲ့မှု တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိသည်ဖြစ်၍သာ ထင်၏။ အချည်းနှီးဖြစ်၍သာ ထင်၏။ ဆိတ်သုဉ်းသည်ဖြစ်၍သာ ထင်၏။

ရဟန်းတို့ “ရွာကို နှိပ်စက် ဖျက်ဆီးသော ခိုးသူ” ဟူသော ဤအမည်သည် အပဖြစ်သော တည်ရာ ‘ဗာဟိရာယတန’ တရား ခြောက်ပါးတို့၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ နှစ်သက်ဖွယ် မနှစ်သက်ဖွယ် အဆင်းတို့သည် မျက်စိကို နှိပ်စက်အပ်၏။ ရဟန်းတို့ နားကို။ပ။ ရဟန်းတို့ နှာခေါင်းကို။ပ။ ရဟန်းတို့ နှစ်သက်ဖွယ် မနှစ်သက်ဖွယ် အရသာတို့သည် လျှာကို နှိပ်စက် အပ်၏။ ရဟန်းတို့ ကိုယ်ကို။ပ။ ရဟန်းတို့နှစ်သက်ဖွယ် မနှစ်သက်ဖွယ် သဘောတရားတို့သည် စိတ်ကို နှိပ်စက်အပ်၏။

ရဟန်းတို့ “ရေပင်လယ်ကြီး” ဟူသော ဤအမည်ကား ကာမောယ၊ ဘဝေါယ၊ ဒိဋ္ဌောယ၊ အဝိဇ္ဇောယဟူသော သြဃ လေးပါးတို့၏ အမည်တည်း။

ရဟန်းတို့ “စိုးရိမ်ဖွယ်နှင့်တကွ ဘေးဘျမ်းနှင့်တကွဖြစ်သော ဤဘက်ကမ်း” ဟူသော ဤအမည် သည်ကား ထင်ရှား ရှိသော ခန္ဓာကောင် ‘သက္ကာယ’ ၏ အမည်တည်း။

ရဟန်းတို့ “စိုးရိမ်ဖွယ် ကင်းရာ ဘေးမရှိရာ ထိုဘက်ကမ်း” ဟူသော ဤအမည်သည် (နိဗ္ဗာန်) ၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ “ဖောင်” ဟူသော ဤအမည်သည် မှန်ကန်စွာ မြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’။ပ။ မှန်ကန်စွာ တည်ကြည်ခြင်း ‘သမ္မာ သမာဓိ’ ဟူသော အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော အရိယမဂ်၏ အမည်တည်း။

ရဟန်းတို့ “လက်ခြေတို့ဖြင့် ထိုသူ၏ကြိုးစားမှု” ဟူသော ဤအမည်သည် လုံ့လကြိုးကုတ် အားထုတ်မှု၏ အမည်တည်း။

ရဟန်းတို့ “ကူးမြောက်ပြီးသည် ဖြစ်၍ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ရောက်သော ကြည်းကုန်းထက်၌ တည်သော သူမြတ်” ဟူသော ဤအမည်သည်ကား ရဟန္တာ၏ အမည်ပေတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

သဗ္ဗာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၉) ၄ - အာသီဝိသဝဂ် ===

၂ - ရထောပမသုတ်

၂၃၉။ ရဟန်းတို့ တရားသုံးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်ချမ်းသာ စိတ်ချမ်းသာ များသည်ဖြစ်၍ နေရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ယိုစီးတတ်သော ‘အာသဝေါ’ တရားတို့ ကုန်ခန်းရန် အကြောင်းကိုလည်း အားထုတ်အပ်၏။ အဘယ်သုံးပါးတို့နည်း၊ ဣန္ဒြေတို့၌ လုံခြုံသော တံခါးရှိ၏။ အစားအစာ၌ အတိုင်းအရှည် ပမာဏကို သိ၏။ နိုးကြားမှုနှင့် ယှဉ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ဣန္ဒြေတို့၌ လုံခြုံသော တံခါးရှိသူ ဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်း သည် မျက်စိဖြင့် အဆင်း ‘ရူပါရုံ’ ကို မြင်သော် (မိန်းမယောက်ျားစသော) သဏ္ဍာန်နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့ မရှိ၊ (လက်ခြေ စသော အင်္ဂါ၊ ပြုံးဟန်၊ ရယ်ဟန်စသော အမူအရာ) အမှတ်လက္ခဏာကို စွဲယူလေ့ မရှိ၊ စက္ခုဇ္ဈေကို မစောင့်စည်းဘဲ နေလျှင် ယင်းစက္ခုဇ္ဈေဟူသော အကြောင်းကြောင့် မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ နှလုံးမသာခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ ဟူသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုမစောင့်စည်းသူကို လိုက်၍ နှိပ်စက်ကုန်ရာ၏။ ထို့ကြောင့် ရဟန်းသည် ထိုစက္ခုဇ္ဈေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်၏။ စက္ခုဇ္ဈေကို စောင့်စည်း၏။ စက္ခုဇ္ဈေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏။ နားဖြင့် အသံ ‘သဒ္ဓါရုံ’ ကို ကြားသော်။ နှာခေါင်းဖြင့် အနံ့ ‘ဂန္ဓာရုံ’ ကို နမ်းရှူသော်။ လျှာဖြင့်အရသာ ‘ရသာရုံ’ ကို လျက်သော်။ ကိုယ်ဖြင့် အတွေ့အထိ ‘ဖောဠဗ္ဗာရုံ’ ကို တွေ့ထိသော်။

စိတ်ဖြင့် သဘောတရား ‘ဓမ္မာရုံ’ ကို သိသော် (မိန်းမယောက်ျားစသော) သဏ္ဍာန်နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့ မရှိ၊ (လက်ခြေ စသော အင်္ဂါ၊ ပြုံးဟန်၊ ရယ်ဟန်စသော အမူအရာ) အမှတ်လက္ခဏာကို စွဲယူလေ့ မရှိ၊ မနိဇ္ဈေကို မစောင့်စည်းဘဲနေလျှင် ယင်းမနိဇ္ဈေဟူသော အကြောင်းကြောင့် မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ နှလုံးမသာခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ ဟူသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုမစောင့်စည်းသူကို

လိုက်၍ နှိပ်စက်ကုန်ရာ၏။ ထို့ကြောင့် ရဟန်းသည် ထိုမနိန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်၏။ မနိန္ဒြေကို စောင့်စည်း၏။ မနိန္ဒြေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ညီညာသောမြေ လမ်းလေးခွဆုံဝယ် ရထားအလယ်၌ ဖီလာထား အပ်သော နှင်တံရှိသော အာဇာနည်မြင်းကသော ရထားသည် တည်ရှိရာ၏။ မြင်းတို့ကို ဆုံးမနိုင်သော လိမ္မာသော ရထားထိန်းသည် ထိုရထားကို တက်စီး၍ လက်ဝဲလက်ဖြင့် ကြိုးတို့ကို ကိုင်ကာ လက်ယာ လက်ဖြင့် နှင်တံကို ကိုင်ပြီးလျှင် အလိုရှိရာ အရပ်သို့ အလိုရှိ တိုင်း မောင်းလည်း မောင်းနိုင်ရာ၏။ ဆုတ်လည်း ဆုတ်နိုင်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူ ရဟန်းသည် ဤကုန္ဒြေခြောက်ပါး တို့ကို စောင့်ရှောက် ရန် ကျင့်၏။ စောင့်စည်းရန် ကျင့်၏။ ဆုံးမရန် ကျင့်၏။ ငြိမ်းအေးရန် ကျင့်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ကုန္ဒြေတို့၌ လုံခြုံသော တံခါးရှိသူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် အစားအစာ၌ အတိုင်းအရှည် ပမာဏကို သိသူ ဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အသင့်အားဖြင့် ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်၍ အစားအစာကို မှီဝဲ၏။ “မြူးတူးရန် မာန်ယစ်ရန် တန်ဆာဆင်ရန် အရေအဆင်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးပွားရန် အစားအစာကို မှီဝဲသည် မဟုတ်။ ဤကိုယ် တည်တံ့ရန်မျှသာ မျှတရန် မျှသာ ပင်ပန်းခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ရန်မျှသာ မြတ်သော အကျင့်ကို ချီးမြှောက်ရန်မျှသာ အစား အစာကို မှီဝဲ၏။ ဤသို့ မှီဝဲ ခြင်းဖြင့် ဝေဒနာဟောင်းကိုလည်း ပယ်ဖျောက်နိုင်အံ့၊ ဝေဒနာသစ်ကိုလည်း မဖြစ်စေအံ့၊ ငါ့အား မျှတခြင်း အပြစ်မရှိခြင်း နှင့် ချမ်းသာစွာနေခြင်း ဖြစ်လတ္တံ့။” ဟု နှလုံးသွင်းဖြင့် အစား အစာကို မှီဝဲ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ယောက်ျားသည် အနာကို အသားနု တက်စေရန်သာ ဆေးလိမ်း သကဲ့သို့ တစ်နည်းသော် ကား ဝန်ကို ဆောင်နိုင်ရန်သာ ဝင်ရိုးကို ဆီလိမ်းသကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူရဟန်းသည် အသင့်အားဖြင့် ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်၍ အစားအစာကို မှီဝဲ၏။ “မြူးတူးရန် မာန်ယစ်ရန် တန်ဆာဆင်ရန် အရေအဆင်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးပွားရန် အစား အစာကို မှီဝဲသည် မဟုတ်။ ဤကိုယ် တည်တံ့ရန်မျှသာ မျှတရန်မျှသာ ပင်ပန်းခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ရန်မျှသာ မြတ်သော အကျင့်ကို ချီးမြှောက်ရန်မျှသာ အစားအစာကို မှီဝဲ၏။ ဤသို့ မှီဝဲခြင်းဖြင့် ဝေဒနာဟောင်းကိုလည်း ပယ်ဖျောက် နိုင်အံ့၊ ဝေဒနာသစ်ကိုလည်း မဖြစ်စေအံ့၊ ငါ့အား မျှတခြင်း အပြစ်မရှိခြင်းနှင့် ချမ်းသာစွာနေခြင်း ဖြစ်လတ္တံ့။” ဟု နှလုံးသွင်း ဖြင့် အစားအစာကို မှီဝဲ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အစားအစာ၌ အတိုင်းအရှည်ပမာဏကို သိသူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် နိုးကြားမှုနှင့် ယှဉ်သူ ဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်း သည် နေ့အခါ စကြိုသွားခြင်း ထိုင်ခြင်းဖြင့် ပိတ်ဆို့တတ်သော တရားတို့မှ စိတ်ကို သန့်ရှင်းစေ၏။ ညဉ့်၏ ပဌမယာမ၌ စကြိုသွားခြင်း ထိုင်ခြင်းဖြင့် ပိတ်ဆို့တတ်သော တရားတို့မှ စိတ်ကို သန့်ရှင်းစေ၏။ ညဉ့်၏ မဇ္ဈိမယာမဝယ် ခြေတစ်ဖက်၌ ခြေတစ်ဖက်ကို စဉ်းငယ်လွန်ကာ တင်ထား၍ အောက်မေ့ခြင်း ‘သတိ’ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္ပဇဉ်’ နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ထအံ့ဟု အမှတ်ကို နှလုံးသွင်းလျက် လက်ယာဘက်နံတောင်းဖြင့် မြတ်သော အိပ်ခြင်းကို ပြု၏။ ညဉ့်၏ ပစ္ဆိမယာမ၌ အိပ်ရာမှ ထပြီးသော် စကြိုသွားခြင်း ထိုင်ခြင်းဖြင့် ပိတ်ဆို့တတ်သော တရားတို့မှ စိတ်ကို သန့်ရှင်းစေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ လျှင် ရဟန်းသည် နိုးကြားမှုနှင့် ယှဉ်သူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်ချမ်းသာ စိတ်ချမ်းသာ များသည်ဖြစ်၍ နေရ၏။ ထိုရဟန်းသည် အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခန်းရန် အကြောင်းကို လည်း အားထုတ်အပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၉) ၄ - အာသီဝိသဝဂ် ===

၃ - ကုမ္မောပမသုတ်

၂၄၀။ ရဟန်းတို့ ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကား အခွံရှိလိပ်သည် ညနေချမ်းအခါ မြစ်ကမ်းအနီး၌ လှည့်လည် ကျက်စား၏။ ရဟန်းတို့ မြေခွေးသည်လည်း ညနေချမ်းအခါ မြစ်ကမ်းအနီး၌ လှည့်လည် ကျက်စား၏။ ရဟန်းတို့ အခွံရှိ လိပ်သည် လှည့်လည် ကျက်စားသော မြေခွေးကို အဝေးမှ မြင်လေလျှင် ခေါင်းလျှင် ငါးခုမြောက်ရှိသော အင်္ဂါတို့ကို မိမိပိုင် အခွံ အတွင်းသို့ ထည့်သွင်းပြီးလျှင် ကြောင့်ကြမဲ့ ဆိတ်ဆိတ်နေ၏။ ရဟန်းတို့ မြေခွေးသည်လည်း လှည့်လည်ကျက်စားသော အခွံရှိလိပ်ကို အဝေးမှပင် မြင်လေလျှင် အခွံရှိလိပ်ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ “ဤအခွံရှိလိပ်သည် ခေါင်းလျှင် ငါးခုမြောက်ရှိသော အင်္ဂါ တို့တွင် တစ်ခုခုသော အင်္ဂါကို ထုတ်သောအခါ ထိုလိပ်ကို ဖမ်းယူပြီးလျှင် ခွါ၍ စားအံ့” ဟု အခွံရှိ လိပ်၏ အနီးသို့ ကပ်၍ ရပ်လေ၏။ ရဟန်းတို့ အခွံရှိလိပ်သည် ခေါင်းလျှင် ငါးခုမြောက်သော အင်္ဂါတို့တွင် တစ်ခုခုသော အင်္ဂါကိုမျှ မထုတ်သောအခါ မြေခွေးသည် အခွံ မရမူ၍ မညှဉ်းဆဲနိုင်ဘဲ လိပ်ထံမှ ဖဲသွားလေ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူ ငါသည် ဤရဟန်းတို့၏ မျက်စိမှသော်လည်း အခွင့်ရရာ၏။ပ။ လျှာမှ သော်လည်း အခွင့်ရရာ ၏။ပ။ စိတ်မှသော်လည်း အခွင့် ရရာ၏ဟု မာရ်ယုတ်သည် အမြဲမပြတ် သင်တို့၏ အနီး၌ ရပ်တည်လျက် ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုသို့ ဖြစ်သောကြောင့် ဣန္ဒြေတို့၌ လုံခြုံသော တံခါးရှိသည်ဖြစ်၍ နေကြကုန်လော့၊ မျက်စိဖြင့် အဆင်း ‘ရူပါရုံ’ ကို မြင်သော် (မိန်းမယောက်ျားစသော) သဏ္ဍာန်နိမိတ်ကို မစွဲယူကြကုန်လင့်၊ (လက်ခြေစသော အင်္ဂါ၊ ပြုံးဟန်၊ ရယ်ဟန် စသော အမူအရာ) အမှတ်လက္ခဏာကို မစွဲ ယူကြကုန်လင့်၊ စက္ခုန္ဒြေကို မစောင့်စည်းဘဲ နေလျှင် ယင်းစက္ခုန္ဒြေဟူသော အကြောင်းကြောင့် မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ နှလုံးမသာခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ ဟူသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ သည် ထိုမစောင့် စည်းသူကို လိုက်၍ နှိပ်စက်ကုန်ရာ၏။ ထို့ကြောင့် ရဟန်းသည် ထိုစက္ခုန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်ကြကုန်လော့၊ စက္ခုန္ဒြေကို စောင့်စည်းကြကုန်လော့၊ စက္ခုန္ဒြေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်ကြကုန်လော့။

နားဖြင့် အသံ ‘သဒ္ဓါရုံ’ ကို ကြားသော်။ပ။ နှာခေါင်းဖြင့် အနံ့ ‘ဂန္ဓာရုံ’ ကို နှမ်းရှူသော်။ပ။ လျှာဖြင့် အရသာ ‘ရသာရုံ’ ကို လျက်သော်။ပ။ ကိုယ်ဖြင့် အတွေ့အထိ ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ’ ကို တွေ့ထိသော်။ပ။ စိတ်ဖြင့် သဘောတရား ‘ဓမ္မာရုံ’ ကို သိသော် (မိန်းမယောက်ျားစသော) သဏ္ဍာန်နိမိတ်ကို မစွဲယူကြ ကုန်လင့်၊ (လက်ခြေစသော အင်္ဂါ၊ ပြုံးဟန်၊ ရယ်ဟန် စသော အမူအရာ) အမှတ်လက္ခဏာကို မစွဲယူကြ ကုန်လင့်၊ မနိန္ဒြေကို မစောင့်စည်းဘဲနေလျှင် ယင်းမနိန္ဒြေဟူသော အကြောင်းကြောင့် မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’နှလုံးမသာခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ ဟူသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုမစောင့်စည်း သူကို လိုက်၍ နှိပ်စက်ကုန်ရာသောကြောင့် ထိုမနိန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်ကြကုန်လော့၊ မနိန္ဒြေကို စောင့်စည်းကြကုန်လော့၊ မနိန္ဒြေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်ကြကုန်လော့။

ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် အကြင်အခါ ဣန္ဒြေတရားတို့၌ လုံခြုံသော တံခါးရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကုန် လတ္တံ့၊ ထိုအခါ လိပ်ထံမှ မြေခွေး ဖဲသွား သကဲ့သို့ သင်တို့အထံမှလည်း မာရ်ယုတ်သည် အခွင့်မရသည်ဖြစ်၍ မညှဉ်းဆဲနိုင်ဘဲ ဖဲသွား လတ္တံ့ဟု ဟောတော်မူ၏။

‘လိပ်သည် အင်္ဂါတို့ကို မိမိပိုင် အခွံအတွင်း၌ သွတ်သွင်းထား သကဲ့သို့’ ရဟန်းသည် စိတ် အကြံအစည်တို့ကို ကောင်းစွာ ထိန်းထားပါလျှင် တဏှာဒိဋ္ဌိ အမှီမခံရဘဲ တစ်ပါးပုဂ္ဂိုလ်ကို မထိခိုက် မညှဉ်းဆဲမူ၍ ချုပ်ငြိမ်းရာ၏။ တစ်စုံ တစ်ယောက်ကိုမျှ မစွပ်စွဲ မပြောဆိုရာ။

တတိယသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၉) ၄ - အာသီဝိသဝဂ် ===

၄ - ပဌမ ဒါရုက္ခန္ဓောပမသုတ်

၂၄၁။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ကောသမ္ဗိပြည် ဂင်္ဂါမြစ်ကမ်းနား၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ မြတ်စွာ ဘုရားသည် ဂင်္ဂါမြစ်ရေ အယဉ်ဖြင့် မျော၍ လာသော ကြီးစွာသော သစ်တုံးကို မြင်တော်မူသော် “ရဟန်းတို့ ဂင်္ဂါမြစ်ရေ အယဉ်ဖြင့် မျော၍ လာသော ကြီးစွာသော သစ်တုံးကို သင်တို့ မြင်ကြကုန်၏လော” ဟု ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား မြင်ကြပါကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အကယ်၍ သစ်တုံးသည် ဤမှာဘက်ကမ်းသို့ မရောက်ခဲ့ပါလျှင်၊ ထိုမှာဘက်ကမ်းသို့ မရောက်ခဲ့ပါလျှင်၊ အလယ်၌ မနစ်မြုပ်ခဲ့ပါလျှင်၊ ကြည်းကုန်း၌ မတင်ခဲ့ပါလျှင်၊ လူတို့ မဆယ်ယူခဲ့ပါလျှင်၊ နတ်တို့ မဆယ်ယူခဲ့ပါလျှင်၊ ဝဲစုပ် ယူခဲ့ပါလျှင်၊ အတွင်း၌ မဆွေးမပုပ်ခဲ့ပါလျှင် ထိုသစ်တုံးသည် သမုဒ္ဒရာသို့ ညွတ်သည် သမုဒ္ဒရာသို့ ကိုင်းသည် သမုဒ္ဒရာသို့ ရှိုင်းသည် ဖြစ်လတ္တံ့။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဂင်္ဂါမြစ်၏ ရေအယဉ်သည် သမုဒ္ဒရာသို့ ညွတ်သည် သမုဒ္ဒရာသို့ ကိုင်းသည် သမုဒ္ဒရာသို့ ရှိုင်းသည် ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤအတူ သင်တို့သည်လည်း ဤမှာဘက်ကမ်းသို့ မရောက်ခဲ့ပါလျှင်၊ ထိုမှာဘက်ကမ်းသို့ မကပ်ရောက် ကြပါလျှင်၊ အလယ်၌ မနစ်မြုပ်ကြပါလျှင်၊ ကြည်းကုန်း၌ မတင်ကြပါလျှင်၊ လူတို့ မဆယ်ယူကြပါလျှင်၊ နတ်တို့ မဆယ်ယူ ကြပါလျှင်၊ ဝဲစုပ်ယူကြပါလျှင်၊ အတွင်း၌ မဆွေးမပုပ်ကြပါလျှင် သင်တို့သည် နိဗ္ဗာန်သို့ ညွတ်ကုန်သည် နိဗ္ဗာန်သို့ ကိုင်းကုန်သည် နိဗ္ဗာန်သို့ ရှိုင်းကုန်သည် ဖြစ်လတ္တံ့။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ကောင်းစွာ မြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ သည် နိဗ္ဗာန်သို့ ညွတ်သည် နိဗ္ဗာန်သို့ ကိုင်းသည် နိဗ္ဗာန်သို့ ရှိုင်းသည် ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

ဤသို့ မိန့်တော်မူလျှင် ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- “မြတ်စွာဘုရား ဤမှာ ဘက်ကမ်းဟူသည် အဘယ်ပါနည်း၊ ထိုမှာဘက်ကမ်းဟူသည် အဘယ်ပါနည်း၊ အလယ်၌ နစ်မြုပ်ခြင်းဟူသည် အဘယ် ပါနည်း၊ ကြည်းကုန်း၌ တင်မှုဟူသည် အဘယ်ပါနည်း၊ လူတို့ ဆယ်ယူမှုဟူသည် အဘယ်ပါနည်း၊ နတ်တို့ ဆယ်ယူမှု ဟူသည် အဘယ်ပါနည်း၊ ဝဲစုပ်ယူမှုဟူသည် အဘယ်ပါနည်း၊ အတွင်း၌ ပုပ်ဆွေးမှုဟူသည် အဘယ်ပါနည်း” ဟု (လျှောက် ၏)။

ရဟန်း “ဤမှာဘက်ကမ်း” ဟူသော ဤအမည်သည် အတွင်းဖြစ်သော တည်ရာ ‘အဇ္ဈတ္တိကာယတန’ ခြောက်ပါးတို့၏ အမည်တည်း။ ရဟန်း “ထိုမှာဘက်ကမ်း” ဟူသော ဤအမည်သည် အပင်ဖြစ်သော တည်ရာ ‘ဗာဟိရာယတန’ ခြောက်ပါးတို့၏ အမည်တည်း။ ရဟန်း “အလယ်၌ နစ်မြုပ်ခြင်း” ဟူသော ဤအမည်သည် နှစ်သက်စွဲမက်မှု ‘နန္ဒီရာဂ’ ၏ အမည်တည်း။ ရဟန်း “ကြည်းကုန်း၌ တင်မှု” ဟူသော ဤအမည်သည် ငါဟူသော ထောင်လွှားသည့် ‘မာန’ ၏ အမည် တည်း။

ရဟန်း “လူတို့ ဆယ်ယူမှု” ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်း ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် လူတို့နှင့် ရောနှောသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ အတူတကွ နှစ်သက်မှုရှိ၏။ အတူတကွ စိုးရိမ်မှုရှိ၏။ လူတို့ ချမ်းသာသည် ရှိသော် ချမ်းသာ၏။ လူတို့ ဆင်းရဲသည်ရှိသော် ဆင်းရဲ၏။ ပြုဖွယ်ကိစ္စတို့ ပေါ်ပေါက် လာကုန်သည် ရှိသော် မိမိသည်ပင် ထိုကိစ္စတို့၌ အားထုတ် ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်း ဤသို့ ဖြစ်မှုကို ‘လူတို့ဆယ်ယူမှု’ ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်း “နတ်တို့ ဆယ်ယူမှု” ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်း ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းသည် “ငါသည် ဤသီလအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဤခြီးခြံမှုအကျင့်အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဤ အကျင့် မြတ်အားဖြင့် လည်းကောင်း ထင်ရှားသောနတ်သော် လည်းကောင်း၊ မထင်ရှားသောနတ်သော်

လည်းကောင်း ဖြစ်ရလိမ့်မည်” ဟု တစ်ခုခုသော နတ် အဖြစ်ကို တောင့်တ၍ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံး၏။ ရဟန်း ဤသို့ တောင့်တမှုကို ‘နတ်တို့ ဆယ်ယူမှု’ ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်း “ဝဲစုပိမ္မ” ဟူသော ဤအမည်သည် ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့၏ အမည်တည်း။

ရဟန်း “အတွင်း၌ ပုပ်ဆွေးမှု” ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်း ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းသည် သီလမရှိ၊ ယုတ်ညံ့သော သဘောရှိ၏။ မစင်ကြယ်သည် ဖြစ်၍ ယုံမှားအပ်သော အကျင့်ရှိ၏။ ဖုံးလွှမ်းအပ်သော အမှုရှိ၏။ ရဟန်း မဟုတ်ဘဲလျက် ရဟန်းဟု ဝန်ခံ၏။ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးသူ မဟုတ်ဘဲလျက် အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးသူ ဟု ဝန်ခံ၏။ အတွင်းပုပ်၏။ ထိုလေသာဖြင့် စိုစွတ်၏။ အမှိုက် သရိုက်ကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ ရဟန်း ဤသည်ကို ‘အတွင်း၌ ပုပ်ဆွေးမှု’ ဟု ဆိုအပ်၏။

ထိုအခါ နန္ဒမည်သော နွားကျောင်းသားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ အနီး၌ ရပ်လျက် ရှိ၏။ ထိုအခါ နန္ဒမည်သော နွားကျောင်းသားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ထား၏ - “အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် ဤမှာဘက် ကမ်းသို့ ကပ်ရောက်သည် မဟုတ်ပါ။ ထိုမှာဘက်ကမ်းသို့လည်း ကပ်ရောက်သည် မဟုတ်ပါ။ အလယ်၌လည်း နစ်မြုပ်လိမ့် မည် မဟုတ်ပါ။ ကြည်းကုန်း၌လည်း တင်လိမ့်မည် မဟုတ်ပါ။ တပည့်တော်ကို လူတို့လည်း ဆယ်ယူလိမ့်မည် မဟုတ်ပါ။ နတ်တို့လည်း ဆယ်ယူလိမ့်မည် မဟုတ်ပါ။ ဝဲသည်လည်း စုပ်ယူနိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်ပါ။ အတွင်း၌လည်း မပုပ်ဆွေးပါ။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံ၌ ရှင်အဖြစ်ကို ရလိုပါ၏။ ပဉ္စင်းအဖြစ်ကို ရလိုပါ၏” ဟု လျှောက်ထား၏။

နန္ဒ သို့ဖြစ်လျှင် သင်သည် နွားရှင်တို့အား နွားတို့ကို အပ်ချေဦးလော့ဟု မိန့်တော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရား နွားမတို့သည် နွားကလေးတို့ကို ခင်တွယ်ကြသည်ဖြစ်၍ အလိုအလျောက် ပြန်သွားကြ ပါကုန်လတ္တံ့ ဟု လျှောက်၏။ နန္ဒ သင်သည် နွားရှင်တို့အား နွားတို့ကို အပ်ရမည်သာတည်း ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထိုအခါ နန္ဒမည်သော နွားကျောင်းသားသည် နွားရှင်တို့အား နွားတို့ကို အပ်ခဲ့၍ မြတ်စွာဘုရား ထံသို့ ချဉ်းကပ် ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား “အသျှင်ဘုရား နွားရှင်တို့အား နွားတို့ကို အပ်ခဲ့ပါပြီ။ တပည့်တော်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံ၌ ရှင်အဖြစ်ကို ရလိုပါ၏။ ပဉ္စင်းအဖြစ်ကို ရလိုပါ၏” ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။ နန္ဒမည်သော နွားကျောင်းသား သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံ၌ ရှင်အဖြစ်ကို ရလေ၏။ ပဉ္စင်းအဖြစ်ကို ရလေ၏။ အသျှင်နန္ဒသည် ပဉ္စင်းဖြစ်၍ မကြာမြင့်မီ တစ်ပါးတည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်လျက်။။။ အသျှင် နန္ဒသည် ရဟန္တာတို့တွင် တစ်ပါး အပါအဝင် ဖြစ်လေ၏။

စတုတ္ထသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၉) ၄ - အာသိဝိသဝဂ် ===

၅ - ဒုတိယ ဒါရုက္ခန္ဓောပမသုတ်

၂၄၂။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ကိမိလမြို့ ဝင်္ဂီမြစ်ကမ်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝင်္ဂီမြစ်ရေ အလျဉ်ဖြင့် မျော၍ လာသော ကြီးစွာသော သစ်တုံးကို မြင်တော်မူသော် “ရဟန်းတို့ ဝင်္ဂီမြစ်ရေ အလျဉ်ဖြင့် မျော၍ လာသော ထိုကြီးစွာသော သစ်တုံးကို သင်တို့ မြင်ကြ ကုန်၏လော” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား မြင်ကြပါ ကုန်၏။ပ။

ဤသို့ မိန့်တော်မူလေလျှင် အသျှင်ကိမိလသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ထား၏- အသျှင်ဘုရား ဤမှာဘက်ကမ်းဟူသည် အဘယ်ပါနည်း။ပ။ ကိမိလအတွင်း၌ ပုပ်ဆွေးမှုသည် အဘယ်ပါနည်း။ ကိမိလ ဤသာသနာ တော်၌ ရဟန်းသည် တစ်ခုခုသော အာပတ်သို့ ရောက်လျက် ရှိ၏။ ယင်းသို့သဘောရှိသော အာပတ်မှ ထမြောက်ခြင်း သည် မထင်၊ ကိမိလ ဤအမှုကို အတွင်း၌ ပုပ်ဆွေးမှုဟု ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၉) ၄ - အာသိဝိသဝဂ် ===

၆ - အဝဿုတပရိယာယသုတ်

၂၄၃။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သက္ကတိုင်း ကပိလဝတ်ပြည် နိဂြောဓာရုံကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ကပိလဝတ်ပြည်သား သာကီဝင်မင်းတို့အား ပြုလုပ်ပြီးခါစဖြစ်၍ ရဟန်းသော် လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏားသော် လည်းကောင်း၊ တစ်ဦးတစ်ယောက်သော လူသော် လည်းကောင်း မနေဖူးသေးသော အသစ်ဖြစ်သော မင်းကွန်းသည် ရှိ၏။ ထိုအခါ ကပိလဝတ်မြို့သား သာကီဝင်မင်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကြ ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ထားကုန်၏- “အသျှင်ဘုရား ဤကပိလဝတ်ပြည်သား သာကီဝင်မင်းတို့အား ပြုလုပ်ပြီးခါစဖြစ်၍ ရဟန်းသော် လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏားသော် လည်းကောင်း၊ တစ်ဦးတစ်ယောက် သော လူသော် လည်းကောင်း မနေဖူးသေးသော အသစ်ဖြစ်သော မင်းကွန်းသည် ရှိပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား ရှေးဦးစွာ သုံးဆောင်ပြီးသည်ကို နောက်မှ ကပိလဝတ်ပြည်သား သာကီဝင်မင်း တို့သည် သုံးဆောင်ကုန်လတ္တံ့၊ ထိုသို့ သုံးဆောင်ခြင်း သည် ကပိလဝတ်ပြည်သား သာကီဝင်မင်း တို့အား ကြာမြင့်စွာ စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ရာပါ၏” ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။ မြတ်စွာဘုရား သည် ဆိတ်ဆိတ် နေသဖြင့် လက်ခံတော်မူ၏။

ထိုအခါ ကပိလဝတ်ပြည်သား သာကီဝင်မင်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ လက်ခံခြင်းကို သိရှိကုန်၍ နေရာမှ ထကြကာ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးကြပြီးလျှင် အရိုအသေပြုကာ မင်းကွန်းသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် မင်းကွန်းကို အခင်းပြည့် ခင်းသည့် ပြင် နေရာတို့ကို ကောင်းစွာ ပြင်ဆင်၍ ရေအိုးကြီးကို တည်ထားကာ ဆီမီးကို ထွန်းညှိကြပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို

လျှောက်ကုန်၏- “အသျှင်ဘုရား မင်းကွန်းကို အခင်းပြည့် ခင်းပြီးပါပြီ၊ နေရာတို့ကို ပြင်ဆင်ပြီးပါပြီ၊ ရေအိုးကြီးကိုလည်း တည်ထားပြီးပါပြီ၊ ဆီမီးကိုလည်း ညှိထွန်းပြီးပါပြီ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ယခု ကြွရန်အချိန်ကို သိတော်မူပါ၏။ (ကြွရန်မှာ မြတ်စွာဘုရား၏ အလိုအတိုင်းပင် ဖြစ်ပါသည်)” ဟု လျှောက်ကုန်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်တော်မူ၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူလျက် ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ အသစ်ဖြစ်သော မင်းကွန်းသို့ ချဉ်းကပ်ကာ ခြေတော်တို့ကို ဆေးကြော၍ မင်းကွန်းသို့ ဝင်တော်မူပြီးလျှင် အလယ်တိုင်ကို မှီပြီးနောက် အရှေ့အရပ်သို့ မျက်နှာမူလျက် ထိုင်နေတော်မူ၏။ ရဟန်းသံဃာသည်လည်း ခြေတို့ကို ဆေးကြောကာ မင်းကွန်းသို့ ဝင်ကြပြီးလျှင် အနောက်နံရံကို မှီကုန်၍ အရှေ့အရပ်သို့ မျက်နှာမူလျက် မြတ်စွာဘုရားကိုသာ ရှေးရှုမူလျက် ထိုင်နေ ကုန်၏။ ကပိလဝတ်ပြည်သား သာကီဝင်မင်းတို့သည်လည်း ခြေတို့ကို ဆေးကြော၍ မင်းကွန်းသို့ ဝင်ကြပြီးလျှင် အရှေ့နံရံကို မှီကုန်၍ အနောက်အရပ်သို့ မျက်နှာမူကာ မြတ်စွာဘုရားကိုသာ ရှေးရှုမူလျက် ထိုင်နေကုန်၏။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ကပိလဝတ်ပြည်သား သာကီဝင်မင်းတို့ကို ညဉ့်နက်သည့် တိုင်အောင် တရားစကားဖြင့် အကျိုးစီးပွား ကို ပြုလျက် တရားကို ဆောက်တည်စေကာ တရားကျင့်သုံးရန် ထက်သန်ရွှင်လန်းစေ၍ “ဂေါတမ နွယ်ဖွား သာကီဝင်မင်း များတို့ ညဉ့်သန်းခေါင် လွန်လေပြီ၊ ယခု သွားရန် အချိန်ကို သင်တို့ သိကုန်၏။ (သွားရန်မှာ သင်တို့ အလိုအတိုင်းပင် ဖြစ်သည်)” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု ကပိလဝတ်ပြည်သား သာကီဝင်မင်း တို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော်ကို ဝန်ခံကြပြီးလျှင် နေရာမှထကြကာ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးကုန်၍ အရိုအသေပြုကာ ဖဲခွါသွားကြ ကုန်၏။

ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ကပိလဝတ်ပြည်သား သာကီဝင်မင်းတို့ ဖဲသွား၍ မကြာမီ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်အား “မောဂ္ဂလာန် ရဟန်းသံဃာသည် ထိုင်းမှိုင်းခြင်း ‘ထိနမိဒ္ဓ’ ကင်းလျက် ရှိ၏။ မောဂ္ဂလာန် သင်သည် ရဟန်းတို့အား တရားနှင့် စပ်သော စကားကို ဟောကြားလော့၊ ငါ၏ ကျောက်ကုန်းသည် ညောင်းညာ၏။ ငါသည် ထိုကျောက်ကုန်းကို ဆန့်ဦးအံ့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ စကားကို ဝန်ခံ၏။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ဒုက္ခသင်္ကန်းကြီးကို လေးထပ်ခင်းစေပြီးလျှင် ခြေတစ်ဖက်၌ ခြေတစ်ဖက် ကို စဉ်းငယ်လွန်ကာ တင်ထား၍ အောက်မေ့ခြင်း ‘သတိ’ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္မဇဉ်’နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ထအံ့ဟု နှလုံးသွင်းလျက် လက်ယာနံတောင်းဖြင့် မြတ်သော အိပ်ခြင်းကို ပြုတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ရဟန်းတို့ကို “ငါ့သျှင်ရဟန်းတို့” ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ “ငါ့သျှင်” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်အား တုံ့ပြန်ကြကုန်၏။

အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏- ငါ့သျှင်တို့ သင်တို့အား ကိလေသာ စိုစွတ်ကြောင်းကို လည်းကောင်း၊ ကိလေသာ မစိုစွတ်ကြောင်းကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့။ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့၊ ဟောပေအံ့။ “ငါ့သျှင် ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်အား ဝန်ခံကြကုန်၏။ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ငါ့သျှင်တို့ အဘယ်သို့လျှင် ကိလေသာ စိုစွတ်သူ ဖြစ်သနည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် အဆင်းကို မြင်သော် နှစ်သက်ဖွယ် သဘောရှိသော အဆင်း၌ တပ်မက်၏။ မနှစ်သက်ဖွယ် သဘောရှိသော အဆင်း၌ အမျက်ထွက်၏။ ခန္ဓာကိုယ်၌ မထင်သော သတိရှိသည် ဖြစ်ရကား ယုတ်ညံ့သော စိတ်ရှိလျက်နေ၏။ ဖြစ်ပြီး ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်ကုန်သော ထိုယုတ်ညံ့ကုန်သော အကုသိုလ်တရားတို့ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ငြိမ်းရာ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်ပညာကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ပ။

လျှာဖြင့် အရသာကို လျက်သော်။ပ။ စိတ်ဖြင့် သဘောတရားကို သိသော် နှစ်သက်ဖွယ် သဘောရှိသော သဘော တရား၌ တပ်မက်၏။ မနှစ်သက်ဖွယ် သဘောရှိသော သဘောတရား၌ အမျက် ထွက်၏။ ခန္ဓာကိုယ်၌ မထင်သော သတိရှိ သည် ဖြစ်ရကား ယုတ်ညံ့သော စိတ်ရှိလျက် နေ၏။ ဖြစ်ပြီး ဖြစ်ဆဲဖြစ်ကုန်သော ထိုယုတ်ညံ့ကုန်သော အကုသိုလ်တရားတို့ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ငြိမ်းရာ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ် ပညာ ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။

ငါ့သျှင်တို့ ဤရဟန်းကို မျက်စိဖြင့် မြင်အပ်ကုန်သော အဆင်းတို့၌ ကိလေသာ စိုစွတ်သူ။ပ။ လျှာဖြင့် လျက်အပ်ကုန်သော အရသာတို့၌ ကိလေသာ စိုစွတ်သူ။ပ။ စိတ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော သဘောတရားတို့၌ ကိလေသာ စိုစွတ်သူဟု ဆိုအပ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့ နေလေ့ရှိသော ရဟန်းကို မာရ်သည် မျက်စိမှလည်း ကပ်ရောက်ခဲ့မှု မာရ်သည် အခွင့်ကို ရပေရာ၏။ မာရ်သည် အကြောင်းကို ရပေရာ၏။ပ။ ထိုရဟန်းကို မာရ်သည် လျှာမှလည်း ကပ်ရောက်ခဲ့မှု မာရ်သည် အခွင့်ကို ရပေရာ ၏။ မာရ်သည် အကြောင်းကို ရပေရာ၏။ပ။ ထိုရဟန်းကို မာရ်သည် စိတ်မှလည်း ကပ်ရောက်ခဲ့မှု မာရ်သည် အခွင့်ကို ရပေရာ၏။ မာရ်သည် အကြောင်းကို ရပေရာ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဥပမာသော်ကား သွေ့ခြောက်သော နှစ်လွန်ပြီးသည် ဖြစ်၍ ဆွေးမြည့်နေသော ကျူအိမ်သည် လည်းကောင်း၊ မြက်မိုးအိမ်သည် လည်းကောင်း ရှိ၏။ ယောက်ျားသည် ထိုအိမ်သို့ ရဲရဲတောက်သော မြက်မီးရှူးဖြင့် အရှေ့ အရပ်မှလည်း ကပ်ရောက်ခဲ့မှု မီးသည် လောင်ရန် အခွင့်ကို ရပေရာ၏။ မီးသည် လောင်ရန် အကြောင်းကို ရပေရာ၏။ ယောက်ျားသည် ထိုအိမ်သို့ ရဲရဲတောက်သော မြက်မီးရှူးဖြင့် အနောက်အရပ်မှလည်း ကပ်ရောက်ခဲ့မှု။ပ။ ထိုအိမ်သို့ မြောက်အရပ်မှလည်း ကပ်ရောက် ခဲ့မှု။ ထိုအိမ်သို့ တောင်အရပ်မှလည်း ကပ်ရောက်ခဲ့မှု။ ထိုအိမ်သို့ အောက်အရပ်မှလည်း ကပ်ရောက်ခဲ့မှု။ ထိုအိမ်သို့ အထက်အရပ်မှလည်း ကပ်ရောက်ခဲ့မှု။ ယောက်ျားသည် ထိုအိမ်သို့ ရဲရဲတောက်သော မြက်မီးရှူးဖြင့် တစ်နေရာရာမှလည်း ကပ်ရောက်ခဲ့မှု မီးသည် လောင်ရန် အခွင့်ကို ရပေရာ၏။ မီးသည် လောင်ရန် အကြောင်းကို ရပေရာ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူ ဤသို့ နေလေ့ရှိသော ထိုရဟန်းကို မာရ်သည် မျက်စိမှလည်း ကပ်ရောက်ခဲ့မှု မာရ်သည် အခွင့် ကို ရပေရာ၏။ မာရ်သည် အကြောင်းကို ရပေရာ၏။ပ။ ထိုရဟန်းကို မာရ်သည် လျှာမှလည်း ကပ်ရောက်ခဲ့မှု မာရ်သည် အခွင့်ကို ရပေရာ၏။ မာရ်သည် အကြောင်းကို ရပေရာ၏။ပ။ ထိုရဟန်းကို မာရ်သည် စိတ်မှလည်း ကပ်ရောက်ခဲ့မှု မာရ်သည် အခွင့်ကို ရပေရာ၏။ မာရ်သည် အကြောင်းကို ရပေရာ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့ နေလေ့ရှိသော ရဟန်းကို အဆင်းတို့သည် ဖိနှိပ် လွှမ်းမိုးကုန်၏။ ရဟန်းသည် အဆင်းတို့ကို မဖိနှိပ် မလွှမ်းမိုးနိုင်။ ရဟန်းကို အသံတို့သည် ဖိနှိပ်လွှမ်းမိုးကုန်၏။ ရဟန်းသည် အသံတို့ကို မဖိနှိပ်မလွှမ်းမိုးနိုင်။ ရဟန်းကို အနံ့ တို့သည် ဖိနှိပ်လွှမ်းမိုးကုန်၏။ ရဟန်းသည် အနံ့တို့ကို မဖိနှိပ်မလွှမ်းမိုးနိုင်။ ရဟန်းကို အရသာတို့သည် ဖိနှိပ်လွှမ်းမိုး ကုန်၏။ ရဟန်းသည် အရသာတို့ကို မဖိနှိပ်မလွှမ်းမိုးနိုင်။ ရဟန်းကို အတွေ့အထိတို့သည် ဖိနှိပ်လွှမ်းမိုးကုန်၏။ ရဟန်း သည် အတွေ့အထိ တို့ကို မဖိနှိပ်မလွှမ်းမိုးနိုင်။ ရဟန်းကို သဘောတရားတို့သည် ဖိနှိပ်လွှမ်းမိုးကုန်၏။ ရဟန်းသည် သဘောတရားတို့ကို မဖိနှိပ်မလွှမ်းမိုးနိုင်။ ငါ့သျှင်တို့ ဤရဟန်းကို အဆင်းတို့ လွှမ်းမိုးခံရသည်ဖြစ်၍ အသံတို့ လွှမ်းမိုး ခံရသည်ဖြစ်၍ အနံ့တို့ လွှမ်းမိုးခံရသည်ဖြစ်၍ အရသာတို့ လွှမ်းမိုးခံရသည်ဖြစ်၍ အတွေ့အထိတို့ လွှမ်းမိုးခံရသည်ဖြစ်၍ သဘောတရားတို့ လွှမ်းမိုးခံရသည်ဖြစ်၍ အလွှမ်းမိုးခံသူဟု ဆိုအပ်၏။ (မိမိက) မလွှမ်းမိုးနိုင်သူ ဟု ဆိုအပ်၏။

ညစ်ညူးစေတတ်ကုန်သော တစ်ဖန် ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော ပူပန်ခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော နောင်အခါ ပဋိသန္ဓေနေမှု အို့မှု သေမှုတို့ကို ဖြစ်စေနိုင်ကုန်သော ယုတ်ညံ့ကုန်သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုရဟန်းကို ဖိနှိပ် လွှမ်းမိုးကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့လျှင် ကိလေသာ စိုစွတ်သူ ဖြစ်ပေ၏။

ငါ့သျှင်တို့ အဘယ်သို့လျှင် ကိလေသာ မစိုစွတ်သူ ဖြစ်သနည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မျက်စိ ဖြင့် အဆင်းကို မြင်သော် နှစ်သက်ဖွယ် သဘောရှိသော အဆင်းတို့၌ မတပ်မက်၊ မနှစ်သက်ဖွယ် သဘောရှိသော အဆင်းတို့၌ အမျက်မထွက်၊ ခန္ဓာကိုယ်၌ ထင်သော သတိရှိသည် ဖြစ်ရကား မြင့်မြတ်သော စိတ်ဖြင့် နေ၏။ ဖြစ်ပြီး ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်ကုန်သော ထိုယုတ်ညံ့ကုန်သော အကုသိုလ်တရားတို့ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ငြိမ်းရာ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်ပညာကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ပ။

လျှာဖြင့် အရသာကို လျက်သော်။ပ။ စိတ်ဖြင့် သဘောတရားကို သိသော် နှစ်သက်ဖွယ် သဘောတရား၌ မတပ်မက်၊ မနှစ်သက်ဖွယ် သဘောတရား၌ အမျက်မထွက်၊ ခန္ဓာကိုယ်၌ ထင်သော သတိရှိသည် ဖြစ်ရကား မြင့်မြတ်သော စိတ်ဖြင့် နေ၏။ ဖြစ်ပြီး ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်ကုန်သော ထိုယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ငြိမ်းရာ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ် ပညာကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤရဟန်းကို မျက်စိဖြင့် မြင်အပ်ကုန်သော အဆင်းတို့၌ ကိလေသာ မစိုစွတ်သူ။ပ။ လျှာဖြင့် လျက်အပ် ကုန်သော အရသာတို့၌ ကိလေသာ မစိုစွတ်သူ။ပ။ စိတ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော သဘောတရားတို့၌ ကိလေသာ မစိုစွတ်သူ ဟု ဆိုအပ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့ နေလေ့ရှိသော ထိုရဟန်းကို မာရ်သည် မျက်စိမှလည်း အကယ်၍ ကပ်ရောက်ငြားအံ့၊ မာရ်သည် အခွင့်ကို မရနိုင်။ပ။ ထိုရဟန်းကို မာရ်သည် လျှာမှလည်း အကယ်၍ ကပ်ရောက်ငြားအံ့။ပ။ ထိုရဟန်းကို မာရ်သည် စိတ်မှလည်း အကယ်၍ ကပ်ရောက်ငြားအံ့၊ မာရ်သည် အခွင့်ကိုမရနိုင်၊ မာရ်သည် အကြောင်းကို မရနိုင်။

ငါ့သျှင်တို့ ဥပမာအားဖြင့် ထူထဲသော မြေစိုင်ရှိသော အင်္ဂါတေဖြင့် လိမ်းကျံအပ်သော အထွတ် တပ်အပ်သော ကျောင်းသော် လည်းကောင်း၊ ဇရပ်သော် လည်းကောင်း ရှိ၏။ ယောက်ျားသည် ထိုကျောင်းဇရပ်သို့ ရဲရဲတောက်သော မြက်မီးရှူးဖြင့် အရှေ့အရပ်မှလည်း အကယ်၍ ကပ်ရောက်ငြားအံ့၊ မီးသည် အခွင့်ကို မရရာ၊ မီးသည် အကြောင်းကို မရရာ။ပ။ ထိုကျောင်းဇရပ်သို့ အနောက်အရပ်မှ၊ မြောက်အရပ်မှ၊ တောင်အရပ်မှ၊ အောက်အရပ်မှ၊ အထက်အရပ်မှ ယောက်ျားသည် ထိုကျောင်းဇရပ်သို့ ရဲရဲတောက်သော မြက်မီးရှူးဖြင့် တစ်နေရာရာမှ အကယ်၍ ကပ်ရောက်ငြားအံ့၊ မီးသည် အခွင့်ကို မရရာ၊ မီးသည်အကြောင်းကို မရရာ။

ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူ ဤသို့ နေလေ့ရှိသော ထိုရဟန်းကို မာရ်သည် မျက်စိမှလည်း အကယ်၍ ကပ်ရောက်ငြားအံ့၊ မာရ်သည် အခွင့်ကို မရနိုင်၊ မာရ်သည် အကြောင်းကို မရနိုင်။ပ။ ထိုရဟန်းကို မာရ်သည် စိတ်မှလည်း အကယ်၍ ကပ်ရောက်ငြားအံ့၊ မာရ်သည် အခွင့်ကို မရနိုင်၊ မာရ်သည် အကြောင်းကို မရနိုင်။

ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့ နေလေ့ရှိသော ရဟန်းသည် အဆင်းတို့ကို ဖိနှိပ် လွှမ်းမိုးနိုင်၏။ ရဟန်းကို အဆင်းတို့သည် မဖိနှိပ် မလွှမ်းမိုးနိုင်ကုန်။ ရဟန်းသည် အသံတို့ကို ဖိနှိပ်လွှမ်းမိုးနိုင်၏။ ရဟန်းကို အသံတို့သည် မဖိနှိပ် မလွှမ်းမိုးနိုင်ကုန်။ ရဟန်း သည် အနံ့တို့ကို ဖိနှိပ်လွှမ်းမိုးနိုင်၏။ ရဟန်းကို အနံ့တို့သည် မဖိနှိပ် မလွှမ်းမိုးနိုင်ကုန်။ ရဟန်းသည် အရသာတို့ကို ဖိနှိပ် လွှမ်းမိုးနိုင်၏။ ရဟန်းကို အရသာတို့သည် မဖိနှိပ် မလွှမ်းမိုးနိုင်ကုန်။ ရဟန်းသည် အတွေ့အထိတို့ကို ဖိနှိပ် လွှမ်းမိုးနိုင်၏။

ရဟန်းကို အတွေ့အထိတို့သည် မဖိနှိပ် မလွှမ်းမိုးနိုင်ကုန်။ ရဟန်းသည် သဘောတရားတို့ကို ဖိနှိပ် လွှမ်းမိုးနိုင်၏။ ရဟန်း ကို သဘောတရားတို့သည် မဖိနှိပ် မလွှမ်းမိုးနိုင်ကုန်။

ငါ့သျှင်တို့ ဤရဟန်းကို အဆင်းတို့ကို လွှမ်းမိုးနိုင်သူ ဖြစ်၍ အသံတို့ကို လွှမ်းမိုးနိုင်သူ ဖြစ်၍ အနံ့တို့ကို လွှမ်းမိုးနိုင်သူ ဖြစ်၍ အရသာတို့ကို လွှမ်းမိုးနိုင်သူ ဖြစ်၍ အတွေ့အထိတို့ကို လွှမ်းမိုးနိုင်သူ ဖြစ်၍ သဘောတရားတို့ကို လွှမ်းမိုး နိုင်သူ ဖြစ်၍ လွှမ်းမိုးနိုင်သူဟု ဆိုအပ်၏။ ထိုရဟန်းကို တစ်စုံတစ်ခုသော ကိလေသာတို့သည် မလွှမ်းမိုးနိုင်။

ထိုရဟန်းသည် ညစ်ညူးစေတတ်ကုန်သော တစ်ဖန် ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော ပူပန်ခြင်း နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော ဆင်းရဲသော အကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော နောင်အခါ ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှုတို့ကို ဖြစ်စေနိုင်ကုန်သော ထိုယုတ်ညံ့ကုန်သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို ဖိနှိပ်လွှမ်းမိုးနိုင်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့လျှင် ကိလေသာ မစိုစွတ်သူ ဖြစ်၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် (ကျိန်းစက်ရာမှ) ထတော်မူ၍ “မောဂ္ဂလာန် ကောင်းပေစွ၊ ကောင်းပေစွ။ မောဂ္ဂလာန် သင်သည် ရဟန်းတို့အား ကိလေသာ စိုစွတ်ကြောင်းကို လည်းကောင်း၊ ကိလေသာ မစိုစွတ်ကြောင်းကို လည်းကောင်း ကောင်းစွာဟော၏” ဟု အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ကို မိန့်တော်မူ၏။ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ဤတရားဒေသနာကို ဟောတော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ခွင့်ပြု လက်ခံတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်၏ တရားကို နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ကြ ကုန်ပြီ။

ဆဋ္ဌသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၉) ၄ - အာသီဝိသဝဂ် ===

၇ - ဒုက္ခဓမ္မသုတ်

၂၄၄။ ရဟန်းတို့ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းတရား အားလုံးတို့၏သာလျှင် ဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသော ရဟန်းသည် ကာမတို့ကို မြင်ကုန်၏။ ယင်းသို့ ကာမတို့ကို မြင်သော ရဟန်းအား ကာမတို့၌ လိုချင်မှု ငြိကပ်မှု မိန်းမောမှု ပူပန်မှု တရားသည် မကိန်းအောင်နိုင်။ ထိုသို့ မကိန်းအောင်းနိုင်သော ထိုရဟန်း သည် သွားခြင်းကို လည်းကောင်း၊ နေခြင်းကို လည်းကောင်း လျော်စွာ သိ၏။ ယင်းသို့ လျော်စွာ သိ၍ သွားသော နေသော ရဟန်းအား မက်မောမှု ‘အဘိဇ္ဈာ’ နှလုံးမသာမှု ‘ဒေါမနဿ’ ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရား တို့သည် မကိန်းအောင်းနိုင်ကုန်။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းတရား အားလုံးတို့၏သာလျှင် ဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသနည်း။ “ ဤကား ရုပ်တည်း၊ ဤကား ရုပ်၏ ဖြစ်ခြင်း (ဖြစ်ကြောင်း) တည်း၊ ဤကား ရုပ်၏ ချုပ်ခြင်း (ချုပ်ကြောင်း) တည်း၊ ဤကား ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ တည်း။။ပ။ ဤကား မှတ်သားမှု ‘သညာ’ တည်း။ ဤကား ပြုပြင်မှု ‘သင်္ခါရ’ တို့တည်း။ ဤကား သိမှု ‘ဝိညာဏ်’ တည်း၊ ဤကား သိမှု ‘ဝိညာဏ်’ ၏ ဖြစ်ခြင်း (ဖြစ်ကြောင်း) တည်း၊ ဤကား သိမှု ‘ဝိညာဏ်’ ၏ချုပ်ခြင်း (ချုပ်ကြောင်း)တည်း ”။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း

တရား အားလုံးတို့၏သာလျှင် ဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ကာမတို့ကို မြင်ကုန်သနည်း၊ ယင်းသို့ မြင်သော ရဟန်းအား ကာမတို့၌ လိုချင်မှု ငြိကပ်မှု မိန်းမောမှု ပူပန်မှုတရားသည် မကိန်းအောင်းနိုင်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား အလှူကင်းသော မီးကျိုးတို့ဖြင့် ပြည့်လျက်ရှိသော တစ်သူထက် လွန်သော မီးကျိုးတွင်းသည် ရှိရာ၏။ ထို့နောက် အသက်ရှင်လိုသော မသေလိုသော ချမ်းသာကို အလိုရှိသော ဆင်းရဲကို စက်ဆုပ်သော ယောက်ျားသည် ရောက်လာရာ၏။ ထိုယောက်ျားကို အားကောင်းသော ယောက်ျားနှစ်ယောက်တို့သည် လက်ရုံး တစ်ဖက်စီကိုင်၍ ထိုမီးကျိုးတွင်းသို့ ဆွဲငင်ကုန်ရာ၏။ ထိုယောက်ျားသည် ဤသို့ ထိုသို့လည်း ကိုယ်ကို ရုံးဖယ်ရာ၏။ ထိုသို့ ရုံးဖယ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့် နည်း၊ ရဟန်းတို့ ထိုယောက်ျားသည် “ဤမီးကျိုးတွင်းသို့ ငါ ကျရောက်ရတော့အံ့၊ ထိုကျရောက်မှု အကြောင်းကြောင့် သေခြင်း သို့သော် လည်းကောင်း၊ သေလောက်နီးပါး ဖြစ်သော ဆင်းရဲဒုက္ခသို့သော် လည်းကောင်း ရောက်ရအံ့” ဟု သိပြီးဖြစ်သောကြောင့် တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ရဟန်းသည် ကာမတို့ကို မီးကျိုးတွင်းနှင့် တူစွာ မြင်ကုန်၏။ ကာမတို့ကို ယင်းသို့ မြင်နေသော ရဟန်းအား ကာမတို့၌ လိုချင်မှု ငြိကပ်မှု မိန်းမောမှု ပူပန်မှု တရားသည် မကိန်းအောင်းနိုင်။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် သွားခြင်းကို လည်းကောင်း၊ နေခြင်းကို လည်းကောင်း လျော်စွာသိသနည်း။ ယင်းသို့ လျော်စွာ သိ၍ နေသော ရဟန်းသို့ ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရား တို့သည် လိုက်၍ မနိုင်စက်နိုင်ကုန်။ ရဟန်း တို့ ဥပမာသော်ကား ယောက်ျားသည် ဆူးများစွာရှိသော တောသို့ဝင်ရာ၏။ ယောက်ျား၏ အရှေ့မှလည်း ဆူးရှိ၏။ အနောက်မှလည်း ဆူးရှိ၏။ မြောက်မှလည်း ဆူးရှိ၏။ တောင်မှလည်း ဆူးရှိ၏။ အောက်မှလည်း ဆူးရှိ၏။ အထက်မှလည်း ဆူးရှိ၏။ ထိုသူသည် “ငါ့ကို ဆူးမစူးပါစေနှင့်” ဟု သတိရှိလျက်သာလျှင် ရှေ့သို့လည်း တက်ရာ၏။ သတိရှိလျက်သာလျှင် နောက်သို့ လည်း ဆုတ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူ လောက၌ ဤချစ်ခင်ဖွယ်သဘော သာယာဖွယ်သဘောကို အရိယာဖြစ် သော မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်၌ ဆူးဟု ဆိုအပ်၏။ ဤသို့ ဆူးဟု သိ၍ စောင့်စည်းမှုကို လည်းကောင်း၊ မစောင့် စည်းမှုကို လည်းကောင်း သိအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မစောင့်စည်းမှု ဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် အဆင်းကို မြင်သော် ချစ်ခင်ဖွယ်သဘောရှိသော အဆင်း၌ တပ်မက်၏။ မချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိသော အဆင်း၌ အမျက် ထွက်၏။ ခန္ဓာကိုယ်၌ မထင်သော သတိရှိသည် ဖြစ်ရကား ယုတ်ညံ့သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ ဖြစ်ပြီး ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်ကုန်သော ထိုယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ငြိမ်းရာ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တ ဖိုလ်စိတ်နှင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ် ပညာကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ပ။

လျှာဖြင့် အရသာကို လျက်သော်။ပ။ စိတ်ဖြင့် သဘောတရားကို သိသော် ချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိသော သဘောတရား ၌ တပ်မက်၏။ မချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိသော သဘောတရား၌ အမျက် ထွက်၏။ ခန္ဓာကိုယ်၌ မထင်သော သတိရှိသည် ဖြစ်ရကား ယုတ်ညံ့သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ ဖြစ်ပြီး ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်ကုန်သော ထိုယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ငြိမ်းရာ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်နှင့် (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ် ပညာကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာမသိ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မစောင့်စည်းမှု ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် စောင့်စည်းမှု ဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် အဆင်းကို မြင်သော် ချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိသော အဆင်း၌ တပ်မက်၊ မချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိသော အဆင်း၌ အမျက် မထွက်၊ ခန္ဓာကိုယ်၌ ထင်သော သတိရှိသည် ဖြစ်ရကား

မြင့်မြတ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ ဖြစ်ပြီး ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်ကုန်သော ထိုယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ငြိမ်းရာ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တ ဖိုလ် စိတ်နှင့် (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ် ပညာကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ပ။

လျှာဖြင့် အရသာကို လျက်သော်။ပ။ စိတ်ဖြင့် သဘောတရားကို သိသော် ချစ်ခင်ဖွယ် သဘော ရှိသော သဘောတရား ၌ မတပ်မက်၊ မချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိသော သဘောတရား၌ အမျက်မထွက်၊ ခန္ဓာကိုယ်၌ ထင်သော သတိရှိသည် ဖြစ်ရကား မြင့်မြတ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ ဖြစ်ပြီး ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်ကုန်သော ထိုယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ငြိမ်းရာ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက် သော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်နှင့် (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ် ပညာကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် စောင့်စည်းမှု ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ သွားသော ဤသို့ နေသော ထိုရဟန်းအား တစ်ရံတစ်ခါ သတိမေ့လျော့သဖြင့် ပြေးသွားတတ်သော အကြံအစည်၊ နှောင်ဖွဲ့ကြောင်းဖြစ်ကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရား တို့သည် ပေါ်ပေါက်လာတတ်ကြ စေကာမူ ရဟန်းတို့ သတိတရား ဖြစ်ပေါ်မှုကား နှေးသေး၏။ စင်စစ် အားဖြင့် ထိုအကုသိုလ်တရားကို ပယ်စွန့်နိုင်ခြင်း ဖျောက်ဖျက် နိုင်ခြင်း ကင်းအောင်ပြုနိုင်ခြင်း မရှိမှုသို့ ရောက်စေနိုင်ခြင်းကား လျင်မြန်လှစွာ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ယောက်ျားသည် တစ်နေ့ပတ်လုံး ခြစ်ခြစ်ပူသော သံဒယ်အိုး၌ နှစ်ပေါက်သုံးပေါက်သော ရေစက်တို့ကို ချရာ၏။ ရဟန်းတို့ ရေစက်တို့၏ ကျခြင်းသည် နှေးသေး၏။ အမှန်အားဖြင့် ထိုရေစက်၏ ကုန်ခန်းခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းကား လျင်မြန်လှစွာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူ ဤသို့ သွားသော ဤသို့ နေသော ထိုရဟန်းအား တစ်ရံတစ်ခါ သတိမေ့လျော့သဖြင့် ပြေးသွား တတ်သော အကြံအစည်၊ နှောင်ဖွဲ့ကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့သည် ပေါ်ပေါက် လာတတ်ကြစေကာမူ ရဟန်းတို့ သတိတရား ဖြစ်ပေါ်မှုကား နှေးသေး၏။ စင်စစ်အားဖြင့် ထိုအကုသိုလ်တရားကို ပယ်စွန့်နိုင်ခြင်း ဖျောက်ဖျက်နိုင်ခြင်း ကင်းအောင် ပြုနိုင်ခြင်း မရှိမှုသို့ ရောက်စေနိုင်ခြင်းကား လျင်မြန်လှစွာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းအား သွားခြင်းကို လည်းကောင်း၊ နေခြင်းကို လည်းကောင်း လျော်စွာ သိ၏။ ယင်းသို့ လျော်စွာ သိ၍ သွားသော နေသော ရဟန်းကို မက်မောမှု နှလုံးမသာမှုတည်း ဟူသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့သည် လိုက်၍ မနှိပ်စက် နိုင်ကုန်။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ သွားသော ဤသို့ နေသော ထိုရဟန်းကို မင်းကဖြစ်စေ၊ မင်းအမတ်ကဖြစ်စေ၊ မိတ်ဆွေ ခင်ပွန်းတို့ ကဖြစ်စေ၊ ဆွေမျိုးသားချင်းတို့ကဖြစ်စေ “အိုယောက်ျား လာလော့၊ ဤသင်္ကန်း တို့သည် သင့်အား ပူလောင်ကုန်သည် မဟုတ်လော့၊ အဘယ်ကြောင့် ဦးပြည်းကတုံးဖြင့် ခွက်စွဲကာ လှည့်လည်နေဘိ သနည်း၊ လာလော့ လူအဖြစ်သို့ ပြန်လည်၍ စည်းစိမ်တို့ကိုလည်း ခံစားလော့၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့ကိုလည်း ပြုလော့” ဟု စည်းစိမ်တို့ဖြင့် ရှေးရှုဆောင်၍ ဖိတ်ကုန်စေကာမူ ရဟန်းတို့ စင်စစ် ဤသို့ သွားသော ဤသို့ နေသော ထိုရဟန်းသည် အကျင့်သိက္ခာကို စွန့်ခွာပြီးလျှင် လူအဖြစ်သို့ ပြန်လည်လိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် မရှိနိုင်။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား အရှေ့သို့ ညွတ်သော အရှေ့သို့ ကိုင်းသော အရှေ့သို့ ရှိုင်းသော ဂင်္ဂါမြစ်သည် ရှိရာ၏။ ထိုအခါ များစွာသော လူအပေါင်းသည် ပေါက်တူးခြင်းတောင်းကို ယူ၍ ဤဂင်္ဂါမြစ်ကို အနောက်သို့ ညွတ်အောင် အနောက်သို့ ကိုင်းအောင် အနောက်သို့ ရှိုင်းအောင် ငါ့တို့ ပြုကုန်အံ့ဟု လာရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ စင်စစ် ထိုများစွာသော လူအပေါင်းသည် ဂင်္ဂါမြစ်ကို အနောက်သို့ ညွတ်အောင် အနောက်သို့ ကိုင်းအောင် အနောက်သို့ ရှိုင်းအောင် ပြုနိုင်ရာအံ့လော့။ မပြုနိုင်ရာပါ ဘုရား။ ထိုသို့ မပြုနိုင်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့် နည်း၊ အသျှင်ဘုရား ဂင်္ဂါမြစ်သည် အရှေ့သို့ ညွတ်လျက် ရှိပါ၏။ အရှေ့သို့ ကိုင်းလျက် ရှိပါ၏။ အရှေ့သို့

ရှိုင်းလျက် ရှိပါ၏။ ထိုသို့သော ဂင်္ဂါမြစ်ကို အနောက်သို့ ညွှတ်အောင် အနောက်သို့ ကိုင်းအောင် အနောက်သို့ ရှိုင်းအောင် ပြုလုပ်ရန် မလွယ်ကူပါ။ အမှန်အားဖြင့် ထိုလူအပေါင်းသည် ပင်ပန်းဆင်းရဲခြင်း အဖို့ရှိသည်သာ ဖြစ်ရာသောကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤအတူ ဤသို့ သွားသော ဤသို့ နေသော ထိုရဟန်းကို မင်းကဖြစ်စေ၊ မင်းအမတ်က ဖြစ်စေ၊ မိတ်ဆွေ ခင်ပွန်းတို့ကဖြစ်စေ၊ ဆွေမျိုးသားချင်းတို့ကဖြစ်စေ “အိုယောက်ျား လာလော့၊ ဤသင်္ကန်းတို့သည် သင့်အား ပူလောင်သည် မဟုတ်ပါလော့၊ အဘယ်ကြောင့် ဦးပြည်းကတုံးဖြင့် ခွက်စွဲကာ လှည့်လည်နေဘိ သနည်း၊ လာလော့ လူအဖြစ်သို့ ပြန်လည် ပြီး၍ စည်းစိမ်တို့ကိုလည်း ခံစားလော့၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့ကိုလည်း ပြုလော့” ဟု စည်းစိမ်တို့ဖြင့် ရှေးရှုဆောင်၍ ဖိတ်စေကာမူ ရဟန်းတို့ စင်စစ် ဤသို့ သွားသော ဤသို့ နေသော ထိုရဟန်းသည် အကျင့်သိက္ခာကို စွန့်ခွါပြီးလျှင် လူအဖြစ်သို့ ပြန်လည်လိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် မရှိနိုင်။ ထိုသို့ မရှိခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ကြာမြင့်စွာ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ညွှတ်ပြီးသော ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကိုင်းပြီးသော ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ရှိုင်းပြီးသော စိတ်မျိုး သည် လူအဖြစ်သို့ ပြန်လည်လိမ့်မည်ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုး မရှိနိုင်သောကြောင့်တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

၁။ တစ်သူ = လက်ခုပ်တစ်ဖောင်၊

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၉) ၄ - အာသိဝိသဝဂ် ===

၈ - ကိသုကောပမသုတ်

၂၄၅။ ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည် အခြားရဟန်းတစ်ပါးထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ထိုရဟန်းကို “ငါ့သျှင် အဘယ်မျှ လောက်ဖြင့် ရဟန်းအား အမြင်သန့်ရှင်းမှု ဖြစ်ပါသနည်း” ဟူသော ဤစကားကို ပြောဆို၏။

ငါ့သျှင် ရဟန်းသည် တွေ့ထိမှု၏ တည်ရာ ‘ဖဿာယတန’ ခြောက်ပါးတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ် ခြင်းကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ ငါ့သျှင် ဤမျှလောက်ဖြင့် ရဟန်းအား အမြင် သန့်ရှင်းမှု ဖြစ်ပါ၏ ဟု (ဤသို့ ဖြေဆို၏)။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် ထိုရဟန်း၏ ပြဿနာဖြေဆိုခြင်းဖြင့် မရောင့်ရဲသေးသည် ဖြစ်၍ အခြားရဟန်း တစ်ပါးထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ထိုရဟန်းကို “ငါ့သျှင် အဘယ်မျှလောက်ဖြင့် ရဟန်းအား အမြင် သန့်ရှင်းမှု ဖြစ်ပါသနည်း” ဟု ဤစကားကို ပြောဆိုပြန်၏။ ငါ့သျှင် ရဟန်းသည် (ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ) ငါးမျိုးတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ ငါ့သျှင် ဤမျှလောက်ဖြင့် ရဟန်းအား အမြင် သန့်ရှင်းမှု ဖြစ်နိုင်၏ဟု ဤသို့ ဖြေဆို၏။

ထိုအခါ ရဟန်းသည် ထိုရဟန်း၏ ပြဿနာ ဖြေဆိုခြင်းဖြင့်လည်း မရောင့်ရဲသေးသည် ဖြစ်၍ အခြားရဟန်း တစ်ပါးထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြန်၍ ထိုရဟန်းကို “ငါ့သျှင် အဘယ်မျှလောက်ဖြင့် ရဟန်းအား အမြင် သန့်ရှင်းမှု ဖြစ်ပါသနည်း” ဟူသော ဤစကားကို ပြောဆိုပြန်၏။ ငါ့သျှင် ရဟန်းသည် မဟာဘုတ် လေးပါးတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ခြင်း ကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ ငါ့သျှင် ဤမျှလောက်ဖြင့် ရဟန်းအား အမြင် သန့်ရှင်းမှု ဖြစ်နိုင်၏ဟု ဤသို့ ဖြေဆို၏။

ထိုအခါ ရဟန်းသည် ထိုရဟန်း၏ ပြဿနာ ဖြေဆိုခြင်းဖြင့်လည်း မရောင့်ရဲသေးသည် ဖြစ်၍ အခြားရဟန်း တစ်ပါး ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြန်၍ ထိုရဟန်းကို “ငါ့သျှင် အဘယ်မျှလောက်ဖြင့် ရဟန်းအား အမြင် သန့်ရှင်းမှု ဖြစ်ပါသနည်း” ဟူသော ဤစကားကို ပြောဆိုပြန်၏။ ငါ့သျှင် ရဟန်းသည် ဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသောတရား အားလုံးသည် ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏ ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ ငါ့သျှင် ဤမျှလောက်ဖြင့် ရဟန်းအား အမြင်သန့်ရှင်းမှု ဖြစ်နိုင်၏ ဟု ဤသို့ ဖြေဆို၏။

ထိုအခါ ရဟန်းသည် ထိုရဟန်း၏ ပြဿနာ ဖြေဆိုခြင်းဖြင့်လည်း မရောင့်ရဲသေးသည် ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ထား၏-“အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် အခြားရဟန်း တစ်ပါးထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ထိုရဟန်းကို ငါ့သျှင် အဘယ်မျှ လောက်ဖြင့် ရဟန်းအား အမြင်သန့်ရှင်းမှု ဖြစ်ပါသနည်းဟု ဤစကားကို ပြောဆိုမေးမြန်းပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ မေးမြန်းသော် ထိုရဟန်းသည် တပည့်တော်အား ငါ့သျှင် ရဟန်းသည် တွေ့ထိမှု၏ တည်ရာ ‘ဖဿာယတန’ ခြောက်ပါးတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ ငါ့သျှင် ဤမျှလောက်ဖြင့် ရဟန်းအား အမြင် သန့်ရှင်းမှု ဖြစ်၏ဟု ဤစကားကို ဖြေဆိုပါ၏။ အရှင်ဘုရား ထိုအခါ တပည့်တော်သည် ထိုရဟန်း၏ ပြဿနာ ဖြေဆိုခြင်းဖြင့် မရောင့်ရဲ သေးသည် ဖြစ်၍ အခြား ရဟန်း တစ်ပါးထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီး ထိုရဟန်းကို ငါ့သျှင် အဘယ်မျှလောက်ဖြင့် ရဟန်းအား အမြင် သန့်ရှင်းမှု ဖြစ်ပါသနည်းဟု ဤစကားကို မေးမြန်းပြန်ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား ဤသို့ မေးမြန်းသော် ထိုရဟန်းသည် တပည့်တော်အား ငါ့သျှင် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါး တို့၏။ပ။ မဟာဘုတ်လေးပါးတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ သိ၏။ပ။ ဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသော တရားအားလုံးသည် ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ ငါ့သျှင် ဤမျှလောက်ဖြင့် ရဟန်းအား အမြင်သန့်ရှင်းမှုဖြစ်၏ ဟု ဤစကားကို ဖြေဆိုပါ၏။

အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ တပည့်တော်သည် ထိုရဟန်း၏ ပြဿနာ ဖြေဆိုခြင်းဖြင့် မရောင့်ရဲသေးသည် ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား အသျှင်ဘုရား အဘယ် မျှလောက်ဖြင့် ရဟန်းအား အမြင် သန့်ရှင်းမှု ဖြစ်ပါသနည်းဟု ဤစကားကို လျှောက်ထားပါ၏” ဟု လျှောက်၏။

ရဟန်း ဥပမာသော်ကား ပေါက်ပင်ကို မမြင်ဖူးသော ယောက်ျားတစ်ယောက် ရှိရာ၏။ ထိုသူသည် ပေါက်ပင်ကို မြင်ဖူးသော အခြားယောက်ျားတစ်ယောက်ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ထိုယောက်ျားကို “အိုယောက်ျား ပေါက်ပင်သည် အဘယ်သို့ သဘောရှိသနည်း” ဟု မေးမြန်းရာ၏။ “အိုယောက်ျား ပေါက်ပင်သည် မီးလောင်ငုတ်ကဲ့သို့ မည်းနက်လျက် ရှိ၏” ဟု ထိုအမေးခံရသူသည် ဖြေဆိုရာ၏။ ရဟန်း ထိုအချိန်အခါ ပေါက်ပင်သည် ထိုယောက်ျား မြင်သည့်အတိုင်းပင် မည်းနက်သော သဘောရှိ၏။ ရဟန်း ထိုအခါ ထိုမေးသော ယောက်ျားသည် ထိုဖြေဆိုသူ ယောက်ျား၏ ပြဿနာ ဖြေဆိုခြင်းဖြင့် မရောင့်ရဲသေးသည် ဖြစ်၍ ပေါက်ပင်မြင်ဖူးသော ယောက်ျား တစ်ယောက်ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ထိုယောက်ျားကို “အိုယောက်ျား ပေါက်ပင်သည် အဘယ်သို့ သဘောရှိသနည်း” ဟု မေးမြန်းပြန်ရာ၏။ “အိုယောက်ျား ပေါက်ပင်ဟူသည် သားတစ်ကဲ့သို့ ခြင်းခြင်းနီလျက် ရှိ၏” ဟု ထိုအမေးခံရသူသည် ဖြေဆိုရာ၏။ ရဟန်း ထိုအချိန်အခါ ပေါက်ပင်သည် ထိုယောက်ျား မြင်သည့်အတိုင်းပင် ခြင်းခြင်းနီသော သဘောရှိ၏။ ရဟန်း ထိုအခါ မေးသော ယောက်ျား သည် ထိုဖြေဆိုသူ ယောက်ျား၏ ပြဿနာ ဖြေဆိုခြင်းဖြင့် မရောင့်ရဲသေးသည်ဖြစ်၍ ပေါက်ပင် မြင်ဖူးသော ယောက်ျား တစ်ယောက်ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ထိုယောက်ျားကို “အိုယောက်ျား ပေါက်ပင်သည် အဘယ်သို့ သဘောရှိသနည်း” ဟု မေးမြန်းပြန်၏။ “အိုယောက်ျား ပေါက်ပင်သည် ကုက္ကိုပင်ကဲ့သို့ သန်လျက်အိမ်သဖွယ် တွဲရရွဲ ကျသော အသီးရှိ၏” ဟု ထိုအမေးခံရသူသည် ဖြေဆိုရာ၏။ ရဟန်း ထိုအချိန်အခါ ပေါက်ပင်သည် ထိုယောက်ျား မြင်သည့်အတိုင်းပင် တွဲရရွဲ ကျနေသော အသီးရှိ၏။ ရဟန်းထိုအခါ ထိုမေးသော ယောက်ျားသည် ထိုဖြေဆိုသူ ယောက်ျား၏ ပြဿနာ ဖြေဆိုခြင်းဖြင့် မရောင့်ရဲသေးသည်ဖြစ်၍ ပေါက်ပင်မြင်ဖူးသော အခြားယောက်ျား တစ်ယောက်ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ထိုယောက်ျားကို “အို ယောက်ျား ပေါက်ပင် ဟူသည် အဘယ်သို့ သဘောရှိသနည်း” ဟု မေးမြန်းပြန်ရာ၏။ “အိုယောက်ျား ပေါက်ပင်သည် ပညောင်ပင် ကဲ့သို့ ထူထပ်သော ရွက်နုရွက်ရင့်ရှိ၏။ စပ်နေသော အရိပ်ရှိ၏” ဟု ထိုအမေးခံရသူသည် ဖြေဆိုရာ၏။ ရဟန်း ထိုအချိန်အခါ ပေါက်ပင်သည် ထိုယောက်ျား မြင်သည့်အတိုင်းပင် ထူထပ်သော ရွက်နုရွက်ရင့်ရှိ၍ စပ်နေသော အရိပ်ရှိ၏။ ရဟန်း ဤအတူ အကြင် အကြင် အခြင်းအရာဖြင့် နှလုံးသွင်း ကုန်သော ထိုသူတော်ကောင်းတို့အား အမြင် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်၏။ ထိုထို အခြင်းအရာ အားဖြင့်သာ ထိုသူတော်ကောင်းတို့သည် ဖြေဆိုအပ်၏။

ရဟန်း ဥပမာသော်ကား မင်းအား ခိုင်ခံ့သော တံတိုင်းခြေရှိသော ခိုင်ခံ့သော မြို့ရိုးတု ရိုက်တိုင်ရှိသော တံခါးခြောက် ပေါက်ရှိသော အစွန်အဖျားမြို့သည် ရှိရာ၏။ ထိုမြို့၌ လိမ္မာသော ထက်မြက်သော အသိဉာဏ်ရှိသော မသိသူတို့ကို တားမြစ်၍ သိသူတို့ကိုသာ ဝင်ခွင့်ပြုသော တံခါးစောင့် ယောက်ျားရှိရာ၏။ အရှေ့အရပ်မှ လျင်မြန်သော သံတမန် အစုံ သည် လာလတ်၍ ထိုတံခါးစောင့်ကို “အိုယောက်ျား ဤမြို့၏ ပိုင်ရှင်ကား အဘယ်မှာနည်း” ဟု မေးရာ၏။ ထိုတံခါး စောင့်သည် “အသျှင် ဤမြို့ပိုင်ရှင်ကား အလယ်လမ်းဆုံ၌ နေပါ၏” ဟု ဤသို့ ဖြေဆိုရာ၏။ ထိုအခါ လျင်မြန်သော သံတမန်အစုံသည် ပိုင်ရှင်အား ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း သတင်းစကား ပြောကြားခဲ့ပြီးလျှင် လာခဲ့သည့် အတိုင်းလမ်းသို့ လျှောက်လေရာ၏။ အနောက်အရပ်မှ လျင်မြန်သော သံတမန်အစုံသည် လာလတ်၍ ။ပ။ မြောက်အရပ်မှ။ တောင်အရပ် မှ လျင်မြန်သော သံတမန်အစုံသည် လာလတ်၍ ထိုတံခါးစောင့်ကို “အိုယောက်ျား ဤမြို့၏ ပိုင်ရှင်ကား အဘယ်မှာနည်း” ဟု မေးရာ၏။ ထိုတံခါးစောင့်သည် “အသျှင် ဤမြို့ပိုင်ရှင်ကား အလယ်လမ်းဆုံ၌ နေပါ၏” ဟု ဖြေဆိုရာ၏။ ထိုအခါ လျင်မြန်သော သံတမန် အစုံသည် ပိုင်ရှင်အား ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း သတင်းစကား ပြောကြားခဲ့ပြီးလျှင် လာခဲ့ သည့်အတိုင်း လမ်းသို့ လျှောက်လေရာ၏။

ရဟန်း အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို သိလွယ်စေရန် ဤဥပမာကို ငါ ပြုအပ်၏။ ဤဥပမာ၌ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကား ဤသည် ပင်တည်း။ ရဟန်း “မြို့” ဟူသော ဤအမည်သည် အမိအဖတို့၏ သုက်သွေးကို မှီ၍ ဖြစ်သော ထမင်းမုယောမဲ့တို့ဖြင့် ကြီးပွားရသော မမြဲခြင်း လိမ်းကျရခြင်း ဆုပ်နယ်ရခြင်း ပြိုကွဲပျက်စီးခြင်း သဘောရှိသော မဟာဘုတ်လေးပါးကို မှီ၍ ဖြစ်သော ဤကိုယ်၏ အမည်တည်း။ ရဟန်း “တံခါးခြောက်ပေါက်” ဟူသော ဤအမည်သည် အဇ္ဈတ္တိကာယတန ခြောက်ပါးတို့၏ အမည် တည်း။ ရဟန်း “တံခါးစောင့်” ဟူသော ဤအမည်သည် အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ၏ အမည်တည်း။ ရဟန်း “လျင်မြန်သော သံတမန်အစုံ” ဟူသော ဤအမည်သည် သမထဝိပဿနာတို့၏ အမည်တည်း။ ရဟန်း “မြို့ပိုင်ရှင်” ဟူသော ဤအမည်သည် ဝိညာဏ်၏ အမည်တည်း။ ရဟန်း “အလယ်လမ်းဆုံ” ဟူသော ဤအမည်သည် ပထဝီဓာတ်၊ အာပေါဓာတ်၊ တေဇောဓာတ်၊ ဝါယောဓာတ်ဟူသော မဟာဘုတ်လေးပါး တို့၏ အမည်တည်း။ ရဟန်း “ဟုတ်မှန်တိုင်းသော စကား” ဟူသော ဤအမည်သည် နိဗ္ဗာန်၏ အမည်တည်း။ ရဟန်း “လာခဲ့တိုင်းသောလမ်း” ဟူသော ဤအမည်သည် ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ။ပ။ ‘သမ္မာသမာဓိ’ ဟူသော အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော အရိယမဂ်၏ အမည်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၉) ၄ - အာသီဝိသဝဂ် ===

၉ - ဝိဏောပမသုတ်

၂၄၆။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းအား လည်းကောင်း၊ ရဟန်းမအား လည်းကောင်း မျက်စိဖြင့် မြင်အပ် ကုန်သော အဆင်းတို့၌ လိုချင်မှုသည် လည်းကောင်း၊ စွဲမက်မှုသည် လည်းကောင်း၊ အမျက်ထွက်မှုသည် လည်းကောင်း၊ တွေဝေမှုသည် လည်းကောင်း၊ စိတ်၏ ထိခိုက်မှုသည် လည်းကောင်း ဖြစ်ရာ၏။

အဆင်းတို့မှ စိတ်ကို တားမြစ်ရာ၏။ “ဤလမ်းခရီးသည် ဘေးလည်း ရှိ၏၊ ကြောက်မက်ဖွယ်လည်း ရှိ၏၊ ဆူးငြောင့်လည်း ရှိ၏၊ ခြုံနွယ်ပိတ်ပေါင်းလည်း ရှိ၏၊ အထက်သို့ သွားရန် လမ်းခရီးလည်း မဟုတ်၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် လမ်းခရီးလည်း ဖြစ်၏၊ ဆင်းရဲစွာ သွားရသော လမ်းခရီးလည်း ဖြစ်၏၊ ဤလမ်းခရီးသည် မသူတော်တို့ မှီဝဲအပ်သော လမ်းခရီးလည်း ဖြစ်၏၊ သူတော်ကောင်းတို့ မှီဝဲအပ်သော လမ်းခရီး မဟုတ်၊ သင်သည် ဤလမ်းခရီးနှင့် မထိုက်တန်”၊ ဤသို့ စဉ်းစား ဆင်ခြင်ပြီးလျှင် ထိုမျက်စိဖြင့် မြင်အပ်ကုန်သော အဆင်းတို့မှ စိတ်ကို တားမြစ်ရာ၏။ပ။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် လည်းကောင်း၊ ရဟန်းမသည် လည်းကောင်း လျှာဖြင့် လျက်အပ်ကုန်သော အရသာတို့၌ ။ပ။ စိတ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော သဘောတရားတို့၌ လိုချင်မှုသည် လည်းကောင်း၊ စွဲမက်မှု သည် လည်းကောင်း၊ အမျက်ထွက်မှု သည် လည်းကောင်း၊ တွေဝေမှုသည် လည်းကောင်း၊ စိတ်၏ ထိခိုက်မှုသည် လည်းကောင်း ဖြစ်ရာ၏။

သဘောတရားတို့မှ စိတ်ကို တားမြစ်ရာ၏။ “ဤလမ်းခရီးသည် ဘေးလည်း ရှိ၏၊ ကြောက်မက်ဖွယ် လည်း ရှိ၏၊ ဆူးငြောင့်လည်း ရှိ၏၊ ခြုံနွယ်ပိတ်ပေါင်းလည်း ရှိ၏၊ အထက်သို့ သွားရန် လမ်းခရီးလည်း မဟုတ်၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် လမ်းခရီး လည်း ဖြစ်၏၊ ဆင်းရဲစွာ သွားရသော လမ်းခရီးလည်း ဖြစ်၏၊ ဤလမ်းခရီးသည် မသူတော်တို့ မှီဝဲအပ်သော လမ်းခရီး လည်း ဖြစ်၏၊ သူတော်ကောင်းတို့ မှီဝဲအပ်သော

လမ်းခရီး မဟုတ်၊ သင်သည် ဤလမ်းခရီးနှင့် မထိုက်တန်” ဤသို့ စဉ်းစား ဆင်ခြင်ပြီးလျှင် ထိုစိတ်ဖြင့် သိအပ်သော သဘောတရားတို့မှ စိတ်ကို တားမြစ်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ကောက်ပင်သည် ပြည့်စုံ၏။ ကောက်ပင်စောင့်လည်း မေ့လျော့နေ၏။ ကောက်ပင်ကို စားတတ်သော နွားသည်လည်း ထိုကောက်ခင်းသို့ သက်ဆင်းပြီးလျှင် အလိုရှိတိုင်း စား၍ ယစ်ခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။ မေ့လျော့ခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် တွေ့ထိမှု၏ တည်ရာ ‘ဖဿာယတန’ ခြောက်ပါးတို့၌ စောင့်ရှောက်မှုကို မပြုလုပ်ဘဲ ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့၌ အလိုရှိတိုင်း ခံစား၍ ယစ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ မေ့လျော့ခြင်းသို့ ရောက်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ကောက်ပင်သည် ပြည့်စုံ၏။ ကောက်ပင်စောင့်သည်လည်း မမေ့မလျော့၊ ကောက်ပင် စားတတ်သော နွားသည်လည်း ထိုကောက်ခင်းသို့ သက်ဆင်းခဲ့ပါလျှင် ထိုနွားကို ကောက်ပင်စောင့်သည် နှာခေါင်းကို မြဲစွာ ကိုင်ဖမ်းရာ၏။ နှာခေါင်းကို ကောင်းစွာ ကိုင်ဖမ်းပြီး၍ ချိုကြားကို ကောင်းစွာ ဖိနှိပ်ရာ၏။ ချိုကြားကို ကောင်းစွာ ဖိနှိပ်ပြီး၍ တုတ်ဖြင့် ပြင်းထန်စွာ ရိုက်နှက်ရာ၏။ တုတ်ဖြင့် ပြင်းထန်စွာ ရိုက်နှက်ပြီး၍ လွှတ်လိုက်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း ကောက်ပင်စားတတ်သော နွားသည် ထိုကောက်ခင်းသို့ သက်ဆင်းခဲ့ပြန်၍ ထိုနွားကို ကောက်ပင်စောင့်သည် နှာခေါင်းကို မြဲစွာ ကိုင်ဖမ်းရာ၏။ နှာခေါင်းကို မြဲစွာ ကိုင်ဖမ်းပြီး၍ ချိုကြားကို မြဲစွာ ဖိနှိပ်ရာ၏။ ချိုကြားကို ကောင်းစွာ ဖိနှိပ်ပြီး၍ တုတ်ဖြင့် ပြင်းထန်စွာ ရိုက်နှက်ရာ၏။ တုတ်ဖြင့် ပြင်းထန်စွာ ရိုက်နှက်ပြီး၍ လွှတ်လိုက်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ထိုကောက်ပင်စားတတ်သော နွားသည် ရွာသို့ သွားသော် လည်းကောင်း၊ တောသို့သွားသော် လည်းကောင်း ရပ်တည်နေခြင်းသာ များရာ၏။ ဝပ်နေခြင်းသာ များရာ၏။ ထိုရှေး၌ တုတ်ရိုက်ခံရသည်ကို အမှတ်ရသည် ဖြစ်၍ ထိုကောက်ခင်းသို့ တစ်ဖန် မသက်ဆင်းရာ။

ရဟန်းတို့ ဤအတူ ရဟန်း၏ စိတ်သည် တွေ့ထိမှု၏ တည်ရာ ‘ဖဿာယတန’ ခြောက်ပါးတို့၌ ခြိမ်းချောက်ပြီး ကောင်းစွာ ခြိမ်းချောက်ပြီး ဖြစ်သော အခါမှ စ၍ ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌သာလျှင် ကောင်းစွာ တည်၏။ ကောင်းစွာ နှစ်မြုပ် ၏။ တစ်ခုတည်းသော အဖြစ်သို့ ရောက်၍ တည်ကြည်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား စောင်းသံကို မကြားဖူးသော မင်းအား လည်းကောင်း၊ မင်းအမတ်အား လည်းကောင်း စောင်းသံကို ကြားလေရာ၏။ ထိုမင်းသည် “အချင်းတို့ ဤသို့ စွဲမက်ဖွယ်ရှိသော ဤသို့ နှစ်သက်ဖွယ်ရှိသော ဤသို့ ယစ်မူး ဖွယ်ရှိသော ဤသို့ တွေဝေဖွယ်ရှိသော ဤသို့ ဖွဲ့ချည်တတ်သော ဤအသံကား အဘယ်အရာ၏ အသံဖြစ်လေသနည်း” ဟု ဤသို့ မေးမြန်းရာ၏။ ထိုမင်းကို “အသျှင် ဤအရာကား စောင်းမည်ပါ၏။ ဤသို့ စွဲမက်ဖွယ်ရှိသော ဤသို့ နှစ်သက် ဖွယ်ရှိသော ဤသို့ ယစ်မူးဖွယ်ရှိသော ဤသို့ တွေဝေဖွယ်ရှိသော ဤသို့ ဖွဲ့ချည်တတ်သော အသံသည် ယင်းစောင်း၏ အသံပင်ဖြစ်ပါ၏” ဟု ပြောဆိုရာ၏။ ထိုမင်းသည် အချင်းတို့ သွားကြကုန်၊ ငါ၏ ထံသို့ ထိုစောင်းကို ယူခဲ့ကြကုန်ဟု ပြော ဆိုရာ၏။ ထိုမင်းထံသို့ ထိုစောင်းကို ယူခဲ့ကုန်၍ ထိုမင်းကို “အသျှင် ဤသည်ပင်ထို (အသျှင်အလိုရှိသော) စောင်း ဖြစ်ပါ၏။ ဤသို့ စွဲမက်ဖွယ်ရှိသော ဤသို့ နှစ်သက်ဖွယ်ရှိသော ဤသို့ ယစ်မူးဖွယ်ရှိသော ဤသို့ တွေဝေဖွယ်ရှိသော ဤသို့ ဖွဲ့ချည်တတ်သော ဤအသံကား ယင်းစောင်း၏ အသံပင် ဖြစ်ပါ၏” ဟု ပြောဆိုကုန်ရာ၏။ ထိုမင်းသည် “အချင်းတို့ ငါ့အား ထိုစောင်းဖြင့် အလိုမရှိ၊ ထိုအသံကိုသာ ငါ၏ ထံသို့ ယူခဲ့ကြကုန်” ဟု ပြောဆိုရာ၏။ ထိုမင်းကို “အသျှင် ဤစောင်း မည်သည်ကား များပြားသော အဆောက်အဦရှိ၏။ ကြီးကျယ်သော အဆောက်အဦ ရှိ၏။ များပြားသော အဆောက်အဦတို့ဖြင့် ကောင်းစွာ တီးခတ်အပ်သည် ဖြစ်၍ မြည်ပါ၏။ များပြားကြီးကျယ်သော အဆောက်အဦ ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ စောင်းခွက်ကို စွဲ၍ လည်းကောင်း၊ သားရေကို စွဲ၍ လည်းကောင်း၊ စောင်းလက်တံရိုးကို စွဲ၍ လည်း ကောင်း၊ စောင်းကြိုး အလျှော့အတင်း ခလုတ်များကို

စွဲ၍ လည်းကောင်း၊ စောင်းကြိုးတို့ကို စွဲ၍ လည်းကောင်း၊ လက်ခတ် ကို စွဲ၍ လည်းကောင်း၊ ယောက်ျား၏ ထိုစောင်းအားလျော်သော လုံ့လကို စွဲ၍ လည်းကောင်း မြည်ပါ၏။ အသျှင် ဤစောင်း မည်သည်ကား ဤသို့ များပြားသော အဆောက်အဦရှိ၏။ ကြီးကျယ်သော အဆောက်အဦရှိ၏။ များပြားသော အဆောက်အဦတို့ဖြင့် ကောင်းစွာ တီးခတ်အပ်သည် ဖြစ်၍ မြည်ပါ၏” ဟု ပြောဆိုကုန်၏။ ထိုမင်းသည် ထိုစောင်းကို ဆယ်စိတ်သော် လည်းကောင်း၊ အစိတ်တစ်ရာသော် လည်းကောင်း ခွဲရာ၏။ ဆယ်စိတ်သော် လည်းကောင်း၊ အစိတ် တစ်ရာသော် လည်းကောင်း ခွဲပြီးလျှင် အစိတ်စိတ် အမှုန်မှုန် ပြုလုပ်ရာ၏။

အစိတ်စိတ်အမှုန်မှုန် ပြုလုပ်ပြီး၍ မီးဖြင့် တိုက်ရာ၏။ မီးတိုက်ပြီးလျှင် ပြာဖြစ်အောင် ပြုရာ၏။ ပြာဖြစ်အောင် ပြုပြီးလျှင် လေပြင်း၌ သော်လည်း လွင့်ရာ၏။ လျင်မြန်သော အလျဉ်ရှိသော မြစ်၌ သော်လည်းမျှော လေရာ၏။ ထိုမင်းသည် “အချင်းတို့ ဤစောင်းမည်သည်ကား ယုတ်မာလေစွ၊ ဤစောင်းကဲ့သို့ပင် အခြား ကြိုးတပ်အရာဟူသမျှ အားလုံးသည် ယုတ်မာလှ၏။ ယင်းသို့ ယုတ်မာ ပါလျက် ဤစောင်း၌ လူအများသည် လွန်စွာ မေ့လျော့ဘိ၏။ မြူးတူးဘိ၏” ဟု ပြောဆိုရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူ ရဟန်းသည် ရုပ်၏ ဖြစ်ရာ ‘ဂတိ’ ကို စူးစမ်း ရှာဖွေရာ၏။ ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ၏ ဖြစ်ရာ ‘ဂတိ’ ကို စူးစမ်းရှာဖွေရာ၏။ မှတ်သားမှု ‘သညာ’ ၏ ဖြစ်ရာ ‘ဂတိ’ကို စူးစမ်းရှာဖွေရာ၏။ ပြုပြင်မှု ‘သင်္ခါရ’ တို့၏ ဖြစ်ရာ ‘ဂတိ’ ကို စူးစမ်းရှာဖွေရာ၏။ ဝိညာဏ်၏ ဖြစ်ရာ ‘ဂတိ’ ကို စူးစမ်း ရှာဖွေရာ၏။ ရုပ်ဖြစ်ရာ ‘ဂတိ’ ကို စူးစမ်းရှာဖွေသော ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ကို။ပ။ မှတ်သားမှု ‘သညာ’ ကို။ ပြုပြင်မှု ‘သင်္ခါရ’ တို့ကို။ ဝိညာဏ်၏ ဖြစ်ရာ ‘ဂတိ’ ကို စူးစမ်းရှာဖွေသော ထိုရဟန်းအား ငါဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ငါ၏ ဥစ္စာဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ငါ၏ အတ္တဟူ၍ လည်းကောင်း စွဲလမ်းမှုသည် မဖြစ်နိုင်တော့ချေ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၉) ၄ - အာသိဝိသဝဂ် ===

၁၀ - ဆပ္ပါဏကောပမသုတ်

၂၄၇။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ကိုယ်၌ အနာရှိ၍ ကိုယ်အနာ မှည့်နေသော ယောက်ျားသည် ဆူးငြောင့်တောသို့ ဝင်ရာ၏။ ထိုယောက်ျား၏ ခြေတို့ကို သမန်းဆူးတို့သည် စူးကုန်ရာ၏။ မှည့်သော အနာရှိသော ကိုယ်တို့ကို ခြစ်မိကုန်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ထိုယောက်ျားသည် အတိုင်းထက်အလွန် ထိုဆူးစူးမှုဟူသော အကြောင်းကြောင့် ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲကို ခံစားရရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်း အချို့သည် ရွာသို့ သွားသော် လည်း ကောင်း၊ တောသို့သွားသော် လည်းကောင်း “ဤအသျှင်သည်ကား ဤသို့ ပြုလေ့ရှိ၏။ ဤသို့သော အကျင့်ရှိ၏။ မစင်ကြယ်သော ရွာသူတို့၏ ဆူးငြောင့် ဖြစ်ရာ၏” ဟု ကဲ့ရဲ့ခြင်းကို ခံရ၏။ ထိုရဟန်းကို “ဆူးငြောင့်” ဟူ၍ သိပြီးလျှင် စောင့်စည်းမှုကို လည်းကောင်း၊ မစောင့်စည်းမှုကို လည်းကောင်း သိအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မစောင့်စည်းမှု ဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် အဆင်းကို မြင်သော် ချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိသော အဆင်း၌ တပ်မက်၏။ မချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိသော အဆင်း၌ အမျက် ထွက်၏။ ခန္ဓာကိုယ်၌ မထင်သော သတိရှိသည် ဖြစ်ရကား

ယုတ်ညံ့သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ ဖြစ်ပြီး ဖြစ်ဆဲသော ထိုယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ငြိမ်းရာ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်နှင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်ပညာကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။

နားဖြင့် အသံကို ကြားသော်။ နှာခေါင်းဖြင့် အနံ့ကို နှမ်းရှူသော်။ လျှာဖြင့် အရသာကို လျက်သော်။ ကိုယ်ဖြင့် အတွေ့အထိကို တွေ့ထိသော်။ စိတ်ဖြင့် သဘောတရားကို သိသော် ချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိသော သဘောတရား၌ တပ်မက်၏။ မချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိသော သဘောတရား၌ အမျက်ထွက်၏။ ခန္ဓာကိုယ်၌ မထင်သော သတိရှိသည် ဖြစ်ရ ကား ယုတ်ညံ့သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ ဖြစ်ပြီး ဖြစ်ဆဲသော ထိုယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ငြိမ်းရာ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်နှင့် (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ် ပညာကို လည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာမသိ။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ယောက်ျားသည် နယ်ပယ်တစ်မျိုးစီ စားကျက်တစ်မျိုးစီ ဖြစ်ကုန်သော သတ္တဝါ ခြောက် ကောင်တို့ကို ဖမ်းယူပြီးလျှင် ခိုင်ခံ့သော ကြိုးဖြင့် ချည်ထားရာ၏။ မြွေကို ဖမ်းပြီးလျှင် ခိုင်ခံ့သော ကြိုးဖြင့် ချည်ထားရာ၏။ မိချောင်းကို ဖမ်းပြီးလျှင် ခိုင်ခံ့သော ကြိုးဖြင့် ချည်ထားရာ၏။ ငှက်ကို ဖမ်းပြီးလျှင် ခိုင်ခံ့သော ကြိုးဖြင့် ချည်ထားရာ၏။ အိမ်ခွေးကို ဖမ်းပြီးလျှင် ခိုင်ခံ့သော ကြိုးဖြင့်ချည်ထား ရာ၏။ တောခွေးကို ဖမ်းပြီးလျှင် ခိုင်ခံ့သော ကြိုးဖြင့် ချည်ထား ရာ၏။ မျောက်ကို ဖမ်းပြီးလျှင် ခိုင်ခံ့သော ကြိုးဖြင့် ချည်ထားရာ၏။ ခိုင်ခံ့သော ကြိုးဖြင့် ချည်ပြီးလျှင် အလယ်၌ အထိုး အဖွဲ့ကို ပြုကာ လွှတ်လိုက် ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ နယ်ပယ်တစ်မျိုးစီ စားကျက်တစ်မျိုးစီ ဖြစ်ကုန်သော သတ္တဝါ ခြောက်ကောင် တို့သည် မိမိ မိမိတို့၏ စားကျက်နယ်ပယ်သို့ ရုန်းကြကုန်ရာ၏။ မြွေသည် “တောင်ပို့သို့ ဝင်မည်” ဟု ရုန်းရာ၏။ မိကျောင်းသည် “ရေသို့ ဆင်းမည်” ဟု ရုန်းရာ၏။ ငှက်သည် “ကောင်းကင်သို့ ပျံမည်” ဟု ရုန်းရာ၏။ အိမ်ခွေးသည် “ရွာသို့ ဝင်မည်” ဟု ရုန်းရာ ၏။ တောခွေးသည် “သုသာန်သို့ ဝင်မည်” ဟု ရုန်းရာ၏။ မျောက်သည် “တောသို့ ဝင်မည်” ဟု ရုန်းရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုသတ္တဝါ ခြောက်ကောင် တို့သည် ဆာလောင်မွတ်သိပ် ပင်ပန်းလျက် ရှိကြသောအခါ ထိုသတ္တဝါတို့တွင် အားအကောင်းဆုံး သတ္တဝါ၏ နောက်သို့ အားလုံး လိုက်ပါကြရကုန်၏။ အစဉ်တစိုက် လိုက်ကြရကုန်၏။ အလိုသို့ လိုက်ကြရ ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် မည့်သည့် ရဟန်းမဆို ကာယဂတာသတိကို မပွားများအပ်ကုန်၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ မပြုအပ်ကုန်၊ ထိုရဟန်းကို မျက်စိသည် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန်သော အဆင်း တို့သို့ ဆွဲငင်၏။ စိတ်နှလုံးကို မပွားစေတတ်ကုန်သော အဆင်းတို့သည် စက်ဆုပ်ဖွယ် ဖြစ်ကုန်၏။ပ။ စိတ်သည် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သို့ ဆွဲငင်၏။ စိတ်နှလုံးကို မပွားစေတတ် ကုန်သော သဘောတရားတို့သည် စက်ဆုပ်ဖွယ် ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မစောင့် စည်းမှု ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် စောင့်စည်းမှု ဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် အဆင်းကို မြင်သော် ချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိသော အဆင်း၌ မတပ်မက်၊ မချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိသော အဆင်း၌ အမျက် မထွက်၊ ခန္ဓာကိုယ်၌ ထင်သော သတိရှိသည် ဖြစ်ရကား မြင့်မြတ်သော စိတ်ဖြင့် နေ၏။ ဖြစ်ပြီး ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်ကုန်သော ထိုယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ငြိမ်းရာ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်နှင့် (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ် ပညာကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ပ။ လျှာဖြင့် အရသာကို လျက်သော်။ပ။ စိတ်ဖြင့် သဘောတရားကို သိသော် ချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိသော သဘောတရား၌ မတပ်မက်၊ မချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိသော သဘော တရား၌ အမျက်မထွက်၊ ခန္ဓာကိုယ်၌ ထင်သော

သတိရှိသည် ဖြစ်ရကား မြင့်မြတ်သော စိတ်ဖြင့်နေ၏။ ဖြစ်ပြီး ဖြစ်ဆဲဖြစ်ကုန်သော ထိုယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ငြိမ်းရာ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်နှင့် (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်ပညာကိုလည်း ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ သိ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ယောက်ျားသည် နယ်ပယ်တစ်မျိုးစီ စားကျက်တစ်မျိုးစီ ဖြစ်ကုန်သော သတ္တဝါ ခြောက် ကောင်တို့ကို ဖမ်းယူပြီးလျှင် ခိုင်ခံ့သော ကြိုးဖြင့် ချည်ထားရာ၏။ မြွေကို ဖမ်းပြီးလျှင် ခိုင်ခံ့သော ကြိုးဖြင့် ချည်ထားရာ၏။ မိချောင်းကို ဖမ်းပြီးလျှင် ခိုင်ခံ့သော ကြိုးဖြင့် ချည်ထားရာ၏။ ငှက်ကို ဖမ်းပြီးလျှင်။။။ အိမ်ခွေးကို ဖမ်းပြီးလျှင်။။။ တောခွေး ကို ဖမ်းပြီးလျှင်။။။ မျောက်ကို ဖမ်းပြီးလျှင် ခိုင်ခံ့သော ကြိုးဖြင့် ချည်ထားရာ၏။ ခိုင်ခံ့သော ကြိုးဖြင့် ချည်ပြီးလျှင် ခိုင်ခံ့သော ငှက်၌ ဖြစ်စေ၊ တိုင်၌ဖြစ်စေ ပူး၍ ချည်ထားရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ နယ်ပယ် တစ်မျိုးစီ စားကျက် တစ်မျိုးစီ ဖြစ်ကုန် သော သတ္တဝါခြောက်ကောင်တို့သည် မိမိ မိမိတို့၏ စားကျက်နယ်ပယ်သို့ ရုန်းကြကုန်ရာ၏။

မြွေသည် “တောင်ပို့သို့ ဝင်မည်” ဟု ရုန်းရာ၏။ မိကျောင်းသည် “ရေသို့ ဆင်းမည်” ဟု ရုန်းရာ၏။ ငှက်သည် “ကောင်းကင်သို့ ပျံမည်” ဟု ရုန်းရာ၏။ အိမ်ခွေးသည် “ရွာသို့ ဝင်မည်” ဟု ရုန်းရာ၏။ တောခွေးသည် “သုသာန်သို့ ဝင်မည်” ဟု ရုန်းရာ၏။ မျောက်သည် “တောသို့ ဝင်မည်” ဟု ရုန်းရာ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုသတ္တဝါခြောက်ကောင်တို့သည် ဆာလောင်မွတ်သိပ် ပင်ပန်းလျက် ရှိကြသော အခါ ထိုငှက်၌ ဖြစ်စေ၊ တိုင်၌ ဖြစ်စေ အနီး၌ ရပ်ကုန်ရာ၏။ အနီး၌ ဝပ်ကုန်ရာ၏။ အနီး၌ အိပ်ကုန်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဤဥပမာအတူပင် မည့်သည့် ရဟန်းမဆို ကာယဂတာသတိကို ပွားများ လေ့လာအပ်၏။ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်၏။ ထိုရဟန်းကို မျက်စိသည် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန်သော အဆင်းတို့သို့ မဆွဲငင်နိုင်၊ စိတ်နှလုံးကို မပွား စေတတ်သော အဆင်းတို့သည် စက်ဆုပ်ဖွယ် မဖြစ်ကုန်။။။။ လျှာသည်စိတ် နှလုံးကို ပွားစေတတ်သော အရသာတို့သို့ မဆွဲငင်နိုင်။။။။ စိတ်သည် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေ တတ်သော သဘောတရားတို့သို့ မဆွဲငင်နိုင်၊ စိတ်နှလုံးကို မပွားစေတတ်သော သဘောတရားတို့သည် စက်ဆုပ်ဖွယ် မဖြစ်ကုန်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် စောင့်စည်းမှု ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ “ခိုင်ခံ့သော ငှက်နှင့်တိုင်” ဟူသော ဤအမည်သည် ‘ကာယဂတာသတိ’ ၏ အမည် တည်း။ ရဟန်းတို့ ထိုသို့ ဖြစ်သောကြောင့်ပင်လျှင် “ကာယဂတာသတိကို ငါတို့ ပွားများအပ် ကြိမ်ဖန် များစွာ ပြုအပ် ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုအပ် တည်ရာကဲ့သို့ ပြုအပ် မပြတ် ဖြစ်စေအပ် လေ့လာအပ် ကောင်းစွာ အားထုတ်အပ်သည် ဖြစ်လတ္တံ့” ဟု သင်တို့ ကျင့်ရ မည်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== (၁၉) ၄ - အာသီဝိသဝဂ် ===

၁၁ - ယဝကလာပိသုတ်

၂၄၈။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား မုယောကောက်လျှိုင်းကို လမ်းလေးခွ၌ ချထားရာ၏။ ထို့နောက် ယောက်ျား ခြောက်ယောက်တို့သည် ထမ်းပိုးများကို ကိုင်ဆောင်လျက် ရောက်လာကြကုန်ရာ၏။ ထိုသူတို့သည် မုယောကောက်လျှိုင်းကို ထမ်းပိုး ခြောက်ချောင်းတို့ဖြင့် ရိုက်ပုတ်ကုန်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ထိုမုယောကောက်လျှိုင်းသည် ထမ်းပိုး ခြောက်ချောင်းတို့ဖြင့် ရိုက်ပုတ်အပ်သည် ဖြစ်ရကား ကောင်းစွာ ရိုက်ပုတ်ပြီး ဖြစ်ရာ၏။ ထို့နောက် ခုနစ်ယောက်မြောက် ယောက်ျားသည် ထမ်းပိုးကို ကိုင်ဆောင်လျက် ရောက်လာပြန်ရာ၏။ ထိုသူသည် ထိုမုယောကောက်လျှိုင်းကို ထိုခုနစ်ခု မြောက် ထမ်းပိုးဖြင့် ရိုက်ပုတ်ပြန်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ထိုမုယောကောက်လျှိုင်းသည် ခုနစ်ခုမြောက် ထမ်းပိုးဖြင့် ရိုက်ပုတ်အပ်သည် ဖြစ်ရကား အတိုင်းထက် အလွန် ရိုက်ပုတ်ပြီး ဖြစ်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်ကို နှစ်သက်ဖွယ် မနှစ်သက်ဖွယ်သော အဆင်းတို့သည် မျက်စိ၌ ရိုက်ပုတ်အပ်၏။ပ။ နှစ်သက်ဖွယ် မနှစ်သက်ဖွယ်သော အရသာတို့သည် လျှာ၌ ရိုက်ပုတ်အပ်၏။ပ။ နှစ်သက်ဖွယ် မနှစ်သက်ဖွယ်သော သဘောတရားတို့သည် စိတ်၌ ရိုက်ပုတ်အပ်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ထိုအကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ် သည် နောက်အခါ ဘဝသစ်အတွက် အားထုတ်ခဲ့ပါမူ ရဟန်းတို့ ဤသို့ အားထုတ်သည် ရှိသော် ခုနစ်ခုမြောက် ထမ်းပိုး ဖြင့် ရိုက်ပုတ် အပ်သော ထိုမုယောကောက်လျှိုင်းကဲ့သို့ ထိုအချည်းနှီးသော ယောက်ျားသည် အတိုင်းထက်အလွန် ရိုက်ပုတ် အပ်ပြီးဖြစ်တော့၏။

ရဟန်းတို့ ရှေးကဖြစ်ဖူးသည်ကား နတ် အသုရာတို့၏ စစ်ပွဲသည် ရင်ဆိုင်ချီတက်ဖူးပြီ။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝေပစိတ္တိ အသုရိန်သည် အသုရာတို့ကို မိန့်ဆို၏- “အချင်းတို့ နတ်နှင့် အသုရာတို့ စစ်ပွဲသည် ရင်ဆိုင်မိသည်ရှိသော် အသုရာတို့ နိုင်၍ နတ်တို့ ရှုံးခဲ့ကုန်မူ ထိုနတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းကို လည်ပင်းလျှင် ငါးခုမြောက် အနှောင်အဖွဲ့တို့ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့၍ အသုရာပြည် ငါ့ထံသို့ ဆောင်ခဲ့ကြ ကုန်လော့” ဟု ဆို၏။ ရဟန်းတို့ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည်လည်း တာဝတိံသာ နတ်တို့ကို မိန့်ဆို၏- “အချင်းတို့နတ်နှင့် အသုရာတို့ စစ်ပွဲသည် ရင်ဆိုင်မိသည်ရှိသော် နတ်တို့ နိုင်၍ အသုရာတို့ ရှုံးခဲ့ကုန်မူ ထိုဝေပစိတ္တိအသုရိန်ကို လည်ပင်းလျှင် ငါးခုမြောက် အနှောင်အဖွဲ့ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့၍ သုဓမ္မာနတ်သဘင် ငါ့ထံသို့ ဆောင်ခဲ့ကြကုန်လော့” ဟု ဆို၏။ ရဟန်းတို့ ထိုစစ်ပွဲ၌ နတ်တို့ နိုင်ကုန်၍ အသုရာတို့ ရှုံးကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ တာဝတိံသာနတ်တို့သည် ဝေပစိတ္တိအသုရိန်ကို လည်ပင်းလျှင် ငါးခုမြောက် အနှောင်အဖွဲ့တို့ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့၍ သုဓမ္မာနတ် သဘင်ဝယ် နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းထံသို့ ဆောင်ယူလာကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ သုဓမ္မာနတ်သဘင်ဝယ် ဝေပစိတ္တိ အသုရိန်သည် လည်ပင်းလျှင် ငါးခုမြောက် အနှောင်အဖွဲ့တို့ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့ခံ နေရ၏။ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ ဝေပစိတ္တိ အသုရိန်အား “နတ်တို့ကား တရားကုန်၏။ အသုရာတို့ကား မတရားကုန်၊ ယခု ငါသည် နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရပေ၏” ဟု ဤသို့သော အကြံအစည် ဖြစ်၏။ ထိုအခါ လည်ပင်းလျှင် ငါးခုမြောက် အနှောင်အဖွဲ့တို့မှ မိမိ လွတ်မြောက်နေသည်ကို တွေ့မြင်ရ၏။ နတ်၌ ဖြစ်သော ငါးမျိုးသော ကာမဂုဏ်တို့ဖြင့် ကုံလုံပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ ပျော်ရပေ၏။ ခံစားရပေ၏။ ရဟန်း တို့ အကြင် အခါ၌ ဝေပစိတ္တိအသုရိန်အား “အသုရာတို့ကား တရားကုန်၏။ နတ်တို့ကား မတရားကုန်၊ ယခု ငါသည် အသုရာပြည်သို့သာ သွားအံ့” ဟု ဤသို့သော အကြံအစည် ဖြစ်၏။ ထိုအခါ လည်ပင်းလျှင် ငါးခုမြောက် အနှောင်အဖွဲ့ တို့ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့ထားသော မိမိကိုယ်ကို တွေ့မြင်ရ၏။ နတ်၌ ဖြစ်သော ငါးမျိုးသော ကာမဂုဏ်တို့မှလည်း ယုတ်လျော့ သွား၏။ ရဟန်းတို့ ဝေပစိတ္တိ ခံနေရသော အနှောင်အဖွဲ့သည်

ရဟန်းတို့ “ငါ ဖြစ်၏” ဟူသော ဤအထင်သည် မာန်တက်မှုတည်း။ “ ဤကား ငါ ဖြစ်၏” ဟူသော ဤအထင်သည် မာန်တက်မှုတည်း။ “ငါ ဖြစ်ရလိမ့်ဦးမည် ”ဟူသော ဤအထင်သည် မာန်တက်မှုတည်း။ “ငါ ဖြစ်ရလိမ့်မည် မဟုတ်” ဟူသော ဤအထင်သည် မာန်တက်မှုတည်း။ “ရုပ်ရှိသူ ဖြစ်ရလိမ့်မည်” ဟူသော ဤအထင်သည် မာန်တက်မှုတည်း။ “ရုပ်မရှိသူ ဖြစ်ရလိမ့်မည်” ဟူသော ဤအထင်သည် မာန်တက်မှုတည်း။ “သညာရှိသူ ဖြစ်ရလိမ့်မည်” ဟူသော ဤအထင်သည် မာန်တက်မှုတည်း။ “သညာမရှိသူ ဖြစ်ရလိမ့်မည်” ဟူသော ဤအထင်သည် မာန်တက်မှုတည်း။ “သညာ ရှိသူလည်း မဟုတ် မရှိသူလည်း မဟုတ်သူ ဖြစ်ရလိမ့်မည်” ဟူသော ဤအထင်သည် မာန်တက်မှုတည်း။ ရဟန်းတို့ မာန်တက်မှုသည် ရောဂါတည်း။ မာန်တက်မှုသည် အနာဆိုးတည်း။ မာန်တက်မှုသည် ဆူးငြောင့်တည်း။ ရဟန်းတို့ ထိုသို့ ဖြစ်သောကြောင့် ပင်လျှင် မာနကို ချိုးနှိမ်ပြီးသော စိတ်ဖြင့် နေကုန်အံ့ဟု ဤသို့သာ သင်တို့ ကျင့်ရမည်ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

ဧကာဒသမသုတ်။

လေးခုမြောက် အာသီဝိသဝဂ် ပြီး၏။

သဠာယတနသံယုတ် ပြီး၏။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

၂ - ဝေဒနာသံယုတ်

=== ၁ - သဂါထာဝဂ် ===

၁ - သမာဓိသုတ်

၂၄၉။ ရဟန်းတို့ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' တို့ကား ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်း၊ သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဝေဒနာတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ဆင်ခြင်မှု 'ပညာ' အောက်မေ့မှု 'သတိ' ရှိသော မြတ်စွာ ဘုရား၏ တပည့်သာဝကသည် ဝေဒနာတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဝေဒနာတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းကို လည်းကောင်း၊ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာကို လည်းကောင်း၊ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်သို့) ရောက်ကြောင်း မဂ်ကို လည်းကောင်း သိ၍ ဝေဒနာတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် ရဟန်းသည် တဏှာ ဟူသော ဆာလောင်မှု ကင်းသည် ဖြစ်၍ ချုပ်ငြိမ်းနိုင်၏။

ပဌမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - သဂါထာဝဂ် ===

၂ - သုခသုတ်

၂၅၀။ ရဟန်းတို့ ဝေဒနာတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်း၊ သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဝေဒနာတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌ ဖြစ်စေ၊ ကိုယ်ပသန္တာန်၌ ဖြစ်စေ သုခဝေဒနာသည် လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် ဒုက္ခဝေဒနာသည် လည်းကောင်း၊ (ချမ်းသာဆင်းရဲ နှစ်မျိုးလုံးတို့နှင့်) အတူတကွ ဖြစ်သော ဥပေက္ခာ ဝေဒနာသည် လည်းကောင်း အလုံးစုံ သော ခံစားမှုမျိုးသည် ရှိ၏။

ထိုခံစားမှုမျိုးကို ပျောက်ပျက်ခြင်း သဘော ပျက်စီးခြင်း သဘောရှိသည့် ဆင်းရဲ ဒုက္ခပါတကားဟု သိပြီးလျှင် (ဉာဏ်ဖြင့်) တွေ့ထိ၍ တွေ့ထိ၍ ပျက်ခြင်းသဘောကို ဤသို့ မြင်နိုင်သော သူသည်ထိုခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ၌ စွဲမက်မှု ကင်းတော့၏။

ဒုတိယသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - သဂါထာဝဂ် ===

၃ - ပဟာနသုတ်

၂၅၁။ ရဟန်းတို့ ဝေဒနာတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်း၊ သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ သုခဝေဒနာ၌ စွဲမက်မှု ‘ရာဂါနုဿ’ ကို ပယ်အပ်၏။ ဒုက္ခဝေဒနာ၌ အမျက်ထွက်မှု ‘ပဋိယာနုဿ’ ကို ပယ်အပ်၏။ ဥပေက္ခာဝေဒနာ၌ မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာနုဿ’ ကို ပယ်အပ်၏။ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ ရဟန်းအား သုခဝေဒနာ၌ စွဲမက်မှု ‘ရာဂါနုဿ’ ကို ပယ်ပြီး ဖြစ်၏။ ဒုက္ခဝေဒနာ၌ အမျက်ထွက်မှု ‘ပဋိယာနုဿ’ ကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏။ ဥပေက္ခာဝေဒနာ၌ မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာနုဿ’ ကို ပယ်ပြီး ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဤရဟန်းကို (အနုဿ) ကင်းကွာသူ ကောင်းစွာ မြင်ပြီးသူဟု ဆိုရ၏။ (ထိုရဟန်းသည်) တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ ကို ဖြတ်တောက်လေပြီ၊ အနှောင် အဖွဲ့ ‘သံယောဇဉ်’ ကို ဖြေချွတ်လေပြီ၊ မာနကို အကြွင်းမဲ့ ပယ်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုလေပြီ ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ကို မသိသည်ဖြစ်၍ သုခဝေဒနာကို ခံစားသော ထွက်မြောက်ရာ လမ်းကို မတွေ့မြင်သော သူအား ထိုစွဲမက်မှု ‘ရာဂါနုဿ’ ဖြစ်၏။

ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ကို မသိသည် ဖြစ်၍ ဒုက္ခဝေဒနာကို ခံစားသော ထွက်မြောက်ရာ လမ်းကို မတွေ့မြင်သော သူအား အမျက်ထွက်မှု ‘ပဋိယာနုဿ’ ဖြစ်၏။

ငြိမ်သက် ကောင်းမြတ်လှ၏ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူအပ်သော ဥပေက္ခာကိုပင် အလွန် နှစ်သက်နေပါလျှင် ဆင်းရဲဒုက္ခမှ မလွတ်နိုင်။

လုံ့လရှိသော ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္ပဇဉ်’ ကို မစွန့်ခွဲသော် ထိုပညာရှိ ရဟန်းသည် ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ အားလုံးတို့ကို ပိုင်းခြားသိနိုင်၏။

ထိုရဟန်းသည် ဝေဒနာတို့ကို ပိုင်းခြားသိသော် ယခုဘဝ၌ပင် အာသဝေါ ကင်းကွာနိုင်၏။ လောကုတ္တရာဓမ္မ၌ တည်သော ရဟန္တာဖြစ်၍ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီးသော် ဘဝသုံးပါး၌ ဖြစ်သူဟူသော အရေအတွက်သို့ မရောက်ရတော့ချေ။

တတိယသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - သဂါထာဝဂ် ===

၄ - ပါတာလသုတ်

၂၅၂။ ရဟန်းတို့ အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် “မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ ဝဲဩဃရှိ၏” ဟူသော ဤစကားကို ပြောဆို၏။ ရဟန်းတို့ “ဝဲဩဃ” ဟူသော ဤအမည်သည် ကိုယ်၌ ကျရောက်လျက်ရှိသော ဒုက္ခဝေဒနာတို့၏ အမည် တည်း။ ရဟန်းတို့ အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ကိုယ်၌ ကျရောက်လျက်ရှိသော ဒုက္ခဝေဒနာဖြင့် တွေ့ထိ ခံစား ရသော် စိုးရိမ်ရ၏။ ပင်ပန်းရ၏။ ငိုကြွေးရ၏။ ရင်ထုလျက် မြည်တမ်းရ၏။ မိန်းမောခြင်းသို့ ရောက်ရ၏။ ရဟန်းတို့ အကြားအမြင် မရှိသော ဤပုထုဇဉ်ကို ဝဲဩဃ၌ မတည်တံ့နိုင်သူ ထောက်တည်ရာကို မရနိုင်သူဟု ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည်ကား ကိုယ်၌ ကျရောက်လျက်ရှိသော ဒုက္ခဝေဒနာဖြင့် တွေ့ထိ ခံစားရသော် မစိုးရိမ်ရ၊ မပင်ပန်းရ၊ မငိုကြွေးရ၊ ရင်ထုလျက် မမြည်တမ်းရ၊ မိန်းမောခြင်းသို့ မရောက်ရ။ ရဟန်းတို့ အကြား အမြင် ရှိသော ဤအရိယာတပည့်ကို ဝဲဩဃ၌ တည်တံ့နိုင်သူ ထောက်တည်ရာကို ရနိုင်သူဟု ဆိုရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဉာဏ်အားနည်းသော စွမ်းအားနည်းသော အကြင်သူသည် ကိုယ်၌ ကျရောက် လျက်ရှိသော အသက်ကိုပင် ဆောင်ယူ သွားနိုင်လောက်သော ပေါ်ပေါက်လာသော ထိုဒုက္ခဝေဒနာတို့ကို သည်းမခံ နိုင်၊ ဝေဒနာတို့ဖြင့် တွေ့ထိခံရသော် တုန်လှုပ်၏။ မြည်တမ်းငိုကြွေး၏။ ထိုသူသည် ဝဲဩဃ၌ မတည်တံ့ နိုင်သည် သာမက ထောက်တည်ရာမျှကိုလည်း မရနိုင်။

အကြင်သူသည်ကား ကိုယ်၌ ကျရောက်လျက်ရှိသော အသက်ကိုပင် ဆောင်ယူ သွားနိုင် လောက်သော ပေါ်ပေါက် လာသော ထိုဒုက္ခဝေဒနာတို့ကို သည်းခံနိုင်၏။ ဝေဒနာတို့ဖြင့် တွေ့ထိခံရ သော် မတုန်လှုပ်၊ ထိုသူသည် ဝဲဩဃ၌ တည်တံ့ နိုင်သည် သာမက ထောက်တည်ရာကိုလည်း ရနိုင်၏။

စတုတ္ထသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - သဂါထာဝဂ် ===

၅ - ဒဋ္ဌဗ္ဗသုတ်

၂၅၃။ ရဟန်းတို့ ဝေဒနာတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်း၊ သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ သုခဝေဒနာကို ဒုက္ခအားဖြင့် ရှုရမည်၊ ဒုက္ခဝေဒနာကို ဆူးငြောင့်အားဖြင့် ရှုရမည်၊ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာကို မမြဲသောအားဖြင့် ရှုရမည်။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းအား သုခဝေဒနာကို ဒုက္ခအားဖြင့် ရှုမြင်ပြီးသော အခါ ဒုက္ခ ဝေဒနာကို ဆူးငြောင့်အားဖြင့် ရှုမြင်ပြီးသောအခါ ဥပေက္ခာဝေဒနာကို မမြဲသောအားဖြင့် ရှုမြင်ပြီးသော အခါ ဤရဟန်းကို ကောင်းစွာ မြင်ပြီးသူဟု ဆိုရ၏။ တပ်မက်မှုကို ဖြတ်တောက်နိုင်လေပြီ၊ အနှောင်အဖွဲ့ကို ဖြေချွတ်နိုင်လေပြီ၊ မာနကို အကြွင်းမဲ့ ပယ်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုလေပြီဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အကြင်အခါ ရဟန်းသည် သုခဝေဒနာကို ဒုက္ခအားဖြင့် ရှုမြင်ပြီး ဒုက္ခဝေဒနာကို ဆူးငြောင့်အားဖြင့် ရှုမြင်ပြီး ငြိမ်သက်သော ဥပေက္ခာဝေဒနာကို မမြဲသောအားဖြင့် ရှုမြင်ပြီး ဖြစ်၍ ဝေဒနာတို့ကို စင်စစ်ပိုင်းခြား၍ သိ၏။

ထိုရဟန်းသည် ဝေဒနာတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိသော် ယခုဘဝ၌ ပင် အာသဝေါ ကင်းကွာနိုင်၏။ လောကုတ္တရာ ဓမ္မ၌ တည်သော ရဟန္တာ ဖြစ်၍ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီးသော် ဘဝသုံးပါး၌ ဖြစ်သူဟူသော အရေအတွက်သို့ မရောက်ရတော့ချေ။

ပဉ္စမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - သဂါထာဝဂ် ===

၆ - သလ္လသုတ်

၂၅၄။ ရဟန်းတို့ အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် သုခဝေဒနာကိုလည်း ခံစားရ၏၊ ဒုက္ခဝေဒနာကိုလည်း ခံစားရ၏၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာကိုလည်း ခံစားရ၏။ ရဟန်းတို့ အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် သုခဝေဒနာကို လည်း ခံစားရ၏၊ ဒုက္ခဝေဒနာကိုလည်း ခံစားရ၏၊ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာကိုလည်း ခံစားရ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုသူနှစ်ဦးတို့တွင် အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်နှင့် အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်၏ ထူးခြားမှုကား အဘယ်နည်း၊ လွန်ကဲမှုကား အဘယ်နည်း၊ ကွဲပြားမှုကား အဘယ်နည်း။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့အား တရားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားသာ အရင်းခံ ရှိပါကုန်၏။ပ။

ရဟန်းတို့ အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ဒုက္ခဝေဒနာဖြင့် တွေ့ထိခံရသော် စိုးရိမ်ရ၏၊ ပင်ပန်းရ၏၊ ငိုကြွေး ရ၏၊ ရင်ထုလျက် မြည်တမ်းရ၏၊ မိန်းမောခြင်းသို့ ရောက်ရ၏၊ ကိုယ်၌လည်း ဖြစ်သော စိတ်၌လည်းဖြစ်သော နှစ်မျိုးသော ဝေဒနာတို့ကို ခံစားရ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ယောက်ျားကို ငြောင့်စူးမိရာ၏။ ထိုသူကို ဒုတိယငြောင့်သည် ပဌမငြောင့်စူးရာ အနီး၌ စူးပြန်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ထိုယောက်ျားသည် ငြောင့်နှစ်ချောင်းဖြင့် ဝေဒနာ ခံစားနေရ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ဒုက္ခဝေဒနာဖြင့် တွေ့ထိခံရသော် စိုးရိမ်ရ၏။ ပင်ပန်းရ၏။ ငိုကြွေးရ၏။ ရင်ထုလျက် မြည်တမ်းရ၏။ မိန်းမောခြင်းသို့ ရောက်ရ၏။ ထိုသူသည် ကိုယ်၌လည်းဖြစ်သော စိတ်၌လည်း ဖြစ်သော နှစ်မျိုးသော ဝေဒနာတို့ကို ခံစားရ၏။ ထိုသူသည် ဒုက္ခဝေဒနာဖြင့် တွေ့ထိအပ်သော် အမျက်ထွက်၏။ ဒုက္ခ ဝေဒနာဖြင့် အမျက်ထွက်သူအား ဒုက္ခဝေဒနာကြောင့်ဖြစ်သော ပဋိယာနုသယသည် ကိန်း၏။ ထိုသူသည် ဒုက္ခဝေဒနာဖြင့် တွေ့ထိရသော် ကာမချမ်းသာကို နှစ်သက်၏။ ထိုသို့နှစ်သက်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ရဟန်းတို့ ထိုအကြား အမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ကာမချမ်းသာမှ တစ်ပါး ဒုက္ခဝေဒနာမှ ထွက်မြောက်ရာကို မသိသော ကြောင့်တည်း။ ကာမ ချမ်းသာကို နှစ်သက်သော ထိုသူအား သုခဝေဒနာကြောင့် ဖြစ်သော ရာဂါနုသယသည် ကိန်း၏။ ထိုသူသည် ထိုဝေဒနာ တို့၏ ဖြစ်ကြောင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ကြောင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်း ကောင်း၊ ထွက်မြောက်ရာကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ ထိုဝေဒနာတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ကြောင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်ရာကို လည်း ကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိသော ထိုသူအား ဥပေက္ခာဝေဒနာကြောင့် ဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာနုသယသည် ကိန်း၏။ ထိုသူသည် သုခဝေဒနာကို ခံစားအံ့၊ (ကိလေသာနှင့်) ယှဉ်သည်ဖြစ်၍ ထိုသုခဝေဒနာကို ခံစား၏။ ဒုက္ခဝေဒနာကို ခံစားအံ့၊ (ကိလေသာနှင့်) ယှဉ်သည် ဖြစ်၍ ထိုဒုက္ခဝေဒနာကို ခံစား၏။ ဥပေက္ခာဝေဒနာကို ခံစားအံ့၊ (ကိလေသာနှင့်) ယှဉ်သည် ဖြစ်၍ ထိုဥပေက္ခာ ဝေဒနာကို ခံစား၏။

ရဟန်းတို့ အကြားအမြင် မရှိသော ဤပုထုဇဉ်ကို ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှု စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာပူပန်မှုတို့နှင့် ယှဉ်စပ်နေသူဟု ဆိုရ၏။ ဆင်းရဲဒုက္ခနှင့် ယှဉ်စပ်နေသူဟု ငါ ဆို၏။

ရဟန်းတို့ အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည်ကား ဒုက္ခဝေဒနာဖြင့် တွေ့ထိခံရသော် မစိုးရိမ် မပင်ပန်း မငိုကြွေး ရင်ထုလျက် မမြည်တမ်း၊ မိန်းမောခြင်းသို့ မရောက်။ ထိုသူသည် ကိုယ်၌ ဖြစ်သော ဝေဒနာ တစ်မျိုးကိုသာ ခံစား ရ၏။ စိတ်၌ ဖြစ်သော ဝေဒနာကို မခံစားရ။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ယောက်ျားကို ငြောင့်စူးမိရာ၏။ ထိုသူကို ဒုတိယငြောင့်သည် နောက် ထပ် မစူးရာ။ ရဟန်း တို့ ဤသို့လျှင် ထိုယောက်ျားသည် ငြောင့်တစ်ချောင်းဖြင့် ဝေဒနာ ခံစားရ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် ဒုက္ခဝေဒနာဖြင့် တွေ့ထိခံစားရ သော် မစိုးရိမ်ရ၊ မပင်ပန်းရ၊ မငိုကြွေးရ၊ ရင်ထုလျက် မမြည်တမ်းရ၊ မိန်းမောခြင်းသို့ မရောက်ရ။ ထိုသူသည် ကိုယ်၌ ဖြစ်သော ဝေဒနာ တစ်မျိုးကိုသာ ခံစားရ၏။ စိတ်၌ ဖြစ်သော ဝေဒနာကို မခံစားရ။ ထိုသူသည် ဒုက္ခဝေဒနာဖြင့် တွေ့ထိအပ်သော် အမျက် မထွက်၊ ဒုက္ခဝေဒနာဖြင့် အမျက်မထွက်သူအား ဒုက္ခဝေဒနာကြောင့် ဖြစ်သော ပဋိယာနုသယသည် မကိန်း။ ထိုသူသည် ဒုက္ခဝေဒနာဖြင့် တွေ့ထိခံရ သော် ကာမချမ်းသာကို မနှစ်သက်။ ထိုမနှစ်သက်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ရဟန်းတို့ အကြားအမြင် ရှိသော အရိယာတပည့်သည် ကာမချမ်းသာမှ တစ်ပါး ဒုက္ခဝေဒနာမှ ထွက်မြောက်ရာကို သိသောကြောင့် တည်း။ ကာမချမ်းသာကို မနှစ်သက်သော ထိုသူအား သုခဝေဒနာကြောင့် ဖြစ်သော ရာဂါနုသယသည် မကိန်း။ ထိုသူသည် ထိုဝေဒနာတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ကြောင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်ရာကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ ထိုဝေဒနာတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ကြောင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်ရာ ကို

လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိသော ထိုသူအား ဥပေက္ခာ ဝေဒနာကြောင့် ဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာနုသယ သည် မကိန်း။ ထိုသူသည် သုခဝေဒနာကို ခံစားအံ့၊ (ကိလေသာနှင့်) မယှဉ်သည် ဖြစ်၍ ထိုသုခဝေဒနာ ကို ခံစား၏။ ဒုက္ခဝေဒနာကို ခံစားအံ့၊ (ကိလေသာနှင့်) မယှဉ်သည် ဖြစ်၍ ထိုဒုက္ခဝေဒနာကို ခံစား၏။ ဥပေက္ခာဝေဒနာကို ခံစားအံ့၊ (ကိလေသာနှင့်) မယှဉ်သည် ဖြစ်၍ ထိုဥပေက္ခာဝေဒနာကို ခံစား၏။

ရဟန်းတို့ အကြားအမြင်ရှိသော ဤအရိယာတပည့်ကို ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှု စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာပူပန်မှုတို့နှင့် မယှဉ်စပ်သူဟု ဆိုရ၏။ ဆင်းရဲဒုက္ခနှင့် မယှဉ်စပ်သူဟု ငါ ဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤကား အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်၏ အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်နှင့် ထူးခြားမှု လွန်ကဲမှု ကွဲပြားမှုတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသိဉာဏ်ရှိသော အကြားအမြင်ရှိသော သူသည် သုခဝေဒနာကို လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခဝေဒနာကို လည်းကောင်း (ကိလေသာနှင့် ယှဉ်သည် ဖြစ်၍) မခံစား။ ဤသည်ကား ပုထုဇဉ်နှင့် အသိဉာဏ်ပညာ ရှိ၍ လိမ္မာသော သူ၏ကြီးမား သော ထူးခြားချက်တည်း။

တရားသဘောကို နှိုင်းချိန်နိုင်သော အကြားအမြင်များသော ဤလောကနှင့် တမလွန်လောကကို ရှုမြင်နိုင်သော ထိုအရိယာသာဝက၏ စိတ်ကို ဣဋ္ဌာရုံတရားတို့သည် မနှိပ်စက်နိုင်ကုန်၊ အနိဋ္ဌာရုံတရား တို့ကြောင့်လည်း အမျက်ထွက်ခြင်းသို့ မရောက်။

ထိုအရိယာသာဝကအား လိုက်လျောမှု ‘ရာဂ’ နှင့် ဆန့်ကျင်မှု ‘ဒေါသ’ တို့သည် ခါတွက်အပ်ကုန်ပြီး၊ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကုန်ပြီး ဖြစ်ရကား မရှိကြတော့ကုန်။ ထိုသူသည် ကိလေသာမြူကင်းသော စိုးရိမ်ခြင်းမရှိသော နိဗ္ဗာန်ကို သိသော ကြောင့် ဘဝ၏ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ရောက်သူ ဖြစ်၍ ကောင်းစွာ သိ၏။

ဆဋ္ဌသုတ်။

သဗ္ဗာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - သဂါထာဝဂ် ===

၇ - ပဌမ ဂေလညသုတ်

၂၅၅။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ်ဆောင် ပေါက်သော ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ညချမ်းအခါ တစ်ပါး တည်း ကိန်းအောင်းရာမှ ထတော်မူလျက် သူနာကျောင်းရှိရာသို့ ကပ်ရောက်တော်မူပြီး၍ ခင်းထားအပ် သော နေရာ၌ ထိုင်နေတော်မူပြီးသော် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏- ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္ပဇဉ်’ ရှိသည် ဖြစ်၍ အချိန်အခါကို စောင့်မျှော်နေရာ၏။ ဤသည်ကား သင်တို့အား ငါတို့၏ အဆုံးအမတည်း။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ရှိသူ ဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ရုပ်အပေါင်း၌ ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလျက် ပြင်းစွာ အားထုတ် အပ်သော လုံ့လရှိသည် ဖြစ်၍ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္ပဇဉ်’ အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ရှိသည် ဖြစ်၍ လောက၌ မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ နှလုံးမသာခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ ကို ပယ်ဖျောက်၍ နေထိုင်၏။ ဝေဒနာတို့၌ ။ပ။ စိတ်၌ ။ပ။ သဘောတရားတို့၌ သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလျက်

ပြင်းစွာအားထုတ်အပ်သော လုံ့လရှိသည် ဖြစ်၍ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္မဇဉ်’ အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ရှိသည် ဖြစ်၍ လောက၌ မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ နှလုံး မသာခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ ကို ပယ်ဖျောက်၍ နေထိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် သတိရှိသူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္မဇဉ်’ ရှိသူ ဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ရှေ့သို့ တက်ရာ နောက်သို့ ဆုတ်ရာ၌ သိလျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ တူရူကြည့်ရာ တစောင်းကြည့်ရာ၌ သိလျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ ကွေးရာ ဆန့်ရာ၌ သိလျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ ဒုက္ခဋီသပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ရာ၌ သိလျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ စားရာ သောက်ရာ ခဲရာ လျက်ရာ၌ သိလျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ် စွန့်ရာ၌ သိလျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ သွားရာ ရပ်ရာ ထိုင်ရာ အိပ်ရာ နိုးရာ ပြောဆိုရာ ဆိတ်ဆိတ် နေရာ၌ သိလျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္မဇဉ်’ ရှိသူ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္မဇဉ်’ ရှိသည်ဖြစ်၍ အချိန်အခါကို စောင့်မျှော်နေရာ၏။ ဤသည်ကား သင်တို့အား ငါတို့၏ အဆုံးအမတည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္မဇဉ်’ ရှိသည် ဖြစ်၍ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာအားထုတ်လျက် နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေသော သူအား သုခဝေဒနာ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့မှု ထိုသူသည် “ငါ့အား ဤသုခဝေဒနာ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ပေပြီ၊ ထိုသုခဝေဒနာကား အစွဲပြု၍သာ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့၏။ အစွဲမပြုဘဲ ဖြစ်ပေါ်လာသည် မဟုတ်။ အဘယ်ကို အစွဲပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာသနည်း၊ ဤခန္ဓာကိုယ်ကိုပင် အစွဲပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ဤခန္ဓာကိုယ်သည်ကား မမြဲသော သဘော ပြုပြင်အပ်သောသဘော အကြောင်းကို အစွဲပြု၍ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသဘော ရှိ၏။ မမြဲသောသဘော ပြုပြင်အပ်သော သဘောအကြောင်းကို အစွဲပြု၍ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသဘောရှိသော ခန္ဓာကိုယ်ကို အစွဲပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော သုခ ဝေဒနာကား အဘယ်မှာ မြဲနိုင်လိမ့်မည်နည်း” ဟု သိ၏။ ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ်၌ လည်းကောင်း၊ သုခဝေဒနာ၌ လည်းကောင်း မမြဲခြင်း သဘောကို မပြတ်ရှုလျက် နေ၏။ ပျက်စီးခြင်း သဘောကို မပြတ်ရှုလျက် နေ၏။ စွဲမက်မှု ကင်းကွာ ခြင်း သဘောကို မပြတ်ရှုလျက် နေ၏။ ချုပ်ငြိမ်းခြင်း သဘောကို မပြတ်ရှုလျက် နေ၏။ စွန့်ပစ်ခြင်း သဘောကို မပြတ် ရှုလျက် နေ၏။ ခန္ဓာကိုယ်၌ လည်းကောင်း၊ သုခဝေဒနာ၌ လည်းကောင်း မမြဲခြင်းသဘောကို မပြတ်ရှုလျက် နေသော ပျက်စီးခြင်းသဘောကို မပြတ်ရှုလျက် နေသော စွဲမက်မှု ကင်းကွာခြင်းသဘောကို မပြတ်ရှုလျက် နေသော ချုပ်ငြိမ်းခြင်း သဘောကို မပြတ်ရှုလျက် နေသော စွန့်ပစ်ခြင်းသဘောကို မပြတ်ရှုလျက် နေသော ထိုရဟန်းအား ခန္ဓာကိုယ်၌ လည်းကောင်း၊ သုခဝေဒနာ၌ လည်းကောင်း ရာဂါနုဿသည် ပျောက်ကင်း၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္မဇဉ်’ ရှိသည် ဖြစ်၍ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာအားထုတ်လျက် နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသော ထိုရဟန်းအား ဒုက္ခဝေဒနာ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့မှု ထိုသူသည် “ငါ့အား ဤဒုက္ခ ဝေဒနာ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ပေပြီ၊ ထိုဒုက္ခဝေဒနာကား အစွဲပြု၍သာ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့၏။ အစွဲမပြုဘဲ ဖြစ်ပေါ်လာသည် မဟုတ်။ အဘယ်ကို အစွဲပြု၍ ဖြစ်ပေါ် လာသနည်း၊ ဤခန္ဓာကိုယ်ကိုပင် အစွဲပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ဤခန္ဓာကိုယ်သည်ကား မမြဲသောသဘော ပြုပြင်အပ်သော သဘောအကြောင်းကို အစွဲပြု၍ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘောရှိ၏။ မမြဲသော သဘော ပြုပြင်အပ်သော သဘောအကြောင်းကို အစွဲပြု၍ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသဘောရှိသော ခန္ဓာကိုယ်ကို အစွဲပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ဒုက္ခဝေဒနာကား အဘယ်မှာ မြဲနိုင်လိမ့်မည်နည်း” ဟု သိ၏။ ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ်၌ လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၌ လည်းကောင်း မမြဲခြင်းသဘောကို မပြတ်ရှုလျက် နေ၏။ ပျက်စီးခြင်း သဘောကို မပြတ်ရှုလျက် နေ၏။ စွဲမက်မှု ကင်းကွာ ခြင်း သဘောကို မပြတ်ရှုလျက် နေ၏။ ချုပ်ငြိမ်းခြင်း သဘောကို မပြတ်ရှုလျက် နေ၏။ စွန့်ပစ်ခြင်းသဘောကို မပြတ် ရှုလျက် နေ၏။ ခန္ဓာကိုယ်၌ လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၌ လည်းကောင်း မမြဲခြင်းသဘောကို မပြတ်ရှုလျက်

နေသော။ပ။ စွန့်ပစ်ခြင်းသဘောကို မပြတ်ရှုလျက် နေသော ထိုရဟန်းအား ခန္ဓာကိုယ်၌ လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၌ လည်းကောင်း ပဋိယာနုသယသည် ပျောက်ကင်း၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္ပဇဉ်’ ရှိသည် ဖြစ်၍ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာအားထုတ်လျက် နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသော ထိုရဟန်းအား ဥပေက္ခာဝေဒနာ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့မှု ထိုသူသည် “ငါ့အား ဤဥပေက္ခာဝေဒနာ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပေပြီ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာကား အစွဲပြု၍သာ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့၏။ အစွဲမပြုဘဲ ဖြစ်ပေါ်လာသည် မဟုတ်။ အဘယ်ကို အစွဲပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာသနည်း၊ ဤခန္ဓာကိုယ်ကိုပင် အစွဲပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ဤခန္ဓာကိုယ်သည်ကား မမြဲသောသဘော ပြုပြင်အပ်သောသဘော အကြောင်းကို အစွဲပြု၍ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသဘောရှိ၏။ မမြဲသောသဘော ပြုပြင်အပ်သောသဘော အကြောင်းကို အစွဲပြု၍ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသဘောရှိသော ခန္ဓာကိုယ်ကို အစွဲပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ဥပေက္ခာဝေဒနာကား အဘယ်မှာ မြဲနိုင်လိမ့်မည်နည်း” ဟု သိ၏။ ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ်၌ လည်းကောင်း၊ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာ၌ လည်းကောင်း မမြဲခြင်းသဘောကို မပြတ်ရှုလျက် နေ၏။ ပျက်စီးခြင်း သဘောကို မပြတ်ရှုလျက် နေ၏။ စွဲမက်မှု ကင်းကွာခြင်းသဘောကို မပြတ်ရှုလျက် နေ၏။ ချုပ်ငြိမ်းခြင်း သဘောကို မပြတ်ရှုလျက် နေ၏။ စွန့်ပစ်ခြင်းသဘောကို မပြတ်ရှုလျက် နေ၏။

ခန္ဓာကိုယ်၌ လည်းကောင်း၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာ၌ လည်းကောင်း မမြဲခြင်းသဘောကို မပြတ် ရှုလျက် နေသော။ပ။ စွန့်ပစ် ခြင်းသဘောကို မပြတ် ရှုလျက်နေသော ထိုရဟန်းအား ခန္ဓာကိုယ်၌ လည်းကောင်း၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာ၌ လည်းကောင်း အဝိဇ္ဇာနုသယသည် ပျောက်ကင်း၏။

ထိုသူသည် သုခဝေဒနာကို ခံစားခဲ့မှု ထိုဝေဒနာကား မမြဲဟု သိ၏။ လွမ်းမိုး၍ မဖြစ်သော တရားဟုသိ၏။ မနှစ်သက် အပ်သော တရားဟု သိ၏။ ဒုက္ခဝေဒနာကို ခံစားခဲ့မှု။ပ။ ဥပေက္ခာဝေဒနာကို ခံစားခဲ့မှု ထိုဝေဒနာကား မမြဲဟု သိ၏။ လွမ်းမိုး၍ မဖြစ်သော တရားဟု သိ၏။ မနှစ်သက်အပ်သော တရားဟုသိ၏။ ထိုသူသည် သုခဝေဒနာကို ခံစားခဲ့မှု (ကိလေသာနှင့်) မယှဉ်စပ်သည် ဖြစ်၍ ထိုဝေဒနာကို ခံစား၏။ ဒုက္ခဝေဒနာကို ခံစားခဲ့မှု (ကိလေသာနှင့်) မယှဉ်စပ်သည် ဖြစ်၍ ထိုဝေဒနာကို ခံစား၏။ ဥပေက္ခာဝေဒနာကို ခံစားခဲ့မှု (ကိလေသာနှင့်) မယှဉ်စပ်သည် ဖြစ်၍ ထိုဝေဒနာကို ခံစား၏။ ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ် အပိုင်းအခြားရှိသော ဝေဒနာကို ခံစားသည်ရှိသော် “ခန္ဓာကိုယ် အပိုင်းအခြား ရှိသော ဝေဒနာကို ခံစား၏” ဟူ၍ သိ၏။ အသက် အပိုင်းအခြားရှိသော ဝေဒနာကို ခံစားသည်ရှိသော် “အသက်အပိုင်းအခြား ရှိသော ဝေဒနာကို ခံစား၏” ဟူ၍ သိ၏။ ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ အသက်ကုန်ဆုံးသည်မှ အထက်ကာလ၌ ဤဘဝ၌ပင် လျှင် ခံစားမှုဟူသမျှတို့သည် မနှစ်သက်အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ ငြိမ်းအေးကုန်လတ္တံ့ ဟု သိ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ဆီကို အစွဲပြု၍ လည်းကောင်း၊ မီးစာကို အစွဲပြု၍ လည်းကောင်း ဆီမီးသည် တောက်နေရာ၏။ ထိုဆီ၏ လည်းကောင်း၊ ထိုမီးစာ၏ လည်းကောင်း ကုန်ခန်းခြင်း ကြောင့်ပင်လျှင် လောင်စာ မရှိသည်ဖြစ်၍ ငြိမ်းလေရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ရဟန်းသည် ခန္ဓာကိုယ် အပိုင်းအခြားရှိသော ဝေဒနာကို ခံစားသည်ရှိသော် “ခန္ဓာကိုယ် အပိုင်းအခြားရှိသော ဝေဒနာကို ခံစား၏” ဟူ၍ သိ၏။ အသက် အပိုင်းအခြားရှိသောဝေဒနာကို ခံစားသည် ရှိသော် “အသက် အပိုင်းအခြားရှိသော ဝေဒနာကို ခံစား၏” ဟူ၍ သိ၏။ ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ အသက် ကုန်ဆုံးသည်မှ အထက်ကာလ၌ ဤဘဝ၌ ပင်လျှင် ခံစားမှုဟူသမျှတို့သည် မနှစ်သက်အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ ငြိမ်းအေး ကုန် လတ္တံ့ဟု သိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - သဂါထာဝဂ် ===

၈ - ဒုတိယ ဂေလညသုတ်

၂၅၆။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ်ဆောင် ပေါက်သော ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ညချမ်းအခါ တစ်ပါး တည်း ကိန်းအောင်းရာမှ ထတော်မူလျက် သူနာကျောင်းသို့ ကပ်ရောက်တော်မူပြီးလျှင် ခင်းထားအပ် သော နေရာ၌ ထိုင်နေတော်မူပြီးသော် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏- ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္ပဇဉ်’ ရှိသည် ဖြစ်၍ အချိန်အခါကို စောင့်မျှော်နေရာ၏။ ဤသည်ကား သင်တို့အား ငါတို့၏ အဆုံးအမတည်း ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ရှိသူ ဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ခန္ဓာကိုယ်၌ ခန္ဓာကိုယ်ဟု မပြတ် ရှုလျက် ပြင်းစွာ အားထုတ်အပ်သော လုံ့လရှိသည် ဖြစ်၍ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္ပဇဉ်’ အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ရှိသည် ဖြစ်၍ လောက၌ မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ နှလုံးမသာခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ ကို ပယ်ဖျောက်၍ နေထိုင်၏။ ဝေဒနာတို့၌ ။ပ။ စိတ်၌ ။ပ။ သဘောတရားတို့၌ သဘောတရားတို့ဟု မပြတ် ရှုလျက် ပြင်းစွာ အားထုတ်အပ်သော လုံ့လရှိသည် ဖြစ်၍ အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္ပဇဉ်’ ရှိသည် ဖြစ်၍ လောက၌ မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ နှလုံးမသာခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ ကို ပယ်ဖျောက်၍ နေထိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ လျှင် ရဟန်းသည် သတိရှိသူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္ပဇဉ်’ ရှိသူ ဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ရှေ့သို့ တက်ရာ နောက်သို့ ဆုတ်ရာ၌ ဆင်ခြင်ဉာဏ်ပညာဖြင့် ပြုလေ့ရှိ၏။ပ။ ပြောဆိုရာ ဆိတ်ဆိတ် နေရာ၌ ဆင်ခြင်ဉာဏ်ပညာဖြင့် ပြုလေ့ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္ပဇဉ်’ ဖြင့် ပြုလေ့ရှိသူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္ပဇဉ်’ ရှိသည် ဖြစ်၍ အချိန်အခါကို စောင့်မျှော်နေရာ၏။ ဤသည်ကား သင်တို့အား ငါတို့၏ အဆုံးအမတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္ပဇဉ်’ ရှိသည် ဖြစ်၍ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာအားထုတ်လျက် နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေသော ထိုရဟန်းအား သုခဝေဒနာ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့မှု ထိုသူသည် “ငါ့အား ဤသုခဝေဒနာ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့၏။ ငွှ်သုခ ဝေဒနာကား အစွဲပြု၍သာ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့၏။ အစွဲမပြုဘဲ ဖြစ်ပေါ်လာသည် မဟုတ်။ အဘယ်ကို အစွဲပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာ သနည်း။ ဤတွေ့ထိမှုကိုပင် အစွဲပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ဤတွေ့ထိမှုသည်ကား မမြဲသောသဘော ပြုပြင်အပ်သော သဘော အကြောင်းကို အစွဲပြု၍ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘောရှိ၏။ မမြဲသောသဘော ပြုပြင်အပ်သောသဘော အကြောင်းကို အစွဲပြု၍ ဖြစ် ပေါ်ခြင်းသဘောရှိသော တွေ့ထိမှုကို အစွဲပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် သုခဝေဒနာကား အဘယ်မှာ မြဲနိုင်လိမ့်မည်နည်း” ဟု သိ၏။ ထိုရဟန်းသည် တွေ့ထိမှု၌ လည်းကောင်း၊ ချမ်းသာမှု ‘သုခဝေဒနာ’ ၌ လည်းကောင်း မမြဲခြင်း သဘော ကို မပြတ်ရှုလျက် နေ၏။ ပျက်စီးခြင်း စွဲမက်မှု ကင်းကွာခြင်း ချုပ်ခြင်း စွန့်ပစ်ခြင်း သဘောကို မပြတ်ရှုလျက် နေ၏။ တွေ့ထိမှု၌ လည်းကောင်း၊ သုခဝေဒနာ၌ လည်းကောင်း မမြဲခြင်း သဘောကို မပြတ်ရှုလျက် နေသော ပျက်စီးခြင်း စွဲမက်မှု ကင်းကွာခြင်း ချုပ်ခြင်း စွန့်ပစ်ခြင်းသဘောကို မပြတ် ရှုလျက် နေသော ထိုရဟန်းအား တွေ့ထိမှု၌ လည်း ကောင်း၊ သုခဝေဒနာ၌ လည်းကောင်း ရာဂါနုသယသည် ပျောက်ကင်း၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္ပဇဉ်’ ရှိလျက်။ပ။ နေသော ထိုရဟန်းအား ဒုက္ခဝေဒနာ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့မှု။ပ။ ဥပေက္ခာဝေဒနာ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့မှု ထိုသူသည် ငါ၏ သန္တာန်၌

ဤဥပေက္ခာဝေဒနာ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ထိုဝေဒနာကား အစွဲပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ အစွဲမပြုဘဲ ဖြစ်ပေါ်လာသည် မဟုတ်။ အဘယ်ကို အစွဲပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာ သနည်း၊ ဤတွေ့ထိမှုကိုပင်လျှင် အစွဲပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာ၏ ဟု သိ၏။

[ရှေ့သုတ်၌ အကျယ်ချဲ့သကဲ့သို့ ထို့အတူ ချဲ့ရမည်။ ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ အသက်ကုန်ဆုံးသည်မှ အထက်ကာလ၌ ဤဘဝ၌ ပင်လျှင် ခံစားမှုဟူသမျှတို့သည် မနှစ်သက်အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ ငြိမ်းအေးကုန်လတ္တံ့ ဟုသိ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ဆီကို အစွဲပြု၍ လည်းကောင်း၊ မီးစာကို အစွဲပြု၍ လည်းကောင်း ဆီမီးသည် တောက်နေရာ၏။ ထိုဆီ၏ လည်းကောင်း၊ ထိုမီးစာ၏ လည်းကောင်း ကုန်ခန်းခြင်းကြောင့် ပင်လျှင် လောင်စာမရှိသည် ဖြစ်၍ ငြိမ်းလေရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ရဟန်းသည် ခန္ဓာကိုယ် အပိုင်းအခြားရှိသော ဝေဒနာကို ခံစားသည်ရှိသော် “ခန္ဓာကိုယ် အပိုင်းအခြားရှိသော ဝေဒနာကို ခံစား၏” ဟူ၍ သိ၏။ အသက် အပိုင်းအခြားရှိသော ဝေဒနာကို ခံစားသည် ရှိသော် “အသက် အပိုင်းအခြား ရှိသော ဝေဒနာကို ခံစား၏” ဟူ၍ သိ၏။ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ အသက်ကုန်ဆုံးသည်မှ အထက်ကာလ၌ ဤဘဝ၌ ပင်လျှင် ခံစားမှု ဟူသမျှတို့သည် မနှစ်သက်အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ ငြိမ်းအေးကုန်လတ္တံ့ဟု သိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - သဂါထာဝဂ် ===

၉ - အနိစ္စသုတ်

၂၅၇။ ရဟန်းတို့ မမြဲခြင်းသဘော ပြုပြင်အပ်သောသဘော အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘောကုန်ခြင်း သဘော ပျက်စီးခြင်းသဘော စွဲမက်မှု ကင်းကွာခြင်းသဘော ချုပ်ခြင်း သဘော ရှိကြသော ဤဝေဒနာတို့ကား သုံးမျိုးတို့ တည်း။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်း၊ သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ မမြဲခြင်းသဘော ပြုပြင် အပ်သောသဘော အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသဘော ကုန်ခြင်းသဘော ပျက်ခြင်းသဘော စွဲမက်မှု ကင်းကွာခြင်း သဘော ချုပ်ခြင်း သဘောရှိကြသော ဝေဒနာသုံးမျိုးတို့ဟူသည် ဤသည်တို့ပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - သဂါထာဝဂ် ===

၁၀ - ဖဿမူလကသုတ်

၂၅၈။ ရဟန်းတို့ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' လျှင် အရင်းမူလ ရှိကုန်သော တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ဟူသော အကြောင်း ရှိကုန်သော တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ဟူသော အထောက်အပံ့ ရှိကုန်သော ဤခံစားမှု 'ဝေဒနာ' တို့ ကား သုံးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ် သုံးမျိုးတို့နည်း၊ သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ခံစားမှု၏ အကြောင်းဖြစ်သော တွေ့ထိမှုကို အစွဲပြု၍ သုခဝေဒနာသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ သုခဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ထိုတွေ့ထိမှု၏ပင်လျှင် ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ထိုအားလျော်စွာ ဖြစ်သော ခံစားအပ်သော သုခဝေဒနာ ၏ အကြောင်းဖြစ်သော တွေ့ထိမှုကို အစွဲပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော သုခဝေဒနာသည် ချုပ်၏။ ငြိမ်း၏။ ရဟန်းတို့ ခံစားမှု၏ အကြောင်းဖြစ်သော တွေ့ထိမှုကို အစွဲပြု၍ ဒုက္ခဝေဒနာသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ဒုက္ခဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ထိုတွေ့ထိမှု၏ပင်လျှင် ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ထိုအား လျော်စွာဖြစ်သော ခံစားအပ်သော ဒုက္ခဝေဒနာ၏ အကြောင်း ဖြစ်သော တွေ့ထိမှုကို အစွဲပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဒုက္ခဝေဒနာသည် ချုပ်၏။ ငြိမ်း၏။

ရဟန်းတို့ ဥပေက္ခာဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော တွေ့ထိမှုကို အစွဲပြု၍ ဥပေက္ခာဝေဒနာသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ဥပေက္ခာဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ထိုတွေ့ထိမှု၏ပင်လျှင် ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ထိုအားလျော်စွာဖြစ်သော ခံစားအပ် သော ဥပေက္ခာဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော တွေ့ထိမှုကို အစွဲပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဥပေက္ခာဝေဒနာသည် ချုပ်၏။ ငြိမ်း၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ထင်းချောင်း နှစ်ခုတို့၏ ထိခိုက်မှုကြောင့် ထိုထင်းချောင်း နှစ်ခုတို့၏ ပေါင်းဆုံ (ပွတ်တိုက်) မှုကြောင့် အပူငွေ့ဟူ၍ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ မီးဟူ၍ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ထိုထင်းချောင်း တို့၏ပင်လျှင် တခြားစီ ဖြစ်နေခြင်း ခွဲထားခြင်းကြောင့် ထိုအားလျော်စွာဖြစ်သော အပူသည် ချုပ်၏။ ငြိမ်း၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ဤဝေဒနာသုံးမျိုးတို့သည် တွေ့ထိမှုကြောင့် ဖြစ်ကုန်၏။ တွေ့ထိမှုလျှင် အရင်းမူလ ရှိကုန်၏။ တွေ့ထိမှုဟူသော အကြောင်းရှိကုန်၏။ တွေ့ထိမှုဟူသော အထောက်အပံ့ ရှိကုန်၏။ ထိုအားလျော်သော တွေ့ထိမှုကို အစွဲပြု၍ ထိုအားလျော်သော ဝေဒနာသည် ဖြစ်၏။ ထိုအားလျော်သော တွေ့ထိမှု၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ထိုအား လျော်သော ဝေဒနာသည် ချုပ်ငြိမ်း၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ဝေဒနာသံယုတ်၏ ရှေးဦးစွာသော ဂါထာပါသောဝဂ် ပြီး၏။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ရဟောဂတဝဂ် ===

၁ - ရဟောဂတသုတ်

၂၅၉။ ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ထား၏- အသျှင်ဘုရား ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်၌ တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းနေသော တပည့်တော်အား ဤသို့ စိတ်အကြံ ဖြစ်ပါ၏- “သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာ ဟူ၍ ဝေဒနာသုံးမျိုးတို့ကို မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်ကုန်၏။ ဤဝေဒနာသုံးမျိုးတို့ကို မြတ်စွာဘုရား ဟောပါလျက် ဝေဒနာဟူသမျှသည် ဆင်းရဲ ‘ဒုက္ခ’ မည်၏ ဟူသော ဤစကားကို (လည်း) မြတ်စွာဘုရား ဟောတော် မူပြန်၏။ ဝေဒနာဟူသမျှသည် ဆင်းရဲ ‘ဒုက္ခ’ မည်၏ ဟူသော ဤစကားကို အဘယ်ကို ရည်ရွယ်၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော် မူလေသနည်း” ဟု စိတ်အကြံ ဖြစ်ပါသည်ဟု လျှောက်၏။

ရဟန်း ကောင်းပေစွ၊ ကောင်းပေစွ။ ရဟန်း သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာဟူ၍ ဝေဒနာသုံးမျိုးတို့ကို ငါ ဟောထားအပ်ကုန်၏။ ဤဝေဒနာသုံးမျိုးတို့ကို ငါ ဟောပြီး၍ ဝေဒနာ ဟူသမျှသည် ဆင်းရဲ ‘ဒုက္ခ’ မည်၏ဟူသော ဤစကားကို (လည်း) ငါဘုရား ဟောတော်မူပြန်၏။ ရဟန်း ဝေဒနာဟူသမျှသည် ဆင်းရဲ ‘ဒုက္ခ’ မည်၏ဟူသော ထိုစကား ကို ပြုပြင် ဖန်တီးအပ်သော သင်္ခါရတို့၏ အမြဲမရှိခြင်း ကိုသာလျှင် ရည်ရွယ်၍ ငါ ဟောတော်မူ၏။ ရဟန်း ဝေဒနာ ဟူသမျှသည် ဆင်းရဲ ‘ဒုက္ခ’ တည်းဟူသော ဤစကားကို ပြုပြင် ဖန်တီးအပ်သော သင်္ခါရတို့၏ ကုန်ခြင်း သဘောရှိခြင်း။ပ။ ပျက်ခြင်း သဘောရှိခြင်း။ပ။ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်း သဘောရှိခြင်း။ပ။ ချုပ်ခြင်း သဘောရှိခြင်း။ပ။ ဖောက်ပြန် ပြောင်းလဲသော သဘောရှိခြင်းကို ရည်ရွယ်၍ ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်း အမှန်အားဖြင့် အစဉ်အတိုင်းဖြစ်သော ပြုပြင်ဖန်တီးအပ်သော သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ပဌမဈာန်ကို ဝင်စားသော သူ့အား စကားပြောမှု ချုပ်ငြိမ်း၏။ ဒုတိယဈာန်ကို ဝင်စားသော သူ့အား ကြံစည်မှု ဆင်ခြင်သုံးသပ်မှု ‘ဝိတက် ဝိစာရ’ တို့ ချုပ်ငြိမ်းကုန်၏။ တတိယဈာန်ကို ဝင်စားသော သူ့အား နှစ်သိမ့်မှု ‘ပီတိ’ ချုပ်ငြိမ်း၏။ စတုတ္ထဈာန်ကို ဝင်စားသော သူ့အား ထွက်သက်ဝင်သက်တို့ ချုပ်ငြိမ်းကုန်၏။ အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်ကို ဝင်စားသော သူ့အား ရုပ်ဟူသော အမှတ် ‘ရူပသညာ’ ချုပ်ငြိမ်း၏။ ဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်ကို ဝင်စားသော သူ့အား အာကာသာနဉ္စာယတနသညာ ချုပ်ငြိမ်း၏။ အာကိဉ္စာယတနဈာန်ကို ဝင်စားသော သူ့အား ဝိညာဏဉ္စာယတနသညာ ချုပ်ငြိမ်း၏။ နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်ကို ဝင်စားသော သူ့အား အာကိဉ္စာယတနသညာ ချုပ်ငြိမ်း၏။ ဥညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ နိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားသော သူ့အား သညာဝေဒနာတို့ ချုပ်ငြိမ်းကုန်၏။ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ချုပ်ငြိမ်း၏။ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ ချုပ်ငြိမ်း၏။ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ ချုပ်ငြိမ်း၏။

ရဟန်း အမှန်အားဖြင့် အစဉ်အတိုင်း ဖြစ်သော ပြုပြင် ဖန်တီးအပ်သော သင်္ခါရတို့၏ ငြိမ်းအေးမှုကို ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ပဌမဈာန်ကို ဝင်စားသော သူ့အား စကားပြောမှု ငြိမ်းအေး၏။ ဒုတိယဈာန်ကို ဝင်စားသော သူ့အား ကြံစည်မှု ဆင်ခြင်သုံးသပ်မှု ‘ဝိတက် ဝိစာရ’ တို့ ငြိမ်းအေးကုန်၏။ပ။ နိရောဓ သမာပတ်ကို ဝင်စားသော သူ့အား သညာ ဝေဒနာတို့ ငြိမ်းအေးကုန်၏။ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ငြိမ်းအေး၏။ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ ငြိမ်းအေး၏။ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ ငြိမ်းအေး၏။

ရဟန်း ငြိမ်းချမ်းမှုတို့ကား ဤခြောက်ပါးတို့တည်း။ ပဌမဈာန်ကို ဝင်စားသော သူ့အား စကားပြောမှု ငြိမ်းချမ်း၏။ ဒုတိယဈာန်ကို ဝင်စားသော သူ့အား ကြံစည်မှု ဆင်ခြင်သုံးသပ်မှု ‘ဝိတက် ဝိစာရ’ တို့

ငြိမ်းချမ်းကုန်၏။ တတိယဈာန်ကို ဝင်စားသော သူ့အား နှစ်သိမ့်မှု ‘ပီတိ’ ငြိမ်းချမ်း၏။ စတုတ္ထဈာန်ကို ဝင်စားသော သူ့အား ထွက်သက် ဝင်သက်တို့ ငြိမ်းချမ်းကုန်၏။ နိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားသော သူ့အား သညာဝေဒနာတို့ ငြိမ်းချမ်းကုန်၏။ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ငြိမ်းချမ်း၏။ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ ငြိမ်းချမ်း၏။ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ ငြိမ်းချမ်း၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ရဟောဂတဝဂ် ===

၂ - ပဌမ အာကာသသုတ်

၂၆၀။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ကောင်းကင်၌ အမျိုးမျိုးသော လေတို့သည် တိုက်ခတ်ကုန်၏။ အရှေ့မှ လာသော လေတို့သည်လည်း တိုက်ခတ်ကုန်၏။ အနောက်မှ လာသော လေတို့သည်လည်းတိုက် ခတ်ကုန်၏။ မြောက်မှ လာသော လေတို့သည်လည်း တိုက်ခတ်ကုန်၏။ တောင်မှ လာသောလေ တို့သည်လည်း တိုက်ခတ်ကုန်၏။ မြူမှုန်ပါသော လေတို့ သည်လည်း တိုက်ခတ်ကုန်၏။ မြူမှုန်မပါသော လေတို့သည်လည်း တိုက်ခတ်ကုန်၏။ အေးမြသော လေတို့သည်လည်း တိုက်ခတ်ကုန်၏။ ပူသော လေတို့သည်လည်း တိုက်ခတ်ကုန်၏။ အားနည်းသော လေတို့သည်လည်း တိုက်ခတ်ကုန်၏။ လွန်ကဲ ပြင်းထန်သော လေတို့သည်လည်း တိုက်ခတ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ဤခန္ဓာကိုယ်၌ အမျိုးမျိုး သော ဝေဒနာတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ သုခဝေဒနာသည်လည်း ဖြစ်၏။ ဒုက္ခဝေဒနာသည်လည်း ဖြစ်၏။ ဥပေက္ခာဝေဒနာသည်လည်း ဖြစ်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ကောင်းကင်၌ အထူးထူးအပြားပြား များစွာသော လေတို့သည် တိုက်ခတ်ကုန် သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ အရှေ့မှ လာသောလေ၊ အနောက်မှ လာသောလေ၊ မြောက်မှ လာသောလေ၊ ထိုမှတစ်ပါး တောင်မှ လာသောလေ၊ မြူမှုန်ပါသော လေ၊ မြူမှုန် မပါသောလေ၊ အေးမြသောလေ၊ တစ်ခါတစ်ရံ ပူသော လေ၊ လွန်ကဲပြင်းထန်သောလေ၊ အားနည်းသော လေဟု ဆိုအပ်သော များစွာသော လေတို့ တိုက်ခတ်ကုန်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း ထို့အတူပင် ဤခန္ဓာကိုယ်၌ သုခ ဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။

အကြင်အခါ ရဟန်းသည် ထက်သန်သော လုံ့လရှိ၏။ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္ပဇဉ်’ မဆိတ်သုဉ်း၊ ထိုအခါ ထိုပညာရှိ ရဟန်းသည် ဝေဒနာအားလုံးတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏။

ထိုရဟန်းသည် ဝေဒနာတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိသော် ယခုဘဝ၌ပင် အာသဝေါ ကင်းကွာနိုင်၏။ လောကုတ္တရာ ဓမ္မ၌ တည်သော ရဟန္တာဖြစ်၍ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီးသော် ဘဝသုံးပါး၌ ဖြစ်သူဟူသော အရေအတွက်သို့ မရောက်ရတော့ချေ ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ရဟောဂတဝဂ် ===

၃ - ဒုတိယ အာကာသသုတ်

၂၆၁။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ကောင်းကင်၌ အမျိုးမျိုးသော လေတို့သည် တိုက်ခတ်နေကုန်၏။ အရှေ့မှ လာသော လေတို့သည်လည်း တိုက်ခတ်ကုန်၏။ ပ။ လွန်ကဲပြင်းထန်သော လေတို့သည်လည်း တိုက်ခတ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ဤခန္ဓာကိုယ်၌ အမျိုးမျိုးသော ဝေဒနာတို့သည် ဖြစ်ကြကုန်၏။ သုခဝေဒနာ သည်လည်း ဖြစ်၏။ ဒုက္ခဝေဒနာ သည်လည်း ဖြစ်၏။ ဥပေက္ခာဝေဒနာ သည်လည်း ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ရဟောဂတဝဂ် ===

၄ - အဂါရသုတ်

၂၆၂။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ဧည့်သည်များ တည်းခိုနေထိုင်ရာ အဆောက်အဦသည် ရှိ၏။ ထိုအဆောက်အဦ၌ အရှေ့အရပ်မှလည်း လာရောက်နေထိုင်ကုန်၏။ အနောက်အရပ်မှလည်း လာရောက် နေထိုင်ကုန်၏။ မြောက်အရပ်မှလည်း လာရောက်နေထိုင်ကုန်၏။ တောင်အရပ်မှလည်း လာရောက် နေထိုင်ကုန်၏။ မင်းတို့သည်လည်း လာရောက် နေထိုင်ကုန်၏။ ပုဏ္ဏားတို့သည်လည်း လာရောက်နေထိုင် ကုန်၏။ ကုန်သည်တို့သည်လည်း လာရောက် နေထိုင်ကုန်၏။ ဆင်းရဲသားတို့သည် လည်း လာရောက် နေထိုင်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ဤခန္ဓာကိုယ်၌ အမျိုးမျိုးသော ဝေဒနာတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ သုခဝေဒနာ သည်လည်း ဖြစ်၏။ ဒုက္ခဝေဒနာသည်လည်း ဖြစ်၏။ ဥပေက္ခာဝေဒနာသည်လည်း ဖြစ်၏။ ကာမဂုဏ် ‘အာမိသ’ နှင့်တကွသော သုခဝေဒနာ သည်လည်း ဖြစ်၏။ ကာမဂုဏ် ‘အာမိသ’ နှင့်တကွသော ဒုက္ခဝေဒနာသည်လည်း ဖြစ်၏။ ကာမဂုဏ် ‘အာမိသ’ နှင့် တကွသော ဥပေက္ခာ ဝေဒနာသည်လည်း ဖြစ်၏။ ကာမဂုဏ် ‘အာမိသ’ မရှိသော သုခဝေဒနာသည်လည်း ဖြစ်၏။ ကာမဂုဏ် ‘အာမိသ’ မရှိသော ဒုက္ခဝေဒနာသည်လည်း ဖြစ်၏။ ကာမဂုဏ် ‘အာမိသ’ မရှိသော ဥပေက္ခာဝေဒနာသည် လည်း ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ရဟောဂတဝဂ် ===

၅ - ပဌမ အာနန္ဒသုတ်

၂၆၃။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာ ဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ထား၏- “အသျှင်ဘုရား ဤဝေဒနာတို့ကား အဘယ်ပါနည်း၊ ဝေဒနာ၏ ဖြစ်ကြောင်း ကား အဘယ်ပါနည်း၊ ဝေဒနာ၏ ချုပ်ငြိမ်းရာကား အဘယ်ပါနည်း၊ ဝေဒနာ၏ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ကား အဘယ်ပါနည်း၊ ဝေဒနာ၏ သာယာဖွယ်ကား အဘယ်ပါနည်း၊ အပြစ်ကား အဘယ်ပါနည်း၊ ထွက်မြောက်ရာကား အဘယ်ပါနည်း” ဟု ဤစကားကို လျှောက်ထား၏။

အာနန္ဒာ ဝေဒနာတို့ကား သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာ ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ အာနန္ဒာ ဤသဘောတို့ ကို ဝေဒနာတို့ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။ တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ခံစားမှု ဖြစ်၏။ တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ခံစားမှု ချုပ်၏။ မှန်ကန်သော အမြင်ပ။ မှန်ကန်သော တည်ကြည်ခြင်းဟူသော ဤအင်္ဂါရုပ်ပါးရှိသော အရိယမဂ်သည်ပင် ဝေဒနာ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက် ကြောင်း အကျင့်တည်း။ ဝေဒနာကို အစွဲပြု၍ ကိုယ်ချမ်းသာ စိတ်ချမ်းသာ ဖြစ်၏။ ဤကား ဝေဒနာ၏ သာယာဖွယ်တည်း။ ဝေဒနာသည် မမြဲခြင်း ဆင်းရဲခြင်း ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိ၏။ ဤကား ဝေဒနာ၏ အပြစ်တည်း။ ဝေဒနာ၌ လိုချင်မှု စွဲမက်မှုကို ဖျောက်ခြင်း၊ လိုချင်မှု စွဲမက်မှုကို ပယ်ခြင်းသည် ရှိ၏။ ဤကား ဝေဒနာ၏ ထွက်မြောက်ရာတည်း။

အာနန္ဒာ အမှန်အားဖြင့် အစဉ်အတိုင်းဖြစ်သော ပြုပြင် ဖန်တီးအပ်သော သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို ငါဘုရား ဟောတော် မူအပ်၏။ ပဌမဈာန်ကို ဝင်စားသော သူအား စကားပြောမှု ချုပ်ငြိမ်း၏။ သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ ‘နိရောဓသမာပတ်’ ကို ဝင်စားသော သူအား သညာဝေဒနာတို့ ချုပ်ငြိမ်းကုန်၏။ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ချုပ်ငြိမ်း ၏။ အမှတ်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ ချုပ်ငြိမ်း၏။ တွေ့ဝေမှု ‘မောဟ’ ချုပ်ငြိမ်း၏။

အာနန္ဒာ အမှန်အားဖြင့် အစဉ်အတိုင်းဖြစ်သော ပြုပြင် ဖန်တီးအပ်သော ‘သင်္ခါရ’ တို့၏ ငြိမ်းအေး ခြင်းကို ငါဘုရား ဟောတော်မူအပ်ပေ၏။ ပဌမဈာန်ကို ဝင်စားသော သူအား စကားပြောမှု ငြိမ်းအေး ၏။ နိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားသော သူအား သညာဝေဒနာတို့ ငြိမ်းအေးကုန်၏။ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ငြိမ်းအေး ၏။ အမှတ်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ ငြိမ်းအေး၏။ တွေ့ဝေမှု ‘မောဟ’ ငြိမ်းအေး၏။

အာနန္ဒာ အမှန်အားဖြင့် အစဉ်အတိုင်းဖြစ်သော ပြုပြင် ဖန်တီးအပ်သော ‘သင်္ခါရ’ တို့၏ ငြိမ်းချမ်းမှုကို ငါဘုရား ဟောတော်မူအပ်၏။ ပဌမဈာန်ကို ဝင်စားသော သူအား စကားပြောမှု ငြိမ်းချမ်း၏။ အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်ကို ဝင်စားသော သူအား ရုပ်ဟူသော အမှတ် ‘ရူပသညာ’ ငြိမ်းချမ်း၏။ ဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်ကို ဝင်စားသော သူအား အာကာသာနဉ္စာယတနသညာ ငြိမ်းချမ်း၏။ အာကိဉ္စညာယတနဈာန်ကို ဝင်စားသော သူအား ဝိညာဏဉ္စာယတနသညာ ငြိမ်းချမ်း၏။ နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်ကို ဝင်စားသော သူအား အာကိဉ္စညာယတနသညာ ငြိမ်းချမ်း၏။ နိရောဓ သမာပတ်ကို ဝင်စားသော သူအား သညာ ဝေဒနာတို့ ငြိမ်းချမ်းကုန်၏။ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ငြိမ်းချမ်း၏။ အမှတ်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ ငြိမ်းချမ်း၏။ တွေ့ဝေမှု ‘မောဟ’ ငြိမ်းချမ်း၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ရဟောဂတဝဂ် ===

၆ - ဒုတိယ အာနန္ဒသုတ်

၂၆၄။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော အသျှင်အာနန္ဒာအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏- “အာနန္ဒာ ဝေဒနာတို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း၊ ဝေဒနာ၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ ဝေဒနာ၏ ချုပ်ငြိမ်းရာကား အဘယ်နည်း၊ ဝေဒနာ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကား အဘယ်နည်း၊ ဝေဒနာ၏ သာယာဖွယ်ကား အဘယ်နည်း၊ အပြစ်ကား အဘယ်နည်း၊ ထွက်မြောက်ရာကား အဘယ်နည်း” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့အား တရားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားသာ အရင်းမူလ ရှိပါကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသာ ရှေ့ဆောင် ဖြစ်ပါကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသာ အားထားရာ ရှိပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏။ ထိုစကား၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်သည် မြတ်စွာဘုရား ဉာဏ်၌သာ ထင်တော်မူစေပါလော့။ မြတ်စွာဘုရား၏ အထံမှ ကြားနာကြ၍ ရဟန်း တို့သည် ဆောင်ထားရပါကုန်လတ္တံ့ဟု လျှောက်၏။

အာနန္ဒာ သို့ဖြစ်လျှင် နားထောင်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းလော့၊ ဟောပေအံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီဟူ၍ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏- “အာနန္ဒာ ဝေဒနာတို့သည် သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာ ဤသုံးပါးတို့တည်း။ အာနန္ဒာ ဤတရားတို့ကို ဝေဒနာတို့ဟူ၍ ဆိုအပ် ကုန်၏။ပ။ တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ဖြစ်ပေါ် ခြင်းကြောင့်။ပ။ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ငြိမ်းချမ်း၏။ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ ငြိမ်းချမ်း ၏။ တွေ့ဝေမှု ‘မောဟ’ ငြိမ်းချမ်း၏ ” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ရဟောဂတဝဂ် ===

၇ - ပဌမ သမ္ပဟုလသုတ်

၂၆၅။ ထိုအခါ များစွာသော ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကြကုန် ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ကုန်၏- “အသျှင်ဘုရား ဝေဒနာတို့ ဟူသည် အဘယ်တို့ပါနည်း၊ ဝေဒနာ၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ ဝေဒနာ ချုပ်ငြိမ်းရာကား အဘယ်ပါနည်း၊ ဝေဒနာ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကား အဘယ်ပါနည်း၊ ဝေဒနာ၏ သာယာဖွယ်ကား အဘယ်ပါနည်း၊ အပြစ်ကား အဘယ်ပါနည်း၊ ထွက်မြောက်ရာကား အဘယ်ပါနည်း” ဟု လျှောက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဝေဒနာတို့သည် သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာ ဤသုံးပါးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားတို့ကို ဝေဒနာတို့ဟူ၍ ဆိုအပ်ကုန်၏။ တွေ့ထိမှု ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့် ဝေဒနာဖြစ်၏။ တွေ့ထိမှု ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ဝေဒနာ ချုပ်ငြိမ်း၏။ မှန်ကန်သော အမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော တည်ကြည်မှု ဟူသော ဤအင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော အရိယမဂ်သည်ပင် ဝေဒနာ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် မည်၏။ ဝေဒနာကို အစွဲပြု၍ ကိုယ်ချမ်းသာ စိတ်ချမ်းသာ ဖြစ်၏။ ဤသည်ကား ဝေဒနာ၏ သာယာဖွယ်တည်း။ ဝေဒနာသည် မမြဲခြင်း ဆင်းရဲခြင်း ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိ၏။ ဤကား ဝေဒနာ၏ အပြစ်တည်း။ ဝေဒနာ၌ လိုချင်စွဲမက်မှုကို ဖျောက်ခြင်း လိုချင်စွဲမက်မှုကို ပယ်ခြင်းသည် ရှိ၏။ ဤကား ဝေဒနာ၏ ထွက်မြောက်ရာ မည်၏။

ရဟန်းတို့ အမှန်အားဖြင့် အစဉ်အတိုင်းဖြစ်သော ပြုပြင် ဖန်တီးအပ်သော သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို ငါ ဟော၏။ ပဌမဈာန်ကို ဝင်စားသော သူ့အား စကားပြောမှု ချုပ်ငြိမ်း၏။ပ။ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ချုပ်ငြိမ်း၏။ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ ချုပ်ငြိမ်း၏။ တွေ့ဝေမှု ‘မောဟ’ ချုပ်ငြိမ်း၏။

ရဟန်းတို့ အမှန်အားဖြင့် အစဉ်အတိုင်းဖြစ်သော ပြုပြင်ဖန်တီးအပ်သော သင်္ခါရတို့၏ ငြိမ်းချမ်းခြင်းကို ငါ ဟော၏။ ပဌမဈာန်ကို ဝင်စားသော သူ့အား စကားပြောမှု ငြိမ်းချမ်း၏။ပ။ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ငြိမ်းချမ်း၏။ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ ငြိမ်းချမ်း၏။ တွေ့ဝေမှု ‘မောဟ’ ငြိမ်းချမ်း၏။

ရဟန်းတို့ ငြိမ်းချမ်းမှုတို့ကား ဤခြောက်ပါးတို့တည်း။ ပဌမဈာန်ကို ဝင်စားသော သူ့အား စကားပြောမှု ငြိမ်းချမ်း၏။ ဒုတိယဈာန်ကို ဝင်စားသော သူ့အား ကြံစည်မှု ဆင်ခြင်သုံးသပ်မှု ‘ဝိတက် ဝိစာရ’ တို့ ငြိမ်းချမ်းကုန်၏။ တတိယဈာန်ကို ဝင်စားသော သူ့အား နှစ်သက်မှု ‘ပီတိ’ ငြိမ်းချမ်း၏။ စတုတ္ထဈာန်ကို ဝင်စားသော သူ့အား ထွက်သက် ဝင်သက်တို့ ငြိမ်းချမ်းကုန်၏။ သညာဝေဒနာတို့ ချုပ်ငြိမ်းရာ နိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားသော သူ့အား သညာဝေဒနာတို့ ငြိမ်းချမ်း ကုန်၏။ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ငြိမ်းချမ်း၏။ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ ငြိမ်းချမ်း၏။ တွေ့ဝေမှု ‘မောဟ’ ငြိမ်းချမ်း၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ရဟောဂတဝဂ် ===

၈ - ဒုတိယ သမ္ပဟုလသုတ်

၂၆၆။ ထိုအခါ များစွာသော ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၏။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကြပြီးသော ထိုရဟန်းတို့အား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏- “ရဟန်းတို့ ဝေဒနာတို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း၊ ဝေဒနာ၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ ဝေဒနာချုပ်ငြိမ်းရာ ကား အဘယ်နည်း၊ ဝေဒနာ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကား အဘယ်နည်း၊ ဝေဒနာ၏ သာယာဖွယ်ကား အဘယ်နည်း၊ အပြစ်ကား အဘယ်နည်း၊ ထွက်မြောက်ရာကား အဘယ်နည်း” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့အား တရားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားသာ အရင်းမူလ ရှိပါကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဝေဒနာ တို့ကား သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာ ဤသုံးပါးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ တို့ ဟူ၍ ဆိုအပ်ကုန်၏။ တွေ့ထိမှု ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့်။ [ရှေ့ကသုတ်၌ ကဲ့သို့ ထို့အတူ ချဲ့ရမည်]။

အဋ္ဌမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ရဟောဂတဝဂ် ===

၉ - ပဉ္စကင်္ဂသုတ်

၂၆၇။ ထိုအခါ ပဉ္စကင်္ဂမည်သော လက်သမားဆရာကြီးသည် အသျှင်ဥဒါယီထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်ဥဒါယီကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် အသျှင်ဥဒါယီအား “အသျှင်ဥဒါယီ အဘယ်မျှလောက်သော ဝေဒနာ တို့ကို မြတ်စွာဘုရား ဟောထားအပ်ပါကုန်သနည်း” ဟု လျှောက်၏။ “လက်သမားဆရာကြီး မြတ်စွာဘုရား ဟောထား အပ်ကုန်သော ဝေဒနာတို့သည် သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာဟူ၍ သုံးမျိုးတို့တည်း။ လက်သမားဆရာကြီး ဤသုံးမျိုးသော ဝေဒနာတို့ကို မြတ်စွာဘုရား ဟောထားအပ်ကုန်၏” ဟု မိန့်ဆို၏။ ဤသို့ဆိုသော် ပဉ္စကင်္ဂမည်သော လက်သမား ဆရာကြီးသည် အသျှင်ဥဒါယီအား ဤစကားကို လျှောက်၏- “အသျှင်ဥဒါယီ သုံးမျိုးသော ဝေဒနာ တို့ကို မြတ်စွာဘုရား ဟောထားအပ်ကုန်သည် မဟုတ်။ သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ ဟူ၍ နှစ်မျိုးသော ဝေဒနာတို့ကိုသာ မြတ်စွာ ဘုရား ဟောထားအပ်ပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ဥပေက္ခာဝေဒနာကို ငြိမ်သက် ကောင်းမြတ်သော သုခ၌ (သွင်း၍) မြတ်စွာ ဘုရား ဟောထားတော်မူအပ်ပါ၏” ဟု (လျှောက်၏)။

ဒုတိယအကြိမ်လည်း အသျှင်ဥဒါယီသည် ပဉ္စကင်္ဂမည်သော လက်သမားဆရာကြီးအား ဤစကားကို ပြောဆို၏- “လက်သမားဆရာကြီး နှစ်မျိုးသော ဝေဒနာတို့ကိုသာ မြတ်စွာဘုရား ဟောထားအပ်ကုန် သည် မဟုတ်။ သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာ ဟူ၍ ဤသုံးမျိုးသော ဝေဒနာတို့ကို မြတ်စွာဘုရား ဟောထားအပ် ကုန်၏” ဟု (မိန့်ဆို၏)။ ဒုတိယအကြိမ်လည်း ပဉ္စကင်္ဂမည်သော လက်သမားဆရာကြီးသည် အသျှင်ဥဒါယီအား ဤစကားကို လျှောက်၏- “အသျှင်ဥဒါယီ သုံးမျိုးသော

ဝေဒနာတို့ကို မြတ်စွာဘုရား ဟောထားအပ်ကုန်သည် မဟုတ်။ သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ ဟူ၍ နှစ်မျိုးသော ဝေဒနာတို့ကိုသာ မြတ်စွာဘုရား ဟောထားအပ်ပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ဥပေက္ခာဝေဒနာ ကို ငြိမ်သက် ကောင်းမြတ်သော သုခ၌ (သွင်း၍) မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူအပ်ပါ၏” ဟု (လျှောက်၏)။

တတိယအကြိမ်လည်း အသျှင်ဥဒါယီသည် ပဉ္စကင်္ဂမည်သော လက်သမားဆရာကြီးအား ဤ စကားကို ပြောဆို၏- “လက်သမားဆရာကြီး နှစ်မျိုးသော ဝေဒနာတို့ကိုသာ မြတ်စွာဘုရား ဟောထား အပ်ကုန်သည် မဟုတ်။ သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာ ဟူ၍ ဤသုံးမျိုးသော ဝေဒနာတို့ကို မြတ်စွာဘုရား ဟောထားအပ်ကုန်၏” ဟု (မိန့်ဆို၏)။ တတိယအကြိမ်လည်း ပဉ္စကင်္ဂမည်သော လက်သမားဆရာကြီးသည် အသျှင်ဥဒါယီအား ဤစကားကို လျှောက်ထား၏- “အသျှင်ဥဒါယီ သုံးမျိုး သော ဝေဒနာတို့ကို မြတ်စွာဘုရား ဟောထားအပ်ကုန်သည် မဟုတ်။ သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ ဟူ၍ နှစ်မျိုးသော ဝေဒနာတို့ကိုသာ မြတ်စွာဘုရား ဟောထားအပ်ပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ဥပေက္ခာ ဝေဒနာကို ငြိမ်သက် ကောင်းမြတ်သော သုခ၌ (သွင်း၍) မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူအပ်ပါ၏” ဟု (လျှောက်၏)။ အသျှင် ဥဒါယီသည် ပဉ္စကင်္ဂမည်သော လက်သမားဆရာကြီးကို သိနားလည်စေရန် မစွမ်းနိုင်၊ ပဉ္စကင်္ဂမည်သော လက်သမားဆရာကြီးသည်လည်း အသျှင်ဥဒါယီကို သိနားလည်စေရန် မစွမ်းနိုင်။ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ပဉ္စကင်္ဂမည်သော လက်သမားဆရာကြီး နှင့်တကွ အသျှင်ဥဒါယီ၏ ဤသို့သော စကား ပြောဆိုပုံကို ကြားလေ၏။

ထို့နောက် အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ ပြီးသော် ပဉ္စကင်္ဂမည် သော လက်သမားဆရာကြီးနှင့် အသျှင်ဥဒါယီ ပြောဆိုသမျှသော စကား အလုံးစုံကို မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်၏။ အာနန္ဒာ ထင်ရှားရှိသော အကြောင်းကိုပင်လျှင် လက်သမား ဆရာကြီး ပဉ္စကင်္ဂမည် ဥဒါယီရဟန်းအား ဝမ်းမမြောက် စေနိုင်၊ အာနန္ဒာ ဥဒါယီရဟန်းသည်လည်း ထင်ရှားရှိသော အကြောင်းကိုပင်လျှင် လက်သမားဆရာကြီး ပဉ္စကင်္ဂအား ဝမ်းမမြောက်စေနိုင်။

အာနန္ဒာ နှစ်ပါးသော ဝေဒနာတို့ကိုလည်း အကြောင်း ပရိယာယ်အားဖြင့် ငါဘုရား ဟောအပ် ကုန်၏။ သုံးပါးသော ဝေဒနာတို့ကိုလည်း အကြောင်း ပရိယာယ်အားဖြင့် ငါဘုရား ဟောအပ်ကုန်၏။ ငါးပါးသော ဝေဒနာတို့ကိုလည်း အကြောင်း ပရိယာယ်အားဖြင့် ငါဘုရား ဟောအပ် ကုန်၏။ ခြောက်ပါး သော ဝေဒနာတို့ကိုလည်း အကြောင်း ပရိယာယ် အားဖြင့် ငါဘုရား ဟောအပ် ကုန်၏။ တစ်ဆယ့်ရှစ်ပါးသော ဝေဒနာတို့ကိုလည်း အကြောင်း ပရိယာယ်အားဖြင့် ငါဘုရား ဟောအပ် ကုန်၏။ သုံးဆယ့်ခြောက်ပါးသော ဝေဒနာတို့ကိုလည်း အကြောင်းပရိယာယ်အားဖြင့် ငါဘုရား ဟောအပ် ကုန်၏။ တစ်ရာရှစ်ပါးသော ဝေဒနာတို့ကိုလည်း အကြောင်းပရိယာယ် အားဖြင့် ငါဘုရား ဟောအပ်ကုန်၏။

အာနန္ဒာ ငါဘုရား တရားဓမ္မကို ဤသို့ အကြောင်းပရိယာယ်အားဖြင့် ဟောအပ်၏။ အာနန္ဒာ ငါဘုရားသည် တရား ဓမ္မကို ဤသို့ အကြောင်း ပရိယာယ်အားဖြင့် ဟောထားအပ်ပါလျက် အချင်းချင်း ကောင်းစွာ ဆိုအပ် ကောင်းစွာ ပြောအပ် သည်ဟု မမှတ်ထင်ကြကုန်၊ ခွင့်မလွှတ်နိုင်ကြကုန်၊ ဝမ်းမမြောက်နိုင်ကြ ကုန်သော သူတို့အား “ခိုက်ရန် ငြင်းခုံ ဖြစ်ကြကုန် လျက် ဝါဒကွဲခြင်းသို့ ရောက်ကြ ပြီးလျှင် အချင်းချင်း နှုတ်လှံထိုးလျက် နေကြလိမ့်မည်” ဟူသော ဤအဖြစ်မျိုးကို (မချွတ် ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏။ အာနန္ဒာ ငါဘုရားကား တရားဓမ္မကို ဤသို့ အကြောင်း ပရိယာယ်အားဖြင့် ဟောအပ်၏။ အာနန္ဒာ ဤသို့ အကြောင်းပရိယာယ်အားဖြင့် ငါဘုရား ဟောအပ်သော တရားဓမ္မ၌ “အချင်းချင်း ကောင်းစွာ ဆိုအပ် ကောင်းစွာ ပြောအပ်သည်ဟု မှတ်ထင်ကြကုန်၊ ခွင့်လွှတ်ကြကုန်၊ ဝမ်းမြောက်ကြ ကုန်သော သူတို့အား ညီညွတ် ဝမ်းမြောက်ကြကုန်လျက် မငြင်းခုံဘဲ နို့နှင့် ရေအလား တစ်သားတည်း ဖြစ်ကြပြီးလျှင် အချင်းချင်း ချစ်ခင်သော မျက်စိတို့ ဖြင့် ကြည့်ရှုကြကုန်လျက် နေကြလိမ့်မည်” ဟူသော ဤအဖြစ်မျိုးကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏။

အာနန္ဒာ ကာမဂုဏ်တို့သည် ဤငါးပါးတို့တည်း။ အဘယ်ငါးပါးတို့နည်း၊ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက် အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန်သော ချစ်ခင်ဖွယ်သဘော ရှိကုန်လျက် ကာမနှင့် စပ်သဖြင့် စွဲမက်အပ်ကုန်သော မျက်စိဖြင့် မြင်အပ်သည့် ရူပါရုံတို့ လည်းကောင်း။ပ။ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက် အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန်သော ချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိလျက် ကာမနှင့် စပ်သဖြင့် စွဲမက်အပ် ကုန်သော ကိုယ်ဖြင့် တွေ့ထိအပ်သည့် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့ လည်းကောင်း၊ အာနန္ဒာ ကာမဂုဏ် တို့သည် ဤငါးပါး တို့တည်း။ အာနန္ဒာ ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ကို စွဲ၍ ဤကိုယ်ချမ်းသာ စိတ်ချမ်းသာသည် ဖြစ်၏။ ဤသည်ကို ကာမချမ်းသာ ဟု ဆိုအပ်၏။

အာနန္ဒာ အကြင် ကာမဂုဏ်ငါးပါးကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ကိုယ်ချမ်းသာ စိတ်ချမ်းသာကို ခံစားကြ ကုန်၏။ “ဤကိုယ် ချမ်းသာ စိတ်ချမ်းသာသည် အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၍ ငြိမ်သက်၏” ဟု ပြောဆိုကြသူတို့၏ စကားကို ငါဘုရား ခွင့်မပြုနိုင်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ အာနန္ဒာ ထိုကာမချမ်းသာမှ တစ်ပါး အလွန် နှစ်သက် အပ်သည်လည်းဖြစ်သော အလွန် မွန်မြတ် သည်လည်းဖြစ်သော ချမ်းသာသည် ရှိသေး၏။

အာနန္ဒာ ဤချမ်းသာမှ တစ်ပါး အလွန် နှစ်သက်အပ်သည်လည်းဖြစ်သော အလွန် မွန်မြတ်သည် လည်း ဖြစ်သော ချမ်းသာသည် အဘယ်နည်း။ အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ် တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ ဆင်ခြင် သုံးသပ်မှု ‘ဝိစာရ’ နှင့်တကွဖြစ်သော နိဝရဏ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ဝီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ပဌမဈာန်သို့ ရောက်လျက် နေ၏။ အာနန္ဒာ ဤကား ထိုကာမချမ်းသာမှ တစ်ပါး အလွန် နှစ်သက်အပ်သည်လည်းဖြစ်သော အလွန် မွန်မြတ်သည်လည်းဖြစ်သော ချမ်းသာတည်း။

အာနန္ဒာ အကြင် ပဌမဈာန်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ကိုယ်ချမ်းသာ စိတ်ချမ်းသာကို ခံစားကြကုန်၏။ “ဤကိုယ်ချမ်းသာ စိတ်ချမ်းသာသည် အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၍ ငြိမ်သက်၏” ဟု ပြောဆိုကြသူတို့၏ စကားကို ငါဘုရား ခွင့်မပြုနိုင်။ အဘယ် ကြောင့်နည်း၊ အာနန္ဒာ ထိုပဌမဈာန် ချမ်းသာမှ တစ်ပါး အလွန် နှစ်သက်အပ်သည်လည်းဖြစ်သော အလွန် မွန်မြတ်သည် လည်းဖြစ်သော ချမ်းသာသည် ရှိသေး၏။

အာနန္ဒာ ဤ(ပဌမဈာန်) ချမ်းသာမှ တစ်ပါး အလွန် နှစ်သက်အပ်သည်လည်းဖြစ်သော အလွန် မွန်မြတ်သည်လည်း ဖြစ်သော ချမ်းသာသည် အဘယ်နည်း။ အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကြံစည်မှု၊ ဆင်ခြင်သုံးသပ်မှုတို့၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေတတ်သော တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ကို ဖြစ်ပွားစေတတ်သော ကြံစည်မှု၊ ဆင်ခြင်သုံးသပ်မှု မရှိသော တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်မှု ‘ဝီတိ’ ချမ်းသာမှု ‘သုခ’ ရှိသော ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်လျက် နေ၏။ အာနန္ဒာ ဤကား ထို(ပဌမဈာန်) ချမ်းသာမှ တစ်ပါး အလွန် နှစ်သက် အပ်သည် လည်း ဖြစ်သော အလွန် မွန်မြတ်သည်လည်းဖြစ်သော ချမ်းသာတည်း။

အာနန္ဒာ အကြင် ဒုတိယဈာန်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ကိုယ်ချမ်းသာ စိတ်ချမ်းသာကို ခံစားကြကုန်၏။ “ဤကိုယ်ချမ်းသာ စိတ်ချမ်းသာသည် အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၍ ငြိမ်သက်၏” ဟု ပြောဆိုကြသူတို့၏ စကားကို ငါဘုရား ခွင့်မပြုနိုင်။ အဘယ် ကြောင့်နည်း၊ အာနန္ဒာ ဤဒုတိယဈာန် ချမ်းသာမှ တစ်ပါး အလွန် နှစ်သက် အပ်သည်လည်း ဖြစ်သော အလွန် မွန်မြတ် သည်လည်း ဖြစ်သော ချမ်းသာသည် ရှိသေး၏။

အာနန္ဒာ ဤ (ဒုတိယဈာန်) ချမ်းသာမှ တစ်ပါး အလွန် နှစ်သက်အပ်သည်လည်းဖြစ်သော အလွန် မွန်မြတ်သည် လည်း ဖြစ်သော ချမ်းသာသည် အဘယ်နည်း။ အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ဝီတိ’ ကိုလည်း မတပ်မက်ခြင်းကြောင့် သတိ၊ သမ္မဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ လျစ်လျူ လျက် နေ၏။ ချမ်းသာ ‘သုခ’ ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် ခံစား၏။ အကြင် တတိယဈာန်ကြောင့် ထိုသူကို “လျစ်လျူရွာသူ၊ သတိရှိသူ၊ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသူ” ဟု အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပြောကြားကုန်၏။ ထိုတတိယဈာန်သို့ ရောက်လျက် နေ၏။ အာနန္ဒာ ဤကား ထို (ဒုတိယဈာန်) ချမ်းသာမှ တစ်ပါး အလွန် နှစ်သက်အပ်သည်လည်းဖြစ်သော အလွန် မွန်မြတ်သည်လည်းဖြစ်သော ချမ်းသာတည်း။

အာနန္ဒာ အကြင် တတိယဈာန်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ကိုယ်ချမ်းသာ စိတ်ချမ်းသာကို ခံစားကြကုန်၏။ “ဤကိုယ်ချမ်းသာ စိတ်ချမ်းသာသည် အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၍ ငြိမ်သက်၏” ဟု ပြောဆိုကြသူတို့၏ စကားကို ငါဘုရား ခွင့်မပြုနိုင်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ အာနန္ဒာ ဤတတိယဈာန်ချမ်းသာမှ တစ်ပါး အလွန် နှစ်သက်အပ်သည်လည်းဖြစ်သော အလွန် မွန်မြတ် သည်လည်းဖြစ်သော ချမ်းသာသည် ရှိသေး၏။

အာနန္ဒာ ဤ (တတိယဈာန်) ချမ်းသာမှ တစ်ပါး အလွန် နှစ်သက်အပ်သည်လည်းဖြစ်သော အလွန် မွန်မြတ်သည် လည်းဖြစ်သော ချမ်းသာသည် အဘယ်နည်း။ အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်း ကြောင့် လည်းကောင်း၊ ဝမ်းသာခြင်း နှလုံးမသာခြင်းတို့၏ ရှေးဦးကပင် ချုပ်နှံခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း ဆင်းရဲချမ်းသာ မရှိသော လျစ်လျူမှု ‘ဥပေက္ခာ’ ကြောင့် ဖြစ်သည့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ အာနန္ဒာ ဤကားထို (တတိယဈာန်) ချမ်းသာမှ တစ်ပါး အလွန် နှစ်သက်အပ်သည်လည်းဖြစ်သော အလွန် မွန်မြတ်သည် လည်း ဖြစ်သော ချမ်းသာတည်း။

အာနန္ဒာ အကြင် စတုတ္ထဈာန်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ကိုယ်ချမ်းသာ စိတ်ချမ်းသာကို ခံစားကြကုန်၏။ “ဤကိုယ်ချမ်းသာ စိတ်ချမ်းသာသည် အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၍ ငြိမ်သက်၏” ဟု ပြောဆိုကြသူတို့၏ စကားကို ငါဘုရား ခွင့်မပြုနိုင်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ အာနန္ဒာ ဤစတုတ္ထဈာန် ချမ်းသာမှ တစ်ပါး အလွန် နှစ်သက်အပ်သည်လည်းဖြစ်သော အလွန် မွန်မြတ် သည်လည်းဖြစ်သော ချမ်းသာသည် ရှိသေး၏။

အာနန္ဒာ ဤ (စတုတ္ထဈာန်) ချမ်းသာမှ တစ်ပါး အလွန် နှစ်သက်အပ်သည်လည်းဖြစ်သော အလွန် မွန်မြတ်သည် လည်းဖြစ်သော ချမ်းသာသည် အဘယ်နည်း။ အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ရုပ်ရှိ၏ဟူသော ‘ရူပသညာ’ တို့ ကို လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့် ထိပါးမှု ရှိ၏ဟူသော ‘ပဋိယသညာ’ တို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် အမျိုးမျိုးသော အတ္တဘော ရှိ၏ဟူသော ‘နာနတ္တသညာ’ တို့ကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် “ကောင်းကင်သည် အဆုံး မရှိ” ဟု စီးဖြန်း၍ အာကာသာ နဉ္ဇာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ အာနန္ဒာ ဤကား ထို(စတုတ္ထဈာန်) ချမ်းသာမှ တစ်ပါး အလွန်နှစ်သက်အပ်သည် လည်းဖြစ်သော အလွန် မွန်မြတ်သည်လည်း ဖြစ်သော ချမ်းသာတည်း။

အာနန္ဒာ ဤ (အာကာသာနဉ္ဇာယတနဈာန်) ဈာန်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ကိုယ်ချမ်းသာ စိတ်ချမ်းသာကို ခံစားကြကုန်၏။ “ဤကိုယ်ချမ်းသာ စိတ်ချမ်းသာသည် အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၍ ငြိမ်သက်၏” ဟု ပြောဆိုကြသူ တို့၏ စကားကို ငါဘုရား ခွင့်မပြုနိုင်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ အာနန္ဒာ ဤ (အာကာသာနဉ္ဇာယတန ဈာန်) ချမ်းသာမှ တစ်ပါး အလွန် နှစ်သက်အပ်သည် လည်းဖြစ်သော အလွန် မွန်မြတ်သည် လည်း ဖြစ်သော ချမ်းသာသည် ရှိသေး၏။

အာနန္ဒာ ဤ (အာကာသာနဉ္ဇာယတနဈာန်) ချမ်းသာမှ တစ်ပါး အလွန် နှစ်သက်အပ်သည်လည်း ဖြစ်သော အလွန် မွန်မြတ်သည်လည်း ဖြစ်သော ချမ်းသာသည် အဘယ်နည်း။ အာနန္ဒာ ဤသာသနာ တော်၌ ရဟန်းသည် အကြွင်းမဲ့အားဖြင့် အာကာသာနဉ္ဇာယတနဈာန်ကို ကောင်းစွာ လွန်မြောက်ပြီးလျှင် “ဝိညာဏ်သည် အဆုံး မရှိ” ဟု စီးဖြန်းလျက် (ဝိညာဏဉ္ဇာယတနဈာန်) သို့ ရောက်၍ နေ၏။ အာနန္ဒာ ဤကား ထို (အာကာသာနဉ္ဇာယတနဈာန်) ချမ်းသာမှ တစ်ပါး အလွန် နှစ်သက်အပ် သည်လည်း ဖြစ်သော အလွန် မွန်မြတ်သည်လည်းဖြစ်သော ချမ်းသာတည်း။

အာနန္ဒာ ဤ (ဝိညာဏဉ္ဇာယတနဈာန်) ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ကိုယ်ချမ်းသာ စိတ်ချမ်းသာကို ခံစားကြကုန်၏။ “ဤကိုယ်ချမ်းသာ စိတ်ချမ်းသာသည် အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၍ ငြိမ်သက်၏” ဟု ပြောဆိုကြသူ တို့၏ စကားကို ငါဘုရား ခွင့်မပြုနိုင်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ အာနန္ဒာ ဤ (ဝိညာဏဉ္ဇာယတနဈာန်) ချမ်းသာမှတစ်ပါး အလွန် နှစ်သက်အပ်သည်လည်း ဖြစ်သော အလွန် မွန်မြတ်သည်လည်း ဖြစ်သော ချမ်းသာသည်ရှိသေး၏။

အာနန္ဒာ ဤ (ဝိညာဏဉ္ဇာယတနဈာန်) ချမ်းသာမှ တစ်ပါး အလွန် နှစ်သက်အပ်သည်လည်း ဖြစ်သော အလွန် မွန်မြတ်သည်လည်း ဖြစ်သော ချမ်းသာသည် အဘယ်နည်း။ အာနန္ဒာ ဤသာသနာ တော်၌ ရဟန်းသည် အကြွင်းမဲ့အား ဖြင့် ဝိညာဏဉ္ဇာယတနဈာန်ကို ကောင်းစွာ လွန်မြောက်ပြီးလျှင် “စိုးစဉ်းမျှ မရှိ” ဟု စီးဖြန်းလျက် အာကိဉ္ဇညာယတန ဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ အာနန္ဒာ ဤကားထို (ဝိညာဏဉ္ဇာယတနဈာန်) ချမ်းသာမှ တစ်ပါး အလွန် နှစ်သက်အပ်သည် လည်းဖြစ်သော အလွန် မွန်မြတ်သည်လည်းဖြစ်သော ချမ်းသာတည်း။

အာနန္ဒာ ဤ (အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်) ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ကိုယ်ချမ်းသာ စိတ်ချမ်းသာကို ခံစားကြကုန်၏။ “ဤကိုယ်ချမ်းသာ စိတ်ချမ်းသာသည် အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၍ ငြိမ်သက်၏” ဟု ပြောဆိုကြသူ တို့၏ စကားကို ငါဘုရား ခွင့်မပြုနိုင်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ အာနန္ဒာ ဤ (အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်) ချမ်းသာမှတစ်ပါး အလွန် နှစ်သက်အပ် သည်လည်း ဖြစ်သော အလွန် မွန်မြတ် သည်လည်း ဖြစ်သော ချမ်းသာသည် ရှိသေး၏။

အာနန္ဒာ ဤ (အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်) ချမ်းသာမှ တစ်ပါး အလွန် နှစ်သက် အပ်သည်လည်း ဖြစ်သော အလွန် မွန်မြတ်သည်လည်း ဖြစ်သော ချမ်းသာသည် အဘယ်နည်း။ အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အကြွင်းမဲ့ အားဖြင့် (အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်) ကို လွန်မြောက်ပြီးလျှင် (နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်) သို့ ရောက်၍ နေ၏။ အာနန္ဒာ ဤကား (အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်) ချမ်းသာမှ တစ်ပါး အလွန် နှစ်သက်အပ် သည်လည်း ဖြစ်သော အလွန် မွန်မြတ်သည် လည်းဖြစ်သော ချမ်းသာတည်း။

အာနန္ဒာ (နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်) ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ကိုယ်ချမ်းသာ စိတ်ချမ်းသာကို ခံစားကြကုန်၏။ “ဤကိုယ်ချမ်းသာ စိတ်ချမ်းသာသည် အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၍ ငြိမ်သက်၏” ဟု ပြောဆိုကြသူ တို့၏ စကားကို ငါဘုရား ခွင့်မပြုနိုင်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ အာနန္ဒာ ဤ (နေဝသညာနာသညာ ယတနဈာန်) ချမ်းသာမှ တစ်ပါး အလွန် နှစ်သက်အပ် သည်လည်း ဖြစ်သော အလွန် မွန်မြတ် သည်လည်း ဖြစ်သော ချမ်းသာသည် ရှိသေး၏။

အာနန္ဒာ ဤ (နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်) ချမ်းသာမှ တစ်ပါး အလွန် နှစ်သက်အပ် သည်လည်း ဖြစ်သော အလွန် မွန်မြတ်သည်လည်းဖြစ်သော ချမ်းသာသည် အဘယ်နည်း။ အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အကြွင်းမဲ့ အားဖြင့် (နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်) ကို လွန်မြောက်ပြီးလျှင် သညာဝေဒနာတို့ ချုပ်ရာ နိရောဓသမာပတ်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ အာနန္ဒာ ဤကား ထို (နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်) ချမ်းသာမှ တစ်ပါး အလွန် နှစ်သက်အပ် သည်လည်း ဖြစ်သော အလွန် မွန်မြတ်သည်လည်းဖြစ်သော ချမ်းသာတည်း။

အာနန္ဒာ အယူတစ်ပါး ရှိကြကုန်သော ပရိပိုဇ်တို့သည် “သညာဝေဒနာတို့ ချုပ်ခြင်းကို ရဟန်း ဂေါတမသည် ဆို၏။ ထိုသညာဝေဒနာတို့ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို ချမ်းသာဟူ၍လည်း ပညတ်၏။ ဤ ပညတ်ခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း။ ဤပညတ်မှုသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း” ဟု ပြောဆို ရာသော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ အာနန္ဒာ ဤပြောဆိုကုန်သော အယူတစ်ပါး ရှိကြကုန်သော ပရိပိုဇ် တို့ကို “ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ချမ်းသာခံစားမှု ‘သုခဝေဒနာ’ ကိုသာလျှင် ရည်ရွယ်၍ ချမ်းသာ ‘သုခ’ ဟု ပညတ်သည် မဟုတ်။ ငါ့သျှင်တို့ အကြင် အကြင်ငှာန၌ ချမ်းသာကို ရအပ်၏။ အကြင် အကြင်ငှာန၌ ချမ်းသာသည် ရှိ၏။ ထိုထို အလုံးစုံကို မြတ်စွာဘုရားသည် ချမ်းသာ ‘သုခ’ ဟု ပညတ်၏” ဟူ၍ ဤသို့ ပြောဆိုကုန်ရာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ရဟောဂတဝဂ် ===

၁၀ - ဘိက္ခုသုတ်

၂၆၈။ ရဟန်းတို့ နှစ်ပါးသော ဝေဒနာတို့ကိုလည်း အကြောင်း ပရိယာယ်အားဖြင့် ငါဘုရား ဟောအပ် ကုန်၏။ သုံးပါးသော ဝေဒနာတို့ကိုလည်း အကြောင်း ပရိယာယ်အားဖြင့် ငါဘုရား ဟောအပ် ကုန်၏။ ငါးပါးသော ဝေဒနာတို့ကို လည်း အကြောင်း ပရိယာယ်အားဖြင့် ငါဘုရား ဟောအပ်ကုန်၏။ ခြောက်ပါးသော ဝေဒနာတို့ကိုလည်း အကြောင်း ပရိယာယ်အားဖြင့် ငါဘုရား ဟောအပ်ကုန်၏။ တစ်ဆယ့်ရှစ်ပါးသော ဝေဒနာတို့ကိုလည်း အကြောင်း ပရိယာယ်အားဖြင့် ငါဘုရား ဟောအပ်ကုန်၏။ သုံးဆယ့်ခြောက်ပါးသော ဝေဒနာတို့ကိုလည်း အကြောင်း ပရိယာယ်အားဖြင့် ငါဘုရား ဟောအပ်ကုန်၏။ တစ်ရာရှစ်ပါးသော ဝေဒနာတို့ကိုလည်း အကြောင်း ပရိယာယ်အားဖြင့် ငါဘုရား ဟောအပ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် တရား ဓမ္မကို ဤသို့ အကြောင်းပရိယာယ်အားဖြင့် ဟောအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် တရားဓမ္မကို ဤသို့ အကြောင်း ပရိယာယ်အားဖြင့် ဟောအပ်ပါလျက် အချင်းချင်း ကောင်းစွာ ဆိုအပ် ကောင်းစွာ ပြောအပ်သည်ဟု မမှတ်ထင်ကြကုန်၊ ခွင့်မလွှတ်နိုင်ကြကုန်၊ ဝမ်းမမြောက် နိုင်ကြ ကုန်သော သူတို့အား “ခိုက်ရန် ငြင်းခုံကြ ကုန်လျက် ဝါဒကွဲပြားခြင်းသို့ ရောက်ကြ ပြီးလျှင် အချင်းချင်း နှုတ်လှံထိုး ကုန်လျက် နေကုန် လိမ့်မည်” ဟူသော ဤအဖြစ်မျိုးကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏။ ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် တရားဓမ္မကို ဤသို့ အကြောင်း ပရိယာယ် အားဖြင့် ဟောအပ်ပေ၏။ ရဟန်းတို့ ငါဘုရား ဤသို့ အကြောင်း ပရိယာယ်အားဖြင့် ဟောအပ်သော တရားဓမ္မ၌ အချင်းချင်း ကောင်းစွာ ဆိုအပ် ကောင်းစွာ ပြောအပ်သည်ဟု မှတ်ထင်ကြ ကုန်၊ ခွင့်လွှတ်ကြကုန်၊ ဝမ်းမြောက် ကြကုန်သော သူတို့အား “ညီညွတ် ဝမ်းမြောက်ကြကုန်လျက် မငြင်းခုံကြဘဲ နို့နှင့် ရေအလား တစ်သားတည်း ဖြစ်ကြပြီး လျှင် အချင်းချင်း ချစ်ခင်သော မျက်စိတို့ဖြင့် ကြည့်ရှုကြကုန်လျက် နေကြလိမ့်မည်” ဟူသော ဤအဖြစ်မျိုးကို (မချွတ် ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏။

ရဟန်းတို့ ကာမဂုဏ်တို့သည် ဤငါးပါးတို့တည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ အယူတစ်ပါး ရှိကြကုန်သော ပရိဗိုဇ်တို့သည် “သညာ ဝေဒနာတို့ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို ရဟန်းဂေါတမသည် ဆို၏။ ထိုသညာဝေဒနာတို့ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို ချမ်းသာဟူ၍လည်း ပညတ် ၏။ ဤပညတ်ခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း။ ဤပညတ်မှုသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း” ဟု ပြောဆိုကြရာသော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ အာနန္ဒာ ဤသို့ ပြောဆိုကုန်သော အယူတစ်ပါး ရှိကြကုန်သော ပရိဗိုဇ်တို့ကို “ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာ ဘုရားသည် ချမ်းသာခံစားမှု ‘သုခဝေဒနာ’ ကို သာလျှင် ရည်ရွယ်၍ ချမ်းသာ ‘သုခ’ ဟု ပညတ်သည် မဟုတ်။ ငါ့သျှင်တို့ အကြင် အကြင်အရာဌာန၌ အကြင် အကြင်ဝေဒယိတသုခ (ခံစားမှု ဝေဒနာရှိသော ချမ်းသာ)ကိုသော် လည်းကောင်း၊ အဝေဒယိတသုခ (ခံစားမှု ဝေဒနာမရှိသော ချမ်းသာ) ကိုသော် လည်းကောင်း ရအပ်၏။ ထိုထိုအလုံးစုံကို မြတ်စွာဘုရား သည် ချမ်းသာ ‘သုခ’ ဟု ပညတ်၏” ဟူ၍ ဤသို့ ပြောဆိုကုန်ရာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

နှစ်ခုမြောက် ရဟောဂတဝဂ် ပြီး၏။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - အဋ္ဌသတပရိယာယဝဂ် ===

၁ - သီဝကသုတ်

၂၆၉။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့အား အစာကျွေးရာ ဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မောဠိယသီဝကမည်သော ပရိပိုဇ်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာ ဘုရား နှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆိုပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ထား၏- “အသျှင်ဂေါတမ ဤသတ္တဝါပုဂ္ဂိုလ်သည် တစ်စုံတစ်ခုသော သုခကိုဖြစ်စေ၊ ဒုက္ခကိုဖြစ်စေ၊ ဥပေက္ခာကို ဖြစ်စေ ခံစား၏။ ထိုအားလုံးသည် ရှေးကံ အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်၏ဟု ဆိုလေ့ရှိကုန်သော ဤသို့ ယူလေ့ ရှိကုန်သော အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ရှိကြကုန်၏။ ဤအရာ၌ အသျှင်ဂေါတမသည် အဘယ်သို့ ဆိုပါသနည်း” ဟု လျှောက်၏။

သီဝက ဤလောက၌ သည်းခြေလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သော အချို့သော ဝေဒနာတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ သီဝက ဤလောက၌ သည်းခြေလျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှိကုန်သော အချို့သော ဝေဒနာတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏ဟူသော ဤအကြောင်းကို ကိုယ်တိုင်လည်း ဤသို့ သိအပ်၏။ သီဝက ဤလောက၌ သည်းခြေလျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှိကုန်သော အချို့သော ဝေဒနာတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏ဟူသော ဤအကြောင်း ကို လောကသည်လည်း အမှန်ဟု သမုတ်အပ်၏။ သီဝက ထိုသို့ဖြစ်ရာ ဤသတ္တဝါပုဂ္ဂိုလ်သည် တစ်စုံတစ်ခုသော သုခကိုဖြစ်စေ၊ ဒုက္ခကိုဖြစ်စေ၊ ဥပေက္ခာကိုဖြစ်စေ ခံစား၏။ ထိုအားလုံးသည် ရှေးကံကြောင့် ဖြစ်၏ဟု ဤသို့ ဆိုလေ့ရှိကုန်သော ဤသို့ ယူလေ့ရှိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ကိုယ်တိုင် သိအပ် သည်ကိုလည်း ကျော်လွန်ကုန်၏။ လောက၌ အမှန်ဟု သမုတ်အပ်သည်ကိုလည်း ကျော်လွန်ကုန်၏။ ထိုသို့ဖြစ်သော ကြောင့် ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ စကားကို အမှားဟု ငါ ဆို၏။

သီဝက ဤလောက၌ သလိပ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်းလည်း ရှိကုန်သော။ပ။ သီဝက လေလျှင် ဖြစ်ကြောင်းလည်း ရှိကုန် သော။ပ။ သီဝကသည်းခြေ သလိပ် လေ သုံးပါးပေါင်းဆုံခြင်းကြောင့်လည်း။ပ။ သီဝက ဥတုဖောက်ပြန်ခြင်းကြောင့် လည်း။ပ။ သီဝက မညီမညွတ် ဆောင်ရွက်ခြင်းကြောင့်လည်း။ပ။ သီဝက (သူတစ်ပါးတို့) လုံ့လ ပယောဂကြောင့်လည်း။ပ။ သီဝက ကံ၏ အကျိုးကြောင့်လည်း ဖြစ်ကုန် သော အချို့သော ဝေဒနာတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ သီဝက ဤလောက၌ ကံ၏ အကျိုးကြောင့်လည်း ဖြစ်ကုန်သော အချို့သော ဝေဒနာတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏ ဟူသော ဤအကြောင်းကို ဤသို့ ကိုယ်တိုင် လည်း သိအပ်၏။

သီဝက ဤလောက၌ ကံ၏ အကျိုးကြောင့်လည်း ဖြစ်ကုန်သော အချို့သော ဝေဒနာတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏ဟူသော ဤအကြောင်းကို လောကသည်လည်း အမှန်ဟု သမုတ်အပ်၏။ သီဝက ထိုသို့ဖြစ်ရာ ဤသတ္တဝါပုဂ္ဂိုလ်သည် တစ်စုံတစ်ခု သော သုခကိုဖြစ်စေ၊ ဒုက္ခကိုဖြစ်စေ၊ ဥပေက္ခာကိုဖြစ်စေ ခံစား၏။

ထိုအားလုံးသည် ရှေးကံကြောင့် ဖြစ်၏ဟု ဤသို့ ဆိုလေ့ရှိကုန်သော ဤသို့ ယူလေ့ရှိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏ တို့သည် ကိုယ်တိုင် သိအပ်သည်ကိုလည်း ကျော်လွန်ကုန်၏။ လောက၌ အမှန်ဟု သမုတ်အပ်သည် ကိုလည်း ကျော်လွန် ကုန်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်သောကြောင့် ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ စကားကို အမှားဟု ငါ ဆို၏ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် မောဠိယသီဝကပရိပိုဇ်သည် “အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါ၏။ အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါ၏။ပ။

အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှ စ၍ အသက်ထက်ဆုံး ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းသို့ ရောက်သော ဥပါသကာဟု မှတ်တော်မူပါ” ဟု လျှောက်၏။

သည်းခြေ လည်းကောင်း၊ သလိပ် လည်းကောင်း၊ လေ လည်းကောင်း၊ ထိုသုံးပါး အပေါင်း လည်းကောင်း၊ ဥတု ဖောက်ပြန်ခြင်း လည်းကောင်း၊ မညီမညွတ် ဆောင်ရွက်ခြင်း လည်းကောင်း၊ (သူတစ်ပါးတို့၏) လုံ့လ ပယောဂ လည်းကောင်း၊ ကံ၏ အကျိုးနှင့်တကွ ရှစ်မျိုးသော ဝေဒနာ ဖြစ်ကြောင်းတို့သည် ရှိကုန်၏။

ပဌမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - အဋ္ဌသတပရိယာယဝဂ် ===

၂ - အဋ္ဌသတပရိယာယသုတ်

၂၇၀။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား အကြောင်းပရိယာယ် တစ်ရာရှစ်မျိုးဟူသော တရားဒေသနာကို ဟောပြောပေအံ့။ ထိုတရားဒေသနာကို နာကြကုန်လော့။ ရဟန်းတို့ အကြောင်း ပရိယာယ် တစ်ရာရှစ်မျိုး ဟူသော တရားဒေသနာကား အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ နှစ်ပါးသော ဝေဒနာတို့ကိုလည်း အကြောင်း ပရိယာယ်အားဖြင့် ငါဘုရား ဟောအပ်ကုန်၏။ သုံးပါးသော ဝေဒနာတို့ကိုလည်း အကြောင်းပရိယာယ် အားဖြင့် ငါဘုရား ဟောအပ်ကုန်၏။ ငါးပါးသော ဝေဒနာတို့ကို လည်း အကြောင်းပရိယာယ်အားဖြင့် ငါဘုရား ဟောအပ်ကုန်၏။ ခြောက်ပါးသော ဝေဒနာတို့ကိုလည်း အကြောင်း ပရိယာယ်အားဖြင့် ငါဘုရား ဟောအပ်ကုန်၏။ တစ်ဆယ့်ရှစ်ပါးသော ဝေဒနာတို့ကိုလည်း အကြောင်းပရိယာယ်အားဖြင့် ငါဘုရား ဟောအပ်ကုန်၏။ သုံးဆယ့်ခြောက်ပါးသော ဝေဒနာတို့ကိုလည်း အကြောင်းပရိယာယ်အားဖြင့် ငါဘုရား ဟောအပ်ကုန်၏။ တစ်ရာရှစ်ပါးသော ဝေဒနာတို့ကိုလည်း အကြောင်းပရိယာယ်အားဖြင့် ငါဘုရား ဟောအပ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ နှစ်ပါးသော ဝေဒနာတို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း။ ကိုယ်၌ ဖြစ်သော ဝေဒနာ၊ စိတ်၌ ဖြစ်သော ဝေဒနာတို့ တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကို ဝေဒနာနှစ်ပါးတို့ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ သုံးပါးသော ဝေဒနာတို့ဟူသည် အဘယ် တို့နည်း။ သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာ တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဝေဒနာသုံးပါးတို့ဟု ဆိုအပ်ကုန် ၏။ ရဟန်းတို့ ငါးပါးသော ဝေဒနာတို့ ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း။ သုခိန္ဒြေ၊ ဒုက္ခိန္ဒြေ၊ သောမနဿိန္ဒြေ၊ ဒေါမနဿိန္ဒြေ၊ ဥပေက္ခိန္ဒြေတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကို ဝေဒနာငါးပါးတို့ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ခြောက်ပါးသော ဝေဒနာတို့ ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း။ စက္ခုသမ္ပဿဇာဝေဒနာ။ပ။ မနောသမ္ပဿဇာဝေဒနာတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကို ဝေဒနာခြောက်ပါးတို့ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ တစ်ဆယ့်ရှစ်ပါးသော ဝေဒနာတို့ ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း။ သောမန ဿဝေဒနာနှင့်တကွသော သုံးသပ်မှု ခြောက်ပါး၊ ဒေါမနဿဝေဒနာ နှင့်တကွသော သုံးသပ်မှု ခြောက်ပါး၊ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာနှင့်တကွသော သုံးသပ်မှု ခြောက်ပါးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကို ဝေဒနာ တစ်ဆယ့်ရှစ်ပါးတို့ဟု ဆိုအပ် ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ သုံးဆယ့်ခြောက်ပါးသော ဝေဒနာတို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း။ ကာမဂုဏ်၌ မှီသောသော မနဿဝေဒနာ ခြောက်ပါး၊ ကာမဂုဏ်မှ ထွက်မြောက် မှု၌ မှီသော သောမနဿဝေဒနာခြောက်ပါး၊ ကာမဂုဏ်၌ မှီသော ဒေါမနဿ ဝေဒနာခြောက်ပါး၊ ကာမဂုဏ်မှ ထွက်မြောက်မှု၌ မှီသော

ဒေါမနဿဝေဒနာခြောက်ပါး၊ ကာမဂုဏ်၌ မှီသော ဥပေက္ခာ ဝေဒနာ ခြောက်ပါး၊ ကာမဂုဏ်မှ ထွက်မြောက်မှု၌ မှီသော ဥပေက္ခာဝေဒနာခြောက်ပါးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကို ဝေဒနာ သုံးဆယ့်ခြောက်ပါးတို့ ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ တစ်ရာရှစ်ပါးသော ဝေဒနာတို့ဟူသည် အဘယ်တို့ နည်း။ အတိတ်ဝေဒနာ သုံးဆယ့်ခြောက်ပါး၊ အနာဂတ်ဝေဒနာ သုံးဆယ့်ခြောက်ပါး၊ ပစ္စုပ္ပန်ဝေဒနာ သုံးဆယ့်ခြောက်ပါးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကို ဝေဒနာတစ်ရာရှစ်ပါးတို့ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား အကြောင်းပရိယာယ် တစ်ရာရှစ်မျိုးဟူသော တရားဒေသနာပေတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - အဋ္ဌသတပရိယာယဝဂ် ===

၃ - အညတရဘိက္ခုသုတ်

၂၇၁။ ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် “အသျှင်ဘုရား ဝေဒနာတို့ကား အဘယ်တို့ပါနည်း၊ ဝေဒနာ၏ ဖြစ်ကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ ဝေဒနာ ဖြစ်ကြောင်းသို့ ရောက်စေတတ်သော အကျင့်ကား အဘယ် ပါနည်း၊ ဝေဒနာ ချုပ်ငြိမ်းရာကား အဘယ်ပါနည်း၊ ဝေဒနာ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကား အဘယ်ပါနည်း၊ ဝေဒနာ၏ သာယာဖွယ်ကား အဘယ်ပါနည်း၊ အပြစ်ကား အဘယ်ပါနည်း၊ ထွက်မြောက်ရာကား အဘယ်ပါနည်း” ဟူသော ဤစကားကို လျှောက်ထား၏။

ရဟန်း ဝေဒနာတို့ကား ဤသုံးပါးတို့တည်း။ သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာတို့တည်း။ ရဟန်း ဤသည် တို့ကို ဝေဒနာတို့ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။ တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့် ဝေဒနာဖြစ်၏။ တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ သည် ဝေဒနာဖြစ်ပေါ်ကြောင်းသို့ ရောက်စေတတ်သော အကျင့် မည်၏။

တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ဝေဒနာချုပ်ငြိမ်း၏။ မှန်ကန်သော အမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော တည်ကြည်ခြင်း ဟူသော ဤအင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော အရိယမဂ်သည်ပင်လျှင် ဝေဒနာချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက် ကြောင်း အကျင့်မည်၏။ ဝေဒနာကို စွဲ၍ ကိုယ်ချမ်းသာ စိတ်ချမ်းသာသည် ဖြစ်၏။ ဤကား ဝေဒနာ၏ သာယာဖွယ်တည်း။ ဝေဒနာသည် မမြဲ၊ ဆင်းရဲ၏၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိ၏။ ဤသည်ကား ဝေဒနာ၏ အပြစ်တည်း။ ဝေဒနာ၌ လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ ကို ဖျောက်ခြင်း၊ လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ ကို ပယ်ခြင်းသည် ဝေဒနာ၏ ထွက်မြောက်ရာတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - အဋ္ဌသတပရိယာယဝဂ် ===

၄ - ပုဗ္ဗသုတ်

၂၇၂။ ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် ဘုရားမဖြစ်မီ သစ္စာလေးပါးကို မသိသေးသော ဘုရားအလောင်း သာ ဖြစ်နေစဉ် ရှေးအခါက “ဝေဒနာတို့ကား အဘယ်တို့နည်း၊ ဝေဒနာ၏ ဖြစ်ကြောင်းကား အဘယ် နည်း၊ ဝေဒနာ ဖြစ်ကြောင်းသို့ ရောက်စေတတ်သော အကျင့်ကား အဘယ်နည်း၊ ဝေဒနာချုပ်ငြိမ်းရာ ကား အဘယ်နည်း၊ ဝေဒနာချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကား အဘယ်နည်း၊ ဝေဒနာ၏ သာယာဖွယ်ကား အဘယ်နည်း၊ အပြစ်ကား အဘယ်နည်း၊ ထွက်မြောက်ရာကား အဘယ်နည်း” ဟူသော ဤအကြံဖြစ်ပေါ်ဖူး၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအကြံ ဖြစ်ပေါ်လာသော ငါ့အား “ဝေဒနာတို့ကား သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာ ဤသုံးပါးတို့တည်း။ ဤသည်တို့ကို ဝေဒနာတို့ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။ တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဝေဒနာဖြစ်၏။ တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ သည် ဝေဒနာ ဖြစ်ကြောင်းသို့ ရောက်စေ တတ်သော အကျင့်မည်၏။ပ။ ဝေဒနာ၌ လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ ကို ဖျောက်ခြင်း၊ လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ ကို ပယ်ခြင်းသည် ဝေဒနာ၏ ထွက်မြောက်ရာမည်၏” ဟူသော ဤအကြံ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ဖူး၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

၅ - ဉာဏသုတ်

၂၇၃။ ရဟန်းတို့ ဤတရားကား ဝေဒနာတို့တည်းဟု ငါဘုရားအား ရှေးအခါက မကြားဖူးကုန်သော တရားတို့၌ (ပညာ) မျက်စိသည် ထင်ရှားဖြစ်၏။ အသိဉာဏ်သည် ထင်ရှားဖြစ်၏။ ပညာသည် ထင်ရှားဖြစ်၏။ ဝိဇ္ဇာသည် ထင်ရှား ဖြစ်၏။ အလင်းရောင်သည် ထင်ရှားဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားကား ဝေဒနာ ဖြစ်ကြောင်းဟု ငါဘုရားအား ရှေးအခါက မကြားဖူးကုန်သော တရားတို့၌ (ပညာ) မျက်စိသည် ထင်ရှားဖြစ်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤတရားကား ဝေဒနာ ဖြစ်ကြောင်းသို့ ရောက်စေတတ်သော အကျင့်ဟု ငါဘုရားအား ရှေးအခါက မကြားဖူးကုန်သော တရားတို့၌ (ပညာ) မျက်စိသည် ထင်ရှားဖြစ်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤတရားကား ဝေဒနာ ချုပ်ငြိမ်းရာဟု ငါဘုရားအား ရှေးအခါက မကြားဖူးကုန်သော တရားတို့၌ (ပညာ) မျက်စိသည် ထင်ရှားဖြစ်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤတရားကား ဝေဒနာ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်စေတတ် သော အကျင့်ဟု ငါဘုရားအား ရှေးအခါက မကြားဖူးကုန်သော တရားတို့၌ (ပညာ) မျက်စိသည် ထင်ရှားဖြစ်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤတရားကား ဝေဒနာ၏ သာယာဖွယ်တည်းဟု ငါဘုရားအား ရှေးအခါက မကြားဖူးကုန်သော တရားတို့၌ ။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤတရားကား ဝေဒနာ၏ အပြစ်တည်းဟု ငါဘုရားအား ရှေးအခါက မကြားဖူးကုန်သော တရားတို့၌ ။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤတရားကား ထွက်မြောက် ရာတည်းဟု ငါဘုရားအား ရှေးအခါက မကြားဖူးကုန်သော တရားတို့၌ (ပညာ) မျက်စိသည် ထင်ရှား ဖြစ်၏။ အသိဉာဏ်သည် ထင်ရှားဖြစ်၏။ ပညာသည် ထင်ရှားဖြစ်၏။ ဝိဇ္ဇာသည် ထင်ရှားဖြစ်၏။ အလင်းရောင်သည် ထင်ရှားဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - အဋ္ဌသတပရိယာယဝဂ် ===

၆ - သမ္ပဟုလဘိက္ခုသုတ်

၂၇၄။ ထိုအခါ များစွာသော ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်ပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကြပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- “အသျှင်ဘုရား ဝေဒနာတို့ကား အဘယ်တို့ပါနည်း၊ ဝေဒနာ၏ ဖြစ်ကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ ဝေဒနာ ဖြစ်ကြောင်း သို့ ရောက်စေတတ်သော အကျင့်ကား အဘယ်ပါနည်း၊ ဝေဒနာ ချုပ်ငြိမ်းရာကား အဘယ်ပါနည်း၊ ဝေဒနာ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကား အဘယ်ပါနည်း၊ ဝေဒနာ ၏ သာယာဖွယ်ကား အဘယ်ပါနည်း၊ အပြစ်ကား အဘယ်ပါနည်း၊ ထွက်မြောက်ရာကား အဘယ်ပါနည်း” ဟု လျှောက် ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဝေဒနာတို့ကား ဤသုံးပါးတို့တည်း။ သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာ တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကို ဝေဒနာတို့ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။ တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဝေဒနာဖြစ်၏။ တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ သည် ဝေဒနာ ဖြစ်ကြောင်းသို့ ရောက်စေတတ်သော အကျင့် မည်၏။

တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ ဝေဒနာ၌ လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ ကို ဖျောက်ခြင်း၊ လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ ကို ပယ်ခြင်းသည် ဝေဒနာ၏ ထွက်မြောက်ရာမည်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - အဋ္ဌသတပရိယာယဝဂ် ===

၇ - ပဌမ သမဏဗြာဟ္မဏသုတ်

၂၇၅။ ရဟန်းတို့ ဝေဒနာတို့သည် ဤသုံးပါးတို့တည်း။ အဘယ်သုံးပါးတို့နည်း၊ သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဤသုံးပါး ကုန်သော ဝေဒနာတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ငြိမ်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်ရာကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိကြကုန်။ ရဟန်းတို့ ထိုမသိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို သမဏတို့၌လည်း သမဏဟု မသမုတ် အပ်ကုန်၊ ဗြာဟ္မဏတို့၌လည်း ဗြာဟ္မဏဟု မသမုတ်အပ်ကုန်။ အမှန်အားဖြင့် ထိုအသျှင်တို့သည် သမဏ ဖြစ်ကျိုးကိုသော် လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏဖြစ်ကျိုးကိုသော် လည်းကောင်း ယခုဘဝ၌ ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ မနေနိုင်ကုန်။

ရဟန်းတို့ အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဤသုံးပါးကုန်သော ဝေဒနာတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ငြိမ်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်ရာကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို သမဏတို့၌လည်း သမဏဟု သမုတ်အပ်ကုန်၏၊ ဗြာဟ္မဏတို့၌လည်း ဗြာဟ္မဏဟု သမုတ်အပ်ကုန်၏။

အမှန်အားဖြင့် ထိုအချက်တို့သည် သမဏဖြစ်ကျိုးကိုသော် လည်း ကောင်း၊ ပြာဟ္မဏဖြစ်ကျိုးကိုသော် လည်းကောင်း၊ ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေနိုင်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - အဋ္ဌသတပရိယာယဝဂ် ===

၈ - ဒုတိယ သမဏပြာဟ္မဏသုတ်

၂၇၆။ ရဟန်းတို့ ဝေဒနာတို့ကား ဤသုံးပါးတို့တည်း။ အဘယ်သုံးပါးတို့နည်း၊ သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ အချို့သော သမဏပြာဟ္မဏတို့သည် ဤသုံးပါး ကုန်သော ဝေဒနာတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်ရာကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိကုန်။ပ။ သိကုန်၏။ပ။ ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေနိုင်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - အဋ္ဌသတပရိယာယဝဂ် ===

၉ - တတိယ သမဏပြာဟ္မဏသုတ်

၂၇၇။ ရဟန်းတို့ အချို့သော သမဏပြာဟ္မဏတို့သည် ဝေဒနာကို မသိကုန်၊ ဝေဒနာ၏ ဖြစ်ကြောင်းကို မသိကုန်၊ ဝေဒနာချုပ်ငြိမ်းရာကို မသိကုန်၊ ဝေဒနာ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို မသိကုန်။ပ။ သိကုန်၏။ပ။ ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေနိုင်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

ပွားစေတတ်သော ဝိတက်ဝိစာရ မရှိသော တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်လျက် နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤနှစ်သိမ့်မှု ‘ပီတိ’ မျိုးကို ကိလေသာ ‘အာမိသ’ မရှိသော ပီတိဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ကိလေသာ ‘အာမိသ’ မရှိသည်ထက် သာ၍ ကိလေသာ ‘အာမိသ’ မရှိသော ပီတိဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ရာဂတရားမှ လွတ်မြောက်သော စိတ်ကို ဆင်ခြင်သော ဒေါသတရားမှ လွတ်မြောက်သော စိတ်ကို ဆင်ခြင် သော မောဟတရားမှ လွတ်မြောက်သော စိတ်ကို ဆင်ခြင်သော အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ ပီတိ ’ သည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤနှစ်သိမ့်မှု ‘ပီတိ’ မျိုးကို ကိလေသာ ‘အာမိသ’ မရှိသည်ထက် သာ၍ ကိလေသာ ‘အာမိသ’ မရှိသော နှစ်သိမ့်မှု ‘ပီတိ’ ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ကိလေသာ ‘အာမိသ’ ရှိသော သုခဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ကာမဂုဏ်တို့သည် ဤငါးပါးတို့ တည်း။ အဘယ်ငါးပါးတို့နည်း။ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ် ကုန်သော ချစ်ခင်ဖွယ် သဘော ရှိကုန်လျက် ကာမနှင့် စပ်ကုန်သော စွဲမက်အပ်ကုန်သော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် မြင်အပ်ကုန်သော ရူပါရုံတို့ လည်းကောင်း။ပ။ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန်သော ချစ်ခင်ဖွယ် သဘောရှိကုန်လျက် ကာမနှင့် စပ်ကုန်သော စွဲမက်အပ်ကုန်သော ကာယဝိညာဏ်ဖြင့် တွေ့ထိအပ်ကုန်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့ လည်းကောင်း တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား ကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ကို စွဲ၍ ကိုယ်ချမ်းသာ စိတ်ချမ်းသာသည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤချမ်းသာမျိုးကို ကိလေသာ ‘အာမိသ’ ရှိသော သုခဟုဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ကိလေသာ ‘အာမိသ’ မရှိသော သုခဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာ တော်၌ ရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း ‘ ဝိတက် ’ သုံးသပ်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ နှင့်တကွသော နိဝရဏ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ပဌမဈာန်သို့ ရောက်လျက် နေ၏။ ဝိတက်ဝိစာရ ကင်းခြင်းကြောင့် ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေတတ်သော တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ကို ပွားစေတတ်သော ဝိတက် ဝိစာရ မရှိသော တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ ပီတိ ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်လျက် နေ၏။ နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ကိုလည်း မတပ်မက်ခြင်းကြောင့် အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမုဇဉ်’ နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ လျစ်လျူ ရှုလျက် ချမ်းသာ ခြင်း ‘သုခ’ ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် ခံစား၏။ အကြင် (တတိယဈာန်) ကြောင့် ထိုသူကို “ လျစ်လျူရှုသူ၊ သတိ ရှိသူ၊ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသူ ” ဟု အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပြောကြားကုန်၏။ ထိုတတိယဈာန်သို့ ရောက်လျက် နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤချမ်းသာမျိုးကို ကိလေသာ ‘အာမိသ’ မရှိသော သုခ ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ကိလေသာ ‘အာမိသ’ မရှိသည်ထက် သာ၍ ကိလေသာ ‘အာမိသ’ မရှိသော သုခ ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ရာဂတရားမှ လွတ်မြောက်ပြီးသော စိတ်ကို ဆင်ခြင်သော ဒေါသတရားမှ လွတ်မြောက်ပြီးသော စိတ်ကို ဆင်ခြင်သော မောဟတရားမှ လွတ်မြောက်ပြီးသော စိတ်ကို ဆင်ခြင်သော အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား ကိုယ်ချမ်းသာ စိတ်ချမ်းသာသည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤချမ်းသာမျိုးကို ကိလေသာ ‘အာမိသ’ မရှိသည်ထက် သာ၍ ကိလေသာ ‘အာမိသ’ မရှိသော သုခ ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ကိလေသာ ‘အာမိသ’ ရှိသော ဥပေက္ခာဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ကာမဂုဏ် တို့သည် ဤငါးပါးတို့တည်း။ အဘယ်ငါးပါးတို့နည်း။ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန်သော ချစ်ခင်ဖွယ် သဘော ရှိကုန်လျက် ကာမနှင့် စပ်ကုန်သော စွဲမက်အပ်ကုန်သော

စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် မြင်အပ်ကုန်သော ရူပါရုံတို့ လည်းကောင်း။ပ။ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန်သော ချစ်ခင်ဖွယ်သဘော ရှိကုန်လျက် ကာမနှင့် စပ်ကုန်သော စွဲမက်အပ် ကုန်သော ကာယဝိညာဏ်ဖြင့် တွေ့ထိအပ်ကုန်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့ လည်းကောင်း တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ကို အစွဲပြုပြီးလျှင် လျစ်လျူရှုမှု ‘ဥပေက္ခာ’သည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤလျစ်လျူရှုမှုကို ကိလေသာ ‘အာမိသ’ ရှိသော လျစ်လျူရှုမှု ‘ဥပေက္ခာ’ ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ကိလေသာ ‘အာမိသ’ မရှိသော လျစ်လျူရှုမှု ‘ဥပေက္ခာ’ ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာ တော်၌ ရဟန်းသည် ချမ်းသာဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ဝမ်းသာခြင်း နှလုံးမသာခြင်းတို့၏ ရှေးဦးကပင် ချုပ်နှံခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း ချမ်းသာဆင်းရဲ မရှိသော လျစ်လျူရှုမှု ‘ဥပေက္ခာ’ ကြောင့် ဖြစ်သည့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်း ရှိသော စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်လျက် နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤလျစ်လျူရှုမှုကို ကိလေသာ ‘အာမိသ’ မရှိသော လျစ်လျူရှုမှု ‘ဥပေက္ခာ’ ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ကိလေသာ ‘အာမိသ’ မရှိသည်ထက် သာ၍ ကိလေသာ ‘အာမိသ’ မရှိသော လျစ်လျူရှုမှု ‘ဥပေက္ခာ’ ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ရာဂတရားမှ လွတ်မြောက်ပြီးသော စိတ်ကို ဆင်ခြင်သော ဒေါသတရားမှ လွတ်မြောက် ပြီးသော စိတ်ကို ဆင်ခြင်သော မောဟတရားမှ လွတ်မြောက်ပြီးသော စိတ်ကို ဆင်ခြင်သော အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား လျစ်လျူရှုမှုသည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤလျစ်လျူရှုမှုကို ကိလေသာ ‘အာမိသ’ မရှိသည်ထက် သာ၍ ကိလေသာ ‘အာမိသ’ မရှိသော လျစ်လျူရှုမှု ‘ဥပေက္ခာ’ ဟု ဆိုအပ်၏။

ကိလေသာ ‘အာမိသ’ ရှိသော လွတ်မြောက်မှုဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရုပ်နှင့် စပ်ယှဉ်သော လွတ်မြောက်မှုသည် ကိလေသာ ‘အာမိသ’ ရှိသော လွတ်မြောက်မှုတည်း။ ရဟန်းတို့ ကိလေသာ ‘အာမိသ’ ကင်းသော လွတ်မြောက်မှု ဟူသည် အဘယ်နည်း။ နာမ်နှင့် စပ်ယှဉ်သော လွတ်မြောက်မှုသည် ကိလေသာ ‘အာမိသ’ ကင်းသော လွတ်မြောက်မှု တည်း။ ရဟန်းတို့ ကိလေသာ ‘အာမိသ’ မရှိသည်ထက် သာ၍ ကိလေသာ ‘အာမိသ’ မရှိသော လွတ်မြောက်မှု ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ရာဂတရားမှ လွတ်မြောက်ပြီးသော စိတ်ကို ဆင်ခြင်သော၊ ဒေါသတရားမှ လွတ်မြောက် ပြီးသော စိတ်ကို ဆင်ခြင်သော၊မောဟတရားမှ လွတ်မြောက်ပြီးသော စိတ်ကို ဆင်ခြင်သော အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်အား လွတ်မြောက်မှုသည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤလွတ်မြောက်မှုကို ကိလေသာ ‘အာမိသ’ မရှိသည်ထက် သာ၍ ကိလေသာ ‘အာမိသ’ မရှိသော လွတ်မြောက်မှုဟု ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဧကောဒသမသုတ်။

သုံးခုမြောက် အဋ္ဌသတပရိယာယဝဂ် ပြီး၏။

ဝေဒနာသံယုတ် ပြီး၏။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

၃ - မာတုဂါမသံယုတ်

=== ၁ - ပဌမ ပေယျာလဝဂ် ===

၁ - မာတုဂါမသုတ်

၂၈၀။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ယောက်ျားကို ဧကန် မနှစ်သက်စေနိုင်သူ ဖြစ်၏။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း၊ အဆင်းရှိသူလည်း မဟုတ်၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာရှိသူလည်း မဟုတ်၊ ကိုယ်ကျင့် 'သီလ' ရှိသူလည်း မဟုတ်၊ ပျင်းရိသူလည်း ဖြစ်၏။ သားသမီး မရသူလည်း ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမ သည် ယောက်ျားကို ဧကန် မနှစ်သက်စေနိုင်သူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ယောက်ျားကို ဧကန် နှစ်သက်စေ နိုင်သူ ဖြစ်၏။ အဘယ် ငါးမျိုးတို့နည်း၊ အဆင်းရှိသူလည်း ဖြစ်၏။ စည်းစိမ်ဥစ္စာရှိသူလည်း ဖြစ်၏။ ကိုယ်ကျင့် 'သီလ' ရှိသူလည်း ဖြစ်၏။ လိမ္မာ၍ မပျင်းရိသူလည်း ဖြစ်၏။ သားသမီးရသူလည်း ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ယောက်ျားကို ဧကန် နှစ်သက်စေ နိုင်သူ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမ ပေယျာလဝဂ် ===

၂ - ပုရိသသုတ်

၂၈၁။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ယောက်ျားသည် မာတုဂါမကို ဧကန် မနှစ်သက်စေ နိုင်သူ ဖြစ်၏။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း၊ အဆင်းရှိသူလည်း မဟုတ်၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာရှိသူလည်း မဟုတ်၊ ကိုယ်ကျင့် 'သီလ' ရှိသူလည်း မဟုတ်၊ ပျင်းရိသူလည်း ဖြစ်၏။ သားသမီးမရသူလည်း ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ယောက်ျား သည် မာတုဂါမကို ဧကန် မနှစ်သက်စေနိုင်သူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ယောက်ျားသည် မာတုဂါမကို ဧကန် နှစ်သက်စေ နိုင်သူ ဖြစ်၏။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း၊ အဆင်းရှိသူလည်း ဖြစ်၏။ စည်းစိမ်ဥစ္စာရှိသူလည်း ဖြစ်၏။ ကိုယ်ကျင့် 'သီလ' ရှိသူလည်း ဖြစ်၏။ လိမ္မာ၍ မပျင်းရိသူလည်း ဖြစ်၏။ သားသမီးရသူလည်း ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ယောက်ျားသည် မာတုဂါမကို ဧကန် နှစ်သက်စေ နိုင်သူဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမ ပေယျာလဝဂ် ===

၃ - အာဝေဏိကဒုက္ခသုတ်

၂၈၂။ ရဟန်းတို့ မာတုဂါမ၏ သီးခြားဖြစ်သော ဆင်းရဲတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း၊ မာတုဂါမသည် ယောက်ျားတို့နှင့် မသက်ဆိုင်သော ယင်းဆင်းရဲတို့ကို သီးသန့်ခံစားရ၏။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မာတုဂါမသည် ငယ်ရွယ်စဉ်ကပင်လျှင် လင်အိမ်သို့ လိုက်သွားရ၏။ ဆွေမျိုးတို့နှင့် ခွဲခွာ နေရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤကား မာတုဂါမ၏ ပဌမ သီးခြားဆင်းရဲတည်း။ မာတုဂါမသည် ယောက်ျားတို့နှင့် မသက်ဆိုင်သော ယင်းဆင်းရဲကို သီးသန့်ခံစားရ၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား မာတုဂါမသည် ဥတုလာရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤကား မာတုဂါမ၏ ဒုတိယ သီးခြား ဆင်းရဲတည်း။ မာတုဂါမသည် ယောက်ျားတို့နှင့် မသက်ဆိုင်သော ယင်းဆင်းရဲကို သီးသန့် ခံစားရ၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား မာတုဂါမသည် ကိုယ်ဝန်ဆောင်ရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤကား မာတုဂါမ၏ တတိယ သီးခြား ဆင်းရဲတည်း။ မာတုဂါမသည် ယောက်ျားတို့နှင့် မသက်ဆိုင်သော ယင်းဆင်းရဲကို သီးသန့် ခံစားရ၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား မာတုဂါမသည် သားဖွားရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤကား မာတုဂါမ၏ စတုတ္ထ သီးခြား ဆင်းရဲတည်း။ မာတုဂါမသည် ယောက်ျားတို့နှင့် မသက်ဆိုင်သော ယင်းဆင်းရဲကို သီးသန့် ခံစားရ၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား မာတုဂါမသည် ယောက်ျား၏ အလုပ်အကျွေး အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏။

ရဟန်းတို့ ဤကား မာတုဂါမ၏ ပဉ္စမ သီးခြားဆင်းရဲတည်း။ မာတုဂါမသည် ယောက်ျားတို့နှင့် မသက်ဆိုင်သော ယင်းဆင်းရဲကို သီးသန့်ခံစားရ၏။

ရဟန်းတို့ မာတုဂါမ၏ သီးခြားဖြစ်သော ဆင်းရဲတို့ကား ဤငါးပါးတို့တည်း။ မာတုဂါမသည် ယောက်ျားတို့နှင့် မသက်ဆိုင်သော ယင်းဆင်းရဲကို သီးခြားခံစားရ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမ ပေယျာလဝဂ် ===

၄ - တီဟိ ဓမ္မေဟိသုတ်

၂၈၃။ ရဟန်းတို့ တရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် များသောအားဖြင့် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီး သည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းရာ မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး ကျရောက်ရာဖြစ်သော ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။

အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မာတုဂါမသည် နံနက်အခါ ဝန်တိုမှု ‘မစ္ဆေရ’ အညစ်အကြေး ထကြွ သောင်းကျန်းသော စိတ်ဖြင့် အိမ်၌ နေ၏။ နေ့လယ်အခါ ငြူစူမှု ‘ဣဿာ’ ထကြွ သောင်းကျန်းသော စိတ်ဖြင့် အိမ်၌ နေ၏။ ညချမ်းအခါ အလိုရမ္မက် ‘ကာမရာဂ’ ထကြွ သောင်းကျန်း သော စိတ်ဖြင့် အိမ်၌ နေ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် များသောအားဖြင့် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းရာ မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီးကျရောက်ရာ ငရဲသို့ရောက်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမ ပေယျာလဝဂ် ===

၅ - ကောဓနသုတ်

၂၈၄။ ထိုအခါ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား “အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ အကျွန်ုပ်သည် အထူးသဖြင့် သန့်ရှင်း သော လူတို့၏ အမြင်ကို လွန်သော နတ်၌ ဖြစ်သော မျက်စိ ‘ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်’ ဖြင့် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းရာ မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး ကျရောက်ရာ ဖြစ်သော ငရဲသို့ ရောက်သော မာတုဂါမကို မြင်ပါ၏။ မြတ်စွာ ဘုရား အဘယ်မျှလောက်ကုန်သော တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းရာ မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီးကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ရောက်ပါသနည်း” ဟု လျှောက်ထား၏။

အနုရုဒ္ဓါ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းရာ မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး ကျရောက်ရာဖြစ်သော ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း၊ ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’ တရားလည်း မရှိ၊ အရက်လည်း မရှိ၊ အကြောက်လည်း မရှိ၊ အမျက်ဒေါသ လည်း ထွက်တတ်၏။ ပညာမဲ့၏။ အနုရုဒ္ဓါ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီး သည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းရာ မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီးကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမ ပေယျာလဝဂ် ===

၆ - ဥပနာဟိသုတ်

၂၈၅။ အနုရုဒ္ဓါ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းရာ မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီးကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း၊ ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’ တရားလည်း မရှိ၊ အရှက်လည်း မရှိ၊ အကြောက်လည်း မရှိ၊ ရန်ငြိုးလည်း ဖွဲ့တတ်၏။ ပညာမဲ့၏။ အနုရုဒ္ဓါ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းရာ မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဌသုတ်။

၇ - ဣဿုကီသုတ်

၂၈၆။ အနုရုဒ္ဓါ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းရာ မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း၊ ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’ တရားလည်း မရှိ၊ အရှက်လည်း မရှိ၊ အကြောက်လည်း မရှိ၊ ငြူစူတတ်၏။ ပညာမဲ့၏။ အနုရုဒ္ဓါ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းရာ မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီးကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမ ပေယျာလဝဂ် ===

၈ - မစ္ဆရီသုတ်

၂၈၇။ အနုရုဒ္ဓါ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းရာ မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီးကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း၊ ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’ တရားလည်း မရှိ၊ အရှက်လည်း မရှိ၊ အကြောက်လည်း မရှိ၊ ဝန်တိုတတ်၏။ ပညာမဲ့၏။ အနုရုဒ္ဓါ ဤတရား ငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည်။ပ။ ချမ်းသာကင်းရာ မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမ ပေယျာလဝဂ် ===

၉ - အတိစာရီသုတ်

၂၈၈။ အနုရုဒ္ဓါ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းရာ မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီးကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း၊ ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’ တရားလည်း မရှိ၊ အရှက်လည်း မရှိ၊ အကြောက်လည်း မရှိ၊ လင်ကို လွန်ကျူး၍ ကျင့်သူလည်း ဖြစ်၏၊ ပညာမဲ့၏။ အနုရုဒ္ဓါ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည်။ပ။ ရောက်ရ ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

၁၀ - ဒုသီလသုတ်

၂၈၉။ အနုရုဒ္ဓါ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည်။ပ။ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း၊ ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’ တရားလည်း မရှိ၊ အရှက်လည်း မရှိ၊ အကြောက်လည်း မရှိ၊ ကိုယ်ကျင့် ‘သီလ’ လည်း မရှိ၊ ပညာမဲ့၏။ အနုရုဒ္ဓါ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမ သည်။ပ။ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမ ပေယျာလဝဂ် ===

၁၁ - အပ္ပဿုတသုတ်

၂၉၀။ အနုရုဒ္ဓါ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည်။ပ။ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း၊ ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’ တရားလည်း မရှိ၊ အရှက်လည်း မရှိ၊ အကြောက်လည်း မရှိ၊ အကြားအမြင်လည်း နည်း၏၊ ပညာမဲ့၏။ အနုရုဒ္ဓါ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမ သည်။ပ။ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဧကဒသမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမ ပေယျာလဝဂ် ===

၁၂ - ကုသိတသုတ်

၂၉၁။ အနုရုဒ္ဓါ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည်။ပ။ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း၊ ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’ တရားလည်း မရှိ၊ အရှက်လည်း မရှိ၊ အကြောက်လည်း မရှိ၊ ပျင်းရိ၏၊ ပညာမဲ့၏။ အနုရုဒ္ဓါ ဤတရား ငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည်။ပ။ ချမ်းသာကင်းရာ မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒွါဒသမသုတ်။

၁၃ - မုဋ္ဌဿတိသုတ်

၂၉၂။ အနုရုဒ္ဓါ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည်။ပ။ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း၊ ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’ တရားလည်း မရှိ၊ အရှက်လည်း မရှိ၊ အကြောက်လည်း မရှိ၊ သတိလွတ်ကင်း၏၊ ပညာမဲ့၏။ အနုရုဒ္ဓါ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည်။ပ။ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တေရသမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမ ပေယျာလဝဂ် ===

၁၄ - ပဉ္စဝေရသုတ်

၂၉၃။ အနုရုဒ္ဓါ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည်။ပ။ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း၊ သူ့အသက်ကိုလည်း သတ်လေ့ရှိ၏၊ မပေးသည်ကိုလည်း ယူလေ့ရှိ၏၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ မမှန် ပြောလေ့ရှိ၏၊ မေ့လျော့ကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်လေ့ရှိ၏။ အနုရုဒ္ဓါ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းရာ မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး ကျရောက် ရာ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စုဒ္ဓသမသုတ်။

ပဌမ ပေယျာလဝဂ် ပြီး၏။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယ ပေယျာလဝဂ် ===

၁ - အက္ခောဓနသုတ်

၂၉၄။ ထိုအခါ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား “အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် အထူးသဖြင့် သန့်ရှင်းသော လူတို့၏ အမြင်ကို လွန်သော နတ်၌ ဖြစ်သော ‘ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်’ မျက်စိဖြင့် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်လောကသို့ ရောက်သော မာတုဂါမကို မြင်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှသော တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ပါ သနည်း” ဟု လျှောက်၏။

အနုရုဒ္ဓါ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း၊ ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’ လည်း ရှိ၏။ အရှက်လည်း ရှိ၏။ အကြောက်လည်း ရှိ၏။ အမျက် မထွက်တတ်၊ ပညာရှိ၏။

အနုရုဒ္ဓါ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်း သော လားရာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၂ - အနုပနာဟီသုတ်

၂၉၅။ အနုရုဒ္ဓါ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း၊ ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’ တရားလည်း ရှိ၏။ အရှက်လည်း ရှိ၏။ အကြောက်လည်း ရှိ၏။ ရန်ငြိုး မရှိ၊ ပညာရှိ၏။ အနုရုဒ္ဓါ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမ သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏ ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

၃ - အနိဿုကီသုတ်

၂၉၆။ အနုရုဒ္ဓါ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း၊ ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’ လည်း ရှိ၏။ အရှက်လည်း ရှိ၏။ အကြောက်လည်း ရှိ၏။ မပြုစုတတ်၊ ပညာရှိ၏။ပ။

တတိယသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယ ပေယျာလဝဂ် ===

၄ - အမစ္ဆရီသုတ်

၂၉၇။ ဝန်မတိုတတ်၊ ပညာလည်း ရှိ၏။ပ။ စတုတ္ထသုတ်။

၅ - အနတိစာရီသုတ်

၂၉၈။ လင်ကို လွန်ကျူး၍ မကျင့်၊ ပညာလည်း ရှိ၏။ပ။ ပဉ္စမသုတ်။

၆ - သုသီလသုတ်

၂၉၉။ ကိုယ်ကျင့် 'သီလ' လည်း ရှိ၏၊ ပညာလည်း ရှိ၏။ပ။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇ - ဗဟုဿုတသုတ်

၃၀၀။ အကြားအမြင်လည်း များ၏၊ ပညာလည်း ရှိ၏။ပ။ သတ္တမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယ ပေယျာလဝဂ် ===

၈ - အာရဒ္ဓဝီရိယသုတ်

၃၀၁။ ထက်သန်သော လုံ့လလည်း ရှိ၏၊ ပညာလည်း ရှိ၏။ပ။

အဋ္ဌမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယ ပေယျာလဝဂ် ===

၉ - ဥပဋ္ဌိတဿတိသုတ်

၃၀၂။ ထင်သော သတိလည်း ရှိ၏၊ ပညာလည်း ရှိ၏။ပ။ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏။

နဝမသုတ်။

[ဤသည်တို့ကား ရှစ်ပါးကုန်သော သုတ္တန်အကျဉ်းတို့တည်း။]

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယ ပေယျာလဝဂ် ===

၁၀ - ပဉ္စသီလသုတ်

၃၀၃။ အနုရုဒ္ဓါ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း၊ အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မပေး သည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မမှန်ဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မေ့လျော့ကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ အနုရုဒ္ဓါ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒဿမသုတ်။

ဒုတိယ ပေယျာလဝဂ် ပြီး၏။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဗလဝဂ် ===

၁ - ဝိသာရဒသုတ်

၃၀၄။ ရဟန်းတို့ မာတုဂါမ၏ အားတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း၊ အဆင်းအား၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာအား၊ ဆွေမျိုးအား၊ သားသမီးအား၊ သီလအားတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ မာတုဂါမ၏ အားတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် (မကြောက်မရွံ့) ရဲရင့်စွာ အိမ်၌ နေရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၂ - ပသယသုတ်

၃၀၅။ ရဟန်းတို့ မာတုဂါမ၏ အားတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း၊ အဆင်းအား၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာအား၊ ဆွေမျိုးအား၊ သားသမီးအား၊ သီလအားတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ မာတုဂါမ၏ အားတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် လင်ကို အနိုင်အထက်မူ၍ အိမ်၌ နေရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဗလဝဂ် ===

၃ - အဘိဘုယသုတ်

၃၀၆။ ရဟန်းတို့ မာတုဂါမ၏ အားတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း၊ အဆင်းအား၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ အား၊ ဆွေမျိုးအား၊ သားသမီးအား၊ သီလအားတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ မာတုဂါမ၏ အားတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် လင်ကို လွှမ်းမိုး၍ အိမ်၌ နေရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဗလဝဂ် ===

၄ - ဧကသုတ်

၃၀၇။ ရဟန်းတို့ တစ်ခုတည်းသော အားနှင့် ပြည့်စုံသော ယောက်ျားသည် မာတုဂါမကို လွှမ်းမိုး၍ ဖြစ်၏။ တစ်ခု သော အားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ (ယောက်ျား၏) အစိုးရခြင်းတည်းဟူသော အားဖြင့် လွှမ်းမိုးခံရသော မာတုဂါမကို အဆင်းအားသည် မစောင့်ရှောက်နိုင်၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာအားသည် မစောင့်ရှောက်နိုင်၊ သားသမီးအားသည် မစောင့်ရှောက်နိုင်၊ သီလအားသည် မစောင့်ရှောက်နိုင် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဗလဝဂ် ===

၅ - အင်္ဂသုတ်

၃၀၈။ ရဟန်းတို့ မာတုဂါမ၏ အားတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း၊ အဆင်းအား၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ အား၊ ဆွေမျိုးအား၊ သားသမီးအား၊ သီလအားတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ မာတုဂါမသည် အဆင်းအားနှင့်ကား ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏။ စည်းစိမ်ဥစ္စာအားနှင့်ကား မပြည့်စုံ။ ဤသို့လျှင် ထိုမာတုဂါမသည် ထို (စည်းစိမ်ဥစ္စာအားဟူသော) အင်္ဂါနှင့် မပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ မာတုဂါမသည် အဆင်းအားနှင့် လည်းကောင်း၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာအားနှင့် လည်းကောင်း ပြည့်စုံသောအခါ ထိုမာတုဂါမသည် ထိုအင်္ဂါ (နှစ်ပါး) နှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ မာတုဂါမသည် အဆင်းအားနှင့် လည်းကောင်း၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာအားနှင့် လည်းကောင်း ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏။ ဆွေမျိုးအားနှင့်ကား မပြည့်စုံ။ ဤသို့လျှင် ထိုမာတုဂါမသည် ထို (ဆွေမျိုးအား တည်းဟူသော) အင်္ဂါနှင့် မပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ မာတုဂါမသည် အဆင်းအားနှင့် လည်းကောင်း၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာအားနှင့် လည်းကောင်း၊ ဆွေမျိုးအားနှင့် လည်းကောင်း ပြည့်စုံသောအခါ ထိုမာတုဂါမသည် ထိုအင်္ဂါ (သုံးပါး) နှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ မာတုဂါမသည် အဆင်းအားနှင့် လည်းကောင်း၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာအားနှင့် လည်းကောင်း၊ ဆွေမျိုးအားနှင့် လည်းကောင်း ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏။ သားသမီးအားနှင့်ကား မပြည့်စုံ။ ဤသို့လျှင် ထိုမာတုဂါမသည် ထို (သားသမီးအား ဟူသော) အင်္ဂါနှင့် မပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ မာတုဂါမသည် အဆင်းအားနှင့် လည်းကောင်း၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာအားနှင့် လည်းကောင်း၊ ဆွေမျိုးအားနှင့် လည်းကောင်း၊ သားသမီးအားနှင့် လည်းကောင်း ပြည့်စုံသောအခါ ထိုမာတုဂါမသည် ထိုအင်္ဂါ (လေးပါး)နှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ မာတုဂါမသည် အဆင်းအားနှင့် လည်းကောင်း၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာအားနှင့် လည်းကောင်း၊
ဆွေမျိုးအားနှင့် လည်းကောင်း၊ သားသမီးအားနှင့် လည်းကောင်း ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏။ သီလအားနှင့်ကား
မပြည့်စုံ။ ဤသို့လျှင် ထိုမာတုဂါမ သည် ထို (သီလအားဟူသော) အင်္ဂါနှင့် မပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ မာတုဂါမသည် အဆင်းအားနှင့် လည်းကောင်း၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာအားနှင့် လည်းကောင်း၊
ဆွေမျိုးအားနှင့် လည်းကောင်း၊ သားသမီးအားနှင့် လည်းကောင်း၊ သီလအားနှင့် လည်းကောင်း
ပြည့်စုံသောအခါ ထိုမာတုဂါမသည် ထိုအင်္ဂါ (ငါးပါး)နှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မာတုဂါမ၏
အားတို့သည် ဤငါးပါးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဗလဝဂ် ===

၆ - နာသေန္နိသုတ်

၃၀၉။ ရဟန်းတို့ မာတုဂါမ၏ အားတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း၊ အဆင်း
အား၊ စည်းစိမ်အား၊ ဆွေမျိုးအား၊ သားသမီးအား၊ သီလအားတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ မာတုဂါမသည် အဆင်းအားနှင့်ကား ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏။ သီလအားနှင့်ကား မပြည့်စုံ။
ထိုမာတုဂါမကို ဖျက်ဆီး နှင်ထုတ်ကုန်သည်သာတည်း။ အိမ်၌ မနေစေကုန်။ ရဟန်းတို့ မာတုဂါမသည်
အဆင်းအားနှင့် လည်းကောင်း၊ စည်းစိမ်အားနှင့် လည်းကောင်း ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏။ သီလအားနှင့်ကား
မပြည့်စုံ။ ထိုမာတုဂါမကို ဖျက်ဆီး နှင်ထုတ်ကုန် သည်သာတည်း။ အိမ်၌ မနေစေကုန်။ ရဟန်းတို့
မာတုဂါမသည် အဆင်းအားနှင့် လည်းကောင်း၊ စည်းစိမ်အားနှင့် လည်းကောင်း၊ ဆွေမျိုးအားနှင့်
လည်းကောင်း ပြည့်စုံသူဖြစ်၏။ သီလအားနှင့်ကား မပြည့်စုံ။ ထိုမာတုဂါမကို ဖျက်ဆီး နှင်ထုတ်ကုန်သည်
သာတည်း။ အိမ်၌ မနေစေကုန်။ ရဟန်းတို့ မာတုဂါမသည် အဆင်းအားနှင့် လည်းကောင်း၊ စည်းစိမ်
အားနှင့် လည်းကောင်း၊ ဆွေမျိုးအားနှင့် လည်းကောင်း၊ သားသမီးအားနှင့် လည်းကောင်း ပြည့်စုံသူ
ဖြစ်၏။ သီလအားနှင့် ကား မပြည့်စုံ။ ထိုမာတုဂါမကို ဖျက်ဆီး နှင်ထုတ်ကုန်သည်သာတည်း။ အိမ်၌
မနေစေကုန်။

ရဟန်းတို့ မာတုဂါမသည် သီလအားနှင့်ကား ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏။ အဆင်းအားနှင့်ကား မပြည့်စုံ။
ထိုမာတုဂါမကို အိမ်၌ နေစေကုန်သည်သာတည်း။ မဖျက်ဆီး မနှင်ထုတ်ကုန်။ ရဟန်းတို့ မာတုဂါမသည်
သီလအားနှင့်ကား ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏။ စည်းစိမ်အားနှင့်ကား မပြည့်စုံ။ ထိုမာတုဂါမကို အိမ်၌
နေစေကုန်သည်သာတည်း။ မဖျက်ဆီး မနှင်ထုတ်ကုန်။ ရဟန်းတို့ မာတုဂါမသည် သီလအားနှင့်ကား
ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏။ ဆွေမျိုးအားနှင့်ကား မပြည့်စုံ။ ထိုမာတုဂါမကို အိမ်၌ နေစေကုန် သည်သာတည်း။
မဖျက်ဆီး မနှင်ထုတ်ကုန်။ ရဟန်းတို့ မာတုဂါမသည် သီလအားနှင့်ကား ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏။ သားသမီး
အားနှင့်ကား မပြည့်စုံ။ ထိုမာတုဂါမကို အိမ်၌ နေစေကုန်သည်သာတည်း။ မဖျက်ဆီး မနှင်ထုတ်ကုန်။
ရဟန်းတို့ မာတုဂါမ ၏ အားတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဗလဝဂ် ===

၇ - ဟေတုသုတ်

၃၁၀။ ရဟန်းတို့ မာတုဂါမ၏ အားတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း၊ အဆင်းအား၊ စည်းစိမ်အား၊ ဆွေမျိုးအား၊ သားသမီးအား၊ သီလအားတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ မာတုဂါမသည် အဆင်းအားဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ စည်းစိမ်အား ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ ဆွေမျိုးအားဟူသော အကြောင်းကြောင့် သော် လည်းကောင်း၊ သားသမီးအား ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာဖြစ် သော နတ်ပြည်သို့ မရောက်နိုင်။

ရဟန်းတို့ မာတုဂါမသည် သီလဟူသော အကြောင်းကြောင့် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်နိုင်၏။ ရဟန်းတို့ မာတုဂါမ၏ အားတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဗလဝဂ် ===

၈ - ဌာနသုတ်

၃၁၁။ ရဟန်းတို့ ကောင်းမှုကို မပြုခဲ့ဖူးသော မာတုဂါမသည် ဤငါးဌာနတို့ကို ရနိုင်ခဲ့ကုန်၏။

အဘယ်ငါးဌာနတို့နည်း- ရဟန်းတို့ ကောင်းမှု မပြုခဲ့ဖူးသော မာတုဂါမသည် သင့်လျော်သော အမျိုး၌ ဖြစ်လို၏ ဟူသော ဤပဌမဌာနကို ရနိုင်ခဲ့၏။ ရဟန်းတို့ ကောင်းမှု မပြုခဲ့ဖူးသော မာတုဂါမ သည် သင့်လျော်သော အမျိုး၌ ဖြစ်၍ သင့်လျော်သော အမျိုးသို့ ရောက်လို၏ ဟူသော ဤဒုတိယဌာန ကို ရနိုင်ခဲ့၏။ ရဟန်းတို့ ကောင်းမှု မပြုခဲ့ဖူးသော မာတုဂါမသည် သင့်လျော်သော အမျိုး၌ ဖြစ်၍ သင့်လျော်သော အမျိုးသို့ ရောက်ပြီးလျှင်ရန်သူ (လင်တူမယား) မရှိဘဲ အိမ်၌ နေလို၏ဟူသော ဤတတိယဌာနကို ရနိုင်ခဲ့၏။ ရဟန်းတို့ ကောင်းမှု မပြုခဲ့ဖူးသော မာတုဂါမသည် သင့်လျော်သော အမျိုး၌ ဖြစ်၍ သင့်လျော်သော အမျိုးသို့ ရောက်ပြီးလျှင်ရန်သူ (လင်တူမယား) မရှိဘဲ အိမ်၌ နေရသည် ဖြစ်၍ သားသမီး ရှိသူ ဖြစ်လို၏ဟူသော ဤစတုတ္ထဌာနကို ရနိုင်ခဲ့၏။ ရဟန်းတို့ ကောင်းမှု မပြုခဲ့ဖူး သော မာတုဂါမသည် သင့်လျော်သော အမျိုး၌ ဖြစ်၍ သင့်လျော်သော အမျိုးသို့ ရောက်ပြီးလျှင် ရန်သူ (လင်တူမယား) မရှိဘဲ အိမ်၌ နေရသည် ဖြစ်၍ သားသမီး ရှိသူဖြစ်လျက် လင်ကို လွှမ်းမိုး၍ ဖြစ်လို၏ဟူသော ဤပဉ္စမဌာနကို ရနိုင်ခဲ့၏။ ရဟန်းတို့ ကောင်းမှု မပြုခဲ့ဖူး သော မာတုဂါမသည် ဤငါးဌာနကို ရနိုင်ခဲ့၏။

ရဟန်းတို့ ကောင်းမှုကို ပြုခဲ့ဖူးသော မာတုဂါမသည် ဤငါးဌာနတို့ကို ရလွယ်၏။ အဘယ် ငါးဌာနတို့နည်း- ရဟန်းတို့ ကောင်းမှု ပြုခဲ့ဖူးသော မာတုဂါမသည် သင့်လျော်သော အမျိုး၌ ဖြစ်လို၏

ဟူသော ဤပဌမဌာနကို ရလွယ်၏။ ရဟန်းတို့ ကောင်းမှု ပြုခဲ့ဖူးသော မာတုဂါမသည် သင့်လျော်သော အမျိုး၌ ဖြစ်၍ သင့်လျော်သော အမျိုးသို့ ရောက်လို၏ဟူသော ဤဒုတိယဌာနကို ရလွယ်၏။ ရဟန်းတို့ ကောင်းမှု ပြုခဲ့ဖူးသော မာတုဂါမသည် သင့်လျော်သော အမျိုး၌ ဖြစ်၍ သင့်လျော်သော အမျိုးသို့ ရောက်ပြီးလျှင် ရန်သူ (လင်တူမယား) မရှိဘဲ အိမ်၌ နေလို၏ဟူသော ဤတတိယဌာနကို ရလွယ်၏။ ရဟန်းတို့ကောင်းမှု ပြုခဲ့ ဖူးသော မာတုဂါမသည် သင့်လျော်သော အမျိုး၌ ဖြစ်၍ သင့်လျော်သော အမျိုးသို့ ရောက်ပြီး လျှင် ရန်သူ (လင်တူမယား) မရှိဘဲ အိမ်၌ နေရသည် ဖြစ်၍ သားသမီးရှိသူ ဖြစ်လို၏ ဟူသော ဤစတုတ္ထဌာနကို ရလွယ်၏။ ရဟန်းတို့ ကောင်းမှု ပြုခဲ့ဖူးသော မာတုဂါမသည် သင့်လျော်သော အမျိုး၌ ဖြစ်၍ သင့်လျော်သော အမျိုးသို့ ရောက်ပြီးလျှင် ရန်သူ(လင်တူမယား) မရှိဘဲ အိမ်၌ နေရသည် ဖြစ်၍ သားသမီးရှိသူ ဖြစ်လျက် လင်ကို လွမ်းမိုး၍ ဖြစ်လို၏ ဟူသော ဤပဉ္စမဌာနကို ရလွယ်၏။ ရဟန်းတို့ ကောင်းမှု ပြုခဲ့ဖူးသော မာတုဂါမသည် ဤငါးဌာနတို့ကို ရလွယ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဌမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဗလဝဂ် ===

၉ - ပဉ္စသီလဝိသာရဒသုတ်

၃၁၂။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် (မကြောက်မရွံ့) ရဲရင့်စွာ အိမ်၌ နေရ၏။ အဘယ် ငါးမျိုးတို့နည်း-သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မမှန်ဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မေ့လျော့ကြောင်း ဖြစ်သော သေအရက် သောက်ခြင်းမှ ရှောင် ကြဉ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် (မကြောက်မရွံ့) ရဲရင့်စွာ အိမ်၌ နေရ၏ ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

နဝမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဗလဝဂ် ===

၁၀ - ဝနီသုတ်

၃၁၃။ ရဟန်းတို့ ကြီးပွားမှုငါးမျိုးတို့ဖြင့် ကြီးပွားလျက်ရှိသော အရိယာတပည့်မသည် အရိယာ၏ ကြီးပွားမှုတို့ဖြင့် ကြီးပွား၏။ ကိုယ်၏ အနှစ်ကို ယူလေ့ရှိသူလည်း ဖြစ်၏။ အမြတ်ကို ယူလေ့ရှိသူလည်း ဖြစ်၏။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း-ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’ တရားဖြင့် ကြီးပွား၏။ သီလဖြင့် ကြီးပွား၏။ အကြားအမြင် ‘သုတ’ ဖြင့် ကြီးပွား၏။ စွန့်ကြဲခြင်း ‘စာဂ’ ဖြင့် ကြီးပွား၏။ ပညာဖြင့် ကြီးပွား၏။

ရဟန်းတို့ ဤကြီးပွားမှု ငါးမျိုးတို့ဖြင့် ကြီးပွားလျက်ရှိသော အရိယာတပည့်မသည် အရိယာ၏ ကြီးပွားမှုတို့ဖြင့် ကြီးပွား၏။ ကိုယ်၏ အနှစ်ကို ယူလေ့ရှိသူလည်း ဖြစ်၏။ အမြတ်ကို ယူလေ့ရှိသူလည်း ဖြစ်၏။ ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဤလောက၌ ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’ ဖြင့် လည်းကောင်း၊ သီလဖြင့် လည်းကောင်း၊ ပညာဖြင့် လည်းကောင်း၊ စွန့်ကြဲခြင်း ‘စာဂ’ ဖြင့် လည်းကောင်း၊ အကြားအမြင် ‘သုတ’ ဖြင့် လည်းကောင်း ကြီးပွား၏။ ထိုသို့သော သီလရှိသော ထိုဥပါသိကာမ သည် ဤဘဝ၌ ပင်လျှင် မိမိ၏ နှစ်ပါးသော အနှစ်သာရကို ယူ၏။

ဒသမသုတ်။

သုံးခုမြောက် ဗလဝဂ် ပြီး၏။

မာတုဂါမသံယုတ် ပြီး၏။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဇမ္ဗူဒါဒကသံယုတ် ===

၁ - နိဗ္ဗာနပဉ္စာသုတ်

၃၁၄။ အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်သာရိပုတြာသည် မဂဓတိုင်း နာလကရွာငယ်၌ (သီတင်းသုံး) နေ၏။ ထိုအခါ ဇမ္ဗူဒါဒက ပရိဗိုဇ်သည် အသျှင်သာရိပုတြာထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်သာရိပုတြာနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆိုပြီး လျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် အသျှင်သာရိပုတြာ အား- ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ “နိဗ္ဗာန် နိဗ္ဗာန်” ဟု ဆိုအပ်၏။ ငါ့သျှင် အဘယ်သည် နိဗ္ဗာန်နည်းဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။

ငါ့သျှင် ရာဂကုန်ရာ ဒေါသကုန်ရာ မောဟကုန်ရာကို “နိဗ္ဗာန်” ဟု ဆိုအပ်၏။ ငါ့သျှင် ဤနိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် လမ်းသည် ရှိ၏လော၊ အကျင့်သည် ရှိ၏လောဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် ဤနိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် လမ်းသည် ရှိ၏။ အကျင့်သည် ရှိ၏ဟု မိန့်ဆို၏။ ငါ့သျှင် ဤနိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် လမ်းသည် အဘယ်နည်း၊ အကျင့်သည် အဘယ်နည်းဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် ထိုနိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် (လမ်းသည်, အကျင့်သည်ကား) အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယာမဂ်ပင်တည်း။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း- မှန်ကန်သော မြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’၊ မှန်ကန်သော ကြံခြင်း ‘သမ္မာ သင်္ကပ္ပ’၊ မှန်ကန်သော ပြောဆိုခြင်း ‘သမ္မာဝါစာ’၊ မှန်ကန်သော ပြုလုပ်ခြင်း ‘သမ္မာကမ္မန္တ’၊ မှန်ကန်သော အသက်မွေးခြင်း ‘သမ္မာအာဇီဝ’၊ မှန်ကန်သော အားထုတ်ခြင်း ‘သမ္မာဝါယာမ’၊ မှန်ကန်သော အောက်မေ့ခြင်း ‘သမ္မာသတိ’၊ မှန်ကန်သော တည်ကြည်ခြင်း ‘သမ္မာသမာဓိ’ တည်း။ ငါ့သျှင် ဤနိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် လမ်းသည် ဤသည်ပင်တည်း၊ အကျင့်သည် ဤသည်ပင်တည်းဟု မိန့်ဆို၏။ ငါ့သျှင် ဤနိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် လမ်းသည် ကောင်း၏။ အကျင့်သည် ကောင်း၏။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ မမေ့မလျော့ခြင်းငှါ သင့်သည်သာတည်း ဟု (ပြောဆို၏)။

ပဌမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဇမ္ဗူခါဒကသံယုတ် ===

၂ - အရဟတ္တပဉ္စာသုတ်

၃၁၅။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ “အရဟတ္တဖိုလ် အရဟတ္တဖိုလ်” ဟု ဆိုအပ်၏။ ငါ့သျှင် အဘယ်သည် အရဟတ္တဖိုလ် နည်းဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် ရာဂကုန်ရာ ဒေါသကုန်ရာ မောဟကုန်ရာကို “အရဟတ္တဖိုလ်” ဟု ဆိုအပ်၏ဟု မိန့်ဆို၏။ ငါ့သျှင် ဤအရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် လမ်းသည် ရှိသလော၊ အကျင့်သည် ရှိသလောဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် ဤအရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် လမ်းသည် ရှိ၏။ အကျင့်သည် ရှိ၏ဟု မိန့်ဆို၏။

ငါ့သျှင် ဤအရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် လမ်းသည် အဘယ်နည်း၊ အကျင့်သည် အဘယ်နည်းဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် ထိုအရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် (လမ်းသည်၊ အကျင့်သည်ကား) အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယာမဂ် ပင်တည်း။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သော မြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ပ။ မှန်ကန်သော တည်ကြည်ခြင်း ‘သမ္မာ သမာဓိ’ တည်း။ ငါ့သျှင် ဤအရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် လမ်းသည် ဤသည်ပင်တည်း၊ အကျင့်သည် ဤသည်ပင် တည်းဟု မိန့်ဆို၏။ ငါ့သျှင် ဤအရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် လမ်းသည် ကောင်း၏။ အကျင့်သည် ကောင်း၏။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ မမေ့မလျော့ခြင်းငှါ သင့်သည် သာတည်းဟု (ပြောဆို၏)။

ဒုတိယသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဇမ္ဗူခါဒကသံယုတ် ===

၃ - ဓမ္မဝါဒီပဉ္စာသုတ်

၃၁၆။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ လောက၌ တရားကို ဆိုလေ့ရှိသူတို့သည် အဘယ်သူတို့နည်း၊ လောက၌ ကောင်းစွာ ကျင့်သူတို့သည် အဘယ်သူတို့နည်း၊ လောက၌ ကောင်းစွာ သွားသူတို့သည် အဘယ်သူတို့နည်း ဟု မေး၏။

ငါ့သျှင် အကြင်သူတို့သည် ရာဂကို ပယ်ခြင်းငှါ တရားဟောကြကုန်၏။ ဒေါသကို ပယ်ခြင်းငှါ တရားဟောကြကုန်၏။ မောဟကို ပယ်ခြင်းငှါ တရားဟောကြကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် လောက၌ တရားကိုဆိုလေ့ ရှိသူတို့တည်း။ ငါ့သျှင် အကြင် သူတို့သည် ရာဂပယ်ခြင်းငှါ ကျင့်ကုန်၏။ ဒေါသပယ်ခြင်းငှါ ကျင့်ကုန်၏။ မောဟပယ်ခြင်းငှါ ကျင့်ကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် လောက၌ ကောင်းစွာ ကျင့်သူတို့တည်း။ ငါ့သျှင် အကြင် သူတို့သည်ကား ရာဂကို ပယ်အပ်၏။ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီး ဖြစ်၏။ နှုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီး ဖြစ်၏။ နောင်တစ်ဖန် ဖြစ်ခြင်း မရှိသည်ကို ပြုအပ်၏။ နောင်အခါ မဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘော ရှိ၏။ ဒေါသကို ပယ်အပ်၏။ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီး ဖြစ်၏။ နှုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာ ကဲ့သို့ ပြုပြီး ဖြစ်၏။ နောင်တစ်ဖန် ဖြစ်ခြင်း မရှိသည်ကို ပြုအပ်၏။ နောင်အခါ မဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘော ရှိ၏။ မောဟကို ပယ်အပ်၏။ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီး ဖြစ်၏။ နှုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီး ဖြစ်၏။ နောင်တစ်ဖန် ဖြစ်ခြင်း မရှိသည်ကို ပြုအပ်၏။ နောင်အခါ မဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘော ရှိ၏။ ထိုသူတို့သည် လောက၌ ကောင်းစွာ သွားသူတို့တည်းဟု မိန့်ဆို၏။

ငါ့သျှင် ဤရာဂ ဒေါသ မောဟကို ပယ်ခြင်းငှါ လမ်းသည် ရှိသလော၊ အကျင့်သည် ရှိသလောဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် ဤရာဂ ဒေါသ မောဟကို ပယ်ခြင်းငှါ လမ်းသည် ရှိ၏။ အကျင့်သည် ရှိ၏ဟု မိန့်ဆို၏။

ငါ့သျှင် ဤရာဂ ဒေါသ မောဟကို ပယ်ခြင်းငှါ လမ်းသည် အဘယ်နည်း၊ အကျင့်သည် အဘယ်နည်းဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် ထိုရာဂ ဒေါသ မောဟကို ပယ်ခြင်းငှါ (လမ်းသည်၊ အကျင့်သည်ကား) အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယာမဂ် ပင်တည်း။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သော မြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ။ပ။ မှန်ကန်သော တည်ကြည်ခြင်း ‘သမ္မာ သမာဓိ’ တည်း။ ငါ့သျှင် ဤရာဂ ဒေါသမောဟကို ပယ်ခြင်းငှါ လမ်းသည် ဤသည် ပင်တည်း၊ အကျင့်သည် ဤသည်ပင် တည်းဟု မိန့်ဆို၏။

ငါ့သျှင် ဤရာဂ ဒေါသ မောဟကို ပယ်ခြင်းငှါ လမ်းသည် ကောင်း၏။ အကျင့်သည် ကောင်း၏။ ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ မမေ့မလျော့ခြင်းငှါ သင့်သည်သာတည်းဟု ပြောဆို၏။

တတိယသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဇမ္ဗူဒါဒကသံယုတ် ===

၄ - ကိမတ္ထိယသုတ်

၃၁၇။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ အဘယ်အကျိုးငှါ ရဟန်းဂေါတမထံ၌ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံး ပါသနည်း ဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် ဆင်းရဲဒုက္ခကို ပိုင်းခြားသိခြင်း အကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရားထံ၌ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံး၏ဟု မိန့်ဆို၏။ ငါ့သျှင် ဤဆင်းရဲဒုက္ခကို ပိုင်းခြား သိခြင်းငှါ လမ်းသည် ရှိသလော၊ အကျင့်သည် ရှိသလောဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် ဤဆင်းရဲဒုက္ခကို ပိုင်းခြားသိခြင်းငှါ လမ်းသည် ရှိ၏။ အကျင့်သည် ရှိ၏ ဟု မိန့်ဆို၏။

ငါ့သျှင် ဤဆင်းရဲဒုက္ခကို ပိုင်းခြားသိခြင်းငှါ လမ်းသည် အဘယ်နည်း၊ အကျင့်သည် အဘယ်နည်းဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် ဤဆင်းရဲဒုက္ခကို ပိုင်းခြားသိခြင်းငှါ (လမ်းသည်, အကျင့်သည်ကား) အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယာမဂ်ပင်တည်း။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သော မြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ပ။ မှန်ကန်သော တည်ကြည်ခြင်း ‘သမ္မာသမာဓိ’ တည်း။ ငါ့သျှင် ဤဆင်းရဲဒုက္ခကို ပိုင်းခြား သိခြင်းငှါ လမ်းကား ဤသည်ပင်တည်း၊ အကျင့်ကား ဤသည်ပင်တည်းဟု မိန့်ဆို၏။ ငါ့သျှင် ဤ ဆင်းရဲဒုက္ခကို ပိုင်းခြားသိခြင်းငှါ လမ်းသည် ကောင်း၏။ အကျင့်သည် ကောင်း၏။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ မမေ့မလျော့ခြင်းငှါ သင့်သည်သာတည်း ဟု (ပြောဆို၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

၅ - အဿာသပ္ပတ္တသုတ်

၃၁၈။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ “သက်သာရာသို့ ရောက်သူ သက်သာရာသို့ ရောက်သူ” ဟု ဆိုအပ်၏။ ငါ့သျှင် အဘယ်မျှဖြင့် သက်သာရာသို့ ရောက်သူ ဖြစ်ပါသနည်းဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် ရဟန်းသည် တွေ့ထိမှု၏ တည်ရာ ‘ဖဿာယတန’ တို့၏ ဖြစ်ကြောင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်ရာကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့် သက်သာရာသို့ ရောက်သူ ဖြစ်၏ဟု မိန့်ဆို၏။ ငါ့သျှင် ဤသက်သာရာကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ လမ်းသည် ရှိသလော၊ အကျင့်သည် ရှိသလောဟု မေး၏။

ငါ့သျှင် ဤသက်သာရာကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ လမ်းသည် ရှိ၏။ အကျင့်သည် ရှိ၏ဟု မိန့်ဆို၏။

ငါ့သျှင် ဤသက်သာရာကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ လမ်းသည် အဘယ်နည်း၊ အကျင့်သည် အဘယ် နည်းဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် ဤသက်သာရာကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ (လမ်းသည်, အကျင့်သည်ကား) အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယာမဂ် ပင်တည်း။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သော မြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ပ။ မှန်ကန်သော တည်ကြည်ခြင်း ‘သမ္မာ သမာဓိ’ တည်း။ ငါ့သျှင် ဤသက်သာရာကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ လမ်းသည် ဤသည်ပင်တည်း၊ အကျင့်သည် ဤသည် ပင်တည်းဟု မိန့်ဆို၏။ ငါ့သျှင် ဤသက်သာရာကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ လမ်းသည် ကောင်း၏။ အကျင့်သည် ကောင်း၏။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ မမေ့မလျော့ခြင်းငှါ သင့်သည်သာတည်း ဟု ပြောဆို၏။

ပဉ္စမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဇမ္ဗူခါဒကသံယုတ် ===

၆ - ပရမဿာသပ္ပတ္တသုတ်

၃၁၉။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ “လွန်ကဲသော သက်သာရာသို့ ရောက်သူ လွန်ကဲသော သက်သာရာသို့ ရောက်သူ” ဟု ဆိုအပ်၏။ ငါ့သျှင် အဘယ်မျှဖြင့် လွန်ကဲသော သက်သာရာသို့ ရောက်သူ ဖြစ်သနည်းဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် ရဟန်းသည် တွေ့ထိမှု၏ တည်ရာ ‘ဖဿာယတန’ ခြောက်ပါးတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ကြောင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ လွတ်မြောက်ရာကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၍ မစွဲလမ်းဘဲ ကိလေသာတို့မှ လွတ်၏။ ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့် လွန်ကဲသော သက်သာရာသို့ ရောက်သူ ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် လွန်ကဲ သော သက်သာရာကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ လမ်းသည် ရှိသလော၊ အကျင့်သည် ရှိသလောဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် လွန်ကဲသော သက်သာရာကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ လမ်းသည် ရှိ၏။ အကျင့်သည် ရှိ၏ဟု မိန့်ဆို၏။

ငါ့သျှင် ဤလွန်ကဲသော သက်သာရာကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ လမ်းသည် အဘယ်နည်း၊ ကျင့်သည် အဘယ်နည်းဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် ဤလွန်ကဲသော သက်သာရာကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ (လမ်းသည်၊ အကျင့်သည်ကား) အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယာမဂ်ပင်တည်း။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သော မြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’။ပ။ မှန်ကန်သော တည်ကြည် ခြင်း ‘သမ္မာသမာဓိ’ တည်း။ ငါ့သျှင် ဤလွန်ကဲသော သက်သာရာကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ လမ်းသည် ဤသည်ပင်တည်း၊ အကျင့်သည် ဤသည်ပင်တည်းဟု မိန့်ဆို၏။ ငါ့သျှင် ဤလွန်ကဲသော သက်သာရာကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ လမ်းသည် ကောင်း၏။ အကျင့်သည် ကောင်း၏။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ မမေ့မလျော့ခြင်းငှါ သင့်သည်သာ တည်း ဟု ပြောဆို၏။

ဆဋ္ဌသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဇမ္ဗူခါဒကသံယုတ် ===

၇ - ဝေဒနာပဉ္စာသုတ်

၃၂၀။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ “ဝေဒနာ ဝေဒနာ” ဟု ဆိုအပ်၏။ ငါ့သျှင် ဝေဒနာတို့သည် အဘယ်တို့ နည်း ဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် ဤဝေဒနာတို့သည် သုံးပါးတို့တည်း။ အဘယ်သုံးပါးတို့နည်း၊ သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာတို့ တည်း။ ငါ့သျှင် ဤသုံးပါးတို့သည် ဝေဒနာတို့တည်းဟု မိန့်ဆို၏။

ငါ့သျှင် ဤသုံးပါးကုန်သော ဝေဒနာတို့ကို ပိုင်းခြားသိခြင်းငှါ လမ်းသည် ရှိသလော၊ အကျင့်သည် ရှိသလောဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် ဤသုံးပါးကုန်သော ဝေဒနာတို့ကို ပိုင်းခြားသိခြင်းငှါ လမ်းသည် ရှိ၏။ အကျင့်သည် ရှိ၏ဟု မိန့်ဆို၏။

ငါ့သျှင် ဤသုံးပါးကုန်သော ဝေဒနာတို့ကို ပိုင်းခြားသိခြင်းငှါ လမ်းသည် အဘယ်နည်း၊ အကျင့် သည် အဘယ်နည်းဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် ဤသုံးပါးကုန်သော ဝေဒနာတို့ကို ပိုင်းခြားသိခြင်းငှါ (လမ်းသည်၊ အကျင့်သည်ကား) အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယာမဂ်ပင်တည်း။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း၊

မှန်ကန်သော မြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ။ပ။ မှန်ကန်သော တည်ကြည်ခြင်း ‘သမ္မာသမာဓိ’ တို့တည်း။ ငါ့သျှင် ဤသုံးပါးကုန်သော ဝေဒနာတို့ကို ပိုင်းခြား သိခြင်းငှါ လမ်းသည် ဤသည်ပင် တည်း။ အကျင့်သည် ဤသည်ပင် တည်းဟု မိန့်ဆို၏။ ငါ့သျှင် ဤသုံးပါးကုန်သော ဝေဒနာတို့ကို ပိုင်းခြားသိခြင်းငှါ လမ်းသည် ကောင်း၏။ အကျင့်သည် ကောင်း၏။ ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ မမေ့မလျော့ခြင်းငှါ သင့်သည်သာတည်း ဟုပြောဆို၏။

သတ္တမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဇမ္ဗူခါဒကသံယုတ် ===

၈ - အာသဝပဉ္စာသုတ်

၃၂၁။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ “အာသဝ အာသဝ” ဟု ဆိုအပ်၏။ ငါ့သျှင် အာသဝဟူသည် အဘယ်ပါနည်းဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် ဤအာသဝတို့သည် သုံးပါးတို့တည်း။ ကာမာသဝ၊ ဘဝါသဝ၊ အဝိဇ္ဇာသဝ၊ ဤသုံးပါးတို့သည် အာသဝတို့တည်းဟု မိန့်ဆို၏။ ငါ့သျှင် ဤအာသဝတို့ကို ပယ်ခြင်းငှါ လမ်းသည် ရှိသလော၊ အကျင့်သည် ရှိသလောဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် ဤအာသဝတို့ကို ပယ်ခြင်းငှါ လမ်းသည် ရှိ၏။ အကျင့်သည် ရှိ၏ ဟု မိန့်ဆို၏။

ငါ့သျှင် ဤအာသဝတို့ကို ပယ်ခြင်းငှါ လမ်းသည် အဘယ်နည်း၊ အကျင့်သည် အဘယ်နည်းဟု မေး၏။

ငါ့သျှင် အာသဝတို့ကို ပယ်ခြင်းငှါ (လမ်းသည်၊ အကျင့်သည်ကား) အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤ အရိယာမဂ် ပင်တည်း။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သော မြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ။ပ။ မှန်ကန်သော တည်ကြည်ခြင်း ‘သမ္မာသမာဓိ’ တို့ တည်း။ ငါ့သျှင် ဤအာသဝတို့ကို ပယ်ခြင်းငှါ လမ်းသည် ဤသည်ပင်တည်း။ အကျင့်သည် ဤသည်ပင်တည်းဟု မိန့်ဆို၏။ ငါ့သျှင် ဤအာသဝတို့ကို ပယ်ခြင်းငှါ လမ်းသည် ကောင်း၏။ အကျင့်သည် ကောင်း၏။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ မမေ့မလျော့ ခြင်းငှါ သင့်သည်သာတည်းဟု ပြောဆို၏။

အဋ္ဌမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဇမ္ဗူခါဒကသံယုတ် ===

၉ - အဝိဇ္ဇာပဉ္စာသုတ်

၃၂၂။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ “အဝိဇ္ဇာ အဝိဇ္ဇာ” ဟု ဆိုအပ်၏။ ငါ့သျှင် အဝိဇ္ဇာဟူသည် အဘယ်ပါနည်း ဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် ဆင်းရဲ ‘ဒုက္ခ’ ၌ မသိမှု၊ ဆင်းရဲဖြစ်ကြောင်း၌ မသိမှု၊ ဆင်းရဲချုပ်ရာ၌ မသိမှု၊ ဆင်းရဲချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်၌ မသိမှုကို ‘အဝိဇ္ဇာ’ ဟု ဆိုအပ်၏ဟု မိန့်ဆို၏။ ငါ့သျှင် ဤအဝိဇ္ဇာကို ပယ်ခြင်းငှါ လမ်းသည် ရှိသလော၊ အကျင့်သည် ရှိသလောဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် ဤအဝိဇ္ဇာကို ပယ်ခြင်းငှါ လမ်းသည် ရှိ၏။ အကျင့်သည် ရှိ၏ဟု မိန့်ဆို၏။

ငါ့သျှင် ဤအဝိဇ္ဇာကို ပယ်ခြင်းငှါ လမ်းသည် အဘယ်နည်း၊ အကျင့်သည် အဘယ်နည်းဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် အဝိဇ္ဇာ ကို ပယ်ခြင်းငှါ (လမ်းသည်၊ အကျင့်သည်ကား) အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယာမဂ် ပင်တည်း။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သော မြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ။ပ။ မှန်ကန်သော တည်ကြည်ခြင်း ‘သမ္မာသမာဓိ’ တို့တည်း။ ငါ့သျှင် ဤအဝိဇ္ဇာကို ပယ်ခြင်းငှါ လမ်းသည် ဤသည် ပင်တည်း၊ အကျင့်သည် ဤသည်ပင်တည်းဟု မိန့်ဆို၏။ ငါ့သျှင် ဤအဝိဇ္ဇာကို ပယ်ခြင်းငှါ လမ်းသည် ကောင်း၏။ အကျင့်သည် ကောင်း၏။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ မမေ့မလျော့ခြင်းငှါ သင့်သည် သာတည်း ဟု ပြောဆို၏။

နဝမသုတ်။

၁၀ - တဏှာပဉ္စာသုတ်

၃၂၃။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ “တဏှာ တဏှာ” ဟု ဆိုအပ်၏။ ငါ့သျှင် တဏှာဟူသည် အဘယ်ပါနည်းဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် ဤတဏှာတို့သည် သုံးပါးတို့တည်း။ ကာမတဏှာ၊ ဘဝတဏှာ၊ ဝိဘဝတဏှာတို့တည်း။ ငါ့သျှင် ဤသုံးပါးတို့သည် တဏှာတို့တည်းဟု မိန့်ဆို၏။ ငါ့သျှင် ဤတဏှာတို့ကို ပယ်ခြင်းငှါ လမ်းသည် ရှိသလော၊ အကျင့်သည် ရှိသလောဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် ဤတဏှာတို့ကို ပယ်ခြင်း ငှါ လမ်းသည် ရှိ၏။ အကျင့်သည် ရှိ၏ဟု မိန့်ဆို၏။

ငါ့သျှင် ဤတဏှာတို့ကို ပယ်ခြင်းငှါ လမ်းသည် အဘယ်နည်း၊ အကျင့်သည် အဘယ်နည်း ဟု မေး၏။

ငါ့သျှင် တဏှာတို့ကို ပယ်ခြင်းငှါ (လမ်းသည်၊ အကျင့်သည်ကား) အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤ အရိယာမဂ် ပင်တည်း။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သော မြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ။ပ။ မှန်ကန် သော တည်ကြည်ခြင်း ‘သမ္မာသမာဓိ’ တို့ တည်း။ ငါ့သျှင် ဤတဏှာတို့ကို ပယ်ခြင်းငှါ လမ်းသည် ဤသည်ပင်တည်း၊ အကျင့်သည် ဤသည်ပင်တည်းဟု မိန့်ဆို၏။ ငါ့သျှင် ဤတဏှာတို့ကို ပယ်ခြင်းငှါ လမ်းသည် ကောင်း၏။ အကျင့်သည် ကောင်း၏။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ မမေ့မလျော့ ခြင်းငှါ သင့်သည်သာတည်းဟု ပြောဆို၏။

ဒသမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဇမ္ဗူခါဒကသံယုတ် ===

၁၁ - ဩယပဉ္စာသုတ်

၃၂၄။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ “ဩယ ဩယ” ဟု ဆိုအပ်၏။ ငါ့သျှင် ဩယဟူသည် အဘယ်ပါနည်းဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် ဩယတို့သည် ဤလေးပါးတို့တည်း။ ကာမောယ၊ ဘဝေါယ၊ ဒိဋ္ဌောယ၊ အဝိဇ္ဇောယ တို့တည်း။ ငါ့သျှင် ဤလေးပါးတို့သည် ဩယတို့တည်းဟု မိန့်ဆို၏။ ငါ့သျှင် ဤဩယတို့ကို ပယ်ခြင်းငှါ လမ်းသည် ရှိသလော၊ အကျင့်သည် ရှိသလောဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် ဤဩယတို့ကို ပယ်ခြင်းငှါ လမ်းသည် ရှိ၏။ အကျင့်သည် ရှိ၏ဟု မိန့်ဆို၏။

ငါ့သျှင် ဤဩယတို့ကို ပယ်ခြင်းငှါ လမ်းသည် အဘယ်နည်း၊ အကျင့်သည် အဘယ်နည်း ဟု မေး၏။

ငါ့သျှင် ဩယတို့ကို ပယ်ခြင်းငှါ (လမ်းသည်၊ အကျင့်သည်ကား) အင်္ဂါရှစ်ပါး ရှိသော ဤ အရိယာမဂ်ပင်တည်း။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သော မြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ။ပ။ မှန်ကန်သော တည်ကြည်ခြင်း ‘သမ္မာသမာဓိ’ တို့ တည်း။ ငါ့သျှင် ဤဩယတို့ကို ပယ်ခြင်းငှါ လမ်းသည် ဤသည် ပင်တည်း၊ အကျင့်သည် ဤသည်ပင်တည်းဟု မိန့်ဆို၏။ ငါ့သျှင် ဤဩယတို့ကို ပယ်ခြင်းငှါ လမ်းသည် ကောင်း၏။ အကျင့်သည် ကောင်း၏။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ မမေ့မလျော့ခြင်းငှါ သင့်သည်သာတည်း ဟု ပြောဆို၏။

ဧကာဒသမသုတ်။

၁၂ - ဥပါဒါနပဉ္စာသုတ်

၃၂၅။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ “ဥပါဒါနံ ဥပါဒါနံ” ဟု ဆိုအပ်၏။ ငါ့သျှင် ဥပါဒါနံဟူသည် အဘယ်ပါနည်းဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် ဥပါဒါနံတို့သည် ဤလေးပါးတို့တည်း။ ကာမုပါဒါနံ၊ ဒိဋ္ဌုပါဒါနံ၊ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ၊ အတ္တဝါဒုပါဒါနံတို့တည်း။ ငါ့သျှင် ဤလေးပါးတို့သည် ဥပါဒါနံတို့တည်းဟု မိန့်ဆို၏။ ငါ့သျှင် ဤဥပါဒါနံ တို့ကို ပယ်ခြင်းငှါ လမ်းသည် ရှိသလော၊ အကျင့် သည် ရှိသလောဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် ဤဥပါဒါနံတို့ကို ပယ်ခြင်းငှါ လမ်းသည် ရှိ၏။ အကျင့်သည် ရှိ၏ဟု မိန့်ဆို၏။

ငါ့သျှင် ဤဥပါဒါနံတို့ကို ပယ်ခြင်းငှါ လမ်းသည် အဘယ်နည်း၊ အကျင့်သည် အဘယ်နည်းဟု မေး၏။

ငါ့သျှင် ဥပါဒါနံတို့ကို ပယ်ခြင်းငှါ (လမ်းသည်၊ အကျင့်သည်ကား) အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤ အရိယာမဂ်ပင်တည်း။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သော မြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ။ပ။ မှန်ကန်သော တည်ကြည်ခြင်း ‘သမ္မာသမာဓိ’ တို့တည်း။ ငါ့သျှင် ဤဥပါဒါနံတို့ကို ပယ်ခြင်းငှါ လမ်းသည် ဤသည်ပင်တည်း၊ အကျင့်သည် ဤသည်ပင်တည်းဟု မိန့်ဆို ၏။ ငါ့သျှင် ဤဥပါဒါနံတို့ကို ပယ်ခြင်းငှါ လမ်းသည် ကောင်း၏။ အကျင့်သည် ကောင်း၏။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ မမေ့ မလျော့ခြင်းငှါ သင့်သည်သာတည်းဟု ပြောဆို၏။

ဒွါဒသမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဇမ္ဗူခါဒကသံယုတ် ===

၁၃ - ဘဝပဉ္စာသုတ်

၃၂၆။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ “ဘဝ ဘဝ” ဟု ဆိုအပ်၏။ ငါ့သျှင် ဘဝဟူသည် အဘယ်နည်းဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် ဘဝ တို့သည် ဤသုံးပါးတို့တည်း။ ကာမဘဝ၊ ရူပဘဝ၊ အရူပဘဝတို့တည်း။ ငါ့သျှင် ဤသုံးပါးတို့သည် ဘဝတို့တည်းဟု မိန့်ဆို၏။ ငါ့သျှင် ဤဘဝတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းငှါ လမ်းသည် ရှိသလော၊ အကျင့်သည် ရှိသလောဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် ဤဘဝတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းငှါ လမ်းသည် ရှိ၏။ အကျင့်သည် ရှိ၏ဟု မိန့်ဆို၏။

ငါ့သျှင် ဤဘဝတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းငှါ လမ်းသည် အဘယ်နည်း၊ အကျင့်သည် အဘယ်နည်းဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် ဤဘဝတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းငှါ (လမ်းသည်၊ အကျင့်သည်ကား) အင်္ဂါရှစ်ပါး ရှိသော ဤအရိယမဂ်ပင်တည်း။ ဤသည် ကား အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သော မြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’။ပ။ မှန်ကန်သော တည်ကြည်ခြင်း ‘သမ္မာသမာဓိ’ တို့တည်း။ ငါ့သျှင် ဤဘဝတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းငှါ လမ်းသည် ဤသည်ပင်တည်း၊ အကျင့်သည် ဤသည်ပင်တည်းဟု မိန့်ဆို၏။ ငါ့သျှင် ဤဘဝတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းငှါ လမ်းသည် ကောင်း၏။ အကျင့်သည် ကောင်း၏။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ မမေ့မလျော့ ခြင်းငှါ သင့်သည်သာတည်းဟု ပြောဆို၏။

တေရသမသုတ်။

၁၄ - ဒုက္ခပဉ္စာသုတ်

၃၂၇။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ “ဒုက္ခ ဒုက္ခ” ဟု ဆိုအပ်၏။ ငါ့သျှင် ဒုက္ခဟူသည် အဘယ်နည်းဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် ဒုက္ခ သဘောတို့သည် ဤသုံးပါးတို့တည်း။ ဒုက္ခဒုက္ခ၊ သင်္ခါရဒုက္ခ၊ ဝိပရိကာမဒုက္ခ တို့တည်း။ ငါ့သျှင် ဤသုံးပါးတို့သည် ဒုက္ခ သဘောတို့တည်းဟု မိန့်ဆို၏။ ငါ့သျှင် ဤဒုက္ခသဘောတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းငှါ လမ်းသည် ရှိသလော၊ အကျင့်သည် ရှိသလောဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် ဤဒုက္ခ သဘောတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းငှါ လမ်းသည် ရှိ၏။ အကျင့်သည် ရှိ၏ဟု မိန့်ဆို ၏။

ငါ့သျှင် ဤဒုက္ခသဘောတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းငှါ လမ်းသည် အဘယ်နည်း၊ အကျင့်သည် အဘယ်နည်း ဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် ဤဒုက္ခသဘောတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းငှါ (လမ်းသည်၊ အကျင့် သည်ကား) အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယမဂ် ပင်တည်း။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သော မြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’။ပ။ မှန်ကန်သော တည်ကြည်ခြင်း ‘သမ္မာသမာဓိ’ တို့တည်း။ ငါ့သျှင် ဤဒုက္ခသဘော တို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းငှါ လမ်းသည် ဤသည်ပင်တည်း၊ အကျင့်သည် ဤသည်ပင်တည်းဟု မိန့်ဆို၏။ ငါ့သျှင် ဤဒုက္ခ သဘောတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းငှါ လမ်းသည် ကောင်း၏။ အကျင့်သည် ကောင်း၏။ ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ မမေ့မလျော့ခြင်းငှါ သင့်သည်သာတည်းဟု ပြောဆို၏။

စုဒ္ဓသမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဇမ္ဗူခါဒကသံယုတ် ===

၁၅ - သက္ကာယပဉ္စာသုတ်

၃၂၈။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ “သက္ကာယ သက္ကာယ” ဟု ဆိုအပ်၏။ ငါ့သျှင် သက္ကာယ ဟူသည် အဘယ်ပါနည်း ဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် ငါးပါးကုန်သော ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့ကို သက္ကာယဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူအပ်၏။ ဤငါးပါး တို့သည် အဘယ်နည်း၊ ရူပပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ သညှပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏပါဒါနက္ခန္ဓာတို့ တည်း။ ဤငါးပါးကုန်သော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့ကို သက္ကာယ ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူအပ်၏ဟု မိန့်ဆို၏။ ငါ့သျှင် ဤသက္ကာယကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းငှါ လမ်းသည် ရှိသလော၊ အကျင့်သည် ရှိသလောဟု မေး၏။

ငါ့သျှင် ဤသက္ကာယကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းငှါ လမ်းသည် ရှိ၏။ အကျင့်သည် ရှိ၏ ဟု မိန့်ဆို၏။

ငါ့သျှင် ဤသက္ကာယကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းငှါ လမ်းသည် အဘယ်နည်း၊ အကျင့်သည် အဘယ်နည်း ဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် ဤသက္ကာယကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းငှါ (လမ်းသည်၊ အကျင့်သည်ကား) အင်္ဂါရှစ်ပါး ရှိသော ဤအရိယမဂ်ပင်တည်း။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သော မြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’။ပ။ မှန်ကန်သော တည်ကြည်ခြင်း ‘သမ္မာသမာဓိ’ တို့တည်း။ ငါ့သျှင် ဤသက္ကာယတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းငှါ လမ်းသည် ဤသည်ပင်တည်း၊ အကျင့်သည် ဤသည်ပင်တည်းဟု မိန့်ဆို၏။ ငါ့သျှင် ဤသက္ကာယတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းငှါ လမ်းသည် ကောင်း၏။ အကျင့်သည် ကောင်း၏။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ မမေ့မလျော့ခြင်းငှါ သင့်သည်သာတည်းဟု ပြောဆို၏။

ပန္နရသမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဇမ္ဗူခါဒကသံယုတ် ===

၁၆ - ဒုက္ကရပဉ္စာသုတ်

၃၂၉။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ဤသာသနာတော်၌ ပြုနိုင်ခဲ့သော အရာသည် အဘယ်နည်းဟု မေး၏။

ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ပြုနိုင်ခဲ့သော အရာကား ရှင်ရဟန်း အဖြစ်တည်းဟု မိန့်ဆို၏။ ငါ့သျှင် ရဟန်းဖြစ်ပြီး သူသည် အဘယ်ကို ပြုနိုင်ခဲ့သနည်းဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် ရဟန်းဖြစ်ပြီးသူသည် ဓမ္မလျော်ခြင်းကို ပြုနိုင်ခဲ့၏ဟု မိန့်ဆို၏။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ (ရဟန်းအဖြစ်၌) ဓမ္မလျော်သော သူသည် အဘယ်ကို ပြုနိုင်ခဲ့သနည်းဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် (ရဟန်း အဖြစ်၌) ဓမ္မလျော်သော သူသည် တရားအား လျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းငှါ ပြုနိုင်ခဲ့၏ဟု မိန့်ဆို၏။ ငါ့သျှင် အဘယ်မျှကြာလျှင် တရား အားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်သော ရဟန်းသည် ရဟန္တာဖြစ်ရာသနည်းဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် မကြာမီ ရဟန္တာဖြစ်ရာ၏ဟု မိန့်ဆို၏။

သောဠသမသုတ်။

ဇမ္ဗူခါဒကသံယုတ် ပြီး၏။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၅ -သာမဏ္ဍကသံယုတ် ===

၁ - သာမဏ္ဍကသုတ်

၃၃၀။ အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဝဇ္ဇီတိုင်း ဥက္ကဏ္ဍစေလာမြို့ ဝင်္ဂါမြစ်ကမ်း၌ (သီတင်းသုံး) နေ၏။ ထိုအခါ သာမဏ္ဍကပရိဗိုဇ်သည် အသျှင်သာရိပုတြာထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်သာရိပုတြာနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆိုပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် အသျှင်သာရိပုတြာအား ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ “နိဗ္ဗာန် နိဗ္ဗာန်” ဟု ဆိုအပ်၏။ ငါ့သျှင် နိဗ္ဗာန်ဟူသည် အဘယ်နည်းဟူသော ဤစကားကို လျှောက်၏။ ငါ့သျှင် ရာဂကုန်ရာ ဒေါသကုန်ရာ မောဟ ကုန်ရာကို နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်၏ဟု မိန့်ဆို၏။ ငါ့သျှင် ဤနိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် လမ်းသည် ရှိသလော၊ အကျင့်သည် ရှိသလောဟုမေး၏။ ငါ့သျှင် ဤနိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် လမ်းသည် ရှိ၏။ အကျင့်သည် ရှိ၏ဟု မိန့်ဆို ၏။

ငါ့သျှင် ဤနိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် လမ်းသည် အဘယ်ပါနည်း၊ အကျင့်သည် အဘယ်ပါနည်း ဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် ဤနိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် (လမ်းသည်၊ အကျင့်သည်ကား) အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယမဂ်ပင်တည်း။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သော မြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ။ပ။ မှန်ကန်သော တည်ကြည်ခြင်း ‘သမ္မာသမာဓိ’ တို့တည်း။ ငါ့သျှင် ဤနိဗ္ဗာန်ကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းငှါ လမ်းသည် ဤသည်ပင်တည်း၊ အကျင့်သည် ဤသည်ပင်တည်းဟု မိန့်ဆို၏။ ငါ့သျှင် ဤနိဗ္ဗာန်ကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းငှါ လမ်းသည် ကောင်း၏။ အကျင့်သည် ကောင်း၏။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ မမေ့မလျော့ခြင်း ငှါ သင့်သည်သာတည်းဟု ပြောဆို၏။

ပဌမသုတ်။

[ဇေယျခါဒကသုတ်ကဲ့သို့ ချဲ့အပ်၏။

၁၆ -ဒုက္ကရသုတ်

၃၃၁။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ဤသာသနာတော်၌ ပြုနိုင်ခဲ့သော အရာသည် အဘယ်ပါနည်း ဟု မေး၏။

ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရှင်ရဟန်း အဖြစ်သည် ပြုနိုင်ခဲ့၏ဟု မိန့်ဆို၏။ ငါ့သျှင် ရဟန်း ပြုပြီး သူသည်ကား အဘယ်ကို ပြုနိုင်ခဲ့သနည်းဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် ရဟန်း ပြုပြီးသူသည် မွေ့လျော်ခြင်းကို ပြုနိုင်ခဲ့၏ ဟု မိန့်ဆို၏။ ငါ့သျှင် (ရဟန်းအဖြစ်၌) မွေ့လျော်သော သူသည် အဘယ်ကို ပြုနိုင်ခဲ့ သနည်းဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် (ရဟန်းအဖြစ်၌) မွေ့လျော်သော သူသည် တရားအား လျော်စွာ ကျင့်ခြင်းကို ပြုနိုင်ခဲ့၏ဟု မိန့်ဆို၏။ ငါ့သျှင် အဘယ်မျှကြာလျှင် တရား အားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်သော ရဟန်းသည် ရဟန္တာ ဖြစ်ရာသနည်းဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် မကြာမီ ရဟန္တာဖြစ်ရာ၏ ဟု မိန့်ဆို၏။

သောဠသမသုတ်။

သာမဏ္ဍကသံယုတ် ပြီး၏။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၆ - မောဂ္ဂလာနသံယုတ် ===

၁ - ပဌမ ဈာနပဉ္စာသုတ်

၃၃၂။ အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန် ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ရဟန်း တို့ကို “ငါ့သျှင် ရဟန်းတို့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ “ငါ့သျှင်” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်အား ပြန်ကြား လျှောက်ထား ကြကုန်၏။ အသျှင် မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-ငါ့သျှင်တို့ ငါသည် ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့ ကပ်ရောက်လျက် တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းစဉ် “ပဌမ ဈာန်ပဌမဈာန်” ဟု ဆိုအပ်၏။ အဘယ်သည် ပဌမဈာန်နည်းဟု စိတ်အကြံ ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ထိုငါ့အား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပြန်၏- “ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ နှင့်တကွ သုံးသပ်မှု ‘ဝိစာရ’ နှင့်တကွ ဖြစ်သော နီဝရဏ ဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်မှု ‘ပီတိ’ ချမ်းသာမှု ‘သုခ’ ရှိသော ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ဤသည်ကို ပဌမဈာန်ဟု ဆိုအပ်၏” ဟု အကြံ ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ထိုငါသည် ကာမတို့မှ ဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ နှင့်တကွ သုံးသပ်မှု ‘ဝိစာရ’ နှင့်တကွ ဖြစ်သော နီဝရဏဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်မှု ‘ပီတိ’ ချမ်းသာမှု ‘သုခ’ ရှိသော ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤနေခြင်းဖြင့် နေသော ထိုငါ့အား ကာမနှင့်တကွ ဖြစ်သော အမှတ် ‘သညာ’ နှလုံးသွင်း ‘မနသိကာရ’ တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုအခါ ငါ့ကို မြတ်စွာဘုရားသည် တန်ခိုးတော်ဖြင့် ချဉ်းကပ်၍ “ ဗြာဟ္မဏဖြစ်သော မောဂ္ဂလာန် မောဂ္ဂလာန် ပဌမဈာန်ကို မမေ့လျော့လင့်၊ ပဌမဈာန်၌ စိတ်ကို ကောင်းစွာ တည်စေလော့၊ ပဌမဈာန်၌ စိတ်ကို တည်ကြည်အောင် ပြုလော့၊ ပဌမဈာန်၌ စိတ်ကို ကောင်းစွာ ထားလော့” ဟူသော ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ထိုငါသည် အခါတစ်ပါး၌ ကာမတို့မှ ဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ နှင့်တကွ သုံးသပ်မှု ‘ဝိစာရ’ နှင့်တကွ ဖြစ်သော နီဝရဏ ဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်မှု ‘ပီတိ’ ချမ်းသာမှု ‘သုခ’ ရှိသော ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေခဲ့ပြီ။ ငါ့သျှင်တို့ “မြတ်စွာဘုရား ချီးမြှောက်အပ်သော ထူးမြတ်သော အသိဉာဏ် ရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော တပည့်” ဟူသော စကားကို ကောင်းစွာ ဆိုလိုသော သူသည် ကောင်းစွာ ဆိုလိုသော် ငါ့ကိုသာလျှင် ဆိုရာ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ပဌမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၆ - မောဂ္ဂလာနသံယုတ် ===

၂ - ဒုတိယ ဈာနပဉ္စာသုတ်

၃၃၃။ “ဒုတိယဈာန် ဒုတိယဈာန်” ဟု ဆိုအပ်၏။ အဘယ်သည် ဒုတိယဈာန်နည်းဟု စိတ်အကြံ ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ထိုငါ့အား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပြန်၏- “ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဝိတက် ဝိစာရ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေသော တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ကို ပွားစေတတ် သော ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ မရှိသော သုံးသပ်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ မရှိသော တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ဒုတိယ ဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ဤသည်ကို ဒုတိယဈာန်ဟု ဆိုအပ်၏” ဟု အကြံ ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ထိုငါ့သည် ဝိတက် ဝိစာရ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေသော တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ကို ပွားစေတတ်သော ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ မရှိသော သုံးသပ် ခြင်း ‘ဝိစာရ’ မရှိသော တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤနေခြင်းဖြင့် နေသော ထိုငါ့အား ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ နှင့်တကွသော အမှတ် ‘သညာ’ နှလုံးသွင်း ‘မနသိကာရ’ တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုအခါ ငါ့ကို မြတ်စွာဘုရားသည် တန်ခိုးတော်ဖြင့် ချဉ်းကပ်၍ “ ပြာဟ္မဏဖြစ်သော မောဂ္ဂလာန် မောဂ္ဂလာန် ဒုတိယဈာန်ကို မမေ့လျော့လင့်၊ ဒုတိယဈာန်၌ စိတ်ကို ကောင်းစွာ တည်စေလော့၊ ဒုတိယဈာန်၌ စိတ်ကို တည်ကြည်အောင် ပြုလော့၊ ဒုတိယဈာန်၌ စိတ်ကို ကောင်းစွာ ထားလော့” ဟူသော ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ထိုငါ့သည် အခါတစ်ပါး၌ ဝိတက် ဝိစာရ ကင်းခြင်းကြောင့် မိမိ သန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေတတ်သော တည်ကြည် ခြင်း ‘သမာဓိ’ ကို ပွားစေတတ်သော ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ မရှိသော သုံးသပ်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ မရှိသော တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေခဲ့ပြီ။ ငါ့သျှင်တို့ “မြတ်စွာဘုရား ချီးမြှောက်အပ်သော ထူးမြတ်သော အသိဉာဏ်ရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော တပည့်” ဟူသော စကားကို ကောင်းစွာ ဆိုလိုသော သူသည် ကောင်းစွာ ဆိုလိုသော် ငါ့ကိုသာလျှင် ဆိုရာ၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ဒုတိယသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၆ - မောဂ္ဂလာနသံယုတ် ===

၃ - တတိယ ဈာနပဋ္ဌာသုတ်

၃၃၄။ “တတိယဈာန် တတိယဈာန်” ဟု ဆိုအပ်၏။ အဘယ်သည် တတိယဈာန်နည်းဟု ဤသို့ အကြံဖြစ်၏။ “ငါ့သျှင်တို့ ထိုငါ့အား ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ကိုလည်း မတပ်မက်ခြင်းကြောင့် လျစ်လျူ ရှုလျက် သတိ၊ သမ္မဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ သတိ၊ သမ္မဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ကို ကိုယ်ဖြင့် ခံစား၏။ အကြင် (တတိယဈာန်) ကြောင့် ထိုသူကို “လျစ်လျူ ရှုသူ၊ သတိရှိသူ၊ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသူ” ဟု အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပြောကြားကုန်၏။ ထိုတတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ဤသည်ကို တတိယဈာန်ဟု ဆိုအပ်၏” ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ထိုငါ့သည် နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ကိုလည်း မတပ်မက်ခြင်းကြောင့် လျစ်လျူရှုလျက် နေ၏။ သတိသမ္မဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် ခံစား၏။ အကြင် တတိယဈာန် ကြောင့် ထိုသူကို “လျစ်လျူရှုသူ၊ သတိရှိသူ၊ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသူ” ဟု အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပြောကြားကုန်၏။ ထိုတတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤနေခြင်းဖြင့် နေသော ထိုငါ့အား နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ နှင့်တကွ ဖြစ်သော အမှတ် ‘သညာ’ နှလုံးသွင်း ‘မနသိကာရ’ တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုအခါ ငါ့ကို မြတ်စွာဘုရားသည် တန်ခိုးတော်ဖြင့် ချဉ်းကပ်၍ “ဗြာဟ္မဏဖြစ်သော မောဂ္ဂလာန် မောဂ္ဂလာန် တတိယဈာန်ကို မမေ့လျော့လင့်၊ တတိယဈာန်၌ စိတ်ကို ကောင်းစွာ တည်စေလော့၊ တတိယဈာန်၌ စိတ်ကို တည်ကြည်အောင် ပြုလော့၊ တတိယဈာန်၌ စိတ်ကို ကောင်းစွာ ထားလော့” ဟူသော ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ ငါ့သျှင် တို့ ထိုငါ့သည် အခါတစ်ပါး၌ နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ကိုလည်း မတပ်မက်ခြင်းကြောင့် သတိသမ္မဇဉ်ရှိသည် ဖြစ်၍ လျစ်လျူ ရှုလျက် နေ၏။ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် ခံစား၏။ အကြင် တတိယဈာန်ကြောင့် ထိုသူကို “လျစ်လျူရှုသူ၊ သတိရှိသူ၊ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသူ” ဟု အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပြောကြားကုန်၏။ ထိုတတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင်တို့ “မြတ်စွာဘုရား ချီးမြှောက်အပ်သော ထူးမြတ်သော အသိဉာဏ်ရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော တပည့်” ဟူသော စကားကို ကောင်းစွာ ဆိုလိုသော သူသည် ကောင်းစွာ ဆိုလိုသော် ငါ့ကိုသာလျှင် ဆိုရာ၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

တတိယသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၆ - မောဂ္ဂလာနသံယုတ် ===

၄ - စတုတ္ထ ဈာနပဉ္စာသုတ်

၃၃၅။ “စတုတ္ထဈာန် စတုတ္ထဈာန်” ဟု ဆိုအပ်၏။ အဘယ်သည် စတုတ္ထဈာန်နည်းဟု ဤသို့ အကြံဖြစ်၏။ “ငါ့သျှင်တို့ ထိုငါ့အား ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ရှေးဦးကပင်လျှင် ဝမ်းသာခြင်း နှလုံးမသာခြင်းတို့၏ ချုပ်နှံခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း ဆင်းရဲချမ်းသာ မရှိသော လျစ်လျူမှု ‘ဥပေက္ခာ’ ကြောင့် ဖြစ်သည့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ဤသည်ကို စတုတ္ထဈာန်ဟု ဆိုအပ်၏” ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ထိုငါ့သည် ချမ်းသာဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ရှေးဦးက ပင်လျှင် ဝမ်းသာခြင်း နှလုံးမသာခြင်းတို့၏ ချုပ်နှံခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း ဆင်းရဲချမ်းသာ မရှိသော လျစ်လျူမှု ‘ဥပေက္ခာ’ ကြောင့် ဖြစ်သည့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤနေခြင်းဖြင့် နေသော ထိုငါ့အား ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ နှင့်တကွသော အမှတ် ‘သညာ’ နှလုံးသွင်း ‘မနသိကာရ’ တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုအခါ ငါ့ကို မြတ်စွာဘုရားသည် တန်ခိုးတော်ဖြင့် ချဉ်းကပ်၍ “ဗြာဟ္မဏဖြစ်သော မောဂ္ဂလာန် မောဂ္ဂလာန် စတုတ္ထဈာန်ကို မမေ့လျော့လင့်၊ စတုတ္ထဈာန်၌ စိတ်ကို ကောင်းစွာ တည်စေလော့၊ စတုတ္ထဈာန်၌ စိတ်ကို တည်ကြည်အောင် ပြုလော့၊ စတုတ္ထဈာန်၌ စိတ်ကို ကောင်းစွာ ထားလော့” ဟူသော ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ ငါ့သျှင် တို့ ထိုငါ့သည် အခါတစ်ပါး၌ ချမ်းသာဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ရှေးဦးကပင်လျှင် ဝမ်းသာခြင်း နှလုံးမသာခြင်းတို့၏ ချုပ်နှံခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း ဆင်းရဲချမ်းသာ မရှိသော လျစ်လျူမှု ‘ဥပေက္ခာ’ ကြောင့် ဖြစ်သည့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင်တို့။ပ။ ထူးမြတ်သော အသိဉာဏ် ရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော တပည့်” ဟူသော စကားကို ကောင်းစွာ ဆိုလိုသော သူသည် ကောင်းစွာ ဆိုလိုသော် ငါ့ကိုသာလျှင် ဆိုရာ၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၆ - မောဂ္ဂလာနသံယုတ် ===

၅ - အာကာသာနဉ္စာယတန ပဉ္စာသုတ်

၃၃၆။ “အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန် အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်” ဟု ဆိုအပ်၏။ အဘယ်သည် အာကာသာ နဉ္စာ ယတနဈာန်နည်းဟု ဤသို့ အကြံ ဖြစ်၏။ “ငါ့သျှင်တို့ ထိုငါ့အား ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ရူပသညာတို့ကို လုံးဝ လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့်၊ ပဋိယသညာတို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် နာနတ္တသညာတို့ကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် “ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ” ဟု စီးဖြန်းလျက် အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ဤသည်ကို အာကာသာနဉ္စာယတ နဈာန်ဟု ဆိုအပ်၏” ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ထိုငါ့သည် ရူပသညာတို့ကို လုံးဝလွန်မြောက်ခြင်း ကြောင့် ပဋိယသညာတို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် နာနတ္တသညာတို့ကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် “ကောင်းကင် သည် အဆုံးမရှိ” ဟု စီးဖြန်းလျက် အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤနေခြင်းဖြင့်နေသော ထိုငါ့အား ရုပ်နှင့်တကွ သော အမှတ် ‘သညာ’ နှလုံးသွင်း ‘မနသိကာရ’ တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုအခါ ငါ့ကို မြတ်စွာဘုရားသည် တန်ခိုးတော်ဖြင့် ချဉ်းကပ်၍ “ဗြာဟ္မဏဖြစ်သော မောဂ္ဂလာန် မောဂ္ဂလာန် အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်ကို မမေ့လျော့လင့်၊ အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်၌ စိတ်ကို ကောင်းစွာ တည်စေ လော့၊ အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်၌ စိတ်ကို တည်ကြည်အောင် ပြုလော့၊ အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်၌ စိတ်ကို ကောင်းစွာ ထားလော့” ဟူသော ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုငါ့သည် အခါတစ်ပါး၌ ရူပသညာတို့ကို လုံးဝ လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့် ပဋိယသညာ တို့၏ ချုပ်ခြင်း ကြောင့် နာနတ္တသညာတို့ကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် “ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ” ဟု စီးဖြန်းလျက် အာကာသာနဉ္စာ ယတနဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင်တို့။ပ။ ထူးမြတ်သော အသိဉာဏ်ရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော တပည့်” ဟူသော စကားကို ကောင်းစွာ ဆိုလိုသော သူသည် ကောင်းစွာ ဆိုလိုသော် ငါ့ကိုသာလျှင် ဆိုရာ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၆ - မောဂ္ဂလာနသံယုတ် ===

၆ - ဝိညာဏဉ္ဇာယတန ပဉ္စာသုတ်

၃၃၇။ “ဝိညာဏဉ္ဇာယတနဈာန် ဝိညာဏဉ္ဇာယတနဈာန်” ဟု ဆိုအပ်၏။ အဘယ်သည် ဝိညာဏဉ္ဇာယတနဈာန်နည်း ဟု ဤသို့ အကြံ ဖြစ်၏။ “ငါ့သျှင်တို့ ထိုငါ့အား ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အာကာသာနဉ္ဇာယတနဈာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ ‘ဝိညာဏ်သည် အဆုံးမရှိ’ ဟု စီးဖြန်းလျက် ဝိညာဏဉ္ဇာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ဤသည်ကို ဝိညာဏဉ္ဇာယတနဈာန်ဟု ဆိုအပ်၏” ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ထိုငါသည် အာကာသာနဉ္ဇာယတနဈာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ “ဝိညာဏ်သည် အဆုံးမရှိ” ဟု စီးဖြန်းလျက် ဝိညာဏဉ္ဇာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤနေခြင်းဖြင့် နေသော ထိုငါ့အား အာကာသာနဉ္ဇာယတနဈာန်နှင့်တကွသော အမှတ် ‘သညာ’ နှလုံးသွင်း ‘မနသိကာရ’ တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုအခါ ငါ့ကို မြတ်စွာဘုရားသည် တန်ခိုးတော်ဖြင့် ချဉ်းကပ်၍ “ဗြာဟ္မဏဖြစ်သော မောဂ္ဂလာန် မောဂ္ဂလာန် ဝိညာဏဉ္ဇာယတနဈာန်ကို မမေ့လျော့လင့်၊ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနဈာန်၌ စိတ်ကို ကောင်းစွာ တည်စေလော့၊ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနဈာန်၌ စိတ်ကို တည်ကြည်အောင် ပြုလော့၊ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနဈာန်၌ စိတ်ကို ကောင်းစွာ ထားလော့” ဟူသော ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ထိုငါသည် အခါတစ်ပါး၌ အာကာသာနဉ္ဇာယတနဈာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ “ဝိညာဏ်သည် အဆုံးမရှိ” ဟု စီးဖြန်းလျက် ဝိညာဏဉ္ဇာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင်တို့။ပ။ ထူးမြတ်သော ဝိညာဏ်ရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော တပည့်” ဟူသော စကားကို ကောင်းစွာ ဆိုလိုသော သူသည် ကောင်းစွာ ဆိုလိုသော် ငါ့ကိုသာလျှင် ဆိုရာ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၆ - မောဂ္ဂလာနသံယုတ် ===

၇ - အာကိဉ္ဇညာယတန ပဉ္စာသုတ်

၃၃၈။ “အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန် အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်” ဟု ဆိုအပ်၏။ အဘယ်သည် အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန် နည်းဟု ဤသို့ အကြံ ဖြစ်၏။ “ငါ့သျှင်တို့ ထိုငါ့အား ဤသာသနာတော်၌ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနဈာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ ‘စိုးစဉ်းမျှ မရှိ’ ဟု စီးဖြန်းလျက် အာကိဉ္ဇညာယတန ဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ဤသည်ကို အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်ဟု ဆိုအပ်၏” ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ထိုငါသည် ဝိညာဏဉ္ဇာယတနဈာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ “စိုးစဉ်းမျှ မရှိ” ဟု စီးဖြန်းလျက် အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤနေခြင်းဖြင့် နေသော ထိုငါ့အား ဝိညာဏဉ္ဇာယတနဈာန်နှင့် တကွသော အမှတ် ‘သညာ’ နှလုံးသွင်း ‘မနသိကာရ’ တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုအခါ ငါ့ကို မြတ်စွာဘုရားသည် တန်ခိုးတော်ဖြင့် ချဉ်းကပ်၍ “ဗြာဟ္မဏဖြစ်သော မောဂ္ဂလာန် မောဂ္ဂလာန် အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်ကို မမေ့လျော့လင့်၊ အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်၌ စိတ်ကို ကောင်းစွာ တည်စေလော့၊ အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်၌ စိတ်ကို တည်ကြည်အောင် ပြုလော့၊ အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်၌ စိတ်ကို ကောင်းစွာ ထားလော့” ဟူသော ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ထိုငါသည် အခါတစ်ပါး၌ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနဈာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ “စိုးစဉ်းမျှ မရှိ” ဟု စီးဖြန်းလျက် အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင်တို့ပ။ ထူးမြတ်သော အသိဉာဏ် ရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော တပည့်” ဟူသော စကားကို ကောင်းစွာ ဆိုလိုသော သူသည် ကောင်းစွာ ဆိုလိုသော် ငါ့ကိုသာလျှင် ဆိုရာ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

သတ္တမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၆ - မောဂ္ဂလာနသံယုတ် ===

၈ - နေဝသညာနာသညာယတနပဉ္စာသုတ်

၃၃၉။ “နေဝသညာနာသညာယတနဈာန် နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်” ဟု ဆိုအပ်၏။ အဘယ်သည် နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်နည်းဟု ဤသို့ အကြံ ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ထိုငါ့အား “ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ နေဝသညာနာသညာ ယတနဈာန်သို့ ရောက်လျက် နေ၏။ ဤသည်ကို နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်ဟု ဆိုအပ်၏” ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ထိုငါသည် အာကိဉ္ဇညာယ တန ဈာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ဤနေခြင်းဖြင့် နေသော ထိုငါ့အား အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်နှင့် တကွသော အမှတ် ‘သညာ’ နှလုံးသွင်း ‘မနသိကာရ’ တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုအခါ ငါ့ကို မြတ်စွာဘုရားသည် တန်ခိုးတော်ဖြင့် ချဉ်းကပ်၍ “ဗြာဟ္မဏဖြစ်သော မောဂ္ဂလာန် မောဂ္ဂလာန် နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်ကို မမေ့လျော့လင့်၊ နေဝသညာနာသညာ ယတနဈာန်၌ စိတ်ကို ကောင်းစွာ တည်စေလော့၊ နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်၌ စိတ်ကို

တည်ကြည်အောင်ပြုလော့၊ နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်၌ စိတ်ကို ကောင်းစွာ ထားလော့” ဟူသော ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ထိုငါသည် အခါတစ်ပါး၌ အာကိစ္စညာယ တနဈာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင်တို့။ပ။ ထူးမြတ်သော အသိဉာဏ် ရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော တပည့်” ဟူသော စကားကို ကောင်းစွာ ဆိုလိုသော သူသည် ကောင်းစွာ ဆိုလိုသော် ငါ့ကို သာလျှင် ဆိုရာ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၆ - မောဂ္ဂလာနသံယုတ် ===

၉ - အနိမိတ္တပဉ္စာသုတ်

၃၄၀။ “အနိမိတ္တစေတောသမာဓိ အနိမိတ္တစေတောသမာဓိ” ဟု ဆိုအပ်၏။ အဘယ်သည် အနိမိတ္တစေတော သမာဓိနည်း ဟု ဤသို့ အကြံ ဖြစ်၏။ “ငါ့သျှင်တို့ ထိုငါအား ဤသာသနာတော်၌ နိစ္စနိမိတ်စသည် အလုံးစုံတို့ကို နှလုံး မသွင်းခြင်း ကြောင့် နိစ္စနိမိတ်စသည် ကင်းဆိတ်သော စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်းသို့ ရောက်၍ နေ၏။ ဤသည်ကို အနိမိတ္တစေတော သမာဓိဟု ဆိုအပ်၏” ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ထိုငါသည် နိစ္စနိမိတ်စသည် အလုံးစုံတို့ကို နှလုံးမသွင်း ခြင်းကြောင့် နိစ္စနိမိတ်စသည် ကင်းဆိတ်သော စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်းသို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤနေခြင်းဖြင့် နေသော ထိုငါအား နိစ္စနိမိတ် စသည်သို့ အစဉ်လျှောက်သော ဝိညာဏ်သည် ဖြစ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုအခါ ငါ့ကို မြတ်စွာဘုရားသည် တန်ခိုးတော်ဖြင့် ချဉ်းကပ်၍ “ဗြာဟ္မဏဖြစ်သော မောဂ္ဂလာန် မောဂ္ဂလာန် နိစ္စနိမိတ်စသည် ကင်းဆိတ်သော စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်းကို မမေ့မလျော့လင့်၊ နိစ္စနိမိတ်စသည် ကင်းဆိတ် သော စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်း၌ စိတ်ကို ကောင်းစွာ တည်စေလော့၊ နိစ္စနိမိတ်စသည် ကင်းဆိတ်သော စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်း၌ စိတ်ကို တည်ကြည်အောင် ပြုလော့၊ နိစ္စနိမိတ်စသည် ကင်းဆိတ်သော စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်း၌ စိတ်ကို ကောင်းစွာ ထားလော့” ဟူသော ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ထိုငါသည် အခါတစ်ပါး၌ နိစ္စနိမိတ် စသည် အလုံးစုံတို့ကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် နိစ္စနိမိတ်စသည် ကင်းဆိတ်သော စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်းသို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင်တို့ “မြတ်စွာဘုရားသည် ချီးမြှောက်အပ်သော ထူးမြတ်သော အသိဉာဏ်ရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော တပည့်” ဟူသော စကားကို ကောင်းစွာ ဆိုလိုသော သူသည် ကောင်းစွာ ဆိုလိုသော် ငါ့ကိုသာလျှင် ဆိုရာ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

နဝမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၆ - မောဂ္ဂလာနသံယုတ် ===

၁၀ - သတ္တသုတ်

၃၄၁။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် အားရှိသော ယောက်ျားသည် ကွေးထားသော လက်မောင်းကို ဆန့်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဆန့်ထားသော လက်မောင်းကို ကွေးသကဲ့သို့ လည်းကောင်း ဤအတူ ဇေတဝန်ကျောင်း တော်မှ ကွယ်ခဲ့၍ တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ ထင်ရှားဖြစ်၏။ ထိုအခါ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် ငါးရာကုန်သော နတ်တို့နှင့် အတူ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန် ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ကို ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်လေ၏။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ပြီးသော် နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းအား အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ဤစကားကို ဆို၏- နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း ဘုရားကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းသည် ကောင်း၏။ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း ဘုရားကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရကုန်၏။ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း တရားကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းသည် ကောင်း၏။ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း တရားကို ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်ခြင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်း သော သူတို့၏ လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရကုန်၏။ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း သံဃာကို ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်ခြင်းသည် ကောင်း၏။ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း သံဃာကို ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်ခြင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရကုန်၏ဟု မိန့်ဆို၏။

အသျှင်မောဂ္ဂလာန် ဘုရားကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းသည် ကောင်း၏။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် ဘုရားကို ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်ခြင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်း သော သူတို့၏ လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ ကုန်၏။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် တရားကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်း သည် ကောင်း၏။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် တရားကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့ သည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ ကုန်၏။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန်သံဃာ။ပ။ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာ ဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ ကုန်၏ ဟု လျှောက်၏။

ထိုအခါ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် ခြောက်ရာကုန်သော နတ်တို့နှင့် အတူ။ပ။ ထိုအခါ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် ခုနစ်ရာကုန်သော နတ်တို့နှင့် အတူ။ပ။ ထိုအခါ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် ရှစ်သောင်းကုန်သော နတ်တို့နှင့်အတူ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင် မဟာမောဂ္ဂလာန်ကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်လေ၏။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည် ပြီးသော် နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းအား အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ဤစကားကို ဆို၏-နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း ဘုရားကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းသည် ကောင်း၏။ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း ဘုရားကို ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်ခြင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီး သည်မှ နောက်၌ ကောင်း သော သူတို့၏ လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရကုန်၏။ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း တရားကို ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်ခြင်းသည် ကောင်း၏။ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း တရားကို ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်ခြင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍

သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရကုန်၏။ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း သံဃာကို ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်ခြင်းသည် ကောင်း၏။ နတ်တို့ အရှင် သိကြားမင်း သံဃာကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရကုန်၏ ဟု မိန့်ဆို၏။

အသျှင်မောဂ္ဂလာန် ဘုရားကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းသည် ကောင်း၏။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် ဘုရားကို ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်ခြင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရကုန်၏။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် တရားကို ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်ခြင်းသည် ကောင်း၏။ပ။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် သံဃာကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းသည် ကောင်း၏။ အသျှင် မောဂ္ဂလာန် သံဃာကို ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်ခြင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရကုန်၏ဟု လျှောက်၏။

ထိုအခါ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် ငါးရာကုန်သော နတ်တို့နှင့်အတူ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန် ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်လေ၏။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ပြီးသော နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းအား အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ဤစကားကို ဆို၏။ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း “ထိုမြတ်စွာ ဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူ ထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း ‘အရဟံ’ မည်တော်မူ၏။ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ‘သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ’ မည်တော်မူ၏။ အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ အကျင့်‘စရဏ’ နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ‘ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န’ မည်တော်မူ၏။ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း ‘သုဂတ’ မည်တော်မူ၏။ လောကကို သိတော်မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း ‘လောကဝိဒ္ဓ’ မည်တော်မူ၏။ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ‘အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ’ မည်တော်မူ၏။ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော အကြောင်း ကြောင့်လည်း ‘သတ္တာဒေဝမနုဿာနံ’ မည်တော်မူ၏။ (သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို) သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့် လည်း ‘ဗုဒ္ဓ’ မည်တော်မူ၏။ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ‘ဘဂဝါ’ မည်တော်မူ၏” ဟု ဘုရား၌ သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည် ကောင်း၏။ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း ဘုရား၌ သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်း နှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရကုန်၏။

နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း “တရားတော်သည် မြတ်စွာဘုရား ကောင်းစွာ ဟောထားသော တရားတော် ပါပေတည်း။ ကိုယ်တိုင် သိမြင်နိုင်သော တရားတော်ပါပေတည်း။ အခါမလင့် အကျိုးပေး တတ်သော တရားတော်ပါပေတည်း။ လာလှည့် ရှုလှည့် ဟု ပြုထိုက်သော တရားတော်ပါပေတည်း။ မိမိ၏ ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူထားထိုက်သော တရားတော်ပါ ပေတည်း။ (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီကိုယ်င သိနိုင် ခံစားနိုင်သော တရားတော်ပါပေတည်း။” ဟု တရား၌ သက်ဝင် ၍ ကြည်ညိုခြင်း နှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည် ကောင်း၏။ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း တရား၌ သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာ ဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရကုန်၏။

နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း “မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် ကောင်းသော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် ဖြောင့်မတ်သော အကျင့် ရှိတော်မူ ပါပေ၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် မှန်ကန်သော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏။

မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် လျော်ကန်သော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏။ အစုံအားဖြင့် လေးစုံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့် ရှစ်ပါး အရေအတွက်ရှိသော မြတ်စွာ ဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် အရပ်ဝေးမှ ဆောင်လာသော အလှူကို ခံတော်မူထိုက်ပါပေ၏။ ဧည့်သည်တို့ အလို့ငှါ စီမံထားသော အလှူကို ခံတော်မူထိုက်ပါပေ၏။ တမလွန်အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူကို ခံတော် မူထိုက် ပါပေ၏။ လက်အုပ်ချီခြင်းငှါ ထိုက်ပါပေ၏။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်တော်မူပါပေ၏” ဟု သံဃာ၌ သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည် ကောင်း၏။ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း သံဃာ၌ သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရကုန်၏။

နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း မကျိုးမပေါက် မပြောက်မကျားမူ၍ (တဏှာကျွန်အဖြစ်မှ) လွတ်မြောက်လျက် ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းအပ် မှားသောအားဖြင့် မသုံးသပ်အပ် တည်ကြည်မှုကို ဖြစ်စေ တတ်ကုန်သော အရိယာတို့ နှစ်သက်အပ်ကုန်သော သီလတို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည် ကောင်း၏။ နတ်တို့ အရှင် သိကြားမင်း အရိယာတို့ နှစ်သက်အပ်ကုန်သော သီလတို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရကုန်၏ဟူသော ဤစကားကို မိန့်ဆို၏။

အသျှင်မောဂ္ဂလာန် “ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ပ။ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္တာဒေဝမနုဿာနံ မည်တော်မူ၏။ (သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို) သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဝဝါ မည်တော်မူ၏” ဟု ဘုရား၌ သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်းသည် ကောင်း၏။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် ဘုရား၌ သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာ ဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရကုန်၏။

အသျှင်မောဂ္ဂလာန် “တရားတော်သည် မြတ်စွာဘုရား ကောင်းစွာ ဟောထားသော တရားတော် ပါပေတည်း။ပ။ (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီကိုယ်ငှါ သိနိုင်ခံစားနိုင်သော တရားတော်ပါပေတည်း” ဟု တရား၌ သက်ဝင်၍ ကြည်ညို ခြင်းသည် ကောင်း၏။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် တရား၌ သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရကုန်၏။

အသျှင်မောဂ္ဂလာန် “မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် ကောင်းသော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏။ပ။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်တော်မူပါပေ၏” ဟု သံဃာ၌ သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်း သည် ကောင်း၏။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် သံဃာ၌ သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့ သော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရကုန်၏။

အသျှင်မောဂ္ဂလာန် မကျိုးကုန်။ပ။ သမာဓိကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော အရိယာတို့ နှစ်သက်အပ် ကုန်သော သီလတို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည် ကောင်း၏။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် အရိယာတို့ နှစ်သက်အပ် ကုန်သော သီလတို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာ ဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ ကုန်၏ ဟု လျှောက်၏။

ထိုအခါ၌ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် ခြောက်ရာကုန်သော နတ်တို့နှင့် အတူ။ပ။ ထိုအခါ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် ခုနစ်ရာကုန်သော နတ်တို့နှင့် အတူ။ပ။ ထိုအခါ နတ်တို့အရှင်

သိကြားမင်းသည် ရှစ်ရာကုန်သော နတ်တို့နှင့် အတူ။။ ထိုအခါ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် ရှစ်သောင်းကုန်သော နတ်တို့နှင့်အတူ အသျှင်မဟာ မောဂ္ဂလာန်ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်လေ၏။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ပြီးသော် နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းအား အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ဤစကားကို ဆို၏- နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း “ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။။။ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္တာဒေဝ မနုဿာနံ မည်တော်မူ၏။ (သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို) သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏” ဟု ဘုရား၌ သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည် ကောင်း၏။ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း ဘုရား၌ သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရကုန်၏။

နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း “တရားတော်သည် မြတ်စွာဘုရား ကောင်းစွာ ဟောထားသော တရားတော် ပါပေတည်း။။။ (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီကိုယ်င သိနိုင်ခံစားနိုင်သော တရားတော်ပါပေတည်း” ဟု တရား၌ သက်ဝင်၍ ကြည်ညို ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည် ကောင်း၏။ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းတရား၌ သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာ ဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ ကုန်၏။

နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း “မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် ကောင်းသော အကျင့် ရှိတော်မူပါ ပေ၏။။။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်တော်မူပါပေ၏” ဟု သံဃာ၌ သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည် ကောင်း၏။ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း သံဃာ၌ သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ ခြင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရကုန်၏။

နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း မကျိုးကုန်။။။ တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော အရိယာတို့ နှစ်သက် အပ်ကုန်သော သီလတို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည် ကောင်း၏။ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း အရိယာတို့ နှစ်သက်အပ်ကုန်သော သီလတို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရကုန်၏ ဟူသော ဤစကားကို မိန့်ဆို၏။

အသျှင်မောဂ္ဂလာန် “ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။။။ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္တာ ဒေဝမနုဿာနံ မည်တော်မူ၏။ (သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို) သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ ၏။ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏” ဟု ဘုရား၌ သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်း နှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည် ကောင်း၏။

အသျှင်မောဂ္ဂလာန် ဘုရား၌ သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့ သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ ကုန်၏။

အသျှင်မောဂ္ဂလာန် “တရားတော်သည် မြတ်စွာဘုရား ကောင်းစွာ ဟောထားသော တရားတော် ပါပေတည်း။။။ (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီကိုယ်င သိနိုင်ခံစားနိုင်သော တရားတော်ပါပေတည်း” ဟု တရား၌ သက်ဝင်၍ ကြည်ညို ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည် ကောင်း၏။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် တရား၌ သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည်

ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရကုန်၏။

အသျှင်မောဂ္ဂလာန် “မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် ကောင်းသော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏။ပ။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်တော်မူပါပေ၏ ” ဟု သံဃာ၌ သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည် ကောင်း၏။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် သံဃာ၌ သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ ကုန်၏။

အသျှင်မောဂ္ဂလာန် မကျိုးကုန်။ပ။ တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော အရိယာတို့ နှစ်သက်အပ် ကုန်သော သီလတို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည် ကောင်း၏။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် အရိယာတို့ နှစ်သက် အပ်ကုန်သော သီလတို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရကုန်၏ ဟု လျှောက်၏။

ထိုအခါ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် ငါးရာကုန်သော နတ်တို့နှင့်အတူ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန် ထံသို့ ချဉ်းကပ် လေ၏။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ပြီးသော် နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းအား အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ဤစကားကို ဆို၏။ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း ဘုရားကို ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်ခြင်းသည် ကောင်း၏။ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း ဘုရားကို ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်ခြင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာ ဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရကုန်၏။ ထိုနတ်တို့သည် နတ်၌ ဖြစ်သော အသက်၊ အဆင်း၊ ချမ်းသာ၊ အခြံအရံ၊ အစိုးရခြင်း၊ နတ်၌ ဖြစ်သော ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံ၊ ဝန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ ဟူကုန်သော ဆယ်ပါး သော ဌာနတို့ဖြင့် အခြားနတ်တို့ကို လွှမ်းမိုးနိုင်ကုန်၏။

နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း တရားကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းသည် ကောင်း၏။ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း။ပ။ တရားကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရကုန်၏။ ထိုနတ်တို့သည် နတ်၌ ဖြစ်သော အသက်၊ အဆင်း၊ ချမ်းသာ၊ အခြံအရံ၊ အစိုးရခြင်း၊ နတ်၌ ဖြစ်သော ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံ၊ ဝန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ ဟူကုန်သော ဆယ်ပါးသော ဌာနတို့ဖြင့် အခြားနတ်တို့ကို လွှမ်းမိုးနိုင်ကုန်၏။

နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း သံဃာကို ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်ခြင်းသည် ကောင်း၏။ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း သံဃာ ကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရကုန်၏။ ထိုနတ်တို့သည် နတ်၌ ဖြစ်သော အသက်၊ အဆင်း၊ ချမ်းသာ၊ အခြံအရံ၊ အစိုးရခြင်း၊ နတ်၌ ဖြစ်သော ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံ၊ ဝန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ ဟူကုန်သော ဆယ်ပါးသော ဌာနတို့ဖြင့် အခြားနတ်တို့ကို လွှမ်းမိုးနိုင်ကုန်၏ဟု မိန့်ဆို၏။

အသျှင်မောဂ္ဂလာန် ဘုရားကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းသည် ကောင်း၏။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် ဘုရားကို ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်ခြင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်း သော သူတို့၏ လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ ကုန်၏။ ထိုနတ်တို့သည် နတ်၌ ဖြစ်သော အသက်။ပ။ နတ်၌ ဖြစ်သော ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံ၊ ဝန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ ဟူကုန်သော ဆယ်ပါးသော ဌာနတို့ဖြင့် အခြားနတ်တို့ကို လွှမ်းမိုး နိုင်ကုန်၏။

အသျှင်မောဂ္ဂလာန် တရားကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းသည် ကောင်း၏။ပ။ သံဃာကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းသည် ကောင်း၏။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် သံဃာကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရကုန်၏။ ထိုနတ်တို့သည် နတ်၌ ဖြစ်သော အသက်၊ အဆင်း၊ ချမ်းသာ၊ အခြံအရံ၊ အစိုးရခြင်း၊ နတ်၌ ဖြစ်သော ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံ၊ ဝန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ ဟူကုန်သော ဆယ်ပါးသော ဌာနတို့ဖြင့် အခြားနတ်တို့ကို လွှမ်းမိုးနိုင်ကုန်၏ ဟု လျှောက်၏။

ထိုအခါ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် ခြောက်ရာကုန်သော နတ်တို့နှင့်အတူ။ပ။ ထိုအခါ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း သည် ခုနစ်ရာကုန်သော နတ်တို့နှင့်အတူ။ပ။ ထိုအခါ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် ရှစ်ရာကုန်သော နတ်တို့နှင့် အတူ။ပ။ ထိုအခါ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် ရှစ်သောင်းကုန်သော နတ်တို့နှင့်အတူ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်မဟာ မောဂ္ဂလာန်ကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်လေ၏။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ပြီး သော နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းအား အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ဤစကားကို ဆို၏။ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း ဘုရားကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းသည် ကောင်း၏။ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း ဘုရားကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ် ခြင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရကုန်၏။ ထိုနတ်တို့သည် နတ်၌ ဖြစ်သော အသက်၊ပ။ နတ်၌ ဖြစ်သော ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံ၊ ဝန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ ဟူကုန်သော ဆယ်ပါးသော ဌာနတို့ဖြင့် အခြားနတ်တို့ကို လွှမ်းမိုးနိုင်ကုန်၏။

နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း တရားကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းသည် ကောင်း၏။ပ။

နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း သံဃာကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းသည် ကောင်း၏။ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း သံဃာကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရကုန်၏။ ထိုနတ်တို့သည် နတ်၌ ဖြစ်သော အသက်၊ အဆင်း၊ ချမ်းသာ၊ အခြံအရံ၊ အစိုးရခြင်း၊ နတ်၌ ဖြစ်သော ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံ၊ ဝန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ ဟူကုန်သော ဆယ်ပါးသော ဌာနတို့ဖြင့် အခြားနတ်တို့ကို လွှမ်းမိုးနိုင်ကုန်၏ဟု မိန့်ဆို၏။

အသျှင်မောဂ္ဂလာန် ဘုရားကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းသည် ကောင်း၏။ပ။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် တရားကို ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်ခြင်းသည် ကောင်း၏။ပ။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် သံဃာကို ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်ခြင်းသည် ကောင်း၏။ အသျှင် မောဂ္ဂလာန် သံဃာကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရကုန်၏။ ထိုနတ်တို့သည် နတ်၌ ဖြစ်သော အသက်၊ အဆင်း၊ ချမ်းသာ၊ အခြံအရံ၊ အစိုးရခြင်း၊ နတ်၌ ဖြစ်သော ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံ၊ ဝန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ ဟူကုန်သော ဆယ်ပါးသော ဌာနတို့ဖြင့် အခြားနတ်တို့ကို လွှမ်းမိုးနိုင်ကုန်၏ဟု လျှောက်၏။

ထိုအခါ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် ငါးရာကုန်သော နတ်တို့နှင့်အတူ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန် ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်လေ၏။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ပြီးသော နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းအား အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ဤစကားကို မိန့်ဆို၏။ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း “မြတ်စွာ ဘုရားသည်။ပ။ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္တာဒေဝမနုဿာနံ မည်တော်မူ၏။ (သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို) သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏” ဟု ဘုရား၌ သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည် ကောင်း၏။ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း ဘုရား၌ သက်ဝင်၍

ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရကုန်၏။ ထိုနတ်တို့သည် နတ်၌ ဖြစ်သော အသက်။ပ။ နတ်၌ဖြစ်သော ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံ၊ ဂန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံဟူကုန်သော ဆယ်ပါးသော ဌာနတို့ဖြင့် အခြားနတ်တို့ကို လွှမ်းမိုးနိုင် ကုန်၏။

နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း “တရားတော်သည် မြတ်စွာဘုရား ကောင်းစွာ ဟောထားသော တရားတော် ပါပေတည်း။ပ။ (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီကိုယ်င သိနိုင်ခံစားနိုင်သော တရားတော် ပါပေတည်း” ဟု တရား၌ သက်ဝင်၍ ကြည်ညို ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည် ကောင်း၏။ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း တရား၌ သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ ကုန်၏။ပ။

နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း “မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် ကောင်းသော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ ၏။ပ။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်တော်မူပါပေ၏” ဟု သံဃာ၌ သက်ဝင်၍ ကြည်ညို ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည် ကောင်း၏။ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း သံဃာ၌ သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာ ဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ ကုန်၏။

နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း မကျိုးကုန်။ပ။ တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော အရိယာတို့ နှစ်သက် အပ်ကုန်သော သီလတို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည် ကောင်း၏။ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း အရိယာတို့ နှစ်သက်အပ်ကုန်သော သီလတို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာ ဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် နတ်၌ဖြစ်သော အသက်။ပ။ နတ်၌ ဖြစ်သော ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံ၊ ဂန္ဓာရုံ၊ရသာရုံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံဟူကုန်သော ဆယ်ပါးသော ဌာနတို့ဖြင့် အခြားနတ် တို့ကို လွှမ်းမိုး နိုင်ကုန်၏ ဟု မိန့်ဆို၏။

အသျှင်မောဂ္ဂလာန် “ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ပ။ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော အကြောင်း ကြောင့်လည်း သတ္တာ ဒေဝမနုဿာနံ မည်တော်မူ၏။ (သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို) သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓ မည်တော် မူ၏။ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏” ဟု ဘုရား၌ သက်ဝင်၍ ကြည်ညို ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည် ကောင်း၏။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် ဘုရား၌ သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် နတ်၌ ဖြစ်သော အသက်။ပ။ နတ်၌ ဖြစ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ ဟူကုန်သော ဆယ်ပါးသော ဌာနတို့ဖြင့် အခြားနတ်တို့ကို လွှမ်းမိုးနိုင်ကုန်၏။

အသျှင်မောဂ္ဂလာန် “တရားတော်သည် မြတ်စွာဘုရား ကောင်းစွာ ဟောထားသော တရားတော် ပါပေတည်း။ပ။ (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီကိုယ်င သိနိုင်ခံစားနိုင်သော တရားတော်ပါပေတည်း” ဟု တရား၌ သက်ဝင်၍ ကြည်ညို ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည် ကောင်း၏။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် တရား၌ သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာ ဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် နတ်၌ဖြစ်သော အသက်။ပ။ နတ်၌ ဖြစ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ ဟူကုန်သော ဆယ်ပါးသော ဌာနတို့ဖြင့် အခြားနတ်တို့ကို လွှမ်းမိုးနိုင်ကုန်၏။

အသျှင်မောဂ္ဂလာန် “မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် ကောင်းသော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏။ သတ္တဝါ အပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်ပါပေ၏” ဟု သံဃာ၌ သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည် ကောင်း၏။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် သံဃာ၌ သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် နတ်၌ ဖြစ်သော အသက်။။ နတ်၌ ဖြစ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံဟူကုန်သော ဆယ်ပါးသော ဌာနတို့ဖြင့် အခြားနတ်တို့ကို လွှမ်းမိုးနိုင်ကုန်၏။

အသျှင်မောဂ္ဂလာန် မကျိုးကုန်။။ တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော အရိယာတို့ နှစ်သက် အပ်သော သီလတို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည် ကောင်း၏။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် အရိယာတို့ နှစ်သက် အပ်ကုန်သော သီလတို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ ကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် နတ်၌ ဖြစ်သော အသက်။။ နတ်၌ ဖြစ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံဟူ ကုန်သော ဆယ်ပါးသော ဌာနတို့ဖြင့် အခြားနတ်တို့ကို လွှမ်းမိုးနိုင်ကုန်၏ဟု လျှောက်၏။

ထိုအခါ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် ခြောက်ရာကုန်သော နတ်တို့နှင့်အတူ။။ ထိုအခါ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း သည် ခုနစ်ရာကုန်သော နတ်တို့နှင့်အတူ။။ ထိုအခါ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် ရှစ်ရာကုန်သော နတ်တို့နှင့် အတူ။။ ထိုအခါ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် ရှစ်သောင်းကုန်သော နတ်တို့နှင့်အတူ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်မဟာ မောဂ္ဂလာန် ကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်လေ၏။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည် ပြီးသော နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းအား အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ဤစကားကို မိန့်ဆို၏-

နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း “ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်း ကြောင့်လည်း ‘အရဟံ’ မည်တော်မူ၏။ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ‘သမ္မာ သမ္ဗုဒ္ဓ’ မည်တော်မူ၏။ အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ အကျင့် ‘စရဏ’ နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ‘ဝိဇ္ဇာစရဏ သမ္ပန္န’ မည်တော်မူ၏။ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း ‘သုဂတ’ မည်တော်မူ၏။ လောကကို သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ‘လောကဝိဒ္ဓ’ မည်တော်မူ၏။ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ‘အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ’ မည်တော်မူ၏။ နတ်လူတို့၏ ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ‘သတ္တာဒေဝမနုဿာနံ’ မည်တော်မူ၏။ (သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို) သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ‘ဗုဒ္ဓ’ မည်တော်မူ၏။ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ‘ဘဂဝါ’ မည်တော်မူ၏ဟု ဘုရား၌ သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည် ကောင်း၏။ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း ဘုရား၌ သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် နတ်၌ ဖြစ်သော အသက်, အဆင်း, ချမ်းသာ, အခြံအရံ, အစိုးရခြင်း၊ နတ်၌ဖြစ်သော ရူပါရုံ, သဒ္ဓါရုံ, ဂန္ဓာရုံ, ရသာရုံ, ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံဟူကုန်သော ဆယ်ပါးသော ဌာနတို့ဖြင့် အခြားနတ်တို့ကို လွှမ်းမိုးနိုင်ကုန်၏။

နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း “တရားတော်သည် မြတ်စွာဘုရား ကောင်းစွာ ဟောတော်မူသော တရားတော် ပါပေတည်း။ ကိုယ်တိုင် သိမြင်နိုင်သော တရားတော်ပါပေတည်း။ အခါမလင့် အကျိုးပေး တတ်သော တရားတော်ပါပေတည်း။ လာလှည့် ရှုလှည့်ဟု ပြုထိုက်သော တရားတော် ပါပေတည်း။ မိမိ၏ ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူထားထိုက်သော တရားတော်ပါပေ တည်း။ (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီကိုယ်င သိနိုင်ခံစားနိုင်သော တရားတော်ပါပေတည်း” ဟု တရား၌ သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်းနှင့်

ပြည့်စုံခြင်းသည် ကောင်း၏။ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း တရား၌ သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာ ဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် နတ်၌ ဖြစ်သော အသက်၊ အဆင်း၊ ချမ်းသာ၊ အခြံအရံ၊ အစိုးရခြင်း၊ နတ်၌ ဖြစ်သော ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံ၊ ဂန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ ဟူကုန်သော ဆယ်ပါးသော ဌာနတို့ဖြင့် အခြားနတ် တို့ကို လွှမ်းမိုးနိုင်ကုန်၏။

နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း “မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် ကောင်းသော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် ဖြောင့်မတ်သော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် မှန်ကန်သော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် လျော်ကန်သော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏။ အစုံအားဖြင့် လေးစုံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့် ရှစ်ပါး အရေအတွက် ရှိသော မြတ်စွာ ဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် အရပ်ဝေးမှ ဆောင်ယူလာသော အလှူကို ခံတော်မူထိုက်ပါပေ၏။ ဧည့်သည်တို့ အလိုငှါ စီမံထားသော အလှူကို ခံတော်မူထိုက်ပါပေ၏။ တမလွန်အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူကို ခံတော်မူထိုက်ပါ ပေ၏။ လက်အုပ်ချီခြင်းငှါ ထိုက်ပါပေ၏။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်တော်မူပါပေ၏” ဟု သံဃာ၌ သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည် ကောင်း၏။ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း သံဃာ၌ သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ကောင်း သော သူတို့၏ လားရာ ဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် နတ်၌ ဖြစ်သော အသက်၊ အဆင်း၊ ချမ်းသာ၊ အခြံအရံ၊ အစိုးရခြင်း၊ နတ်၌ ဖြစ်သော ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံ၊ ဂန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ ဟူကုန်သော ဆယ်ပါးသော ဌာနတို့ဖြင့် အခြားနတ်တို့ကို လွှမ်းမိုးနိုင်ကုန်၏။

နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း မကျိုးမပေါက် မပြောက်မကျားမူ၍ တဏှာကျွန် အဖြစ်မှ လွတ်မြောက်လျက် ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းအပ် မှားသောအားဖြင့် မသုံးသပ်အပ် တည်ကြည်မှုကို ဖြစ်စေ တတ်ကုန်သော အရိယာတို့ နှစ်သက်အပ်ကုန်သော သီလတို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည် ကောင်း၏။ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းအရိယာတို့ နှစ်သက်အပ်ကုန်သော သီလတို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာ ဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် နတ်၌ဖြစ်သော အသက်၊ အဆင်း၊ ချမ်းသာ၊ အခြံအရံ၊ အစိုးရခြင်း၊ နတ်၌ ဖြစ်သော ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံ၊ ဂန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံဟူကုန်သော ဆယ်ပါးသော ဌာနတို့ဖြင့် အခြား နတ်တို့ကို လွှမ်းမိုးနိုင်ကုန်၏ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်မောဂ္ဂလာန် “ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ပ။ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော အကြောင်း ကြောင့် လည်း သတ္တာ ဒေဝမနုဿာန် မည်တော်မူ၏။ (သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို) သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓ မည်တော် မူ၏။ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏” ဟု ဘုရား၌ သက်ဝင်၍ ကြည်ညို ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည် ကောင်း၏။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် ဘုရား၌ သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာ ဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် နတ်၌ ဖြစ်သော အသက်။ပ။ နတ်၌ ဖြစ်သော ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ ဟူကုန်သော ဆယ်ပါးသော ဌာနတို့ဖြင့် အခြားနတ်တို့ကို လွှမ်းမိုးနိုင် ကုန်၏။

အသျှင်မောဂ္ဂလာန် “တရားတော်သည် မြတ်စွာဘုရား ကောင်းစွာ ဟောထားသော တရားတော် ပါပေတည်း။ပ။ အရိယာ ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီကိုယ်င သိနိုင်ခံစားနိုင်သော တရားတော်ပါပေတည်း” ဟု တရား၌ သက်ဝင်၍ ကြည်ညို ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည် ကောင်း၏။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် တရား၌ သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည်

ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာ ဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် နတ်၌ ဖြစ်သော အသက်။ပ။ နတ်၌ ဖြစ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံဟူ ကုန်သော ဆယ်ပါးသော ဌာနတို့ဖြင့် အခြား နတ်တို့ကို လွှမ်းမိုးနိုင်ကုန်၏။

အသျှင်မောဂ္ဂလာန် “မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် ကောင်းသော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏။ပ။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေဖြစ်၏” ဟု သံဃာ၌ သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်း သည် ကောင်း၏။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် သံဃာ၌ သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် နတ်၌ ဖြစ်သော အသက်။ပ။ နတ်၌ ဖြစ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ ဟူကုန်သော ဆယ်ပါးသော ဌာနတို့ဖြင့် အခြားနတ်တို့ကို လွှမ်း မိုးနိုင်ကုန်၏။

အသျှင်မောဂ္ဂလာန် မကျိုးကုန်။ပ။ တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ ကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော အရိယာတို့ နှစ်သက် အပ်ကုန်သော သီလတို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည် ကောင်း၏။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် အရိယာတို့ နှစ်သက် အပ်ကုန်သော သီလတို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ ကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် နတ်၌ ဖြစ်သော အသက်, အဆင်း, ချမ်းသာ, အခြံအရံ, အစိုးရခြင်း၊ နတ်၌ ဖြစ်သော ရူပါရုံ, သဒ္ဓါရုံ, ဂန္ဓာရုံ, ရသာရုံ, ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံဟူကုန်သော ဆယ်ပါးသော ဌာနတို့ ဖြင့် အခြားနတ်တို့ကို လွှမ်းမိုးနိုင်ကုန်၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ဒသမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၆ - မောဂ္ဂလာနသံယုတ် ===

၁၁ - စန္ဒနသုတ်

၃၄၂။ ထိုအခါ စန္ဒနနတ်သားသည်။ပ။ ထိုအခါ သုယာမနတ်သားသည်။ပ။ ထိုအခါ သန္တုသိတနတ်သားသည်။ပ။ ထိုအခါ သုနိမ္မိတနတ်သားသည်။ပ။ ထိုအခါ ဝသဝတ္တိနတ်သားသည်။ပ။ [ဤငါးပါးကုန်သော ပေယျာလသုတ်တို့ကို သက္က သုတ် ကဲ့သို့ ချဲ့အပ်ကုန်၏။]

ဧကဒသမသုတ်။

မောဂ္ဂလာနသံယုတ် ပြီး၏။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၇ - စိတ္တသံယုတ် ===

၁ - သံယောဇနသုတ်

၃၄၃။ အခါတစ်ပါး၌ များစွာသော မထေရ်ရဟန်းတို့သည် မစ္ဆိကာသဏ္ဍာအရပ် ဝေးပင်တော၌ (သီတင်းသုံး) နေကုန် ၏။ ထိုအခါ ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရွာမှ ဖဲကုန်၍ တန်ဆောင်းဝန်း၌ စုဝေးထိုင်နေကုန်သော များစွာကုန်သော မထေရ် ရဟန်းတို့အား “ငါ့သျှင်တို့ သံယောဇနဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သံယော ဇနိယတရားတို့ဟူ၍ လည်းကောင်း ဤတရားတို့ သည် အနက်ထူး သဒ္ဓါထူးရှိကုန်သလော၊ သို့မဟုတ် အနက်တူ၍ သဒ္ဓါသာလျှင် ထူးသလော” ဟု ဤအကြားစကားသည် ဖြစ်ပေါ်၏။ ထိုအခါ အချို့သော မထေရ် ရဟန်းတို့သည် “ငါ့သျှင်တို့ သံယောဇနဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သံယောဇနိယ တရားတို့ဟူ၍ လည်းကောင်း ဤတရားတို့သည် အနက်လည်းထူး သဒ္ဓါလည်း ထူးကုန်၏” ဟု ဤသို့ ဖြေဆိုကြကုန်၏။ အချို့သော မထေရ် ရဟန်းတို့သည် “ငါ့သျှင်တို့ သံယောဇနဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သံယောဇနိယတရားတို့ ဟူ၍ လည်းကောင်း ဤတရားတို့သည် အနက်တူ၍ သဒ္ဓါသာလျှင် ထူး၏” ဟု ဖြေဆိုကြကုန်၏။

ထိုအခါ စိတ္တသူကြွယ်သည် မိဂပထရွာငယ်သို့ တစ်စုံတစ်ခုသော ပြုဖွယ်ကိစ္စဖြင့် ရောက်လာ၏။

ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရွာမှ ဖဲကုန်၍ တန်ဆောင်းဝန်း၌ စုဝေးထိုင်နေကုန်သော များစွာ ကုန်သော မထေရ်ရဟန်း တို့ အား “ငါ့သျှင်တို့ သံယောဇနဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သံယောဇနိယ တရားတို့ ဟူ၍ လည်းကောင်း ဤတရားတို့သည် အနက်ထူး သဒ္ဓါထူး ရှိကုန်သလော၊ သို့မဟုတ် အနက်တူ၍ သဒ္ဓါသာလျှင် ထူးသလော” ဟု ဤအကြားစကားသည် ဖြစ်ပေါ်၏။ ထိုအခါ အချို့သော မထေရ်ရဟန်းတို့သည် “ငါ့သျှင်တို့ သံယောဇနဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သံယောဇနိယတရား တို့ဟူ၍ လည်းကောင်း ဤတရားတို့သည် အနက်လည်းထူး သဒ္ဓါလည်း ထူးကုန်၏” ဟု ဖြေဆိုကြကုန်၏။ အချို့သော မထေရ်ရဟန်းတို့သည် “ငါ့သျှင်တို့ သံယောဇနဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သံယောဇနိယတရားတို့ ဟူ၍ လည်းကောင်း ဤတရားတို့သည် အနက်တူ၍ သဒ္ဓါသာလျှင် ထူး၏ဟု ဤသို့ ဖြေဆိုကြကုန်၏ ” ဟု စိတ္တသူကြွယ် ကြားလေ၏။

ထိုအခါ စိတ္တသူကြွယ်သည် မထေရ်ရဟန်းတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မထေရ်ရဟန်းတို့ကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မထေရ်ရဟန်းတို့အား ဤစကားကို လျှောက်၏-“အသျှင်ဘုရားတို့ ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရွာမှ ဖဲခွဲ၍ တန်ဆောင်းဝန်း၌ စုဝေး ထိုင်နေကုန်သော များစွာသော မထေရ်ရဟန်းတို့အား ‘ငါ့သျှင်တို့ သံယောဇနဟူ၍ လည်း ကောင်း၊ သံယောဇနိယတရားတို့ဟူ၍ လည်းကောင်း ဤတရားတို့သည် အနက်ထူး သဒ္ဓါထူး ရှိကုန်သလော၊ သို့မဟုတ် အနက်တူ၍ သဒ္ဓါသာလျှင် ထူးသလော’ ဟု ဤအကြားစကား ဖြစ်ပေါ်၏။ ထိုအခါ အချို့သော မထေရ်ရဟန်း တို့သည် ‘ ငါ့သျှင်တို့ သံယောဇနဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သံယောဇနိယတရားတို့ဟူ၍ လည်းကောင်း ဤတရားတို့သည် အနက်လည်း ထူး သဒ္ဓါလည်း ထူးကုန်၏’ ဟု ဖြေဆိုကြကုန်၏။ အချို့သော မထေရ်ရဟန်းတို့သည် ‘ငါ့သျှင်တို့ သံယောဇနဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သံယောဇနိယတရားတို့ဟူ၍ လည်းကောင်း ဤတရားတို့သည် အနက်တူ၍ သဒ္ဓါသာလျှင် ထူး၏’ ဟု ဖြေဆိုကြကုန်၏ဟု ဤအကြား စကား ဖြစ်ပေါ်လာသည်ကို တပည့်တော် ကြားရပါသည်” ဟု လျှောက်၏။

“သူကြွယ် မှန်၏” ဟု မိန့်ဆိုကြကုန်၏။

အသျှင်ဘုရားတို့ သံယောဇနဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သံယောဇနိယတရားတို့ဟူ၍ လည်းကောင်း ဤတရားတို့သည် အနက်လည်းထူး သဒ္ဓါလည်း ထူးကုန်၏။ အသျှင်ဘုရားတို့ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်

အသျှင်တို့အား ဥပမာကို ပြုအံ့။ ဤလောက၌ အချို့ကုန်သော ပညာရှိတို့သည် ဆိုအပ်သော စကား၏ အနက်ကို ဥပမာဖြင့်သာ သိကုန်ရာ၏။ အသျှင် ဘုရားတို့ ဥပမာသော်ကား နွားနက်ကို လည်းကောင်း၊ နွားဖြူကို လည်းကောင်း တစ်ချောင်းတည်းသော လျှော်ကြိုးဖြင့် ဖြစ်စေ၊ သားရေကြိုးဖြင့်ဖြစ်စေ ချည်ထားကုန်ရာ၏။

“နွားနက်သည် နွားဖြူ၏ အနှောင်အဖွဲ့တည်း၊ နွားဖြူသည် နွားနက်၏ အနှောင်အဖွဲ့တည်း” ဟု ဤသို့ ပြောဆိုသော သူသည် ကောင်းစွာ ပြောဆိုသည် မည်ပါသလောဟု လျှောက်၏။ သူကြွယ် ကောင်းစွာ ပြောဆိုသည် မမည်သေး၊ သူကြွယ် နွားနက်သည် နွားဖြူ၏ အနှောင်အဖွဲ့ မဟုတ်၊ နွားဖြူသည်လည်း နွားနက်၏ အနှောင်အဖွဲ့ မဟုတ်၊ ထိုနွား နှစ်ကောင်တို့ကို ချည်ထားသော တစ်ချောင်း တည်းသော လျှော်ကြိုး၊ သို့မဟုတ် သားရေကြိုးသည်ပင် ထိုနွားနှစ်ကောင် တို့၌ အနှောင်အဖွဲ့တည်း ဟု မိန့်ဆိုကုန်၏။

အသျှင်ဘုရားတို့ ဤအတူ မျက်စိသည် ရူပါရုံတို့၏ အနှောင်အဖွဲ့ မဟုတ်၊ ရူပါရုံတို့သည် မျက်စိ၏ အနှောင်အဖွဲ့ မဟုတ်၊ အမှန်ကား ထိုနှစ်ပါးကို စွဲ၍ ဖြစ်သော လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ သည် ထိုနှစ်ပါးတို့၏ အနှောင်အဖွဲ့တည်း။ နားသည် သဒ္ဓါရုံတို့၏ အနှောင်အဖွဲ့ မဟုတ်။ နှာခေါင်းသည် ဂန္ဓာရုံတို့၏ အနှောင်အဖွဲ့ မဟုတ်။ လျှာသည် ရသာရုံတို့၏ အနှောင်အဖွဲ့ မဟုတ်။ ကိုယ်သည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့၏ အနှောင်အဖွဲ့ မဟုတ်။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့သည် ကိုယ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ မဟုတ်။ အမှန်ကား ထိုနှစ်ပါးကို စွဲ၍ ဖြစ်သော လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ သည် ထိုနှစ်ပါးတို့၌ အနှောင်အဖွဲ့တည်း။ စိတ်သည် သဘောတရားတို့၏ အနှောင်အဖွဲ့ မဟုတ်၊ သဘောတရားတို့သည် စိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ မဟုတ်၊ ထိုနှစ်ပါးကို စွဲ၍ ဖြစ်သော လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ သည် ထိုနှစ်ပါးတို့၌ အနှောင်အဖွဲ့တည်း ဟု လျှောက်၏။ သူကြွယ်နက်နဲသော ဘုရားစကားတော်၌ ပညာမျက်စိကို ဆောင်နိုင်ပေရကား သင့်အား အရတော်ပေစွတကား၊ ကောင်းစွာ ရအပ်ပေစွတကား ဟု (မိန့်ဆိုကုန်၏)။

ပဌမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၇ - စိတ္တသံယုတ် ===

၂ - ပဌမ ဣသိဒတ္တသုတ်

၃၄၄။ အခါတစ်ပါး၌ များစွာကုန်သော မထေရ်ရဟန်းတို့သည် မစ္ဆိကာသဏ္ဍာအရပ် ဝေးပင်တော၌ သီတင်းသုံးနေကုန်၏။ ထိုအခါ စိတ္တသူကြွယ်သည် မထေရ်ရဟန်းတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မထေရ်ရဟန်း တို့ကို ရှိခိုးပြီးလျှင် (တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် “အသျှင်ဘုရားတို့ မထေရ်ရဟန်းတို့သည် နက်ဖြန် အလို့ငှါ အကျွန်ုပ်၏ ဆွမ်းကို လက်ခံတော်မူပါ ကုန်လော့” ဟု လျှောက်ထား၏။ မထေရ်ရဟန်းတို့သည် ဆိတ်ဆိတ် နေခြင်းဖြင့် လက်ခံကုန်၏။ ထိုအခါ မထေရ်ရဟန်းတို့ ၏ လက်ခံခြင်း ကို သိ၍ နေရာမှ ထပြီးလျှင် မထေရ်ရဟန်းတို့ကို ရှိခိုးလျက် အရိုအသေပြုကာ ဖဲသွားလေ၏။ ထိုအခါ မထေရ်ရဟန်းတို့သည် ထိုည၌လွန်ပြီးနောက် နံနက်အခါ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူပြီးလျှင် စိတ္တသူကြွယ် နေရာအိမ်သို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၍ ခင်းထားပြီးသော နေရာ၌ ထိုင်နေကုန်၏။

ထိုအခါ စိတ္တသူကြွယ်သည် မထေရ်ရဟန်းတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မထေရ်ရဟန်းတို့ကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် အသျှင်မထေရ်ကြီးအား ဤစကားကို လျှောက်၏- “မထေရ်ကြီး ဘုရား ဓာတ်တို့၏ ထူးခြားမှု၊ ဓာတ်တို့၏ ထူးခြားမှုဟု ဆိုအပ်ပါ၏။ အဘယ်မျှဖြင့် ဓာတ်တို့၏ ထူးခြားမှုကို မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်ပါသနည်း” ဟု လျှောက်၏။ ဤသို့ မေးလျှောက်သော် အသျှင်မထေရ်ကြီးသည် ဆိတ်ဆိတ် နေ၏။ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း စိတ္တသူကြွယ်သည် အသျှင်မထေရ်ကြီးအား “မထေရ်ကြီးဘုရား ဓာတ်တို့၏ ထူးခြားမှု၊ ဓာတ်တို့၏ ထူးခြားမှုဟု ဆိုအပ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှဖြင့် ဓာတ်တို့၏ ထူးခြားမှုကို မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်ပါသနည်း” ဟု လျှောက်၏။ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း အသျှင်မထေရ်ကြီးသည် ဆိတ်ဆိတ် နေ၏။

သုံးကြိမ်မြောက်လည်း စိတ္တသူကြွယ်သည် အသျှင်မထေရ်ကြီးအား “မထေရ်ကြီးဘုရား ဓာတ်တို့၏ ထူးခြားမှု၊ ဓာတ်တို့၏ ထူးခြားမှုဟု ဆိုအပ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှဖြင့် ဓာတ်တို့၏ ထူးခြားမှုကို မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်ပါသနည်း” ဟု လျှောက်၏။ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း အသျှင်မထေရ်ကြီးသည် ဆိတ်ဆိတ် နေ၏။

ထိုအခါ အသျှင်ကုသိဒတ္တသည် ထိုရဟန်းသံဃာ၌ အလုံးစုံတို့ အောက်ငယ်သူ ဖြစ်၏။ ထိုအခါ အသျှင်ကုသိဒတ္တသည် မထေရ်ကြီးအား “မထေရ်ကြီးဘုရား အကျွန်ုပ်သည် စိတ္တသူကြွယ်၏ ပြဿနာကို ဖြေကြားပါအံ့” ဟု လျှောက်၏။ ကုသိဒတ္တသည် စိတ္တသူကြွယ်၏ ဤပြဿနာကို ဖြေလော့ဟု မိန့်ဆို၏။ သူကြွယ် “မထေရ်ကြီးဘုရား ဓာတ်တို့၏ ထူးခြားမှု၊ ဓာတ်တို့၏ ထူးခြားမှုဟု ဆိုအပ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှဖြင့် ဓာတ်တို့၏ ထူးခြားမှုကို မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်ပါသနည်း” ဟု သင်မေးသည် မဟုတ်လော။ မှန်ပါသည် အသျှင်ဘုရား။ သူကြွယ် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြား တော်မူအပ်သော ဓာတ်တို့၏ ထူးခြားမှုကား စက္ခုဓာတ် ရူပဓာတ် စက္ခုဝိညာဏဓာတ်။ မနောဓာတ် ဓမ္မဓာတ် မနော ဝိညာဏဓာတ်တို့တည်း။ သူကြွယ် ဤမျှဖြင့် ဓာတ်တို့၏ ထူးခြားမှုကို မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူအပ်ပေ၏ ဟု မိန့်ဆို၏။

ထိုအခါ စိတ္တသူကြွယ်သည် အသျှင်ကုသိဒတ္တ၏ စကားကို အလွန် နှစ်သက်ကာ ဝမ်းမြောက်၍ မထေရ်ရဟန်းတို့ကို မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ဖြင့် ရောင့်ရဲသည့် တိုင်အောင် တားမြစ်သည့် တိုင်အောင် မိမိကိုယ်တိုင် လုပ်ကျွေး၏။ ထို့နောက် ဆွမ်းစားပြီး၍ သပိတ်မှ လက်ကို ဖယ်ပြီးသော အခါ မထေရ်ရဟန်းတို့သည် နေရာမှ ထ၍ ဖဲသွားကုန်၏။ ထိုအခါ မထေရ်ကြီးသည် အသျှင်ကုသိဒတ္တအား “ငါ့သျှင်ကုသိဒတ္တ ဤပြဿနာသည် သင်၏ ဉာဏ်၌ ကောင်းစွာ ထင်ပါပေ၏။ ဤပြဿနာသည် ငါ၏ ဉာဏ်၌ မထင်ပေ၊ ငါ့သျှင်ကုသိဒတ္တ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ဤသို့ သဘောရှိသော အခြား သော ပြဿနာ ရောက်လာသော အခါ သင်သည်သာလျှင် ဖြေဆိုပါလော့” ဟု ဤစကားကို မိန့်ဆို၏။

ဒုတိယသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၇ - စိတ္တသံယုတ် ===

၃ - ဒုတိယ ဣသိဒတ္တသုတ်

၃၄၅။ အခါတစ်ပါး၌ များစွာကုန်သော မထေရ်ရဟန်းတို့သည် မစ္ဆိကာသဏ္ဍာအရပ် ဝေးပင်တော၌ (သီတင်းသုံး) နေကုန်၏။ ထိုအခါ စိတ္တသူကြွယ်သည် မထေရ်ရဟန်းတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မထေရ်ရဟန်းတို့ကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မထေရ်ရဟန်းတို့အား “အသျှင်မထေရ်ရဟန်းတို့သည် နက်ဖြန် အလို့ငှါ အကျွန်ုပ်၏ ဆွမ်းကို လက်ခံတော် မူပါကုန်လော့” ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။

မထေရ်ရဟန်းတို့သည် ဆိတ်ဆိတ် နေခြင်းဖြင့် လက်ခံကုန်၏။ ထိုအခါ စိတ္တသူကြွယ်သည် မထေရ်ရဟန်းတို့၏ လက်ခံခြင်းကို သိ၍ နေရာမှ ထပြီးလျှင် မထေရ်ရဟန်းတို့ကို ရှိခိုး၍ အရိုအသေ ပြုကာ ဖဲသွားလေ၏။ ထိုအခါ မထေရ် ရဟန်းတို့သည် ထိုည၌ လွန်ပြီးနောက် နံနက်အခါ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူပြီးလျှင် စိတ္တ သူကြွယ်အိမ်သို့ ချဉ်းကပ်၍ ခင်းထားပြီးသော နေရာ၌ ထိုင်နေကြကုန်၏။

ထိုအခါ စိတ္တသူကြွယ်သည် မထေရ်ရဟန်းတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မထေရ်ရဟန်းတို့ကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၍ မထေရ်ကြီးအား ဤစကားကို လျှောက်၏- “မထေရ်ကြီးဘုရား လောကသည် မြဲ၏ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ လောကသည် မမြဲဟူ၍ လည်းကောင်း၊ လောကသည် အဆုံးရှိ၏ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ လောကသည် အဆုံးမရှိဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ထိုအသက်သည် ထိုကိုယ် ပင်တည်း ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အသက်သည် တခြား ကိုယ်သည် တခြားဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်၏ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်းဖြစ် မဖြစ်လည်းမဖြစ်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်းမဟုတ် မဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်ဟူ၍ လည်းကောင်း များသော အပြား ရှိကုန်သော မိစ္ဆာအယူတို့သည် လောက၌ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။

ခြောက်ဆယ့်နှစ်ပါးသော ဤမိစ္ဆာအယူတို့ကိုလည်း ပြဟ္မဇာလသုတ်၌ ဟောတော်မူအပ်ပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ဤအယူတို့သည် အဘယ်တရားရှိသော် ဖြစ်ပါကုန်သနည်း၊ အဘယ်တရား မရှိသော် မဖြစ်ပါကုန်သနည်း” ဟု လျှောက် ၏။

ဤသို့ မေးလျှောက်သော် မထေရ်ကြီးသည် ဆိတ်ဆိတ် နေ၏။ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း စိတ္တသူကြွယ်သည်။ပ။ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း စိတ္တသူကြွယ်သည် မထေရ်ကြီးအား ဤစကားကို လျှောက်၏- “မထေရ်ကြီးဘုရား လောကသည် မြဲ၏ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ လောကသည် မမြဲဟူ၍ လည်းကောင်း၊ လောကသည် အဆုံးရှိ၏ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ လောက သည် အဆုံး မရှိဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ထိုအသက်သည် ထိုကိုယ်ပင်တည်းဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အသက်သည် တခြား ကိုယ်သည် တခြားဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်း ဖြစ်မဖြစ်လည်း မဖြစ် ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်ဟူ၍ လည်းကောင်း များသော အပြားရှိကုန်သော မိစ္ဆာအယူတို့သည် လောက၌ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ခြောက်ဆယ့်နှစ်ပါးသော ဤ မိစ္ဆာအယူတို့ကိုလည်း ပြဟ္မဇာလသုတ်၌ ဟောအပ်ပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ဤအယူတို့သည် အဘယ်တရားရှိသော် ဖြစ်ပါကုန် သနည်း၊ အဘယ်တရား မရှိသော် မဖြစ်ပါကုန်သနည်း” ဟု လျှောက်၏။ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း မထေရ်ကြီးသည် ဆိတ်ဆိတ် နေ၏။

ထိုအခါ အသျှင်ဣသိဒတ္တသည် ထိုရဟန်းသံဃာ၌ အလုံးစုံတို့ အောက်ငယ်သူ ဖြစ်၏။ ထိုအခါ အသျှင်ဣသိဒတ္တ သည် မထေရ်ကြီးအား “အကျွန်ုပ်သည် စိတ္တသူကြွယ်၏ ပြဿနာကို ဖြေဆိုပါအံ့” ဟု လျှောက်၏။ ငါ့သျှင် ဣသိဒတ္တ သင်သည် စိတ္တသူကြွယ်၏ ပြဿနာကို ဖြေလော့ဟု မိန့်ဆို၏။ သူကြွယ်မထေရ် ရဟန်းအား လောကသည် မြဲ၏ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ပ။ များပြားသော မိစ္ဆာအယူ တို့သည် ဖြစ်ပေါ်ပါကုန်၏။ပ။ အသျှင်ဘုရား ဤအယူတို့သည် အဘယ်တရား ရှိသော် ဖြစ်ကုန်သနည်း၊ အဘယ်တရား မရှိသော် မဖြစ်ကုန်သနည်းဟု သင် မေးလျှောက်သည် မဟုတ်လော။ မှန်ပါသည် အသျှင်ဘုရား။

သူကြွယ် လောကသည် မြဲ၏ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ လောကသည် မမြဲဟူ၍ လည်းကောင်း၊ လောကသည် အဆုံးရှိ၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ လောကသည် အဆုံး မရှိဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ထိုအသက်သည် ထိုကိုယ်ပင်တည်း ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အသက်သည် တခြားကိုယ်သည် တခြားဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်းဖြစ် မဖြစ်လည်းမဖြစ်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်ဟူ၍ လည်းကောင်း များပြားသော မိစ္ဆာအယူတို့သည် လောက၌ ဖြစ်ပေါ် ကုန်၏။ ခြောက်ဆယ့် နှစ်ပါးသော ဤမိစ္ဆာအယူတို့ကိုလည်း ပြဟူဇာလသုတ်၌ ဟောအပ်ပါကုန်၏။ သူကြွယ် ဤအယူတို့သည် သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ရှိသော် ဖြစ်ကုန်၏။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ မရှိသော် မဖြစ်ကုန်ဟု (မိန့်ဆို၏)။

အသျှင်ဘုရား အဘယ်သို့လျှင် သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဖြစ်ပါသနည်း။ သူကြွယ် ဤလောက၌ အကြားအမြင် မရှိသော၊ အရိယာတို့ကို မဖူးမြင်ဖူးသော၊ အရိယာတရား၌ မလိမ္မာသော၊ အရိယာတရား၌ မယဉ်ကျေး သော၊ သူတော်ကောင်းတို့ကို မဖူးမြင်ဖူးသော၊ သူတော်ကောင်းတရား၌ မလိမ္မာသော၊ သူတော်ကောင်း တရား၌ မယဉ်ကျေးသော ပုထုဇဉ်သည် ရုပ်ကို အတ္တဟူ၍ ရှု၏။ ရုပ်ရှိသော အတ္တဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ရုပ်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ရုပ်၌ အတ္တဟူ၍ လည်းကောင်း ရှု၏။ ဝေဒနာကို အတ္တဟူ၍ ရှု၏။ပ။ သညာကို။ပ။ သင်္ခါရတို့ကို။ပ။ ဝိညာဏ်ကို အတ္တဟူ၍ ရှု၏။ ဝိညာဏ်ရှိသော အတ္တဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ဝိညာဏ် ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဝိညာဏ်၌ အတ္တဟူ၍ လည်းကောင်း ရှု၏။ သူကြွယ် ဤသို့လျှင် သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

အသျှင်ဘုရား အဘယ်သို့လျှင် သက္ကာယဒိဋ္ဌိ မဖြစ်ပါသနည်း။ သူကြွယ် ဤလောက၌ အကြားအမြင် ရှိသော၊ အရိယာ တို့ကို ဖူးမြင်ဖူးသော၊ အရိယာတရား၌ လိမ္မာသော၊ အရိယာတရား၌ ယဉ်ကျေးသော၊ သူတော်ကောင်းတို့ကို ဖူးမြင်ဖူး သော၊ သူတော်ကောင်းတရား၌ လိမ္မာသော၊ သူတော်ကောင်း တရား၌ ယဉ်ကျေးသော အရိယာတပည့်သည် ရုပ်ကို အတ္တဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ရုပ်ရှိသော အတ္တ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ရုပ်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ရုပ်၌ အတ္တဟူ၍ လည်းကောင်း မရှု။ ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို အတ္တဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဝိညာဏ်ရှိသော အတ္တဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ဝိညာဏ်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဝိညာဏ်၌ အတ္တဟူ၍ လည်းကောင်း မရှု။ သူကြွယ် ဤသို့လျှင် သက္ကာယဒိဋ္ဌိ မဖြစ်ဟု (မိန့်ဆို၏)။

အသျှင်ဘုရား အသျှင်ဣသိဒတ္တသည် အဘယ်အရပ်မှ လာပါသနည်း။ သူကြွယ် အဝန္တီတိုင်းမှ လာခဲ့၏။

အသျှင်ဘုရား အဝန္တီတိုင်း၌ အကျွန်ုပ်တို့ မမြင်ဖူးဘဲ မိတ်ဆွေဖြစ်သည့် ဣသိဒတ္တ အမျိုးကောင်းသားသည် ရဟန်း ပြုနေပါ၏။ ထိုအသျှင်ကို အသျှင်ဘုရား မြင်ဖူးပါသလော။ သူကြွယ် မြင်ဖူး၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအသျှင်သည် ယခုအခါ အဘယ်အရပ်၌ နေပါသနည်း ဟု

မေးလျှောက်သော် အသျှင်ကုသိဒတ္တသည် ဆိတ်ဆိတ်နေ၏။ အသျှင်ဘုရား အသျှင်သည် အကျွန်ုပ်တို့၏ ကုသိဒတ္တပါလော ဟု (လျှောက်၏)။

သူကြွယ် ဟုတ်မှန်၏။ အသျှင်ဘုရား အသျှင်ကုသိဒတ္တသည် မစ္ဆိကာသဏ္ဍာ၌ မွေ့လျော်ပါလော့၊ ဝှေးပင်တောသည် မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိပါ၏။ အကျွန်ုပ်သည် အသျှင်ကုသိဒတ္တအား သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်းသူနာ၏ အထောက်အပံ့ဖြစ်သော ဆေး အသုံးအဆောင်တို့ဖြင့် ကြောင့်ကြပြုပါအံ့ ဟု (လျှောက်၏)။

သူကြွယ် ကောင်းသည်ကို ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ထိုအခါ စိတ္တသူကြွယ်သည် အသျှင်ကုသိဒတ္တ၏ စကားကို အလွန် နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်၍ မထေရ်ရဟန်းတို့ကို မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ဖြင့် ရောင့်ရဲသည့် တိုင်အောင် တားမြစ်သည့် တိုင်အောင် မိမိကိုယ်တိုင် လုပ်ကျွေး၏။ ထို့နောက် ဆွမ်းစားပြီး၍ သပိတ်မှ လက်ကို ဖယ်ပြီးသော အခါ မထေရ်ရဟန်းတို့သည် နေရာမှ ထ၍ ဖဲကြွကုန်၏။ ထိုအခါ အသျှင်မထေရ်ကြီးသည် အသျှင်ကုသိဒတ္တ ကို “ငါ့သျှင်ကုသိဒတ္တ ဤပြဿနာသည် သင်၏ ဉာဏ်၌ ကောင်းစွာ ထင်ပါပေ၏။ ဤပြဿနာသည် ငါ၏ ဉာဏ်၌ မထင်ပေ၊ ကုသိဒတ္တ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ဤသို့ သဘောရှိသော အခြား ပြဿနာ ရောက်လာသော အခါသင်သည်သာလျှင် ဖြေဆိုပါလော့” ဟု ဤစကားကို မိန့်ဆို၏။ ထို့နောက် အသျှင် ကုသိဒတ္တသည် ကျောင်းအိပ်ရာကို သိုမှီးသိမ်းဆည်း၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူဆောင်ပြီးလျှင် တစ်ဖန် ပြန်မလာသော ဖဲသွားခြင်းဖြင့် မစ္ဆိကာသဏ္ဍာမှ ဖဲသွားလေ၏။

တတိယသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၇ - စိတ္တသံယုတ် ===

၄ - မဟာပါဠိဟာရိယသုတ်

၃၄၆။ အခါတစ်ပါး၌ များစွာကုန်သော မထေရ်ရဟန်းတို့သည် မစ္ဆိကာသဏ္ဍာအရပ် ဝှေးပင်တော၌ (သီတင်းသုံး) နေကုန်၏။ ထိုအခါ စိတ္တသူကြွယ်သည် မထေရ်ရဟန်းတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မထေရ်ရဟန်းတို့ကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးလျှင် မထေရ်ရဟန်းတို့အား “အသျှင်ဘုရားတို့ မထေရ် ရဟန်းတို့သည် နက်ဖြန် အလို့ငှါ အကျွန်ုပ်၏ ဆွမ်းကို လက်ခံတော် မူပါကုန်လော့” ဟု လျှောက်၏။ မထေရ် ရဟန်းတို့သည် ဆိတ်ဆိတ် နေခြင်းဖြင့် လက်ခံကုန်၏။ ထိုအခါ စိတ္တသူကြွယ်သည် မထေရ်ရဟန်းတို့၏ လက်ခံခြင်းကို သိ၍ နေရာမှ ထကာ မထေရ်ရဟန်း တို့ကို ရှိခိုးပြီးလျှင် အရိုအသေပြုကာ ဖဲသွားလေ၏။

ထိုအခါ မထေရ်ရဟန်းတို့သည် ထိုည၌လွန်ပြီးနောက် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူပြီးလျှင် စိတ္တသူကြွယ်၏ နွားခြံရှိရာသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၍ ခင်းထားအပ်သော နေရာ၌ ထိုင်နေကုန်၏။ ထိုအခါ စိတ္တသူကြွယ်သည် မထေရ်ရဟန်းတို့ကို မွန်မြတ်သော ထောပတ် နို့ဃနာဖြင့် ရောင့်ရဲသည့် တိုင်အောင် တားမြစ်သည့် တိုင်အောင် မိမိကိုယ်တိုင် လုပ်ကျွေး၏။ ထို့နောက် ဆွမ်းစား ပြီး၍ သပိတ်မှ လက်ကို ဖယ်ပြီးသောအခါ မထေရ် ရဟန်းတို့ သည် နေရာမှ ထလျက် ဖဲကြွကုန်၏။

စိတ္တသူကြွယ်သည်လည်း “အကြွင်းကို စွန့်ကုန်လော့” ဟု မှာကြားပြောဆိုပြီးလျှင် မထေရ်ရဟန်း တို့သို့ နောက်မှ နောက်မှ အစဉ်လိုက်၏။ ထိုအခါ နေ ခြစ်ခြစ်တောက် ပူ၏။ ထိုမထေရ်ရဟန်း တို့သည်လည်း ဘောဇဉ်ကို စားပြီးခါစ သူတို့ကဲ့သို့ တွန့်ဆုတ်လေးလံဘိ သကဲ့သို့သော ကိုယ်ဖြင့် ကြွသွားကြရကုန်၏။

ထိုအခါ အသျှင်မဟာကသည် ထိုရဟန်းသံဃာ၌ အလုံးစုံတို့ အောက်ငယ်သူ ဖြစ်၏။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာကသည် အသျှင်မထေရ်ကြီးကို “အသျှင်မထေရ်ဘုရား လေအေးလည်းတိုက် မိုးလည်းအံ့ မိုးလည်း တစ်ပေါက်ချင်း ရွာခဲ့ပါမူ ကောင်းပါမည်လော” ဟု လျှောက်၏။ ငါ့သျှင်မဟာ လေအေးလည်းတိုက် မိုးလည်းအံ့ မိုးလည်း တစ်ပေါက်ချင်း ရွာခဲ့မူ ကောင်းပေရာ၏ဟု မိန့်ဆို၏။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာကသည် လေအေးလည်းတိုက် မိုးလည်းအံ့ မိုးလည်း တစ်ပေါက်ချင်း ကျနိုင် လောက်သော သဘောရှိသော တန်ခိုးကို ဖန်ဆင်း၏။ ထိုအခါ စိတ္တသူကြွယ်အား “ဤရဟန်းသံဃာ၌ အလုံးစုံတို့အောက် ငယ်သော ရဟန်း၏ တန်ခိုးအာနုဘော်သည် ဤသို့ သဘောရှိ၏” ဟူသော ဤအကြံသည် ဖြစ်၏။ ထို့နောက် အသျှင်မဟာကသည် အရံသို့ ရောက်သော် အသျှင်မထေရ်ကို “အသျှင်မထေရ်ဘုရား ဤမျှဖြင့် သင့်တော်ပြီလော” ဟူသော ဤစကားကို လျှောက်၏။ ငါ့သျှင်မဟာ ကဤမျှဖြင့် သင့်တော်ပြီ၊ ငါ့သျှင်မဟာက ဤမျှဖြင့် ပြုအပ်ပြီ၊ ငါ့သျှင်မဟာက ဤမျှဖြင့် ပူဇော်အပ်ပြီဟု ဆို၏။ ထိုအခါ မထေရ်ရဟန်းတို့သည် နေမြဲတိုင်းသော ကျောင်းသို့ ကြွကုန်၏။ အသျှင်မဟာ ကသည်လည်း မိမိကျောင်းသို့ ကြွ၏။

ထိုအခါ စိတ္တသူကြွယ်သည် အသျှင်မဟာကထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်မဟာကကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် အသျှင်မဟာကအား “အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏။ အကျွန်ုပ်အား အသျှင်မဟာကသည် လူတို့၏ တရား ထက် လွန်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို ပြပါလော့” ဟု လျှောက်၏။ သူကြွယ် သို့ဖြစ်လျှင် သင်သည် အဝင်ဝ၌ အပေါ်ရုံကို ခင်း၍ မြက်စည်းကို ကြံဖြန့်လော့ဟု မိန့်ဆို၏။ “အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု စိတ္တသူကြွယ်သည် အသျှင်မဟာကအား ဝန်ခံ၍ အဝင်ဝ၌ အပေါ်ရုံကို ခင်း၍ မြက်စည်းကို ကြံဖြန့်၏။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာကသည် ကျောင်းသို့ ဝင်ပြီးလျှင် တံခါးကျင် (မင်းတုပ်) ချ၍ သံကောက်ပေါက်မှ လည်းကောင်း၊ တံခါးရွက်ကြားမှ လည်းကောင်း အလျှံထွက်ပြီးလျှင် မြက်တို့ကို လောင်၍ အပေါ်ရုံကို မလောင်စေနိုင်သော သဘောရှိသော တန်ခိုးကို ဖန်ဆင်း၏။ ထိုအခါ စိတ္တသူကြွယ်သည် အပေါ်ရုံကို ခါ၍ ထိတ်လန့်လျက် ကြက်သီးမွေးညင်း ထခြင်းရှိသည် ဖြစ်၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်၏။

ထိုအခါ အသျှင်မဟာကသည် ကျောင်းမှ ထွက်ပြီးလျှင် စိတ္တသူကြွယ်ကို “သူကြွယ် ဤမျှဖြင့် သင့်တော်ပြီလော” ဟူသော ဤစကားကို ဆို၏။ အသျှင်မဟာက ဤမျှဖြင့် သင့်တော်ပါပြီ၊ အသျှင်မဟာက ဤမျှဖြင့် ပြုအပ်ပါပြီ၊ အသျှင် မဟာက ဤမျှဖြင့် ပူဇော်အပ်ပါပြီ၊ အသျှင်မဟာကသည် မစ္ဆိကာသဏ္ဍ၌ မွေ့လျော်ပါလော့၊ ဝေးပင်တောသည် မွေ့လျော် ဖွယ်ရှိပါ၏။ အကျွန်ုပ်သည် အသျှင်မဟာကအား သင်္ကန်းဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံးအဆောင် တို့ဖြင့် ကြောင့်ကြပြုပါအံ့။ သူကြွယ် ကောင်းသည်ကို ဆိုအပ်၏ဟု မိန့်ဆို၏။ ထိုနောက် အသျှင်မဟာကသည် ကျောင်း အိပ်ရာကို သိုမှီး သိမ်းဆည်း၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူလျက် တစ်ဖန် ပြန်မလာသော ဖဲသွားခြင်းဖြင့် မစ္ဆိကာသဏ္ဍမှ ဖဲသွားလေ၏။

စတုတ္ထသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၇ - စိတ္တသံယုတ် ===

၅ - ပဌမ ကာမဘူသုတ်

၃၄၇။ အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်ကာမဘူသည် မစ္ဆိကာသဏ္ဍာအရပ် ဝေးပင်တော၌ (သီတင်းသုံး) နေ၏။ ထိုအခါ စိတ္တ သူကြွယ်သည် အသျှင်ကာမဘူထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်ကာမဘူကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော စိတ္တသူကြွယ်အား အသျှင်ကာမဘူသည် “သူကြွယ် မြတ်စွာဘုရားသည်-

‘အပြစ်ကင်းသော အစိတ်အပိုင်းရှိသော ဖြူသော အမိုးရှိသော တစ်ခုသော အကန့်ရှိသော ရထားသည် လည်၏။ ဆင်းရဲခြင်း ကင်းလျက် အယဉ်ကို ဖြတ်ပြီးလျှင် အနှောင်အဖွဲ့ မရှိမူ၍ လာနေသူကို ရှုလော့’ ဟု ဤဂါထာကို ဟောတော်မူ၏။

သူကြွယ် အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောအပ်သော ဤစကား၏ အနက်ကို အကျယ်အားဖြင့် အဘယ်သို့ မှတ်သင့်ပါ သနည်း” ဟု မိန့်၏။ အသျှင်ဘုရား ဤစကားကို မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်ပါသလော၊ သူကြွယ်ဟောအပ်သည် မှန်၏။ အသျှင်ဘုရား သို့ဖြစ်လျှင် ထိုစကား၏ အနက်ကို ဆင်ခြင်ရန် တစ်ခဏမျှ ဆိုင်းငံ့ပါလော့။ ထိုအခါ စိတ္တသူကြွယ်သည် တစ်ခဏမျှ ဆိတ်ဆိတ် နေ၍ အသျှင်ကာမဘူအား ဤစကားကို လျှောက်၏-

အသျှင်ဘုရား “အပြစ်ကင်းသော အစိတ်အပိုင်း” ဟူသော ဤအမည်သည် သီလတို့၏ အမည်ပါတည်း။ အသျှင်ဘုရား “ဖြူသော အမိုး” ဟူသော ဤအမည်သည် လွတ်မြောက်ခြင်း အရဟတ္တဖိုလ်၏ အမည်ပါတည်း။ အသျှင်ဘုရား “တစ်ခုသော အကန့်” ဟူသော ဤအမည်သည် သတိ၏ အမည်ပါတည်း။ အသျှင်ဘုရား “လည်၏” ဟူသော ဤအမည် သည် ရှေ့သို့ တက်ခြင်း နောက်သို့ ဆုတ်ခြင်း၏ အမည်ပါတည်း။ အသျှင်ဘုရား “ရထား” ဟူသော ဤအမည်သည် မိဘတို့၏ သုက်သွေးကို မှီ၍ ဖြစ်သော ထမင်း မုယောမုန့်တို့ဖြင့် ကြီးပွားရသော မမြဲခြင်း လိမ်းကျံပေးရခြင်း နှိပ်နယ် ပေးရခြင်း ပြိုကွဲပျက်စီးခြင်း သဘောရှိသော မဟာဘုတ်လေးပါးကို မှီသော ဤခန္ဓာကိုယ်၏ အမည်ပါတည်း။

အသျှင်ဘုရား စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’သည် ဆင်းရဲတည်း။ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ သည် ဆင်းရဲတည်း။ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ သည် ဆင်းရဲတည်း။ ထိုဆင်းရဲတို့သည် အာသဝေါ ကုန်ပြီးဖြစ်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား ပယ်အပ်ကုန်ပြီ၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီးကုန်ပြီ၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးကုန်ပြီ၊ အသစ် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးကုန်ပြီ၊ နောင်အခါ ဖြစ်ခြင်း သဘော မရှိကုန်။ ထို့ကြောင့် အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကို “ဆင်းရဲခြင်း မရှိသူ” ဟု ဆိုအပ်၏။

အသျှင်ဘုရား “လာနေသူ” ဟူသော ဤအမည်သည် ရဟန္တာ၏ အမည်ပါတည်း။ အသျှင်ဘုရား “အယဉ်” ဟူသော ဤအမည်သည် တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ ၏ အမည်ပါတည်း။ ထိုတပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ သည် အာသဝေါ ကုန်ပြီးဖြစ်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား ပယ်အပ်ကုန်ပြီ၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီးကုန်ပြီ၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးကုန်ပြီ၊ အသစ်မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးကုန်ပြီ၊ နောင်အခါ ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိကုန်။ ထို့ကြောင့် အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကို “အယဉ်ကို ဖြတ်ပြီးသူ” ဟု ဆိုအပ်၏။

အသျှင်ဘုရား စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ သည် အနှောင်အဖွဲ့တည်း။ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ သည် အနှောင်အဖွဲ့တည်း။ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ သည် အနှောင်အဖွဲ့တည်း။ ထိုအနှောင်အဖွဲ့တို့သည် အာသဝေါ ကုန်ပြီးဖြစ်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား ပယ်အပ်ကုန်ပြီ၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီးကုန်ပြီ၊

နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးကုန်ပြီ၊ အသစ် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးကုန်ပြီ၊ နောင်အခါဖြစ်ခြင်း သဘော မရှိကုန်။ ထို့ကြောင့် အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကို “အယဉ်ကို ဖြတ်ပြီးသူ” ဟု ဆိုအပ်၏။

အသျှင်ဘုရား စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ သည် အနှောင်အဖွဲ့တည်း၊ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ သည် အနှောင်အဖွဲ့တည်း၊ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ သည် အနှောင်အဖွဲ့တည်း။ ထိုအနှောင်အဖွဲ့တို့သည် အာသဝေါကုန်ပြီး ဖြစ်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား ပယ်အပ်ကုန်ပြီ၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီးကုန်ပြီ၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးကုန်ပြီ၊ အသစ်မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးကုန်ပြီ၊ နောင်အခါ ဖြစ်ခြင်း သဘော မရှိကုန်။ ထို့ကြောင့် အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကို “အနှောင်အဖွဲ့ မရှိသူ” ဟု ဆိုအပ်၏။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည်-

“အပြစ်ကင်းသော အစိတ်အပိုင်းရှိသော ဖြူသော အမိုးရှိသော တစ်ခုသော အကန့်ရှိသော ရထားသည် လည်၏။ ဆင်းရဲခြင်း ကင်းလျက် အယဉ်ကို ဖြတ်ပြီးလျှင် အနှောင်အဖွဲ့ မရှိမှု၍ လာနေသူကို ရှုလော့” ဟူသော ယင်းစကားကို ဟောတော်မူအပ်ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောအပ်သော ဤစကား၏ အနက်ကို အကျယ်အားဖြင့် ဤသို့ သိပါ၏ဟု လျှောက်၏။ သူကြွယ် နက်နဲသော ဘုရားစကားတော်၌ ပညာမျက်စိကို ဆောင်နိုင်ပေရကား သင့်အား အရတော်ပေစွ တကား၊ ကောင်းစွာ ရအပ်ပေစွတကား ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၇ - စိတ္တသံယုတ် ===

၆ - ဒုတိယ ကာမဘူသုတ်

၃၄၈။ အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်ကာမဘူသည် မစ္ဆိကာသဏ္ဍာအရပ် ဝေးပင်တော၌ (သီတင်းသုံး) နေ၏။ ထိုအခါ စိတ္တသူကြွယ်သည် အသျှင်ကာမဘူထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် “အသျှင်ဘုရား သင်္ခါရတို့သည် အဘယ်မျှတို့နည်း” ဟု လျှောက်၏။ သူကြွယ် သင်္ခါရတို့သည် ကာယသင်္ခါရ၊ ဝစီသင်္ခါရ၊ စိတ္တသင်္ခါရဟု သုံးပါးတို့တည်း။ “အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု စိတ္တသူကြွယ်သည် အသျှင်ကာမဘူ၏ စကားကို အလွန် နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်၍ အသျှင်ကာမဘူအား ပြဿနာကို ထပ်မံမေးလျှောက် ပြန်၏- “အသျှင်ဘုရား အဘယ်သည် ကာယသင်္ခါရ ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်သည် ဝစီသင်္ခါရဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်သည် စိတ္တသင်္ခါရဖြစ်သနည်း”။ သူကြွယ် ထွက်သက် ဝင်သက် တို့သည် ကာယသင်္ခါရတည်း၊ ဝိတက် ဝိစာရတို့သည် ဝစီသင်္ခါရတည်း၊ သညာဝေဒနာတို့သည် စိတ္တသင်္ခါရတည်း ဟု မိန့်ဆို၏။

အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီဟု စိတ္တသူကြွယ်သည်။ပ။ ပြဿနာကို ထပ်မံမေးလျှောက်ပြန်၏။

“အသျှင်ဘုရား အဘယ်ကြောင့် ထွက်သက်ဝင်သက်တို့သည် ကာယသင်္ခါရမည်ပါသနည်း၊ အဘယ်ကြောင့် ဝိတက် ဝိစာရတို့သည် ဝစီသင်္ခါရမည်ပါသနည်း၊ အဘယ်ကြောင့် သညာဝေဒနာ တို့သည် စိတ္တသင်္ခါရမည်ပါသနည်း” ဟု လျှောက်၏။ သူကြွယ် ထွက်သက်ဝင်သက်တို့သည် ကိုယ်၌

မို့ကုန်၏။ ထိုတရားတို့သည် ကိုယ်နှင့် စပ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထွက်သက် ဝင်သက်တို့သည် ကာယသင်္ခါရမည်ပေ၏။ သူ့ကြွယ်ရေးဦးစွာ ကြံစည်၍ သုံးသပ်၍ နောက်မှ စကားကို မြွက်ဆို၏။ ထို့ကြောင့် ဝိတက် ဝိစာရတို့သည် ဝစီသင်္ခါရမည်ပေ၏။ မှတ်သားမှု ‘သညာ’ သည် လည်းကောင်း၊ ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ သည် လည်းကောင်း စိတ်၌ မှီ၏။ ထိုတရားတို့သည် စိတ်နှင့်စပ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် သညာဝေဒနာတို့ သည် စိတ္တသင်္ခါရမည်ပေ၏။

ကောင်းပါပြီ။ပ။ “အသျှင်ဘုရား အဘယ်သို့လျှင် သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်မှု နိရောဓသမာပတ်သည် ဖြစ်သနည်း” ဟု ထပ်မံလျှောက်ပြန်၏။ သူ့ကြွယ် သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်သော ရဟန်းအား “ငါသည် သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်အံ့” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “ငါသည် သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်၏” ဟူ၍ လည်း ကောင်း၊ “ငါသည် သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ပြီ” ဟူ၍ လည်းကောင်း ဤသို့ စိတ် မဖြစ်။ စင်စစ်သော်ကား ထိုနိရောဓ သမာပတ်ကို ဝင်စားသော ရဟန်းအား သညာဝေဒနာတို့ ချုပ်ရန် အလို့ငှါ ရှေးရှု ဆောင်နိုင် လောက်သော စိတ်ကို ရှေးမဆွကပင် ပွားပြီး ဖြစ်၏။

ကောင်းပါပြီ။ပ။ “အသျှင်ဘုရား သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်သော ရဟန်းအား အဘယ်တရားတို့သည် ရှေးဦးစွာ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ပါကုန်သနည်း။ ကာယသင်္ခါရလော၊ သို့မဟုတ် ဝစီသင်္ခါရလော၊ သို့မဟုတ် စိတ္တသင်္ခါရလော” ဟု ပြဿနာကို ထပ်မံမေးလျှောက်ပြန်၏။ သူ့ကြွယ်သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်သော ရဟန်းအား ဝစီသင်္ခါရသည် ရှေးဦးစွာ ချုပ်၏။ ထို့နောက် ကာယသင်္ခါရ ချုပ်၏။ ထို့နောက် စိတ္တသင်္ခါရ ချုပ်၏။

ကောင်းပါပြီ။ပ။ “အသျှင်ဘုရား သေသော ဘဝတစ်ပါးသို့ ပြောင်းသွားသော သူ (လူသေကောင်) နှင့်သညာဝေဒနာ တို့၏ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်သော (နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားသော) ရဟန်းတို့၏ ထူးခြားခြင်းကား အဘယ်ပါနည်း” ဟု ပြဿနာကို ထပ်မံ မေးလျှောက်ပြန်၏။ သူ့ကြွယ် သေသော ဘဝတစ်ပါးသို့ ပြောင်းသွားသော သူ (လူသေကောင်) အား ကာယသင်္ခါရ၊ ဝစီသင်္ခါရ၊ စိတ္တသင်္ခါရ ချုပ်ငြိမ်း၏။ အသက်သည် ကုန်၏။ အငွေ (ကမ္မဇတေဇော)သည် ငြိမ်း၏။ ဣန္ဒြေတို့ သည် ပျက်စီးကုန်၏။ သူ့ကြွယ် သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်သော (နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားသော) ရဟန်း အားမူ ကာယသင်္ခါရ၊ ဝစီသင်္ခါရ၊ စိတ္တသင်္ခါရ ချုပ်ငြိမ်း၏။ အသက်သည် မကုန်၊ အငွေသည် မငြိမ်း၊ ဣန္ဒြေတို့သည် အလွန်ကြည်လင်ကုန်၏။ သူ့ကြွယ် သေသော ဘဝတစ်ပါးသို့ ပြောင်းသွားသော သူ(လူသေကောင်)နှင့် သညာဝေဒနာ တို့၏ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်သော (နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားသော) ရဟန်းတို့၏ ထူးခြားခြင်းကား ဤသည်ပင်တည်း။

ကောင်းပါပြီ။ပ။ “အသျှင်ဘုရား အဘယ်သို့လျှင် သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်မှု နိရောဓသမာပတ်မှ ထပါသနည်း” ဟု ပြဿနာကို ထပ်မံ မေးလျှောက်ပြန်၏။ သူ့ကြွယ် သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်မှု နိရောဓသမာပတ်မှ ထသော ရဟန်းအား “ငါသည် သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်မှု နိရောဓသမာပတ်မှ ထအံ့” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “ငါသည် သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်မှု နိရောဓသမာပတ်မှ ထ၏” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “ငါသည် သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်မှု နိရောဓသမာပတ်မှ ထပြီ” ဟူ၍ လည်းကောင်း ဤသို့ စိတ်မဖြစ်။ စင်စစ်သော်ကား ထိုနိရောဓသမာပတ်မှ ထသော ရဟန်းအား သညာဝေဒနာတို့ ချုပ်ရာ နိရောဓသမာပတ်မှ ထရန် အလို့ငှါ ရှေးရှု ဆောင်နိုင်လောက်သော စိတ်ကို ရှေးမဆွကပင် ပွားပြီး ဖြစ်၏။

ကောင်းပါပြီ။ပ။ “အသျှင်ဘုရား သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်မှု နိရောဓသမာပတ်မှ ထသော ရဟန်းအား အဘယ်တရား တို့သည် ရှေးဦးစွာ ဖြစ်ပါသနည်း။ ကာယသင်္ခါရသည်ပင် ရှေးဦးစွာ ဖြစ်ပါသလော၊ ဝစီသင်္ခါရသည်ပင် ရှေးဦးစွာ ဖြစ်ပါသလော၊ စိတ္တသင်္ခါရသည်ပင် ရှေးဦးစွာ ဖြစ်ပါသလော” ဟု ပြဿနာကို ထပ်မံ မေးလျှောက်ပြန်၏။ သူ့ကြွယ် သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်မှု

နိရောဓသမာပတ်မှ ထသော ရဟန်းအား စိတ္တသင်္ခါရသည် ရှေးဦးစွာ ဖြစ်၏။ ထို့နောက် ကာယ သင်္ခါရသည် ဖြစ်၏။ ထို့နောက် ဝစီသင်္ခါရသည် ဖြစ်၏။

ကောင်းပါပြီ။ပ။ “အသျှင်ဘုရား သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်မှု နိရောဓသမာပတ်မှ ထသော ရဟန်းကို အဘယ်မျှသော တွေ့ထိမှု ‘ဖဿ’ တို့သည် တွေ့ထိပါကုန်သနည်း” ဟု ပြဿနာကို ထပ်မံ မေးလျှောက်ပြန်၏။ သူ့ကြွယ် သညာဝေဒနာတို့ ၏ ချုပ်မှု နိရောဓသမာပတ်မှ ထသော ရဟန်းကို သုညတဖဿ၊ အနိမိတ္တဖဿ၊ အပုဏိဟိတဖဿဟူ၍ သုံးပါးကုန်သော တွေ့ထိခြင်း ‘ဖဿ’ တို့သည် တွေ့ထိကုန်၏။

ကောင်းပါပြီ။ပ။ “အသျှင်ဘုရား သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်မှု နိရောဓသမာပတ်မှ ထသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် အဘယ်သို့ ညွတ်ပါသနည်း၊ အဘယ်သို့ ကိုင်းပါသနည်း၊ အဘယ်သို့ ရှိုင်းပါသနည်း” ဟု ပြဿနာကို ထပ်မံမေးလျှောက် ပြန်၏။ သူ့ကြွယ် သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်မှု နိရောဓသမာပတ်မှ ထသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် ဆိတ်ငြိမ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ညွတ်၏။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ကိုင်း၏။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရှိုင်း၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီဟု စိတ္တသူကြွယ်သည် အသျှင်ကာမဘူ၏ စကားကို အလွန် နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်လျက် အသျှင်ကာမဘူအား ပြဿနာကို ထပ်မံမေးလျှောက်၏။ အသျှင်ဘုရား သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ နိရောဓသမာပတ် အား အဘယ်မျှသော တရားတို့သည် များစွာ ကျေးဇူးပြုကုန်သနည်း။ သူ့ကြွယ် အမှန်အားဖြင့် ရှေးဦးစွာ မေးသင့်သော စကားကို ယခုမှ မေးဘိ၏။ သို့သော်လည်း သင့်အား ငါသည် ဖြေဆိုအံ့။ သူ့ကြွယ် သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်မှု နိရောဓ သမာပတ်အား သမထဝိပဿနာဟု ဆိုအပ်သော တရားနှစ်ပါးတို့သည် များစွာ ကျေးဇူးပြုကုန်၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၇ - စိတ္တသံယုတ် ===

၇ - ဂေါဒတ္တသုတ်

၃၄၉။ အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်ဂေါဒတ္တသည် မစ္ဆိကာသဏ္ဍာအရပ် ဝေးပင်တော၌ (သီတင်းသုံး) နေ၏။ ထိုအခါ စိတ္တ သူကြွယ်သည် အသျှင်ဂေါဒတ္တထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်ဂေါဒတ္တကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏။ အသျှင် ဂေါဒတ္တသည် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော စိတ္တသူကြွယ်အား “သူကြွယ် အပုဏ္ဏမည်သော စိတ်၏ လွတ်မြောက်မှု၊ အာကိစ္ဆညာမည်သော စိတ်၏ လွတ်မြောက်မှု၊ အနိမိတ္တမည်သော စိတ်၏ လွတ်မြောက်မှု၊ ဤတရားတို့သည် အနက်ထူး သဒ္ဓါထူး ရှိကုန်သလော၊ သို့မဟုတ် အနက်တူ၍ သဒ္ဓါသာလျှင် ထူးသလော” ဟု မိန့်ဆို၏။ အသျှင်ဘုရား အကြောင်း ပရိယာယ်သည် ရှိ၏။ ယင်းအကြောင်း ပရိယာယ်ကို စွဲ၍ ဤတရားတို့သည် အနက်လည်း ထူးကုန်၏။ သဒ္ဓါလည်း ထူးကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား အကြောင်းပရိယာယ်သည် ရှိ၏။ ယင်းအကြောင်း ပရိယာယ်ကို စွဲ၍ ဤတရားတို့ သည် အနက်တူ၍ သဒ္ဓါသာလျှင် ထူးကုန်၏။

အသျှင်ဘုရား ယင်းအကြောင်း ပရိယာယ်ကို စွဲ၍ ဤတရားတို့သည် အနက်လည်း ထူးကုန်၏။ သဒ္ဒါလည်း ထူးကုန် ၏ဟူသော အကြောင်းကား အဘယ်နည်း။ အသျှင်ဘုရား ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ချမ်းသာစေလိုခြင်း မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် တစ်ခုသော အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ သုံးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ လေးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ဤနည်းဖြင့် အထက် အောက် ဖီလာ အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာတို့၌ ရှိသော သတ္တဝါ အားလုံးကို မိမိနှင့် အတူပြု၍ သတ္တဝါအားလုံး ပါဝင်သော သတ္တလောကကို ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည် မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိငြင်ခြင်း မရှိသော မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ သနားခြင်း ‘ကရုဏာ’ နှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့်။ပ။ ဝမ်းမြောက်ခြင်း ‘မုဒိတာ’ နှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့်။ပ။ လျစ်လျူရှုခြင်း ‘ဥပေက္ခာ’ နှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် တစ်ခုသော အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ သုံးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ လေးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ဤနည်းဖြင့် အထက် အောက် ဖီလာ အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာတို့၌ ရှိသော သတ္တဝါ အားလုံးကို မိမိနှင့် အတူပြု၍ သတ္တဝါအားလုံး ပါဝင်သော သတ္တလောကကို ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည် မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိငြင်ခြင်း မရှိသော လျစ်လျူရှုခြင်း ‘ဥပေက္ခာ’ နှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ အသျှင်ဘုရား ဤသည်ကို အပူမာဏ မည်သော စိတ်၏ လွတ်မြောက်ခြင်းဟု ဆိုအပ်၏။

အသျှင်ဘုရား အာကိဉ္ဇညာမည်သော စိတ်၏ လွတ်မြောက်ခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း။ အသျှင်ဘုရား ဤသာသနာ တော်၌ ရဟန်းသည် ဝိညာဏဉ္ဇာယတနဈာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ “စိုးစဉ်းမျှမရှိ” ဟု စီးဖြန်းလျက် အာကိဉ္ဇညာယတန ဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ အသျှင်ဘုရား ဤသည်ကို အာကိဉ္ဇညာမည်သော စိတ်၏ လွတ်မြောက်ခြင်းဟု ဆိုအပ်၏။

အသျှင်ဘုရား သုညတမည်သော စိတ်၏ လွတ်မြောက်ခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း။ အသျှင်ဘုရား ဤသာသနာတော် ၌ ရဟန်းသည် တောသို့ ကပ်၍ ဖြစ်စေ၊ သစ်ပင်ရင်းသို့ ကပ်၍ ဖြစ်စေ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့ ကပ်၍ ဖြစ်စေ “ ဤတရားကား အတ္တမှ လည်းကောင်း၊ အတ္တနိယမှ လည်းကောင်း ဆိတ်သုဉ်း၏” ဟု ဆင်ခြင်၏။ အသျှင်ဘုရား ဤသည် ကို သုညတမည်သော စိတ်၏ လွတ်မြောက်ခြင်းဟု ဆိုအပ်၏။

အသျှင်ဘုရား အနိမိတ္တမည်သော စိတ်၏ လွတ်မြောက်ခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း။ အသျှင်ဘုရား ဤသာသနာတော် ၌ ရဟန်းသည် အလုံးစုံသော နိစ္စနိမိတ်စသည်တို့ကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် နိစ္စနိမိတ်စသည် မရှိသော စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်းသို့ ကပ်ရောက်ဝင်စား၍ နေ၏။ အသျှင်ဘုရား ဤသည်ကို အနိမိတ္တမည်သော စိတ်၏ လွတ်မြောက်ခြင်း ဟု ဆိုအပ်၏။ အသျှင်ဘုရား ယင်းအကြောင်း ပရိယာယ်ကို စွဲ၍ ဤတရားတို့သည် အနက်လည်းထူး သဒ္ဒါလည်းထူး ကုန်၏ ဟူသော အကြောင်း ပရိယာယ်ကား ဤသည်ပင်တည်း။

အသျှင်ဘုရား ယင်းအကြောင်း ပရိယာယ်ကို စွဲ၍ ဤတရားတို့သည် အနက်တူ၍ သဒ္ဒါသာလျှင် ထူး၏ဟူသော အကြောင်း ပရိယာယ်သည် အဘယ်ပါနည်း။ အသျှင်ဘုရား စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ သည် ပမာဏကို ပြုတတ်၏။ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ သည် ပမာဏကို ပြုတတ်၏။ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ သည် ပမာဏကို ပြုတတ်၏။ ထိုတရားတို့သည် အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား ပယ်အပ်ကုန်ပြီ၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီးကုန်ပြီ၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးကုန်ပြီ၊ အသစ် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးကုန်ပြီ၊ နောင်အခါ ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိကုန်။ အသျှင်ဘုရား ပမာဏမရှိကုန်သော စိတ်၏ လွတ်မြောက်ခြင်းဟူသမျှတို့ထက် မပျက်စီးသော စိတ်၏လွတ်မြောက်ခြင်းကို အမြတ်ဆုံးဟု ဆိုအပ်၏။ ထိုမပျက်စီးသော စိတ်၏ လွတ်မြောက်ခြင်းသည်ကား စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ မှ ဆိတ်သုဉ်း၏။ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ မှ ဆိတ်သုဉ်း၏။ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ မှဆိတ်သုဉ်း၏။

အသျှင်ဘုရား စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ သည် ကြောင့်ကြမှုတည်း၊ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ သည် ကြောင့်ကြမှုတည်း၊ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ သည် ကြောင့်ကြမှုတည်း။ ထိုတရားတို့သည် အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား ပယ်အပ်ကုန်ပြီ၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီးကုန်ပြီ၊ နှုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးကုန်ပြီ၊ အသစ်မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးကုန်ပြီ၊ နောင်အခါ ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိကုန်။ အသျှင်ဘုရား ကြောင့်ကြ မရှိကုန်သော စိတ်၏ လွတ်မြောက်ခြင်းဟူသမျှတို့ထက် မပျက်စီးသော စိတ်၏ လွတ်မြောက်ခြင်းကို အမြတ်ဆုံးဟု ဆိုအပ်၏။ ထိုမပျက်စီးသော စိတ်၏ လွတ်မြောက်ခြင်းသည် ကား စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ မှ ဆိတ်သုဉ်း၏။ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ မှ ဆိတ်သုဉ်း၏။ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ မှ ဆိတ်သုဉ်း၏။

အသျှင်ဘုရား စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’သည် နိစ္စနိမိတ် စသည်ကို ပြုတတ်၏။ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ သည် နိစ္စနိမိတ် စသည်ကို ပြုတတ်၏။ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ သည် နိစ္စနိမိတ်စသည်ကို ပြုတတ်၏။ ထိုတရားတို့သည် အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား ပယ်အပ်ကုန်ပြီ၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီးကုန်ပြီ၊ နှုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးကုန်ပြီ၊ အသစ် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးကုန်ပြီ၊ နောင်အခါ ဖြစ်ခြင်း သဘောမရှိကုန်။ အသျှင်ဘုရား နိစ္စနိမိတ်စသည် မရှိကုန်သော စိတ်၏ လွတ်မြောက်ခြင်းဟူသမျှတို့ထက် မပျက်စီးသော စိတ်၏ လွတ်မြောက်ခြင်းကို အမြတ်ဆုံးဟု ဆိုအပ်၏။ ထိုမပျက်စီးသော စိတ်၏ လွတ်မြောက်ခြင်းသည်ကား စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ မှ ဆိတ်သုဉ်း၏။ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ မှ ဆိတ်သုဉ်း ၏။ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ မှ ဆိတ်သုဉ်း၏။

အသျှင်ဘုရား ယင်းအကြောင်း ပရိယာယ်ကို စွဲ၍ ဤတရားတို့သည် အနက်တူ၍ သဒ္ဒါသာလျှင် ထူး၏ဟူသော အကြောင်း ပရိယာယ်ကား ဤသည်ပင်တည်းဟု လျှောက်၏။ သူကြွယ် အကြင် နက်နဲသော ဘုရားစကားတော်၌ ပညာ မျက်စိကို ဆောင်နိုင်ပေရကား သင့်အား အရတော်ပေစွတကား၊ ကောင်းစွာ ရအပ်ပေစွတကား ဟု (မိန့်ဆို၏)။

သတ္တမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၇ - စိတ္တသံယုတ် ===

၈ - နိဂဏ္ဌနာဋပုတ္တသုတ်

၃၅၀။ ထိုအခါ၌ နိဂဏ္ဌနာဋပုတ္တသည် များစွာသော တက္ကတွန်းပရိသတ်နှင့်အတူ မစ္ဆိကာသဏ္ဌာ အရပ်သို့ ရောက်လာ၏။ စိတ္တသူကြွယ်သည် “နိဂဏ္ဌနာဋပုတ္တသည် များစွာသော တက္ကတွန်း ပရိသတ်နှင့် အတူ မစ္ဆိကာသဏ္ဌာအရပ်သို့ ရောက်လာသတတ်” ဟု ကြားလေ၏။ ထိုအခါ စိတ္တသူကြွယ် သည် များစွာသော ဥပါသကာတို့နှင့် အတူ နိဂဏ္ဌနာဋ ပုတ္တထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ နိဂဏ္ဌနာဋပုတ္တနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆိုပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော စိတ္တသူကြွယ်အား နိဂဏ္ဌနာဋပုတ္တသည် “သူကြွယ် သင်သည် ရဟန်း ဂေါတမအား ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ သုံးသပ်မှု ‘ဝိစာရ’ မရှိသော တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ သည် ရှိ၏။ ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ သုံးသပ်မှု ‘ဝိစာရ’ တို့၏ ချုပ်ခြင်းသည် ရှိ၏ဟု ယုံကြည်သလောဟု ပြောဆို၏။ အသျှင် အကျွန်ုပ်သည် ဤသာသနာ တော်၌ ကြံစည် မှု ‘ဝိတက်’ သုံးသပ်မှု ‘ဝိစာရ’ မရှိသော တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ သည် ရှိ၏။ ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ သုံးသပ်မှု ‘ဝိစာရ’ တို့၏ ချုပ်ခြင်းသည် ရှိ၏” ဟု မြတ်စွာဘုရားအား ယုံကြည်ခြင်း ‘သဒ္ဓါ’ ဖြင့် ဆည်းကပ်သည် မဟုတ်ပါ ဟု ဆို၏။

ဤသို့ ဆိုသော် နိဂဏ္ဌနာဋပုတ္တသည် မော်ကြည့်၍ ဤသို့ ပြောဆို၏- “အသျှင်တို့ ဤသူကို ရှုကုန်လော့၊ ဤစိတ္တ သူကြွယ်သည် အလွန်လျှင် ဖြောင့်မတ်သူတည်း၊ ဤစိတ္တသူကြွယ်သည် အလွန်လျှင် မစဉ်းလဲသူတည်း၊ ဤစိတ္တသူကြွယ် သည် အလွန်လျှင် မလှည့်ဖြားသူတည်း။ ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ သုံးသပ်မှု ‘ဝိစာရ’ တို့ကို ချုပ်စေသင့်၏ဟု မှတ်ထင်သူသည် လေကို ပိုက်ကွန်ဖြင့် တားမြစ်သင့်၏ဟု သော်လည်း မှတ်ထင်ရာ၏။ ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ သုံးသပ်မှု ‘ဝိစာရ’ တို့ကို ချုပ်စေသင့်၏ဟု မှတ်ထင်သူ သည် မိမိ၏လက်ဆုပ်ဖြင့် ဂင်္ဂါမြစ်ရေအလျှင်ကို ပိတ်သင့်၏ ဟုသော်လည်း မှတ်ထင်ရာ၏” ဟု ဆို၏။

အသျှင်ဘုရား ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ဉာဏ်နှင့် သဒ္ဓါ နှစ်ပါးတို့တွင် အဘယ်က သာ၍ မြတ်သနည်း ဟု မေး၏။ သူကြွယ် သဒ္ဓါထက် ဉာဏ်သာလျှင် သာ၍ မြတ်၏ ဟု ပြောဆို၏။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် အလိုရှိတိုင်းသာလျှင် ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ် တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ နှင့်တကွဖြစ်သော သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ နှင့်တကွဖြစ်သော နိဝရဏ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် အလိုရှိတိုင်းသာလျှင် ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ နှင့်တကွ ဖြစ်သော သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ နှင့်တကွ ဖြစ်သော နိဝရဏ ကင်းဆိတ်ခြင်း ကြောင့်ပ။ ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ် သည် အလိုရှိတိုင်းသာလျှင် နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ကိုလည်း စက်ဆုပ်ခြင်းကြောင့်ပ။ တတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် အလိုရှိတိုင်း သာလျှင် ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ကိုလည်း ပယ်ခြင်းကြောင့်ပ။ စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။

အသျှင်ဘုရား ဤသို့သိသော ဤသို့မြင်သော ထိုအကျွန်ုပ်သည် အခြားသော အဘယ် သမဏအားသော် လည်းကောင်း၊ အဘယ် ဗြာဟ္မဏအားသော် လည်းကောင်း ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ သုံးသပ်ဆင်ခြင်မှု ‘ဝိစာရ’ တို့၏ ချုပ်ခြင်းသည် ရှိ၏ဟု ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’ တရားဖြင့် မချဉ်းကပ်ဘဲ ရှိပါအံ့နည်း ဟု (ဆို၏)။

ဤသို့ ဆိုသော် နိဂဏ္ဌနာဋပုတ္တသည် မိမိပရိသတ်ကို စောင်းငဲ့ကြည့်၍ “အသျှင်တို့ ဤသူကို ရှုကုန်လော့၊ ဤစိတ္တ သူကြွယ်သည် အလွန်လျှင် မဖြောင့်မတ်သူတည်း၊ ဤစိတ္တသူကြွယ်သည် အလွန်လျှင် စဉ်းလဲသူတည်း၊ ဤစိတ္တသူကြွယ်သည် အလွန်လျှင် လှည့်ဖြားသူတည်း” ဟု ဆို၏။

အသျှင် ယခုအခါ၌ ပင်လျှင်လည်း “အသျှင်တို့ ဤသူကို ရှုကုန်လော့၊ ဤစိတ္တသူကြွယ်သည် အလွန်လျှင် ဖြောင့်မတ် သူတည်း၊ ဤစိတ္တသူကြွယ်သည် အလွန်လျှင် မစဉ်းလဲသူတည်း၊ ဤစိတ္တသူကြွယ် သည် အလွန်လျှင် မလှည့်ဖြားသူတည်း” ဟု ဆိုအပ်သည်ကို အကျွန်ုပ်တို့ သိရပါကုန်၏။ အသျှင် ယခုအခါ၌ ပင်လျှင်လည်း “အသျှင်တို့ ဤသူကို ရှုကုန်လော့၊ ဤစိတ္တသူကြွယ်သည် အလွန်လျှင် မဖြောင့်မတ်သူတည်း၊ ဤစိတ္တသူကြွယ်သည် အလွန်လျှင် စဉ်းလဲသူတည်း၊ ဤစိတ္တ သူကြွယ်သည် အလွန်လျှင် လှည့်ဖြားသူတည်း” ဟု ဆိုအပ်သည်ကို အကျွန်ုပ်တို့ သိရပါကုန်၏။ အသျှင် သင့်၏ ရှေ့စကားသည် အကယ်၍ မှန်လျှင် သင်၏ နောက်စကားသည် မှား၏။ အသျှင် သို့မဟုတ် သင်၏ ရှေ့စကားသည် အကယ်၍ မှားလျှင်သင်၏ နောက်စကားသည် မှန်၏။ အသျှင် စင်စစ် တစ်ခုသော ပြဿနာ တစ်ခုသော ဥဒ္ဒေသ တစ်ခုသော အဖြေ၊ နှစ်ခုသော ပြဿနာ နှစ်ခုသော ဥဒ္ဒေသ နှစ်ခုသော အဖြေ၊ သုံးခုသော ပြဿနာသုံးခုသော ဥဒ္ဒေသ သုံးခုသော အဖြေ၊ လေးခုသော ပြဿနာ လေးခုသော ဥဒ္ဒေသ လေးခုသောအဖြေ၊ ငါးခုသော ပြဿနာ ငါးခုသော ဥဒ္ဒေသ ငါးခုသော အဖြေ၊ ခြောက်ခုသော ပြဿနာခြောက်ခုသော ဥဒ္ဒေသ ခြောက်ခုသော အဖြေ၊ ခုနစ်ခုသော ပြဿနာ ခုနစ်ခုသော ဥဒ္ဒေသ ခုနစ်ခုသော အဖြေ၊ ရှစ်ခုသော ပြဿနာ ရှစ်ခုသော ဥဒ္ဒေသ ရှစ်ခုသော အဖြေ၊ ကိုးခုသော ပြဿနာ ကိုးခုသော ဥဒ္ဒေသ ကိုးခုသော အဖြေ၊ ဆယ်ခုသော ပြဿနာ ဆယ်ခုသော ဥဒ္ဒေသ ဆယ်ခုသော အဖြေတို့ ဟူ၍ ဤဆယ်ပါးကုန်သော အကြောင်းနှင့်တကွ ကုန်သော ဤပြဿနာတို့သည် ရောက်လာ ပါကုန်၏။ ထိုပြဿနာတို့၏ အနက်ကို သိလိုသော အခါ၌ တက္ကတွန်းပရိသတ်နှင့်အတူ အကျွန်ုပ်ထံသို့ လာလှည့်ပါလော့ ဟု လျှောက်၏။ ထို့နောက် စိတ္တ သူကြွယ်သည် နိဂဏ္ဌနာဋပုတ္တတက္ကတွန်းအား ဤဆယ်ပါးကုန်သော အကြောင်းနှင့်တကွသော ပြဿနာတို့ဖြင့် ဖိတ်ကြား၍ နေရာမှထကာ ပြန်ခဲ့ လေ၏။

အဋ္ဌမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၇ - စိတ္တသံယုတ် ===

၉ - အစေလကဿပသုတ်

၃၅၁။ ထိုအခါ စိတ္တသူကြွယ်၏ လူ့ဘဝက သူငယ်ချင်းဟောင်းဖြစ်သော အစေလကဿပသည် မစ္ဆိကာသဏ္ဍ အရပ်သို့ ရောက်လာ၏။ စိတ္တသူကြွယ်သည် “ငါတို့၏ လူ့ဘဝက သူငယ်ချင်းဟောင်း ဖြစ်သော အစေလကဿပသည် မစ္ဆိကာသဏ္ဍအရပ်သို့ ရောက်လာသတတ်” ဟု ကြားလေ၏။ ထိုအခါ စိတ္တသူကြွယ်သည် အစေလကဿပထံသို့ ချဉ်းကပ် ၍ အစေလကဿပနှင့် အတူဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြော ဆိုပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် အစေလကဿပအား “အသျှင်ကဿပ ရဟန်းပြုသည်မှာ အဘယ်မျှ ကြာပြီနည်း” ဟု မေး၏။ သူကြွယ်ငါ ရဟန်းပြုခြင်း သည် အနှစ် သုံးဆယ်မျှ ရှိခဲ့ပြီ။ အသျှင် သင့်အား အနှစ်သုံးဆယ်တို့ ပတ်လုံး လူတို့၏ တရားထက် လွန်မြတ် သော အရိယာတို့၏ ဉာဏ်အမြင် တရားထူး တစ်စုံတစ်ရာကို ရ၍ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း ရှိပါ၏လောဟု (ဆို၏)။ သူကြွယ် စင်စစ် ဤအနှစ်သုံးဆယ်တို့ဖြင့် ရဟန်းပြုသော ငါ့အား အဝတ်မဝတ်ရခြင်း၊ ဦးပြည်းရခြင်း၊ တင်ပါး၌ ဖုံခါရန် ဥဒေါင်း မြီးစည်းကို ကိုင်ဆောင်ရခြင်းမှ တစ်ပါးလူတို့၏ တရားထက် လွန်မြတ်သော အရိယာတို့၏ ဉာဏ်အမြင် တရားထူး တစ်စုံ တစ်ရာကို ရ၍ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း မည်သည် မရှိဟု ဆို၏။ ဤသို့ ဆိုသော် စိတ္တသူကြွယ်သည် အစေလကဿပအား ဤသို့ ဆို၏- “အချင်းတို့ အစေလကတို့၏ တရားသည် အံ့ဩဖွယ်ရှိပေစွတကား၊ မဖြစ်စဖူး အထူးဖြစ်စွတကား။ အနှစ်သုံးဆယ်တို့ ပတ်လုံး အဝတ်မဝတ်ရခြင်း၊ ဦးပြည်းရခြင်း၊ တင်ပါး၌ ဖုံခါရန် ဥဒေါင်းမြီးစည်းကို ကိုင်ဆောင်ရခြင်းမှ တစ်ပါး လူတို့၏ တရားထက် လွန်မြတ်သော အရိယာတို့၏ ဉာဏ်အမြင်တရားထူး တစ်စုံတစ်ရာကို ရ၍ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း မည်သည် မဖြစ်ရပေလေ” ဟု (ဆို၏)။

သူကြွယ် သင်၏ ဥပါသကာအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ခြင်းသည် အဘယ်မျှ ကြာပြီနည်းဟု (မေး၏)။

အသျှင်ဥပါသကာအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်သော အကျွန်ုပ်အားလည်း အနှစ်သုံးဆယ်မျှ ရှိပါပြီ ဟု (ဆို၏)။

သူကြွယ် သင့်အား ဤအနှစ်သုံးဆယ်တို့ဖြင့် လူတို့၏ တရားထက် လွန်မြတ်သော အရိယာတို့၏ ဉာဏ်အမြင် တရား ထူး တစ်စုံတစ်ရာကို ရ၍ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း မည်သည် ရှိသလောဟု (မေး၏)။ အသျှင်အကျွန်ုပ်သည် လူဖြစ်သော် လည်း အလိုရှိတိုင်းသာလျှင် ကာမတို့မှ ဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ နှင့်တကွဖြစ်သော သုံးသပ်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ နှင့်တကွဖြစ်သော နိဝရဏ ဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေရ ပါ၏။ အသျှင် အကျွန်ုပ်သည် အလိုရှိတိုင်းသာလျှင် ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ သုံးသပ်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ တို့၏ မရှိခြင်းကြောင့် ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေရပါ၏။ အသျှင် အကျွန်ုပ်သည် အလိုရှိတိုင်းသာလျှင် နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ကိုလည်း စက်ဆုပ်ခြင်းကြောင့်။ပ။ တတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေရပါ၏။ အသျှင် အကျွန်ုပ်သည် အလိုရှိတိုင်းသာလျှင် ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ကိုလည်း ပယ်ခြင်း ကြောင့်။ပ။ စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေရပါ ၏။ အသျှင် အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ရှေးဦးစွာ သေခဲ့ပါမူ “စိတ္တသူကြွယ်သည် ဤ(ကာမ)လောကသို့ တစ်ဖန် ပြန်လာနိုင်ကြောင်း ဖြစ်သောသံယောဇဉ် မရှိတော့” ဟု အကျွန်ုပ်ကို မြတ်စွာဘုရား မိန့်ဆိုတော် မူငြားအံ့၊ ထိုမိန့်ဆိုခြင်းသည် အံ့ဖွယ်မဟုတ်သည် သာတည်း ဟု (ဆို၏)။ ဤသို့ဆိုသော် အစေလကဿပသည် စိတ္တသူကြွယ်ကို ဤသို့ဆို၏- “အချင်းတို့ မြတ်စွာဘုရား တရားတော်၏ ကောင်းစွာ ဟောအပ်သည်၏ အဖြစ်သည် အံ့ဖွယ်ရှိစွတကား၊ မဖြစ်စဖူး အထူးဖြစ်စွ တကား၊ အဝတ်ဖြူဝတ်သော လူဖြစ်လျက် ဤသို့ သဘောရှိသော လူတို့၏ တရားထက် လွန်မြတ်၍ ချမ်းသာစွာ နေရကြောင်း ဖြစ်သော အရိယာတို့၏ ဉာဏ်အမြင် တရားထူးကို ရတုံဘိ

သေး၏။ သူ့ကြွယ် အကျွန်ုပ်သည် ဤသာသနာတော်၌ ရှင်အဖြစ်ကို ရလိုပါ၏။ ပဉ္စင်းအဖြစ်ကို ရလိုပါ၏” ဟု ဆို၏။

ထိုအခါ စိတ္တသူကြွယ်သည် အစေလကဿပကို ခေါ်၍ မထေရ်ကြီးဖြစ်သော ရဟန်းတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မထေရ်ကြီးဖြစ်သော ရဟန်းတို့အား ဤသို့ လျှောက်၏- “အသျှင်ဘုရားတို့ ဤ အစေလကဿပသည် အကျွန်ုပ်တို့၏ လူ့ဘဝက သူငယ်ချင်းဟောင်းပါတည်း။ ဤသူ့ကို မထေရ်ကြီး တို့သည် ရှင်ပြုကြပါ ကုန်လော့။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသူ့အား သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင်တို့ဖြင့် ကြောင့်ကြပြုပါအံ့” ဟု လျှောက်၏။

အစေလကဿပသည် ဤသာသနာတော်၌ ရှင်အဖြစ်ကို ရလေ၏။ ပဉ္စင်းအဖြစ်ကို ရလေ၏။ ပဉ္စင်းဖြစ်၍ မကြာသေးသော အသျှင်ကဿပသည် တစ်ယောက်တည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်လျက် မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာအားထုတ်အပ်သော လုံ့လရှိသည် ဖြစ်၍ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိလျက် နေသည်ရှိသော် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက် ရဟန်းပြုကြသော အမျိုးကောင်းသားများ လိုလား တောင့်တအပ်သော အကျင့်မြတ်၏ အဆုံးဖြစ်သော အတုမရှိသော တရားကို မျက်မှောက်ဘဝ၌ ပင်လျှင် ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရ၏။ “ပဋိသန္ဓနေမှု ကုန်ပြီ၊ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် (မဂ်)ကိုစွဲကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မဂ်ကိုစွဲ)အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ” ဟု သိ၏။ အသျှင်ကဿပသည် ရဟန္တာတို့တွင် တစ်ပါး အပါအဝင် ဖြစ်လေ၏။

နဝမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၇ - စိတ္တသံယုတ် ===

၁၀ - ဂိလာနဒဿနသုတ်

၃၅၂။ ထိုအခါ စိတ္တသူကြွယ်သည် အနာရောဂါနိဝဓိရကား ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်လျက် သည်းထန်စွာ မကျန်းမမာ ဖြစ်နေ၏။ ထိုအခါ များစွာကုန်သော အရံစောင့်နတ်၊ တောစောင့်နတ်၊ သစ်ပင်စောင့်နတ်၊ ဆေးပင် မြက်ပင် တောစိုးပင်တို့၌ စိုးအုပ်ကုန်သော နတ်တို့သည် စည်းဝေး လာရောက်၍ စိတ္တသူကြွယ်အား “သူကြွယ် ‘အနာဂတ်ကာလ၌ စကြာဝတေးမင်း ဖြစ်လို၏’ ဟု တောင့်တ ပါလော့” ဟု ဆိုကုန်၏။

ဤသို့ ဆိုသော် စိတ္တသူကြွယ်သည် ထိုအရံစောင့်နတ်၊ တောစောင့်နတ်၊ သစ်ပင်စောင့်နတ်၊ ဆေးပင်မြက်ပင် တောစိုးပင်တို့၌ စိုးအုပ်ကုန်သော နတ်တို့အား “ထိုစကြာဝတေးမင်း အဖြစ်သည်လည်း မမြဲ၊ ထိုစကြာဝတေးမင်း အဖြစ် သည်လည်း မခိုင်ခံ့၊ ထိုစကြာဝတေးမင်းအဖြစ်ကို ပယ်၍ သွားအပ်၏” ဟု ဆို၏။

ဤသို့ ဆိုသော် စိတ္တသူကြွယ်၏ မိတ်ဆွေခင်ပွန်း ဆွေမျိုးသားချင်းတို့သည် စိတ္တသူကြွယ်အား “အရှင့်သား သတိထားပါလော့၊ မယောင်ယမ်းပါလင့်” ဟု ဆိုကုန်၏။ သင်တို့သည် ငါ့ကို “အရှင့်သား သတိထားပါလော့၊ မယောင်ယမ်းပါလင့်” ဟူ၍ ယင်းစကားကို ဆိုကုန်၏။ ငါသည် အဘယ်သို့လျှင် ဆိုသနည်း ဟု (မေး၏)။ အရှင့်သား “ထိုစကြာဝတေးမင်း အဖြစ်သည်လည်း မမြဲ၊ ထိုစကြာဝတေးမင်း အဖြစ်သည်လည်း မခိုင်ခံ့၊ ထိုစကြာဝတေးမင်း အဖြစ်ကို ပယ်၍ သွားအပ်၏” ဟု ဤသို့လျှင် သင်ဆို၏

ဟု ဆို၏။ ထိုစကားသည် မှန်၏။ ငါ့ကို အရံစောင့်နတ်၊ တောစောင့်နတ်၊ ဥစ်ပင် စောင့်နတ်၊ ဆေးပင် မြက်ပင် တောစိုးပင်တို့၌ စိုးအုပ်ကုန်သော နတ်တို့သည် “သူကြွယ် ‘အနာဂတ်ကာလ၌ စကြာဝတေးမင်း ဖြစ်ရလို၏’ ဟု တောင့်တပါလော့” ဟု ဆိုကုန်၍ ထိုနတ်တို့ကို ငါသည် “ထိုစကြာဝတေးမင်း အဖြစ်သည် လည်း မမြဲ၊ ထိုစကြာဝတေးမင်း အဖြစ်သည်လည်း မခိုင်ခံ့၊ ထိုစကြာဝတေးမင်း အဖြစ်ကို ပယ်၍ သွားအပ်၏” ဟု ငါ ဆို၏။ အရှင်သား အရံစောင့်နတ်၊ တောစောင့်နတ်၊ သစ်ပင်စောင့်နတ်၊ ဆေးပင် မြက်ပင် တောစိုးပင်တို့၌ စိုးအုပ်ကုန် သော နတ်တို့သည် အဘယ်အကျိုးထူးကို မြင်၍ “သူကြွယ် ‘အနာဂတ်ကာလ၌ စကြာဝတေးမင်း ဖြစ်ရလို၏’ ဟု တောင့်တ ပါလော့” ဟု ဆိုကုန် သနည်း။ ထိုအရံစောင့်နတ်၊ တောစောင့်နတ်၊ သစ်ပင်စောင့်နတ်၊ ဆေးပင်မြက်ပင် တောစိုးပင်တို့၌ စိုးအုပ်ကုန်သော နတ်တို့အား “ဤစိတ္တသူကြွယ်ကား သီလရှိ၏၊ ကောင်းသော အကျင့် ရှိ၏၊ ‘အနာဂတ်ကာလ၌ စကြာဝတေးမင်း ဖြစ်ရလို၏’ ဟု အကယ်၍ တောင့်တအံ့၊ သီလရှိသောထို သူကြွယ်အား ဤစိတ်၏ တောင့်တမှုသည် သီလ၏ စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ပြည့်စုံလတ္တံ့၊ တရားရှိသော သူသည် တရားအားလျော်သော အကျိုးကို မြင်ရ၏” ဟု ဤသို့ ကြံစည်၍ ထို အရံစောင့်နတ်၊ တောစောင့်နတ်၊ သစ်ပင်စောင့်နတ်၊ ဆေးပင် မြက်ပင် တောစိုးပင်တို့၌ စိုးအုပ် ကုန်သော နတ်တို့သည် ဤအကျိုးထူးကို မြင်ကုန်လျက် “သူကြွယ် ‘အနာဂတ်ကာလ၌ စကြာဝတေးမင်း ဖြစ်ရလို၏’ ဟု တောင့်တပါလော့” ဟု ဆိုကြကုန်၏။ ထိုနတ်တို့ကို “ထိုစကြာဝတေးမင်း အဖြစ် သည်လည်း မမြဲ၊ ထိုစကြာဝတေးမင်း အဖြစ်သည်လည်း မခိုင်ခံ့၊ ထိုစကြာဝတေးမင်း အဖြစ်ကို ပယ်၍ သွားအပ်၏” ဟု ငါ ဆို၏။

အရှင်သား သို့ဖြစ်လျှင် အကျွန်ုပ် တို့ကိုလည်း ဆုံးမပါလော့ ဟု (ဆိုကုန်၏)။ “သို့ဖြစ်လျှင် သင်တို့သည် ‘ထိုမြတ်စွာ ဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း ‘အရဟံ’ မည်တော်မူ၏။ (အလုံးစုံသောတရား တို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်း ကြောင့်လည်း ‘သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ’ မည်တော်မူ၏။ အသိဉာဏ် ‘အဝိဇ္ဇာ’ အကျင့် ‘စရဏ’နှင့် ပြည့်စုံတော်မူ သော အကြောင်းကြောင့်လည်း ‘ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ဗန္ဓ’ မည်တော်မူ၏။ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူ တတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း ‘သုဂတ’ မည်တော်မူ၏။ လောကကို သိတော်မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း ‘လောကဝိဒ္ဓ’ မည်တော်မူ၏။ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ‘အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ’ မည်တော်မူ၏။ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော အကြောင်း ကြောင့်လည်း ‘သတ္တာဒေဝမနုဿာနံ’ မည်တော်မူ၏။ သစ္စာလေးပါး တရားကို သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ‘ဗုဒ္ဓ’ မည်တော်မူ၏။ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးမား တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ‘ဘဂဝါ’ မည်တော်မူ၏’ ဟု ဘုရားအပေါ်၌ သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံကြကုန်အံ့။

‘တရားတော်သည် မြတ်စွာဘုရား ကောင်းစွာ ဟောထားသော တရားတော်ပါပေတည်း၊ ကိုယ်တိုင် သိမြင်နိုင်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ အခါမလင့် အကျိုးပေးတတ်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ လာလှည့် ရှုလှည့်ဟု ပြထိုက်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ မိမိ၏ ကိုယ်ထဲစိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူထား ထိုက်သော တရားတော်ပါပေတည်း (အရိယာ) ပညာရှိတို့ သာ ကိုယ်စီကိုယ်င သိနိုင်ခံစားနိုင်သော တရားတော်ပါပေတည်း’ ဟု တရားအပေါ်၌ သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံကြကုန်အံ့။

‘မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် ကောင်းသောအကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် ဖြောင့်မတ်သောအကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် သားသံဃာတော်သည် မှန်ကန်သောအကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် လျော်ကန်သောအကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏။ အစုံအားဖြင့် လေးစုံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့် ရှစ်ပါးရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် အရပ်ဝေးမှ ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ရန် ထိုက်တန်ပါပေ၏။ ဧည့်သည်တို့ အလိုငှါ စီမံထားသော

ဝတ္ထုကို သော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ရန် ထိုက်တန်ပါပေ၏။ တမလွန်အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူကို ခံတော် မူထိုက်ပါပေ၏။ လက်အုပ်ချီရန် ထိုက်ပါပေ၏။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်တော်မူပါပေ၏' ဟု သံဃာတော် အပေါ်၌ သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံကြကုန်အံ့။ အိမ်၌ရှိသော ပေးလှူဖွယ်ဟူသမျှကို သီလရှိ၍ အကျင့်ကောင်း သူတို့နှင့် မခွဲခြားအံ့ဟု ဤသို့လျှင်သင်တို့ ကျင့်ရမည်” ဟု ဆို၏။

ထို့နောက် စိတ္တသူကြွယ်သည် မိတ်ဆွေ ခင်ပွန်း ဆွေမျိုး သားချင်းတို့ကို ဘုရား၌ လည်းကောင်း၊ တရား၌ လည်းကောင်း၊ သံဃာ၌ လည်းကောင်း၊ စွန့်ကြဲခြင်း၌ လည်းကောင်း ဆောက်တည်စေ၍ ကွယ်လွန်လေ၏။

ဒသမသုတ်။

စိတ္တသံယုတ် ပြီး၏။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၈ - ဂါမဏိသံယုတ် ===

၁ - စက္ကသုတ်

၃၅၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ စက္ကမည်သော ရွာသူကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- “အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော သူကို ‘ကြမ်းတမ်းသူ ကြမ်းတမ်းသူ’ ဟူ၍ သာလျှင် ခေါ်ဝေါ်ကြ၏။ ထိုခေါ်ဝေါ်ခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း။ အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော သူကို ‘သိမ်မွေ့သူ သိမ်မွေ့သူ’ ဟူ၍ သာလျှင် ခေါ်ဝေါ်ကြ၏။ ထိုခေါ်ဝေါ်ခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက် အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ရွာသူကြီး ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို မပယ်အပ်၊ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို မပယ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သူတစ်ပါးတို့က အမျက်ထွက်စေအပ်သော် အမျက်ကို ထင်စွာပြု၏။ ထိုသူကို ကြမ်းတမ်းသူဟု ခေါ်ဝေါ်ကြ၏။ အမျက် ‘ဒေါသ’ ကို မပယ်အပ်၊ အမျက် ‘ဒေါသ’ ကို မပယ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သူတစ်ပါးတို့က အမျက်ထွက် စေအပ်သော် အမျက်ကို ထင်စွာပြု၏။ ထိုသူကို ကြမ်းတမ်းသူဟု ခေါ်ဝေါ်ကြ၏။ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ ကို မပယ်အပ်၊ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ ကို မပယ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သူတစ်ပါးတို့က အမျက်ထွက်စေအပ်သော် အမျက်ကို ထင်စွာ ပြု၏။ ထိုသူကို ကြမ်းတမ်း သူဟု ခေါ်ဝေါ်ကြ၏။ ရွာသူကြီး ဤလောက၌ အချို့သော သူကို “ကြမ်းတမ်းသူ ကြမ်းတမ်းသူ” ဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်ကြ၏။ ထိုခေါ်ဝေါ်ခြင်း၏ အကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်း၊ အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင်တည်း။

ရွာသူကြီး ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို ပယ်အပ်၏။ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို ပယ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သူတစ်ပါးတို့က အမျက်ထွက်စေအပ်သော် အမျက်ကို ထင်စွာမပြု။ ထိုသူကို သိမ်မွေ့သူ ဟု ခေါ်ဝေါ်ကြ၏။ အမျက် ‘ဒေါသ’ ကို ပယ်အပ်၏။ အမျက် ‘ဒေါသ’ ကို ပယ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သူတစ်ပါးတို့က အမျက်ထွက် စေအပ်သော် အမျက်ကို ထင်စွာ မပြု။ ထိုသူကို သိမ်မွေ့သူဟု ခေါ်ဝေါ်ကြ၏။ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ ကို ပယ်အပ်၏။ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ ကို ပယ်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သူတစ်ပါးတို့က အမျက်ထွက်စေအပ်သော် အမျက်ကို ထင်စွာ မပြု။ ထိုသူကို သိမ်မွေ့သူဟု ခေါ်ဝေါ်ကြ၏။ ရွာသူကြီး ဤလောက၌ အချို့သော သူကို “သိမ်မွေ့သူ သိမ်မွေ့သူ” ဟု ခေါ်ဝေါ်ကြ၏။ ထိုခေါ်ဝေါ်ခြင်း၏ အကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်း၊ အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင်တည်း။

ဤသို့ ဆိုသော် စက္ကမည်သော ရွာသူကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားကို “အသျှင်ဘုရား တရားတော် သည် အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ အရှင်ဘုရား တရားတော်သည် အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။

အသျှင်ဘုရား မှောက်ထားအပ်သော ဝတ္ထုကို လှန်ပြဘိသကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဖုံးလွှမ်းထား အပ်သော ဝတ္ထုကို ဖွင့်ပြဘိသကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ မျက်စိလည်သောသူအား လမ်းမှန်ကို ပြောကြား သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ‘မျက်စိအမြင် ရှိသူတို့သည် အဆင်းတို့ကို မြင်ကြလိမ့်မည်ဟု’ ဟု အမှိုက်မှောင်၌ ဆီမီးတန်ဆောင်ကို ဆောင်ပြသကဲ့သို့ လည်းကောင်း ဤအတူ မြတ်စွာဘုရားသည် အမျိုးမျိုးသော အကြောင်းဖြင့် တရားတော်ကို ပြတော်မူပါပေ၏။ မြတ်စွာဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ တရားတော်ကို လည်းကောင်း၊ ရဟန်းသံဃာ တော်ကို လည်းကောင်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှ

စ၍ အသက်ထက် ဆုံး (ရတနာသုံးပါးကို) ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းသို့ ရောက်သော ဥပါသကာ ဟု မှတ်တော်မူပါလော့” ဟု လျှောက်၏။

ပဌမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၈ - ဂါမဏိသံယုတ် ===

၂ - တာလပုဋ္ဌသုတ်

၃၅၄။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ ရှဉ့်နက်တို့အား အစာပေးကျွေးရာ ဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ တာလပုဋ္ဌမည်သော ဇာတ်ဆရာကြီး သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီး လျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ ပြီးသော် ဤစကားကို လျှောက်၏- “မြတ်စွာဘုရား ‘ပွဲအလယ် သဘင်အလယ်၌ မှန်မမှန် အားဖြင့် လူအပေါင်းကို ရွှင်ပျမွေ့လျော်စေသော ကချေသည်သည် ခန္ဓာပျက်ကြွေ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ပဟာသမည်သော နတ်တို့၏ အသင်းဝင် ဖြစ်ရ၏’ ဟု ပြောဆိုကြကုန်သော ရှေးဆရာဆရာ ကချေသည် တို့၏ စကားကို ကြားရဖူးပါ၏။ ဤအရာ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် အဘယ်သို့ ဆိုလိုတော် မူပါသနည်း” ဟု (လျှောက်၏)။ ဇာတ်ဆရာကြီး မသင့်လျော်၊ ဤစကားကို ရပ်လော့၊ ငါ့ကို မမေးလင့်ဟု တားမြစ် တော်မူ၏။

နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း တာလပုဋ္ဌဇာတ်ဆရာကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- “မြတ်စွာဘုရား ‘ပွဲအလယ် သဘင်အလယ်၌ မှန်မမှန်အားဖြင့် လူအပေါင်းကို ရွှင်ပျမွေ့လျော်စေသော ကချေသည်သည် ခန္ဓာပျက်ကြွေ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ပဟာသမည်သော နတ်တို့၏ အသင်းဝင် ဖြစ်ရ၏’ ဟု ပြောဆိုကြကုန်သော ရှေးဆရာဆရာ ကချေသည်တို့၏ စကားကို ကြားရဖူးပါ၏။ ဤအရာ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် အဘယ်သို့ ဆိုလိုတော်မူပါသနည်း” ဟု (လျှောက်၏)။ ဇာတ်ဆရာကြီး မသင့်လျော်၊ ဤ စကားကို ရပ်လော့၊ ငါ့ကို မမေးလင့်ဟု တားမြစ်တော်မူ၏။

သုံးကြိမ်မြောက်လည်း တာလပုဋ္ဌဇာတ်ဆရာကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- “မြတ်စွာဘုရား ‘ပွဲအလယ် သဘင်အလယ်၌ မှန်မမှန်အားဖြင့် လူအပေါင်းကို ရွှင်ပျမွေ့လျော်စေသော ကချေသည်သည် ခန္ဓာပျက်ကြွေ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ပဟာသမည်သော နတ်တို့၏ အသင်းဝင် ဖြစ်ရ၏’ ဟု ပြောဆိုကြကုန်သော ရှေးဆရာဆရာ ကချေသည်တို့၏ စကားကို ကြားရဖူးပါ၏။ ဤအရာ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် အဘယ်သို့ ဆိုလိုတော်မူပါသနည်း” ဟု (လျှောက်၏)။

“ဇာတ်ဆရာကြီး မသင့်လျော်၊ ဤစကားကို ရပ်လော့၊ ငါ့ကို မမေးလင့်” ဟု မချွတ်လျှင် သင့်ကို ငါပြော၍ မရခဲ့ပေ၊ သို့ဖြစ်လျှင် သင့်အား ငါ ဖြေကြားအံ့၊ ဇာတ်ဆရာကြီး ရှေးအစကပင် သတ္တဝါ တို့သည် မကင်းသော စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ရှိကုန် ၏။ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ နှောင်ကြီးဖြင့် ဖွဲ့အပ်ကုန်၏။ ထိုသူတို့ အား ကချေသည်သည် ပွဲအလယ် သဘင်အလယ်၌ စွဲမက်မှုကို ဖြစ်စေတတ်သော တရားတို့ကို အတိုင်း ထက် အလွန် ရှေးရှုဆောင်၏။ ဇာတ်ဆရာကြီး ရှေးအစကပင် သတ္တဝါတို့သည် မကင်းသော အမျက် ‘ဒေါသ’ ရှိကုန်၏။ အမျက် ‘ဒေါသ’ နှောင်ကြီးဖြင့် ဖွဲ့အပ်ကုန်၏။ ထိုသူတို့အား ကချေသည်သည် ပွဲအလယ် သဘင်အလယ်၌ အမျက်ထွက်စေတတ်သော တရားတို့ကို အတိုင်းထက်အလွန် ရှေးရှုဆောင် ၏။

ဇာတ်ဆရာကြီး ရှေးအစကပင် သတ္တဝါတို့သည် မကင်းသော တွေဝေမှု ‘မောဟ’ ရှိကုန်၏။ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ နှောင်ကြီးဖြင့် ဖွဲ့အပ်ကုန်၏။ ထိုသူတို့အား ကချေသည်သည် ပွဲအလယ် သဘင် အလယ်၌ တွေဝေမှုကို ဖြစ်စေတတ်သော တရားတို့ကို အတိုင်းထက် အလွန် ရှေးရှုဆောင်၏။

ထိုကချေသည်သည် မိမိကိုယ်တိုင် ယစ်မူးမေ့လျော့လျက် သူတစ်ပါးတို့ကို ယစ်မူးမေ့လျော့စေရကား ခန္ဓာပျက်ကြွေ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ပဟာသမည်သော ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။ “ပွဲအလယ် သဘင် အလယ်၌ မှန်မမှန်အားဖြင့် လူအပေါင်းကို ရွှင်ပျ မွေ့လျော်စေသော ကချေသည်သည် ခန္ဓာပျက်ကြွေ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ပဟာသမည်သော နတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်၏” ဟု ထိုသူအား အယူဖြစ်ခဲ့မှု ထိုသူ၏ အယူသည် မှားသော အယူသာ ဖြစ်၏။ ဇာတ်ဆရာကြီး မှားသော အယူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါအား ငရဲတိရစ္ဆာန်ဟူသော လားရာ ‘ဂတိ’ နှစ်ပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါး သော လားရာ ‘ဂတိ’ ကို ငါ ဟော၏ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် တာလပုဋ္ဌဇာတ်ဆရာကြီးသည် ငိုလေ၏။ မျက်ရည်ကျ၏။ “ဇာတ်ဆရာကြီး မသင့်လျော်၊ ဤစကားကို ရပ်လော့၊ ငါ့ကို မမေးပါလင့်” ဟု သင့်ကို ငါ ပြော၍ မရခဲ့ပေ။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား ဤသို့ မိန့်တော်မူသော စကားကို တပည့်တော် ရည်ရွယ်ပြီး ငိုသည် မဟုတ်ပါ။ အမှန်စင်စစ်သော်ကား ပွဲအလယ်သဘင် အလယ်၌ မှန်မမှန်အားဖြင့် လူအပေါင်းကို ရွှင်ပျမွေ့လျော် စေသော ကချေသည်သည် ခန္ဓာပျက်ကြွေ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ပဟာသမည်သော နတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏ ဟု ရှေးဆရာဆရာ ကချေသည်တို့သည် တပည့်တော်ကို အချိန် ကြာမြင့်စွာကပင် ကောက်ကျစ်လှည့်ပတ် ဖြားယောင်းအပ်ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား တရားတော်သည် အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေစွ၊ အသျှင်ဘုရား တရားတော်သည် အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေစွ။ အသျှင်ဘုရား ဥပမာအားဖြင့် မှောက်ထားအပ်သော ဝတ္ထုကို လှန်ပြဘိသကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဖုံးလွှမ်း ထားအပ်သော ဝတ္ထုကို ဖွင့်ပြဘိသကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ မျက်စိလည်သော သူအား လမ်းမှန်ကို ပြောကြားသကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ‘မျက်စိအမြင် ရှိသူတို့သည် အဆင်းတို့ကို မြင်ကြလိမ့်မည်’ ဟု အမိုက်မှောင်၌ ဆီမီးတန်ဆောင်ကို ဆောင်ပြသကဲ့သို့ လည်းကောင်း ဤအတူသာလျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် အကြောင်းအမျိုးမျိုးဖြင့် တရားတော်ကို ပြတော်မူ ပါပေ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ တရားတော် ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ ရဟန်းသံဃာတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ် ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံ၌ ရှင်အဖြစ်ကို ရလိုပါ၏။ ပဉ္စင်းအဖြစ်ကို ရလိုပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။ တာလပုဋ္ဌ ဇာတ်ဆရာကြီးသည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံ၌ ရှင်အဖြစ်ကို ရ၏။ ပဉ္စင်းအဖြစ်ကို ရ၏။ အသျှင်တာလပုဋ္ဌသည် ပဉ္စင်း ဖြစ်၍ မကြာမြင့်မီ။ပ။ ရဟန္တာတို့တွင် တစ်ပါး အပါအဝင် ဖြစ်လေ၏။

ဒုတိယသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၈ - ဂါမဏိသံယုတ် ===

၃ - ယောဓာဇီဝသုတ်

၃၅၅။ ထိုအခါ ယောဓာဇီဝမည်သော စစ်ဗိုလ်မှူးကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင်။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- “အသျှင်ဘုရား ‘စစ်မြေပြင်၌ အားထုတ်ကြိုးစား (တိုက်ခိုက်) နေစဉ် တစ်ဖက် စစ်သည်တို့၏ ညှဉ်းဆဲ သတ်ဖြတ်ခံရသော စစ်သည် သူရဲသည် ခန္ဓာပျက်ကြွေ သေပြီး သည်မှ နောက်၌ ပရဇိတမည်သော နတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏’ ဟု ပြောဆိုကြကုန်သော ရှေးဆရာ့ ဆရာ စစ်သည် သူရဲတို့၏ စကားကို ကြားရဖူးပါ၏။ ဤအရာ၌ မြတ်စွာဘုရား အဘယ်သို့ ဆိုလိုပါသနည်း” ဟု (လျှောက်၏)။ စစ်ဗိုလ်မှူး မသင့်လျော်၊ ဤစကားကို ရပ်လော့၊ ငါ့ကို မမေးလင့်။ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း။ပ။ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း ယောဓာဇီဝမည်သော စစ်ဗိုလ်မှူးသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- “အသျှင်ဘုရား ‘စစ်မြေပြင်၌ အားထုတ်ကြိုးစား (တိုက်ခိုက်) နေစဉ် တစ်ဖက် စစ်သည်တို့၏ ညှဉ်းဆဲ သတ်ဖြတ် ခံရသော စစ်သည် သူရဲသည် ခန္ဓာပျက်ကြွေ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ပရဇိတမည်သော နတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏’ ဟု ပြောဆိုကြကုန်သော ရှေးဆရာ့ဆရာ စစ်သည် သူရဲတို့၏ စကားကို ကြားရဖူးပါ၏။ ဤအရာ၌ မြတ်စွာဘုရား အဘယ်သို့ ဆိုလိုပါသနည်း” ဟု (လျှောက်၏)။

“စစ်ဗိုလ်မှူး မသင့်လျော်၊ ဤစကားကို ရပ်လော့၊ ငါ့ကို မမေးလင့်” ဟု မချွတ်လျှင် သင့်ကို ငါ ပြော၍ မရခဲ့ပေ။ သို့ဖြစ်လျှင် သင့်အား ငါ ဖြေကြားအံ့။ စစ်ဗိုလ်မှူး စစ်မြေပြင်၌ အားထုတ်ကြိုးစား (တိုက်ခိုက်) သူသည် “ဤသတ္တဝါတို့သည် အသတ် ခံကြရပါစေ၊ အနှောင်အဖွဲ့ ခံကြရပါစေ၊ အဖြတ်ခံကြ ရပါစေ၊ ပျက်စီးကြပါစေ၊ ဤအတိုင်း မဖြစ်ဘဲ ရှိကြပါစေ” ဟူသော စိတ်ထားမျိုးကို ရှေးကပင်စွဲ ယူခဲ့၏။ မကောင်းသဖြင့် ပြုခဲ့၏။ မကောင်းသဖြင့် ထားခဲ့၏။ အားထုတ် ကြိုးစား (တိုက်ခိုက်) နေစဉ် တစ်ဖက် စစ်သည်တို့၏ ညှဉ်းဆဲသတ်ဖြတ် ခံရသော စစ်သည် သူရဲသည် ခန္ဓာပျက်ကြွေ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ပရဇိတမည်သော ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။ “စစ်မြေပြင်၌ အားထုတ် ကြိုးစား (တိုက်ခိုက်) နေစဉ် တစ်ဖက် စစ်သည်တို့၏ ညှဉ်းဆဲသတ်ဖြတ် ခံရသော စစ်သည် သူရဲသည် ခန္ဓာပျက်ကြွေ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ပရဇိတနတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏” ဟု ထိုသူအား အယူ ဖြစ်ခဲ့မှု ထိုသူ၏ အယူသည် မှားသော အယူဖြစ်၏။ စစ်ဗိုလ်မှူး မှားသော အယူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါအား ငရဲတိရစ္ဆာန် ဟူသော လားရာ ‘ဂတိ’ နှစ်ပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါးသော လားရာ ‘ဂတိ’ ကို ငါ ဟော၏ ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် ယောဓာဇီဝမည်သော စစ်ဗိုလ်မှူးသည် ဝိုလေ၏။ မျက်ရည်ကျ၏။ “စစ်ဗိုလ်မှူး မသင့်လျော်၊ ဤစကားကို ရပ်လော့၊ ငါ့ကို မမေးလင့်” ဟု သင့်ကို ငါ ပြော၍ မရခဲ့ပေ။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား ဤသို့ မိန့်တော်မူသော စကားကို တပည့်တော် ရည်ရွယ်ပြီး ဝိုသည် မဟုတ်ပါ။ စင်စစ်သော်ကား “စစ်မြေပြင်၌ အားထုတ်ကြိုးစား (တိုက်ခိုက်) နေစဉ် တစ်ဖက် စစ်သည် တို့၏ ညှဉ်းဆဲသတ်ဖြတ် ခံရသော စစ်သည် သူရဲသည် ခန္ဓာပျက်ကြွေ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ပရဇိတနတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏” ဟု ရှေးဆရာ့ ဆရာ စစ်သည် သူရဲတို့သည် တပည့်တော်ကို အချိန်ကြာမြင့်စွာကပင် ကောက်ကျစ်လှည့်ပတ် ပြားယောင်းအပ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား တရားတော်သည် အလွန်နှစ်သက် ဖွယ်ရှိပါပေစွ။ပ။ ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး ကိုးကွယ် ဆည်းကပ် သော ဥပါသကာဟု မှတ်တော်မူပါ ဟု (လျှောက်၏)။

တတိယသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၈ - ဂါမဏိသံယုတ် ===

၄ - ဟတ္ထာရောဟသုတ်

၃၅၆။ ထိုအခါ ဆင်စီးသူရဲကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင်။ပ။ ယနေ့မှစ၍ အသက် ထက်ဆုံး ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာဟု မှတ်တော်မူပါ ဟု (လျှောက်၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

၅ - အဿာရောဟသုတ်

၃၅၇။ ထိုအခါ မြင်းစီးသူရဲကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင်။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- “အသျှင်ဘုရား ‘စစ်မြေပြင်၌ အားထုတ် ကြိုးစား (တိုက်ခိုက်) နေစဉ် တစ်ဖက် စစ်သည်တို့၏ ညှဉ်းဆဲသတ်ဖြတ် ခံရသော မြင်းစီးသူရဲသည် ခန္ဓာပျက်ကြွေ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ပရဇိတမည်သော နတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏’ ဟု ပြောဆိုကြကုန်သော ရှေးဆရာ့ဆရာ မြင်းစီးသူရဲတို့၏ စကားကို ကြားရဖူးပါ၏။ ဤအရာ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် အဘယ်သို့ ဆိုလိုပါသနည်း” ဟု (လျှောက်၏)။ မြင်းစီးသူရဲကြီး မသင့် လျော်၊ ဤစကားကို ရပ်လော့၊ ငါ့ကို မမေးလင့်။ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း။ပ။ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း မြင်းစီး သူရဲကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- “အသျှင်ဘုရား ‘စစ်မြေပြင်၌ အားထုတ် ကြိုးစား (တိုက်ခိုက်) နေစဉ် တစ်ဖက် စစ်သည်တို့၏ ညှဉ်းဆဲသတ်ဖြတ် ခံရသော မြင်းစီးသူရဲသည် ခန္ဓာပျက်ကြွေ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ပရဇိတမည်သော နတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏’ ဟု ပြောဆိုကြကုန်သော ရှေးဆရာ့ဆရာ မြင်းစီးသူရဲတို့၏ စကားကို ကြားရဖူးပါ၏။ ဤအရာ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် အဘယ်သို့ ဆိုလိုပါသနည်း” ဟု (လျှောက်၏)။

“မြင်းစီးသူရဲကြီး မသင့်လျော်၊ ဤစကားကို ရပ်လော့၊ ငါ့ကို မမေးလင့်” ဟု မချွတ်လျှင် သင့်ကို ငါပြော၍ မရခဲ့ပေ၊ သို့ဖြစ်လျှင် သင့်အား ငါ ဖြေကြားအံ့၊ မြင်းစီးသူရဲကြီး စစ်မြေပြင်၌ အားထုတ် ကြိုးစား (တိုက်ခိုက်) နေစဉ် တစ်ဖက် စစ်သည်တို့၏ ညှဉ်းဆဲ သတ်ဖြတ် ခံရသော မြင်းစီးသူရဲသည် “ဤသတ္တဝါတို့သည် အသတ် ခံကြရပါစေ၊ အနှောင်အဖွဲ့ ခံကြရပါစေ၊ အဖြတ် ခံကြရပါစေ၊ ပျက်စီးကြ ပါစေ၊ ဤအတိုင်း မဖြစ်ဘဲ ရှိကြပါစေ” ဟူသော စိတ်ထားမျိုးကို ရှေးကပင် စွဲယူခဲ့၏။ မကောင်းသဖြင့် ပြုခဲ့၏။ မကောင်းသဖြင့် ထားခဲ့၏။ အားထုတ်ကြိုးစား (တိုက်ခိုက်) နေစဉ် တစ်ဖက် စစ်သည်တို့ ၏ ညှဉ်းဆဲသတ်ဖြတ် ခံရသော မြင်းစီးသူရဲသည် ခန္ဓာပျက်ကြွေ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ပရဇိတမည်သော ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။ “စစ်မြေပြင်၌ အားထုတ်ကြိုးစား (တိုက်ခိုက်) နေစဉ် တစ်ဖက် စစ်သည်တို့၏ ညှဉ်းဆဲ သတ်ဖြတ် ခံရသော မြင်းစီးသူရဲသည် ခန္ဓာပျက်ကြွေ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ပရဇိတနတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏” ဟု ထိုသူအား အယူဖြစ်ခဲ့မှု ထိုသူ၏အယူသည် မှားသော အယူဖြစ်၏။ မြင်းစီးသူရဲကြီး မှားသော အယူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ အား ငရဲတိရစ္ဆာန် ဟူသော လားရာ ‘ဂတိ’ နှစ်ပါး တို့တွင် တစ်ပါးပါးသော လားရာ ‘ဂတိ’ ကို ငါ ဟော၏ ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် မြင်းစီးသူရဲကြီးသည် ငိုလေ၏။ မျက်ရည်ကျလေ၏။ “မြင်းစီးသူရဲကြီး မသင့်လျော်၊ ဤစကား ကို ရပ်လော့၊ ငါ့ကို မမေးလင့်” ဟု သင့်ကို ငါ ပြော၍ မရခဲ့ပေ။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား ဤသို့ မိန့်တော်မူသော စကားကို တပည့်တော် ရည်ရွယ်ပြီး ငိုသည် မဟုတ်ပါ။ စင်စစ်

သော်ကား စစ်မြေပြင်၌ အားထုတ်ကြိုးစား (တိုက်ခိုက်) နေစဉ် တစ်ဖက် စစ်သည်တို့၏ ညှဉ်းဆဲ သတ်ဖြတ်ခံရသော မြင်းစီးသူရဲသည် ခန္ဓာပျက်ကြွေ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ပရဇိတနတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏” ဟု ရှေးဆရာဆရာ မြင်းစီးသူရဲတို့သည် အချိန်ကြာမြင့်စွာကပင် တပည့်တော်ကို ကောက်ကျစ်လှည့်ပတ် ပြားယောင်းအပ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား တရားတော်သည် အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေစွ။ ယနေ့မှ စ၍ အသက်ထက်ဆုံး ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာဟု မှတ်တော်မူပါ ဟု (လျှောက်၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၈ - ဂါမကီသံယုတ် ===

၆ - အသိပန္နကပုတ္တသုတ်

၃၅၈။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် နာဠန္ဒမြို့ ပါဝါရိကသူဌေး၏ သရက်ဥယျာဉ်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသိပန္နက၏သား ရွာသူကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- “အသျှင်ဘုရား ကရား ကိုင်ဆောင်ကုန်သော မှော်ပန်းကို ဆင်မြန်းကုန်သော ရေသို့ ဆင်းသက် တတ်ကုန်သော မီးကို လုပ်ကျွေးတတ်ကုန်သော ပစ္စာဘူမိ၌ နေကုန်သော ပုဏ္ဏားတို့သည် သေလွန်သူကို အထက်သို့ ရောက်စေနိုင်ကုန်၏။ ကောင်းစွာ သိစေနိုင်ကုန်၏။ နတ်ပြည်သို့ပင် ရောက်စေ နိုင်ကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော် မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်ကား လူ့အားလုံးကို ခန္ဓာပျက်ကြွေ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည် လောကသို့ ရောက်အောင် ပြုပြင်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်ပါ၏လော” ဟု (လျှောက်၏)။ ရွာသူကြီး သို့ဖြစ်လျှင် ဤအရာ၌ သင့်ကိုပင် ပြန်၍ မေးဦးအံ့၊ သင် နှစ်သက်သည့် အတိုင်း ဖြေဆိုလော့။

ရွာသူကြီး ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ဤလောက၌ ယောက်ျားသည် အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏။ မပေး သည်ကို ယူလေ့ရှိ၏။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ရှိ၏။ မမှန်ပြောလေ့ရှိ၏။ ကုန်းစကားကို ပြောတတ်၏။ ကြမ်းတမ်း သော စကားကို ပြောတတ်၏။ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောတတ်၏။ မက်မောမှု ‘အဘိဇ္ဈာ’ များ၏။ အမျက်ထွက်သော စိတ်ရှိ၏။ မှားသော အယူရှိ၏။ ထိုယောက်ျားကို များစွာသော လူ့အပေါင်းသည် စည်းဝေး၍ “ဤယောက်ျားသည် ခန္ဓာပျက် ကြွေသေပြီး သည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်လောကသို့ ရောက်ပါစေ” ဟူ၍ တောင်းပန်ရာ၏။ ချီးမွမ်း ရာ၏။ လက်အုပ်ချီကာ အဖန်တစ်လဲလဲ ဆုတောင်းရာ၏။ ရွာသူကြီး ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ထို ယောက်ျားသည် များစွာသော လူ့အပေါင်းက တောင်းပန် ချီးမွမ်းခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ လက်အုပ်ချီကာ အဖန် တစ်လဲလဲ ဆုတောင်းခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း ခန္ဓာပျက်ကြွေ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်လောကသို့ ရောက်ရာသလော။ အသျှင်ဘုရား မရောက်ရာပါ။

ရွာသူကြီး ဥပမာသော်ကား ယောက်ျားတစ်ယောက်သည် ကြီးစွာသော ကျောက်တုံးကို နက်စွာသော ရေအိုင်၌ ချရာ၏။ ထိုကျောက်တုံးကို များစွာသော လူ့အပေါင်းသည် စည်းဝေး၍ “ကျောက်တုံး

ထပါလော့၊ ကျောက်တုံး ပေါ်ပါလော့၊ ကျောက်တုံး ကုန်းသို့ တက်ပါလော့” ဟူ၍ တောင်းပန်ရာ၏။
ချီးမွမ်း ရာ၏။ လက်အုပ်ချီကာ အဖန်တစ်လဲလဲ ဆုတောင်းရာ၏။ ရွာသူကြီး ထိုအရာကို အဘယ်သို့
မှတ်ထင်သနည်း၊ ထိုကျောက်တုံးသည် များစွာသော လူအပေါင်း၏ တောင်းပန် ချီးမွမ်းခြင်းကြောင့်သော်
လည်းကောင်း၊ လက်အုပ်ချီကာ အဖန်တစ်လဲလဲ ဆုတောင်းခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း ထရာ
သလော၊ ပေါ်ရာသလော၊ ကုန်းသို့ တက်ရာသလော။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ မဖြစ်နိုင်ရာပါ။ ရွာသူကြီး
ဤအတူ အကြင်ယောက်ျားသည် အသက်သတ်လေ့ရှိ၏။ မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏။ ကာမတို့၌
မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ရှိ၏။ မမှန် ပြောလေ့ရှိ၏။ ကုန်းစကား ပြောတတ်၏။ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို
ပြောတတ်၏။ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောတတ်၏။ မက်မောမှု ‘အဘိဇ္ဈာ’ များ၏။ အမျက်ထွက်သော
စိတ်ရှိ၏။ မှားသော အယူရှိ၏။ ထိုယောက်ျားကို များစွာသော လူအပေါင်းသည် စည်းဝေး၍
“ဤယောက်ျားသည် ခန္ဓာပျက် ကြွေသေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်သို့
ရောက်ပါစေ” ဟူ၍ တောင်းပန်စေကာမူ ချီးမွမ်းစေကာမူ လက်အုပ်ချီကာ အဖန်တစ်လဲလဲ ဆုတောင်း
စေကာမူ ခန္ဓာပျက်ကြွေ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီးကျရောက်ရာ
အပါယ်ငရဲသို့ ရောက်ရာ၏။

ရွာသူကြီး ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း။ ဤလောက၌ ယောက်ျားသည် အသက်
သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ
ရှောင်ကြဉ်၏။ မမှန်ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ် ၏။ ကုန်းစကားပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကြမ်းတမ်းသော
စကားကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ပြိန်ဖျင်းသော စကား ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မက်မောမှု
‘အဘိဇ္ဈာ’ မများ၊ အမျက်မထွက်သော စိတ်ရှိ၏။ မှန်ကန်သော အယူရှိ၏။ ထိုယောက်ျားကို များစွာသော
လူအပေါင်းသည် စည်းဝေး၍ “ဤယောက်ျားသည် ခန္ဓာပျက်ကြွေ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မကောင်း
သော လားရာ ပျက်စီး ကျရောက်ရာ အပါယ်ငရဲသို့ ရောက်ပါစေ” ဟူ၍ တောင်းပန်ရာ၏။ ချီးမွမ်းရာ၏။
လက်အုပ်ချီကာ အဖန်တစ်လဲလဲ ဆုတောင်းရာ၏။ ရွာသူကြီး ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း။
ထိုယောက်ျားသည် များစွာသော လူအပေါင်း၏ တောင်းပန် ချီးမွမ်းခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊
လက်အုပ်ချီကာ အဖန်တစ် လဲလဲ အားထုတ်ခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း ခန္ဓာပျက်ကြွေ သေပြီး
သည်မှ နောက်၌ မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီးကျ ရောက်ရာ အပါယ်ငရဲသို့ ရောက်ရာသလော။
မရောက်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။

ရွာသူကြီး ဥပမာသော်ကား ယောက်ျားသည် ထောပတ်အိုးကိုသော် လည်းကောင်း၊ ဆီအိုးကိုသော်
လည်းကောင်း နက်စွာသော ရေအိုင်၌ နစ်မြုပ်၍ ခွဲရာ၏။ ထိုခွဲရာ၌ ကျောက်စရစ်အိုးခြမ်းတို့သည်
အောက်သို့ ကျ၍ ထောပတ်သည် လည်းကောင်း၊ ဆီသည် လည်းကောင်း အထက်သို့ တက်ရာ၏။
ထိုထောပတ်ဆီကို များစွာသော လူအပေါင်းသည် စည်းဝေး၍ “ထောပတ်ဆီ မြုပ်ပါလော့၊ ထောပတ်ဆီ
နစ်ပါလော့၊ ထောပတ်ဆီ အောက်သို့ သွားပါလော့” ဟူ၍ တောင်းပန်ရာ၏။ ချီးမွမ်းရာ၏။ လက်အုပ်
ချီကာ အဖန်တစ် လဲလဲ ဆုတောင်းရာ၏။ ရွာသူကြီး ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ စင်စစ်
သော်ကား ထောပတ်ဆီသည် များစွာသော လူအပေါင်း၏ တောင်းပန်ချီးမွမ်းခြင်းကြောင့်သော် လည်း
ကောင်း၊ လက်အုပ်ချီကာ အဖန်တစ်လဲလဲ ဆုတောင်းခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း မြုပ်ရာသလော၊
နစ်ရာ သလော၊ အောက်သို့ ကျရာသလော။

ဤသို့ မဖြစ်နိုင်ပါ အသျှင်ဘုရား။ ရွာသူကြီး ဤအတူ အကြင်သူသည် အသက်သတ်ခြင်းမှ
ရှောင်ကြဉ်၏။ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။
မမှန်ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကုန်းစကား ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို
ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ပြိန်ဖျင်းသော စကား ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မက်မောမှု ‘အဘိဇ္ဈာ’ မများ၊
အမျက်မထွက်သော စိတ်ရှိ၏။ မှန်ကန်သော အယူရှိ၏။ ထိုယောက်ျားကို များစွာသော လူအပေါင်းသည်
စည်းဝေး၍ “ဤယောက်ျားသည် ခန္ဓာပျက်ကြွေ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မကောင်းသော လားရာ

ပျက်စီးကျ ရောက်ရာ အပါယ်ငရဲသို့ ရောက်ပါစေ” ဟူ၍ တောင်းပန်စေကာမူ ချီးမွမ်းစေကာမူ လက်အုပ်ချီကာ အဖန်တစ်လဲလဲ ဆုတောင်းစေကာမူ ထိုယောက်ျားသည် ခန္ဓာပျက်ကြွေ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည် လောကသို့ ရောက်ရာ၏။ ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် အသိဗန္ဓက၏သား ရွာသူကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားအား “အသျှင်ဘုရား တရားတော်သည် အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေစွ။ ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာဟု မှတ်တော်မူပါ” ဟု (လျှောက်၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၈ - ဂါမဏိသံယုတ် ===

၇ - ခေတ္တုပမသုတ်

၃၅၉။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် နာဠန္ဒမြို့ ပါဝါရိကသူဌေး၏ သရက်ဥယျာဉ်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသိဗန္ဓက၏သား ရွာသူကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား “မြတ်စွာဘုရား သည် ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ စီးပွားကို လိုလားလျက် နေတော်မူသည် မဟုတ်ပါလော” ဟု လျှောက်၏။

ရွာသူကြီး မှန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ စီးပွားကို လိုလားလျက် နေတော်မူ၏ ဟု မိန့်၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုသို့ဖြစ်လျက် အဘယ့်ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားသည် (သတ္တဝါ) အချို့တို့အား ကောင်းမွန်စွာ တရားဟော၍ (သတ္တဝါ) အချို့တို့အား ထိုကဲ့သို့ ကောင်းမွန်စွာ တရား မဟောပါသနည်းဟု လျှောက်၏။

ရွာသူကြီး သို့ဖြစ်လျှင် ဤအရာ၌ သင့်ကိုပင် ပြန်၍ မေးဦးအံ့၊ သင် နှစ်သက်သည့်အတိုင်း ဖြေဆိုလော့။ ရွာသူကြီး ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ဤလောက၌ လယ်သမားဖြစ်သော သူကြွယ်အား အကောင်းစား လယ်တစ်ကွက်၊ အလတ်စား လယ်တစ်ကွက်၊ ကြတ်တီးကုန်း၊ ဆားမြေ၊ မြေညံ့ဟူသော အညံ့စား လယ်တစ်ကွက်ဟူ၍ လယ်သုံးကွက် ရှိရာ၏။ ရွာသူကြီး ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ထိုလယ်သမားဖြစ်သော သူကြွယ်သည် မျိုးစေ့တို့ကို စိုက်ပျိုးလိုသော် ရှေးဦးစွာ အဘယ်လယ်၌ စိုက်ပျိုးရာသနည်း၊ အကောင်းစားလယ်၌ စိုက်ပျိုးမည်လော၊ အလတ်စား လယ်၌ စိုက်ပျိုးမည်လော၊ ကြတ်တည်း ကုန်း၊ ဆားမြေ၊ မြေညံ့ဟူသော အညံ့စားလယ်၌ စိုက်ပျိုး မည်လော။ အသျှင်ဘုရား ထိုလယ်သမား ဖြစ်သော သူကြွယ်သည် မျိုးစေ့တို့ကို စိုက်ပျိုးလိုသော် ရှေးဦးစွာ အကောင်းစားလယ်၌ စိုက်ပျိုးရာ၏။ ထိုအကောင်းစားလယ်၌ စိုက်ပျိုးစေပြီးလျှင် အလတ်စား လယ်၌ စိုက်ပျိုးရာ၏။ ထိုအလတ်စားလယ်၌ စိုက် ပျိုးစေပြီးလျှင် ကြတ်တည်းကုန်း၊ ဆားမြေ၊ မြေညံ့ ဟူသော အညံ့စားလယ်၌ အယုတ်ဆုံး နွားစာမျှပင် ဖြစ်လိမ့်ဦးမည် ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် စိုက်ပျိုး သော်လည်း စိုက်ပျိုးရာ၏။ မစိုက်ပျိုးဘဲသော်လည်း ထားရာ၏ ဟု လျှောက်၏။

ရွာသူကြီး ငါ၏ ရဟန်းယောက်ျား ရဟန်းမိန်းမတို့သည် ထိုအကောင်းစားလယ်နှင့် တူကုန်၏။ ရွာသူကြီး ထိုသူတို့ သည် ငါသာလျှင် မှီခိုရာ ငါသာလျှင် လဲလျောင်းရာ ငါသာလျှင် ပုန်းအောင်းရာ ငါသာလျှင် ကိုးကွယ်ရာ ရှိ၍ နေကြ သောကြောင့် ထိုသူတို့အား အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏

ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်းရှိသော အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော တရားကို ငါ ဟော၏။ အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော အကျင့် မြတ်ကို ငါ ပြ၏။ ရွာသူကြီး ငါ၏ သီတင်းသည် ဥပါသကာယောကျ်ား ဥပါသကာမိန်းမတို့သည် အလတ်စားလယ်နှင့် တူကုန်၏။ ထိုသူတို့ သည် ငါသာလျှင် မှီခိုရာ ငါသာလျှင် လဲလျောင်းရာ ငါသာလျှင် ပုန်းအောင်းရာ ငါသာလျှင် ကိုးကွယ် ရာ ရှိ၍ နေကြသောကြောင့် ထိုသူတို့အား အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်း ရှိသော အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော တရားကို ငါ ဟော၏။ အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော အကျင့်မြတ်ကို ငါ ပြ၏။

ရွာသူကြီး ငါ၏ သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏ အမည်ခံ ပရိပိုင်တို့သည် ထိုကြုတ်တီးကုန်း၊ ဆားမြေ၊ မြေညှိဟူသော အညံ့စားလယ်နှင့် တူကုန်၏။ တစ်ပုဒ်မျှကို သော်လည်း သိကြပါမူ ထိုသူတို့ အား ရှည်ကြာစွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားချမ်းသာ အလို့ငှါ ဖြစ်ရာ၏ ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ထိုသူတို့အားလည်း အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်း ရှိသော အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော တရားကို ငါ ဟော၏။ အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော အကျင့်မြတ်ကို ငါ ပြ၏။

ရွာသူကြီး ဥပမာတစ်နည်းသော်ကား ယောက်ျားအား ရေလှောင်အိုးကြီး သုံးလုံးရှိ၏။ ရေလှောင် အိုးကြီးတစ်လုံးကား မပေါက်၊ မယို၊ မစိမ့်၊ ရေလှောင်အိုးကြီးတစ်လုံးကား မပေါက်၊ ယို၏၊ စိမ့်၏။ ရေလှောင်အိုးကြီး တစ်လုံးကား ပေါက်၏၊ ယို၏၊ စိမ့်၏။ ရွာသူကြီး ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင် သနည်း၊ ထိုယောက်ျားသည် ရေထည့်လိုသော် အဘယ်အိုး၌ ရှေးဦးစွာ ထည့်ရာသနည်း၊ မပေါက်မယို မစိမ့်သော ရေလှောင်အိုးကြီး၌ ထည့်ရာသလော၊ မပေါက်မူ၍ ယိုသော စိမ့်သော ရေလှောင်အိုးကြီး၌ ထည့်ရာသလော၊ ပေါက်၍ ယို၍ စိမ့်သော ရေလှောင်အိုးကြီး၌ ထည့်ရာသလော။ အရှင် ဘုရား ထိုယောက်ျားသည် ရေထည့်လိုသော် မပေါက် မယို မစိမ့်သော ရေလှောင်အိုးကြီး၌ ထည့်ရာ၏။ ထိုရေလှောင် အိုးကြီး၌ ထည့်ပြီးလျှင် မပေါက်မူ၍ ယိုသော စိမ့်သော ရေလှောင်အိုးကြီး၌ ထည့်ရာ၏။ ထိုရေလှောင်အိုးကြီး၌ ထည့်ပြီးလျှင် ပေါက်၍ ယို၍ စိမ့်သော ရေလှောင်အိုးကြီး၌ အယုတ်ဆုံး အသုံးအဆောင် ဆေးကြောခြင်းမျှသော်လည်း ဖြစ်လတ္တံ့ ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ထည့်သော်လည်း ထည့်ရာ၏။ မထည့်ဘဲသော်လည်း ထားရာ၏။

ရွာသူကြီး ငါ၏ ရဟန်းယောက်ျား ရဟန်းမိန်းမတို့သည် မပေါက် မယိုမစိမ့်သော ရေလှောင်အိုးကြီး နှင့် တူကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ငါသာလျှင် မှီခိုရာ ငါသာလျှင် လဲလျောင်းရာ ငါသာလျှင် ပုန်းအောင်းရာ ငါသာလျှင် ကိုးကွယ်ရာ ရှိ၍ နေကြသောကြောင့် ထိုသူတို့အား အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်းရှိသော အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော တရားကို ငါဟော၏။ အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော အကျင့်မြတ်ကို ငါ ပြ၏။

ရွာသူကြီး ငါ၏ သီတင်းသည် ဥပါသကာယောကျ်ား ဥပါသကာမိန်းမတို့သည် မပေါက်မူ၍ ယိုသောစိမ့်သော ရေလှောင်အိုးကြီးနှင့် တူကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ငါသာလျှင် မှီခိုရာ ငါသာလျှင် လဲလျောင်းရာ ငါသာလျှင် ပုန်းအောင်းရာ ငါသာလျှင် ကိုးကွယ်ရာ ရှိ၍ နေကြသောကြောင့် ထိုသူတို့ အား အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်းရှိသော အနက်နှင့် ပြည့်စုံ သော သဒ္ဒါနှင့်ပြည့်စုံသော တရားကို ငါ ဟော၏။ အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော အကျင့်မြတ်ကို ငါ ပြ၏။

ရွာသူကြီး ငါ၏ သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏ အမည်ခံ ပရိပိုင်တို့သည် ပေါက်၍ ယိုသော စိမ့်သော ရေလှောင်အိုးကြီးနှင့် တူကုန်၏။ တစ်ပုဒ်မျှကိုသော်လည်း သိကြပါမူ ထိုသူတို့အား ရှည်မြင့် စွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားချမ်းသာ အလို့ငှါ ဖြစ်ရာ၏ ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ထိုသူတို့အားလည်း အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏

ကောင်းခြင်းရှိသော အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော တရား ကို ငါ ဟော၏။ အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော အကျင့်မြတ်ကို ငါ ပြ၏။ ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် အသိဗန္ဓက၏သား ရွာသူကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားအား “အသျှင်ဘုရား တရားတော်သည် အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေစွ။ပ။ တပည့်တော်ကို မြတ်စွာဘုရားသည် ယနေ့မှ စ၍ အသက်ထက်ဆုံး ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာဟု မှတ်တော်မူပါဟု” ဟု (လျှောက်၏)။

သတ္တမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၈ - ဂါမဏီသံယုတ် ===

၈ - သင်္ခမေသုတ်

၃၆၀။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် နာဠန္ဒမြို့ ပါဝါရိကသူဌေး၏ သရက်ဥယျာဉ်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ နိဂဏ္ဌ၏ တပည့်ဖြစ်သော အသိဗန္ဓက၏သား ရွာသူကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော အသိဗန္ဓက၏သား ရွာသူကြီးအား မြတ်စွာဘုရားသည် “ရွာသူကြီး နိဂဏ္ဌနာဠပုတ္တသည် တပည့်တို့အား အဘယ်သို့ တရားဟောသနည်း” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား နိဂဏ္ဌနာဠ ပုတ္တသည် တပည့်တို့အား ဤသို့ တရားဟောပါ၏- “အသက်ကို သတ်သူဟူသမျှသည် အပါယ်ကျ၏။ ငရဲကျ၏။ မပေးသည်ကို ခိုးယူသူဟူသမျှသည် အပါယ်ကျ၏။ ငရဲကျ၏။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်သူ ဟူသမျှသည် အပါယ်ကျ၏။ ငရဲကျ၏။ မမှန် ပြောသူဟူသမျှသည် အပါယ်ကျ၏။ ငရဲကျ၏။ များသော ထိုထိုကံက ဆောင်သွား၏” ဟု နိဂဏ္ဌနာဠ ပုတ္တသည် တပည့်တို့အား ဤသို့ တရားဟောပါ၏။

ရွာသူကြီး နိဂဏ္ဌနာဠပုတ္တ၏ စကားအရ များသော ထိုထိုကံက ဆောင်သွားခဲ့သော် တစ်ဦး တစ်ယောက်မျှ အပါယ်ကျသူ ငရဲကျသူဟူ၍ မဖြစ်တော့လတ္တံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ရွာသူကြီး ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း။ ယောက်ျားတစ်ဦးတစ်ယောက်သည် ညဉ့်၌ ဖြစ်စေ၊ နေ့၌ ဖြစ်စေ အသက်ကို သတ်တတ်၏။ သတ်သော အချိန်မသတ်သော အချိန်ကို ထောက်ဆ လျှင် အသက် သတ်သော အချိန် မသတ်သော အချိန်တို့တွင် အဘယ်အချိန်က များသနည်း။ အသျှင်ဘုရား ယောက်ျားတစ်ဦးတစ်ယောက်သည် ညဉ့်၌ ဖြစ်စေ၊ နေ့၌ ဖြစ်စေ အသက်ကို သတ်တတ် ၏။ သတ်သော အချိန် မသတ်သော အချိန်ကို ထောက်ဆလျှင် အသက်သတ်သော အချိန်က နည်းပါ၏။ စင်စစ်သော်ကား အသက် မသတ်သော အချိန်က များပါ၏။ ရွာသူကြီး နိဂဏ္ဌနာဠပုတ္တ၏ စကား အရများသော ထိုထိုကံက ဆောင် သွားခဲ့သော် တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ အပါယ်ကျသူ ငရဲကျသူ ဟူ၍ မဖြစ်တော့ လတ္တံ့။

ရွာသူကြီး ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း။ ယောက်ျားတစ်ဦးတစ်ယောက်သည် ညဉ့်၌ ဖြစ်စေ၊ နေ့၌ ဖြစ်စေ မပေးသည်ကို ခိုးယူတတ်၏။ ခိုးယူသော အချိန် မခိုးယူသော အချိန်ကို ထောက်ဆလျှင် မပေးသည်ကို ခိုးယူသော အချိန် မပေးသည်ကို မခိုးယူသော အချိန်တို့တွင် အဘယ်အချိန်က များသနည်း။ အသျှင်ဘုရား ယောက်ျားတစ်ဦးတစ်ယောက် သည် ညဉ့်၌ ဖြစ်စေ၊ နေ့၌ ဖြစ်စေ မပေးသည်ကို ခိုးယူတတ်၏။ ခိုးယူသော အချိန် မခိုးယူသော အချိန်ကို ထောက်ဆ လျှင် မပေးသည်ကို ခိုးယူသော အချိန်က နည်းပါ၏။ စင်စစ်သော်ကား မပေးသည်ကို မခိုးယူသော အချိန်က

များပါ၏။ ရွာသူကြီး နိဂဏ္ဌနာဠုပုတ္တ၏ စကားအရ များသော ထိုထိုကံက ဆောင်သွားခဲ့သော် တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ အပါယ်ကျသူ ငရဲကျသူဟူ၍ မဖြစ်တော့လတ္တံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ရွာသူကြီး ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း။ ယောက်ျားတစ်ဦးတစ်ယောက်သည် ညဉ့်၌ ဖြစ်စေ၊ နေ့၌ ဖြစ်စေ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်တတ်၏။ မှားယွင်းစွာ ကျင့်သော အချိန် မှားယွင်းစွာ မကျင့်သော အချိန်ကို ထောက်ဆလျှင် ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်သော အချိန်ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ မကျင့်သော အချိန်တို့တွင် အဘယ်အချိန်က များသနည်း။ အသျှင်ဘုရား ယောက်ျား တစ်ဦး တစ်ယောက်သည် ညဉ့်၌ ဖြစ်စေ၊ နေ့၌ ဖြစ်စေ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်တတ်၏။ မှားယွင်းစွာ ကျင့်သောအချိန် မှားယွင်းစွာ မကျင့်သော အချိန်ကို ထောက်ဆလျှင် ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်သော အချိန်က နည်းပါ၏။ စင်စစ်သော်ကား ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ မကျင့်သော အချိန်က များပါ၏။ ရွာသူကြီး နိဂဏ္ဌနာဠုပုတ္တ၏ စကားအရ များသော ထိုထိုကံက ဆောင်သွားခဲ့သော် တစ်ဦး တစ်ယောက်မျှ အပါယ်ကျသူ ငရဲကျသူ ဟူ၍ မဖြစ်တော့လတ္တံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ရွာသူကြီး ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း။ ယောက်ျားတစ်ဦးတစ်ယောက်သည် ညဉ့်၌ ဖြစ်စေ၊ နေ့၌ ဖြစ်စေ မမှန်ပြောတတ်၏။ မမှန်ပြောသော အချိန် မမှန် မပြောသော အချိန်ကို ထောက်ဆလျှင် မမှန်ပြောသော အချိန်မမှန် မပြောသော အချိန်တို့တွင် အဘယ်အချိန်က များသနည်း။ အသျှင်ဘုရား ယောက်ျားတစ်ဦးတစ်ယောက်သည် ညဉ့်၌ ဖြစ်စေ၊ နေ့၌ ဖြစ်စေ မမှန်ပြောတတ်၏။ မမှန်ပြောသောအချိန် မမှန်မပြောသော အချိန်ကို ထောက်ဆလျှင် မမှန်ပြော သော အချိန်က နည်းပါ၏။ စင်စစ်သော် ကားမမှန် မပြောသော အချိန်ကသာ များပါ၏။ ရွာသူကြီး နိဂဏ္ဌနာဠုပုတ္တ၏ စကားအရ များသော ထိုထိုကံက ဆောင်သွားခဲ့သော် တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ အပါယ်ကျသူ ငရဲကျသူ ဟူ၍ မဖြစ်တော့ လတ္တံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ရွာသူကြီး ဤလောက၌ “အသက် သတ်သူဟူသမျှတို့သည် အပါယ်ကျ၏၊ ငရဲကျ၏။ မပေးသည်ကို ခိုးယူသူ ဟူသမျှသည် အပါယ်ကျ၏၊ ငရဲကျ၏။ ကာမတို့၌ ဖောက်ပြန်စွာ ကျင့်သူဟူသမျှသည် အပါယ်ကျ၏၊ ငရဲကျ၏။ မမှန်ပြောသူ ဟူသမျှသည် အပါယ်ကျ၏၊ ငရဲကျ၏” ဟု အချို့သော ဆရာသည် ဆိုလေ့ရှိ၏။ ယူလေ့ရှိ၏။ ရွာသူကြီး ထိုဆရာကို ကြည်ညိုသော တပည့်အား ဤသို့ အကြံသည် ဖြစ်၏- “အသက် သတ်သူဟူသမျှတို့သည် အပါယ်ကျ၏၊ ငရဲကျ၏ဟု ငါ၏ ဆရာသည် ဆိုလေ့ ယူလေ့ရှိ၏။ အသက်ကို ငါ သတ်မိ၏။ ငါသည်လည်း အပါယ်ကျသူ ငရဲကျသူ ဖြစ်၏” ဟု အယူမှားကို ရ၏။

ရွာသူကြီး ထိုစကားကို မပယ်လျှင် ထိုစိတ်ကို မပယ်လျှင် ထိုအယူကို မစွန့်လျှင် ဆောင်ယူခဲ့သော ဝန်ထုပ်ကို ပစ်ချအပ် သကဲ့သို့ ဤအတူ ငရဲ၌ ကျရ၏။

‘အကြင်သူသည် မပေးသည်ကို ခိုးယူသူဟူသမျှသည် အပါယ်ကျ၏၊ ငရဲကျ၏’ ဟု ငါ၏ ဆရာသည် ဆိုလေ့ရှိ၏။ ယူလေ့ရှိ၏။ မပေးသည်ကို ငါ ခိုးယူမိ၏။ ငါသည်လည်း အပါယ်ကျသူ ငရဲကျသူ ဖြစ်၏ဟု အယူမှားကို ရ၏။ ရွာသူကြီး ထိုစကားကို မပယ်လျှင် ထိုစိတ်ကို မပယ်လျှင် ထိုအယူကို မစွန့်လျှင် ဆောင်ယူခဲ့သော ဝန်ထုပ်ကို ပစ်ချအပ် သကဲ့သို့ ဤအတူ ငရဲ၌ ကျရ၏။

‘အကြင်သူသည် ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်သူဟူသမျှသည် အပါယ်ကျ၏၊ ငရဲကျ၏’ ဟု ငါ၏ ဆရာသည် ဆိုလေ့ရှိ၏။ ယူလေ့ရှိ၏။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်မှုကို ငါ ကျင့်မိ၏။ ငါသည်လည်း အပါယ်ကျသူ ငရဲကျသူ ဖြစ်၏ဟု အယူမှားကို ရ၏။ ရွာသူကြီး ထိုစကားကို မပယ်လျှင် ထိုစိတ်ကို မပယ်လျှင် ထိုအယူကို မစွန့်လျှင် ဆောင်ယူခဲ့သော ဝန်ထုပ်ကို ပစ်ချအပ် သကဲ့သို့ ဤအတူ ငရဲ၌ ကျရ၏။

‘အကြင်သူသည် မမှန်ပြောသူ ဟူသမျှသည် အပါယ်ကျ၏၊ ငရဲကျ၏’ ဟု ငါ၏ ဆရာသည် ဆိုလေ့ရှိ၏။ ယူလေ့ရှိ၏။ မမှန်သည်ကို ငါ ပြောမိ၏။ ငါသည်လည်း အပါယ်ကျသူ ငရဲကျသူ ဖြစ်၏ ဟု

အယူမှားကို ရ၏။ ရွာသူကြီး ထိုစကားကို မပယ်လျှင် ထိုစိတ်ကို မပယ်လျှင် ထိုအယူကို မစွန့်လျှင် ဆောင်ယူခဲ့သော ဝန်ထုပ်ကို ပစ်ချအပ် သကဲ့သို့ ဤအတူ ငရဲ၌ ကျရ၏။

ရွာသူကြီး ဤလောက၌ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ အကျင့် ‘စရဏ’ နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော လောက ကို သိတော်မူသော ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို သိစေတော်မူ သော ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပွင့်တော်မူ၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် အကြောင်း အမျိုးမျိုးဖြင့် အသက်သတ်ခြင်းကို ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ အထူးကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ “အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြလော့” ဟုလည်း ဟောတော်မူ၏။ မပေးသည်ကို ခိုးယူခြင်းကို ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ အထူး ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ “မပေးသည်ကို ခိုးယူခြင်းမှ ရှောင်ကြလော့” ဟုလည်း ဟောတော်မူ၏။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းကို ကဲ့ရဲ့ကတော် မူ၏။ အထူးကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ “ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြလော့” ဟုလည်း ဟောတော်မူ၏။ မမှန်ပြောခြင်း ကို ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ အထူး ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ “မမှန်ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြလော့” ဟုလည်း ဟောတော်မူ၏။ ရွာသူကြီး ထိုဆရာ၌ အလွန်ကြည်ညိုသော တပည့်သည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏-

“မြတ်စွာဘုရားသည် အကြောင်း အမျိုးမျိုးဖြင့် အသက်သတ်ခြင်းကို ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ အထူး ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ ‘အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြလော့’ ဟုလည်း ဟောတော်မူ၏။ သူ့အသက်ကို ဤ၍ ဤမျှ ငါသတ်မိ၏။ သူ့အသက်ကို ဤ၍ ဤမျှ ငါသတ်မိခြင်းသည် မကောင်း၊ သို့သော်လည်း ငါသည် ထိုအကြောင်းကြောင့် နှလုံးမသာ ဖြစ်ခဲ့ပါလျှင် ထိုမကောင်းမှုကို ငါ မပြုဟူ၍ ဖြစ်နိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်” ဟု ထိုသူသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၍ ထိုအသက် သတ်ခြင်းကို စွန့်၏။ နောင်အခါ၌လည်း အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဤသို့ ထိုမကောင်းမှုကို ပယ်၏။ ဤသို့ ထိုမကောင်းမှုမှ လွန်မြောက်၏။

“မြတ်စွာဘုရားသည် အကြောင်းအမျိုးမျိုးဖြင့် မပေးသည်ကို ခိုးယူခြင်းကို ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ အထူး ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ ‘မပေးသည်ကို ခိုးယူခြင်းမှ ရှောင်ကြလော့’ ဟုလည်း ဟောတော်မူ၏။ မပေးသည်ကို ဤ၍ ဤမျှ ငါခိုးယူမိခြင်းသည် မကောင်း၊ သို့သော်လည်း ငါသည် ထိုအကြောင်းကြောင့် နှလုံးမသာ ဖြစ်ခဲ့ပါလျှင် ထိုမကောင်းမှုကို ငါမပြုဟူ၍ ဖြစ်နိုင် လိမ့်မည် မဟုတ်” ဟု ထိုသူသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၍ ထိုမပေးသည်ကို ယူခြင်းကိုလည်း စွန့်၏။ နောင်အခါ၌လည်း ထိုမပေးသည်ကို ခိုးယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ် ၏။ ဤသို့ ထိုမကောင်းမှုကို ပယ်၏။ ဤသို့ ထိုမကောင်းမှုမှ လွန်မြောက်၏။

“မြတ်စွာဘုရားသည် အကြောင်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းကို ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ အထူး ကဲ့ရဲ့တော် မူ၏။ ‘ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြလော့’ ဟုလည်း ဟောတော်မူ၏။ ကာမတို့၌ ဤ၍ ဤမျှ မှားယွင်းစွာ ကျင့်မှုကို ငါ ကျင့်မိ၏။ ကာမတို့၌ ဤ၍ ဤမျှ မှားယွင်းစွာ ကျင့်မှုသည် မကောင်း၊ သို့သော်လည်း ငါသည် ထိုအကြောင်း ကြောင့် နှလုံးမသာ ဖြစ်ခဲ့ပါလျှင် ထိုမကောင်းမှုကို ငါ မပြုဟူ၍ ဖြစ်နိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်” ဟု ထိုသူသည် ဤသို့ ဆင်ခြင် ၍ ထိုကာမ တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်မှုကိုလည်း စွန့်၏။ နောင်အခါ၌လည်း ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်မှုမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဤသို့ ထို မကောင်းမှုကို ပယ်၏။ ဤသို့ ထိုမကောင်းမှုမှ လွန်မြောက်၏။

“မြတ်စွာဘုရားသည် အကြောင်းအမျိုးမျိုးဖြင့် မမှန်ပြောခြင်းကို ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ အထူး ကဲ့ရဲ့ တော်မူ၏။ ‘မမှန်ပြော ခြင်းမှ ရှောင်ကြလော့’ ဟုလည်း ဟောတော်မူ၏။ မမှန်သည်ကို ဤ၍ ဤမျှ ငါပြောမိ၏။ ဤမမှန်သည်ကို ဤ၍ ဤမျှ ငါပြောမိခြင်းသည် မကောင်း၊ သို့သော်လည်း ငါသည် ထိုအကြောင်းကြောင့် နှလုံးမသာ ဖြစ်ခဲ့ပါလျှင် ထိုမကောင်းမှုကို မပြုဟူ၍ ဖြစ်နိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်” ဟု ထိုသူသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၍ ထိုမမှန် ပြောခြင်းကိုလည်း စွန့်၏။ နောင်အခါ၌လည်း မမှန်ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဤသို့ ထိုမကောင်းမှုကို ပယ်၏။ ဤသို့ ထိုမကောင်းမှုမှ လွန်မြောက်၏။

ထိုသူသည် အသက်သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မပေးသည်ကို ခိုးယူခြင်းကို ပယ်၍ မပေးသည်ကို ခိုးယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းကို ပယ်၍ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မမှန်ပြောခြင်းကို ပယ်၍ မမှန်ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကုန်းစကား ပြောခြင်းကို ပယ်၍ ကုန်းစကား ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကြမ်းတမ်းသော စကားပြောခြင်းကို ပယ်၍ ကြမ်းတမ်းသော စကားပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ပြိန်ဖျင်းသော စကား ပြောခြင်းကို ပယ်၍ ပြိန်ဖျင်းသော စကားပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ (သူ့စည်းစိမ်ကို) ရှေးရှုကြံမှုကို ပယ်၍ (သူ့စည်းစိမ်ကို) ရှေးရှု မကြံဘဲလျက် နေ၏။ သူတစ်ပါး ပျက်စီးစေလိုသော စိတ်ကို ပယ်၍ သူတစ်ပါး ပျက်စီးစေ လိုသောစိတ် မရှိဘဲလျက် နေ၏။ အယူမှားကို ပယ်၍ ကောင်းသော အယူရှိလျက် နေ၏။

ရွာသူကြီး ထိုအရိယာတပည့်သည် ဤသို့ (သူ့စည်းစိမ်ကို) ရှေးရှုကြံမှု (သူတစ်ပါးကို) ပျက်စီးစေ လိုမှုကင်းသည် ဖြစ်၍ မတွေ့မဝေဘဲ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္မဇဉ်’ အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ရှိလျက် ချမ်းသာ စေလိုခြင်း ‘မေတ္တာ’ နှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် တစ်ခုသော အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ သုံးခုမြောက် အရပ် မျက်နှာကို။ လေးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို ဤနည်းဖြင့် အထက် အောက် ဖီလာ အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာတို့၌ ရှိသော သတ္တဝါအားလုံးကို မိမိနှင့် အတူပြု၍ သတ္တဝါအားလုံး ပါဝင်သော သတ္တလောကကို ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်း အရှည် မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိငြင်ခြင်း မရှိသော မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။

ရွာသူကြီး ဥပမာသော်ကား အားရှိသော ခရုသင်းမှုတ်သမားသည် မပင်ပန်းဘဲသာလျှင် အရပ် လေးမျက်နှာကို သိစေနိုင်သကဲ့သို့ ဤအတူ ချမ်းသာစေလိုခြင်း ‘မေတ္တာ’ ဟူသော လွတ်မြောက်သော စိတ်ကို ဤသို့ ပွားများအပ်သည်ရှိသော် ဤသို့ အကြိမ်များစွာ ပြုအပ်သည်ရှိသော် နှိုင်းယှဉ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော ကာမာဝစရကံသည် မဟဂ္ဂုတ်ကံ၌ မကြွင်းကျန်၊ ထိုမဟဂ္ဂုတ်ကံ၌ မတည်နိုင်။ ရွာသူကြီး ထိုအရိယာတပည့်သည် ဤသို့ (သူ့စည်းစိမ်ကို) ရှေးရှုကြံမှု (သူတစ်ပါးကို) ပျက်စီးစေလိုမှု ကင်းသည်ဖြစ်၍ မတွေ့မဝေဘဲ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္မဇဉ်’ အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ရှိလျက် သနားခြင်း ‘ကရုဏာ’ နှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့်။ပ။ ဝမ်းမြောက်ခြင်း ‘မုဒိတာ’ နှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့်။ပ။ လျစ်လျူ ရှုခြင်း ‘ဥပေက္ခာ’ နှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် တစ်ခုသော အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ သုံးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ လေးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို ဤနည်းဖြင့် အထက် အောက်ဖီလာ အလုံးစုံသော အရပ် မျက်နှာတို့၌ ရှိသော သတ္တဝါအားလုံးကို မိမိနှင့် အတူပြု၍ သတ္တဝါအားလုံး ပါဝင်သော သတ္တလောကကို ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည် မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိငြင်ခြင်း မရှိသော ဥပေက္ခာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ရွာသူကြီး ဥပမာသော်ကား အားရှိသော ခရုသင်းမှုတ်သမားသည် မပင်ပန်းဘဲသာလျှင် အရပ် လေးမျက်နှာကို သိစေနိုင် သကဲ့သို့ ဤအတူ လျစ်လျူရှုခြင်း ‘ဥပေက္ခာ’ ဟူသော လွတ်မြောက်သော စိတ်ကို ဤသို့ ပွားများ အပ်သည် ရှိသော် ဤသို့ အကြိမ် များစွာ ပြုအပ်သည် ရှိသော် နှိုင်းယှဉ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော ကာမာဝစရကံသည် ထိုမဟဂ္ဂုတ်ကံ၌ မကြွင်း ကျန်၊ ထိုမဟဂ္ဂုတ်ကံ၌ မတည်နိုင်။ ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် အသိဗန္ဓက၏သား ရွာသူကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားကို “အသျှင်ဘုရား (တရားတော် သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေစွ၊ အသျှင်ဘုရား (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေစွ။ပ။ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာဟု မှတ်တော်မူပါ” ဟု (လျှောက်၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၈ - ဂါမဏိသံယုတ် ===

၉ - ကုလသုတ်

၃၆၁။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် များစွာသော ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ ကောသလတိုင်းတို့၌ ဒေသစာရီ လှည့်လည်တော်မူသော် နာဠန္ဒမြို့သို့ ရောက်တော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုနာဠန္ဒမြို့ဝယ်ပါဝါရိက သူဌေး၏ သရက်ဥယျာဉ်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။

ထိုအခါ နာဠန္ဒမြို့သည် အစာခေါင်းပါး၏။ အသက်မွေးရန် ခဲယဉ်း၏။ ဖွေးဖွေးဖြူသော အရိုးရှိ၏။ စာရေးတံ လက်မှတ်ဖြင့် အသက်မွေးရ၏။ ထိုအခါ နိဂဏ္ဌနာဠပုတ္တသည် များစွာသော နိဂဏ္ဌပရိသတ်နှင့်အတူ နာဠန္ဒမြို့၌ နေ၏။ ထိုအခါ နိဂဏ္ဌ၏ တပည့် အသိပဇ္ဇက၏သား ရွာသူကြီးသည် နိဂဏ္ဌနာဠပုတ္တထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အသိပဇ္ဇက၏သား ရွာသူကြီးအား နိဂဏ္ဌနာဠပုတ္တသည် “ရွာသူကြီး လာလော့၊ ရဟန်းဂေါတမကို ဝါဒတင်ချေလော့၊ ဤသို့ ဝါဒတင်သော် အသိပဇ္ဇက၏သား ရွာသူကြီးသည် ဤသို့ တန်ခိုးအာနုဘော်ကြီးသော ရဟန်းဂေါတမကို ဝါဒတင်နိုင်၏ဟု သင်၏ ကောင်းသော ကျော်စောသံသည် ပျံ့နှံ့ သွားလတ္တံ့” ဟူသော စကားကို ပြောဆို၏။

အသျှင် ဤသို့ တန်ခိုးအာနုဘော်ကြီးသော ရဟန်းဂေါတမကို အကျွန်ုပ်သည် အဘယ်သို့ ဝါဒတင်ရပါအံ့နည်း။ ရွာသူကြီး လာလော့၊ သင်သည် ရဟန်းဂေါတမထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် “အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကြောင်း အမျိုးမျိုးဖြင့် အမျိုးသားတို့အား အစဉ်သနားခြင်းကို ချီးမွမ်းတော်မူသည် မဟုတ်လော၊ အစဉ် စောင့်ရှောက်ခြင်းကို ချီးမွမ်းတော်မူသည် မဟုတ်လော၊ အစဉ် ဝိညာဉ်ခြင်းကို ချီးမွမ်းတော်မူသည် မဟုတ်လော” ဟု ဤသို့ ဆိုလော့၊ ရွာသူကြီး ရဟန်းဂေါတမသည် ဤသို့ အမေးခံရသော် “ရွာသူကြီး မှန်၏။ ငါဘုရားသည် အကြောင်းအမျိုးမျိုးဖြင့် အမျိုးသားတို့အား အစဉ်သနားခြင်းကို ချီးမွမ်း၏။ အစဉ်စောင့်ရှောက်ခြင်းကို ချီးမွမ်း၏။ အစဉ်ဝိညာဉ်ခြင်းကို ချီးမွမ်း၏” ဟူ၍ ဖြေခဲ့မူ “အသျှင်ဘုရား ထိုသို့ဖြစ်လျှင် အဘယ့်ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားသည် များစွာသော ရဟန်းသံဃာနှင့် အတူ အစာခေါင်းပါး သော အသက်မွေးရန် ခဲယဉ်းသော ဖွေးဖွေးဖြူသည့် အရိုးရှိသော စာရေးတံလက်မှတ်ဖြင့် အသက်မွေးရသော အရပ်သို့ ဒေသစာရီ လှည့်လည်ပါသနည်း၊ မြတ်စွာဘုရားသည် အမျိုးတို့၏ ပြတ်ခြင်းငှါ ကျင့်ပါသလော၊ မြတ်စွာဘုရားသည် အမျိုးတို့၏ အကျိုးမဲ့အောင် ကျင့်ပါသလော၊ မြတ်စွာဘုရားသည် အမျိုးတို့၏ ပျက်စီးအောင် ကျင့်ပါသလော” ဟု ထိုရဟန်းဂေါတမကို ဤသို့ ဆိုလေလော့။ ရွာသူကြီး ရဟန်းဂေါတမသည် အစွန်း နှစ်ဖက်ရှိသော ပြဿနာ အမေးခံရသော် ထွေးအံခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်လတ္တံ့၊ မျိုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်လတ္တံ့။ အသျှင် ကောင်းပါပြီဟု အသိပဇ္ဇက၏ သား ရွာသူကြီးသည် နိဂဏ္ဌနာဠပုတ္တ၏ စကားကို ဝန်ခံ၍ နေရာမှထကာ ရှိခိုးလျက် အရိုအသေ ပြုပြီးနောက် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကာ “အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကြောင်းအမျိုးမျိုးဖြင့် အမျိုးသား တို့အား အစဉ် သနားခြင်းကို ချီးမွမ်းတော်မူသည် မဟုတ်လော၊ အစဉ်စောင့်ရှောက်ခြင်းကို ချီးမွမ်းတော်မူသည် မဟုတ်လော၊ အစဉ်ဝိညာဉ်ခြင်းကို ချီးမွမ်းတော်မူသည် မဟုတ်လော” ဟူသော ဤစကားကို လျှောက်၏။

“ရွာသူကြီး မှန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် အကြောင်းအမျိုးမျိုးဖြင့် အမျိုးသားတို့အား အစဉ်သနားခြင်းကို ချီးမွမ်း တော်မူ၏။ အစဉ် စောင့်ရှောက်ခြင်းကို ချီးမွမ်းတော်မူ၏။ အစဉ်ဝိညာဉ်ခြင်းကို ချီးမွမ်းတော်မူ၏”။ အသျှင်ဘုရား သို့ဖြစ်လျှင် အဘယ့်ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားသည် များစွာသော ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ အစာခေါင်းပါးသော အသက်မွေးရန် ခဲယဉ်းသော ဖွေးဖွေးဖြူသည့် အရိုးရှိသော စာရေးတံ လက်မှတ်ဖြင့် အသက်မွေးရသော အရပ်သို့ ဒေသစာရီ လှည့်လည် ပါသနည်း၊ မြတ်စွာဘုရားသည်

အမျိုးတို့၏ ပြတ်ခြင်းငှါ ကျင့်ပါသလော၊ မြတ်စွာဘုရားသည် အမျိုးတို့၏ အကျိုးမဲ့ခြင်းငှါ ကျင့်ပါ သလော၊ မြတ်စွာဘုရားသည် အမျိုးတို့၏ ပျက်စီးခြင်းငှါ ကျင့်ပါသလောဟု (လျှောက်၏)။ ရွာသူကြီး ဤကမ္ဘာမှ (နောက်)ကိစ္စဆယ် တစ်ကမ္ဘာတို့ တိုင်အောင် ငါ အောက်မေ့သည်ရှိသော် ချက်ပြီးဆွမ်းကို လောင်းရုံမျှဖြင့် ပျက်စီးဖူးသော အမျိုးသား တစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမျှ ငါ သိမြင်တော်မမူ၊ စင်စစ် သော်ကား ကြွယ်ဝကုန်သော များသော ဥစ္စာရှိကုန်သော များသော ရွှေငွေရှိကုန်သော များသော အသုံးအဆောင်ရှိကုန်သော များသော ဥစ္စာစပါးရှိကုန်သော အမျိုးသားအားလုံးတို့ သည် ပေးလှူခြင်း ကြောင့်လည်း ကြီးပွားကုန်၏၊ မှန်ကန်မှု သစ္စာကြောင့်လည်း ကြီးပွားကုန်၏၊ အကျင့်သီလကြောင့်လည်း ကြီးပွားကုန်၏။

ရွာသူကြီး အမျိုးတို့၏ ပျက်စီးခြင်းငှါ အကြောင်း အထောက်အပံ့တို့သည် ရှစ်မျိုးတို့တည်း။ အမျိုး တို့သည် မင်းကြောင့်လည်း ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ခိုးသားခါးပြကြောင့်လည်း ပျက်စီး ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ မီးကြောင့်လည်း ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ရေကြောင့်လည်း ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ မြုပ်ထားသော ဥစ္စာသည်လည်း တည်ရာမှ ရွေ့၏၊ အားထုတ်မှု မကောင်းသဖြင့်လည်း လုပ်ငန်းတို့ ပျက်စီးကုန်၏၊ အမျိုး၌လည်း ထိုစည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို ကြံဖြန့်မှုတ်လွှင့် ဖျက်စီးတတ်သူ ‘အမျိုးမီးခဲ’ သည်လည်း ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ရှစ်ခုမြောက် အကြောင်းကား မမြဲခြင်းသာလျှင် တည်း။ ရွာသူကြီး အမျိုးတို့၏ ပျက်စီးရန် အကြောင်း အထောက်အပံ့တို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း။

ရွာသူကြီး ဤရှစ်မျိုးသော အကြောင်း အထောက်အပံ့များ ရှိပါကုန်လျက် မြတ်စွာဘုရားသည် “အမျိုးတို့၏ ပြတ်ခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် အမျိုးတို့၏ အကျိုးမဲ့ခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် အမျိုးတို့၏ ပျက်စီးခြင်းငှါ ကျင့်၏” ဟု ငါဘုရားအား ဆိုသော သူသည် ထိုစကားကို မပယ်လျှင် ထိုစိတ်ကို မပယ်လျှင် ထိုအယူကို မစွန့်လျှင် ဆောင်ယူခဲ့သော ဝန်ထုပ်ကို ပစ်ချလိုက် သကဲ့သို့ ဤအတူ ငရဲ၌ ကျရ၏။ ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် အသိဗန္ဓက၏ သား ရွာသူကြီး သည် မြတ်စွာဘုရားအား “အသျှင်ဘုရား (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေစွ၊ အသျှင်ဘုရား (တရားတော်သည်) အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေစွ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှ စ၍ အသက်ထက်ဆုံး (ရတနာသုံးပါးကို) ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာ ဟု မှတ်တော်မူပါ” ဟု (လျှောက်၏)။

နဝမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၈ - ဂါမဏိသံယုတ် ===

၁၀ - မဏိစူဠကသုတ်

၃၆၂။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့ကို အစာကျွေးရာ ဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ နန်းတော်တွင် အညီအညွတ် စုဝေးထိုင်နေသော မင်းပရိသတ်၌ “သာကီဝင်မင်းသား မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား ရဟန်းတို့အား ရွှေငွေသည် အပ်၏။ သာကီဝင်မင်းသား မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား ရဟန်းတို့သည် ရွှေငွေကို သာယာကုန်၏။ သာကီဝင် မင်းသား မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား ရဟန်းတို့သည် ရွှေငွေကို ခံယူကုန်၏” ဟူသော အကြားစကား သည် ဖြစ်ပေါ်၏။

ထိုအခါ မဏိစူဠကရွာသူကြီးသည် ထိုပရိသတ်၌ ထိုင်လျက် ရှိ၏။ ထိုအခါ မဏိစူဠကရွာသူကြီး သည် ထိုပရိသတ်ကို “အရှင်တို့ ဤသို့ မဆိုကြကုန်လင့်၊ သာကီဝင်မင်းသား မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား ရဟန်းတို့အား ရွှေငွေသည် မအပ်၊ သာကီဝင်မင်းသား မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား ရဟန်းတို့သည် ရွှေငွေကို မသာယာကုန်၊ သာကီဝင်မင်းသား မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား ရဟန်း တို့သည် ရွှေငွေကို မခံယူကုန်၊ သာကီဝင်မင်းသား မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား ရဟန်းတို့သည် ကျောက်မျက်နှင့် ရွှေငွေကို ပယ်ထားကုန်၏။ ရွှေငွေမှ ကင်းကုန်၏” ဟု ပြောလေ၏။ မဏိစူဠက ရွာသူကြီးသည် ထိုပရိသတ်ကို သိစေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်လေ၏။

ထို့နောက် မဏိစူဠကရွာသူကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် “မြတ်စွာဘုရား ယခု နန်းတော်တွင်းဝယ် စုဝေးထိုင်နေသော မင်းပရိသတ်၌ သာကီဝင်မင်းသား မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား ရဟန်းတို့အား ရွှေငွေသည် အပ်၏။ သာကီဝင် မင်းသား မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား ရဟန်းတို့သည် ရွှေငွေကို သာယာကုန်၏။ သာကီဝင်မင်းသား မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား ရဟန်းတို့သည် ရွှေငွေကို ခံယူကုန်၏” ဟူသော ဤအကြားစကားသည် ဖြစ်ပေါ်၏။

အသျှင် ဘုရား ဤသို့ဆိုသော် အကျွန်ုပ်သည် ထိုပရိသတ်ကို “အရှင်တို့ ဤသို့ မဆိုကြကုန်လင့်၊ သာကီဝင်မင်းသား မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား ရဟန်းတို့အား ရွှေငွေသည် မအပ်၊ သာကီဝင်မင်းသား မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား ရဟန်းတို့သည် ရွှေငွေကို မသာယာကုန်၊ သာကီဝင်မင်းသား မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား ရဟန်းတို့သည် ရွှေငွေကို မခံယူကုန်၊ သာကီဝင်မင်းသား မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား ရဟန်းတို့သည် ကျောက်မျက်နှင့် ရွှေငွေကို ပယ်ထားကုန်၏။ ရွှေငွေမှ ကင်းကုန်၏” ဟု ပြောပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ထိုပရိသတ်ကို သိစေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ဆိုသော် မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော်အတိုင်း ဆိုသည်လည်း ဖြစ်ပါ၏လော၊ မြတ်စွာဘုရားကို မဟုတ်မမှန် မစွပ်စွဲသည် မည်ပါ၏လော၊ တရားတော်အား လျော်သော တရား ကိုလည်း ဆိုသည် မည်ပါ၏လော၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ဝါဒကို အတုယူ၍ ပြောခြင်းသည် အကြောင်းနှင့် တကွဖြစ်၍ အကဲ့ရဲ့ ခံရခြင်းသို့ အနည်းငယ်မျှ မရောက်ဘဲ ရှိပါ၏လော ဟု လျှောက်၏။

ရွာသူကြီး စင်စစ် သင်သည် ဤသို့ ဆိုသော် ငါ၏ စကားအတိုင်း ဆိုသည်လည်း ဖြစ်၏။ ငါ့ကို မဟုတ်မှန် မစွပ်စွဲ သည်လည်း ဖြစ်၏။ တရားတော် အားလျော်သော တရားကို ဆိုသည်လည်း မည်၏။ ငါ၏ ဝါဒကို အတုယူ၍ ပြောခြင်း သည် အကြောင်းနှင့်တကွဖြစ်၍ အကဲ့ရဲ့ ခံရခြင်းသို့ အနည်းငယ်မျှ မရောက်။ ရွာသူကြီး မှန်၏။ သာကီဝင်မင်းသား မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား ရဟန်းတို့အား ရွှေငွေသည် မအပ်၊ သာကီဝင်မင်းသား မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား ရဟန်းတို့သည် ရွှေငွေကို မသာယာကုန်၊ သာကီဝင်မင်းသား မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား ရဟန်းတို့သည် ရွှေငွေကို မခံယူကုန်။

သာကီဝင်မင်းသား မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား ရဟန်းတို့သည် ကျောက်မျက်နှင့် ရွှေငွေကို ပယ်ထားကုန်၏။ ရွှေငွေမှ ကင်းကုန်၏။ ရွှာသူကြီး ရွှေငွေကို အပ်သောသူအား ကာမဂုဏ် ငါးပါး တို့သည် အပ်ကုန်၏။ ကာမဂုဏ်ငါးပါး အပ်သော သူကို စင်စစ်အားဖြင့် “ရဟန်းသဘော မရှိ၊ သာကီဝင်မင်းသား မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သဘောမရှိ” ဟု မှတ်လေလော့။ ရွှာသူကြီး စင်စစ် သော်ကား ငါသည် ဤသို့ ဟော၏- “မြက်ကိုအလိုရှိသော သူသည် မြက်ကို ရှာသင့်၏။ သစ်သားကို အလိုရှိသော သူသည် သစ်သားကို ရှာသင့်၏။ လှည်းကို အလိုရှိသော သူသည် လှည်းကို ရှာသင့်၏။ (အလုပ်သမား) ယောက်ျားကို အလိုရှိသော သူသည် (အလုပ်သမား) ယောက်ျားကို ရှာသင့်၏”။ ရွှာသူကြီး “အဘယ်နည်းနှင့်မျှ ရွှေငွေကို သာယာသင့်၏။ ရှာသင့်၏” ဟူ၍ ငါဘုရား မဟော ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၈ - ဂါမဏိသံယုတ် ===

၁၁ - ဘဒြကသုတ်

၃၆၃။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် မလ္လတိုင်း ဥရုဝေလကပ္ပမည်သော မလ္လမင်းတို့၏ နိဂုံး၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဘဒြကရွှာသူကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် “အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်အား ဆင်းရဲဖြစ်ခြင်း ချုပ်ခြင်းကို ဟောတော်မူပါ” ဟု လျှောက်၏။ ရွှာသူကြီး “လွန်ပြီးကာလ၌ ဤသို့ ဖြစ်ဖူးပြီ” ဟု ငါသည် သင့်အား အတိတ်ကာလကို အကြောင်းပြု၍ ဆင်းရဲဖြစ်ခြင်း ချုပ်ခြင်းကို ဟောခဲ့မှု ထိုအတိတ် ကာလကို အကြောင်းပြု၍ သင့်အား ယုံမှား ဖြစ်ရာ၏။ တွေးတောမှု ဖြစ်ရာ၏။ ရွှာသူကြီး “အနာဂတ်ကာလ၌ ဤသို့ ဖြစ်လိမ့်မည်” ဟု ငါသည် သင့်အား အနာဂတ်ကာလကို အကြောင်းပြု၍ ဆင်းရဲဖြစ်ခြင်း ချုပ်ခြင်းကို ဟောခဲ့မှု ထိုအနာဂတ်ကာလ၌လည်း သင့်အား ယုံမှား ဖြစ်ရာ၏။ တွေးတောမှု ဖြစ်ရာ၏။ ရွှာသူကြီး စင်စစ် ငါသည် ဤနေရာ၌ ထိုင်လျက်ပင်လျှင် ဤနေရာ၌ ထိုင်လျက်ရှိသော သင့်အား ဆင်းရဲဖြစ်ခြင်း ချုပ်ခြင်း ကို ဟောပေအံ့။ ထိုတရားကို နာလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းလော့၊ ဟောပြပေအံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီဟု ဘဒြကရွှာသူကြီးသည် မြတ်စွာဘုရား၏ စကားကို ဝန်ခံ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ရွှာသူကြီး ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း။ သတ်ခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ နှောင်ဖွဲ့ခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ ဆုံးရှုံးခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းကြောင့် သော် လည်းကောင်း၊ ပူဆွေးမှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာပင်ပန်းမှုများ ဖြစ်နိုင်ကုန် ရာသော သင်နှင့် စပ်သူတို့သည် ဥရုဝေလကပ္ပ၌ ရှိကုန် သလော။ အသျှင်ဘုရား သတ်ခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ နှောင်ဖွဲ့ခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ ဆုံးရှုံးခြင်း ကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ ပူဆွေးမှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှုများ ဖြစ်နိုင်ကုန်ရာသော အကျွန်ုပ်နှင့် စပ်သူတို့သည် ဥရုဝေလကပ္ပ၌ ရှိပါကုန်၏။ ရွှာသူကြီး သတ်ခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ နှောင်ဖွဲ့ခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ ဆုံးရှုံးခြင်းကြောင့် သော် လည်းကောင်း၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ ပူဆွေးမှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု

စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာပင်ပန်းမှုများ မဖြစ်နိုင်ကုန်ရာသော သင်နှင့်မစပ်သူ လူတို့သည် ဥရုဝေလကပ္ပ၌ ရှိကုန်သလော။ အသျှင်ဘုရား သတ်ခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ နှောင်ဖွဲ့ခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ ဆုံးရှုံးခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း ပူဆွေးမှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာပင်ပန်းမှုများ မဖြစ်နိုင်ကုန်ရာသော အကျွန်ုပ်နှင့် မစပ်သူ လူတို့ သည်လည်း ဥရုဝေလကပ္ပ၌ ရှိပါကုန်၏။

ရွာသူကြီး အချို့သော ဥရုဝေလကပ္ပ၌ နေသူလူတို့ကို သတ်ခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ နှောင်ဖွဲ့ခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ ဆုံးရှုံးခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းကြောင့် သော် လည်းကောင်း ပူဆွေးမှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာပင်ပန်းမှုများ ဖြစ်နိုင်ကုန် ရာသော အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား အဘယ်နည်း။ အသျှင်ဘုရား သတ်ခြင်းကြောင့်သော် လည်း ကောင်း၊ နှောင်ဖွဲ့ခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ ဆုံးရှုံးခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်း ကြောင့်သော် လည်းကောင်း ပူဆွေးမှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာပင်ပန်းမှုများ ဖြစ်နိုင်ကုန်ရာသော ဥရုဝေလကပ္ပ၌ နေကြသူ အချို့လူတို့၌ အကျွန်ုပ်အား လိုချင်တပ်မက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ ရှိပါ၏။ သတ်ခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ နှောင်ဖွဲ့ခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ ဆုံးရှုံးခြင်း ကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း ပူဆွေးမှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာပင်ပန်းမှုများ မဖြစ်နိုင် ကုန်ရာသော ဥရုဝေလကပ္ပ၌ နေကြသူ အချို့လူတို့၌ အကျွန်ုပ်အား လိုချင်တပ်မက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ မရှိပါ။

ရွာသူကြီး သင်သည် မြင်အပ်သော သိအပ်သော ကာလ မခြားဘဲ ရောက်လာသော ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်နိုင်သော ဤသဘောဖြင့် အတိတ်အနာဂတ်၌ နည်းကို ဆောင်လေလော့၊ အတိတ်ကာလ၌ ဖြစ်ခဲ့သည့် ဆင်းရဲ ဟူသမျှ အလုံးစုံသည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ လျှင် အရင်းခံရှိ၏။ လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ လျှင် အကြောင်းခံရှိ၏။ မှန်၏။ လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ သည် ဆင်းရဲ၏ အရင်းခံတည်း။ အနာဂတ်ကာလ၌ ဖြစ်မည့် ဆင်းရဲဟူသမျှ အလုံးစုံသည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ လျှင် အရင်းခံရှိ၏။ လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ လျှင် အကြောင်းခံရှိ၏။

မှန်၏။ လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ သည် ဆင်းရဲ၏ အရင်းခံတည်း။ အသျှင်ဘုရား တရားတော်သည် အံ့ဖွယ် ရှိပါပေစွ၊ အသျှင်ဘုရား တရားတော်သည် မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပါပေစွ၊ “ဆင်းရဲဟူသမျှ အားလုံးသည်လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ လျှင် အရင်းခံရှိ၏။ လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ လျှင် အကြောင်းခံရှိ၏”။ မှန်၏။ လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ သည် ဆင်းရဲ၏ အရင်းခံတည်းဟူသော ဤစကားကို မြတ်စွာ ဘုရားသည် အလွန်ကောင်းစွာ ဆိုတော်မူပါ၏။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား မြို့ပြင်ပအိမ်၌ နေသော စိရဝါသိသုဿိသော သူငယ်ရှိပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် နံနက် စောစော ထ၍ ယောက်ျား တစ်ယောက်ကို “အချင်း သွားလော့၊ စိရဝါသိသုဿိကို သိအောင် ပြုလေလော့” ဟု လွှတ်လိုက်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုယောက်ျား မလာသမျှ ကာလပတ်လုံး အကျွန်ုပ်မှာ “စိရဝါသိသုဿိအား တစ်ခုခု ထိခိုက်မှု မဖြစ်ပါစေလင့်” ဟု စိတ် ဖောက်ပြန်မှု ဖြစ်သည် သာလျှင်တည်း။

ရွာသူကြီး ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း။ စိရဝါသိသုဿိကို သတ်ခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ နှောင်ဖွဲ့ခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ ဆုံးရှုံးခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း သင့်အား ပူဆွေးမှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာပင်ပန်းမှုတို့ ဖြစ်ကုန်ရာသလော။ အသျှင်ဘုရား စိရဝါသိ သုဿိကို သတ်ခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ နှောင်ဖွဲ့ခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ ဆုံးရှုံးခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း အကျွန်ုပ်အား အသက်သော်လည်း သေလောက်ရာ၏။ ပူဆွေးမှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာပင်ပန်းမှုတို့ကား အဘယ်မှာ မဖြစ်ကုန်ဘဲ ရှိပါအံ့နည်း။ ရွာသူကြီး ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း “ဆင်းရဲဟူသမျှ အလုံးစုံသည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ လျှင် အရင်းခံရှိ၏။ လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ လျှင် အကြောင်းခံရှိ၏။ မှန်၏။ လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ သည် ဆင်းရဲ၏ အရင်းခံတည်း” ဟု

ဤအကြောင်းကို သိရမည်။ ရွာသူကြီး ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း။ စိရဝါသိ မိခင်ကို သင်မမြင်ရ မကြားရသောအခါ သူ့အပေါ်မှာ သင်၏ နှစ်သက်မှု ‘ဆန္ဒ’ သည် လည်းကောင်း၊ တပ်မက်မှု ‘ရာဂ’ သည် လည်းကောင်း၊ ချစ်ခင်မှု ‘ပေမ’ သည် လည်းကောင်း ဖြစ်သလော။ အသျှင်ဘုရား မဖြစ်ပါ။ ရွာသူကြီး သင့်အား မြင်မှုကို လည်းကောင်း၊ ကြားမှုကို လည်းကောင်း စွဲ၍ စိရဝါသိ၏ မိခင်အပေါ်မှာ ဤသို့ နှစ်သက်မှု ‘ဆန္ဒ’ သည် လည်းကောင်း၊ တပ်မက်မှု ‘ရာဂ’ သည် လည်းကောင်း၊ ချစ်ခင်မှု ‘ပေမ’ သည် လည်းကောင်း ဖြစ်သလော။ အသျှင်ဘုရား ဖြစ်သည် မှန်ပါ၏။

ရွာသူကြီး ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း။ စိရဝါသိ၏ မိခင်ကို သတ်ခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ နှောင်ဖွဲ့ခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ ဆုံးရှုံးခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း ပူဆွေးမှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာပင်ပန်းမှုတို့ ဖြစ်ကုန်ရာသလော။ အသျှင်ဘုရား စိရဝါသိ မိခင်ကို သတ်ခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ နှောင်ဖွဲ့ခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ ဆုံးရှုံးခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းကြောင့် သော် လည်းကောင်း အကျွန်ုပ်အား အသက်သော်လည်း သေလောက်ရာ၏။ ပူဆွေးမှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာပင်ပန်းမှုတို့ကား အဘယ်မှာ မဖြစ်ကုန်ဘဲ ရှိပါအံ့နည်း။ ရွာသူကြီး ဤအကြောင်း ကြောင့်လည်း “ဆင်းရဲ ဟူသမျှ အလုံးစုံသည် လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ လျှင် အရင်းခံရှိ၏။ လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ လျှင် အကြောင်းခံရှိ၏။ မှန်၏။ လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ သည် ဆင်းရဲ၏ အရင်းခံတည်း” ဟု ဤအကြောင်းကို သိအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ကောဒသမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၈ - ဂါမဏိသံယုတ် ===

၁၂ - ရာသိယသုတ်

၃၆၄။ ထိုအခါ ရာသိယရွာသူကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် “အသျှင်ဘုရား ရဟန်းဂေါတမသည် ပြင်းထန်သော အကျင့်အားလုံးကို ကဲ့ရဲ့၏။ ပြင်းထန်သော အကျင့်၌ မှီသူ၊ ခေါင်းပါးသော အသက်မွေးမှုရှိသူ အားလုံးကို တစ်ဖက်သတ် စွပ်စွဲ၏။ ပုတ်ခတ်၏ ဟူသော ဤစကားကို အကျွန်ုပ် ကြားရဖူးပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ရဟန်းဂေါတမသည် ပြင်းထန်သော အကျင့်အားလုံးကို ကဲ့ရဲ့၏။ ပြင်းထန်သော အကျင့်၌ မှီသူ၊ ခေါင်းပါးသော အသက်မွေးမှု ရှိသူ အားလုံးကို တစ်ဖက်သတ် စွပ်စွဲ၏။ ပုတ်ခတ်၏ဟု ဤသို့ ဆိုကြသော သူတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော်အတိုင်း ဆိုရာရောက်ပါ၏လော၊ မြတ်စွာဘုရားကို မဟုတ်မမှန် စွပ်စွဲရာ မရောက်ပါသလော၊ တရားတော်အား လျော်သော တရားကိုလည်း ဆိုရာရောက်ပါ၏လော၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ဝါဒကို အတုလိုက်၍ ပြောခြင်းသည် အကြောင်းနှင့် တကွဖြစ်၍ အကဲ့ရဲ့ ခံရခြင်းသို့ အနည်းငယ်မျှ မရောက်ဘဲ ရှိပါ၏လော’ ဟု လျှောက်၏။

ရွာသူကြီး “ရဟန်းဂေါတမသည် ပြင်းထန်သော အကျင့်အားလုံးကို ကဲ့ရဲ့၏။ ပြင်းထန်သော အကျင့်၌ မှီသူ၊ ခေါင်းပါးသော အသက်မွေးမှုရှိသူ အားလုံးကို တစ်ဖက်သတ် စွပ်စွဲ၏။ ပုတ်ခတ်၏ ဟု ဤသို့ ဆိုကြသော သူတို့သည် ငါ၏ စကားအတိုင်း ဆိုရာ မရောက်ကြကုန်၊ စင်စစ် ထိုသူတို့သည်

ငါဘုရားကို ထင်ရှားမရှိသော အချည်းနှီးသော မဟုတ်မမှန် သော စကားဖြင့် စွပ်စွဲရာ ရောက်ကြကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ရွာသူကြီး ယုတ်ညံ့သော ရွာသူတို့၏ အကျင့်ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်တို့၏ အကျင့်ဖြစ်သော အရိယာ တို့၏ အကျင့် မဟုတ်သော အကျိုးမဲ့နှင့် စပ်သော ကာမဂုဏ်တို့၌ တွယ်တာ ငြိကပ် အားထုတ်သော အကျင့်သည် အစွန်းတစ်ဖက်တည်း၊ ဆင်းရဲသော အရိယာတို့၏ အကျင့်မဟုတ်သော အကျိုးမဲ့နှင့် စပ်သော ကိုယ်ကို ပင်ပန်းစေသော အားထုတ်ခြင်း အကျင့်သည် အစွန်းတစ်ဖက်တည်း၊ ဤအစွန်း နှစ်ဖက်တို့ကို ရဟန်းသည် မမှီဝဲအပ်ကုန်။ ရွာသူကြီး ဤအစွန်းနှစ်ဖက်တို့ ကို မကပ်မူ၍ ဉာဏ်မျက်စိကို ပြုတတ်သော အသိဉာဏ်ကို ပြုတတ်သော ငြိမ်းခြင်းငှါ အထူးသိခြင်းငှါ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှါ နိဗ္ဗာန် ရောက်ခြင်းငှါ အလယ်အလတ်ဖြစ်သော အကျင့်ကို မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူ၏။ ရွာသူကြီး မြတ်စွာဘုရား ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူသော ဉာဏ်မျက်စိကို ပြုတတ်သော အသိဉာဏ်ကို ပြုတတ်သော ငြိမ်းခြင်းငှါ အထူးသိခြင်းငှါ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှါ နိဗ္ဗာန်ရောက်ခြင်းငှါ ဖြစ်သော ထိုအလယ် အလတ်အကျင့်ဟူသည် အဘယ်နည်း။ မှန်ကန်သော မြင်ခြင်း။ မှန်ကန်သော တည်ကြည် ခြင်း ဟူသော အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယာမဂ် ပင်တည်း။ ရွာသူကြီး ဉာဏ်မျက်စိကို ပြုတတ်သော အသိဉာဏ်ကို ပြုတတ်သော ငြိမ်းခြင်းငှါ အထူးသိခြင်းငှါ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှါ နိဗ္ဗာန်ရောက်ခြင်းငှါ ဖြစ်သော ဤအလယ် အလတ်အကျင့်ကို မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူ၏။

ရွာသူကြီး သုံးမျိုးသော ဤကာမဂုဏ်ခံစားသူတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ်သုံးမျိုး တို့နည်း။ ရွာသူကြီး ဤလောက၌ အချို့သော ကာမဂုဏ် ခံစားသူသည် အနိုင်အထက် ပြုလုပ်၍ စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို မတရား ရှာမှီး၏။ အနိုင်အထက် ပြုလုပ်၍ စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို မတရား ရှာမှီးလျက် မိမိကိုယ်ကို မချမ်းသာစေ၊ မပြည့်ဖြိုးစေ၊ မဝေခြမ်း (မစွန့်ကြဲ)၊ ကောင်းမှုတို့ကို မပြု။ ရွာသူကြီး ထိုမှတစ်ပါး ဤလောက၌ အချို့သော ကာမဂုဏ် ခံစားသူသည် အနိုင် အထက် ပြုလုပ်၍ စည်းစိမ် ဥစ္စာတို့ကို မတရားရှာမှီး၏။ အနိုင်အထက် ပြုလုပ်၍ စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို မတရား ရှာမှီးလျက် မိမိကိုယ် ကို ချမ်းသာစေ၏။ ပြည့်ဖြိုးစေ၏။ မဝေခြမ်း (မစွန့်ကြဲ)၊ ကောင်းမှုတို့ကို မပြု။ ရွာသူကြီး ထိုမှတစ်ပါး ဤလောက၌ အချို့သော ကာမဂုဏ် ခံစားသူသည် အနိုင်အထက် ပြုလုပ်၍ စည်းစိမ်ဥစ္စာ တို့ကို မတရား ရှာမှီး၏။ အနိုင် အထက် ပြုလုပ်၍ စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို မတရား ရှာမှီးလျက် မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏။ ပြည့်ဖြိုးစေ၏။ ဝေခြမ်း (စွန့်ကြဲ) ၏။ ကောင်းမှုတို့ကို ပြု၏။ (၁-၂-၃)

ရွာသူကြီး ဤလောက၌ အချို့သော ကာမဂုဏ်ခံစားသူသည် အနိုင်အထက်ပြုလုပ်၍သော် လည်းကောင်း၊ အနိုင်အထက် မပြုလုပ်ဘဲသော် လည်းကောင်း စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို တရား မတရား နှစ်ပါးစုံဖြင့် ရှာမှီး၏။ အနိုင်အထက် ပြုလုပ်၍သော် လည်းကောင်း၊ အနိုင်အထက် မပြုလုပ်ဘဲသော် လည်းကောင်း စည်းစိမ် ဥစ္စာတို့ကို တရား မတရား နှစ်ပါးစုံဖြင့် ရှာမှီးလျက် မိမိကိုယ်ကို မချမ်းသာစေ၊ မပြည့်ဖြိုးစေ၊ မဝေခြမ်း (မစွန့်ကြဲ)၊ ကောင်းမှုတို့ကို မပြု။ ရွာသူကြီး ထိုမှတစ်ပါး ဤလောက၌ အချို့သော ကာမဂုဏ်ခံစားသူသည် အနိုင်အထက် ပြုလုပ်၍သော် လည်းကောင်း၊ အနိုင်အထက် မပြုလုပ် ဘဲသော် လည်းကောင်း စည်းစိမ် ဥစ္စာတို့ကို တရား မတရား နှစ်ပါးစုံဖြင့် ရှာမှီး၏။

အနိုင်အထက် ပြုလုပ်၍သော် လည်းကောင်း၊ အနိုင်အထက် မပြုလုပ်ဘဲသော် လည်းကောင်း စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို တရား မတရား နှစ်ပါးစုံဖြင့် ရှာမှီးလျက် မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏။ ပြည့်ဖြိုးစေ၏။ မဝေခြမ်း (မစွန့်ကြဲ)၊ ကောင်းမှုတို့ကို မပြု။ ရွာသူကြီး ထိုမှတစ်ပါး ဤလောက၌ အချို့သော ကာမဂုဏ်ခံစားသူသည် အနိုင်အထက် ပြုလုပ်၍သော် လည်းကောင်း၊ အနိုင်အထက် မပြုလုပ်ဘဲသော် လည်းကောင်း စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို တရားမတရား နှစ်ပါးစုံဖြင့် ရှာမှီးလျက် မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏။ ပြည့်ဖြိုးစေ၏။ ဝေခြမ်း (စွန့်ကြဲ) ၏။ ကောင်းမှုတို့ကို ပြု၏။ (၄-၅-၆)

အကြောင်းဖြင့် အချီးမွမ်းခံရ၏။ အဘယ်တစ်ပါးသော အကြောင်းဖြင့် အကဲ့ရဲ့ ခံရသနည်း၊ ထိုစည်းစိမ် ဥစ္စာ တို့ကိုလည်း မက်မော တွေဝေ စွဲလမ်းကာ အပြစ်မမြင်ဘဲ ထွက်မြောက်လိုသော ဉာဏ် မရှိမူ၍ သုံးဆောင်၏ ဟူသော တစ်ပါးသော အကြောင်းဖြင့် အကဲ့ရဲ့ခံရ၏။ ရွာသူကြီး ဤကာမဂုဏ် ခံစားသူ သည် ဤသုံးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် အချီးမွမ်း ခံရ၏။ တစ်ပါးသော အကြောင်းဖြင့် အကဲ့ရဲ့ခံရ၏။ (၉)

ရွာသူကြီး ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် အကြင် ကာမဂုဏ်ခံစားသူသည် အနိုင်အထက် မပြုလုပ်ဘဲ စည်းစိမ် ဥစ္စာတို့ကို တရားသဖြင့် ရှာမှီး၏။ အနိုင်အထက် မပြုလုပ်ဘဲ စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို တရားသဖြင့် ရှာမှီး၍ မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏။ ပြည့်ဖြိုး စေ၏။ ဝေခြမ်း(စွန့်ကြဲ)၏။ ကောင်းမှုတို့ကို ပြု၏။ ထိုစည်းစိမ်ဥစ္စာ တို့ကိုလည်း မမက်မော မတွေဝေ မစွဲလမ်းဘဲ အပြစ်မြင် လျက် ထွက်မြောက်လိုသော ဉာဏ်ရှိသည် ဖြစ်၍ သုံးဆောင်၏။ ဤကာမဂုဏ် ခံစားသူသည် ဤလေးပါးသော အကြောင်း တို့ဖြင့် အချီးမွမ်းခံရ၏။

အဘယ်လေးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် အချီးမွမ်းခံရ သနည်း၊ အနိုင်အထက် မပြုလုပ်ဘဲ စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို တရား သဖြင့် ရှာမှီး၏ ဟူသော ဤပဌမအကြောင်းဖြင့် အချီးမွမ်းခံရ၏။ မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏။ ပြည့်ဖြိုးစေ၏ ဟူသော ဤဒုတိယအကြောင်းဖြင့် အချီးမွမ်းခံရ၏။ ဝေခြမ်း (စွန့်ကြဲ) ၏။ ကောင်းမှုတို့ကို ပြု၏ဟူသော ဤတတိယအကြောင်းဖြင့် အချီးမွမ်းခံရ၏။ ထိုစည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကိုလည်း မမက်မော မတွေဝေ မစွဲလမ်းဘဲ အပြစ်မြင်လျက် ထွက်မြောက်လိုသော ဉာဏ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သုံးဆောင် ၏ ဟူသော ဤစတုတ္ထအကြောင်းဖြင့် အချီးမွမ်းခံရ၏။ ရွာသူကြီး ဤကာမဂုဏ် ခံစားသူသည် ဤလေးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် အချီးမွမ်းခံရ၏။ (၁၀)

ရွာသူကြီး ပြင်းထန်သော အကျင့်၌ မှီ၍ ခေါင်းပါးသော အသက်မွေးမှုရှိသော ဤသုံးယောက်သော သူတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ်သုံးယောက်တို့နည်း၊ ရွာသူကြီး ဤလောက၌ ပြင်းထန် သော အကျင့်၌ မှီ၍ ခေါင်းပါးသော အသက်မွေးမှုရှိသော အချို့သော သူသည် “ကုသိုလ်တရား တို့ကို ရတန်ရာ၏။ လူတို့၏ တရားထက် လွန်သော အရိယာတို့၏ ဉာဏ်အမြင်ထူးကို မျက်မှောက် ပြုနိုင်တန်ရာ၏” ဟူသော ယုံကြည်ချက်ဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ထွက်၍ ရဟန်းဘောင်၌ ဝင်ရောက် ရဟန်း ပြု၏။ ထိုသူသည် မိမိကိုယ်ကို ပူပန်စေ၏။ ပြင်းစွာ ပူပန်စေ၏။ ကုသိုလ်တရားကိုလည်း မရ၊ လူတို့၏ တရားထက်လွန်သော အရိယာတို့၏ ဉာဏ်အမြင်ထူးကို မျက်မှောက် မပြုနိုင်။ (၁)

ရွာသူကြီး နောက်တစ်မျိုးကား ဤလောက၌ ပြင်းထန်သော အကျင့်၌ မှီ၍ ခေါင်းပါးသော အသက်မွေးမှုရှိသော အချို့သော သူသည် “ကုသိုလ်တရားတို့ကို ရတန်ရာ၏။ လူတို့၏ တရားထက် လွန်သော အရိယာတို့၏ ဉာဏ်အမြင်ထူးကို မျက်မှောက် ပြုနိုင်တန်ရာ၏” ဟူသော ယုံကြည်ချက်ဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ထွက်၍ ရဟန်းဘောင်၌ ဝင်ရောက် ရဟန်းပြု၏။ ထိုသူသည် မိမိကိုယ်ကို ပူပန်စေ၏။ ပြင်းစွာပူပန်စေ၏။ ကုသိုလ်တရားကိုသာ ရ၏။ လူတို့၏ တရားထက် လွန်သော အရိယာတို့၏ ဉာဏ် အမြင်ထူးကိုကား မျက်မှောက် မပြုနိုင်။ (၂)

ရွာသူကြီး နောက်တစ်မျိုးကား ဤလောက၌ ပြင်းထန်သော အကျင့်၌ မှီ၍ ခေါင်းပါးသော အသက်မွေးမှုရှိသော အချို့သော သူသည် “ကုသိုလ်တရားတို့ကို ရတန်ရာ၏။ လူတို့၏ တရားထက် လွန်သော အရိယာတို့၏ ဉာဏ်အမြင်ထူးကို မျက်မှောက် ပြုနိုင်တန်ရာ၏” ဟူသော ယုံကြည်ချက်ဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ထွက်၍ ရဟန်းဘောင်၌ ဝင်ရောက် ရဟန်းပြု၏။ ထိုသူသည် မိမိကိုယ်ကို ပူပန်စေ၏။ ပြင်းစွာ ပူပန်စေ၏။ ကုသိုလ်တရားတို့ကိုလည်း ရ၏။ လူတို့၏ တရားထက် လွန်သော အရိယာတို့၏ ဉာဏ်အမြင်ထူးကို မျက်မှောက်ပြုနိုင်၏။ (၃)

ရွာသူကြီး ထိုသုံးယောက်တို့တွင် ပြင်းထန်သော အကျင့်၌ မှီ၍ ခေါင်းပါးသော အသက်မွေးမှု ရှိသော အကြင်သူသည် မိမိကိုယ်ကို ပူပန်စေ၏။ ပြင်းစွာ ပူပန်စေ၏။ ကုသိုလ်တရားကိုလည်း မရ၊ လူတို့၏ တရားထက် လွန်သော အရိယာတို့၏ ဉာဏ်အမြင်ထူးကိုလည်း မျက်မှောက် မပြုနိုင်။ ရွာသူကြီး

ပြင်းထန်သော အကျင့်၌ မှီ၍ ခေါင်းပါးသော အသက် မွေးမှုရှိသော ဤသူသည် သုံးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် အကဲ့ရဲ့ခံရ၏။ အဘယ်သုံးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် အကဲ့ရဲ့ ခံရသနည်း၊ မိမိကိုယ်ကို ပူပန်စေ၏။ ပြင်းစွာပူပန်စေ၏ ဟူသော ဤပဌမအကြောင်းဖြင့် အကဲ့ရဲ့ ခံရ၏။ ကုသိုလ်တရားကိုလည်း မရ ဟူသော ဤဒုတိယအကြောင်းဖြင့် အကဲ့ရဲ့ခံရ၏။ လူတို့၏ တရားထက် လွန်သော အရိယာတို့၏ ဉာဏ်အမြင် ထူးကိုလည်း မျက်မှောက် မပြုနိုင် ဟူသော ဤတတိယ အကြောင်းဖြင့် အကဲ့ရဲ့ခံရ၏။

ရွာသူကြီး ပြင်းထန်သော အကျင့်၌ မှီ၍ ခေါင်းပါးသော အသက်မွေးမှုရှိသော ဤသူသည် ဤ သုံးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် အကဲ့ရဲ့ ခံရ၏။ (၁)

ရွာသူကြီး ထိုသုံးယောက်တို့တွင် ပြင်းထန်သော အကျင့်၌ မှီ၍ ခေါင်းပါးသော အသက်မွေးမှု ရှိသော အကြင်သူသည် မိမိကိုယ်ကို ပူပန်စေ၏။ ပြင်းစွာပူပန်စေ၏။ ကုသိုလ်တရားကိုသာ ရ၏။ လူတို့၏ တရားထက် လွန်သော အရိယာတို့၏ ဉာဏ်အမြင်ထူးကိုကား မျက်မှောက် မပြုနိုင်။ ပြင်းထန်သော အကျင့်၌ မှီ၍ ခေါင်းပါးသော အသက်မွေးမှု ရှိသော ဤသူသည် နှစ်ပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် အကဲ့ရဲ့ခံရ၏။ အဘယ်နှစ်ပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် အကဲ့ရဲ့ ခံရသနည်း၊ မိမိကိုယ်ကို ပူပန်စေ၏။ ပြင်းစွာပူပန်စေ၏ ဟူသော ဤပဌမအကြောင်းဖြင့် အကဲ့ရဲ့ခံရ၏။ လူတို့၏ တရားထက် လွန်သော အရိယာတို့၏ ဉာဏ်အမြင် ထူးကိုကား မျက်မှောက် မပြုနိုင်ဟူသော ဤဒုတိယအကြောင်းဖြင့် အကဲ့ရဲ့ခံ ရ၏။

အဘယ်တစ်ပါးသော အကြောင်းဖြင့် အချီးမွမ်းခံရသနည်း။ ကုသိုလ်တရားကိုသာ ရ၏ဟူသော ဤ တစ်ပါးသော အကြောင်းဖြင့် အချီးမွမ်းခံရ၏။ ရွာသူကြီး ပြင်းထန်သော အကျင့်၌ မှီ၍ ခေါင်းပါးသော အသက်မွေးမှုရှိသော ဤသူသည် နှစ်ပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် အကဲ့ရဲ့ခံရ၏။ ဤတစ်ပါးသော အကြောင်းဖြင့် အချီးမွမ်းခံရ၏။ (၂)

ရွာသူကြီး ထိုသုံးယောက်တို့တွင် ပြင်းထန်သော အကျင့်၌ မှီ၍ ခေါင်းပါးသော အသက်မွေးမှု ရှိသော အကြင်သူသည် မိမိကိုယ်ကို ပူပန်စေ၏။ ပြင်းစွာ ပူပန်စေ၏။ ကုသိုလ်တရားကိုလည်း ရ၏။ လူတို့၏ တရားထက် လွန်သော အရိယာတို့၏ ဉာဏ်အမြင်ထူးကိုလည်း မျက်မှောက်ပြုနိုင်၏။ ဤ ပြင်းထန်သော အကျင့်၌ မှီ၍ ခေါင်းပါးသော အသက် မွေးမှုရှိသော ဤသူသည် တစ်ပါးသော အကြောင်းဖြင့် အကဲ့ရဲ့ခံရ၏။ နှစ်ပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် အချီးမွမ်းခံရ၏။ အဘယ်တစ်ပါးသော အကြောင်းဖြင့် အကဲ့ရဲ့ခံရသနည်း၊ မိမိကိုယ်ကို ပူပန်စေ၏။ ပြင်းစွာပူပန်စေ၏ ဟူသော ဤတစ်ပါး အကြောင်းဖြင့် အကဲ့ရဲ့ခံရ၏။ အဘယ်နှစ်ပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် အချီးမွမ်း ခံရသနည်း၊ ကုသိုလ်တရားကိုလည်း ရ၏ဟူသော ဤပဌမအကြောင်းဖြင့် အချီးမွမ်းခံရ၏။ လူတို့၏ တရားထက် လွန်သော အရိယာတို့၏ ဉာဏ်အမြင်ထူးကို လည်း မျက်မှောက် ပြုနိုင်၏ ဟူသော ဤဒုတိယအကြောင်း ဖြင့် အချီးမွမ်းခံရ၏။

ရွာသူကြီး ပြင်းထန်သော အကျင့်၌ မှီ၍ ခေါင်းပါးသော အသက်မွေးမှု ရှိသော ဤသူသည် ဤတစ်ပါးသော အကြောင်းဖြင့် အကဲ့ရဲ့ခံရ၏။ နှစ်ပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် အချီးမွမ်းခံရ၏။ (၃)

ရွာသူကြီးကိုယ်တိုင် သိမြင်နိုင်သော အခါမလင့် အကျိုးပေးနိုင်သော လာလှည့် ရှုလှည့်ဟု ပြုထိုက် သော မိမိ၏ ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူထား ထိုက်သော (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီကိုယ်င သိနိုင်ခံစားနိုင်သော ကိလေသာ ပယ်ဖျက်မှုတို့သည် ဤသုံးမျိုး တို့တည်း။ အဘယ် သုံးမျိုးတို့နည်း။

တပ်မက်သော သူသည် တပ်မက်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် မိမိပျက်စီးအောင်လည်း အားထုတ်၏။ သူတစ်ပါး ပျက်စီးအောင်လည်း အားထုတ်၏။ နှစ်ဦးလုံး ပျက်စီးအောင်လည်း အားထုတ်၏။ တပ်မက်မှု ကို ပယ်ပြီးသော် မိမိပျက်စီးအောင် အားမထုတ်၊ သူတစ်ပါး ပျက်စီးအောင် အားမထုတ်၊ နှစ်ဦးလုံး ပျက်စီးအောင် အားမထုတ်။ ဤသည်ကား ကိုယ်တိုင် သိမြင်နိုင်သော အခါမလင့် အကျိုးပေး နိုင်သော

လာလှည့်ရှုလှည့် ဟု ပြုထိုက်သော မိမိ၏ ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူ ထားထိုက်သော (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီကိုယ်င သိနိုင်ခံစားနိုင်သော ကိလေသာ ပယ်ဖျက်မှုတရားတည်း။

အမျက်ထွက်သော သူသည် အမျက်ထွက်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် မိမိပျက်စီးအောင်လည်း အားထုတ်၏။ သူတစ်ပါး ပျက်စီးအောင်လည်း အားထုတ်၏။ နှစ်ဦးလုံး ပျက်စီးအောင်လည်း အားထုတ်၏။ အမျက်ဒေါသကို ပယ်ပြီးသော် မိမိ ပျက်စီးအောင်လည်း အားမထုတ်၊ သူတစ်ပါး ပျက်စီးအောင်လည်း အားမထုတ်၊ နှစ်ဦးလုံး ပျက်စီးအောင်လည်း အားမထုတ်။ ဤသည်ကား ကိုယ်တိုင် သိမြင်နိုင်သော အခါမလင့် အကျိုးပေးနိုင်သော လာလှည့် ရှုလှည့်ဟု ပြုထိုက်သော မိမိ၏ ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူထား ထိုက်သော (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီကိုယ်င သိနိုင်ခံစားနိုင်သော ကိလေသာ ပယ်ဖျက်မှုတည်း။

တွေဝေသော သူသည် တွေဝေခြင်း အကြောင်းကြောင့် မိမိပျက်စီးအောင်လည်း အားထုတ်၏။ သူတစ်ပါး ပျက်စီး အောင်လည်း အားထုတ်၏။ နှစ်ဦးလုံး ပျက်စီးအောင်လည်း အားထုတ်၏။ တွေဝေမှုကို ပယ်ပြီးသော် မိမိပျက်စီးအောင်လည်း အားမထုတ်၊ သူတစ်ပါး ပျက်စီးအောင်လည်း အားမထုတ်၊ နှစ်ဦးလုံး ပျက်စီးအောင်လည်း အားမထုတ်။ ဤသည်ကား ကိုယ်တိုင် သိမြင်နိုင်သော အခါမလင့် အကျိုးပေးနိုင်သော လာလှည့် ရှုလှည့်ဟု ပြုထိုက်သော မိမိ၏ ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူထား ထိုက်သော (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီကိုယ်င သိနိုင်ခံစားနိုင်သော ကိလေသာ ပယ်ဖျက် မှုတည်း။ ရွာသူကြီး ကိုယ်တိုင်သိမြင်နိုင်သော အခါမလင့် အကျိုးပေးနိုင်သော လာလှည့် ရှုလှည့် ဟု ပြုထိုက်သော (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီကိုယ်င သိနိုင်ခံစားနိုင်သော ကိလေသာ ပယ်ဖျက်မှုတို့သည် ဤသည်တို့ပင်တည်း။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် ရာသီယရွာသူကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားအား “အသျှင်ဘုရား (တရားတော်သည်) အလွန် နှစ်သက်ဖွယ်ရှိပါပေစွ။ပ။ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာဟု မှတ်တော်မူပါ” ဟု လျှောက်၏။

ဒွါဒသမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၈ - ဂါမဏိသံယုတ် ===

၁၃ - ပါဠိလိယသုတ်

၃၆၅။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ကောလိယမြို့ ဥတ္တရမည်သော ကောလိယမင်းတို့၏ နိဂုံး၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ပါဠိလိယရွာသူကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီး လျှင် ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် “အသျှင်ဘုရား ရဟန်းဂေါတမသည် လှည့်ပတ်မှု ‘မာယာ’ ကို သိ၏ဟူသော ဤစကားကို အကျွန်ုပ် ကြားရဖူးပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ရဟန်းဂေါတမသည် လှည့်ပတ်မှု ‘မာယာ’ ကို သိ၏ဟု ဤသို့ ဆိုကြသကဲ့သို့ မြတ်စွာ ဘုရား ၏ စကားတော်အတိုင်း ဆိုသည် မည်ကြပါ၏လော၊ မြတ်စွာဘုရားကို မဟုတ်မမှန် စွပ်စွဲရာ မရောက်ပါသလော၊ တရားတော် အား လျော်သော တရားကိုလည်း ပြောဆိုသည် မည်ကြပါ၏လော၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ဝါဒသို့ အတုလိုက် ၍ ဆိုခြင်းသည် အကြောင်းနှင့်တကွဖြစ်၍ အကဲ့ရဲ့ ခံရခြင်းသို့ အနည်းငယ်မျှ မရောက်ဘဲလည်း ရှိပါ၏လော၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို မစွပ်စွဲလိုပါကုန်” ဟု လျှောက်၏။

ရွာသူကြီး “ရဟန်းဂေါတမသည် လှည့်ပတ်မှု ‘မာယာ’ ကို သိ၏” ဟု ဆိုကြသကဲ့သို့ ငါ၏ စကားအတိုင်းလည်း ဆိုသည် မည်ကုန်၏။ ငါ့ကို မဟုတ်မမှန်လည်း စွပ်စွဲသည် မမည်ကုန်၊ တရားတော် အားလျော်သော တရားကိုလည်း ဆိုသည် မည်ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ ဝါဒသို့ အတုလိုက်၍ ဆိုခြင်းသည် အကြောင်းနှင့်တကွဖြစ်၍ အကဲ့ရဲ့ ခံရခြင်းသို့ အနည်းငယ်မျှလည်း မရောက်။ အချင်းတို့ “ရဟန်းဂေါတမသည် လှည့်ပတ်မှု ‘မာယာ’ ကို သိ၏” ဟု ဆိုသော ထိုသမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၏ မှန်ကန်သော စကားကို ငါတို့ မယုံမိကုန်၊ အချင်းတို့ “စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် လှည့်ပတ် တတ်သူတည်း”။ ရွာသူကြီး “လှည့်ပတ်မှု ‘မာယာ’ ကို ငါ သိ၏” ဟု ပြောဆိုကာမျှဖြင့် “ငါကား လှည့်ပတ်တတ်သူ” ဟု ဆိုသည် မည်ရာသလော။ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား ထိုစကား သည် ထိုအတိုင်း ဖြစ်ပါ၏။ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား ထိုစကားသည် ထိုအတိုင်း ဖြစ်ပါ၏။ ရွာသူကြီး သို့ဖြစ်လျှင် ဤအရာ၌ သင့်ကိုပင်လျှင် ပြန်၍ မေးအံ့၊ သင် နှစ်သက်သည့်အတိုင်း ဖြေဆိုလော့။

ရွာသူကြီး ထိုအရာကို သင် အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ သင်သည် ကောလိယမင်းတို့၏ လမ္မစူဠကမည်သော အမှုထမ်းတို့ကို သိ၏လော။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် လမ္မစူဠကမည်သော အမှုထမ်းတို့ကို သိပါ၏။ ရွာသူကြီး ထိုအရာကို သင် အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ကောလိယမင်းတို့၏ လမ္မစူဠကမည်သော အမှုထမ်းတို့သည် အဘယ် အကျိုးရှိကုန်သနည်း။ အသျှင်ဘုရား လမ္မစူဠက မည်သော အမှုထမ်းတို့သည် ကောလိယမင်းတို့အတွက် ခိုးသူတို့ကို တားမြစ်ရန် ကောလိယမင်း တို့အတွက် တမန်အမှုတို့ကို ဆောင်ရွက်ရန် အကျိုးရှိပါကုန်၏။ ရွာသူကြီး ထိုအရာကို သင် အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ သင်သည် ကောလိယမင်းတို့၏ လမ္မစူဠကမည်သော အမှုထမ်းတို့ကို သီလရှိသူတို့ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သီလ မရှိသူတို့ဟူ၍ လည်းကောင်း သိ၏လော။ အသျှင်ဘုရား ကောလိယမင်းတို့၏ လမ္မစူဠကမည်သော အမှုထမ်းတို့သည် လောက၌ သီလမရှိ ယုတ်ညံ့သော သဘောရှိသူတို့တွင် အပါအဝင် ဖြစ်သည်ဟု သိပါ၏။ ရွာသူကြီး “ပါဠိလိယရွာသူကြီးသည် ကောလိယမင်းတို့၏ လမ္မစူဠက မည်သော အမှုထမ်းတို့ကို သီလမရှိသူ၊ ယုတ်ညံ့သော အကျင့် ရှိသူတို့ဟု သိ၏။ ပါဠိလိယရွာသူကြီး သည်လည်း သီလမရှိ၊ ယုတ်ညံ့သော အကျင့်ရှိသူတည်း” ဟု ဤသို့ တစ်ဦး တစ်ယောက်က ဆိုပါလျှင် ကောင်းစွာ ဆိုသည် မည်ရာသလော။ အသျှင်ဘုရား မဖြစ်နိုင်ပါ။ ကောလိယမင်းတို့၏ လမ္မစူဠကမည်သော အမှုထမ်းတို့ကား တခြား၊ အကျွန်ုပ်ကား တခြားဖြစ်ပါ၏။ ကောလိယမင်းတို့၏ လမ္မစူဠကမည်သော အမှုထမ်းတို့ကား သဘောတစ်မျိုး ရှိပါကုန်၏။ အကျွန်ုပ်ကား သဘောတစ်မျိုး

သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းရာ မကောင်းသော သူတို့၏ လားရာ ပျက်စီးကျ ရောက်ရာငရဲသို့ ရောက်ရပုံကိုလည်း သိ၏။

ရွာသူကြီး “အသက်သတ်သူ အားလုံးသည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲကို ခံစားရ၏။ မပေးသည် ကို ခိုးယူသူ အားလုံးသည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲကို ခံစားရ၏။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်သောသူ အားလုံးသည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲကို ခံစားရ၏။ မမှန်ပြောသူ အားလုံးသည် မျက်မှောက် ဘဝ၌ပင် ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲကို ခံစားရ၏” ဟု ဤသို့ ဝါဒရိုကုန်သော ဤသို့ အယူရှိကုန်သော အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ရှိကုန်၏။

ရွာသူကြီး သို့သော်လည်း ဤလောက၌ ပန်းပန်ကာ နားတောင်းဆင်ပြီးလျှင် ကောင်းစွာ ရေမိုးချိုး ကောင်းစွာ လိမ်းကျံ၍ ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ပြုပြင်လျက် မိန်းမတို့နှင့်တကွ ကာမဂုဏ်တို့ဖြင့် မင်းကဲ့သို့ မွေ့လျော် ပျော်ပါးနေသူ အချို့ကို တွေ့မြင်ရ၏။ “အချင်းတို့ ပန်းပန်ကာ နားတောင်း ဆင်ပြီးလျှင် ကောင်းစွာ ရေမိုးချိုး ကောင်းစွာ လိမ်းကျံ၍ ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ပြုပြင်လျက် မိန်းမတို့နှင့် တကွ ကာမဂုဏ်တို့ဖြင့် မင်းကဲ့သို့ မွေ့လျော် ပျော်ပါးနေဘိ၏။ ဤယောက်ျားကား အဘယ်ကို ပြုခဲ့သနည်း” ဟု ထိုသူ့ကို ပြောဆို မေးမြန်းကြကုန်၏။ “အချင်းတို့ ဤယောက်ျားကား မင်း၏ ရန်သူကို နှိပ်စက်၍ သတ်ခဲ့၏။ မင်းသည် အလိုတော်ကျ၍ ထိုသူ့အား ဆုကို ပေးတော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် ဤယောက်ျားသည် ပန်းပန်ကာ နားတောင်း ဆင်လျက် ကောင်းစွာ ရေမိုးချိုး ကောင်းစွာ လိမ်းကျံ၍ ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ပြုပြင်လျက် မိန်းမတို့နှင့်တကွ ကာမ ဂုဏ်တို့ဖြင့် မင်းကဲ့သို့ ပျော်ပါးနေ၏” ဟု ထိုသူ့ကို ပြောဆိုကုန်၏။

ရွာသူကြီး ဤလောက၌ ခိုင်ခံ့သော ကြီးဖြင့် လက်ပြန်မြဲအောင် နှောင်ဖွဲ့လျက် ခေါင်းတုံး တုံး၍ မြည်ဟီးသော ထက်စည်ဖြင့် လမ်းတစ်ခုမှ လမ်းတစ်ခုသို့ လမ်းဆုံတစ်ခုမှ လမ်းဆုံတစ်ခုသို့ ဆောင်ယူ၍ တောင်တံခါးမှ ထုတ်ပြီးလျှင် မြို့၏ တောင်ဘက်၌ ခေါင်းအဖြတ် ခံရသူအချို့ကို တွေ့မြင်ရ၏။

“အချင်းတို့ ခိုင်ခံ့သော ကြီးဖြင့် လက်ပြန်မြဲအောင် နှောင်ဖွဲ့လျက် ခေါင်းတုံး တုံး၍ မြည်ဟီးသော ထက်စည်ဖြင့် လမ်းတစ်ခုမှ လမ်းတစ်ခုသို့ လမ်းဆုံတစ်ခုမှ လမ်းဆုံတစ်ခုသို့ ဆောင်ယူ၍ တောင်တံခါးမှ ထုတ်ပြီးလျှင် မြို့၏ တောင်ဘက်၌ ခေါင်းအဖြတ် ခံရ၏။ ဤယောက်ျားသည် အဘယ်ကို ပြုခဲ့သနည်း” ဟု ထိုသူ့ကို ပြောဆိုကုန်၏။ “အချင်းတို့ ဤယောက်ျားသည် မင်း၏ ရန်သူတည်း၊ မိန်းမကိုလည်း သတ်ခဲ့၏။ ယောက်ျားကိုလည်း သတ်ခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် မင်းတို့သည် ထိုသူ့ကို ဖမ်း၍ ဤသို့ သဘော ရှိသော ညှဉ်းဆဲမှုတို့ကို ပြုစေကုန်၏” ဟု ထိုသူ့ကို ပြောဆိုကုန်၏။

ရွာသူကြီး ထိုအရာကို သင် အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ သင်သည် စင်စစ် ဤသို့ သဘော ရှိသည်ကို မြင်ဖူး ကြားဖူး၏လော။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည် မြင်လည်း မြင်ဖူးပါ၏။ ကြားလည်း ကြားဖူးပါ၏။ ကြားလည်း ကြားရပါ လိမ့်မည်။ ရွာသူကြီး ထိုအရာ၌ “အသက်သတ်သူ အားလုံးသည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲကို ခံစားရ၏” ဟု ဤသို့ ဝါဒရိုသော ဤသို့ အယူရှိသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အမှန်ကို ဆိုကုန်သလော၊ မမှန်ကို ဆိုကုန်သလော။ အသျှင်ဘုရား မမှန်သည် ကို ဆိုပါကုန်၏။ အချည်းနှီး မမှန်သည်ကို ဆိုသူတို့သည် သီလရှိသူတို့လော၊ သီလ မရှိသူတို့ လော။ အသျှင်ဘုရား သီလ မရှိသူတို့ပါတည်း။ သီလမရှိသူ ယုတ်ညံ့သော အကျင့်ရှိသူတို့သည် မှားယွင်းစွာ ကျင့်သူတို့လော၊ မှန်ကန်စွာ ကျင့်သူတို့လော။ အသျှင်ဘုရား မှားယွင်းစွာ ကျင့်သူတို့ ပါတည်း။ မှားယွင်းစွာ ကျင့်သူတို့သည် မှားသော အယူရှိသူတို့လော၊ မှန်သော အယူရှိသူတို့လော။ အသျှင်ဘုရား မှားသော အယူရှိသူတို့ ပါတည်း။ မှားသော အယူရှိသူတို့၌ ကြည်ညိုရန် လျော်ကန် ပါမည်လော။ အသျှင်ဘုရား မလျော်ကန်ပါ။ (၁)

ရွာသူကြီး တစ်မျိုးသော်ကား ဤလောက၌ ပန်းပန်ကာ နားတောင်းဆင်လျက်။ပ။ မိန်းမတို့နှင့်တကွ ကာမဂုဏ်တို့ဖြင့် မင်းကဲ့သို့ မွေ့လျော်ပျော်ပါးနေသူ အချို့ကို မြင်ရ၏။ “အချင်းတို့ ဤယောက်ျားသည်

အဘယ်ကို ပြုခဲ့သနည်း၊ ပန်းပန်ကာ နားတောင်းဆင်လျက်။။ မိန်းမတို့နှင့်တကွ ကာမဂုဏ်တို့ဖြင့် မင်းကဲ့သို့ မွေ့လျော် ပျော်ပါးနေဘိ၏” ဟု ထိုသူ့ကို ပြောဆိုကုန်၏။ “အချင်းတို့ ဤယောက်ျားသည် မင်း၏ ရန်သူ့ကို နှိပ်စက်၍ ရတနာကို ဆောင်ယူ၏။ မင်းသည် အလိုတော်ကျ၍ ထိုသူ့အား ဆုပေး တော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် ဤယောက်ျားသည် ပန်းပန်ကာ နားတောင်းဆင်လျက်။။ မိန်းမတို့နှင့်တကွ ကာမဂုဏ်တို့ဖြင့် မင်းကဲ့သို့ မွေ့လျော်ပျော်ပါးနေ၏” ဟု ထိုသူ့ကို ပြောဆိုကုန်၏။

ရွာသူကြီး ဤလောက၌ ခိုင်ခံ့သော ကြီးဖြင့်။။ မြို့၏ တောင်ဘက်၌ ခေါင်းအဖြတ် ခံရသူ အချို့ကို မြင်ရ၏။ “အချင်းတို့ ဤယောက်ျားသည် အဘယ်ကို ပြုခဲ့သနည်း၊ ခိုင်ခံ့သော ကြီးဖြင့်။။ မြို့၏ တောင်ဘက်၌ ခေါင်းအဖြတ် ခံရ၏” ဟု ထိုသူ့ကို ပြောဆိုကုန်၏။ “အချင်းတို့ ဤယောက်ျား သည် ရွာမှ လည်းကောင်း၊ တောမှ လည်းကောင်း မပေး သည်ကို ခိုးလိုစိတ်ဖြင့် ခိုးယူ၏။ ထို့ကြောင့် မင်းတို့သည် ထိုသူ့ကို ဖမ်း၍ ဤသို့ သဘောရှိသော ညှဉ်းဆဲမှုတို့ကို ပြုကုန်၏” ဟု ထိုသူ့ကို ပြောဆိုကုန်၏။ ရွာသူကြီး ထိုအရာကို သင် အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ သင်သည် စင်စစ် ဤသို့ သဘောရှိသော သူ့ကို မြင်ဖူး ကြားဖူး၏လော။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည် မြင်လည်း မြင်ဖူးပါ၏။ ကြားလည်း ကြားဖူးပါ၏။ ကြားလည်း ကြားရပါလိမ့်မည်။ ရွာသူကြီး ထိုအရာ၌ “မပေးသည်ကို ခိုးယူသူ အားလုံးသည် မျက်မှောက် ဘဝ၌ပင် ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲ ခံစားရ၏” ဟု ဤသို့ ဝါဒရှိသော ဤသို့ အယူရှိသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အမှန် ကို ဆိုကုန်သလော၊ မမှန်ကို ဆိုကုန်သလော။။ ထိုသူတို့၌ ကြည်ညိုရန် လျော်ကန်ပါမည်လော။ အသျှင်ဘုရား မလျော်ကန်ပါ။ (၂)

ရွာသူကြီး နောက်တစ်မျိုးသော်ကား ဤလောက၌ ပန်းပန်ကာ နားတောင်းဆင်လျက်။။ မိန်းမတို့နှင့်တကွ ကာမဂုဏ် တို့ဖြင့် မင်းကဲ့သို့ မွေ့လျော် ပျော်ပါးနေသူ အချို့ကို မြင်ရ၏။ “အချင်းတို့ ဤယောက်ျားသည် အဘယ်ကို ပြုခဲ့သနည်း၊ ပန်းပန်ကာ နားတောင်းဆင်လျက်။။ မိန်းမတို့နှင့်တကွ ကာမဂုဏ်တို့ဖြင့် မင်းကဲ့သို့ မွေ့လျော် ပျော်ပါးနေဘိ၏” ဟု ထိုသူ့ကို ပြောဆိုကုန်၏။ “အချင်းတို့ ဤယောက်ျားသည် ဘုရင့်ရန်သူ၏ မယားတို့၌ လွန်ကျူး၍ ကျင့်ခြင်းသို့ ရောက်ခဲ့၏။ မင်းသည် အလိုတော်ကျ၍ ထိုသူ့အား ဆုပေးတော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် ဤယောက်ျားသည် ပန်းပန်ကာ နားတောင်း ဆင်လျက်။။ မိန်းမတို့နှင့်တကွ ကာမဂုဏ်တို့ဖြင့် မင်းကဲ့သို့ မွေ့လျော် ပျော်ပါး၏” ဟု ထိုသူ့ကို ပြောဆိုကုန်၏။

ရွာသူကြီး ဤလောက၌ ခိုင်ခံ့သော ကြီးဖြင့်။။ မြို့၏ တောင်ဘက်၌ ခေါင်းအဖြတ် ခံရသူ အချို့ကို မြင်ရ၏။ “အချင်းတို့ ဤယောက်ျားသည် အဘယ်ကို ပြုခဲ့သနည်း၊ ခိုင်ခံ့သော ကြီးဖြင့်။။ မြို့၏ တောင်ဘက်၌ ခေါင်းအဖြတ် ခံရ၏” ဟု ဤသို့ ထိုသူ့ကို ပြောဆိုကုန်၏။ “အချင်းတို့ ဤယောက်ျားသည် အမျိုးကောင်းမိန်းမအို အမျိုးကောင်း မိန်းမပျိုတို့၌ လွန်ကျူး၍ ကျင့်ခြင်းသို့ ရောက်ခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် မင်းတို့သည် ထိုသူ့ကို ဖမ်း၍ ဤသို့ သဘောရှိသော ညှဉ်းဆဲမှုကို ပြုကုန်၏ ” ဟု ထိုသူ့ကို ပြောဆိုကုန်၏။ ရွာသူကြီး ထိုအရာကို သင် အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ သင်သည် စင်စစ် ဤသို့ သဘောရှိသော သူ့ကို မြင်ဖူး ကြားဖူး၏လော။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည် မြင်လည်း မြင်ဖူးပါ၏။ ကြားလည်း ကြားဖူးပါ၏။ ကြားလည်း ကြားရပါလိမ့်မည်။ ရွာသူကြီး ထိုအရာ၌ “ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်သူ အားလုံးသည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ ပင် ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲကို ခံစားရ၏” ဟု ဤသို့ ဝါဒရှိသော ဤသို့ အယူရှိသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အမှန်ကို ဆိုကုန်သလော၊ မမှန်ကို ဆိုကုန်သလော။။ ထိုသူတို့၌ ကြည်ညိုရန် လျော်ကန်ပါမည်လော။ အသျှင်ဘုရား မလျော်ကန်ပါ။ (၃)

ရွာသူကြီး နောက်တစ်မျိုးသော်ကား ဤလောက၌ ပန်းပန်ကာ နားတောင်းဆင်လျက် ကောင်းစွာ ရေမိုးချိုး ကောင်း စွာ လိမ်းကျံ၍ ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ပြုပြင်ပြီးလျှင် မိန်းမတို့နှင့် တကွ ကာမဂုဏ်တို့ဖြင့် မင်းကဲ့သို့ မွေ့လျော် ပျော်ပါးနေသူ အချို့ကို မြင်ရ၏။ “အချင်းတို့ ပန်းပန်ကာ နားတောင်းဆင်လျက် ကောင်းစွာ ရေမိုးချိုး ကောင်းစွာ လိမ်းကျံ၍ ဆံမုတ် ဆိတ်ကို ပြုပြင်ပြီးလျှင် မိန်းမတို့နှင့်တကွ ကာမဂုဏ်တို့ဖြင့် မင်းကဲ့သို့ မွေ့လျော် ပျော်ပါးနေသော ဤယောက်ျားသည် မမှန်ပြောခြင်းဖြင့် မင်းကို

ရွှင်ပြစေ၏။ မင်းသည် အလိုတော်ကျ၍ ထိုသူ့အား ဆုပေးတော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် ဤယောက်ျား သည် ပန်းပန်ကာ နားတောင်းဆင်လျက် ကောင်းစွာ ရေမိုးချိုး ကောင်းစွာ လိမ်းကျံ၍ ဆံ့မုတ်ဆိတ်ကို ပြုပြင်ပြီးလျှင် မိန်းမတို့နှင့်တကွ ကာမဂုဏ်တို့ဖြင့် မင်းကဲ့သို့ မွေ့လျော် ပျော်ပါးနေ၏” ဟု ထိုသူ့ကို ပြောဆိုကုန်၏။

ရွာသူကြီး ဤလောက၌ ခိုင်ခံ့သော ကြိုးဖြင့် လက်ပြန်မြဲအောင် နှောင်ဖွဲ့လျက် ခေါင်းတုံး တုံး၍ မြည်ဟီးသော ထက်စည်ဖြင့် လမ်းတစ်ခုမှ လမ်းတစ်ခုသို့ လမ်းဆုံတစ်ခုမှ လမ်းဆုံတစ်ခုသို့ ဆောင်ယူ၍ တောင်တံခါးမှ ထုတ်ပြီးလျှင် မြို့၏ တောင်ဘက်၌ ခေါင်းအဖြတ် ခံရသူ အချို့ကို မြင်ရ၏။ “အချင်းတို့ ခိုင်ခံ့သော ကြိုးဖြင့် လက်ပြန်မြဲအောင် နှောင်ဖွဲ့လျက် ခေါင်းတုံးတုံး၍ မြည်ဟီးသော ထက်စည်ဖြင့် လမ်းတစ်ခုမှ လမ်းတစ်ခုသို့ လမ်းဆုံတစ်ခုမှ လမ်းဆုံတစ်ခုသို့ ဆောင်ယူ၍ တောင်တံခါးမှ ထုတ်ပြီးလျှင် မြို့၏ တောင်ဘက်၌ ခေါင်းအဖြတ် ခံရ၏။ ဤယောက်ျားသည် အဘယ်ကို ပြုခဲ့သနည်း” ဟု ထိုသူ့ကို ပြောဆိုကုန်၏။ “အချင်းတို့ ဤယောက်ျားသည် သူ့ကြွယ်ကို လည်းကောင်း၊ သူ့ကြွယ်သားကို လည်းကောင်း မမှန်ပြောခြင်းဖြင့် အကျိုးစီးပွားကို ဖျက်စီးခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် မင်းတို့သည် ထိုသူ့ကို ဖမ်း၍ ဤသို့ သဘောရှိသော ညှဉ်းဆဲမှုတို့ကို ပြုစေကုန်၏ ” ဟု ထိုသူ့ကို ပြောဆိုကုန်၏။

ရွာသူကြီး ထိုအရာကို သင် အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ သင်သည် စင်စစ် ဤသို့ သဘောရှိသော သူ့ကို မြင်ဖူး ကြားဖူး၏လော။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည် မြင်လည်း မြင်ဖူးပါ၏။ ကြားလည်း ကြားဖူးပါ၏။ ကြားလည်း ကြားရပါ လိမ့်မည်။ ရွာသူကြီး ထိုအရာ၌ “မမှန်ပြောသူ အားလုံးသည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲကို ခံစားရ၏” ဟု ဤသို့ ဝါဒရှိသော ဤသို့ အယူရှိသော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် အမှန်ကို ဆိုကုန်သလော၊ မမှန်ကို ဆိုကုန်သလော။ အသျှင်ဘုရား မမှန်ကိုဆိုပါကုန်၏။ အချည်းနှီး မမှန်သည်ကို ဆိုသူတို့သည် သီလရှိသူတို့လော၊ သီလမရှိသူတို့လော။ အသျှင်ဘုရား သီလမရှိသူတို့ပါတည်း။ သီလမရှိ ယုတ်ညံ့သော အကျင့်ရှိသူတို့သည် မှားယွင်းစွာ ကျင့်သူတို့လော၊ မှန်ကန်စွာ ကျင့်သူတို့လော။ အသျှင်ဘုရား မှားယွင်းစွာ ကျင့်သူတို့ပါတည်း။ မှားယွင်းစွာ ကျင့်သူတို့သည် မှားသော အယူ ရှိသူတို့လော၊ မှန်သော အယူရှိသူတို့လော။ အသျှင်ဘုရား မှားသော အယူရှိသူတို့ပါတည်း။ မှားသော အယူရှိသူတို့၌ ကြည်ညိုရန် လျော်ကန်ပါမည်လော။ အသျှင်ဘုရား မလျော်ကန်ပါ။ (၄)

အသျှင်ဘုရား တရားတော်သည် အံ့ဖွယ်ရှိပါပေစွ၊ အသျှင်ဘုရား တရားတော်သည် မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပါပေစွ၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား တည်းခိုရန် အိမ်ရှိပါ၏။ ထိုတည်းခိုရန် အိမ်၌ ညောင်စောင်း ငယ်များ ရှိပါကုန်၏။ နေရာများ ရှိပါကုန်၏။ ရေအိုးကြီး ရှိပါ၏။ ဆီမီးရှိပါ၏။ ထိုတည်းခိုရန် အိမ်၌ နေခြင်းသို့ ကပ်ရောက်သော သမဏဗြာဟ္မဏအား အကျွန်ုပ်သည် အစွမ်းရှိသလောက် အားရှိသလောက် ဝေငှခဲ့ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကား အယူတစ်မျိုး ရှိကုန်သော အလိုတစ်မျိုး ရှိကုန်သော အကြိုက်တစ်မျိုး ရှိကုန် သော ဆရာလေးယောက်တို့သည် ထိုတည်းခိုအိမ်၌ နေခြင်းသို့ ကပ်ရောက်ကြ ပါကုန်၏။

ဆရာတစ်ယောက်ကား ဤသို့ ဝါဒရှိပါ၏။ ဤသို့ အယူရှိပါ၏။ “ပေးလှူခြင်းသည် မရှိ၊ ယစ်ပူဇော်ခြင်းသည် မရှိ၊ ဟုံးပူဇော်ခြင်းသည် မရှိ၊ ကောင်းမှု မကောင်းမှုတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် မရှိ၊ ဤလောကသည် မရှိ၊ တမလွန်လောက သည် မရှိ၊ အမိသည် မရှိ၊ အဖသည် မရှိ၊ သေ၍ တစ်ဖန်ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့သည် မရှိကုန်။ ဤလောကကို လည်း ကောင်း၊ တစ်ပါးသော လောကကို လည်းကောင်း ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုလျက် ဟောကြား နိုင်ကုန်သော ညီညွတ်ကုန်သော ကောင်းသော အကျင့်ရှိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် လောက၌ မရှိကုန်” ဟု အယူရှိပါ၏။

ဆရာတစ်ယောက်ကား ဤသို့ ဝါဒရိုပါ၏။ ဤသို့ အယူရိုပါ၏။ “ပေးလှူခြင်းသည် ရှိ၏။ ယစ်ပူဇော်ခြင်းသည် ရှိ၏။ ဟုံးပူဇော်ခြင်းသည် ရှိ၏။ ကောင်းမှု မကောင်းမှုတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် ရှိ၏။ ဤလောကသည် ရှိ၏။ တမလွန်လောက သည် ရှိ၏။ အမိသည် ရှိ၏။ အဖသည် ရှိ၏။ သေ၍ တစ်ဖန်ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤလောကကို လည်းကောင်း၊ တစ်ပါးသောလောကကို လည်းကောင်း ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုလျက် ဟောကြားနိုင်ကုန်သော ညီညွတ်ကုန်သော ကောင်းသော အကျင့်ရှိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် လောက၌ ရှိကုန်၏” ဟု အယူရိုပါ၏။

ဆရာတစ်ယောက်ကား ဤသို့ ဝါဒရိုပါ၏။ ဤသို့ အယူရိုပါ၏။ “ပြုသူ ပြုစေသူ၊ ဖြတ်သူ ဖြတ်စေသူ၊ နှိပ်စက်သူ နှိပ်စက်စေသူ၊ ပူဆွေးအောင် ပြုသူ ပြုစေသူ၊ ပင်ပန်းအောင် ပြုသူ ပြုစေသူ၊ တုန်လှုပ်သူ တုန်လှုပ်စေသူ၊ အသက်ကို သတ်သူ သတ်စေသူ၊ ခိုးယူသူ ခိုးယူစေသူ၊ အိမ်ကို ဖောက်ထွင်းသူ ဖောက်ထွင်းစေသူ၊ ရွာကို တိုက်ခိုက်လုယူသူ တိုက်ခိုက်လုယူစေသူ၊ တစ်အိမ်တည်းကို တိုက်ခိုက်လုယူသူ တိုက်ခိုက်လုယူစေသူ၊ ခရီးလမ်း၌ စောင့်၍ လုယက်သူ လုယက်စေသူ၊ သူ့မယားကို သွားလာသူ သွားလာစေသူ၊ မမှန်စကား ပြောသူ ပြောစေသူများသည် မကောင်းမှုကို ပြုသော်လည်း ပြုသည် မမည်၊ ဤမြေပေါ်ရှိ သတ္တဝါတို့ကို သင်တုန်းသွားစက်ဖြင့် တစ်ခုတည်းသော အသားစု အသားပုံ ဖြစ်အောင် အကယ်၍ ပြုစေကာမူ ထိုအကြောင်းကြောင့် မကောင်းမှု မရှိ၊ မကောင်းမှုဖြစ်ခြင်း မရှိ။ ဂင်္ဂါမြစ်၏ တောင်ဘက်ကမ်း၌ နေသော သူသည်လည်း အသက်ကို သတ်လျက် သတ်စေလျက် ဖြတ်လျက် ဖြတ်စေလျက် နှိပ်စက်လျက် နှိပ်စက်စေလျက် သွားနေစေကာမူ ထို (သတ်ခြင်းစသော) အကြောင်း ကြောင့် မကောင်းမှု မရှိ၊ မကောင်းမှု ဖြစ်ခြင်း မရှိ။ ဂင်္ဂါမြစ်၏ မြောက်ဘက်ကမ်း၌ နေသော သူသည် လျှာလျက် လျှာစေလျက် ပူဇော်လျက် ပူဇော်စေလျက် သွားစေကာမူ ထို(လှူခြင်းစသော) အကြောင်း ကြောင့် ကောင်းမှု မရှိ၊ ကောင်းမှုဖြစ်ခြင်း မရှိ၊ အလှူပေးခြင်း ဣန္ဒြေကို ဆုံးမခြင်း သီလစောင့်စည်းခြင်း အမှန်ဆိုခြင်းတို့ကြောင့် ကောင်းမှု မရှိ၊ ကောင်းမှုဖြစ်ခြင်း မရှိ” ဟု အယူရိုပါ၏။

ဆရာတစ်ယောက်ကား ဤသို့ ဝါဒရိုပါ၏။ ဤသို့ အယူရိုပါ၏။ “ပြုသူ ပြုစေသူ၊ ဖြတ်သူ ဖြတ်စေသူ၊ နှိပ်စက်သူ နှိပ်စက်စေသူ၊ ပူဆွေးအောင် ပြုသူ ပြုစေသူ၊ ပင်ပန်းအောင် ပြုသူ ပြုစေသူ၊ တုန်လှုပ်သူ တုန်လှုပ်စေသူ၊ အသက်ကို သတ်သူ သတ်စေသူ၊ ခိုးယူသူ ခိုးယူစေသူ၊ အိမ်ကို ဖောက်ထွင်းသူ ဖောက်ထွင်းစေသူ၊ ရွာကို တိုက်ခိုက်လုယူသူ တိုက်ခိုက်လုယူစေသူ၊ တစ်အိမ်တည်းကို တိုက်ခိုက်လုယူသူ တိုက်ခိုက်လုယူစေသူ၊ ခရီးလမ်း၌ စောင့်၍ လုယက်သူ လုယက်စေသူ၊ သူ့မယားကို သွားလာသူ သွားလာစေသူ၊ မမှန်စကားပြောသူ ပြောစေသူများသည် မကောင်းမှုကို ပြုသော် ပြုသည် မည်၏။ ဤမြေပေါ်ရှိ သတ္တဝါတို့ကို သင်တုန်းသွားစက်ဖြင့် တစ်ခုတည်းသော အသားစုအသားပုံဖြစ်အောင် အကယ်၍ ပြုခဲ့လျှင် ထိုအကြောင်းကြောင့် မကောင်းမှု ရှိ၏။ မကောင်းမှု ဖြစ်ခြင်း ရှိ၏။ ဂင်္ဂါမြစ်၏ တောင်ဘက်ကမ်း၌ နေသော သူသည် အသက်ကို သတ်လျက် သတ်စေလျက် ဖြတ်လျက် ဖြတ်စေလျက် နှိပ်စက်လျက် နှိပ်စက်စေလျက် သွားခဲ့လျှင် ထို(သတ်ခြင်းစသော) အကြောင်းကြောင့် မကောင်းမှု ရှိ၏။ မကောင်းမှုဖြစ်ခြင်း ရှိ၏။ ဂင်္ဂါမြစ်၏ မြောက်ဘက် ကမ်း၌ နေသော သူသည် လျှာလျက် လျှာစေလျက် ပူဇော်လျက် ပူဇော်စေလျက် သွားခဲ့လျှင် ထို(လှူခြင်းစသော) အကြောင်းကြောင့် ကောင်းမှု ရှိ၏။ ကောင်းမှုဖြစ်ခြင်း ရှိ၏။ အလှူပေးခြင်း ဣန္ဒြေကို ဆုံးမခြင်း သီလစောင့်စည်းခြင်း အမှန်ဆိုခြင်း တို့ကြောင့် ကောင်းမှု ရှိ၏။ ကောင်းမှုဖြစ်ခြင်း ရှိ၏” ဟု အယူ ရိုပါ၏။

အသျှင်ဘုရား ဤသမဏဗြာဟ္မဏတို့တွင် “အဘယ်သူသည် အမှန်ကို ပြောသနည်း၊ အဘယ်သူ သည် မမှန်ပြော သနည်း” ဟု အကျွန်ုပ်အား ယုံမှားခြင်း ဖြစ်သည်သာတည်း၊ တွေးတောခြင်း ဖြစ်သည် သာတည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ရွာသူကြီး သင်သည် ယုံမှားခြင်းငှါ ထိုက်သည်သာတည်း၊ တွေးတောခြင်းငှါ ထိုက်သည်သာတည်း၊ စင်စစ်သော်ကား သင်သည် ယုံမှားသင့်သော နေရာ၌ ယုံမှားခြင်း ဖြစ်ပေါ်၏။ အသျှင်ဘုရား

“မြတ်စွာဘုရားသည် ဤယုံမှားခြင်းသဘော ပျောက်အောင် အကျွန်ုပ်အား တရားဟောခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏” ဟု မြတ်စွာဘုရား၌ ယုံကြည်ပါ၏ဟု လျှောက်၏။

ရွာသူကြီး လောကီသမာဓိ ဟူ၍ ရှိ၏။ သင်သည် ထိုလောကီသမာဓိ၌ တည်၍ လောကုတ္တရာမဂ် သမာဓိကို ရပါလျှင် ဤယုံမှားခြင်း သဘောပျောက်နိုင်ရာ၏။ ရွာသူကြီး လောကီသမာဓိဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရွာသူကြီး ဤလောက၌ အရိယာတပည့်သည် အသက်သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မပေးသည်ကို ခိုးယူခြင်းကို ပယ်၍ မပေးသည်ကို ခိုးယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းကို ပယ်၍ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မမှန်ပြောခြင်းကို ပယ်၍ မမှန်ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကုန်းစကားပြောခြင်းကို ပယ်၍ ကုန်းစကား ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကြမ်းတမ်းသောစကား ပြောခြင်းကို ပယ်၍ ကြမ်းတမ်းသော စကား ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ပြိန်ဖျင်းသောစကား ပြောခြင်းကို ပယ်၍ ပြိန်ဖျင်းသောစကား ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ သူ့စည်းစိမ်ကို ရှေးရှုကြံခြင်းကို ပယ်၍ သူ့စည်းစိမ်ကို ရှေးရှု မကြံ၊ သူတစ်ပါးအား ဖျက်ဆီးလိုသော အမျက်ဒေါသကို ပယ်၍ သူတစ်ပါးအား မဖျက်ဆီး လိုသော စိတ်ရှိ၏။ မှားသော အယူကို ပယ်၍ မှန်ကန်သော အယူရှိ၏။

ရွာသူကြီး ထိုအရိယာတပည့်သည် ဤသို့ (သူ့စည်းစိမ်ကို) ရှေးရှုကြံခြင်းမှ ကင်းလျက် (သူတစ်ပါးအား) ဖျက်ဆီးလို ခြင်း ကင်းလျက် မတွေ့ဝေဘဲလျက် ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္မဇဉ်’ အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ရှိလျက် ချမ်းသာစေလိုခြင်း ‘မေတ္တာ’နှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် တစ်ခုသော အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ သုံးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ လေးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ဤနည်းဖြင့် အထက် အောက် ဖီလာ အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာတို့၌ ရှိသော သတ္တဝါ အားလုံးကို မိမိနှင့် အတူပြု၍ သတ္တဝါအားလုံး ပါဝင်သော သတ္တလောကကို ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည် မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိငြင်ခြင်း မရှိသော မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။

ထိုသူသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏- “ပေးလှူခြင်းသည် မရှိ၊ ယဇ်ပူဇော်ခြင်းသည် မရှိ၊ ဟုံးပူဇော်ခြင်း သည် မရှိ၊ ကောင်းမှု မကောင်းမှုတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် မရှိ၊ ဤလောကသည် မရှိ၊ တမလွန်လောက သည် မရှိ၊ အမိသည် မရှိ၊ အဖသည် မရှိ၊ သေ၍ တစ်ဖန်ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့သည် မရှိကုန်။ ဤလောကကို လည်းကောင်း၊ တမလွန်လောကကို လည်းကောင်း ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုလျက် ဟောကြားနိုင်ကုန်သော ညီညွတ်ကုန်သော ကောင်းသော အကျင့် ရှိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် လောက၌ မရှိကုန်ဟု ဤသို့ ဝါဒရှိသူ ဤသို့ အယူရှိသူ အသျှင်ဆရာ၏ စကားသည် အကယ်၍ မှန်အံ့၊ ဤဆရာစကား၌ ငါ့အား အပြစ် မရှိ။ ငါသည် ရွှေ့ရှားတတ်သော သတ္တဝါကို လည်းကောင်း၊ မရွှေ့ရှားတတ်သော သတ္တဝါကို လည်းကောင်း တစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမျှ မနှိပ်စက်။ ငါသည် ကိုယ်ဖြင့် စောင့်စည်း၏၊ နှုတ်ဖြင့် စောင့်စည်း၏၊ စိတ်ဖြင့် စောင့်စည်း၏၊ ယင်းသို့ စောင့်စည်းခြင်းကြောင့် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာ နတ်ပြည်သို့လည်း ရောက်ရအံ့၊ ငါသည် ဤဝါဒနှစ်မျိုးလုံး၌ အနိုင်ရ၏” ဟု (ဤသို့ ဆင်ခြင်၏)။ ထိုသူ့အား ဝမ်းမြောက်ခြင်း ဖြစ်၏။ ဝမ်းမြောက်သော သူ့အား နှစ်သိမ့်ခြင်း ဖြစ်၏။ နှစ်သိမ့်သော စိတ်ရှိသူ၏ ကိုယ်သည် ငြိမ်းအေး၏။ ငြိမ်းအေးသော ကိုယ်ရှိသူသည် ချမ်းသာကို ခံစားရ၏။ ချမ်းသာသူ၏ စိတ်သည် တည်ကြည်၏။ ရွာသူကြီး ဤသည်ကား လောကီသမာဓိတည်း။ ထိုလောကီ သမာဓိ၌ တည်၍ လောကုတ္တရာမဂ် သမာဓိကို ရခဲ့လျှင် ဤယုံမှားခြင်း သဘော ပျောက်နိုင်ရာ၏။

ရွာသူကြီး ထိုအရိယာတပည့်သည် ဤသို့ (သူ့စည်းစိမ်ကို) ရှေးရှုကြံခြင်း ကင်းလျက် (သူတစ်ပါးအား) ဖျက်ဆီးလို ခြင်း ကင်းလျက် မတွေ့ဝေဘဲလျက် ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္မဇဉ်’ အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ရှိလျက် ချမ်းသာစေလိုခြင်း ‘မေတ္တာ’နှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် တစ်ခုသော အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့ စေ၍ နေ၏။ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ သုံးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ လေးခုမြောက်

အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ဤနည်းဖြင့် အထက် အောက် ဖီလာ အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာ တို့၌ ရှိသော သတ္တဝါ အားလုံးကို မိမိနှင့် အတူပြု၍ သတ္တဝါအားလုံး ပါဝင်သော သတ္တလောကကို ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည် မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိငြင်ခြင်း မရှိသော မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။

ထိုသူသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏- “ပေးလှူခြင်းသည် ရှိ၏။ ယဇ်ပူဇော်ခြင်းသည် ရှိ၏။ ဟုံးပူဇော်ခြင်း သည် ရှိ၏။ ကောင်းမှု မကောင်းမှုတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် ရှိ၏။ ဤလောကသည် ရှိ၏။ တမလွန် လောကသည် ရှိ၏။ အမိသည် ရှိ၏။ အဖသည် ရှိ၏။ သေ၍ တစ်ဖန်ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤလောကကို လည်းကောင်း၊ တမလွန်လောကကို လည်းကောင်း ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုလျက် ဟောကြားနိုင်ကုန်သော ညီညွတ်ကုန်သော ကောင်းသော အကျင့်ရှိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် လောက၌ ရှိကုန်၏ဟု ဤသို့ ဝါဒရှိသူ ဤသို့ အယူရှိသူ အသျှင်ဆရာ၏ စကားသည် အကယ်၍ မှန်အံ့၊ ဤဆရာစကား၌ ငါ့အား အပြစ်မရှိ။ ငါသည် ရွှေ့ရှားတတ်သော သတ္တဝါကို လည်းကောင်း၊ မရွှေ့ရှားတတ်သော သတ္တဝါကို လည်းကောင်း တစ်ဦးတစ်ယောက် ကိုမျှ မနှိပ်စက်။ ငါသည် ကိုယ်ဖြင့် စောင့်စည်း၏။ နှုတ်ဖြင့် စောင့်စည်း၏။ စိတ်ဖြင့် စောင့်စည်း၏။ ယင်းသို့ စောင့်စည်းခြင်းကြောင့် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာ နတ်ပြည်လောကသို့လည်း ရောက်ရအံ့၊ ငါသည် ဤဝါဒနှစ်မျိုးလုံး၌ အနိုင်ရ၏” ဟု (ဤသို့ ဆင်ခြင်၏)။ ထိုသူ့အား ဝမ်းမြောက်ခြင်း ဖြစ်၏။ ဝမ်းမြောက်သော သူ့အား နှစ်သိမ့်ခြင်း ဖြစ်၏။ နှစ်သိမ့်သော စိတ်ရှိသူ၏ ကိုယ်သည် ငြိမ်းအေး၏။ ငြိမ်းအေးသော ကိုယ်ရှိသူသည် ချမ်းသာကို ခံစားရ၏။ ချမ်းသာသူ၏ စိတ်သည် တည်ကြည်၏။ ရွာသူကြီး ဤသည်ကား လောကီသမာဓိ တည်း၊ သင်သည် ထိုလောကီ သမာဓိ၌ တည်၍ လောကုတ္တရာမဂ် သမာဓိကို ရခဲ့လျှင် ဤယုံမှားခြင်း သဘောကို ပယ်ဖျက်နိုင်ရာ၏။

ရွာသူကြီး ထိုအရိယာတပည့်သည် ဤသို့ (သူ့စည်းစိမ်ကို) ရှေးရှုကြံခြင်းမှ ကင်းလျက် (သူတစ်ပါးအား) ဖျက်ဆီးလိုခြင်း ကင်းလျက် မတွေ့ဝေဘဲလျက် ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္မဇဉ်’ အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ရှိလျက် ချမ်းသာစေလိုခြင်း ‘မေတ္တာ’ နှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် တစ်ခုသော အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို၊ သုံးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို၊ လေးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ဤနည်းဖြင့် အထက် အောက် ဖီလာ အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာတို့၌ ရှိသောသတ္တဝါ အားလုံးကို မိမိနှင့် အတူပြု၍ သတ္တဝါအားလုံး ပါဝင်သော သတ္တ လောကကို ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည် မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိငြင်ခြင်း မရှိသော မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။

ထိုသူသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏- “ပြုသူ ပြုစေသူ၊ ဖြတ်သူ ဖြတ်စေသူ၊ နှိပ်စက်သူ နှိပ်စက်စေသူ၊ ပူဆွေးအောင် ပြုသူ ပြုစေသူ၊ ပင်ပန်းအောင် ပြုသူ ပြုစေသူ၊ တုန်လှုပ်သူ တုန်လှုပ်စေသူ၊ သက်ကို သတ်သူ သတ်စေသူ၊ ခိုးယူသူ ခိုးယူစေသူ၊ အိမ်ကို ဖောက်ထွင်းသူ ဖောက်ထွင်းစေသူ၊ ရွာကို တိုက်ခိုက်လုယူသူ တိုက်ခိုက်လုယူစေသူ၊ တစ်အိမ်တည်းကို တိုက်ခိုက်လုယူသူ တိုက်ခိုက်လုယူစေသူ၊ ခရီးလမ်း၌ စောင့်၍ လုယက်သူ လုယက်စေသူ၊ သူ့မယားကို သွားလာသူ သွားလာစေသူ၊ မမှန်စကားပြောသူ ပြောစေသူများသည် မကောင်းမှုကို ပြုသော်လည်း ပြုသည် မမည်၊ ဤမြေပေါ်ရှိ သတ္တဝါတို့ကို သင်းတုန်းသွားစက်ဖြင့် တစ်ခုတည်းသော အသားစု အသားပုံဖြစ်အောင် အကယ်၍ ပြုခဲ့လျှင် ထိုအကြောင်းကြောင့် မကောင်းမှု မရှိ၊ မကောင်းမှုဖြစ်ခြင်း မရှိ။ ဂင်္ဂါမြစ်၏ တောင်ဘက်ကမ်း၌ နေသော သူသည် အသက်ကို သတ်လျက် သတ်စေလျက်၊ ဖြတ်လျက် ဖြတ်စေလျက်၊ နှိပ်စက်လျက် နှိပ်စက်စေလျက် သွားစေကာမူ ထို (သတ်ခြင်းစသော) အကြောင်းကြောင့် မကောင်းမှု မရှိ၊ မကောင်းမှုဖြစ်ခြင်း မရှိ။ ဂင်္ဂါမြစ်၏ မြောက်ဘက်ကမ်း၌ နေသော သူသည် လှူလျက် လှူစေလျက်၊ ပူဇော်လျက် ပူဇော်စေလျက် သွားစေကာမူ ထို (လှူခြင်းစသော) အကြောင်းကြောင့် ကောင်းမှု မရှိ၊

ကောင်းမှုဖြစ်ခြင်း မရှိ၊ အလှူပေးခြင်း ကုန္ဒြေကို ဆုံးမခြင်း သီလစောင့်စည်းခြင်း အမှန်ဆိုခြင်းတို့ကြောင့် ကောင်းမှု မရှိ၊ ကောင်းမှုဖြစ်ခြင်း မရှိဟု ဤသို့ ဝါဒ ရှိသူ ဤသို့ အယူရှိသူ အသျှင်ဆရာ၏ စကားသည် မှန်အံ့၊ ဤဆရာစကား၌ ငါ့အား အပြစ်မရှိ။ ငါသည် ရွှေ့ရှားတတ်သော သတ္တဝါကို လည်းကောင်း၊ မရွှေ့ရှားတတ်သော သတ္တဝါကို လည်းကောင်း တစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမျှ မနှိပ်စက်။ ငါသည် ကိုယ်ဖြင့် စောင့်စည်း၏၊ နှုတ်ဖြင့် စောင့်စည်း၏၊ စိတ်ဖြင့် စောင့်စည်း၏၊ ယင်းသို့ စောင့်စည်းခြင်းကြောင့် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူ တို့၏လားရာ နတ်ပြည်လောကသို့ ရောက်ရအံ့၊ ငါသည် ဝါဒနှစ်မျိုးလုံး၌ အနိုင်ရ၏” ဟု (ဤသို့ ဆင်ခြင်၏)။

ထိုသူ့အား ဝမ်းမြောက်ခြင်း ဖြစ်၏၊ ဝမ်းမြောက်သောသူအား နှစ်သိမ့်ခြင်း ဖြစ်၏၊ နှစ်သိမ့်သော စိတ်ရှိသူ၏ ကိုယ်သည် ငြိမ်းအေး၏၊ ငြိမ်းအေးသော ကိုယ်ရှိသူသည် ချမ်းသာကို ခံစားရ၏၊ ချမ်းသာသော သူ၏ စိတ်သည် တည်ကြည်၏။ ရွာသူကြီး ဤသည်ကား လောကီသမာဓိတည်း၊ သင်သည် ထိုလောကီသမာဓိ၌ တည်၍ လောကုတ္တရာမဂ် သမာဓိကို ရခဲ့လျှင် ဤယုံမှားခြင်း သဘောကို ပယ်ဖျက်နိုင်ရာ၏။

ရွာသူကြီး ထိုအရိယာတပည့်သည် ဤသို့ (သူ့စည်းစိမ်ကို) ရှေးရှုကြံခြင်းမှ ကင်းလျက် သူတစ်ပါးအား ဖျက်ဆီးလို ခြင်း ကင်းလျက် မတွေဝေဘဲလျက် ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္မဇဉ်’ အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ရှိလျက် ချမ်းသာစေလိုခြင်း ‘မေတ္တာ’ နှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် တစ်ခုသော အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ သုံးခု မြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ လေးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ ဤနည်းအားဖြင့် အထက် အောက် ဖီလာ အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာ တို့၌ ရှိသော သတ္တဝါအားလုံးကို မိမိနှင့်အတူပြု၍ သတ္တဝါအားလုံး ပါဝင်သော သတ္တလောကကို ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည် မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိငြင်ခြင်း မရှိသော မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့ စေ၍ နေ၏။

ထိုသူသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏- “ပြုသူ ပြုစေသူ၊ ဖြတ်သူ ဖြတ်စေသူ၊ နှိပ်စက်သူ နှိပ်စက်စေသူ၊ ပူဆွေးအောင် ပြုသူ ပြုစေသူ၊ ပင်ပန်းအောင် ပြုသူ ပြုစေသူ၊ တုန်လှုပ်သူ တုန်လှုပ်စေသူ၊ အသက်ကို သတ်သူ သတ်စေသူ၊ ခိုးယူသူ ခိုးယူစေသူ၊ အိမ်ကို ဖောက်ထွင်းသူ ဖောက်ထွင်းစေသူ၊ ရွာကို တိုက်ခိုက်လုယူသူ တိုက်ခိုက်လုယူစေသူ၊ တစ်အိမ်တည်းကို တိုက်ခိုက်လုယူသူ တိုက်ခိုက်လုယူစေသူ၊ ခရီးလမ်း၌ စောင့်၍ လုယက်သူ လုယက်စေသူ၊ သူ့မယားကို သွားလာသူ သွားလာစေသူ၊ မမှန်စကား ပြောသူပြော စေသူများသည် မကောင်းမှုကို ပြုသော်လည်း ပြုသည် မည်၏၊ ဤမြေပေါ်ရှိ သတ္တဝါတို့ကို သင်တုန်းသွားစက်ဖြင့် တစ်ခုတည်းသော အသားစု အသားပုံဖြစ်အောင် အကယ်၍ ပြုခဲ့မှု ထိုအကြောင်း ကြောင့် မကောင်းမှု ရှိ၏၊ မကောင်းမှုဖြစ်ခြင်း ရှိ၏၊ ဂင်္ဂါမြစ်၏ တောင်ဘက်ကမ်း၌ နေသော သူသည် အသက်ကို သတ်လျက် သတ်စေလျက်၊ ဖြတ်လျက် ဖြတ်စေလျက်၊ နှိပ်စက်လျက် နှိပ်စက်စေလျက် သွားခဲ့မှု ထို (သတ်ခြင်းစသော) အကြောင်းကြောင့် မကောင်းမှု ရှိ၏၊ မကောင်းမှုဖြစ်ခြင်း ရှိ၏။ ဂင်္ဂါမြစ်၏ မြောက်ဘက်ကမ်း၌ နေသော သူသည် လှူလျက် လှူစေလျက်၊ ပူဇော်လျက် ပူဇော်စေလျက် သွားခဲ့သော် ထို (လှူခြင်းစသော) အကြောင်းကြောင့် ကောင်းမှု ရှိ၏၊ ကောင်းမှုဖြစ်ခြင်း ရှိ၏။ အလှူပေးခြင်း ကုန္ဒြေကို ဆုံးမခြင်း သီလစောင့်စည်းခြင်း အမှန်ဆိုခြင်းတို့ကြောင့် ကောင်းမှု ရှိ၏၊ ကောင်းမှုဖြစ်ခြင်း ရှိ၏ဟု ဤသို့ ဝါဒရှိသူ ဤသို့ အယူရှိသူ အသျှင်ဆရာ၏ စကားသည် အကယ်၍ မှန်အံ့၊ ဤဆရာ စကား၌ ငါ့အား အပြစ်မရှိ။ ငါသည် ရွှေ့ရှားတတ်သော သတ္တဝါကို လည်းကောင်း၊ မရွှေ့ရှားတတ်သော သတ္တဝါကို လည်း ကောင်း တစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမျှ မနှိပ်စက်။ ငါသည် ကိုယ်ဖြင့် စောင့်စည်း၏၊ နှုတ်ဖြင့် စောင့်စည်း၏၊ စိတ်ဖြင့် စောင့်စည်း၏။ ယင်းသို့ စောင့်စည်းခြင်းကြောင့် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာ နတ်ပြည်လောကသို့ ရောက်အံ့၊ ဤဝါဒနှစ်မျိုးလုံး၌ ငါသည် အနိုင်ရ၏” ဟု ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။ ထိုသူ့အား ဝမ်းမြောက်ခြင်း ဖြစ်၏၊ ဝမ်းမြောက်သော သူအား နှစ်သိမ့်ခြင်း ဖြစ်၏၊ နှစ်သိမ့်သော စိတ်ရှိသူ၏ ကိုယ်သည် ငြိမ်းအေး

၏။ ငြိမ်းအေးသော ကိုယ်ရှိသူသည် ချမ်းသာကို ခံစားရ၏။ ချမ်းသာသော သူ၏ စိတ်သည် တည်ကြည်၏။ ရွာသူကြီး ဤသည်ကား လောကီသမာဓိတည်း။ သင်သည် ထိုလောကီသမာဓိ၌ တည်၍ လောကုတ္တရာမဂ် သမာဓိကို ရခဲ့လျှင် ဤယုံမှားခြင်း သဘောကို ပယ်ဖျက်နိုင် ရာ၏။

ရွာသူကြီး ထိုအရိယာတပည့်သည် ဤသို့ (သူ့စည်းစိမ်ကို) ရှေးရှုကြံခြင်း ကင်းလျက် (သူတစ်ပါးအား) ဖျက်ဆီးလို ခြင်း ကင်းလျက် မတွေ့ဝေဘဲ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္မဇဉ်’ အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ရှိလျက် သနားခြင်း ‘ကရုဏာ’ နှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် တစ်ခုသော အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ဝမ်းမြောက်ခြင်း ‘မုဒိတာ’ နှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် တစ်ခုသော အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ရွာသူကြီး ထိုအရိယာ တပည့်သည် ဤသို့ (သူ့စည်းစိမ်ကို) ရှေးရှုကြံခြင်း ကင်းလျက် (သူတစ်ပါးအား) ဖျက်ဆီးလိုခြင်း ကင်းလျက် မတွေ့ဝေဘဲလျက် ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္မဇဉ်’ အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ရှိလျက် လျစ်လျူရှုခြင်း ‘ဥပေက္ခာ’ နှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် တစ်ခုသော အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။

ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ သုံးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ လေးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ဤနည်းဖြင့် အထက် အောက် ဖီလာ အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာ တို့၌ ရှိသော သတ္တဝါအားလုံးကို မိမိနှင့် အတူ ပြု၍ သတ္တဝါအားလုံး ပါဝင်သော သတ္တလောကကို ပြန်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည် မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိငြင်ခြင်း မရှိသော လျစ်လျူရှုခြင်း ‘ဥပေက္ခာ’ နှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။

ထိုသူသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏- “ပေးလှူခြင်းသည် မရှိ၊ ယဇ်ပူဇော်ခြင်းသည် မရှိ၊ ဟုံးပူဇော်ခြင်း သည် မရှိ၊ ကောင်းမှု မကောင်းမှုတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် မရှိ၊ ဤလောကသည် မရှိ၊ တမလွန်လောက သည် မရှိ၊ အမိသည် မရှိ၊ အဖသည် မရှိ၊ သေ၍ တစ်ဖန်ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့သည် မရှိကုန်။ ဤလောကကို လည်းကောင်း၊ တမလွန်လောကကို လည်းကောင်း ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုလျက် ဟောကြားနိုင်ကုန်သော ညီညွတ်ကုန်သော ကောင်းသော အကျင့်ရှိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် လောက၌ မရှိကုန်ဟု ဤသို့ ဝါဒရှိသူ ဤသို့ အယူရှိသူ အသျှင်ဆရာ၏ စကားသည် အကယ်၍ မှန်အံ့၊ ဤဆရာစကား၌ ငါ့အား အပြစ်မရှိ။ ငါသည် ရွှေ့ရှားတတ်သော သတ္တဝါကို လည်း ကောင်း ၊ မရွှေ့ရှားတတ်သော သတ္တဝါကို လည်းကောင်း တစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမျှ မနှိပ်စက်။ ကိုယ်ဖြင့် စောင့်စည်း၏၊ နှုတ်ဖြင့် စောင့်စည်း၏၊ စိတ်ဖြင့် စောင့်စည်း၏၊ ယင်းသို့ စောင့်စည်းခြင်းကြောင့် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာ နတ်ပြည်လောကသို့ ရောက်ရအံ့၊ ဤဝါဒနှစ်မျိုးလုံး၌ ငါသည် အနိုင်ရ၏ ” ဟု ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။ ထိုသူ့အား ဝမ်းမြောက်ခြင်း ဖြစ်၏။ ဝမ်းမြောက်သော သူ့အား နှစ်သိမ့်ခြင်း ဖြစ်၏။ နှစ်သိမ့်သော စိတ်ရှိသူ၏ ကိုယ်သည် ငြိမ်းအေး၏။ ငြိမ်းအေးသော စိတ်ရှိသူသည် ချမ်းသာကို ခံစားရ၏။ ချမ်းသာသူ ၏ စိတ်သည် တည်ကြည်၏။

ရွာသူကြီး ဤသည်ကား လောကီသမာဓိတည်း။ သင်သည် ထိုလောကီသမာဓိ၌ တည်၍ လောကုတ္တရာမဂ် သမာဓိကို ရခဲ့လျှင် ဤ ယုံမှားခြင်း သဘောကို ပယ်ဖျောက်နိုင်ရာ၏။

ရွာသူကြီး ထိုအရိယာတပည့်သည် ဤသို့ (သူ့စည်းစိမ်ကို) ရှေးရှုကြံခြင်း ကင်းလျက် (သူတစ်ပါးအား) ဖျက်ဆီးလို ခြင်း ကင်းလျက် မတွေ့ဝေဘဲလျက် ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္မဇဉ်’ အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ရှိလျက် လျစ်လျူရှုခြင်း ‘ဥပေက္ခာ’ နှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် တစ်ခုသော အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ သုံးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ လေးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ဤနည်းဖြင့် အထက် အောက်ဖီလာ အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာတို့၌ ရှိသော သတ္တဝါအားလုံးကို မိမိနှင့် အတူပြု၍ သတ္တဝါအားလုံး ပါဝင်သော သတ္တလောကကို ပြန်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည် မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိငြင်ခြင်း မရှိသော လျစ်လျူရှုခြင်း ‘ဥပေက္ခာ’ နှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။

ထိုသူသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏- “ပေးလှူခြင်းသည် ရှိ၏။ ယဇ်ပူဇော်ခြင်းသည် ရှိ၏။ ဟုံးပူဇော်ခြင်းသည် ရှိ၏။ ကောင်းမှု မကောင်းမှုတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် ရှိ၏။ ဤလောကသည် ရှိ၏။ တမလွန်လောကသည် ရှိ၏။ အမိသည် ရှိ၏။ အဖသည် ရှိ၏။ သေ၍ တစ်ဖန်ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤလောကကို လည်းကောင်း၊ တမလွန်လောကကို လည်းကောင်း ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုလျက် ဟောကြားနိုင်ကုန်သော ညီညွတ်ကုန်သော ကောင်းသော အကျင့် ရှိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် လောက၌ ရှိကုန်၏ဟု ဤသို့ ဝါဒရှိသူ ဤသို့ အယူရှိသူ အသျှင်ဆရာ၏ စကားသည် အကယ်၍ မှန်အံ့၊ ဤဆရာစကား၌ ငါ့အား အပြစ်မရှိ။ ငါသည် ရွှေ့ရှားတတ်သော သတ္တဝါကို လည်းကောင်း၊ မရွှေ့ရှားတတ်သော သတ္တဝါကို လည်းကောင်း တစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမျှ မနှိပ်စက်။ ငါသည် ကိုယ်ဖြင့် စောင့်စည်း၏။ နှုတ်ဖြင့် စောင့်စည်း၏။ စိတ်ဖြင့် စောင့်စည်း၏။ ယင်းသို့ စောင့်စည်းခြင်းကြောင့် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာ နတ်ပြည်လောကသို့ ရောက်ရအံ့၊ ငါသည် ဤဝါဒနှစ်မျိုးလုံး၌ အနိုင်ရ၏” ဟု ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။ ထိုသူ့အား ဝမ်းမြောက်ခြင်း ဖြစ်၏။ ဝမ်းမြောက်သော သူ့အား နှစ်သိမ့်ခြင်း ဖြစ်၏။ နှစ်သိမ့်သော စိတ်ရှိသူ၏ ကိုယ်သည် ငြိမ်းအေး၏။ ငြိမ်းအေးသော စိတ်ရှိသူသည် ချမ်းသာကို ခံစားရ၏။ ချမ်းသာသူ၏ စိတ်သည် တည်ကြည်၏။ ရွာသူကြီး ဤသည်ကား လောကီသမာဓိ တည်း၊ သင်သည် ထိုလောကီသမာဓိ၌ တည်၍ လောကုတ္တရာမဂ် သမာဓိကို ရခဲ့လျှင် ဤယုံမှားခြင်း သဘောကို ပယ်ဖျောက်နိုင်ရာ၏။

ရွာသူကြီး ထိုအရိယာ တပည့်သည် ဤသို့ (သူ့စည်းစိမ်ကို) ရှေးရှုကြံခြင်း ကင်းလျက် (သူတစ်ပါးအား) ဖျက်ဆီးလို ခြင်း ကင်းလျက် မတွေ့ဝေဘဲ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္မဇဉ်’ အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ရှိလျက်လျစ် လျူရှုခြင်း ‘ဥပေက္ခာ’ နှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် တစ်ခုသော အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ သုံးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ လေးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ဤနည်းဖြင့် အထက် အောက် ဖီလာ အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာ တို့၌ ရှိသော သတ္တဝါအားလုံးကို မိမိနှင့် အတူပြု၍ သတ္တဝါအားလုံး ပါဝင်သော သတ္တလောကကို ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည် မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိငြင်ခြင်း မရှိသော လျစ်လျူရှုခြင်း ‘ဥပေက္ခာ’ နှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။

ထိုသူသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏-“ပြုသူ ပြုစေသူ၊ ဖြတ်သူ ဖြတ်စေသူ၊ နှိပ်စက်သူ နှိပ်စက်စေသူ၊ ပူဆွေးအောင် ပြုသူ ပြုစေသူ၊ ပင်ပန်းအောင် ပြုသူ ပြုစေသူ၊ တုန်လှုပ်သူ တုန်လှုပ်စေသူ၊ အသက်ကို သတ်သူ သတ်စေသူ၊ ခိုးယူသူ ခိုးယူစေသူ၊ အိမ်ကို ဖောက်ထွင်းသူ ဖောက်ထွင်းစေသူ၊ ရွာကို တိုက်ခိုက် လုယူသူ တိုက်ခိုက်လုယူစေသူ၊ တစ်အိမ်တည်းကို တိုက်ခိုက်လုယူသူ တိုက်ခိုက်လုယူစေသူ၊ ခရီးလမ်း၌ စောင့်၍ လုယက်သူ လုယက်စေသူ၊ သူ့မယားကို သွားလာသူ သွားလာစေသူ၊ မမှန်စကားပြောသူ ပြောစေသူများသည် မကောင်းမှုကို ပြုသော်လည်း ပြုသည် မမည်၊ ဤမြေပေါ်ရှိ သတ္တဝါတို့ကို သင်တုန်းသွားစက်ဖြင့် တစ်ခုတည်းသော အသားစု အသားပုံဖြစ်အောင် အကယ်၍ ပြုခဲ့လျှင် ထိုအကြောင်းကြောင့် မကောင်းမှု မရှိ၊ မကောင်းမှုဖြစ်ခြင်း မရှိ။ ဂင်္ဂါမြစ်၏ တောင်ဘက်ကမ်း၌ နေသော သူသည် အသက်ကို သတ်လျက် သတ်စေလျက်၊ ဖြတ်လျက် ဖြတ်စေလျက်၊ နှိပ်စက်လျက် နှိပ်စက်စေလျက် အကယ်၍ သွားနေစေကာမူ ထို (သတ်ခြင်းစသော) အကြောင်းကြောင့် မကောင်းမှု မရှိ၊ မကောင်းမှုဖြစ်ခြင်း မရှိ။ ဂင်္ဂါမြစ်၏ မြောက်ဘက်ကမ်း၌ နေသူ သည် လှူလျက် လှူစေလျက်၊ ပူဇော်လျက် ပူဇော်စေလျက် အကယ်၍ သွားနေစေကာမူ ထို(လှူခြင်းစသော) အကြောင်း ကြောင့် ကောင်းမှု မရှိ၊ ကောင်းမှုဖြစ်ခြင်း မရှိ။ အလှူပေးခြင်း ဣန္ဒြေကို ဆုံးမခြင်း သီလစောင့်စည်းခြင်း အမှန်ဆိုခြင်း တို့ကြောင့် ကောင်းမှု မရှိ၊ ကောင်းမှုဖြစ်ခြင်း မရှိ” ဟု ဤသို့ ဝါဒရှိသူ ဤသို့ အယူရှိသူ အသျှင်ဆရာ၏ စကားသည် အကယ်၍ မှန်အံ့၊ (ဤဆရာစကား၌) ငါ့အား အပြစ်မရှိ။ ငါသည် ရွှေ့ရှားတတ်သော သတ္တဝါကို လည်းကောင်း၊ မရွှေ့ရှားတတ်သော သတ္တဝါကို လည်းကောင်း တစ်ဦး

တစ်ယောက်ကိုမျှ မနှိပ်စက်။ ငါသည် ကိုယ်ဖြင့် စောင့်စည်း၏။ နှုတ်ဖြင့် စောင့်စည်း၏။ စိတ်ဖြင့် စောင့်စည်း၏။ ယင်းသို့ စောင့်စည်းခြင်းကြောင့် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏လားရာ နတ်ပြည်လောကသို့ ရောက်ရအံ့။ ဤဝါဒနှစ်မျိုးလုံး၌ ငါသည် အနိုင်ရ၏” ဟု ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။ ထိုသူ့အား ဝမ်းမြောက်ခြင်း ဖြစ်၏။ ဝမ်းမြောက်သူအား နှစ်သိမ့်ခြင်း ဖြစ်၏။ နှစ်သိမ့်သော စိတ်ရှိသူ၏ ကိုယ်သည် ငြိမ်းအေး၏။ ငြိမ်းအေးသော ကိုယ်ရှိသူသည် ချမ်းသာကို ခံစားရ၏။ ချမ်းသာသော သူ၏ စိတ်သည် တည်ကြည်၏။ ရွာသူကြီး ဤသည်ကား လောကီသမာဓိ တည်း။ သင်သည် ထိုလောကီသမာဓိ၌ တည်၍ လောကုတ္တရာမဂ် သမာဓိကို ရခဲ့လျှင် ဤယုံမှားခြင်း သဘောကို ပယ်ဖျက်နိုင်ရာ၏။

ရွာသူကြီး ထိုအရိယာ တပည့်သည် ဤသို့ (သူ့စည်းစိမ်ကို) ရှေးရှုကြံခြင်း ကင်းလျက် (သူတစ်ပါးအား) ဖျက်ဆီးလို ခြင်း ကင်းလျက် မတွေ့ဝေဘဲ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္ပဇဉ်’ အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ရှိလျက် လျစ်လျူရှုခြင်း ‘ဥပေက္ခာ’ နှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် တစ်ခုသော အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ သုံးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ လေးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ဤနည်းဖြင့် အထက် အောက် ဖီလာ အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာ တို့၌ ရှိသော သတ္တဝါအားလုံးကို မိမိနှင့် အတူပြု၍ သတ္တဝါအားလုံး ပါဝင်သော သတ္တလောကကို ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည် မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိငြင်ခြင်း မရှိသော လျစ်လျူရှုခြင်း ‘ဥပေက္ခာ’ နှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။

ထိုသူသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏- “ပြုသူ ပြုစေသူ၊ ဖြတ်သူ ဖြတ်စေသူ၊ နှိပ်စက်သူ နှိပ်စက်စေသူ၊ ပူဆွေးအောင် ပြုသူ ပြုစေသူ၊ ပင်ပန်းအောင် ပြုသူ ပြုစေသူ၊ တုန်လှုပ်သူ တုန်လှုပ်စေသူ၊ အသက်ကို သတ်သူ သတ်စေသူ၊ ခိုးယူသူ ခိုးယူစေသူ၊ အိမ်ကို ဖောက်ထွင်းသူ ဖောက်ထွင်းစေသူ၊ ရွာကို တိုက်ခိုက် လုယူသူ တိုက်ခိုက်လုယူစေသူ၊ တစ်အိမ်တည်းကို တိုက်ခိုက်လုယူသူ တိုက်ခိုက်လုယူစေသူ၊ ခရီးလမ်း၌ စောင့်၍ လုယက်သူ လုယက်စေသူ၊ သူ့မယားကို သွားလာသူ သွားလာစေသူ၊ မမှန်စကား ပြောသူပြော စေသူများသည် မကောင်းမှုကို ပြုသော် ပြုသည် မည်၏။ ဤမြေပေါ်ရှိ သတ္တဝါ တို့ကို သင်တုန်းသွားစက်ဖြင့် တစ်ခုတည်းသော အသားစု အသားပုံဖြစ်အောင် အကယ်၍ ပြုခဲ့လျှင် ထိုအကြောင်းကြောင့် မကောင်းမှု ရှိ၏။ မကောင်းမှုဖြစ်ခြင်း ရှိ၏။ ဂင်္ဂါမြစ်၏ တောင်ဘက်ကမ်း၌ နေသော သူသည် အသက်ကို သတ်လျက်၊ သတ်စေလျက်၊ ဖြတ်လျက်၊ ဖြတ်စေလျက်၊ နှိပ်စက်လျက်၊ နှိပ်စက်စေလျက် သွားသည်ရှိသော် ထို (သတ်ခြင်းစသော) အကြောင်းကြောင့် မကောင်းမှု ရှိ၏။ မကောင်းမှုဖြစ်ခြင်း ရှိ၏။ ဂင်္ဂါမြစ်၏ မြောက်ဘက်ကမ်း၌ လှူလျက်၊ လှူစေလျက်၊ ပူဇော်လျက်၊ ပူဇော်စေလျက် သွားခဲ့သော် ထို (လှူခြင်းစသော) အကြောင်းကြောင့် ကောင်းမှု ရှိ၏။ ကောင်းမှုဖြစ်ခြင်း ရှိ၏။ အလှူပေးခြင်း ကုန္တေကို ဆုံးမခြင်း သီလစောင့်စည်းခြင်း အမှန်ဆိုခြင်းတို့ကြောင့် ကောင်းမှုရှိ၏။ ကောင်းမှုဖြစ်ခြင်း ရှိ၏ဟု ဤသို့ ဝါဒရှိသူ ဤသို့ အမြင်ရှိသူ အသျှင်ဆရာ၏ စကားသည် အကယ်၍ မှန်အံ့။ ဤဆရာစကား၌ ငါ့အား အပြစ်မရှိ။ ငါသည် ရွှေ့ရှားတတ်သော သတ္တဝါကို လည်းကောင်း၊ မရွှေ့ရှားတတ်သော သတ္တဝါကို လည်းကောင်း တစ်ဦး တစ်ယောက်ကိုမျှ မနှိပ်စက်။ ငါသည် ကိုယ်ဖြင့် စောင့်စည်း၏။ နှုတ်ဖြင့် စောင့်စည်း၏။ စိတ်ဖြင့် စောင့်စည်း၏။ ယင်းသို့ စောင့်စည်းခြင်းကြောင့် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာနတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ အံ့။ ငါသည် ဤဝါဒ နှစ်မျိုးလုံး၌ အနိုင်ရ၏” ဟု ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။ ထိုသူ့အား ဝမ်းမြောက်ခြင်း ဖြစ်၏။ ဝမ်းမြောက်သော သူ့အား နှစ်သိမ့်ခြင်း ဖြစ်၏။ နှစ်သိမ့်သော စိတ်ရှိသူ၏ ကိုယ်သည် ငြိမ်းအေး၏။ ငြိမ်းအေးသော ကိုယ်ရှိသူသည် ချမ်းသာကို ခံစားရ၏။ ချမ်းသာသော သူ၏ စိတ်သည် တည်ကြည်၏။ ရွာသူကြီး ဤသည်ကား လောကီသမာဓိတည်း။ သင်သည် ထိုလောကီသမာဓိ၌ တည်၍ လောကုတ္တရာ မဂ် သမာဓိကို ရခဲ့လျှင် ဤယုံမှားခြင်း သဘောကို ပယ်ဖျက်နိုင်ရာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့ မိန့်တော်မူလျှင် ပါဠိယဇ္ဇာသူကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားကို “အသျှင်ဘုရား (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေစွ။ပ။ ယနေ့မှ စ၍ အသက်ထက်ဆုံး (ရတနာသုံးပါးကို) ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာဟူ၍ မှတ်တော်မူပါ” ဟု လျှောက်၏။

တေရသမသုတ်။

ဂါမဏိသံယုတ် ပြီး၏။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

၉ - အသင်္ခိတသံယုတ်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၁ - ကာယဂတာသတိသုတ်

၃၆၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခိတ’ တရားကို လည်းကောင်း၊ မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခိတ’ တရားသို့ ရောက်ကြောင်း လမ်းကို လည်းကောင်း သင်တို့အား ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့။

ရဟန်းတို့ မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခိတ’ တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရာဂကုန်ရာ ဒေါသကုန်ရာ မောဟကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ပင်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခိတ’ တရား ဟု ဆိုရ၏။ ရဟန်းတို့ မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခိတ’ တရားသို့ ရောက်ကြောင်းလမ်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရုပ်အပေါင်း ကာယ၌ ရုပ်အပေါင်းကာယဟု အောက်မေ့ဆင်ခြင်မှု ‘ကာယဂတာသတိ’ ပင်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခိတ’ တရားသို့ ရောက်ကြောင်း လမ်းဟု ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ငါသည် သင်တို့အား မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခိတ’ တရားကို ဟောခဲ့ပြီ၊ မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခိတ’ တရားသို့ ရောက်ကြောင်း လမ်းကို ဟောခဲ့ပြီ။ ရဟန်းတို့ တပည့်တို့၏ စီးပွားကို လိုလားသော သနားတတ် သော ဆရာသည် သနားမှုကို အစွဲပြု၍ သင်တို့အတွက် ပြုသင့်သည်ကို ငါပြုပြီးပြီ၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား သစ်ပင် ရင်းတို့တည်း၊ ဤသည်တို့ကား ဆိတ်ငြိမ်ရာ ကျောင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ကပ်၍ ရှုကြကုန်လော့၊ မမေ့လျော့ကုန်လင့်၊ နောက်မှ နောင်တရသူတို့ မဖြစ်ကြကုန်လင့်၊ ဤသည်ကား သင်တို့အတွက် ငါတို့၏ အဆုံးအမတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၂ - သမထဝိပဿနာသုတ်

၃၆၇။ ရဟန်းတို့ မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခိတ’ တရားကို လည်းကောင်း၊ မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခိတ’ တရားသို့ ရောက်ကြောင်း လမ်းကို လည်းကောင်း သင်တို့အား ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့။

ရဟန်းတို့ မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခိတ’ တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ရာဂကုန်ရာ ဒေါသကုန်ရာ မောဟကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ပင်တည်း။ ဤသည်ကို မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခိတ’ တရားဟု ဆိုရ၏။ ရဟန်းတို့ မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခိတ’ တရားသို့ ရောက်ကြောင်း လမ်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ သမထနှင့် ဝိပဿနာပင်တည်း။ ဤသည်ကို မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခိတ’ တရားသို့ ရောက်ကြောင်း လမ်း ဟု ဆိုရ၏။ပ။

ဒုတိယသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၃ - သဝိတက္ကသဝိစာရသုတ်

၃၆၈။ ရဟန်းတို့ မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရားသို့ ရောက်ကြောင်း လမ်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ သုံးသပ်မှု ‘ဝိစာရ’ နှင့်တကွသော တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ ၊ ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ မရှိ သုံးသပ်မှု ‘ဝိစာရ’ မျှသာ ရှိသော တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ ၊ ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ သုံးသပ်မှု ‘ဝိစာရ’ မရှိသော တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ ပင်တည်း။ ဤသည်ကို မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရားသို့ ရောက်ကြောင်းလမ်းဟု ဆိုရ၏။ပ။

တတိယသုတ်။

၄ - သုညတသမာဓိသုတ်

၃၆၉။ ရဟန်းတို့ မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရားသို့ ရောက်ကြောင်း လမ်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ အတ္တမှ ကင်းဆိတ်သော တည်ကြည်မှု ‘သုညတသမာဓိ’၊ နိစ္စနိမိတ် မရှိသော တည်ကြည်မှု ‘အနိမိတ္တသမာဓိ’၊ ရာဂဟူသော တောင့်တမှု မရှိသော တည်ကြည်မှု ‘အပ္ပဏိဟိတသမာဓိ’ ပင်တည်း။ ဤသည်ကို မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရားသို့ ရောက်ကြောင်းလမ်း ဟု ဆိုရ၏။ပ။

စတုတ္ထသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၅ - သတိပဋ္ဌာနသုတ်

၃၇၀။ ရဟန်းတို့ မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရားသို့ ရောက်ကြောင်း လမ်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ သတိပဋ္ဌာန် လေးမျိုးတို့ပင်တည်း။ ဤသည်ကို မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရားသို့ ရောက်ကြောင်းလမ်း ဟု ဆိုရ၏။ပ။

ပဉ္စမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၆ - သမ္ပပ္ပဓာနသုတ်

၃၇၁။ ရဟန်းတို့ မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရားသို့ ရောက်ကြောင်းလမ်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ သမ္ပပ္ပဓာန် လေးမျိုးတို့ ပင်တည်း။ ဤသည်ကို မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရားသို့ ရောက်ကြောင်းလမ်း ဟု ဆိုရ၏။ပ။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇ - ဣဒ္ဓိပါဒသုတ်

၃၇၂။ ရဟန်းတို့ မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရားသို့ ရောက်ကြောင်းလမ်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဣဒ္ဓိပါဒ် လေးမျိုးတို့ ပင်တည်း။ ဤသည်ကို မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရားသို့ ရောက်ကြောင်းလမ်း ဟု ဆိုရ၏။ပ။

သတ္တမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၈ - ဣန္ဒြိယသုတ်

၃၇၃။ ရဟန်းတို့ မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရားသို့ ရောက်ကြောင်းလမ်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဣန္ဒြိယမျိုးတို့ ပင်တည်း။ ဤသည်ကို မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရားသို့ ရောက်ကြောင်းလမ်း ဟု ဆိုရ၏။ပ။

အဋ္ဌမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၉ - ဗလသုတ်

၃၇၄။ ရဟန်းတို့ မပြုပြင်အပ်သော 'အသင်္ခတ' တရားသို့ ရောက်ကြောင်း လမ်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဗိုလ်ငါးမျိုးတို့ ပင်တည်း။ ဤသည်ကို မပြုပြင်အပ်သော 'အသင်္ခတ' တရားသို့ ရောက်ကြောင်းလမ်း ဟု ဆိုရ၏။ပ။

နဝမသုတ်။

၁၀ - ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ်

၃၇၅။ ရဟန်းတို့ မပြုပြင်အပ်သော 'အသင်္ခတ' တရားသို့ ရောက်ကြောင်း လမ်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဗောဇ္ဈင် ခုနစ်မျိုးတို့ ပင်တည်း။ ဤသည်ကို မပြုပြင်အပ်သော 'အသင်္ခတ' တရားသို့ ရောက်ကြောင်းလမ်း ဟု ဆိုရ၏။ပ။

ဒသမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၁၁ - မဂ္ဂင်္ဂသုတ်

၃၇၆။ ရဟန်းတို့ မပြုပြင်အပ်သော 'အသင်္ခတ' တရားသို့ ရောက်ကြောင်း လမ်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော အရိယမဂ်ပင်တည်း။ ဤသည်ကို မပြုပြင်အပ်သော 'အသင်္ခတ' တရားသို့ ရောက်ကြောင်းလမ်း ဟု ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ငါသည် သင်တို့အား မပြုပြင်အပ်သော 'အသင်္ခတ' တရားကို ဟောအပ်ပေပြီ။ မပြုပြင် အပ်သော 'အသင်္ခတ' တရားသို့ ရောက်ကြောင်းလမ်းကို ဟောအပ်ပေပြီ။ ရဟန်းတို့ တပည့်တို့၏ စီးပွားကို လိုလားသော သနားတတ်သော ဆရာသည် သနားမှုကို အစွဲပြု၍ သင်တို့အတွက် ပြုသင့်သည်ကို ငါ ပြုပြီးပြီ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ ကား သစ်ပင်ရင်းတို့တည်း။ ဤသည်တို့ကား ဆိတ်ငြိမ်ရာ ကျောင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ကပ်၍ ရှုကြကုန်လော့၊ ပျမေ့မလျော့ ကုန်လင့်၊ နောက်မှ နောင်တရသူတို့ မဖြစ်ကြကုန်လင့်၊ ဤသည်ကား သင်တို့အတွက် ငါတို့၏ အဆုံးအမတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဧကာဒသမသုတ်။

အသင်္ခတသံယုတ်၏ ပဌမဝဂ် ပြီး၏။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၁ - အသင်္ခတသုတ်

၃၇၇။ ရဟန်းတို့ မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရားကို လည်းကောင်း၊ မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရားသို့ ရောက်ကြောင်းလမ်းကို လည်းကောင်း သင်တို့အား ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။

ရဟန်းတို့ မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရား ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ရာဂကုန်ရာ ဒေါသကုန်ရာ မောဟ ကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ပင်တည်း။ ဤသည်ကို မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရားဟု ဆိုရ၏။ ရဟန်းတို့ မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရားသို့ ရောက်ကြောင်း လမ်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ သမထပင်တည်း။ ဤသည်ကို မပြုပြင် အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရားသို့ ရောက်ကြောင်း လမ်းဟုဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ငါသည် သင်တို့အတွက် မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရားကို ဟောအပ် ပေပြီ၊ မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရားသို့ ရောက်ကြောင်းလမ်းကို ဟောအပ်ပေပြီ။ ရဟန်းတို့ တပည့်တို့၏ စီးပွားကို လိုလားသော သနားတတ်သော ဆရာသည် သနားမှုကို အစွဲပြု၍ သင်တို့အတွက် ပြုသင့်သည်ကို ငါ ပြုပြီးပြီ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ ကား သစ်ပင်ရင်းတို့တည်း။ ဤသည်တို့ကား ဆိတ်ငြိမ်ရာ ကျောင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ကပ်၍ ရှုကြကုန်လော့၊ ပျမေ့လျော့ ကုန်လင့်၊ နောက်မှ နောင်တရသူတို့ မဖြစ်ကြကုန်လင့်။ ဤသည်ကား သင်တို့အတွက် ငါတို့၏ အဆုံးအမတည်း။ (၁)

ရဟန်းတို့ မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရားကို လည်းကောင်း၊ မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရား သို့ ရောက်ကြောင်းလမ်းကို လည်းကောင်း သင်တို့အား ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။

ရဟန်းတို့ မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ရာဂကုန်ရာ ဒေါသကုန်ရာ မောဟကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်)ပင်တည်း။ ဤသည်ကို မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရားဟု ဆိုရ၏။ ရဟန်းတို့ မပြုပြင် အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရားသို့ ရောက်ကြောင်းလမ်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဝိပဿနာပင်တည်း။ ဤသည်ကို မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရားသို့ ရောက်ကြောင်း လမ်း ဟု ဆိုရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ငါသည် သင်တို့အတွက် မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရားကို ဟောအပ်ပေပြီ။ ဤသည်ကား သင်တို့အတွက် ငါတို့၏ အဆုံးအမတည်း။ (၂)

ရဟန်းတို့ မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရားသို့ ရောက်ကြောင်း လမ်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ သုံးသပ်မှု ‘ဝိစာရ’ နှင့်တကွသော တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ ပင်တည်း။ ဤသည်ကို မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရားသို့ ရောက်ကြောင်းလမ်းဟု ဆိုရ၏။ ရဟန်းတို့မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရားသို့ ရောက်ကြောင်းလမ်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ မရှိ၊ သုံးသပ်မှု ‘ဝိစာရ’ မျှသာရှိသော တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ ပင်တည်း။ ဤသည်ကို မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရားသို့ ရောက်ကြောင်းလမ်းဟု ဆိုရ၏။ ရဟန်းတို့ မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရားသို့ ရောက်ကြောင်းလမ်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ မရှိ၊ သုံးသပ်မှု ‘ဝိစာရ’ မရှိသော တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ ပင်တည်း။ ဤသည်ကို မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရားသို့ ရောက်ကြောင်းလမ်း ဟု ဆိုရ၏။ (၃-၅)

ရဟန်းတို့ မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရားသို့ ရောက်ကြောင်း လမ်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ အတ္တမှ ဆိတ်သော တည်ကြည်မှု ‘သုညတသမာဓိ’ ပင်တည်း။ ဤသည်ကို မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရားသို့ ရောက်ကြောင်းလမ်း ဟု ဆိုရ၏။ ရဟန်းတို့ မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခတ’

ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဆိတ်ငြိမ်မှုကို မှီသော ရာဂကင်းခြင်းကို မှီသော ချုပ်ခြင်းကို မှီသော နိဗ္ဗာန်သို့ ညွတ်သော ပညာဗိုလ်ကို ပွားများ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရားသို့ ရောက်ကြောင်းလမ်း ဟု ဆိုရ၏။ပ။ (၂၆-၃၀)

ရဟန်းတို့ မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရားသို့ ရောက်ကြောင်းလမ်းဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဆိတ်ငြိမ်မှုကို မှီသော ရာဂကင်းခြင်းကို မှီသော။ပ။ သတိသမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွားများ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရားသို့ ရောက်ကြောင်းလမ်း ဟု ဆိုရ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရားသို့ ရောက်ကြောင်းလမ်း ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည်။ပ။ ဓမ္မဝိစယ သမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွားများ၏။ ဝိရိယသမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွားများ၏။ပ။ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွားများ၏။ပ။ ပဿဒ္ဓိ သမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွားများ၏။ပ။ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွားများ၏။ပ။ ဆိတ်ငြိမ်မှုကို မှီသော ရာဂကင်းခြင်းကို မှီသော ချုပ်ခြင်းကို မှီသော နိဗ္ဗာန်သို့ ညွတ်သော ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်ကို ပွားများ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည် ကို မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရားသို့ ရောက်ကြောင်းလမ်း ဟု ဆိုရ၏။ပ။ (၃၁-၃၇)

ရဟန်းတို့ မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရားသို့ ရောက်ကြောင်းလမ်းဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဆိတ်ငြိမ်မှုကို မှီသော ရာဂကင်းခြင်းကို မှီသော ချုပ်ခြင်းကို မှီသော နိဗ္ဗာန်သို့ ညွတ်သော မှန်ကန်သော အမြင် ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ကို ပွားများ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရားသို့ ရောက်ကြောင်းလမ်းဟု ဆိုရ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရားသို့ ရောက်ကြောင်းလမ်း ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မှန်ကန်သော အကြံ ‘သမ္မာသင်္ကပ္ပ’ ကို ပွားများ၏။ပ။ မှန်ကန်သော စကား ‘သမ္မာဝါစာ’ ကို ပွားများ၏။ပ။ မှန်ကန်သော အလုပ် ‘သမ္မာကမ္မန္တ’ ကို ပွားများ၏။ပ။ မှန်ကန်သော အသက် မွေးမှု ‘သမ္မာအာဇီဝ’ ကို ပွားများ၏။ပ။ မှန်ကန်သော အားထုတ်မှု ‘သမ္မာဝါယာမ’ ကို ပွားများ၏။ပ။ မှန်ကန် သော အောက်မေ့မှု ‘သမ္မာသတိ’ ကို ပွားများ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရားကို လည်းကောင်း၊ မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရားသို့ ရောက်ကြောင်းလမ်းကို လည်းကောင်း သင်တို့ အား ဟောပေအံ့။ ထိုတရားကို နာကုန် လော့။ ရဟန်းတို့ မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရား ဟူသည် အဘယ်နည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရားသို့ ရောက်ကြောင်းလမ်း ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဆိတ်ငြိမ်မှုကို မှီသော ရာဂကင်းခြင်းကို မှီသော ချုပ်ခြင်းကို မှီသော နိဗ္ဗာန်သို့ ညွတ်သော မှန်ကန်သော တည်ကြည်မှု ‘သမ္မာသမာဓိ’ ကို ပွားများ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရားသို့ ရောက်ကြောင်းလမ်း ဟု ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ငါသည် မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရားကို သင်တို့အား ဟောအပ်ပေပြီ။ မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရားသို့ ရောက်ကြောင်းလမ်းကို ဟောအပ်ပေပြီ။ ရဟန်းတို့ တပည့်တို့၏ စီးပွားကို လိုလားသော သနားတတ်သော ဆရာသည် သနားမှုကို အစွဲပြု၍ သင်တို့အတွက် ပြုသင့်သည် ကို ငါ ပြုပြီးပြီ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ ကား သစ်ပင်ရင်းတို့တည်း။ ဤသည်တို့ကား ဆိတ်ငြိမ်ရာ ကျောင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ကပ်၍ ရှုကြကုန်လော့။ ပူမေ့လော့ ကုန်လင့်။ နောက်မှ နောင်တရသူတို့ မဖြစ်ကြကုန်လင့်။ ဤသည်ကား သင်တို့အတွက် ငါတို့၏ အဆုံးအမတည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၃၈-၄၅)

ပဌမသုတ်။

ဟူသည် အဘယ်နည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ အားထားရာကို လည်းကောင်း၊ အားထားရာ သို့ ရောက်ကြောင်း လမ်းကို လည်းကောင်း သင်တို့အား ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ ရဟန်းတို့ အားထားရာ ဟူသည် အဘယ်နည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ ကိုးကွယ်ရာကို လည်းကောင်း၊ ကိုးကွယ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း လမ်းကို လည်းကောင်း သင်တို့အား ဟောပေအံ့၊ ထိုတရား ကို နာကုန်လော့။ ရဟန်းတို့ ကိုးကွယ်ရာ ဟူသည် အဘယ်နည်း။ပ။

ဗာတ္တိသတိမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၃၃ - ပရာယနသုတ်

၄၀၉။ ရဟန်းတို့ လဲလျောင်းရာကို လည်းကောင်း၊ လဲလျောင်းရာသို့ ရောက်ကြောင်း လမ်းကို လည်းကောင်း သင်တို့အား ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ ရဟန်းတို့ လဲလျောင်းရာဟူသည် အဘယ်နည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ ရာဂကုန်ရာ ဒေါသကုန်ရာ မောဟကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို လဲလျောင်းရာ ဟု ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ လဲလျောင်းရာသို့ ရောက်ကြောင်း လမ်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ရုပ်အပေါင်း ကာယ၌ ရုပ်အပေါင်း ကာယ ဟု အောက်မေ့ဆင်ခြင်မှု 'ကာယဂတာသတိ' ပင်တည်း။ ဤသည်ကို လဲလျောင်းရာသို့ ရောက်ကြောင်းလမ်း ဟု ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ငါသည် သင်တို့အား လဲလျောင်းရာကို ဟောအပ်ပေပြီ၊ လဲလျောင်းရာသို့ ရောက်ကြောင်းလမ်းကို ဟောအပ်ပေပြီ၊ ရဟန်းတို့ တပည့်တို့၏ စီးပွားကို လိုလားသော သနားတတ် သော ဆရာသည် သနားမှုကို အစွဲပြု၍ သင်တို့အတွက် ပြုသင့်သည်ကို ငါ ပြုခဲ့ပြီ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား သစ်ပင်ရင်းတို့တည်း၊ ဤသည်တို့ကား ဆိတ်ငြိမ်ရာ ကျောင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ကပ်၍ ရှုကြကုန်လော့၊ မမေ့မလျော့ကုန်လင့်၊ နောက်မှ နောင်တရသူတို့ မဖြစ်ကြကုန်လင့်၊ ဤသည် ကား သင်တို့အတွက် ငါတို့၏ အဆုံးအမတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ [အသင်္ခတဝဂ်၌ကဲ့သို့ ချဲ့အပ်၏]။

တေတ္တိသတိမသုတ်။

ဒုတိယဝဂ် ပြီး၏။

အသင်္ခတသံယုတ် ပြီး၏။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁၀ - အဗျာကတသံယုတ် ===

၁ - ခေမာသုတ်

၄၁၀။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ခေမာမည်သော ရဟန်းမသည် ကောသလတိုင်းတို့၌ ဒေသစာရီ လှည့်လည်သည် ရှိသော် သာဝတ္ထိပြည်နှင့် သာကေတမြို့အကြား တောရဏအရပ်၌ နေ၏။ ထိုအခါ ပသေနဒီကောသလမင်းသည် သာကေတမြို့မှ သာဝတ္ထိပြည်သို့ အသွား သာကေတမြို့နှင့် သာဝတ္ထိပြည်အကြား တောရဏအရပ်၌ တစ်ည၌မျှ နေ၏။ ထိုအခါ ပသေနဒီကောသလမင်းသည် မင်းချင်းတစ်ယောက်ကို “အချင်း ယောက်ျား လာလော့၊ သင်သည် တောရဏ အရပ်၌ ယနေ့ ငါ ဆည်းကပ်သင့်သော သဘောရှိသော သမဏကိုဖြစ်စေ၊ ဗြာဟ္မဏကို ဖြစ်စေ သိအောင် စုံစမ်းလော့” ဟု မိန့်ဆို၏။

ထိုယောက်ျားသည် “မင်းမြတ် ကောင်းပါပြီ” ဟု ပသေနဒီကောသလမင်းအား ဝန်ခံ၍ တောရဏ အရပ် အားလုံးသို့ လှည့်လည်သော်လည်း ပသေနဒီကောသလမင်း ဆည်းကပ်သင့်သော သဘောရှိသော သမဏကိုသော် လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏကိုသော် လည်းကောင်း မတွေ့မမြင်ရ။ ထိုယောက်ျားသည် ခေမာမည်သော ရဟန်းမကို တောရဏအရပ်၌ နေသည်ကို မြင်၍ ပသေနဒီကောသလမင်းထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင်- “မင်းမြတ် တောရဏအရပ်၌ မင်းမြတ် ဆည်းကပ် သင့်သော သဘောရှိသော သမဏသည် လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏသည် လည်းကောင်း မရှိပါ။ သို့ရာတွင် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူ ထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိမြင်သော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် ခေမာမည်သော ရဟန်းမသည် ရှိပါ၏၊ ပညာရှိ၏၊ လိမ္မာ၏၊ အကြားအမြင် များ၏၊ ဆန်းကြယ်သော စကားရှိ၏၊ ကောင်းသော ထိုးထွင်းဉာဏ်ရှိ၏” ဟု ဤသို့ ထိုအရှင်မ၏ ကောင်းသော ကျော်စောသံသည် ပျံ့နှံ့၍ တက်ပါ၏။ မင်းမြတ်သည် ထိုအရှင်မကို ဆည်းကပ်တော်မူပါလော့” ဟု လျှောက်၏။

ထိုအခါ ပသေနဒီကောသလမင်းသည် ရဟန်းမ ခေမာထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် “အရှင်မ သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်ပါသလော” ဟု လျှောက်၏။ မင်းမြတ် “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏” ဟူသော ဤစကားကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူမူ။ အရှင်မ သို့ဖြစ်လျှင် သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်ပါသလော၊ မင်းမြတ် “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်” ဟူသော ဤစကားကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူမူ။ အရှင်မ သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်းဖြစ် မဖြစ်လည်းမဖြစ်ပါသလော၊ မင်းမြတ် “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်းဖြစ် မဖြစ်လည်းမဖြစ်” ဟူသော ဤစကားကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူမူ။ အရှင်မ သို့ဖြစ်လျှင် သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်ပါသလော၊ မင်းမြတ် “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်းမဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်” ဟူသော ဤစကားကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ ဟု ဆို၏။

အရှင်မ သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်ပါသလောဟု ဤသို့ မေးလျှင် မင်းမြတ် “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏” ဟူသော ဤစကားကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ ဟု ဆို၏။

အရှင်မ သို့ဖြစ်လျှင် သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်ပါသလောဟု ဤသို့ မေးလျှင် မင်းမြတ် “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်” ဟူသော ဤစကားကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ ဟု ဆို၏။ အရှင်မ သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်းဖြစ် မဖြစ်လည်း

မဖြစ်ပါသလောဟု ဤသို့မေးလျှင် မင်းမြတ် “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်းဖြစ် မဖြစ်လည်း မဖြစ်” ဟူသော ဤစကားကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မမူ ဟု ဆို၏။ အရှင်မ သို့ဖြစ်လျှင် သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်ပါသလောဟု ဤသို့ မေးလျှင် မင်းမြတ် “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်” ဟူသော ဤစကားကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မမူဟု ဆို၏။ အရှင်မ ဤစကားကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော် မမူခြင်း၏ အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

မင်းမြတ် သို့ဖြစ်လျှင် ဤအရာ၌ သင့်ကိုသာ ပြန်၍ မေးဦးအံ့၊ သင် နှစ်သက်သည့်အတိုင်း ဖြေပါလော့။ မင်းမြတ် ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ဂင်္ဂါမြစ်၌ “သဲများ ဤမျှလောက် ရှိ၏” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “သဲရာပေါင်း ဤမျှလောက် ရှိ၏” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “သဲထောင်ပေါင်း ဤမျှ လောက်ရှိ၏” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “သဲသိန်းပေါင်း ဤမျှလောက် ရှိ၏” ဟူ၍ လည်းကောင်း သဲများကို ရေတွက်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော တစ်ဦးတစ်ယောက်သော ဂဏန်း သမားသည် လည်းကောင်း၊ လက်ချိုးရေ သမားသည် လည်းကောင်း၊ အပေါင်းလိုက်ရေသမားသည် လည်းကောင်း သင့်မှာ ရှိသလော။ အရှင်မ မရှိပါ။ မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ “ရေတို့သည် ဤမျှလောက် ကွန်းစားပမာဏရှိ၏” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “ရေတို့သည် ဤမျှလောက် ကွန်းစားအရာ ပမာဏရှိ၏” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “ရေတို့သည် ဤမျှလောက် ကွန်းစား အထောင် ပမာဏရှိ၏ ”ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “ရေတို့သည် ဤမျှလောက် ကွန်းစား အသိန်းပမာဏ ရှိ၏” ဟူ၍ လည်းကောင်း ရေ၏ ပမာဏကို ရေတွက်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော တစ်ဦးတစ်ယောက်သော ဂဏန်းသမားသည် လည်း ကောင်း၊ လက်ချိုးရေသမားသည် လည်းကောင်း၊ အပေါင်းလိုက်ရေသမားသည် လည်းကောင်း သင့်မှာရှိသလော။ အရှင်မ မရှိပါ။ အဘယ်ကြောင့်နည်း ဆိုလျှင် မဟာသမုဒ္ဒရာသည် နက်လှပါ၏။ မနှိုင်းရှည့်နိုင်ပါ။ သက်ဝင်ရန် ခဲယဉ်းပါ၏။

မင်းမြတ် ဤအတူပင်လျှင် သတ္တဝါဟု ပညတ်လျှင် ပညတ်နိုင်ရာသော ရုပ်ကို မြတ်စွာဘုရားသည် ပယ်ပြီးပြီ၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီးပြီ၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးပြီ၊ နောက်ထပ် မဖြစ်အောင် ပြုပြီးပြီ၊ နောင်တစ်ဖန် ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိ။ မင်းမြတ် ရုပ်ဟူသော ခေါ်ဝေါ်ခြင်းမှ လွတ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် မဟာသမုဒ္ဒရာ ကဲ့သို့ နက်၏။ မနှိုင်းရှည့်နိုင်၊ သက်ဝင်ရန် ခဲယဉ်း၏။

ထိုကြောင့် “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏” ဟူသော စကားသို့လည်း မရောက်၊ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်” ဟူသော စကားသို့လည်း မရောက်၊ သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်းဖြစ် မဖြစ်လည်း မဖြစ်” ဟူသော စကားသို့လည်း မရောက်၊ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်” ဟူသော ဤ စကားသို့လည်း မရောက်။

သတ္တဝါဟု ပညတ်လျှင် ပညတ်နိုင်ရာသော ဝေဒနာကို မြတ်စွာဘုရားသည် ပယ်ပြီးပြီ၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီးပြီ၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးပြီ၊ နောက်ထပ် မဖြစ်အောင် ပြုပြီးပြီ၊ နောင်တစ်ဖန် ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိ။ မင်းမြတ် ဝေဒနာဟူသော ခေါ်ဝေါ်ခြင်းမှ လွတ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် မဟာသမုဒ္ဒရာကဲ့သို့ နက်၏။ မနှိုင်း ရှည့်နိုင်၊ သက်ဝင်ရန် ခဲယဉ်း၏။ ထိုကြောင့် “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏” ဟူသော စကားသို့လည်း မရောက်၊ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်” ဟူသော စကားသို့လည်း မရောက်၊ သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်း ဖြစ်မဖြစ်လည်း မဖြစ်” ဟူသော စကားသို့လည်း မရောက်၊ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်” ဟူသော စကားသို့လည်း မရောက်။

သတ္တဝါဟု ပညတ်လျှင် ပညတ်နိုင်ရာသော သညာ။ပ။ သတ္တဝါဟု ပညတ်လျှင် ပညတ်နိုင်ရာသော သင်္ခါရတို့ကို မြတ်စွာဘုရားသည် ပယ်ပြီးပြီ၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီးပြီ၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးပြီ၊ နောက်ထပ် မဖြစ်အောင် ပြုပြီးပြီ၊ နောင်တစ်ဖန် ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိ။ မင်းမြတ် သင်္ခါရဟူသော ခေါ်ဝေါ်ခြင်းမှ လွတ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် မဟာသမုဒ္ဒရာကဲ့သို့ နက်၏။ မနှိုင်းရှည့်နိုင်၊ သက်ဝင်ရန် ခဲယဉ်း၏။ ထို့ကြောင့် “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏” ဟူသော စကားသို့လည်း မရောက်၊ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်” ဟူသော စကားသို့လည်း မရောက်၊ သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်းဖြစ် မဖြစ်လည်း မဖြစ်” ဟူသော စကားသို့လည်း မရောက်၊ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်” ဟူသော ဤစကားသို့ လည်း မရောက်။

သတ္တဝါဟု ပညတ်လျှင် ပညတ်နိုင်ရာသော ဝိညာဏ်ကို မြတ်စွာဘုရားသည် ပယ်ပြီးပြီ၊ အမြစ်ရင်း ကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီးပြီ၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာ ကဲ့သို့ ပြုပြီးပြီ၊ နောက်ထပ် မဖြစ်အောင် ပြုပြီးပြီ၊ နောင်တစ်ဖန် ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိ။ မင်းမြတ် ဝိညာဏ်ဟူသော ခေါ်ဝေါ်ခြင်းမှ လွတ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် မဟာသမုဒ္ဒရာကဲ့သို့ နက်၏။ မနှိုင်းရှည့်နိုင်၊ သက်ဝင်ရန် ခဲယဉ်း၏။ ထို့ကြောင့် “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏” ဟူသော စကားသို့လည်း မရောက်၊ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်” ဟူသော စကားသို့လည်း မရောက်၊ သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်းဖြစ် မဖြစ်လည်း မဖြစ်” ဟူသော စကားသို့လည်း မရောက်၊ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်” ဟူသော ဤစကားသို့လည်း မရောက်ဟု မိန့်၏။ ထို့နောက် ပသေနဒီ ကောသလမင်းသည် ရဟန်းမခေမာ၏ စကားကို နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်၍ နေရာမှထကာ ရှိခိုးပြီးလျှင် အရိုအသေပြုကာ ဖဲသွားလေ၏။

ထို့နောက် ပသေနဒီကောသလမင်းသည် အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကာ “အသျှင်ဘုရား သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်ပါသလော” ဟု လျှောက်၏။ မင်းမြတ် “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏” ဟူသော ဤစကားကို ငါ မဟော။ အသျှင်ဘုရား သို့ဖြစ်လျှင် သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်သလော၊ မင်းမြတ် “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ် ” ဟူသော စကားကိုလည်း ငါ မဟော။ အသျှင်ဘုရား သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်းဖြစ် မဖြစ်လည်း မဖြစ်ပါသလော၊ မင်းမြတ် “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်းဖြစ် မဖြစ်လည်း မဖြစ်” ဟူသော ဤစကားကိုလည်း ငါ မဟော။ အသျှင်ဘုရား သို့ဖြစ်လျှင် သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်ပါသလော၊ မင်းမြတ် “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်” ဟူသော ဤစကားကိုလည်း ငါ မဟော။ အသျှင်ဘုရား သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သလော ဟု ဤသို့ မေးလျှင် မင်းမြတ် “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏” ဟူသော ဤစကားကို ငါ မဟော ဟု ဆို၏။ အသျှင်ဘုရား သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်သလောဟု ဤသို့ မေးလျှင် မင်းမြတ် “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ် ” ဟူသော ဤစကားကိုလည်း ငါ မဟော ဟု ဆို၏။ အသျှင်ဘုရား “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်းဖြစ် မဖြစ်လည်း မဖြစ်သလောဟု ဤသို့ မေးလျှင် မင်းမြတ် “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်းဖြစ် မဖြစ်လည်း မဖြစ် ” ဟူသော ဤစကားကိုလည်း ငါ မဟော ဟု ဆို၏။

အသျှင်ဘုရား သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်သလော ဟု ဤသို့ မေးလျှင် မင်းမြတ် “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်” ဟူသော ဤစကားကိုလည်း ငါ မဟော ဟု ဆို၏။ အသျှင်ဘုရား

ဤစကားကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော် မမူခြင်း၏ အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

မင်းမြတ် သို့ဖြစ်လျှင် ဤအရာ၌ သင့်ကိုပင် တစ်ဖန် ပြန်၍ မေးဦးအံ့၊ သင် နှစ်သက်သည့်အတိုင်း ဖြေလော့။ မင်းမြတ် ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ဂင်္ဂါမြစ်၌ “သဲများ ဤမျှလောက် ရှိ၏” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “သဲရာပေါင်း ဤမျှလောက် ရှိ၏” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “သဲထောင်ပေါင်း ဤမျှလောက်ရှိ၏” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “သဲသိန်းပေါင်း ဤမျှလောက် ရှိ၏” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သဲများကို ရေတွက်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော တစ်ဦးတစ်ယောက်သော ဂဏန်းသမားသည် လည်းကောင်း၊ လက်ချိုးရေသမားသည် လည်းကောင်း၊ အပေါင်းလိုက်ရေသမားသည် လည်းကောင်း သင့်အား ရှိသလော။ အသျှင်ဘုရား မရှိပါ။ မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ “ရေတို့သည် ဤမျှလောက် ကွန်းစားပမာဏရှိ၏” ဟူ၍ လည်းကောင်း။ပ။ “ရေတို့သည် ဤမျှလောက် ကွန်းစား အသိန်းပမာဏရှိ၏” ဟူ၍ လည်းကောင်း ရေ၏ ပမာဏကို ရေတွက်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော တစ်ဦးတစ်ယောက်သော ဂဏန်းသမားသည် လည်းကောင်း၊ လက်ချိုးရေသမားသည် လည်းကောင်း၊ အပေါင်းလိုက်ရေသမားသည် လည်းကောင်း သင့်အား ရှိသလော။ အသျှင်ဘုရား မရှိပါ။ အဘယ်ကြောင့် ပါနည်းဆိုလျှင် မဟာသမုဒ္ဒရာသည် နက်လှပါ၏။ မနှိုင်းရှည့်နိုင်ပါ။ သက်ဝင်ရန် ခဲယဉ်းပါ၏။

မင်းမြတ် ဤအတူပင်လျှင် သတ္တဝါဟု ပညတ်လျှင် ပညတ်နိုင်ရာသော ရုပ်ကို မြတ်စွာဘုရားသည် ပယ်ပြီးပြီ၊ အမြစ် ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီးပြီ၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးပြီ၊ နောက်ထပ် မဖြစ်အောင် ပြုပြီးပြီ၊ နောင်တစ်ဖန် ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိ။ မင်းမြတ် ရုပ်ဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်းမှ လွတ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် မဟာသမုဒ္ဒရာကဲ့သို့ နက်၏။ မနှိုင်းရှည့်နိုင်၊ သက်ဝင်ရန် ခဲယဉ်း၏။ ထို့ကြောင့် “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏” ဟူသော စကား သို့ မရောက်။ပ။ “သတ္တဝါသည်သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်းဖြစ် မဖြစ်လည်း မဖြစ်” ဟူသော စကားသို့လည်း မရောက်။

ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ပ။ သတ္တဝါဟု ပညတ်လျှင် ပညတ်နိုင်ရာသော ဝိညာဏ်ကို မြတ်စွာဘုရားသည် ပယ်ပြီးပြီ၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီးပြီ၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးပြီ၊ နောက်ထပ် မဖြစ်အောင် ပြုပြီးပြီ၊ နောင်တစ်ဖန် ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိ။ မင်းမြတ် ဝိညာဏ်ဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်းမှ လွတ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် မဟာသမုဒ္ဒရာကဲ့သို့ နက်၏။ မနှိုင်းရှည့်နိုင်၊ သက်ဝင်ရန် ခဲယဉ်း၏။ ထို့ကြောင့် “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏” ဟူသော စကားသို့လည်း မရောက်၊ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်” ဟူသော စကားသို့လည်း မရောက်၊ သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်းဖြစ် မဖြစ်လည်း မဖြစ်” ဟူသော စကားသို့ လည်း မရောက်၊ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်းမဟုတ် မဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်” ဟူသော စကားသို့လည်း မရောက် ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား အံ့ဖွယ်ရှိပါပေ၏။ အသျှင်ဘုရား မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပါပေ၏။ မြတ်စွာဘုရားနှင့် တပည့်မ၏ တရားဟောရာ ၌ အနက်အနက်ချင်း သဒ္ဓါသဒ္ဓါချင်း တစ်ထပ်တည်း ကျလှပါ၏။ ညီညွတ်လှ ပါ၏။ မဆန့်ကျင်ပါ။ အသျှင်ဘုရား အခါ တစ်ပါး၌ အကျွန်ုပ်သည် ရဟန်းမိန်းမ ခေမာထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ဤအကြောင်းကို မေးဖူးပါသည်။ ထိုအရှင်မသည် လည်း ဤပုဒ်တို့ဖြင့် ဤသဒ္ဓါတို့ဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဖြေကြားသကဲ့သို့ ဖြေကြားပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အံ့ဩဖွယ်ရှိပါပေ၏။ အသျှင်ဘုရား မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပါပေ၏။

မြတ်စွာဘုရားနှင့် တပည့်မ၏ တရားဟောရာ၌ အနက်အနက်ချင်း သဒ္ဓါသဒ္ဓါချင်း တစ်ထပ်တည်း ကျလှပါ၏။ ညီညွတ်လှပါ၏။ မဆန့်ကျင်ပါ။ မြတ်စွာဘုရား ယခု အကျွန်ုပ်တို့ သွားပါဦးအံ့၊ အကျွန်ုပ်တို့သည် ကိစ္စများပါကုန်၏။ ပြုဖွယ် များပါကုန်၏ ဟု လျှောက်၏။ မင်းမြတ် ယခု သွားခြင်း၏

အခါကို သင်သိ၏ (သွားရန်မှာ သင်မင်းကြီး၏ အလို အတိုင်းပင် ဖြစ်၏)ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထို့နောက် ပသေနဒီကောသလမင်းသည် မြတ်စွာဘုရား၏ စကားကို အလွန် နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်၍ နေရာမှ ထပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ အရိုအသေပြုကာ ဖဲသွားလေ၏။

ပဌမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁၀ - အဗျာကတသံယုတ် ===

၂ - အနုရာဓသုတ်

၄၁၁။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ်ဆောင် ပေါက်သော ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်အနုရာဓသည် မြတ်စွာဘုရားနှင့် မနီးမဝေးဖြစ်သော တောကျောင်းငယ်၌ နေ၏။ ထိုအခါ အယူတစ်မျိုးရှိသူ ပရိပိုင်များစွာတို့သည် အသျှင်အနုရာဓထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အသျှင်အနုရာဓနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆိုပြီး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကာ ဤစကားကို ဆိုကုန်၏- “ငါ့သျှင် အနုရာဓ မြတ်သော ယောက်ျားဖြစ်သော အလွန်မြတ်သော ယောက်ျားဖြစ်သော အမြတ်ဆုံးသို့ ရောက်သော ထို မြတ်စွာဘုရားသည် ပညတ်လိုသော် ‘သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏’ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ‘သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်’ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်းဖြစ် မဖြစ်လည်းမဖြစ်’ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ‘သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည် လည်းမဟုတ် မဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်’ ဟူ၍ လည်းကောင်း ဤလေးဌာနတို့၌ ပညတ်သလော” ဟု မေး၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုမြတ်သော ယောက်ျားဖြစ်သော အလွန်မြတ်သော ယောက်ျားဖြစ်သော အမြတ်ဆုံးသို့ ရောက်သော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပညတ်လိုသော် “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်းဖြစ် မဖြစ်လည်း မဖြစ်” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှနောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်” ဟူ၍ လည်းကောင်း ဤလေးဌာနတို့ကို ဖယ်ထား၍ ပညတ်အပ်၏။ ဤသို့ဆိုသော် ထိုအယူတစ်မျိုးရှိသူ ပရိပိုင်တို့သည် အသျှင် အနုရာဓအား “ဤရဟန်းသည် ရဟန်းပြု၍ မကြာသေးသော သီတင်းငယ် ဖြစ်ပေလိမ့်မည်၊ မထေရ်ဖြစ်လျှင်လည်း မလိမ္မာသူ မကျွမ်းကျင်သူ ဖြစ်လိမ့်မည်” ဟူသော ဤစကားကို ဆိုကုန်၏။ ထို့နောက် ထိုအယူတစ်မျိုးရှိသူ ပရိပိုင်တို့ သည် အသျှင်အနုရာဓကို သီတင်းငယ်ဟူသော စကားဖြင့် လည်းကောင်း၊ မလိမ္မာသူဟူသော စကားဖြင့် လည်းကောင်း မောင်းမဲ၍ နေရာမှ ထကာ ဖဲသွားကြကုန်၏။

ထို့နောက် အယူတစ်မျိုးရှိသူ ပရိပိုင်တို့ ဖဲသွား၍ မကြာမီ အသျှင်အနုရာဓအား ဤအကြံသည် ဖြစ်၏- “ထိုအယူ တစ်မျိုးရှိသူ ပရိပိုင်တို့သည် ဤထက်အလွန် မေးကြပါမူ ထိုအယူတစ်မျိုးရှိသူ ပရိပိုင် တို့ကို ငါအဘယ်သို့ ဖြေပါက မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော်အတိုင်း ဆိုသူလည်း ဖြစ်ပါအံ့နည်း၊ မြတ်စွာဘုရားကို မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့် စွပ်စွဲရာ မရောက်ဘဲ ရှိပါအံ့နည်း၊ တရားတော်အား လျော်သော တရားကိုလည်း ဖြေဆိုရာ ရောက်ပါအံ့နည်း၊ မြတ်စွာဘုရား၏ စကားသို့ အတုလိုက်၍

ပြောခြင်းသည် အကြောင်းနှင့်တကွဖြစ်၍ အကဲ့ရဲ့ခံခြင်းသို့ အနည်းငယ်မျှ မရောက်ဘဲရှိပါ အံ့နည်း” ဟု အကြံ ဖြစ်၏။

ထို့နောက် အသျှင်အနုရာဇသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် “အသျှင်ဘုရား ယခု အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားနှင့် မနီးမဝေးသော တောကျောင်းငယ် ၌ နေပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ အယူတစ်မျိုးရှိသူ ပရိပိုင်များစွာတို့သည် အကျွန်ုပ်ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အကျွန်ုပ်နှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆိုပြီး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးလျှင် ငါ့သျှင် အနုရာဇ “မြတ်သော ယောက်ျားဖြစ်သော အလွန် မြတ်သော ယောက်ျား ဖြစ်သော အမြတ်ဆုံးသို့ ရောက်သော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပညတ်လိုသော် ‘သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏’ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ‘သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်’ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ‘သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်းဖြစ် မဖြစ်လည်း မဖြစ်’ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ‘သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်’ ဟူ၍ လည်းကောင်း ဤလေးဌာနတို့၌ ပညတ်သလော” ဟူသော ဤစကားကို ပြောကြပါသည်။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ပြောလျှင် အကျွန်ုပ်သည် ထိုအယူတစ်မျိုးရှိသူ ပရိပိုင်တို့အား “ငါ့သျှင်တို့ မြတ်သော ယောက်ျား ဖြစ်သော အလွန်မြတ်သော ယောက်ျားဖြစ်သော အမြတ်ဆုံးသို့ ရောက်သော ထိုမြတ်စွာ ဘုရားသည် ပညတ်လိုသော် ‘သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏’ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ‘သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်’ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ‘သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်းဖြစ် မဖြစ်လည်း မဖြစ်’ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ‘သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်’ ဟူ၍ လည်းကောင်း ဤလေးဌာနတို့၌ ပညတ်၏” ဟူသော ဤစကားကို ပြောပါသည်။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ ဆိုသော် ထိုအယူတစ်မျိုးရှိသူ ပရိပိုင်တို့သည် အကျွန်ုပ်ကို “ဤရဟန်းသည် ရဟန်းပြု၍ မကြာသေးသော သီတင်းငယ် ဖြစ်လိမ့် မည်၊ မထေရ်ဖြစ်လျှင် လည်း မလိမ္မာသူ မကျွမ်းကျင်သူ ဖြစ်လိမ့်မည်” ဟူသော ဤစကားကို ပြောကြပါသည်။ အသျှင်ဘုရား ထို့နောက် ထိုအယူတစ်မျိုးရှိသူ ပရိပိုင်တို့သည် အကျွန်ုပ်ကို သီတင်းငယ်ဟူသော စကားဖြင့် လည်း ကောင်း၊ မလိမ္မာသူ ဟူသော စကားဖြင့် လည်းကောင်း မောင်းမဲ၍ နေရာမှထကာ ပြန်ကြပါကုန်၏။

ထို့နောက် အယူတစ်မျိုးရှိသူ ပရိပိုင်များ ဖဲသွား၍ မကြာမီ အကျွန်ုပ်အား ဤအကြံသည် ဖြစ်ပါ၏- “ထိုအယူတစ်မျိုးရှိ သူ ပရိပိုင်တို့သည် ဤထက်အလွန် မေးကြပါမူ ထိုအယူတစ်မျိုးရှိသူ ပရိပိုင်တို့ကို ငါအဘယ်သို့ ဖြေပါက မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော်အတိုင်း ဆိုသူလည်း ဖြစ်ပါအံ့နည်း၊ မြတ်စွာဘုရား ကို မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့် စွပ်စွဲရာ မရောက်ဘဲ ရှိပါအံ့နည်း၊ တရားတော်အား လျော်သော တရားကိုလည်း ဖြေဆိုရာ ရောက်ပါအံ့နည်း၊ မြတ်စွာဘုရား၏ စကားသို့ အတုလိုက်၍ ပြောခြင်းသည် အကြောင်းနှင့်တကွဖြစ်၍ အကဲ့ရဲ့ခံခြင်းသို့ အနည်းငယ်မျှ မရောက်ဘဲ ရှိပါအံ့နည်း” ဟု အကြံ ဖြစ်ပါသည် ဟူသော ဤစကားကို လျှောက်၏။

အနုရာဇ ဤအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ရုပ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ရုပ်သည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ရုပ်ကို “ဤရုပ်သည် ငါ၏ ဥစ္စာတည်း၊ ဤရုပ်သည် ငါဖြစ်၏၊ ဤရုပ်သည် ငါ၏ အတ္တတည်း” ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်လျော်ပါမည်လော။ မသင့်လျော်ပါ အသျှင်ဘုရား။ ဝေဒနာသည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ပ။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏသည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဝိညာဏ်သည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ဝိညာဏ်ကို “ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ ဥစ္စာတည်း၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ အတ္တတည်း” ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်လျော်ပါမည်လော။ မသင့်လျော်ပါ အသျှင်ဘုရား။ အနုရာဇ ထိုသို့ ဖြစ်သောကြောင့် အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်းဖြစ်သော ကိုယ်တွင်းကိုယ်ပလည်း ဖြစ်သော အကြမ်းအနုလည်း

ဖြစ်သော အယုတ်အမြတ်လည်း ဖြစ်သော အဝေးအနီးလည်းဖြစ်သော ရုပ်အားလုံးကို “ဤရုပ်သည် ငါ၏ ဥစ္စာမဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ၏ အတ္တမဟုတ်” ဟု ဤသို့ ဟုတ်မှန်သည့် အတိုင်း မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ အတိတ် အနာဂတ်ပစ္စုပ္ပန်လည်း ဖြစ်သော ကိုယ်တွင်း ကိုယ်ပလည်း ဖြစ်သော အကြမ်းအနုလည်း ဖြစ်သော အယုတ်အမြတ်လည်းဖြစ်သော အဝေးအနီး လည်းဖြစ်သော ဝေဒနာအားလုံးကို။ သညာအားလုံးကို။ သင်္ခါရအားလုံး တို့ကို။ ဝိညာဏ်အားလုံးကို “ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ ဥစ္စာမဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ အတ္တမဟုတ်” ဟု ဤသို့ ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ အနုရာဇ အကြားအမြင် ရှိသော အရိယာ တပည့်သည် ဤသို့ ရှုသော် ရုပ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ဝေဒနာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ သညာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ သင်္ခါရတို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ဝိညာဏ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ငြီးငွေ့သော် တပ်မက်မှု ကင်း၏။ တပ်မက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်၏။ (ကိလေသာမှ) လွတ် မြောက်သော် “(ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်ပြီ” ဟု အသိဉာဏ်ဖြစ်ပေါ်၏။ “ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ အကျင့် မြတ်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် (မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်) ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ဖန် ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ” ဟု သိ၏။

အနုရာဇ ထိုအရာကို သင် အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ရုပ်ကို သတ္တဝါဟု ရှုသလော၊ မရူပါ အသျှင်ဘုရား။ ဝေဒနာကို သတ္တဝါဟု ရှုသလော၊ မရူပါ အသျှင်ဘုရား။ သညာကို သတ္တဝါဟု ရှုသလော၊ မရူပါ အသျှင်ဘုရား။ သင်္ခါရတို့ကို သတ္တဝါဟု ရှုသလော၊ မရူပါ အသျှင်ဘုရား။ ဝိညာဏ်ကို သတ္တဝါဟု ရှုသလော၊ မရူပါ အသျှင်ဘုရား။ အနုရာဇ ထိုအရာကို သင်အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ရုပ်၌ သတ္တဝါဟု ရှုသလော၊ မရူပါ အသျှင်ဘုရား။ ရုပ်ကို ဖယ်ထား၍ သတ္တဝါဟု ရှုသလော၊ မရူပါ အသျှင်ဘုရား။ ဝေဒနာ၌ ။ပ။ ဝေဒနာကို ဖယ်ထား၍ ။ပ။ သညာ၌ ။ပ။ သညာကို ဖယ်ထား၍ ။ပ။ သင်္ခါရတို့၌ ။ပ။ သင်္ခါရ တို့ကို ဖယ်ထား၍ ။ပ။ ဝိညာဏ်၌ သတ္တဝါဟု ရှုသလော၊ မရူပါ အသျှင်ဘုရား။ ဝိညာဏ်ကို ဖယ်ထား၍ သတ္တဝါ ဟု ရှုသလော၊ မရူပါ အသျှင်ဘုရား။

အနုရာဇ ထိုအရာကို သင် အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ရုပ်ကို ဝေဒနာကို သညာကို သင်္ခါရတို့ကို ဝိညာဏ်ကို သတ္တဝါဟု ရှုသလော၊ မရူပါ အသျှင်ဘုရား။ အနုရာဇ ထိုအရာကို သင် အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ဤသတ္တဝါသည် ရုပ်မရှိ ဝေဒနာမရှိ သညာမရှိ သင်္ခါရတို့မရှိ ဝိညာဏ်မရှိဟု ရှုသလော၊မရူပါ အသျှင်ဘုရား။ အနုရာဇ ဤမျက်မှောက် ဘဝ၌ ပင်လျှင် သင်သည် အမှန်အားဖြင့် အခိုင်အမာအားဖြင့် သတ္တဝါ ဟု မရအပ်ပါဘဲလျက် “ငါ့သျှင်တို့ မြတ်သော ယောက်ျား ဖြစ်သော အလွန်မြတ်သော ယောက်ျားဖြစ်သော အမြတ်ဆုံးသို့ ရောက်သော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပညတ် လိုသော် သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း။ပ။ သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည် လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် ဟူ၍ လည်းကောင်း ဤလေးဌာနတို့ကို ဖယ်ထား၍ ပညတ်၏” ဟု ထိုဖြေဆိုမှုသည် သင့်လျော်ပါမည်လော။ မသင့်လျော်ပါဘုရား။ အနုရာဇ ကောင်းပေစွ၊ ကောင်းပေစွ၊ အနုရာဇ ရှေးအခါ ဖြစ်စေ၊ ယခုအခါဖြစ်စေ ဒုက္ခနှင့် ဒုက္ခ၏ ချုပ်ခြင်းကိုသာ ငါ ပညတ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁၀ - အဗျာကတသံယုတ် ===

၃ - ပဌမ သာရိပုတ္တ ကောဠိကသုတ်

၄၁၂။ အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်သာရိပုတြာနှင့် အသျှင်မဟာကောဠိကတို့သည် ဗာရာဏသီပြည် က္လသိပတန မိဂဒါဝုန် တော၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူကုန်၏။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာကောဠိကသည် ညချမ်းအခါ တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်း ရာမှ ထ၍ အသျှင်သာရိပုတြာထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အသျှင်သာရိပုတြာနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆို ပြီး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် အသျှင်သာရိပုတြာအား- ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သလော ဟု ဆို၏။ ငါ့သျှင် “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏” ဟူသော ဤစကားကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မမူ။ ငါ့သျှင် “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်သလော၊ ငါ့သျှင် “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်” ဟူသော ဤစကားကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မမူ။ ငါ့သျှင် သတ္တဝါသည် သေသည်မှနောက်၌ ဖြစ်လည်း ဖြစ် မဖြစ်လည်း မဖြစ်သလော၊ ငါ့သျှင် “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်းဖြစ် မဖြစ်လည်း မဖြစ်” ဟူသော ဤစကားကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မမူ။ ငါ့သျှင် သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်သလော၊ ငါ့သျှင် “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် ” ဟူသော ဤစကားကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မမူ။

“ငါ့သျှင် သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သလော” ဟု ဤသို့ မေးလျှင် “ငါ့သျှင် ‘သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏’ ဟူသော ဤစကားကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မမူ” ဟု ဆို၏။ပ။ “ငါ့သျှင် သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်သလော” ဟု ဤသို့ မေးလျှင် “ငါ့သျှင် ‘သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်’ ဟူသော ဤစကားကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မမူ” ဟု ဆို၏။ ငါ့သျှင် ဤစကားကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော် မမူခြင်း၏ အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း။

ငါ့သျှင် “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏” ဟူသော ဤစကားသည် ရုပ်မျှသာတည်း။ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်” ဟူသော ဤစကားသည် ရုပ်မျှသာတည်း။ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်း ဖြစ် မဖြစ်လည်း မဖြစ်” ဟူသော ဤစကားသည် ရုပ်မျှသာတည်း။ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်” ဟူသော ဤစကားသည် ရုပ်မျှသာတည်း။ ငါ့သျှင် “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏” ဟူသော ဤစကားသည် ဝေဒနာမျှသာတည်း။ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်” ဟူသော ဤစကား သည် ဝေဒနာမျှသာတည်း။ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်းဖြစ် မဖြစ်လည်း မဖြစ်” ဟူသော ဤစကားသည် ဝေဒနာမျှသာတည်း။ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်” ဟူသော ဤစကားသည် ဝေဒနာမျှသာတည်း။ ငါ့သျှင် “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏” ဟူသော ဤစကား သည် သညာမျှသာတည်း။ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်” ဟူသော ဤစကားသည် သညာမျှသာတည်း။ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်းဖြစ် မဖြစ်လည်း မဖြစ်” ဟူသော ဤစကားသည် သညာမျှသာတည်း။ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်” ဟူသော ဤစကားသည် သညာ မျှသာတည်း။ ငါ့သျှင် “သတ္တဝါသည် သေသည်မှနောက်၌ ဖြစ်၏” ဟူသော ဤစကားသည် သင်္ခါရမျှသာတည်း။ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်” ဟူသော ဤစကားသည်

သင်္ခါရမျှသာတည်း။ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်းဖြစ်မဖြစ်လည်း မဖြစ်” ဟူသော ဤစကားသည် သင်္ခါရမျှသာတည်း။ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်” ဟူသော ဤစကားသည် သင်္ခါရမျှသာတည်း။ ငါ့သျှင် “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏” ဟူသော ဤစကားသည် ဝိညာဏ်မျှသာတည်း။ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်” ဟူသော ဤစကားသည် ဝိညာဏ်မျှသာတည်း။ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်းဖြစ် မဖြစ်လည်း မဖြစ်” ဟူသော ဤစကားသည် ဝိညာဏ်မျှသာတည်း။ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည် လည်း မဟုတ်” ဟူသော ဤစကားသည် ဝိညာဏ်မျှသာ တည်း။ ငါ့သျှင် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မမူခြင်း၏ အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁၀ - အဗျာကတသံယုတ် ===

၄ - ဒုတိယ သာရိပုတ္တ ကောဠိကသုတ်

၄၁၃။ အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်သာရိပုတြာနှင့် အသျှင်မဟာကောဠိကတို့သည် ဗာရာဏသီပြည် က္ကသိပတန မိဂဒါဝုန် တော၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူကုန်၏။ပ။ [ထိုအမေးမျိုးပင်တည်း။]

ငါ့သျှင် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မမူခြင်း၏ အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း။ ငါ့သျှင် ရုပ်ကို ဟုတ်မှန်သည့် အတိုင်း မသိမမြင်သူအား ရုပ်ဖြစ်ကြောင်းကို ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း မသိမမြင်သူအား ရုပ်ချုပ်ရာကို ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း မသိမမြင်သူအား ရုပ်ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း မသိမမြင်သူ အား “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏” ဟူ၍လည်း (အယူ) ဖြစ်၏။ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်” ဟူ၍လည်း (အယူ) ဖြစ်၏။ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်းဖြစ် မဖြစ်လည်း မဖြစ်” ဟူ၍လည်း (အယူ) ဖြစ်၏။ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်” ဟူ၍လည်း (အယူ)ဖြစ်၏။ ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရ တို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း မသိမမြင်သူ အား ဝိညာဏ် ဖြစ်ကြောင်းကို ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း မသိမမြင်သူအား ဝိညာဏ်ချုပ်ရာကို ဟုတ်မှန်သည့် အတိုင်း မသိမမြင်သူအား ဝိညာဏ် ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း မသိမမြင်သူအား “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏” ဟူ၍လည်း (အယူ) ဖြစ်၏။ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်” ဟူ၍လည်း (အယူ) ဖြစ်၏။ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်းဖြစ် မဖြစ်လည်းမဖြစ်” ဟူ၍လည်း (အယူ) ဖြစ်၏။ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်” ဟူ၍လည်း (အယူ) ဖြစ်၏။

ငါ့သျှင် ရုပ်ကို ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း သိမြင်သူအား ရုပ်ဖြစ်ကြောင်းကို ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း သိမြင်သူအား ရုပ်ချုပ်ရာကို ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း သိမြင်သူအား ရုပ်ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း သိမြင်သူ အား “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏” ဟူ၍လည်း (အယူ) မဖြစ်။ပ။ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်းဖြစ် မဖြစ်လည်း မဖြစ်” ဟူ၍လည်း (အယူ)မဖြစ်။ ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း

သိမြင်သူအား ဝိညာဏ် ဖြစ်ကြောင်းကို ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း သိမြင်သူအား ဝိညာဏ်ချုပ်ရာကို ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း သိမြင်သူအား ဝိညာဏ်ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ဟုတ်မှန်သည့် အတိုင်း သိမြင်သူအား “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏” ဟူ၍လည်း (အယူ) မဖြစ်၊ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်” ဟူ၍လည်း (အယူ) မဖြစ်၊ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်းဖြစ် မဖြစ်လည်း မဖြစ်” ဟူ၍လည်း (အယူ) မဖြစ်၊ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်” ဟူ၍လည်း (အယူ) မဖြစ်။ ငါ့သျှင် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မမူခြင်း၏ အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁၀ - အဗျာကတသံယုတ် ===

၅ - တတိယ သာရိပုတ္တ ကောဠိကသုတ်

၄၁၄။ အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်သာရိပုတြာနှင့် အသျှင်မဟာကောဠိကတို့သည် ဗာရာဏသီပြည် ကူသိပတန မိဂဒါဝုန် တော၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူကုန်၏။ပ။ [ထိုအမေးမျိုးပင်တည်း။]

ငါ့သျှင် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မမူခြင်း၏ အကြောင်းအထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်းဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် ရုပ်၌ စွဲမက်မှု မကင်းသူ လိုချင်မှု မကင်းသူ ချစ်ခင်မှု မကင်းသူ မွတ်သိပ်မှု မကင်းသူ ပူလောင်မှု မကင်းသူ တပ်မက်မှု မကင်းသူအား “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏” ဟူ၍လည်း အယူဖြစ်၏။ပ။ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်မဖြစ်သည် လည်း မဟုတ်” ဟူ၍လည်း အယူဖြစ်၏။ ဝေဒနာ၌ ။ သညာ၌ ။ သင်္ခါရတို့၌ ။ ဝိညာဏ်၌ စွဲမက်မှု မကင်းသူ လိုချင်မှု မကင်းသူ ချစ်ခင်မှု မကင်းသူ မွတ်သိပ်မှု မကင်းသူ ပူလောင်မှု မကင်းသူ တပ်မက်မှု မကင်းသူအား “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏” ဟူ၍လည်း အယူဖြစ်၏။ပ။ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်” ဟူ၍လည်း အယူဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ရုပ်၌ စွဲမက်မှု ကင်းသူ။ပ။ ဝေဒနာ၌ ။ သညာ၌ ။ သင်္ခါရတို့၌ ။ ဝိညာဏ်၌ စွဲမက်မှု ကင်းသူ လိုချင်မှု ကင်းသူ ချစ်ခင်မှု ကင်းသူ မွတ်သိပ်မှု ကင်းသူ ပူလောင်မှု ကင်းသူ တပ်မက်မှု ကင်းသူအား “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏” ဟူ၍လည်း အယူ မဖြစ်။ပ။ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်းမဟုတ် မဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်” ဟူ၍လည်း အယူ မဖြစ်။ ငါ့သျှင် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မမူခြင်း၏ အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင်တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁၀ - အဗျာကတသံယုတ် ===

၆ - စတုတ္ထ သာရိပုတ္တ ကောဠိကသုတ်

၄၁၅။ အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်သာရိပုတြာနှင့် အသျှင်မဟာကောဠိကတို့သည် ဗာရာဏသီပြည် ကူသိပတန မိဂဒါဝုန် တော၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူကုန်၏။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ညချမ်းအခါ တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းရာမှ ထ၍ အသျှင်မဟာကောဠိကထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အသျှင်မဟာကောဠိကနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆိုပြီး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် အသျှင်မဟာကောဠိကအား- ငါ့သျှင်ကောဠိက ‘သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သလော’ ဟု ဆို၏။ပ။ ‘ငါ့သျှင် သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်သလော’ ဟု ဤသို့မေးလျှင် ‘ငါ့သျှင် သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်’ ဟူသော ဤစကားကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မမူဟု ဆို၏။ ငါ့သျှင် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မမူ ခြင်း၏ အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း ဟု မေး၏။

ငါ့သျှင် ရုပ်ဟူသော မွေ့လျော်ရာရှိသော ရုပ်၌ ပျော်ပိုက်သော ရုပ်ကို နှစ်ခြိုက်သော ရုပ်ချုပ်ရာကို ဟုတ်မှန်သည့် အတိုင်း မသိမမြင်သော သူအား “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏” ဟူ၍လည်း အယူဖြစ်၏။ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်” ဟူ၍လည်း အယူဖြစ်၏။ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်းဖြစ် မဖြစ်လည်း မဖြစ်” ဟူ၍လည်း အယူဖြစ်၏။ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်” ဟူ၍လည်း အယူဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ဝေဒနာဟူသော မွေ့လျော်ရာရှိသော ဝေဒနာ၌ ပျော်ပိုက်သော ဝေဒနာကို နှစ်ခြိုက် သော ဝေဒနာချုပ်ရာကို ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း မသိမမြင်သော သူအား “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏” ဟူ၍လည်းအယူ ဖြစ်၏။ပ။ ငါ့သျှင် သညာဟူသော မွေ့လျော်ရာ ရှိသော။ပ။ ငါ့သျှင် သင်္ခါရဟူသော မွေ့လျော်ရာ ရှိသော။ပ။ ငါ့သျှင် ဝိညာဏ်ဟူသော မွေ့လျော်ရာ ရှိသော ဝိညာဏ်၌ ပျော်ပိုက်သော ဝိညာဏ်ကို နှစ်ခြိုက်သော ဝိညာဏ် ချုပ်ရာကို ဟုတ်မှန်သည့် အတိုင်း မသိမမြင်သော သူအား “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏” ဟူ၍လည်း အယူ ဖြစ်၏။ပ။ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်” ဟူ၍လည်း အယူဖြစ်၏။

ငါ့သျှင် ရုပ်ဟူသော မွေ့လျော်ရာ မရှိသော ရုပ်၌ မပျော်ပိုက်သော ရုပ်ကို မနှစ်ခြိုက်သော ရုပ်ချုပ်ရာကို ဟုတ်မှန်သည့် အတိုင်း သိမြင်သော သူအား “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏” ဟူ၍လည်း အယူ မဖြစ်။ပ။ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်” ဟူ၍လည်း အယူ မဖြစ်။ ငါ့သျှင် ဝေဒနာဟူသော မွေ့လျော်ရာ မရှိသော။ပ။ ငါ့သျှင် သညာ ဟူသော မွေ့လျော်ရာ မရှိသော။ပ။ ငါ့သျှင် သင်္ခါရဟူသော မွေ့လျော်ရာ မရှိသော။ပ။ ငါ့သျှင် ဝိညာဏ် ဟူသော မွေ့လျော်ရာ မရှိသော ဝိညာဏ်၌ မပျော်ပိုက်သော ဝိညာဏ်ကို မနှစ်ခြိုက် သော ဝိညာဏ်ချုပ်ရာကို ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း သိမြင်သော သူအား “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏” ဟူ၍လည်း အယူ မဖြစ်။ပ။ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်” ဟူ၍လည်း အယူ မဖြစ်။ ငါ့သျှင် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မမူခြင်း ၏ အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား ဤသည် ပင်တည်း။

ငါ့သျှင် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မမူခြင်း၏ အကြောင်း ပရိယာယ်တစ်မျိုးလည်း ရှိနိုင်သေး သလော။ ငါ့သျှင် ရှိနိုင် သေး၏။ ငါ့သျှင် ဘဝ ဟူသော မွေ့လျော်ရာရှိသော ဘဝ၌ ပျော်ပိုက်သော

ဘဝကို နှစ်ခြိုက်သော ဘဝချုပ်ရာကို ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း မသိမမြင်သော သူအား “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏” ဟူ၍လည်း အယူ ဖြစ်၏။ ပ။ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်” ဟူ၍လည်း အယူ ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ဘဝဟူသော မွေ့လျော်ရာ မရှိသော ဘဝ၌ မပျော်ပိုက်သော ဘဝကို မနှစ်ခြိုက်သော ဘဝချုပ်ရာကို ဟုတ်မှန် သည့် အတိုင်း သိမြင်သော သူအား “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏” ဟူ၍လည်း အယူ မဖြစ်။ပ။ “သတ္တဝါ သည် သေသည်မှနောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်” ဟူ၍လည်း အယူ မဖြစ်။ ငါ့သျှင် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော် မမူခြင်း၏ အကြောင်း ပရိယာယ်ကား ဤသည် ပင်တည်း။

ငါ့သျှင် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မမူခြင်း၏ အကြောင်း ပရိယာယ်တစ်မျိုးလည်း ရှိနိုင်သေး သလော။ ငါ့သျှင် ရှိနိုင် သေး၏။ ငါ့သျှင် ဥပါဒါန်ဟူသော မွေ့လျော်ရာရှိသော ဥပါဒါန်၌ ပျော်ပိုက်သော ဥပါဒါန်ကို နှစ်ခြိုက်သော ဥပါဒါန် ချုပ်ရာကို ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း မသိမမြင်သော သူအား “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏” ဟူ၍လည်း အယူ ဖြစ်၏။ပ။ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်” ဟူ၍လည်း အယူ ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ဥပါဒါန်ဟူသော မွေ့လျော်ရာ မရှိသော ဥပါ ဒါန်၌ မပျော်ပိုက်သော ဥပါဒါန်ကို မနှစ်ခြိုက်သော ဥပါဒါန် ချုပ်ရာကို ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း သိမြင်သော သူအား “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏” ဟူ၍လည်း အယူ မဖြစ်။ပ။ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်” ဟူ၍လည်း အယူ မဖြစ်။ ငါ့သျှင် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မမူခြင်း၏ အကြောင်း ပရိယာယ်ကား ဤသည်ပင်တည်း။

ငါ့သျှင် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မမူခြင်း၏ အကြောင်း ပရိယာယ်တစ်မျိုးလည်း ရှိနိုင်သေး သလော။ ငါ့သျှင် ရှိနိုင် သေး၏။ ငါ့သျှင် တဏှာဟူသော မွေ့လျော်ရာရှိသော တဏှာ၌ ပျော်ပိုက်သော တဏှာကိုနှစ် ခြိုက်သော တဏှာချုပ်ရာကို ဟုတ်မှန်သည့် အတိုင်း မသိမမြင်သော သူအား “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏” ဟူ၍လည်း အယူ ဖြစ်၏။ ပ။ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်” ဟူ၍လည်း အယူဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် တဏှာဟူသော မွေ့လျော်ရာ မရှိသော တဏှာ၌ မပျော်ပိုက်သော တဏှာကို မနှစ်ခြိုက်သော တဏှာချုပ်ရာကို ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း သိမြင်သော သူအား “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏” ဟူ၍လည်း အယူ မဖြစ်။ပ။ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်” ဟူ၍လည်း အယူ မဖြစ်။ ငါ့သျှင် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မမူခြင်း၏ အကြောင်း ပရိယာယ်ကား ဤသည် ပင်တည်း။

ငါ့သျှင် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မမူခြင်း၏ အကြောင်း ပရိယာယ်တစ်မျိုးလည်း ရှိနိုင်သေး သလော။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ယခု ဤအရပ်၌ ဤထက်အလွန် အဘယ်ကို အလိုရှိသနည်း၊ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ တဏှာကုန်သဖြင့် (ကိလေ သာမှ) လွတ်မြောက်ပြီးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား ပညတ်ရန် ဝဋ်ဆင်းရဲသည်မရှိ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁၀ - အဗျာကတသံယုတ် ===

၇ - မောဂ္ဂလာနသုတ်

၄၁၆။ ထိုအခါ ဝစ္ဆဂေါတ္တပရိဗိုဇ်သည် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်နှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆိုပြီး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်အား- အသျှင်မောဂ္ဂလာန် လောကသည် မြိသလောဟု ဆို၏။ ဝစ္ဆ “လောကသည် မြိ၏” ဟူသော ဤစကားကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မမူ။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် သို့ဖြစ်လျှင် လောကသည် မမြိသလော။ ဝစ္ဆ “လောကသည် မမြိ” ဟူသော ဤစကား ကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မမူ။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် လောကသည် အဆုံးရှိသလော။ ဝစ္ဆ “လောကသည် အဆုံးရှိ၏” ဟူသော ဤစကားကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မမူ။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် သို့ဖြစ်လျှင် လောကသည် အဆုံး မရှိသလော။ ဝစ္ဆ “လောကသည် အဆုံးမရှိ” ဟူသော ဤစကားကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မမူ။ အသျှင် မောဂ္ဂလာန် ထိုအသက်သည်ပင် ထိုကိုယ်လော။ ဝစ္ဆ “ထိုအသက်သည်ပင် ထိုကိုယ်” ဟူသော ဤစကားကိုလည်း မြတ်စွာ ဘုရား ဟောတော်မမူ။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် အသက်သည် တခြား ကိုယ်သည် တခြားလော။ ဝစ္ဆ “အသက်သည် တခြား ကိုယ်သည် တခြား” ဟူသော ဤစကားကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မမူ။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သလော။ ဝစ္ဆ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏” ဟူသော ဤစကားကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မမူ။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်သလော။ ဝစ္ဆ “သတ္တဝါ သည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်” ဟူသော ဤစကားကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မမူ။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်းဖြစ် မဖြစ်လည်း မဖြစ်သလော။ ဝစ္ဆ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်းဖြစ် မဖြစ်လည်း မဖြစ်” ဟူသော ဤစကားကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မမူ။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်သလော။ ဝစ္ဆ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်” ဟူသော ဤစကားကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မမူ။

အသျှင်မောဂ္ဂလာန် အယူတစ်မျိုးရှိသူ ပရိဗိုဇ်တို့သည် ဤသို့ အမေးခံကြရလျှင် “လောကသည် မြိ၏” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “လောကသည် မမြိ” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “လောကသည် အဆုံးရှိ၏” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “လောက သည် အဆုံးမရှိ” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “ထိုအသက်သည်ပင် ထိုကိုယ်တည်း” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “အသက်သည် တခြား ကိုယ်သည် တခြား” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “သတ္တဝါ သည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်းဖြစ် မဖြစ်လည်း မဖြစ်” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်” ဟူ၍ လည်းကောင်း ဤသို့ ဖြေဆိုကြခြင်း၏ အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း။ ရဟန်းဂေါတမသည် ဤသို့ အမေးခံရလျှင် “လောကသည် မြိ၏” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “လောကသည် မမြိ” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “လောက သည် အဆုံးရှိ၏” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “လောကသည် အဆုံးမရှိ” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “ထိုအသက်သည်ပင် ထိုကိုယ်တည်း” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “အသက်သည် တခြား ကိုယ်သည် တခြား” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်းဖြစ် မဖြစ်လည်း မဖြစ်” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်” ဟူ၍ လည်းကောင်း ဤသို့ ဖြေဆိုကြခြင်း၏ အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း။

ရှု၏။ ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ အမေးခံရလျှင် “လောကသည် မြဲ၏” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “လောကသည် မမြဲ” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “လောကသည် အဆုံးရှိ၏” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “လောကသည် အဆုံးမရှိ” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “ထိုအသက်သည်ပင် ထိုကိုယ်တည်း” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “အသက် သည် တခြား ကိုယ်သည် တခြား” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “သတ္တဝါသည် သေသည် မှနောက်၌ ဖြစ်လည်းဖြစ် မဖြစ်လည်း မဖြစ်” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှနောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်” ဟူ၍ လည်းကောင်း ဤသို့ မဖြေဆိုခြင်းဖြစ်၏။

အသျှင်ဂေါတမ အံ့ဖွယ်ရှိပါပေစွ၊ အသျှင်ဂေါတမ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပါပေစွ၊ ဆရာနှင့် တပည့်၏ တရားဟောရာ၌ အနက် အနက်ချင်း သဒ္ဓါသဒ္ဓါချင်း တစ်ထပ်တည်း ကျလှပါ၏။ ညီညွတ်လှပါ၏။ မဆန့်ကျင်ဘဲ ရှိလှပါ၏။ အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်သည် ယခုပင် မဟာမောဂ္ဂလာန်ရဟန်းကို ချဉ်းကပ် ပြီးလျှင် ဤအနက်ကို မေးခဲ့ပါသည်။ မဟာမောဂ္ဂလာန် ရဟန်းသည်လည်း ဤပုဒ်တို့ဖြင့် ဤသဒ္ဓါတို့ဖြင့် အသျှင်ဂေါတမ ကဲ့သို့ပင် ဤအနက်ကို ဖြေဆိုပါသည်။ အသျှင်ဂေါတမ အံ့ဖွယ်ရှိပါပေစွ၊ အသျှင်ဂေါတမ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပါပေစွ၊ ဆရာနှင့် တပည့်၏ တရားဟောရာ၌ အနက် အနက်ချင်း သဒ္ဓါ သဒ္ဓါချင်း တစ်ထပ်တည်း ကျလှပါ၏။ ညီညွတ်လှပါ၏။ မဆန့်ကျင်ဘဲ ရှိလှပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

သတ္တမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁၀ - အဗျာကတသံယုတ် ===

၈ - ဝစ္ဆဂေါတ္တသုတ်

၄၁၇။ ထိုအခါ ဝစ္ဆဂေါတ္တပရိဗိုဇ်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆိုပြီး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် ဤစကားကို ပြောဆို၏- အသျှင်ဂေါတမ “လောက သည် မြဲသလော”။ ဝစ္ဆ “လောကသည် မြဲ၏” ဟူသော ဤစကားကိုငါ မဟော။ပ။ အသျှင်ဂေါတမ သို့ဖြစ်လျှင် သတ္တဝါ သည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်သလော။ ဝစ္ဆ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်” ဟူသော ဤစကားကိုလည်း ငါ မဟော။

အသျှင်ဂေါတမ အယူတစ်မျိုးရှိသူ ပရိဗိုဇ်တို့သည် ဤသို့ အမေးခံကြရလျှင် “လောကသည် မြဲ၏” ဟူ၍ လည်းကောင်း။ပ။ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်” ဟူ၍ လည်းကောင်း ဤသို့ ဖြေဆိုခြင်း၏ အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း၊ အသျှင်ဂေါတမသည် ဤသို့ အမေးခံရလျှင် “လောကသည် မြဲ၏” ဟူ၍ လည်းကောင်း။ပ။ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်” ဟူ၍ လည်းကောင်း ဤသို့ မဖြေဆိုခြင်း၏ အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း။

ဝစ္ဆ အယူတစ်မျိုးရှိသူ ပရိဗိုဇ်တို့ကား ရုပ်ကို အတ္တဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ရုပ်ရှိသော အတ္တဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ရုပ်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ရုပ်၌ အတ္တဟူ၍ လည်းကောင်း ရှုကြကုန်၏။ ဝေဒနာကို အတ္တဟူ၍ ရှုကြကုန်၏။ပ။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို အတ္တဟူ၍ လည်းကောင်း။

ဝိညာဏ်ရှိသော အတ္တဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ဝိညာဏ် ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဝိညာဏ်၌ အတ္တဟူ၍ လည်းကောင်း ရှုကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် အယူတစ်မျိုးရှိသူ ပရိပိုင်တို့သည် ဤသို့ အမေးခံကြရလျှင် “လောကသည် မြဲ၏” ဟူ၍ လည်းကောင်း။ပ။ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်” ဟူ၍ လည်းကောင်း ဤသို့ ဖြေဆိုခြင်း ဖြစ်၏။ ဝစ္ဆ ပူဇော်အထူးကို ခံတော် မူထိုက် သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်ကား ရုပ်ကို အတ္တဟူ၍ လည်း ကောင်း၊ ရုပ်ရှိသော အတ္တဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ရုပ်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ရုပ်၌ အတ္တဟူ၍ လည်းကောင်း မရှု။ ဝေဒနာကို အတ္တဟူ၍ လည်းကောင်း။ပ။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို အတ္တဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဝိညာဏ် ရှိသော အတ္တဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ဝိညာဏ်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဝိညာဏ်၌ အတ္တဟူ၍ လည်းကောင်း မရှု။ ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ အမေးခံရလျှင် “လောကသည် မြဲ၏” ဟူ၍ လည်းကောင်း ။ပ။ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်” ဟူ၍ လည်းကောင်း ဤသို့ မဖြေဆိုခြင်း ဖြစ်၏ ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထို့နောက် ဝစ္ဆဂေါတ္တပရိပိုင်သည် နေရာမှ ထ၍ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အသျှင်မဟာ မောဂ္ဂလ္လာန်နှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆိုပြီး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် အသျှင်မဟာ မောဂ္ဂလ္လာန်အား- အသျှင်မောဂ္ဂလ္လာန် လောကသည် မြဲသလောဟု မေးလျှောက်၏။ ဝစ္ဆ “လောကသည် မြဲ၏” ဟူသော ဤစကားကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မမူ။ပ။ အသျှင်မောဂ္ဂလ္လာန် သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်သလော။ ဝစ္ဆ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည် လည်း မဟုတ်” ဟူသော ဤ စကားကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မမူ။

အသျှင်မောဂ္ဂလ္လာန် အယူတစ်မျိုးရှိသူ ပရိပိုင်တို့သည် ဤသို့ အမေးခံကြရလျှင် “လောကသည် မြဲ၏” ဟူ၍ လည်း ကောင်း။ပ။ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်” ဟူ၍လည်းကောင်း ဤသို့ ဖြေဆိုကြခြင်း၏ အကြောင်းအထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း၊ အသျှင်မောဂ္ဂလ္လာန် ရဟန်းဂေါတမသည် ဤသို့ အမေးခံရလျှင် “လောကသည် မြဲ၏” ဟူ၍ လည်းကောင်း။ပ။ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်” ဟူ၍ လည်းကောင်း ဤသို့ မဖြေဆိုခြင်း၏ အကြောင်းအထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါ နည်း။

ဝစ္ဆ အယူတစ်မျိုးရှိသူ ပရိပိုင်တို့ကား ရုပ်ကို အတ္တဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ရုပ်ရှိသော အတ္တဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ရုပ်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ရုပ်၌ အတ္တဟူ၍ လည်းကောင်း ရှုကြကုန်၏။ ဝေဒနာကို အတ္တဟူ၍ လည်းကောင်း။ပ။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို အတ္တဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဝိညာဏ်ရှိသော အတ္တ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ဝိညာဏ် ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဝိညာဏ်၌ အတ္တ ဟူ၍ လည်းကောင်း ရှုကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် အယူတစ်မျိုးရှိသူ ပရိပိုင်တို့သည် ဤသို့ အမေးခံကြရလျှင် “လောကသည် မြဲ၏” ဟူ၍ လည်းကောင်း။ပ။ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည် လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်” ဟူ၍ လည်းကောင်း ဤသို့ ဖြေဆိုကြခြင်း ဖြစ်၏။

ဝစ္ဆ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူ သော မြတ်စွာဘုရားသည်ကား ရုပ်ကို အတ္တဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ရုပ်ရှိသော အတ္တဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ရုပ်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ရုပ်၌ အတ္တဟူ၍ လည်းကောင်း ရှုတော်မမူ။ ဝေဒနာကို အတ္တဟူ၍ လည်းကောင်း။ပ။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို အတ္တဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဝိညာဏ်ရှိသော အတ္တဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ဝိညာဏ်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဝိညာဏ်၌ အတ္တဟူ၍ လည်းကောင်း ရှုတော်မမူ။ ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ အမေးခံရလျှင် “လောကသည် မြဲ၏” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “လောကသည် မမြဲ” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “လောကသည် အဆုံးရှိ၏” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “လောက သည် အဆုံးမရှိ” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “ထိုအသက်သည်ပင် ထိုကိုယ်တည်း”

ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “အသက်သည် တခြား ကိုယ်သည် တခြား” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “သတ္တဝါ သည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်းဖြစ် မဖြစ်လည်း မဖြစ်” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်” ဟူ၍ လည်းကောင်း ဤသို့ မဖြေဆိုခြင်း ဖြစ်၏ ဟု မိန့်ဆို၏။

အသျှင်မောဂ္ဂလာန် အံ့ဖွယ်ရှိပါပေစွ၊ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပါပေစွ၊ ဆရာနှင့် တပည့်၏ တရားဟောရာ ၌ အနက် အနက်ချင်း သဒ္ဓါ သဒ္ဓါချင်း တစ်ထပ်တည်း ကျလှပါ၏။ ညီညွတ် လှပါ၏။ မဆန့်ကျင်ဘဲ ရှိလှပါ၏။ အသျှင် မောဂ္ဂလာန် အကျွန်ုပ်သည် ယခုပင် ရဟန်းဂေါတမကို ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ဤအနက်ကို မေးခဲ့ပါသည်။ ရဟန်းဂေါတမသည် လည်း ဤပုဒ်တို့ဖြင့် ဤသဒ္ဓါတို့ဖြင့် အသျှင်မောဂ္ဂလာန်ကဲ့သို့ပင် ဤ အနက်ကို ဖြေဆိုပါသည်။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် အံ့ဖွယ်ရှိပါပေစွ၊ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပါပေစွ၊ ဆရာနှင့် တပည့်၏ တရားဟောရာ၌ အနက် အနက်ချင်း သဒ္ဓါ သဒ္ဓါချင်း တစ်ထပ်တည်း ကျလှပါ၏။ ညီညွတ်လှပါ၏။ မဆန့်ကျင်ဘဲ ရှိလှပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

သဗ္ဗာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁၀ - အဗျာကတသံယုတ် ===

၉ - ကုတူဟလသာလာသုတ်

၄၁၈။ ထို့နောက် ဝစ္ဆဂေါတ္တပရိဗိုဇ်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်စကား ပြောဆိုပြီး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏-

“အသျှင်ဂေါတမ ယခင် ယခင်နေ့တို့က အယူအမျိုးမျိုး ရှိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏဖြစ်သည့် ပရိဗိုဇ်များစွာတို့သည် ငြင်းခုံဆူညံရာ ကုတူဟလဇရပ်၌ စုဝေးထိုင်နေကြစဉ် ဤအကြားစကားသည် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့၏- ဤပူရဏကဿပသည် တပည့် အပေါင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ဂိုဏ်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ဂိုဏ်းဆရာလည်း ဖြစ်၏။ ထင်ရှား၏။ ကျော်စော၏။ အယူဝါဒတီထွင်သူ ဖြစ်၏။ သူတော်ကောင်းဟု လူအပေါင်းက သမုတ်ထားသူ ဖြစ်၏။ ထိုပူရဏကဿပသည်လည်း ကွယ်လွန် သေပျောက်သူ တပည့်ကို ‘ဤသူသည် ဤဘဝ၌ ဖြစ်၏။ ဤသူသည် ဤဘဝ၌ ဖြစ်၏’ ဟု ဖြစ်ရာ ဘဝတို့ကို ပြောကြား၏။ မြတ်သော ယောက်ျားအမြတ်ဆုံး ယောက်ျားဖြစ်၍ အမြတ်ဆုံးသို့ ရောက်သူ ဖြစ်ပါလျက် ကွယ်လွန် သေပျောက်သူ ထိုပူရဏကဿပ၏ တပည့်ကိုလည်း ‘ဤသူသည် ဤဘဝ၌ ဖြစ်၏။ ဤသူသည် ဤဘဝ၌ ဖြစ်၏’ ဟု ဖြစ်ရာဘဝတို့ကို ပြောကြား၏။ ဤမက္ခလိဂေါသာလသည်လည်း။ပ။ ဤ နိဂဏ္ဌနာဠုပုတ္တသည်လည်း။ ဤသဗ္ဗယဗေလဋ္ဌပုတ္တ သည်လည်း။ ဤပကုကေစွာနသည်လည်း။ ဤအဇိတကေသကမ္မလသည်လည်း တပည့်အပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ဂိုဏ်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ဂိုဏ်းဆရာ လည်း ဖြစ်၏။ ထင်ရှား၏။ ကျော်စော၏။ အယူဝါဒတီထွင်သူ ဖြစ်၏။ သူတော်ကောင်းဟု လူအပေါင်းက သမုတ်ထားသူ ဖြစ်၏။ ထိုအဇိတကေသကမ္မလသည်လည်း ကွယ်လွန်သေပျောက်သော တပည့်ကို ‘ဤသူသည် ဤဘဝ၌ ဖြစ်၏။ ဤသူသည် ဤဘဝ၌ ဖြစ်၏’ ဟု ဖြစ်ရာဘဝတို့ကို ပြောကြား၏။ မြတ်သော ယောက်ျား အမြတ်ဆုံး ယောက်ျားဖြစ်၍ အမြတ်ဆုံးသို့ ရောက်သည် ဖြစ်ပါလျက်

ကွယ်လွန်သေပျောက်သူ ထိုအဖိတကေသကမ္မလ၏ တပည့်ကိုလည်း ‘ဤသူသည် ဤဘဝ၌ ဖြစ်၏။ ဤသူသည် ဤဘဝ၌ ဖြစ်၏’ ဟု ဖြစ်ရာ ဘဝကို ပြောကြား၏။

ဤရဟန်းဂေါတမသည်လည်း တပည့်အပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ဂိုဏ်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ဂိုဏ်းဆရာလည်း ဖြစ်၏။ ထင်ရှား၏။ ကျော်စော၏။ အယူဝါဒတီထွင်သူ ဖြစ်၏။ သူတော်ကောင်းဟု လူအပေါင်းက သမုတ်ထားသူ ဖြစ်၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ကွယ်လွန်သေပျောက်သော တပည့်ကို ‘ဤသူသည် ဤဘဝ၌ ဖြစ်၏။ ဤသူသည် ဤဘဝ၌ ဖြစ်၏’ ဟု ဖြစ်ရာ ဘဝတို့ကို ပြောကြား၏။ မြတ်သော ယောက်ျား အမြတ်ဆုံး ယောက်ျားဖြစ်၍ အမြတ်ဆုံးသို့ ရောက်သူ ဖြစ်ပါလျက် ကွယ်လွန်သေပျောက်သူ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ကိုကား ‘ဤသူသည် ဤဘဝ၌ ဖြစ်၏။ ဤသူသည် ဤဘဝ၌ ဖြစ်၏’ ဟု ဖြစ်ရာဘဝတို့ကို ပြောကြားတော်မမူ။ စင်စစ်သော်ကား ထိုတပည့်သာဝကသည် ‘တဏှာကို ဖြတ်ပြီးပြီ။ သံယောဇဉ်ကို ဖြတ်ပြီးပြီ။ မာနကို ကောင်းစွာ ပယ်ပြီးသောကြောင့် ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုလေပြီ’ ဟုသာ ပြောကြား၏။ အသျှင်ဂေါတမ ‘ရဟန်းဂေါတမ၏ တရားအထူးသိမှုသည် အဘယ်သို့ပါနည်း’ ဟု အကျွန်ုပ်အား တွေး တောယုံမှား ဖြစ်မိပါ၏” ဟု လျှောက်၏။

ဝစ္ဆ သင်သည် တွေးတောခြင်းငှါ သင့်သည်သာတည်း။ ယုံမှားခြင်းငှါ သင့်သည်သာတည်း။ သင့်အား တွေးတော သင့်သော အရာ၌ ယုံမှားမှု ဖြစ်ပေ၏။ ဝစ္ဆ ငါသည် စွဲလမ်းမှု ရှိသူအား တစ်ဖန် ဘဝသစ် ဖြစ်ခြင်းကို ပညတ်၏။ စွဲလမ်းမှု မရှိသူအား မပညတ်။ ဝစ္ဆ ဥပမာသော်ကား မီးသည် လောင်စာရှိသော် တောက်လောင်၏။ လောင်စာ မရှိသော် မတောက် လောင်။ ဝစ္ဆ ဤအတူပင် ငါသည် စွဲလမ်းမှု ရှိသူအား တစ်ဖန် ဘဝသစ် ဖြစ်ခြင်းကို ပညတ်၏။ စွဲလမ်းမှု မရှိသူအား မပညတ် ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဂေါတမ မီးလျှံသည် လေလွင့်သဖြင့် အဝေးသို့ ရောက်သောအခါ ဤမီးကား အဘယ် လောင်စာ ရှိသည် ဟု အသျှင်ဂေါတမ ပညတ်ပါသနည်း။ ဝစ္ဆ မီးလျှံသည် လေလွင့်သဖြင့် အဝေးသို့ ရောက်သောအခါ၌ ထိုမီးကို လေဟူသော လောင်စာရှိသည်ဟု ငါ ပညတ်၏။ ဝစ္ဆ မှန်၏။ ထိုအခါ၌ လေသည် ထိုမီး၏ လောင်စာဖြစ်၏။ အသျှင်ဂေါတမ ဤကိုယ် ကို ပစ်ချ၍ သတ္တဝါသည် တစ်ပါးသော ကိုယ်သို့လည်း မကပ်ရောက်သော အခါ၌ သတ္တဝါအား အဘယ်စွဲလမ်းမှု ရှိသည် ဟု အသျှင်ဂေါတမ ပညတ်ပါ သနည်း။ ဝစ္ဆ ဤကိုယ်ကို ပစ်ချ၍ သတ္တဝါသည် တစ်ပါးသော ကိုယ်သို့လည်း မကပ်ရောက် သော အခါ၌ ထိုသတ္တဝါသည် တဏှာဟူသော စွဲလမ်းမှု ရှိ၏ဟု ငါ ဆို၏။ ဝစ္ဆ မှန်၏။ ထိုအခါ၌ တဏှာ သည် ထိုသတ္တဝါ၏ စွဲလမ်းမှု ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁၀ - အဗျာကတသံယုတ် ===

၁၀ - အာနန္ဒသုတ်

၄၁၉။ ထိုအခါ ဝစ္ဆဂေါတ္ထပရိဗိုဇ်သည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆိုပြီး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရား အား- “အသျှင်ဂေါတမ အတ္တဟူ၍ ရှိပါသလော” ဟု ပြောဆို၏။ ဤသို့ ပြောလျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ဆိတ် နေတော်မူ၏။ “အသျှင်ဂေါတမ အတ္တ ဟူ၍ မရှိသလော” ဟု ပြောဆို၏။ ဒုတိယ အကြိမ်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ဆိတ် နေတော်မူ၏။ ထို့နောက် ဝစ္ဆဂေါတ္ထ ပရိဗိုဇ်သည် နေရာမှ ထလျက်ဖဲသွားလေ၏။ ထို့နောက် အသျှင်အာနန္ဒာသည် ဝစ္ဆဂေါတ္ထ ဖဲသွား၍ မကြာမီ မြတ်စွာ ဘုရားအား- “အသျှင်ဘုရား ဝစ္ဆဂေါတ္ထပရိဗိုဇ် ပြဿနာ မေးအပ်ပါလျက် အဘယ်ကြောင့် မြတ်စွာဘုရား ဖြေတော် မမူပါသနည်း” ဟု လျှောက်၏။ အာနန္ဒာ ငါသည် “အတ္တဟူ၍ ရှိသလော” ဟု ဝစ္ဆဂေါတ္ထ ပရိဗိုဇ် အမေးခံရသည်ဖြစ်၍ “အတ္တ ဟူ၍ ရှိ၏” ဟု ဖြေဆိုငြားအံ့။ အာနန္ဒာ ထိုအဖြေသည် သဿတဝါဒ အယူရှိကြသော သမဏဗြာဟ္မဏနှင့် အတူ ဖြစ်ရာ၏။ အာနန္ဒာ ငါသည် “အတ္တဟူ၍ မရှိသလော” ဟု ဝစ္ဆဂေါတ္ထပရိဗိုဇ် အမေးခံရသည်ဖြစ်၍ “အတ္တဟူ၍ မရှိ” ဟု ဖြေဆိုငြားအံ့။ အာနန္ဒာ ထိုအဖြေသည် ဥစ္ဆေဒဝါဒ အယူရှိကြသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့နှင့် အတူဖြစ်ရာ၏။ အာနန္ဒာ ငါသည် “အတ္တဟူ၍ ရှိသလော” ဟု ဝစ္ဆဂေါတ္ထပရိဗိုဇ် အမေးခံရသည် ဖြစ်၍ “အတ္တဟူ၍ ရှိ၏” ဟု ဖြေဆိုငြားအံ့။ အာနန္ဒာ ဤအဖြေသည် “ခပ်သိမ်းသော တရားတို့သည် အနတ္တတို့တည်း” ဟု အသိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်ခြင်းငှါ လျော်နိုင်ရာ သလော။ မလျော်နိုင်ပါ အသျှင်ဘုရား။ အာနန္ဒာ ငါသည် “အတ္တဟူ၍ မရှိသလော” ဟု ဝစ္ဆဂေါတ္ထပရိဗိုဇ် အမေးခံရသည် ဖြစ်၍ “အတ္တဟူ၍ မရှိ” ဟု ဖြေဆို ငြားအံ့။ အာနန္ဒာ တွေဝေနေသော ဝစ္ဆဂေါတ္ထပရိဗိုဇ်အား “ငါ့အား ရှေးက အတ္တဟူ၍ ရှိခဲ့လေယောင် တကား၊ ထိုအတ္တသည် ယခု မရှိတော့” ဟု အလွန်တွေဝေခြင်းငှါ ဖြစ်ရာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁၀ - အဗျာကတသံယုတ် ===

၁၁ - သဘိယကစွာနသုတ်

၄၂၀။ အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်သဘိယကစွာနသည် ဉာတိကရွာ အုတ်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေလေ၏။ ထိုအခါ ဝစ္ဆဂေါတ္ထပရိဗိုဇ်သည် အသျှင်သဘိယကစွာနထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အသျှင် သဘိယကစွာနနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်စကား ပြောဆိုပြီး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် အသျှင်သဘိယကစွာနအား- အသျှင်ကစွာန “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သလော” ဟု ပြောဆို၏။ ဝစ္ဆ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏” ဟူသော ဤစကားကို လည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မမူ။ အသျှင်ကစွာန “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ် သလော” ဟု ပြောဆို၏။ ဝစ္ဆ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်” ဟူသော ဤစကားကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မမူ။ အသျှင်ကစွာန “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်းဖြစ်

မဖြစ်လည်း မဖြစ်သလော”၊ အသျှင်ဝစ္ဆ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်းဖြစ် မဖြစ်လည်း မဖြစ်” ဟူသော ဤစကားကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မမူ။ အသျှင်ကစ္စာန “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်သလော”၊ ဝစ္ဆ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်” ဟူသော ဤစကားကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မမူ။

“အသျှင်ကစ္စာန သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သလော” ဟု ဤသို့ မေးလျှင် “ဝစ္ဆသတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏” ဟူသော ဤစကားကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မမူဟု ဆို၏။ “အသျှင်ကစ္စာန သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်သလော” ဟု ဤသို့မေးလျှင် ဝစ္ဆ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်” ဟူသော ဤစကားကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောတော် မမူဟုဆို၏။ “အသျှင်ကစ္စာန သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်းဖြစ် မဖြစ်လည်း မဖြစ်သလော” ဟု ဤသို့မေးလျှင် ဝစ္ဆ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်းဖြစ် မဖြစ်လည်း မဖြစ်” ဟူသော ဤစကားကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မမူဟု ဆို၏။ “အသျှင်ကစ္စာန သတ္တဝါသည် သေသည်မှနောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်သလော” ဟု ဤသို့ မေးလျှင် ဝစ္ဆ “သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်” ဟူသော ဤစကားကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မမူဟု ဆို၏။ အသျှင်ကစ္စာန ဤစကားကို ရဟန်းဂေါတမ မဟောခြင်း၏ အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း ဟု မေးလျှောက်၏။ ဝစ္ဆ “ရုပ်ရှိ၏ ဟူ၍သော် လည်းကောင်း၊ ရုပ် မရှိဟူ၍သော် လည်းကောင်း၊ သညာရှိ၏ ဟူ၍သော် လည်းကောင်း၊ သညာ မရှိဟူ၍သော် လည်းကောင်း၊ သညာ ရှိသည်လည်း မဟုတ် မရှိသည်လည်း မဟုတ်” ဟူ၍သော် လည်းကောင်း ပညတ်လျှင် ပညတ်နိုင် ရာသော အကြောင်းအထောက်အပံ့သည် လုံးဝဥဿုံ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ငြိမ်းခဲ့ပါလျှင် အဘယ် အကြောင်းဖြင့် ထိုသတ္တဝါကို ပညတ်လိုသော် “ရုပ်ရှိ၏ ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ ရုပ်မရှိ ဟူ၍ သော် လည်းကောင်း၊ သညာရှိ၏ ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ သညာမရှိ ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ သညာရှိသည်လည်းမဟုတ် မရှိသည်လည်းမဟုတ်” ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း ပညတ်ရာသလော ဟု မိန့်ဆို၏။ အသျှင်ကစ္စာန ရဟန်း ပြုသည်မှာ အဘယ်မျှ ကြာပြီနည်း။ ငါ့သျှင် မကြာသေး၊ သုံးနှစ်မျှသာ ရှိသေး၏။ ငါ့သျှင် ဤမျှလောက်သော အချိန် ကလေးဖြင့် ဤမျှသော ဤတရားစကားသည် များပြားသည်သာ ဖြစ်ရာ၏။ ဤထက် အလွန်ရှိသော တရားစကား၌ အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ကောဒသမသုတ်။

အဗျာကတသံယုတ် ပြီး၏။

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ် ပြီး၏။
